Tanatonautai

BERNARD WERBER

BERNARD WERBER

Tanatonautai

Romanas

Iš prancūzų kalbos vertė
Vita Malinauskienė

Vilnius 2006

UDK 840-3
Ve-142

Bernard WERBER
LES THANATONAUTES
Albin Michel, 1994

Viršelyje panaudotas *Carloso Schwabe's* (1877–1927)
paveikslo „Duobkasio mirtis“ fragmentas

ISBN 9986-16-492-3

Reinei

Man padėjo:

David Bauchard, Jean Cavé, Docteur O'Brian, Jérôme Marchand, Frédéric Lenorman, Olivier Ranson, Patrice Serres, Richard Ducousset, Guillaume Aretos, Catherine Werber, Docteur Loïs Étienne.

Jiems dėkoju.

ŽODYNAS

TANATONAUTAS (gr. *thanatos* – mirtis, *nautēs* – jūrininkas), daikt., vyr. g., mirties tyrėjas.

ISTORIJOS VADOVĖLIS

ĮSIMINTINOS DATOS

1492 m.: pirmieji žingsniai Amerikos žemyne
1969 m.: pirmieji žingsniai Mėnulyje
2062 m.: pirmieji žingsniai mirusiųjų kontinente
2068 m.: pirmoji reklama kelyje į reinkarnaciją

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

PIRMOJI EPOCHA: AMATININKŲ LAIKAI

1 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

Kadaise visi žmonės bijojo mirties. Tarsi nuolatinis triukšmo fonas ji primindavo apie save kiekvieną sekundę. Visi žinojo, kad gyvenimo pabaigoje neišvengiamai turės išnykti. Tai kartindavo bet kokį džiaugsmą.

XX amžiaus pabaigos amerikiečių filosofas Vudis Alenas taip nusakė toje epochoje vyravusias nuotaikas: „Kol žmogus bus mirtingas, jis iki galo neatsipalaiduos."

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

2 – MAIKLO PINSONO DIENORAŠTIS

Ar aš turiu teisę apie tai kalbėti?

Netgi dabar – jau tiek laiko praėjo! – man sunku patikėti, kad viskas taip ir buvo. Man sunku patikėti, kad dalyvavau tokioje didingoje epopėjoje. Man sunku patikėti, kad išgyvenau ir galiu tai papasakoti.

Regis, niekas nežinojo, kad viskas vyks taip greitai ir nueis taip toli. Niekas nežinojo.

Kas mus paskatino taip beprotiškai elgtis? Nežinau. Galbūt tai susiję su kvailybe, vadinama smalsumu? Smalsumu, kuris vilioja mus pažvelgti į bedugnę, kad įsivaizduotume, koks siaubingas bus kritimas, jeigu žengsime dar bent vieną žingsnį...

O gal tai buvo poreikis pajusti nuotykio skonį šiame aptingusiame ir nuobodžiame pasaulyje?

Kai kas sako: „Taip buvo lemta, tai turėjo įvykti." Nežinau, tik aš netikiu likimu. Tikiu, kad žmonės turi galimybę rinktis ir patys už tai atsako. Būtent tai ir nulemia jų likimą, o žmogaus pasirinkimas galbūt nulemia visatos likimą.

Aš prisimenu viską, kiekvieną šio didžio nuotykio epizodą, kiekvieną žodį, kiekvieną įvykį.

Ar aš turiu teisę viską jums papasakoti?

Herbas: papasakosiu. Pinigas: laikysiu paslaptyje.

Herbas.

Ką gi, jeigu privalau rasti visų vienas su kitu susijusių įvykių ištakas, man teks pažvelgti toli, toli atgalios į savo praeitį...

3 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Pagrindinių duomenų užklausa

Pavardė: Pinsonas
Vardas: Maiklas
Plaukų spalva: brunetas
Akys: tamsiai rudos
Ūgis: 1 metras 75 cm
Ypatingos žymės: nėra
Pastaba: tanatonautikos pradininkas
Silpnoji vieta: nepakankamai pasitiki savimi

4 – DIUPONUI VISKAS SEKASI PUIKIAI

Kaip ir visi vaikai, aš sulaukiau dienos „M", dienos, kai susidūriau su mirtimi. Pirmasis mano matytas negyvėlis buvo niekuo neišsiskiriantis žmogus, nuo kitų jis skyrėsi nebent tuo, kad

buvo įpratęs gyventi tarp lavonų. Tai ponas Diuponas, mūsų mėsininkas. Ant vitrinos didelėmis raidėmis buvo užrašytas jo šūkis: „Diuponui viskas sekasi puikiai.“ Vieną rytą mano motina pranešė, kad negalės iš pono Diupono nupirkti nugarinės sekmadieniniams rytojaus pietums, nes jis mirė. Jį sutraiškė netikėtai nuo kablio nutrūkusi atšaldyta jaučio skerdena.

Man tada buvo kokie ketveri. Aš tuoj pat paklausiau mamos, ką reiškia žodis: „M.I.R.Ė.“

Mama sutriko, kaip ir tada, kai aš pasidomėjau, ar piliulės nėštumui išvengti gali išgydyti man kosulį.

Motina nudelbė akis.

– Na... hm, „mirti“ reiškia daugiau čia nebebūti.

– Tai tas pats, kaip išeiti iš kambario?

– Ne tik iš kambario. Iš namo, miesto, šalies.

– Aha, tolima kelionė? Kaip per atostogas?

– Hm... ne, ne visai taip. Kai žmogus miršta, jis nebejuda.

– Nebejuda, bet toli nukeliauja? Nuostabu! Ar gali taip būti?

Tikriausiai kaip tik noras suprasti, kodėl mirė mėsininkas Diuponas, ir išpureno manyje dirvą, kurioje daug vėliau sudygo Raulio Razorbako pasėtos beprotiškos mintys.

Bent man taip atrodo.

Po trijų mėnesių, kai pranešė, kad mirė mano prosenelė Aglaja, aš, kaip pasakoja, sušukau: „Ir Aglaja mirė?! Nieko sau, niekada nemaniau, kad ji galėtų tai padaryti!“

Įsiutęs prosenelis, piktai vartydamas akis, išrėkė frazę, kurios aš niekada nepamiršiu:

– Argi tu nežinai, kad *mirtis – baisiausia, kas tik gali nutikti!*

Ne. To aš nežinojau.

– Šit kaip... aš maniau, kad... – ėmiau lementi.

– *Taip nejuokaujama!* – pridūrė jis, mat norėjo, kad įsiminčiau jo žodžius visam laikui. – Jeigu pasaulyje esama dalykų, iš kurių nesijuokiama, tai vienas iš jų yra mirtis!

Paskui estafetės lazdelę perėmė tėtis. Visi jie norėjo įkalti man

į galvą, kad mirtis – tai absoliutus tabu. Apie ją nekalbama, ji neprisimenama, o jeigu ir ištariamas jos vardas, tai tik su baime ir pagarba. Ir jokiu būdu nevalia švaistytis šiuo žodžiu be reikalo, nes taip galima prišaukti nelaimę.

Man kaip reikiant įkrėtė į kailį.

– Tavo prosenelė Aglaja mirė. Tai siaubinga. Jeigu nebūtum toks beširdis, tu... verktum!

Turiu pasakyti, kad paryčiais mano broliui Konradui iš akių liejosi ašaros kaip iš gręžiamo skuduro grindims plauti.

Vadinasi, kai žmonės miršta, reikia verkti? Šito man niekas nebuvo sakęs. Būtų kur kas geriau, jei apie tokius dalykus būtų įspėjama iš anksto.

Kad padėtų man pravirkti, tėvas, apstulbęs dėl tokio vaikiško įžūlaus elgesio, skėlė porą antausių. Jis vylėsi, jog įsiminsiu, pirma, kad „mirtis – tai baisiausia, kas tik gali nutikti“, ir, antra, kad „iš tokių dalykų nesijuokiama“.

– Kodėl tu neverkei? – vėl prikibo tėvas, kai grįžome iš prosenelės Aglajos laidotuvių.

– Palik jį ramybėje, Maiklui tik penkeri, jis dar nežino, kas yra mirtis, – pamėgino užtarti mane motina.

– Puikiausiai žino, bet galvoja tik apie save, kitų mirtis jam nerūpi. Pamatysi, kai mes mirsime, jis nė vienos ašarėlės neišspaus!

Tik tada ėmiau suprasti, kad tikrai su mirtimi nejuokaujama. Vėliau, kai man pranešdavo apie kieno nors mirtį, aš iš visų jėgų stengdavausi galvoti apie ką nors liūdna... pavyzdžiui, apie tai, kad turiu valgyti virtus špinatų stiebelius. Ašaros imdavo byrėti iš akių, ir visi būdavo patenkinti.

Paskui aš tiesiogiai susidūriau su mirtimi. Kai man buvo septyneri, aš miriau. Tai atsitiko vasario mėnesį, vaiskią dieną. Turiu pasakyti, kad prieš tai buvo nešaltas sausis, ir, kaip dažnai būna, po tokio švelnaus sausio ateina saulėtas vasaris.

5 – KUR HEROJUS MIRŠTA PIRMĄ KARTĄ

– *Atsargiai!*

– O siaube...

– Viešpatie!

– Atsargiai! Argi tu nematai, kad jis...

– Nee!!!!!

Ilgai žviegė stabdžiai. Duslus tylus smūgis. Aš bėgau paskui kamuolį, išriedėjusį į kelią, o žalios sportinės mašinos buferis trenkė man tiesiai po keliais, kur pati jautriausia oda. Kojos atsiplėšė nuo žemės. Mane sviedė į viršų.

Oras švilpė ausyse. Aš skridau virš žemės. Gaivus vėjas įsiveržė į pravirą mano burną. Toli apačioje į mane spoksojo išsigandę žiopliai.

Matydama, kad kylu į aukštybes, ėmė klykti kažkokia moteris. Iš po kelnių tekėjo kraujas, ant asfalto sklido klanas.

Viskas vyko kaip sulėtintame filme. Aš skridau sulig stogais žiūrėdamas į mansardose šmėžuojančius siluetus. Pirmą kartą kilo klausimas, kuris vėliau ėmė persekioti mane: „Ką aš čia veikiu?“

Taip, tą akimirką, kybodamas danguje, supratau, kad aš nieko nesuprantu.

Kas aš toks?

Iš kur aš?

Kur link judu?

Amžini klausimai. Kiekvienas kada nors juos sau užduoda. Aš juos uždaviau tą akimirką, kai miriau.

Pakilau labai aukštai. Nukritau labai greitai. Trenkiausi pečiu į žalio sportinio automobilio variklio dangtį. Atšokau ir tėškiausi galva į šaligatvio kraštą. Traškesys. Duslus smūgis. Virš manęs palinko išsigandę veidai.

Aš panorau ką nors pasakyti, bet neįstengiau nei prabilti, nei pajudėti. Saulės šviesa pamažu ėmė silpti. Vasario mėnesį saulė

šviečia dar neryškiai. Buvo justi, kad trumpi kovo lietūs ne už kalnų. Dangus lėtai temo. Netrukus aš atsidūriau tamsoje, tyloje. Nustojau jausti kvapus, išnyko lytėjimo pojūtis, paskui nebejaučiau nieko. Uždanga.

Man buvo septyneri, aš miriau pirmą kartą.

6 – REKLAMA

„Gyvenimas nuostabus. Netikėkite paskalomis. Gyvenimas nuostabus. Gyvenimas – produktas, kurį per tris milijonus metų teigiamai įvertino septyniasdešimt milijardų žmonių. Tai neprilygstamos jo kokybės įrodymas."

NGSA (Nacionalinės gyvenimo skatinimo agentūros) pranešimas

7 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

Prieš atsirandant tanatonautikai, mirtis buvo vienas didžiausių žmonijos tabu. Kad sėkmingiau kovotų su tokiu jos įvaizdžiu, žmonės taikė mentalinius metodus, kuriuos mes vertiname kaip prietarus. Pavyzdžiui, buvo tokių, kurie tikėjo, kad po automobilio prietaisų skydeliu kabanti metalinė šventojo Kristoforo figūrėlė apsaugo nuo žūties per avarijas.

Iki XXI amžiaus buvo populiarus toks posakis: „Kuo didesnis Kristoforas, tuo daugiau šansų vairuotojui išlikti gyvam."

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

8 – KAI HEROJUS MIRĘS MAŽIAU, NEGU BUVO GALIMA PAMANYTI

Kantrybės. Nieko siaubinga neatsitiko.

Prosenelis buvo neteisus. Mirti ne taip jau baisu. Tiesiog nieko nevyksta, štai ir viskas.

Tamsa ir tyla truko labai ilgai.

Pagaliau aš pramerkiau akis. Apsuptas blankios šviesos aureolės, pasirodė grakštus siluetas. Žinoma, tai buvo angelas.

Angelas pasilenkė prie manęs. Kad ir kaip keista, šis angelas priminė moterį, ji buvo nuostabi, tokių žemėje niekada neišvysite. Šviesiaplaukė rudomis akimis.

Jos kvepalai skleidė abrikosų aromatą.

Aplink mus viskas buvo balta ir iškilminga.

Tikriausiai aš atsidūriau rojuje, nes angelas man nusišypsojo.

– Uahė... udėen... ėatu... hė.

Angelai kalbėjo su manimi savo kalba. Angelų žargono nesupranta neangelai.

Fu... nafhė... ludėen... eatuhė.

Ji dar kartą pakartojo šią monotonišką frazę ir palietė man plaukus švelnia vėsia ranka.

– Jūs... nebeturite... temperatūros.

Sutrikęs dairiausi aplinkui.

– Viskas gerai? Ar suprantate, ką sakau? Jūs nebeturite temperatūros.

– Kur aš? Rojuje?

– Ne. Šventojo Liudviko ligoninės Reanimacijos skyriuje.

Angelas nuramino mane.

– Jūs nemirėte. Jūs tik šiek tiek kontūzytas. Jums pasisekė, automobilio variklio dangtis sušvelnino smūgį. Tik žaizdos prie kelių didokos.

– Ar aš buvau praradęs sąmonę?

– Taip, tris valandas.

Tris valandas buvau be sąmonės ir nieko neprisiminiau! Nė menkiausios minties ar kokio pojūčio. Tris valandas nieko nevyko.

Medicinos sesuo pakišo man po nugara pagalvę, kad galėčiau patogiau atsisėsti. Gal aš ir buvau miręs tris valandas, bet dėl to man buvo nei karšta, nei šalta.

Užtat, kai atėjo visa mano šeima, man stipriai įsiskaudėjo galvą. Visi buvo tokie meilūs ir raudojo taip, tarsi aš iš tikrųjų būčiau leidęs paskutinį kvapą. Jie tvirtino, kad labai dėl manęs nerimavo. „Mes siaubingai nerimavome“, – susijaudinę sakė jie. Man netgi pasirodė, jog giminaičiai šiek tiek apgailestauja, kad man pavyko išsikapanoti. Jeigu būčiau miręs, jie nuoširdžiai manęs gailėtųsi. Iškart būčiau apdovanotas visomis dorybėmis.

9 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Objektas: Maiklo Pinsono psichologinių duomenų užklausa

Tiriamas asmuo apskritai atrodo normalus. Vis dėlto esama tam tikro psichologinio jautrumo, kurį sukėlė itin griežta namų aplinka. Asmuo nuolat apniktas dvejonių. Jam visada teisus atrodo tas, kuris kalba paskutinis. Jis slopina savo norus. Jis nežino, ko nori. Jis nesupranta savo epochos. Esama šiokių tokių paranoidinių tendencijų. *Atkreipti dėmesį*: tėvai buvo tos nuomonės, jog tiriamojo nereikia informuoti, kad kūdikystėje jis buvo įsūnytas.

10 – MAITVANAGIS

Per šią pirmąją išvyką iš gyvenimo aš nesužinojau nieko įdomaus apie mirtį, bet ji dar ilgai buvo mūsų šeimos nerimo šaltinis.

Paskui, apie aštuntuosius ar devintuosius metus, mirties tema pradėjo mane dominti labiau, bet tąkart – kitų žmonių mirtis.

Reikia atsižvelgti į tai, kad nori nenori televizija kiekvieną vakarą, aštuntą valandą, per žinių laidą rodo numirėlius. Pirmiausia – žuvusiuosius karuose, tuos, kurie dėvi žalias ar raudonas uniformas. Paskui rodomi žuvusieji keliuose per atostogas; šie vilki įvairių spalvų drabužiais. Ir pagaliau – negyvėliai įžymybės, apsirengę blizgančiais kostiumais.

Televizoriaus ekrane viskas atrodė paprasčiau negu gyvenime. Iš karto būdavo aišku, kad mirtis – dalykas liūdnas, nes vaizdus lydėdavo gedulinga muzika. Tai, kas rodoma per televiziją, suprantama net vaikams ir bukapročiams. Kritusieji kare turėjo teisę į Bethoveno simfoniją, negyvėliai kurortininkai – į Vivaldžio koncertą, o nuo perdozavimo mirusios „žvaigždės" – į lėtą Mocarto violončelių muziką.

Aš gana greitai atkreipiau dėmesį, kad mirusių „žvaigždžių" plokštelių būdavo parduodama daugiau, jų filmai vėl imdavo mirgėti televizorių ekranuose, o visas pasaulis imdavo visaip girti velionius. Tarytum mirtis būtų atpirkusi visas jų nuodėmes. Negana to, mirtis nekliudė plėtoti verslo. Geriausios Džono Lenono, Džimio Hendrikso arba Džimo Morisono plokštelės rinkoje atsirado praslinkus gerokai laiko po jų mirties.

Kitos laidotuvės, kuriose man teko dalyvauti, buvo dėdės Norberto laidotuvės. „Nuostabus žmogus", – sakė vienas kitam procesijos dalyviai. Beje, ten aš pirmą kartą išgirdau garsų posakį: „Geriausieji visada išeina pirmieji." Man dar nebuvo nė aštuonerių, bet aš niekaip negalėjau atsikratyti minties: „Vadinasi, gyvi lieka tik blogiausieji?"

Per šias laidotuves aš atrodžiau nepriekaištingai. Kai procesija pajudėjo į priekį, sutelkiau dėmesį į virtus špinatus. Dar geriau sekėsi raudoti, kai prisiminiau ančiuvius. Net mano brolis Konradas ašarojo mažiau negu aš.

Atsidūręs Per Lašezo kapinėse, į valgiaraštį įtraukiau šparaginius kopūstus ir žalias veršiukų smegenis. Fe. Vos nenualpau iš pasišlykštėjimo. Kažkas iš minios sušnibždėjo: „O aš ir neži-

nojau, kad Maiklas ir dėdė Norbertas buvo tokie artimi." Motina pasakė, kad tai tikrai labai keista, nes aš, tiesą sakant, niekada nebuvau jo matęs. Aš sukūriau sėkmingų laidotuvių receptą: špinatai, ančiuviai, šparaginiai kopūstai ir veršiukų smegenys.

Įsimintina, juolab kad aš tada pirmą kartą susitikau su Rauliu Razorbaku.

Mes stovėjome priešais mano velionio dėdės Norberto kapą ir staiga kiek atokiau nuo mūsų išvydau kažką, kas iš pradžių man pasirodė besąs maitvanagis, tupintis ant kapo. Bet tai buvo ne maitvanagis. Tai buvo Raulis.

Nutaikęs akimirką, kai į mane niekas nekreipė dėmesio (šiaip ar taip, savo ašarų normą jau buvau išverkęs), aš priėjau prie niūraus silueto. Ant antkapio sėdėjo ir į dangų stebeilijo kažkoks ilgšis.

– Laba diena, – mandagiai pasisveikinau. – Ką jūs čia veikiate?

Tyla. Iš arti maitvanagis buvo panašus į berniūkštį. Liesas iškamuotas veidas, ryškūs skruostikauliai, raginiai akiniai. Laibos išpuoselėtos rankos guli ant kelių tarsi du nurimę vorai, laukiantys šeimininko įsakymo. Berniūkštis nuleido galvą ir pažvelgė į mane ramiu ir mąsliu žvilgsniu – taip žvelgiančio niekada nebuvau matęs jokio savo vienmečio.

Aš pakartojau klausimą:

– Ir ką jūs čia veikiate?

Ranka it voras pajudėjo išilgai palto ir atsirėmė į ilgą tiesią nosį.

– Gali mane tujinti, – iškilmingai pareiškė jis. Paskui paaiškino: – Štai sėdžiu ant savo tėvo kapo. Bandau išsiaiškinti, gal jis nori man ką nors pasakyti.

Aš suprunkščiau. Jis truputėlį dvejojo, paskui pats pratrūko kvatoti. Nieko kita neliko, tik juoktis iš lieso berniūkščio, kuris ištisas valandas sėdi ant kapo ir vėpso į skriejančius debesis.

– Koks tavo vardas?

– Raulis Razorbakas. Gali vadinti tiesiog Rauliu. O tavo?

– Maiklas Pinsonas. Vadink mane tiesiog Maiklu.

Jis nužvelgė mane.

– Pinsonas*? Kikilis, o, atrodo, esi keistas paukštis.

Stengiausi išlikti ramus. Buvau parengęs frazę, tinkančią visiems delikatiems atvejams.

– Pats toks!

Jis ir vėl nusijuokė.

11 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Pagrindinių duomenų užklausa

Pavardė: Razorbakas
Vardas: Raulis
Plaukų spalva: brunetas
Akys: rudos
Ūgis: 1 metras 90 cm
Ypatingos žymės: nešioja akinius
Komentaras: tanatonautų judėjimo pradininkas
Silpnoji vieta: pernelyg pasitiki savimi

12 – DRAUGYSTĖ

Paskui mudu su Rauliu ėmėme susitikinėti Per Lašezo kapinėse kiekvieną trečiadienį po pietų. Man patikdavo žingsniuoti šalia ištįsusio vaikino. Juo labiau kad jis man pasakodavo neįtikimas istorijas.

– Mes gimėme per vėlai, Maiklai.

– Kodėl?

– Viskas jau išrasta, viskas ištirta. Kaip būtų gerai, jeigu aš

* Pinson – kikilis (*pranc.*). *Čia ir toliau vertėjos pastabos.*

būčiau tapęs parako arba elektros išradėju arba pats pirmas būčiau išradęs lanką ir strėles. Mane tenkintų ir paprastesni dalykai. Bet viską jau išrado. Gyvenimas bėga greičiau, negu plėtojasi mokslinė fantastika. Nebėra išradėjų, liko tik sekėjai. Žmonės, tobulinantys tai, kas jau seniai išrasta kitų. Paskutinis, kuris patyrė didžiulį malonumą atimdamas nekaltybę naujam pasauliui, buvo Einšteinas. Ar gali įsivaizduoti, kaip jam ėmė svaigti galva, kai jis suprato, kad galima apskaičiuoti šviesos greitį?!

Ne, to įsivaizduoti aš negalėjau.

Raulis nusivylęs pažvelgė į mane.

– Maiklai, tau reikia daugiau skaityti. Pasaulyje yra dvi žmonių kategorijos: tie, kurie skaito knygas, ir tie, kurie klausosi skaitančiųjų. Manau, geriau būti tarp pirmųjų.

Aš atsakiau, kad jis kalba kaip iš knygos, ir mudu ėmėme juoktis. Kiekvienas daro tai, ką geba: Raulis dėstydavo paprasčiausias tiesas, aš pokštaudavau, paskui mes kvatodavome. Iš tikrųjų leipdavome iš juoko be jokios dingsties.

Kad ir ką sakytum, Raulis buvo perskaitęs labai daug knygų. Būtent jis įpratino mane skaityti, supažindino su nenuobodžiais autoriais: Rablė, Edgaru Alanu Po, Luisu Keroliu, Herbertu Velsu, Žiuliu Vernu, Aizaku Azimovu, Franku Herbertu, Filipu Diku.

– Nenuobodžių autorių yra labai nedaug, – aiškino Raulis. – Dauguma rašytojų mano, kad jie tuo protingesni, kuo nesuprantamesni. Ištęsia sakinius iki dvidešimt eilučių. Paskui gauna literatūros premijas, žmonės perka jų knygas savo svetainėms papuošti, kad svečiai manytų, jog jie intelektualiai labai išrankūs. Aš esu vartęs knygų, ir ne kartą, kuriose nieko nevyksta. Visiškai nieko. Ateina koks nors tipas, pamato gražią moterį, pradeda ją merginti. Ji sako, kad nežino, duos jam ar neduos. Aštuonišimtojo puslapio pabaigoje ji vis dėlto kategoriškai nusprendžia neduoti.

– Bet ar tikrai reikia rašyti knygas, kuriose apskritai ničnieko nevyksta? – paklausiau.

– Tokių rašeivų mintys miglotos. Jie neturi vaizduotės. Todėl ir atsiranda biografijų, autobiografijų, sentimentalių ir visokių kitokių knygų... Rašytojai, nesugebantys išrasti naujo pasaulio, tegali aprašyti savąjį, o jis dažnai būna labai skurdus. Netgi literatūroje nebėra atradėjų. Ir ką gi? Negalėdami prasibrauti į gilumą, rašytojai dailina stilių, tobulina formą. Pavaizduok kokioje dešimtyje puslapių savo kančias dėl kokio nors pūlinio ir įgysi šansą gauti Gonkūrų premiją...

Mes vėl ėmėme kikenti.

– Patikėk manimi, jeigu Homero „Odisėja“ pirmą kartą būtų išleista šiandien, ji nepatektų į skaitomiausių knygų sąrašą. Būtų priskirta prie fantastikos ir siaubo knygų. Ją skaitytų tik tokie vaikiščiai kaip mes dėl istorijų apie kiklopus, burtininkus, sirenas ir kitokias pabaisas.

Raulis turėjo retą gebėjimą apie viską spręsti savarankiškai. Jis nekartojo išmoktų, televizijos arba spaudos primestų idėjų. Mane labiausiai traukė jo dvasios laisvė, priešinimasis bet kokioms pašalinėms įtakoms. Už tai jis turėjo būti dėkingas savo tėvui – filosofijos mokytojui, kaip pabrėždavo Raulis, išugdžiusiam pomėgį skaityti. Raulis beveik kasdien perskaitydavo po knygą. Jis skaitė daug fantastikos, ypač mokslinės.

– Laisvės paslaptis, – mėgdavo sakyti jis, – slypi knygyne.

13 – NIEKAS NEKREIPIA DĖMESIO Į SAVO VIDAUS ORGANUS

Kartą trečiadienį po pietų, kai mes sėdėjome ant suoliuko ir tylėdami stebėjome virš kapinių išdrikusius debesis, Raulis išsitraukė iš portfelio storą sąsiuvinį ir, atvertęs jį, parodė man puslapį, kurį tikriausiai buvo išsiplėšęs iš knygos apie antikinę mitologiją.

Ten esančiame paveiksliuke buvo pavaizduotas egiptietiškas barkas ir įvairūs personažai.

Jis paaiškino:

– Barko centre sėdi Ra, saulės dievas. Prieš jį klūpo numirėlis. Jam iš abiejų pusių – dvi deivės: Izidė ir Neftidė. Kaire ranka Izidė rodo kryptį, o dešinėje laiko ąsuotąjį kryžių, amžinybės, kuri laukia keliauninko anapusiniame pasaulyje, simbolį.

– Egiptiečiai tikėjo, kad yra anapusinis pasaulis?

– Be jokios abejonės. O štai paveiksliuko kairėje, pačiame pakraštyje, galima atpažinti Anubį, dievą su šakalo galva. Būtent jis lydi mirusįjį, matai, laiko rankoje urną su skrandžiu ir žarnomis.

Aš vos nesusivėmiau.

Raulis prabilo profesoriaus tonu:

– Kaip sakoma senovės egiptiečių posakyje: „Visi mirusieji turi rūpintis, kad niekas nepavogtų jų vidaus organų.“

Jis pravertė puslapį ir pradėjo apžiūrinėti kitus paveikslėlius.

– Štai į barką lipa kitas negyvėlis. Jį pasitinka arba pats Ra, arba kiaulė. Kiaulė ėda nusidėjėlių sielas ir palydi jas į pragarą, kur viešpatauja žiaurūs budeliai; jie visaip kankins pasmerktuosius panašiais į kablius pirštais ir ilgais aštriais nagais.

– Koks siaubas!

Raulis patarė man neskubėti vertinti.

– Jeigu pats Ra teikiasi pasitikti mirusįjį, viskas bus gerai. Numirėlis atsistos greta dievų, ir barkas ims slysti upe, tempiamas ilgos virvės, kuri yra ne kas kita kaip gyvas smauglys.

– Šaunu!

Raulis pažvelgė į dangų. Mano entuziazmas ir šleikštulio priepuoliai pradėjo jį varginti. Bet jis vis tiek kalbėjo toliau. Galų gale aš buvau vienintelis jo klausytojas.

– Iš tikrųjų tai ne smauglys, o geras šliužas, jis nubaido šviesos priešus. Jis stengiasi kiek galėdamas, bet yra ir kita, pikta reptilija Apopas. Tai Šviesos reinkarnacija, blogio dievas. Gyvatė sukiojasi apie barką stengdamasi jį apversti. Kartkartėmis ji iššoka iš vandens ir ima spjaudytis ugnimi. Ji plaukioja aplin-

kui laivą ir šoka iš vandens norėdama praryti numirėlio sielą. Jeigu šiam viskas baigsis sėkmingai, mirusiųjų laivas tęs savo kelionę slysdamas požeminės upės, kertančios dvylika žemutinių pasaulių, paviršiumi. Pakeliui laukia daugybė pavojų. Reikia praplaukti Pragaro vartus, apiplaukti vandens pabaisas, saugotis skraidančių demonų. Bet, jeigu mirusysis ištveria visus išbandymus, jis...

Dideliam mano nusivylimui, Raulis nutilo.

– Tęsime kitą savaitę. Jau septynios, motina ims nerimauti.

Mano nusivylimas jį prajuokino.

– Viskam savas laikas. Nebūk toks nekantrus.

Kitą naktį man pirmą kartą prisisapnavo sapnas, kad aš skrendu kiaurai pro debesis. Skrendu lyg paukštis. Ne, aš pats tapau paukščiu. Ir skridau, skridau... Staiga, aplenkdamas debesį, išvydau baltai apsirengusią moterį. Ji sėdėjo ant debesies ir buvo labai graži. Jos kūnas buvo jaunas ir grakštus. Priartėjęs pamačiau, kad rankoje ji laiko kaukę. Kai priskridau dar arčiau, nustėrau iš siaubo. Tai buvo skeleto kaukė – tuščios akiduobės, siaubinga bedantė burna... Atsibudau išpiltas prakaito. Pašokau iš lovos ir nuskuodžiau į vonios kambarį; pakišau galvą po kranu ir atsukau šaltą vandenį, kad nuplaučiau nakties košmarą.

Kitą dieną per pusryčius paklausiau motinos:

– Mama, ar tu tiki, kad galima skraidyti kaip paukščiui?

Pamaniusi, kad kuoktelėjau, ji pervėrė mane keistu žvilgsniu.

– Užteks taukšti niekus, kabink savo košę.

14 – MESOPOTAMIJOS MITOLOGIJA

Kur eini, Gilgamešai?
To gyvenimo, kurio ieškai, nerasi.
Dievai, kai kūrė žmones,

Pasmerkė juos mirti.
Ir tik sau patiems
Skyrė amžinąjį gyvenimą.

„SAKMĖ APIE GILGAMEŠĄ“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

15 – RAULIUI NE VISI NAMIE

Kaskart, kai susitikdavome Per Lašezo kapinėse, mes su Rauliu kalbėdavome apie mirtį. Tiksliau, Raulis kalbėdavo apie mirtį, o aš jo klausydavausi. Mūsų pokalbiuose nebuvo nieko liguisto, šlykštaus ir makabriško. Tiesiog diskutavome apie mirtį kaip apie įdomų fenomeną, lygiai taip, kaip būtume kalbėję apie ateivius arba motociklus.

– Man prisisapnavo sapnas, – pasakiau.

Aš norėjau papasakoti jam apie balto atlaso suknia vilkinčią ir rankoje laikančią skeleto kaukę moterį, sėdinčią danguje, bet Raulis neleido man prasižioti:

– Aš irgi sapnavau. Stačiau ugninį vežimą. Įlipau į jį, ugniniai žirgai pradėjo nešti mane saulės link. Kad pasiekčiau žvaigždes, reikėjo kirsti ugnies žiedus ir, kuo daugiau jų įveikdavau, tuo labiau stiprėjo jausmas, kad aš suvokiu daiktų esmę.

Vėliau sužinojau, kad Raulis mirtimi susidomėjo neatsitiktinai. Kartą vakare, grįžęs iš mokyklos, jis nuėjo į tualetą ir ten rado savo tėvą, pasikorusį prie unitazo. Frensis Razorbakas buvo Paryžiaus Žano Žoreso licėjaus filosofijos mokytojas.

Nejaugi Frensis Razorbakas aptiko ką nors ypač įdomaus apie aną pasaulį, kad panoro palikti šį?

Būtent taip manė Raulis. Jo tėvas negalėjo nusižudyti vien dėl to, kad sielvartavo arba buvo kuo nors nusivylęs. Jis mirė, nes norėjo suprasti mirties paslaptį. Beje, mano draugo įsitikini-

mą, jog mano teisingai, stiprino ta aplinkybė, kad jo tėvas jau daug mėnesių rašė disertaciją „Toji nepažįstama mirtis“.

Be abejo, jis aptiko kažką itin svarbaus, nes, prieš pasikardamas, įmetė savo rankraštį į ugnį. Apanglėjusios jo lapų skiautės skraidė židinyje, kai Raulis rado jo kūną. Kokį šimtą puslapių dar buvo galima perskaityti. Juose buvo rašoma apie antikinę mitologiją ir mirusiųjų kultą.

Po šio įvykio Raulis nesiliovė apie visa tai galvoti. Ką gi tokio svarbaus aptiko jo tėvas? Ir ko apskritai ieškojo mirties karalijoje?

Laidotuvių dieną Raulis neverkė. Bet dėl to niekas jo nebarė. Nė trupučio nepriekaištavo. Buvo girdėti tik: „Vargšiuką taip paveikė tėvo savižudybė, kad jis neįstengia net verkti.“ Jeigu būčiau susipažinęs su juo anksčiau, nebūtų reikėję griebtis veršiukų smegenų ir virtų špinatų recepto.

Po tėvo mirties motinos požiūris į Raulį visiškai pasikeitė. Ji tenkino visas jo užgaidas. Pirko visokiausius žaislus, knygas, laikraščius, visus, kurių tik užsimanydavo. Raulis galėjo daryti viską, ką tik norėjo. Mano motina įtikinėjo mane, kad Raulis viso labo tik išlepintas berniūkštis, nes jis vienintelis vaikas šeimoje, be to, liko be tėvo. Aš irgi panorau tapti išlepintu berniūkščiu, net jeigu dėl to tektų atsisakyti vieno šeimos nario.

O mano namuose apskritai nieko ypatinga nevyko.

– Ir ko tu bastaisi su tuo Razorbaku? – kartą paklausė tėvas rūkydamas cigarą, skleidžiantį smarvę trisdešimties metrų spinduliu.

Aš audringai užprotestavau:

– Jis geriausias mano draugas.

– Vadinasi, tu nemoki pasirinkti draugų, – pareiškė jis. – Juk aišku, kad šis berniūkštis nenormalus.

– Kodėl?

– Nevaidink naivuolio. Jo tėtušis susirgo depresija ir pasikorė. Turint tokį genetinį paveldą, bet kas gali išsikraustyti iš pro-

to. Be to, ir motina nedirba, jai pakanka pensijos. Jam iš tikrųjų riesta. Tau reikia bendrauti su normaliais žmonėmis.

– Raulis normalus, – įnirtingai pareiškiau aš.

Tuomet klastingasis mano brolis Konradas nusprendė, kad atėjo tinkamas momentas užberti ant žaizdos druskos.

– Savižudybė – paveldima liga. Savižudžių vaikai patys linkę nusižudyti, o išsiskyrusių šeimų vaikai dažnai irgi išsiskiria, – metė mano broliukas kretinas.

Dabar estafetę perėmė motina.

– Argi normalus žmogus valandų valandas leistų kapinėse, kaip tai daro Raulis?

– Ką tu kalbi, mama, savo laisvalaikį jis gali leisti kaip tik nori. Jeigu niekam netrukdo...

– Gink jį! Jūs susikukavote! Jis vedasi tave ten, kad galėtų postringauti tarp antkapių!

– Net jeigu ir taip, kas čia bloga?

– Ogi štai kas! Drumsdamas mirusiųjų ramybę, gali prisišaukti nelaimę.

– Negyvėlius reikia palikti ramybėje, – kategoriškai pareiškė Konradas, visada pasirengęs padėti paskandinti savo artimą.

– Konradas – kretinas! Konradas – kretinas! – sušukau ir smogiau jam kumščiu.

Mes nusiritome grindimis. Tėvas palaukė, kol Konradas atsilygins, tik tada mus išskyrė. Jis nesuteikė man galimybės atsirevanšuoti.

– Nagi raminkitės, vaikai, kitaip ir aš pradėsiu skaldyti antausius. Konradas teisus. Valkiotis po kapines – tai šauktis nelaimės.

Jis dusliai nusikosėjo, išpūtė beformį cigaro dūmų debesį, paskui pridūrė:

– Kalbėtis galima ir kitose vietose. Kavinėse, parkuose, sporto klubuose. Kapinės skirtos mirusiesiems, o ne gyviesiems.

– Bet, tėti...

– Maiklai, tu vedi mane iš kantrybės. Jeigu nesiliausi vaidinti gudručio, gausi lupti.

Vis dėlto aš gavau porą antausių, taigi ėmiau šniurkščioti.

– Na, matai, pasirodo, moki verkti, kai užsimanai, – įgėlė tėvas.

Konradas švytėjo. Motina liepė man eiti į savo kambarį.

Štai taip aš pradėjau suprasti, kaip sutvarkytas pasaulis. Reikia apverkti mirusiuosius. Reikia paklusti tėvams. Reikia pakęsti Konradą. Nereikia sukčiauti. Negalima trainiotis po kapines. Draugus reikia rinktis iš vadinamųjų normalių žmonių tarpo. Savižudybė – paveldima, galbūt net užkrečiama liga.

Savo kambario prietemoje, jausdamas burnoje sūrų ašarų skonį, staiga pasijutau esąs labai vienišas. Tą vakarą, kai mano skruostas dar degė nuo antausių, aš gailėjausi, kad gimiau pasaulyje, kuriame tiek daug apribojimų.

16 – KIEK SVERIA PLUNKSNA

– Mirusysis turi eiti pro Pragaro vartus, išvengti vandens pabaisų, gebėti apsiginti nuo skraidančių demonų. Jeigu jis ištvers visus išbandymus, stos prieš Ozyrį, vyriausiąjį teisėją, taip pat prieš teismą, sudarytą iš keturiasdešimt dviejų dieviškųjų tarėjų. Ten jam teks įrodyti, kad jo siela nesutepta; jis privalės atlikti neigimo išpažintį – turės pareikšti, kad per visą gyvenimą, kurį ką tik paliko, niekada nėra padaręs nuodėmės, niekada nėra nieko skaudžiai įžeidęs. Jis taip kalbės:

Aš nenusižengiau įstatymams.
Aš nesuteikiau sielvarto žmonėms.
Aš neslėpiau tiesos.
Aš nekeikiau Dievo.
Aš neapvogiau vargšų.
Aš nedariau nieko, kas būtų galėję papiktinti dievus.

Aš nejuodinau vergo jo šeimininko akyse.
Aš neištvirkavau šventose miesto vietose.
Aš nekentėjau bado.
Aš nieko nepravirkdžiau.
Aš nežudžiau.
Aš neįsakinėjau žudyti.

– O ar jis gali kalbėti, ką nori, netgi meluoti? – paklausiau Raulio.

– Taip. Jis turi teisę meluoti. Dievai užduoda jam klausimus, o jis gali apgaudinėti. Tačiau tai daryti nėra taip lengva, nes dievai daug ką žino. Nieko keista, juk jie dievai.

– O kas paskui?

– Jeigu jis sėkmingai išlaiko bandymą, įvyksta antras teismas, šį kartą jame dalyvauja kiti dievai.

Raulis minutėlei nutilo, kad pakurstytų mano smalsumą.

– Ten bus Maat, teisingumo deivė, ir Totas, išminties ir mokslo dievas su ibio galva. Jis užrašinėja lentelėje mirusiojo atsakymus. Paskui ateina Anubis, dievas su šakalo galva, ir atsineša didžiules svarstykles sielai pasverti.

– O argi galima pasverti sielą?

Raulis praleido pro ausis tokį kvailą klausimą, suraukė antakius, pravertė puslapį ir kalbėjo toliau:

– Ant vienos svarstyklių lėkštės Anubis deda mirusiojo širdį, ant kitos – plunksną. Jeigu širdis lengvesnė už plunksną, pripažįstama, kad mirusysis nekaltas. Jeigu sunkesnė – mirusįjį sušeria dievui liūto kūnu ir krokodilo galva, mat jam pavesta praryti visas sielas, nenusipelniusias Amžinybės.

– O kas gi laukia... nekaltojo?

– Nusimetęs savo gyvenimo naštą, jis įsilieja į patekančios saulės šviesą...

– Čia tai bent!

– ...Ten jo laukia Chepris, dievas su skarabėjo galva iš gryno

aukso. Ir ten jis baigia savo kelionę. Tada nekaltoji siela patiria amžinus džiaugsmus. Jai gieda nugalėtojų, pasižymėjusių žemės keliuose ir aname pasaulyje, himną. Paklausyk šio himno.

Raulis užlipo ant antkapio, užvertė galvą į rauplėtą mėnulį ir aiškiu balsu ėmė deklamuoti senovinius žodžius:

Ryšys nutrauktas,
Aš atsikračiau manyje buvusio blogio.
O, galingasis Ozyri,
Pagaliau aš gimiau,
Pažvelk į mane, aš gimiau.

Raulis baigė skaityti didžiulę antikinės mitologijos knygą. Jis atliko žygdarbį. Jam ant kaktos blizgėjo prakaito lašai. Jis šypsojosi, tarsi Anubis ką tik būtų paskelbęs, kad Raulis tapo savo paties gyvenimo nugalėtoju.

– Puiki istorija! – sušukau. – Ar tu tiki, kad ten, aukštai, su mirusiaisiais taip ir elgiamasi?

– Apie tai aš nieko neišmanau! Tai alegorija. Iš visko sprendžiant, egiptiečiai buvo sukaupę daug šios srities žinių, bet, kadangi negalėjo atskleisti paslapčių kam pakliuvo, jiems teko vartoti metaforas ir poetines sąvokas. Net įkvėpimo pagautas rašytojas nebūtų gebėjęs viso to sugalvoti. Šių mitų ištakos – sveikas visatos protas. Jeigu jau apie tai prakalbome, tai visos religijos dėsto daugmaž tą pačią istoriją, tiesa, vartoja skirtingas sąvokas. Visos religijos tvirtina, kad egzistuoja anapusinis gyvenimas. Kad esama kažkokių išmėginimų, o pabaigoje visų laukia reinkarnacija arba išsilaisvinimas. Daugiau kaip du trečdaliai žmonijos tiki, kad reinkarnacija galima.

– Bet ar tu tiki, kad yra barkas su dievais, kurie...

Raulis davė man ženklą nutilti.

– Tyliau! Čia kažkas ateina.

Jau devynios valandos vakaro, ir kapinių vartai tikriausiai užda-

ryti. Kas gi galėjo ateiti tokią valandą drumsti ramybės? Ir kaip įėjo pro užrakintus vartus? Mes į kapines patekdavome ropšdamiesi platano, kuris auga prie šiaurrytinio sienos kampo, šakomis. Buvome įsitikinę, kad, be mūsų, niekas nežino šio kelio.

Atsargiai ėmėme sėlinti ten, kur buvo girdėti duslūs balsai.

Ir pamatėme, kaip grupė žmonių su juodomis gaubšlėmis eina pro vartus, kurių grotos tik iš pirmo žvilgsnio atrodė uždarytos.

17 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

Mūsų protėviai tikėjo, kad mirtis – tai perėjimas iš būties į nebūtį. Kad geriau pagrįstų šią idėją, jie sukūrė įvairias religijas, mitais paremtus ritualus. Dauguma žmonių tvirtino, kad egzistuoja anapusinis pasaulis, bet iš tikrųjų niekas tuo netikėjo. Religijos pirmiausia išreiškė tam tikrų etninių grupių interesus.

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

18 – PRIEŠ SILPNAPROČIUS

Gauja sustojo prie vieno iš kapų, uždegė deglus ir ėmė krauti ant antkapio įvairius daiktus: nuotraukas, knygas, netgi statulėles.

Mudu su Rauliu pasislėpėme už aktoriaus-rokerio-pleibojaus, kuris mirė žuvies kaului įstrigus gerklėje, kapo. Beje, žinau, kad vargšelis daugiau kaip valandą stengėsi jį iškosėti, tampėsi mėgindamas atsikratyti šio keisto darinio, įstrigusio skersai gerklės. Bet niekas nesuteikė jam pagalbos, nors restoranas buvo sausakimšas. Visi manė, kad dievaitis išgyvena laukinio įkvėpimo minutę šokdamas naują šokį ir taip originaliai dainuodamas. Paskutinis jo šuolis besiblaškant agonijoje sulaukė audringų plojimų.

Iš ten, kur mes slėpėmės, buvo gerai matyti viskas, kas vyksta. Tie tipai užsitraukė juodas gaubšles ir pradėjo giedoti itin keista maniera.

– Maldas jie kalba dėliodami raides nuo pabaigos, – sušnibždėjo man Raulis.

Dabar ir aš supratau, kad *Segna sed erèm, eiram eulas suov ej* iš tikrųjų reiškia *Je vous salue Marie, Mère des anges.**

– Aišku, tai satanistų sekta, – pareiškė mano draugas.

Kita giesmė patvirtino, kad jis teisus.

O Didysis Belzebubai, apdovanok mus dalelyte savo jėgos.
O Didysis Belzebubai, leisk mums žvilgtelėti į tavo pasaulį.
O Didysis Belzebubai, išmokyk mus, kaip tapti nematomiems.
O Didysis Belzebubai, išmokyk mus, kaip būti greitiems it vėjas.
O Didysis Belzebubai, išmokyk mus atgaivinti numirėlius.

Aš ėmiau drebėti, o Raulis Razorbakas išliko ramus. Jo ramumas ir drąsa buvo užkrečiami. Mudu prisiartinome prie grupės. Iš arti Šėtono adeptai atrodė dar įspūdingiau. Kai kuriems ant kaktų buvo blogio simbolių tatuiruotės: išsišiepę ožiai, besikraipantys velniai, sau į uodegas geliančios gyvatės.

Dar šiek tiek pasimeldę ir pakartoję užkeikimus, jie uždegė žvakes, sustatytas taip, kad sudarytų penkiakampę žvaigždę, ir pradėjo deginti į miltelius sutrintus kaulus; tie milteliai degdami skleidė rausvai violetinės spalvos dūmų debesis. Ir galų gale iš maišo buvo ištrauktas gaidys; jis spurdėjo iš visų jėgų, nors jau nebeturėjo nė vienos plunksnos.

– Didysis Belzebubai, mes aukojame tau šį gaidį. Gaidžio sielą už kvailio sielą!

Ir choru visi pakartojo:

– Gaidžio sielą už kvailio sielą!

* Aš sveikinu Tave, Marija, angelų motina.

Paukščiui perrėžė gerklę ir ištaškė jo kraują visomis penkiomis žvaigždės spindulių kryptimis.

Paskui ištraukė baltą vištą.

– Didysis Belzebubai, mes aukojame tau šią baltą vištą. Vištos sielą už kvailutės sielą!

Visi kaip vienas:

– Vištos sielą už kvailutės sielą! Vištos sielą už budelio sielą!

– Ar tau baisu? – sušnabždėjo man į ausį Raulis.

Aš iš visų jėgų stengiausi būti toks pat šaltakraujiškas kaip ir jis, bet jau nebeįstengiau sulaikyti virpulio, apėmusio mano kūną. Svarbiausia nepradėti kalenti dantimis. Tai atkreiptų juodųjų mišių mėgėjų dėmesį.

– Baimę imi jausti tada, kai nežinai, kokį sprendimą priimti, – ramiai pareiškė jaunasis mano kompanionas.

Sutrikęs papurčiau galvą.

Raulis išsitraukė dviejų frankų monetą.

– Gyvenime, – kalbėjo jis toliau, – visada galima pasirinkti. Veik arba bėk. Atleisk arba keršyk. Mylėk arba neapkęsk.

Argi dabar tinkamas metas filosofuoti? Raulis išliko šaltakraujiškas.

– Mes bijome, kai nežinome, ką pasirinkti. Kadangi reikia apmąstyti daugybę detalių, mes paprasčiausiai imame nebesuprasti, kas iš tikrųjų vyksta. Kaip pasirinkti, kai pasaulis toks sudėtingas? Kaip? Ogi metant monetą. Niekas negali jos paveikti. Ji neturi iliuzijų, ji negirdi melagingų argumentų, ji nieko nebijo. Štai kodėl ji gali suteikti drąsos, kurios tau trūksta.

Tai pasakęs, jis išmetė monetą aukštyn. Ji nukrito herbu į viršų.

– Herbas! Herbas reiškia „taip“, „eime“, „į priekį“. Herbas reiškia „žalia šviesa“. Na, ką gi, eikime. Tu ir aš prieš silpnapročius, – pareiškė jis man.

Šlykšti ceremonija tęsėsi.

Iš didesnio maišo satanistai ištraukė baltą ožkytę. Akinama žvakių šviesos, ji ėmė gailiai bliauti.

– Didysis Belzebubai, mes aukojame tau šią baltą ožką, kad atvertum mums langą į mirusiųjų pasaulį. Ožkos sielą už...

Gomurinis balsas nuaidėjo per kapines:

– Ožkos sielą už snarglių gaują.

Peilis, jau pakeltas nukirsti ožkai galvą, sustingo ore.

Pašokusio ant kojų Raulio balsas skambėjo labai tvirtai, tvirtybės jam suteikė herbu į viršų nukritusi moneta.

– Dinkit man iš akių, Belzebubo tarnai! Belzebubas jau seniai mirė. Tebūnie prakeikti tie, kurie tarnauja jo kultui. Aš – Astarotas, naujasis Tamsos princas, prakeikiu jus! Neikite čionai, neniekinkite nešvariu gyvūnų krauju šių šventų akmenų. Jūs žadinate mirusiuosius ir erzinate dievus!

Satanistai susibūrė į glaudų būrelį ir sustingo bergždžiai stengdamiesi įžiūrėti, iš kur sklinda balsas. Raulis valdė balsą. Jis jį valdė todėl, kad moneta nurodė, ką daryti. Viskas tapo aišku. Ir jam, ir man, ir jiems. Raulis turėjo valdžią. O jie buvo nemalonūs tipai. Raulis viso labo tebuvo vaikas, bet jis tapo jų valdovu. Taip grėsmingai išsiveržus emocijoms, kaukėti žmonės nusprendė sprukti. Ožkytė nuliuoksėjo į kitą pusę.

Kaip lengva laimėti mūšį. Herbas – ir aš tampu stipresnis. Pinigas – ir aš tampu bailys. Ne aš, o moneta nusprendė, kaip turiu elgtis.

Raulis paplojo man per petį ir įteikė du frankus.

– Dovanoju. Nuo šiol tu nebebijosi ir galėsi pasirinkti geriausią variantą. Tu įsigijai draugę, kuri niekada neapvils tavęs.

Mano delne blizgėjo moneta.

19 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Raulio Razorbako psichologinių duomenų užklausa

Tikriausiai berniukas Raulis Razorbakas turėjo psichikos sutrikimų. Jau ne kartą jis demonstravo audringus pykčio

protrūkius ir kėlė grėsmę aplinkinių gyvybėms. Nepaisant to, vaiko motina atsisako guldyti jį į psichiatrijos kliniką. Paklausta specialisto, ji teigia, kad jos sūnų stipriai paveikė tėvo mirtis. „Jam tiesiog reikia kompensuoti praradimą", - tvirtina ji.
Kadangi šiuo metu jaunasis Razorbakas nepadarė jokio nusikaltimo ir, regis, nelinkęs tapti nusikaltėliu, Priežiūros tarnyba mano, kad dar per anksti imtis prieš jį nukreiptų veiksmų.

20 - ISTORIJOS VADOVĖLIS

Apie mūsų protėvių mirtį

Pagrindinės mirčių, užregistruotų Prancūzijoje 1965 metais (antrojo tūkstantmečio pabaigoje), priežastys, pateiktos pagal mirusiųjų skaičių. Atkreipkite dėmesį, kad kai kurios būdingos tai epochai ligos mūsų laikais jau nebeegzistuoja.

Širdies ligos	98 392
Vėžys	93 834
Insultas	62 746
Automobilių katastrofos	32 723
Kepenų cirozė	16 325
Kvėpavimo takų ligos	16 274
Plaučių uždegimas	11 166
Gripas	9 008
Diabetas	8 118
Savižudybės	7 156
Nusikaltimų ir žmogžudysčių aukos	361
Nežinomos priežastys	87 201

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

21 – PONAS VISAŽINIS

Bėgant laikui nuo pirmo susitikimo su Rauliu Per Lašezo kapinėse, mūsų draugystė vis labiau tvirtėjo. Raulis tiek daug ko mane išmokė!

– Koks vis dėlto tu naivus, Maiklai! Tu manai, kad pasaulis geranoriškas ir todėl geriausias būdas jame pritapti – pačiam būti geranoriškam. Bet tu klysti. Nors truputėlį pakrutink smegenis. Ateitį kuria ne malonūs žmonės, o novatoriai, įžūlūs, tie, kurie nieko nebijo.

– O tu pats nieko nebijai?

– Nieko.

– Netgi fizinių kančių?

– Reikia tik panorėti ir nieko nejausi.

Kad tai įrodytų, jis išsiėmė žiebtuvėlį, užžiebė jį ir laikė liepsnoje smilių, kol ore ėmė sklisti svylančios mėsos kvapas. Tuo metu aš ir šlykštėjausi, ir buvau pakerėtas.

– Oho! Kaip tau tai pavyksta?!

– Iš pradžių nuslopinu visas mintis, paskui sakau sau, kad kažkas kitas kenčia tą skausmą ir kad su manimi tai visai nesusiję.

– Tu nebijai ugnies?

– Nebijau nei ugnies, nei žemės, nei metalo. Visagalis yra tas, kuris nebijo, nes jis gali daryti, ką tik nori. Tai mano pamoka numeris du. Pirmoji buvo tokia: geriausia patarėja – dviejų frankų moneta. Antroji pamoka: baimės nėra, jeigu pats neleidi jai reikštis.

– To tave išmokė tėvas?

– Jis sakė, kad jokiu būdu negalima gręžiotis atgalios, kai kopi į kalną. Jeigu tik pažvelgsi žemyn, apsvaigs galva, apims panika, ir tu nukrisi. Ir, atvirkščiai, jeigu atkakliai kopsi tiesiai į viršūnę, visada būsi saugus.

– Taip, bet, jeigu tu nieko nebijai, tuomet kas tave ten traukia?

– Paslaptis. Poreikis atskleisti mano tėvo mirties ir apskritai mirties paslaptį.

Kol tarė šiuos žodžius, dešinysis Raulio delnas it voras slinko kakta, tarytum kovodamas su kančia. Akys išvirto iš akiduobių, lyg kažkas būtų veržęs jo galvą iš vidaus.

Aš ėmiau nerimauti:

– Tu blogai jautiesi?

Raulis atsakė ne iš karto. Paskui, tarsi prisiminęs, kaip kvėpuoti ir mąstyti, šiurkščiai pasakė:

– Niekai, tai tik migrena. Praeis.

Tai buvo vienas vienintelis kartas, kai aš mačiau jį kenčiantį. Raulis man visada atrodė kaip antžmogis. Jis buvo mokytojas.

Raulis mane įkvėpdavo. Jis buvo metais vyresnis už mane, aš padariau viską, ką galėjau, kad peršokčiau vieną klasę ir atsidurčiau su juo viename suole. Paskui viskas klostėsi paprasčiau. Jis leisdavo man nusirašyti namų darbus, o po pamokų pasakodavo nuostabias istorijas.

Kiti mūsų klasės mokiniai tuo nesižavėjo. Prancūzų kalbos mokytojas mokiniui Razorbakui prilipdė pravardę Ponas Visažinis.

– Įsikibkite tvirčiau į suolus. Šiandien Ponas Visažinis įteikė savo rašinį. Tai bent prisijuoksite. Temą aš jums jau sakiau, dabar ją priminsiu. Taigi – „Mano idealios atostogos“. Tai bent! Ponas Visažinis visai nenori pasivaikščioti Tuko, Sen Tropezo, La Bol Eskublako pakrantėmis, apžiūrėti Barseloną ar Londoną. Ne, jis trokšta prasiskverbti į mirusiųjų šalį. Ir štai... jis siunčia mums iš ten pašto atvirukus.

Visi ėmė šaipytis.

– Cituoju: „Kol mano barką traukia šviesa, aš kabinuosi už smauglio, nes ugninė gyvatė jau šokinėja prieš mano laivelio pirmagalį. Deivė Neftidė tiesia man ąsuotąjį kryžių, kad nuvytų pabaisą.“

Mokiniai kvatoja, niuksi vienas kitam alkūnėmis, o pedagogas užbaigia sausu tonu:

– Pone Visažini, man telieka patarti jums kreiptis į gerą psichoanalitiką, gal net į psichiatrą. Beje, už rašinį nulio jums aš neparašiau. Parašiau vieną balą iš dvidešimties ir tai padariau tik todėl, kad jūs privertėte mane juoktis skaitant šią rašliavą. Jūsų rašinius aš visada stengiuosi perskaityti pirmiausia, nes žinau, kad nebus nuobodu. Ir toliau taip rašykite, pone Razorbakai, o aš dar ilgai linksminsiuos, nes, be jokios abejonės, jūs liksite antramečiauti.

Raulis net nemirktelėjo. Jis nereaguodavo į panašias pastabas, ypač į tas, kurias išsakydavo tokio tipo žmonės, kaip mūsų prancūzų kalbos mokytojas; jam Raulis nejautė jokios pagarbos. Sunkumų vis dėlto iškilo. Ir dar toje pačioje klasėje.

Kaip ir daugumoje mokyklų, mūsų licėjaus mokiniai buvo žiaurūs paaugliai; užtekdavo tik parodyti į ką nors pirštu ir pasakyti: „Štai balta varna", ir to vaiko gyvenimas tuoj pat virsdavo kančia. Mūsų klasėje gaujos vadas buvo įžūlus vaikiščias Martinesas. Kartu su savo sėbrais jis patykojo mus prie vartų ir apsupo.

– Princesė Izidė, princesė Izidė, – skandavo jie. – Nori gauti ąsuotuoju kryžiumi į marmūzę?

Aš labai išsigandau. Kad įveikčiau baimę, stipriai spyriau Martinesui į blauzdą, o jis žiebė man kumščiu į nosį. Veidas tuoj pat apsipylė krauju. Mes buvome dviese prieš šešis, bet blogiausia buvo tai, kad Raulis – nors gerokai aukštesnis ir stipresnis už mane, – atrodo, nė nebandė gintis. Jis nesimušė. Jis gavo smūgį po smūgio ir nė nebandė atsakyti tuo pačiu.

Aš suspiegiau:

– Kaukis, Rauli! Mes nuvysime juos, kaip nuvijome belzebubininkus! Tu ir aš prieš silpnapročius, Rauli!

Jis nereagavo. Netrukus mus pargriovė, ėmė daužyti kumščiais ir spardyti kojomis. Matydama, kad mes nesipriešiname, dilbos Martineso gauja paliko mus gulėti ir pasišalino pirštais rodydami V (*victoire*), esą nugalėjo mus. Aš atsistojau ir ėmiau masažuotis sumuštas vietas.

– Ar išsigandai? – paklausiau.

– Ne, – atsakė jis.

– O kodėl tu nesimušei?

– O kodėl būčiau turėjęs muštis? Nenoriu švaistyti savo energijos visokiems niekams. Be to, nežinau, kaip reikia kovoti su primityviais kvailiais, – pridūrė rankiodamas sudaužytų akinių šukes.

– Bet juk tu privertei bėgti satanistus!

– Tai buvo tik žaidimas. Be to, jie, nors ir apgailėtini žmogeliai, yra kur kas subtilesni už šiuos bukagalvius. Prieš urvinį žmogų aš bejėgis.

Mes padėjome vienas kitam atsistoti ant kojų.

– Juk sakei, kad tu ir aš prieš silpnapročius.

– Gaila, kad nuvyliau tave. Reikia, kad tie kvailiai turėtų bent šiek tiek proto, tik tada galėčiau su jais kovoti.

Aš buvau sukrėstas.

– Bet klausyk, tokie tipai kaip Martinesas mums visą laiką daužys snukius!

– Gali būti, – santūriai atsakė jis. – Bet jie pavargs anksčiau negu aš.

– O jeigu jie tave užmuš?

Jis gūžtelėjo pečiais.

– Na ir kas! Gyvenimas viso labo – tik trumpa akimirka.

Mane apėmė bloga nuojauta. Bukagalviai gali jį sumušti. Raulis ne visada būna pats stipriausias. Ką tik jis buvo netgi labai silpnas. Aš atsidusau.

– Kad ir kas atsitiktų, tu visuomet galėsi, kaip ir anksčiau, sunkią valandą pasikliauti manimi.

Tą naktį man vėl prisisapnavo, kad skrendu pro debesis susitikti su kaukėta moterimi, vilkinčia balto atlaso suknia.

22 – PASKALIO FILOSOFIJA

„Sielos nemirtingumas mus vilioja taip stipriai, jog reikia užgniaužti visas emocijas ir tapti beaistriu, kad suprastum, kas tai yra.

Didžiausia mūsų pareiga – suvokti šito reiškinio esmę, juk nuo to priklauso, kaip mes elgiamės.

Štai kodėl aš matau esminį skirtumą tarp tų žmonių, kuriems nereikia žinių, ir tų, kurie iš visų jėgų stengiasi sužinoti kuo daugiau; pirmieji gyvena be rūpesčių ir išvis apie tai nemąsto.

Toks abejingumas klausimui, susijusiam su jais pačiais, su jų asmenybėmis, iš tikrųjų glumina mane. Stebina ir baugina; mano galva, tai siaubinga. Apie tai aš kalbu ne todėl, kad dvasinio polėkio siekčiau kaip kokia uoli davatka. Atvirkščiai, aš manau, kad tai turėtų visus dominti būtent žmonijos labui."

Blezas Paskalis

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

23 – VIZITAS Į LIGONINĘ

Man buvo keturiolika, kai Raulis atėjo ieškoti manęs į namus ir liepė paskubėti. Tėvai pradėjo burbėti. Ne tik todėl, kad buvo laikas vakarieniauti; jie vis dar buvo tos nuomonės, kad Raulis Razorbakas daro man blogą įtaką. Kadangi pastaruoju metu gaudavau labai gerus pažymius iš matematikos (nusirašydavau nuo savo draugo), jie nesiryžo drausti eiti su juo pasivaikščioti.

Man tik buvo liepta elgtis kuo atsargiau ir būti budriam. Rišdamas šaliką, tėvas sušnibždėjo, kad būtent geriausi draugai ir kelia daugiausia rūpesčių.

Mama irgi įgėlė:

– O aš apie draugus štai ką galiu pasakyti: draugo išdavystė mums visuomet būna pati didžiausia staigmena.

Raulis nusitempė mane į Šventojo Liudviko ligoninę; pakeliui paaiškino, kad ten yra skyrius, kuriame guli komos ištikti ligoniai. Mirštančiųjų palydų tarnyba – taip kukliai buvo pavadintas tas skyrius. Jis buvo įsikūręs kairiajame ligoninės korpuso priestato sparne. Paklausiau, ką jis ketina daryti. Raulis atrėžė, esą šis vizitas – puiki galimybė daugiau sužinoti.

– Ką sužinoti?

– Aišku, apie mirtį!

Sumanymas prasiskverbti į ligoninę manęs nesužavėjo. Ligoninėje pilna rimtų suaugusių žmonių, vargu ar jie leis mums ten žaisti.

Beje, Raulis Razorbakas niekada nepritrūkdavo argumentų. Jis man papasakojo, kad skaitė laikraščiuose stulbinamų istorijų, kurias pasakoja iš komos atsibudę žmonės. Neva sugrįžusieji į gyvenimą yra dalyvavę keistuose vaidinimuose. Jie nematę jokių barkų ar ugnimi spjaudančių gyvačių, užtat regėję į save traukiančią šviesą.

– Tu kalbi apie įspūdžius tų, kurie pabuvojo ant mirties slenksčio, apie tai, ką amerikiečiai vadina NDE, *Near Death Experiences**.

– Apie tai. Apie NDE.

Kiekvienas žino, kas yra NDE. Ši tema vienu metu buvo labai madinga. Buvo išleista labai daug apie tai pasakojančių knygų. Jos tapo perkamiausiomis. Savaitraščių viršeliuose mirgėjo autorių nuotraukos. O paskui, kaip atsitinka su visais madingais dalykais, tai pasitraukė į šešėlį. Galų gale nebuvo jokių įrodymų, nieko apčiuopiamo, tik nemažai įdomių istorijų, kurios paskubomis buvo surinktos dievai žino iš ko.

Ir Raulis tiki tomis pasakomis?

* Klinikinė mirtis (*angl.*).

Jis išdėliojo prieš mane daugybę laikraščių iškarpų, mes atsiklaupėme, kad geriau jas apžiūrėtume. Šios iškarpos buvo ne iš žinomų leidinių, garsėjančių rimtais ir išsamiais tyrimais. Spalvingos antraštės plyšojo riebiomis raidėmis: „Kelionė už mirties ribos", „Liudijimas pabudus iš komos", „Gyvenimas po gyvenimo", „Aš sugrįžau iš ten, bet man ten patiko", „Mirtis ir tai, kas po jos"...

Šie žodžiai Rauliui buvo apgaubti poezijos aura. Nieko keista, juk ten buvo jo tėvas...

O jeigu kalbėsime apie iliustracijas, tai tebuvo nuotraukos, kuriose buvo matomos miglotos auros, arba Hieronimo Boscho paveikslų reprodukcijos.

Tekste Raulis geltonu flomasteriu pabraukė keletą vietų, kurios, jo galva, buvo itin svarbios: „Amerikos Gallupo instituto atliktas tyrimas parodė, jog aštuoni milijonai JAV gyventojų tvirtina išgyvenę NDE." „Apklausos, atliktos ligoninėse, parodė, jog 37 proc. komą patyrusių ligonių yra įsitikinę, kad buvo atsiskyrę nuo savo kūno, 23 proc. teigia, jog matė tunelį, o 16 proc. tvirtina esą buvę apgaubti kažkokios palaimingos šviesos."

Aš gūžtelėjau pečiais.

– Nenoriu sugriauti tavo iliuzijų, bet...

– Kas „bet"?

– Kartą buvau patekęs į avariją. Mane išmetė aukštyn, krisdamas aš stipriai susitrenkiau galvą. Tris valandas buvau be sąmonės. Mane ištiko koma. Nemačiau ten jokio tunelio, ką jau kalbėti apie palaimingą šviesą.

Jis atrodė suglumęs.

– O ką gi tu matei?

– Nieko nemačiau. Visiškai nieko.

Mano draugas spoksojo į mane taip, tarsi būčiau sirgęs reta liga, kurią sukėlė mokslui dar nežinomas virusas.

– Tu įsitikinęs, kad buvai ištiktas komos ir nieko neprisimeni?

– Įsitikinęs.

Raulis susimąstęs pasikrapštė pasmakrę, paskui jo veidas nušvito:

– Aš žinau kodėl!

Jis susirinko iškarpas ir pasakė (vėliau aš apie tai daug galvojau):

– Tu nieko nematei todėl, kad buvai... nepakankamai miręs.

24 – BALTŲJŲ VIENUOLIŲ ŠALYJE

Po valandos mes jau buvome priešais Šventojo Liudviko ligoninę. Ryškiai apšviestas įėjimas. Uniformuotas apsaugininkas stebi alėjas ir takelius. Raulis, ir taip ištįsęs, dar užsivilko dėvėtą paltą, kad atrodytų vyresnis. Jis paėmė man už rankos. Vylėsi, kad drauge mes atrodysime kaip tėvas ir sūnus, nusprendę aplankyti sveikstančią senelę.

Deja, apsaugininkas pasirodė esąs ne toks kvailas.

– Ei, bambliai, už ano kampo yra geresnė žaidimų vietelė.

– Mes atėjome aplankyti savo senelės, – verksmingu tonu pasakė Raulis.

– Kokia jos pavardė?

Raulis nedvejodamas atsakė:

– Ponia Saljapino. Ją ištiko koma. Ji guli Mirštančiųjų palydų tarnybos skyriuje.

Oi, koks improvizacijos genijus! Jeigu jis būtų pasakęs, pavyzdžiui, Diupiuji arba Diuran, iš karto būtų kilę įtarimų, bet „Saljapino“ skambėjo pakankamai neįprastai.

Apsaugininkas nutaisė atitinkamą veido išraišką. Žodžiai „mirštančiųjų palydos“ kėlė nemalonių asociacijų. Be abejo, jis žinojo, kad tokia tarnyba sukurta, apie tai buvo kalbama ir ligoninės kuluaruose. Apsaugininkas persigalvojo ir mostelėjo ranka, kad įeitume; atrodė taip, lyg atsiprašytų, kad mus sulaikė.

Patraukėme ryškiai apšviestu labirintu. Koridoriai, vėl kori-

doriai... Atidarinėjome duris, skiriančias nuo mums neįprasto pasaulio.

Štai jau antras kartas, kai atsidūriau ligoninėje, bet, kaip ir pirmąsyk, vėl buvau išmuštas iš vėžių. Jaučiausi taip, lyg būčiau įsilaužęs į baltą šventyklą, kurioje visur siuva baltai apsirengę žyniai ir jaunos žynės, nuogus savo kūnus pridengusios švarutėliais nesuteptais chalatais.

Viskas buvo sutvarkyta kaip antikinės choreografijos spektaklyje. Greitosios pagalbos mašinos vežė aptvarstytas aukas. Tvarsčiai buvo kruvini. Jaunos žynės jas išvyniodavo ir veždavo į keraminėmis plytelėmis išklijuotas sales; ten aukščiausio rango žyniai (juos buvo galima atpažinti iš kvadratinių kaukių ir permatomų pirštinių) čiuopė jas pirštais ir vartė, lyg būtų skaitę pranašiškus ženklus.

Kaip tik šis vaizdas paskatino mane susidomėti mediko karjera. Eterio kvapas, gailestingosios seselės, balti apdarai, galimybė savo malonumui knaisiotis amžininkų viduriuose – viskas man buvo įdomu. Štai kur slypi tikroji valdžia! Aš taip pat panorau tapti baltuoju žyniu.

Maloniai įsijaudrinęs, tarsi gangsteris, pagaliau patekęs į patalpą, kur įrengti seifai, Raulis sušnibždėjo man į ausį:

– Tss... Eikime čia!

Mes pastūmėme stiklines duris.

Ir vos nešokome atgal dėl to, ką pamatėme... Dauguma Mirštančiųjų palydų tarnybos pacientų sirgo labai sunkiai. Dešinėje bedantis prasižiojęs senukas dešimties metrų spinduliu skleidė bjaurią smarvę. Prie pat mūsų kažkokia išsekusi neaiškios lyties būtybė nemirksėdama spoksojo į rudą dėmę lubose. Jai iš nosies tekėjo permatomi snargliai, o ji nė nemanė jų nusišluostyti. Kairėje pusėje tysojo plikagalvė dama su vienu vieninteliu kuokštu šviesiai nudažytų plaukų ant susiraukšlėjusios kaktos. Kaire plaštaka ji vis bandė prilaikyti be perstojo drebančią dešinę ranką. Žinoma, jai visiškai nesisekė, todėl keikė nepaklusnią galū-

nę žodžiais, kurių nebuvo galima suprasti dėl išklibusio dirbtinio žandikaulio.

Mirtis, teatleidžia man Raulis, tai visai ne dievai, ne deivės, ne pabaisos, ne upės, kur knibžda gyvatės. Mirtis buvo čia, mirtis – tai lėtas žmogaus irimas.

Teisūs buvo mano tėvai: mirtis baisi. Aš nedelsdamas maučiau iš čia, jeigu ne Raulis. Jis nusitempė mane prie damos su kuokštu šviesių plaukų.

– Atleiskite, kad drumsčiame jums ramybę, ponia.

– Ll.. abba... diena, – užsikirsdama pasakė ji, o jos siela drebėjo labiau negu kūnas.

– Mes, žurnalistikos mokyklos mokiniai, norėtume paimti iš jūsų interviu.

– Ko... kodėl iš manęs? – šiaip taip išspaudė ji.

– Mus sudomino jūsų atvejis.

– Nėra... manyje... nieko... įdomaus. Iš... eikite!

Apsisnarglėjusi būtybė apskritai nereagavo. Tada pasukome prie medituojančio senolio, kuris žiūrėjo į mus kaip į du įkyrius uodus. Susinervino, tarsi būtume atplėšę jį nuo neatidėliotinų reikalų.

– Ką? Ką? Ko jūs iš manęs norite?

Raulis pakartojo tą patį:

– Laba diena, mes, žurnalistikos mokyklos mokiniai, rengiame reportažą apie asmenis, išgyvenusius komą.

Senis kilstelėjo ir išdidžiai pasakė:

– Be jokios abejonės, aš išgyvenau komą. Ji truko penkias dienas ir, kaip matote, aš vis dar čia!

Raulio akyse žybtelėjo ugnelės.

– Na, kaip ten? – paklausė jis, tarsi būtų kalbėjęsis su turistu, grįžusiu iš Kinijos.

Senis it paklaikęs stebeilijo į jį.

– Ką turite omenyje?

– Aš klausiu, ką jūs patyrėte, kai buvote komos būklės?

Buvo aišku, kad Raulio pašnekovas nesuprato, kur šis lenkia.

– Taigi aš jau sakiau, kad penkias valandas buvau ištiktas komos. Koma, suprantate? Tai tokia būklė, kai nieko nejauti.

Raulis mygo:

– Jums nebuvo haliucinacijų? Jūs neprisimenate šviesos, spalvų, dar ko nors?

Mirštančiojo kantrybė išseko:

– Žinoma, ne, koma – tai jums ne kinas. Pradėkime nuo to, kad žmogus sunkiai serga. Paskui jis prabunda ir jam tiesiog laužo visą kūną. Tada ne pramogos rūpi. O kokiam laikraščiui jūs rašote?

Iš kažkur iššoko sanitaras ir ėmė rėkti:

– Kas jūs tokie? Ar jums dar neatsibodo erzinti ligonius? Kas jums leido čia įeiti? Ką, jūs skaityti nemokate? Nematėte užrašo: „Pašaliniams įeiti draudžiama“?

– Tu ir aš prieš silpnapročius! – sušuko Raulis.

Mudu puolėme bėgti. Ir, aišku, pasiklydome keraminėmis plytelėmis išklijuotų koridorių labirinte. Mes kirtome palatą, kurioje gulėjo smarkiai apdegę ligoniai, paskui pakliuvome į skyrių, kur buvo gydomi motorikos sutrikimų turintys ligoniai ir pagaliau į tą vietą, kur geriau nepakliūti. Į lavoninę.

Apie dvidešimt nuogų lavonų gulėjo eilėmis ant chromuotų stalų, jų veidai buvo iškreipti priešmirtinio skausmo. Kai kurių akys tebebuvo atmerktos.

Apsiginklavęs žnyplėmis, jaunas studentas nuiminėjo lavonams nuo pirštų vestuvinius žiedus. Vienos moters žiedas niekaip nepasidavė. Oda aplink metalą buvo išbrinkusi. Studentas nedvejodamas suėmė pirštą žnyplėmis ir spustelėjo. Čik. Brinkt. Pirštas stuktelėjo į grindis, pasigirdo metalo skambtelėjimas ir mėsos šleptelėjimas.

Aš praradau sąmonę. Raulis išvilko mane iš ten. Mus abu apleido jėgos.

Neteisus pasirodė esąs mano draugas. Teisūs mano tėvai. Mirtis atrodo šlykščiai. Į ją nereikia žiūrėti, nereikia prie jos artintis, nereikia apie ją kalbėti ir netgi galvoti.

25 – LAPLANDIJOS MITOLOGIJA

Anot laplandų, gyvenimas – tai minkšta tešla, dengianti griaučius. O siela slypi tarp griaučių.

Todėl laplandai, pagavę žuvį, atsargiai atskiria mėsą, stengdamiesi nepažeisti nė vieno kaulelio. Paskui įmeta griaučius į tą vietą, kur pagavo žuvį. Jie yra įsitikinę, kad gamta pasirūpins, jog griaučiai vėl apaugtų mėsa, ir kad po kelių dienų, savaičių ar mėnesių toje pačioje vietoje jų lauks šviežias maistas.

Jiems kūnas – tai tik kaulų, tarp kurių slepiasi siela, ornamentas. Tokią pat pagarbą griaučiams rodo mongolai ir jakutai; išmėsinėję užmuštą mešką, jie sunarsto jos kaulus ir pastato griaučius stovėti. O kad būtų išvengta rizikos pažeisti trapius kaukolės kaulus, jie nevalgo smegenų, nors tai ir laikoma delikatesu.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

26 – IŠSISKYRIMAS

Praslinkus kiek laiko po mūsų pabėgimo iš Šventojo Liudviko ligoninės, Raulio motina nusprendė išvažiuoti gyventi į provinciją, taigi mudu su Rauliu vėl susitikome tik po daugelio metų.

Mano tėvas mirė tais pačiais metais nuo plaučių vėžio. Cigarai, kainuojantys dešimt frankų, vis dėlto atliko savo juodą darbą. „Špinatai, šparaginiai kopūstai ir ančiuviai“, – aš liejau ašaras per jo laidotuves, bet niekam tai neberūpėjo.

Vos tik grįžome iš kapinių, motina pavirto megera, tikra tirone. Ji ėmė kištis į visus mano reikalus, viską sekti ir nurodinėti, kaip man gyventi. Nė kiek nesivaržydama pradėjo raustis po mano daiktus ir surado dienoraštį, kurį, kaip man atrodė, aš buvau patikimai paslėpęs po čiužiniu. Tuoj pat pačias nuostabiausias ištraukas šaižiu balsu ji perskaitė garsiai, be to, girdint mano

broliui Konradui; šį sužavėjo kraštutinė žeminimo forma, kurią pasirinko mano mama.

Reikėjo daug laiko, kad žaizda užgytų. Dienoraštis man visada buvo kaip draugas, kuriam patikėdavau savo mintis nebijodamas, kad galiu būti pasmerktas. Tai buvo ne jo kaltė, kad jis išdavė mane be jokių skrupulų.

Konradas, kaip visada tyčiodamasis, nusistebėjo:

– Oho, o aš ir nežinojau, kad tu įsimylėjai tą pamaivą Beatričę. Ji bjauri su ta savo arklio uodega ir spuoguota marmūze! Tu visiškas pagedėlis.

Aš stengiausi nutaisyti abejingą miną, bet motina tikrai žinojo, kad ką tik atėmė iš manęs draugą. Ji nenorėjo, kad aš turėčiau draugų, kad turėčiau mėgstamų daiktų. Ji buvo įsitikinusi, jog jos vienos pakanka, kad būtų patenkinti visi mano bendravimo su išoriniu pasauliu poreikiai.

– Tu man viską pasakok, – sakydavo ji. – Aš išsaugosiu visas tavo paslaptis, tylėsiu kaip kapas. O tavo sąsiuvinis... Nesvarbu, kad mes jį suradome. Gerai dar, kad jis nepateko pašaliniams į rankas!

Aš nusprendžiau nesivelti į diskusiją. Nepasakiau, kad jokioms svetimoms rankoms, net ir jos, nevalia knistis po mano čiužiniu.

Atkeršyti Konradui už pašaipas išviešinant jo dienoraštį buvo neįmanoma. Jis paprasčiausiai jo nerašė. Dienoraščio jam nereikėjo. Jis neturėjo ko pasakyti nei kam nors kitam, nei sau pačiam. Buvo laimingas gyvendamas savo gyvenimą ir net nesistengė jo suprasti.

Kai praradau savo nuodėmklausį, Raulio pasigesdavau dar labiau. Licėjuje niekas nesidomėjo antikine mitologija. Mano klasės draugams žodis „mirtis“ visiškai nekėlė asociacijų su magija ir, vos tik pradėdavau jiems pasakoti apie lavonus, jie imdavo sukioti pirštą prie smilkinio. „Tau ne visi namie, seni, keliauk pas graiką psichiatrą!“ – sakydavo jie.

– Tu dar per jaunas, kad domėtumeisi mirtimi, – postringavo Beatričė. – Palauk, kol sueis šešiasdešimt. Dabar dar per anksti.

Aš jai tuojau pat pasiūliau:

– Tuomet pakalbėkime apie meilę! Tai juk jaunuolių tema, ar ne?

Ji atšlijo apimta siaubo. Aš pabandžiau sumažinti įtampą:

– Nieko taip nenorėčiau, kaip tave vesti...

Ji nubėgo. Vėliau pareiškė, kad aš – seksualinis maniakas ir netgi esą bandžiau ją išprievartauti. Negana to, ji visiems tvirtino, neva aš – žmogžudys, kriminalinis nusikaltėlis, recidyvistas, ar būtų galima kitaip paaiškinti, kodėl domiuosi mirtimi ir lavonais.

Nei dienoraščio, nei draugo, nei mielos draugės – visiškai nieko... Gyvenimas atrodė visiškai prėskas. Raulis man nerašė. Aš iš tiesų buvau vienas šioje planetoje.

Laimė, Raulis paliko man knygas. Jis neapgavo sakydamas, kad knygos – tai draugai, kurie niekada neišduos. Knygos žinojo viską apie antikinę mitologiją. Jos nebijojo kalbėti apie mirtį ir mirusiuosius.

Tačiau kiekvieną kartą, kai mano akys užkliūdavo už žodžio „mirtis", prisimindavau Raulį. Aš žinojau, kad po jo tėvo mirties jį ėmė persekioti įkyri mintis. Raulis norėjo išsiaiškinti, ką jo gimdytojas ketino pranešti prieš mirdamas. Maniškis, kol buvo gyvas, kalbėdavo pamokomai: „Nedaryk kvailysčių", „Klausyk mamos patarimų", „Saugokis tų, kurie apsimeta, kad linki tau gero", „Imk pavyzdį iš Konrado", „Ar nežinai, kaip reikia elgtis prie stalo? Servetėlės skirtos ne šunims", „Taip daryk ir toliau, ir aš tau duosiu pylos", „Paduok man dėžutę su cigarais", „Nekrapštyk nosies", „Nekrapštyk tarpdančių metro bilietu", „Gerai paslėpk pinigus", „Vėl knygą skaitai? Verčiau padėtum motinai nukraustyti stalą." Nuostabus dvasinis palikimas. Dėkoju, tėtuk.

Net Raulis, ir tas, nebuvo teisus taip domėdamasis mirtimi. Nereikia būti išminčiumi, kad suvoktum jos esmę: mirtis – tai gyvenimo pabaiga. Taškas eilutės gale. Filmas, kuris nutrūksta, kai išjungi televizorių.

Vis dėlto naktį aš ir vėl sapnavau, kad skrendu ir ten, aukštybėse, sutinku kaukėtą moterį, vilkinčią balto atlaso suknia. Apie šį košmarą savo dienoraštyje net neužsiminiau.

27 – INDŲ MITOLOGIJA

„Tie, kurie žino ir suvokia, kad tame miške tikėjimas yra tiesa, žengia į liepsną, iš liepsnos – į dieną, iš dienos – į dvi šviesias savaites, iš dviejų savaičių – į šešis mėnesius, kai saulė krypsta į šiaurę, o iš to pusmečio – į dievų pasaulį, iš dievų pasaulio – į saulę, o iš saulės – į žaibų šalį. Kai jie pasiekia žaibų šalį, dieviškoji dvasia perkelia juos į Brahmos pasaulius; tuose pasauliuose jie gyvena neįsivaizduojamuose toliuose. Ten yra jų sugrįžimo į žemę taškas.“

„Bradaranjaka-upanišada“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

28 – RAULIS SUGRĮŽO

Kai man sukako vienuolika, galutinai apsisprendžiau tapti gydytoju. Aš įstojau į Medicinos institutą ir – ar tai buvo atsitiktinumas? – pasirinkau anesteziologo-reanimatologo specializaciją.

Tapau šventovės, kur privalėjau atsakyti už žūtbūt norinčius išgyventi žmones, tarnu. Galbūt mane čia atvedė noras atsidurti tarp tų jaunų žynių, kurios, kaip sklido kalbos, vilki vien baltus chalatus. Labai greitai įsitikinau, kad tai tik prasimanymas. Medicinos seserys dažniausiai po chalatu dėvi marškinėlius.

Man buvo trisdešimt dveji, kai Raulis neperspėjęs vėl grįžo į mano gyvenimą. Jis paskambino ir, žinoma, paskyrė pasimatymą Per Lašezo kapinėse.

Dabar jis buvo dar aukštesnis, dar liesesnis negu tada, kai aš su juo paskutinį kartą bendravau. Jis grįžo į Paryžių. Aš buvau labai pamalonintas, kad po tiek nesimatymo metų jis pirmiausia nusprendė susitikti su manimi.

Raulis buvo taktiškas, todėl per pirmą mūsų pokalbį nepradėjo kalbėti apie mirtį.

Dabar jis dirbo Nacionaliniame mokslo tyrimų centre ir turėjo profesoriaus laipsnį. Pokalbį kažkodėl pradėjo apie savo meilužes. Moterys tik trumpai šmėžuodavo Raulio gyvenime, nes jos visiškai jo nesuprasdavo. Jų akimis, jis buvo pernelyg... liguistas. Jis pyko:

– Na kodėl pačios gražiausios moterys visada yra pačios kvailiausios?

– Tuomet pradėk kabinti pačias bjauriausias, – pareiškiau.

Kadaise taip kalbėdamiesi mes griūdavome iš juoko, bet vaikystės nebesugrąžinsi. Jis pasitenkino blankia šypsena.

– Na, o tu, Maiklai, ar linksminiesi?

– Ne itin.

Jis pliaukštelėjo man per nugarą.

– Tu pernelyg kuklus, ar ne?

– Ko gera, mano vaizduotė pernelyg laki. Kartais įsivaizduoju, kad kažkur yra žavinga princesė ir kad ji laukia manęs. Manęs ir nieko kito.

– Tiki, kad yra miegančioji gražuolė? Bet jeigu tu svajoji permiegoti su mergina, kurios dar net nesi sutikęs, vadinasi, iš anksto apgaudinėji ją.

– Taip ir yra. Kiekvieną sykį būtent taip ir jaučiuosi.

Raulio, it voro, delnai zujo aplink mane, tarsi būtų audę apsauginį tinklą. Kaip galėjau taip ilgai gyventi toli nuo jo ir jo pamišimo?

– Ak... – atsiduso jis. – Maiklai, tu lyg lepi gėlelė. Šis pasaulis pernelyg žiaurus tokiems svajotojams kaip tu. Tau reikia sutelkti jėgas ir pasiruošti kovoti.

Mudu nostalgiškai prisiminėme mūsų susidūrimą su satanistais. Paskui jis papasakojo man apie savo tyrimus. Pasirodo, Raulis šiuo metu tiria švilpikų žiemos įmygio problemą. Kaip ir daugelis kitų gyvūnų, švilpikai gali išgyventi (90 proc. sumažėjus širdies susitraukimų dažniui) tris mėnesius be vandens, be maisto, nejudėdami. Raulis labai išsamiai studijuoja šį fenomeną. Baigęs nagrinėti miego problemą, jis ketino pradėti tirti su mirtimi susijusius klausimus. Kad švilpikams sukeltų dar gilesnį dirbtinį miegą, pakakdavo panardinti juos į atšaldytą iki 0 °C vonią. Gyvūno kūno temperatūra krisdavo labai greitai, širdies susitraukimų dažnis sumažėdavo taip, kad net širdis sustodavo, bet jis vis dėlto nemirdavo. Jį tiesiog trinant būdavo galima atgaivinti po pusvalandžio.

Aš spėjau, kad mano draugas įmigiu vadina tai, ką mes, medikai, vadiname „koma“. Vis dėlto jo eksperimentai buvo sėkmingi, o tarptautinėse konferencijose jį jau vadindavo „užšaldytų švilpikų žadintoju“.

Ilgai nedelsdamas, paklausiau Raulio, ar jis nerado dar kokių nors senovinių tekstų apie aną pasaulį. Jis tuoj pat pagyvėjo. Nedrįso net tikėtis, kad aš taip greitai pereisiu prie jo mėgstamos temos.

– Graikai! – džiaugsmingai sušuko jis. – Senieji graikai tikėjo, kad visata yra apvali ir koncentriška. Kiekvienas pasaulis turi savyje kitą, mažesnį, pasaulį, paskui dar kitą mažesnį ir dar... – tai galima palyginti su taikinių žiedais ant šaudymo lentų. Pačiame centre yra graikų pasaulis.

Raulis įsijautė.

Taigi pačiame centre – graikai. Tai pirmas pasaulis. Jį supa antras, barbarų, pasaulis, o trečiame pasaulyje yra, be visa kita, šlykščių šiaurės kraštų būtybių.

Aš suskaičiavau:

– Žmonės, barbarai, pabaisos – iš viso trys sluoksniai, ar ne?

– Ne, ne taip, – guviai pataisė jis, – jų yra daug daugiau. Už

pabaisų pasaulio tyvuliuoja jūra. Ten yra Amžinosios Laimės šalis, Rojus, jame gyvena nemirtingieji. Yra ten ir Sapnų sala, ją kerta upė; jos vanduo teka tik naktimis. Ji priaugusi lotosų. Salos centre įsikūręs miestas su ketveriais vartais. Dveji iš jų leidžia prasiskverbti košmarams, kiti dveji atsiveria maloniems sapnams. Visus ketverius vartus valdo miego dievas Hipnas.

– Tai bent!

– Už jūros, – toliau pasakojo Raulis, – yra dar viena žemė. Tai mirusiųjų kontinento pakrantė. Medžiai ten išaugina tik sudžiūvusius vaisius. Būtent ten išmetami į krantą laivai ir būtent ten viskas pasibaigia.

Įsivyravo tyla, mūsų galvose pakaitomis sukosi mintys čia apie rojų, čia apie pragarą. Raulis nutraukė malonią tylą, paklausė manęs apie anesteziologo-reanimatologo profesiją.

29 – DAKTARO PINSONO NUOMONĖ

A. Koma

Pasak mano draugo, daktaro Maiklo Pinsono, šiuo metu pripažįstama, kad yra trys komos stadijos:

Pirma stadija. Budri koma. Sąmonės nėra, bet pacientas reaguoja į išorės dirgiklius. Gali trukti nuo trisdešimties sekundžių iki trijų dienų.

Antra stadija. Pacientas nebereaguoja į išorės dirgiklius, pavyzdžiui, žnybtelėjimus arba dūrius. Gali trukti iki savaitės.

Trečia stadija. Gili koma. Sutrinka bet kokia organizmo veikla. Dingsta galvos smegenų refleksai. Ima stingti viršutinės galūnės. Širdies susitraukimai tampa nereguliarūs. Maiklo nuomone, išeiti iš šios stadijos komos neįmanoma.

B. Išoriniai simptomai

1. Midriazė (visiškas vyzdžio išsiplėtimas).

2. Paralyžius.
3. Burnos deviacija.

C. Kaip pabudinti pacientą iš komos?
Metodai, kuriuos taiko Maiklas:
1. Širdies masažas.
2. Viršutinių kvėpavimo takų intubacija.
3. Elektros šokas (200–300 džaulių).
4. Adrenalino injekcija į širdies raumenį.

D. Kaip sukelti komą?
Preparatai, kuriuos vartoja Maiklas:
1. Natris.
2. Tiopentalis (slopina susijaudrinimą prabundant), propofolis (padeda greitai užmigti ir pabusti be neigiamų padarinių).
3. Droperidolis (silpnesnis poveikis, trumpai trunkanti analgezija; pabudus iki valandos nereaguojama į aplinką, esama pavojaus, kad gali nustoti veikti širdies ir kvėpavimo sistemos). Dozuojama atsižvelgiant į paciento svorį.
4. Kalio chloridas (provokuoja širdies veiklos sutrikimus ir skilvelių virpėjimą).

E. Žmogaus širdies tvinksnių dažnis
Normalus: 65–80 tvinksnių per minutę.
Pats rečiausias: 40 tvinksnių per minutę.
Kai kurių jogų – 38 tvinksniai per minutę, bet tai išimtiniai atvejai.
Minimumas: kai širdis tvinksi rečiau kaip 40 kartų per minutę, labai nusilpsta galvos smegenų kraujotaka, kyla pavojus trumpam prarasti sąmonę (sąmonė prarandama ne daugiau kaip dviem minutėms). Dažniausiai žmogus neatsimena, kas nutiko.
Maksimumas: 200 tvinksnių per minutę minus žmogaus amžius.

Tanatonautikos tyrimų darbo pastabos. Raulis Razorbakas

30 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

Tanatonautikos atsiradimą lėmė atsitiktinumas. Daugumos istorikų nuomone, jos pradžia – pasikėsinimo į prezidentą Liusinderį diena.

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

31 – PREZIDENTAS LIUSINDERIS

Prezidentas Liusinderis stovėjo juodame savo limuzine ir liūdnai šypsodamasis sveikino minią. Jis labai kentėjo, mat jo kojos nagas buvo įaugęs į mėsą. Neguodė netgi mintis, kad ir Julijus Cezaris per didžiuosius karinius paradus kentėjo nuo panašių likimo jam siųstų išbandymų. O Aleksandras Didysis, sirgęs sifiliu? Be to, toje epochoje niekas nežinojo, kaip visa tai gydyti... Julijui Cezariui visuomet iš paskos sekiojo vergas, jis ne tik nešdavo laurų vainiką, bet ir turėjo nuolat šnibždėti imperatoriui į ausį: „Atmink, tu viso labo tik žmogus." Liusinderiui nereikėjo vergo, kad tai jam primintų, tam užteko įaugusio nago.

Liusinderis sveikino jam plojančią minią, o galvoje visą laiką sukosi mintys, kaip atsikratyti skausmo. Gydytojas patarė daryti operaciją, bet iki šiol nė vienas tautos vadas dar nė karto nėra gulėjęs ant operacinio stalo. Liusinderiui nepatiko mintis, kad, kol jis snaus, nepažįstami žmonės, prisidengę veidą kauke, su aštriais skalpeliais rankose naršys po gležną jo kūną. Žinoma, jis galėjo rinktis specialųjį pedikiūrą ir taip išvengti nemalonumų; šiuo atveju nereikėtų gultis ant operacinio stalo, užtat tektų kęsti skausmą. Jokio noro.

Kiek problemų kankina žmogų. Visada kur nors kas nors šlubuoja. Reumatizmas, kariesas, konjunktyvitas... Praėjusią savaitę Liusinderį kamavo paaštrėjusi opa.

– Nesijaudink taip, Žanai, – patarė jam žmona. – Tu tiesiog

susierzinęs dėl įvykių Pietų Amerikoje. Rytoj jausies geriau. Kaip sakoma mano tėvynėje: „Esi sveikas, jeigu kasdien tau skauda vis kitoje vietoje."

Kokia nesąmonė! Tąkart ji atnešė jam šiek tiek karšto pieno, ir skausmas aprimo.

Nagas buvo labai užsispyręs.

„Tegyvuoja Liusinderis!" – šaukė aplink. „Prezidentas Liusinderis!" – skandavo žmonės. Ak, jau ta nauja kadencija! Greitai tuo reikės pradėti rūpintis. Rinkimai ne už kalnų.

Nors prakeiktas pirštas ir kartino gyvenimą, Liusinderis išgyveno keletą malonių akimirkų taip triukšmingai sveikinamas. Jis dievino jį dievinančią minią. Liusinderis apkabino mažytę raudonskruostę mergaitę, kurią motina pakėlė jam prieš pat nosį. Kažkoks berniūkštis įbruko puokštę gėlių, tų pačių, kurios gali sukelti staigų alergijos priepuolį.

Automobilis pajudėjo į priekį. Liusinderis prisivertė šiek tiek pajudinti naujuose ankštuose batuose suspaustus pirštus, kai staiga kažkoks aukštas tipas, vilkintis trijų dalių kostiumą, puolė prie jo su revolveriu rankoje. Nugriaudėjo šūviai.

„Na štai, mane nušovė", – ramiai pagalvojo prezidentas.

Tai, suprantama, pirmas ir, be jokios abejonės, paskutinis kartas. Jis jautė, kaip šiltas kraujas teka kažkur žemiau bambos. Liusinderis nusišypsojo. Tinkamas būdas gražiai įsiamžinti istorijoje. Jo pirmtakas, prezidentas Kongomasas, grąžino savo mandatą, neišbuvęs visos kadencijos, mat susirgo prostatos vėžiu. Apsijuokė palikuonių akyse.

Kad ir kaip būtų, tas technokratas, apsiginklavęs juodu revolveriu, suteikė jam šansą. Nužudyti prezidentai visada turėjo teisę užimti garbingą vietą mokykliniuose vadovėliuose. Visi žavėdavosi jų toliaregiškumu, liaupsindavo didingus jų planus. Mokyklose vaikai skaitydavo apie juos pagyras. Galima tik svajoti apie tokį nemirtingumą.

Liusinderis spėjo pamatyti minioje besislepiantį žudiką. O as-

mens sargybiniai net nereaguoja. Kokia pamoka! Nederėjo pasitikėti visais šiais juodai apsirengusiais profesionalais.

Kas gi jo taip nekentė, kas suorganizavo nužudymą? Na, dabar tai jau nebesvarbu. Daugiau niekas nebesvarbu, net tas prakeiktas nagas. Mirtis – geriausias vaistas nuo visų smulkių būties nemalonumų.

– Daktarą! Greičiau daktarą! – šaukė kažkas netoliese.

Kad jie bent užsičiauptų... Nėra tokio daktaro, kuris dabar būtų galėjęs jam padėti. Per vėlu. Kulka jį perskrodė. Ne daktaro dabar reikia ieškoti, o naujo prezidento, nes Liusinderis netrukus prisijungs prie didžiųjų valdžios vyrų – Cezario, Abraomo Linkolno ir Kenedžio, – kritusių nuo žudiko rankos.

Jis vis dar buvo gyvas. Galvoje skriejo prisiminimai. Jam ketveri metai: pirmas neužsitarnautas antausis ir pirmoji nuoskauda. Jam septyneri: pirmasis garbės raštas, gautas kaimyno, leidusio nusirašyti rašinį, dėka. Jam septyniolika: pirmoji mergina (vėliau jis vėl ją susitiko, bet tai buvo klaida: ji buvo tokia nepakenčiama...). Jam dvidešimt vieneri: istoriko diplomas, šį kartą įgytas sąžiningai. Dvidešimt treji: magistro darbas iš antikinės filosofijos srities. Dvidešimt penkeri: daktaro disertacija iš antikos istorijos. Dvidešimt septyneri: įstojimas į socialdemokratų partiją pasinaudojus tėvo ryšiais ir būsimos karjeros šūkio atsiradimas: „Daug išmanantieji apie praeitį geriausiai kuria ateitį."

Dvidešimt aštuoneri: pirma santuoka su „viščiuku" (aktore, kurios vardo jis jau nebeprisiminė). Dvidešimt devyneri: pirmosios niekšybės ir pirmosios išdavystės siekiant patekti į centrinį partijos aparatą. Trisdešimt dveji: rinkimai į Tulūzos meriją, pirmasis sukauptas kapitalas pardavus municipalines žemes, pirmieji meistrų portretai, pirmosios antikinės skulptūros, daugybė meilužių. Trisdešimt penkeri: rinkimai į Nacionalinę Asamblėją, pirmoji pilis Lozanoje. Trisdešimt šešeri: skyrybos ir naujos vestuvės su antru „viščiuku" (vokiečių topmodelis, besmegenė, užtat kojos galėtų sugundyti ir šventąjį). Trisdešimt septyneri: namai, pilni mažylių.

Trisdešimt aštuoneri: trumpas pasitraukimas į šešėlį dėl kyšio, paimto parduodant lėktuvus Pakistanui.

Trisdešimt devyneri: veržlus sugrįžimas į politiką susituokus su prezidento Kongomaso dukterimi (šį kartą geras pasirinkimas). Paskyrimas užsienio reikalų ministru ir pirmas tikrai niekingas poelgis – Peru prezidento nužudymo organizavimas ir jo pakeitimas marionete.

Keturiasdešimt penkeri: prezidento Kongomaso mirtis. Peru finansuojama Liusinderio rinkimų kampanija siekiant Prancūzijos Respublikos prezidento posto. Naujas šūkis: „Liusinderis studijavo istoriją, dabar jis ją kuria." Nesėkmė. Penkiasdešimt dveji: nauji rinkimai. Pergalė. Valdžia. Galų gale Eliziejaus rūmai. Slaptųjų tarnybų valdymo svertai. Asmeninis antikinių vertybių, slapta „pasiskolintų" iš užsienio, muziejus. Juodieji ikrai, valgomi šaukštais. Penkiasdešimt penkeri: atominio karo grėsmė. Priešininkas išsigąsta ir atsitraukia, Liusinderis praranda pirmą puikią galimybę įeiti į istoriją.

Penkiasdešimt šešeri: vis jaunesnės ir jaunesnės meilužės. Penkiasdešimt septyneri: susitikimas su pirmu tikru draugu, juodu labradoru Vercingetoriksu, kurio negalima apkaltinti karjerizmu.

Pagaliau penkiasdešimt aštuoneri (akimirka, ir ši nuostabi biografija baigiasi): minios apsupto didžio žmogaus nužudymas Versalyje.

Gyvenimas, netgi prezidento gyvenimas, vertas nė kiek ne daugiau nei kitų gyvenimai. Dulke buvai, dulke pavirsi. Pelenai – į pelenus. Gyvenimas baigiasi kirmėlių viduriuose.

Kad tik jam būtų leista ramiai išeiti! Netgi kirminai, ir tie turi teisę ramiai sulaukti pabaigos. Bet ne, jam pakelia vokus, guldo ant operacinio stalo... Čiupinėja pirštais, nurengia, prijungia prie kažkokių sudėtingų aparatų ir visą laiką plepa, plepa. „Padaryti viską, kad būtų išgelbėtas prezidentas." Mulkiai...

Ir kam taip stengtis? Jis juto didžiulį nuovargį. Tarsi gyvenimas po truputį apleistų kūną. Būtent taip. Apleistų. Jis juto,

kad viskas kažkur išeina. Negali būti! Žanas Liusinderis pajuto... kad jis pats išeina. Išeina iš savo kūno. Štai, štai! Jis tikrai palieka savo kūną. Jis? O gal kas nors kitas? Buvo dar kažkas... bet kas? Jo siela? Nematerialus kūnas? Ektoplazma? Mintis, kuri materializavosi? Tai buvo jis, tik permatomas ir skaidrus! Jis atsiskiria, atsijungia, atsidalija. Kokie pojūčiai!

Jis išsinėrė, nusimetė savo kūniškąjį apvalkalą kaip senus dėvėtus drabužius. Pakilo, kilo vis aukščiau ir aukščiau... Nago jau nebeskauda. Jis toks lengvas!

Naujasis jo „aš" trumpam stabtelėjo prie lubų. Iš ten galėjo žiūrėti į ant stalo tysantį lavoną ir į gydytojus, atliekančius intensyviąją terapiją. Jokios pagarbos mirusiajam. Atveria krūtinės ląstą, laužia šonkaulius, duria elektrodus tiesiog į širdies raumenį!

Nebėra jokio reikalo ilgiau čia pasilikti, jį šaukia kiti toliai! Permatomas, bambagyslę primenantis siūlas dar jungia jį su jo žmogiškuoju karkasu. Sidabrinė bambagyslė jam tolstant vis labiau ilgėja.

Jis kirto lubas, perskrodė daugybę aukštų, kur gulėjo ligoniai. Paskui – stogą ir pagaliau atsidūrė danguje. Tolumoje viliojo išganinga šviesa. Nuostabu! Kiti žmonės, daugybė žmonių, skrenda šalia jo, jiems iš paskos driekiasi sidabriniai siūlai. Jis pasijuto didelės šventės dalyviu.

Staiga jo sidabrinė bambagyslė nustojo temptis. Štai ji kietėja, įsitempia, traukia žemyn! Ko gera, tai reiškia, kad Liusinderis dar nemirė. Visos kitos ektoplazmos žiūri į jį sutrikusios: kodėl jis nebeskrenda toliau? Bambagyslė tempia jį kaip įtempta guminė juosta. Jis nyra pro stogą, lubas, vėl mato operacinę, o joje gydytojus, tiesiai jam į širdį siunčiančius šimto voltų išlydžius. „Tai daryti draudžiama!" Jis jau prieš dvejus metus prastūmė vieną tokio pobūdžio įstatymą – siekė apriboti intensyviosios terapijos praktiką. Prisiminė, kad apie tai kalbama 676 straipsnyje: „Kai širdies veikla visiškai išnyksta, draudžiama atlikti bet

kokius veiksmus, intervencijas arba operacijas, kurios gali priversti širdį vėl plakti." Liusinderis buvo prezidentas, todėl jie, matyt, nusprendė šiuo atveju nepaisyti įstatymų. Ak, tie šunsnukiai! Mėšlo krūva! Dar kartą jis suprato, kad buvimas svarbiausiu šalies žmogumi turi ir nemaloniąją pusę. Tą sekundę norėjo tik vieno: būti benamiu, į kurį visiems nusispjauti. Benamiu, išmaldos prašytoju, juodadarbiu, namų šeimininke, nesvarbu kuo, kad tik paliktų jį ramybėje. Kad tik leistų jam ramiai numirti. Svarbiausia piliečio teisė – ramiai numirti.

„Leiskite man padvėsti!" – šaukė jis iš visų jėgų. Bet ektoplazma negali kalbėti. Sidabrinė bambagyslė tempė jį žemyn. Jis jau nebegalėjo pakilti. Šlept – ir jo siela susiliejo su lavonu. Koks šlykštus pojūtis! Oi, vėl ėmė skaudėti įaugusį nagą! Ir šonkaulius, kuriuos sužalojo, kad būtų galima nusigauti iki širdies. Be to, jis gavo dar vieną išlydį, šįkart tai buvo labai skausminga.

Liusinderis atsimerkė. Suprantama, gydytojai ir sanitarai iškart suriko iš džiaugsmo ir ėmė vienas kitą sveikinti. Bepročiai!

– Pavyko, pavyko!

– Širdis vėl plaka, jis kvėpuoja, jis išgelbėtas!

Išgelbėtas? Nuo ko išgelbėtas? Aišku, kad ne nuo šitų kvaišų. Jis kentėjo, oi kaip kentėjo! Liusiderio veidą iškreipė grimasa, jis nerišliai kažką sumurmėjo. Kažkas pasakė: „Nutraukite elektros šoką, uždarykite krūtinės ląstą!"

O jis norėjo šaukti: „Uždarykite duris, juk pučia skersvėjis!"

Jis jautėsi siaubingai, skaudėjo visus gyvus nervus.

Tu vėl čia, o kenčiantis mano kūne.

Liusideris atmerkė vieną akį, aplink jo lovą stovėjo daugybė žmonių.

Jam buvo bloga, labai bloga. Tarsi ugnimi būtų deginę nervus. Vėl užsimerkė, kad dar kartą mintyse išvystų stebuklingą švytinčią šalį ten, aukštai danguje.

32 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Pagrindinių duomenų užklausa

Pavardė: Liusinderis
Vardas: Žanas
Plaukų spalva: žili
Akys: pilkos
Ūgis: 1 metras 78 cm
Ypatingos žymės: nėra
Komentaras: tanatonautikos judėjimo pirmtakas
Silpnoji vieta: Prancūzijos prezidentas

33 – MINISTRAS MERKASJĖ

Erdvus prezidento kabinetas buvo apstatytas Liudviko XV laikų stiliaus baldais. Kambarys buvo menkai apšviestas, bet to pakako, kad būtų galima įžiūrėti garsių meistrų tapytus paveikslus ir šelmiškas graikų skulptūras. Menas tebuvo puikus būdas padaryti įspūdį neišmanėliams. Benua Merkasjė, mokslo tyrimų ministras, tą puikiai suvokė. Jis taip pat žinojo, kad prezidentas Liusinderis – nors jo veido ir nematė prieblandoje – sėdi priešais jį. Stalinė lempa apšvietė tik prezidento rankas, bet masyvios jo figūros siluetas buvo gerai pažįstamas, kaip, beje, ir jam prie kojų tupintis juodas labradoras.

Tai buvo pirmas jų susitikimas po pasikėsinimo, kuris tautos galvai vos nekainavo gyvybės. Ir kodėl prezidentas nutarė susitikti būtent su juo, juk turi tiek daug neatidėliotinų reikalų, susijusių su vidaus ir užsienio politika, gerokai skubesnių negu mokslo tyrimų problemos, kurių sprendimas dažniausiai priklauso nuo subsidijų?

Merkasjė nebegalėjo ilgiau tverti užsitęsusios tylos, todėl išdrįso ją sudrumsti. Truputį padvejojęs, ėmė kalbėti tokiam atvejui tinkamas banalybes:

– Kaip jaučiatės, pone prezidente? Atrodo, jūs greitai sveikstate po operacijos. Gydytojai padarė tikrą stebuklą.

Liusinderis pagalvojo, kad jaustųsi kur kas geriau, jeigu žinotų, jog nebereikės susidurti su panašiais stebuklais. Jis pasilenkė arčiau šviesos. Blizgančios pilkos jo akys įsmigo į pašnekovą, kuris sėdėjo susigūžęs fotelyje, aptrauktame raudonos spalvos aksomu.

– Merkasjė, aš pasikviečiau jus todėl, kad man būtina žinoti specialisto nuomonę. Tik jūs vienas galite man padėti.

– Jūs mane suintrigavote, pone prezidente. Ką turite galvoje?

Liusinderis atsilošė ir vėl paskendo prietemoje. Keista, net menkiausias jo gestas atrodė nepaprastai didingas. O veidas staiga tapo... (Merkasjė pagalvojo ir prisiminė būdvardį) žmogiškesnis.

– Juk jūs turite biologo išsilavinimą, ar ne? – paklausė Liusinderis. – Pasakykite, ką manote apie reiškinius, vykstančius, kai ištinka klinikinė mirtis.

Merkasjė sutrikęs spoksojo į jį. Prezidentas susierzino, bet kalbėjo toliau:

– Apie klinikinę mirtį. Apie tuos žmones, kurie laikinai palieka savo kūną, paskui sugrįžta dėl to, kad medicina yra aukšto lygio.

Benua Merkasjė negalėjo patikėti savo ausimis. Šit kad nori. Liusinderis, šis realistas, staiga ėmė domėtis mistikos fenomenu. Šit ką reiškia atsidurti ant mirties slenksčio! Jis ėmė dvejoti.

– Aš manau, kad tai tik madinga srovė, socialinis reiškinys; jis praeis kaip ir visi kiti į jį panašūs dalykai. Žmonės nori tikėti stebuklais, antgamtiniais dalykais, jie nori tikėti, kad egzistuoja ne tik šis pasaulis. Todėl kai kurie rašytojai, guru ir šarlatanai pelnosi pasakodami visokiausius nebūtus dalykus. Tokį poreikį žmonės jautė visada. Tai įrodo religijos. Pakanka pažadėti rojų įsivaizduojamoje ateityje ir žmonės kur kas lengviau praryja karčias šiandienybės piliules. Tai tik patiklumas, kvailumas ir naivumas.

– Jūs tikrai taip manote?

– Žinoma. Kas gali būti gražiau už svajonę apie pomirtinį rojų? Argi tai ne klaidinga įkyri mintis?

Liusinderis kostelėjo.

– Na ir vis dėlto, jeigu tuose... pasakojimuose esama tiesos?

Mokslininkas paniekinamai nusišypsojo.

– Jeigu būtų, seniai būtų buvę pateikta įrodymų. Kaip sakoma, tai istorija apie žmogų, kuris matė žmogų, mačiusį žmogų, kuris matė žmogų, mačiusį mešką. Mūsų dienomis viskas vyksta atvirkščiai. Būtent skeptikai turi pateikti įrodymų, kad jų abejonės pagrįstos. Pakanka, jog kas nors – nesvarbu kas – paskelbtų, kad rytoj bus pasaulio pabaiga, ir tuoj pat atsiras specialistų, įrodinėjančių, kad pasaulio pabaigos nebus.

Liusinderis stengėsi dėtis abejingas.

– Jūs sakote, nėra įrodymų? Galbūt taip yra todėl, kad niekas to netyrė? Ar yra atliktas koks nors oficialus tyrimas?

– Hmm... kiek aš žinau, ne, – virpančiu balsu atsakė Merkasjė. – Kol kas buvo tenkinamasi abejotinų pasakojimų užrašymu. Kodėl klausiate? Ši tema jus domina?

– Dar ir kaip, Benua! – sušuko Liusinderis. – Netgi labai, nes tas žmogus, kuris, kaip sakėte, matė mešką savo akimis, esu... aš!

Mokslo tyrimų ministras nepatikliai stebeilijo į prezidentą. Mintyse klausė savęs, ar pasikėsinimas nesukėlė jo smegenyse neatitaisomų pokyčių. Ir nieko čia keista, juk širdis buvo pažeista, smegenys daug minučių buvo prastai aprūpinamos deguonimi. Gal įvyko kurios nors smegenų srities nekrozė? Gal sutriko jo psichika?

– Liaukitės į mane žiūrėjęs, Benua! – rūsčiai suriko Liusinderis. – Aš jums ką tik pareiškiau, kad patyriau NDE, juk kalbu ne apie komunizmo įvedimą mūsų valstybėje!

– Aš jumis tikiu, – instinktyviai atsakė mokslininkas.

Prezidentas gūžtelėjo pečiais.

– Aš net pats savimi nepatikėčiau, jeigu nebūčiau sugrįžęs. Bet grįžau. Aš mačiau nuostabų kontinentą ir norėčiau daugiau apie jį sužinoti.

– Pamatėte nuostabų kon... Savo akimis?

– Na, taip.

Visada racionaliai mąstantis Merkasjė taip ėmė aiškinti:

– Prieš mirtį kūnas dažnai išskiria daug natūralių morfinų. Mirštantysis, išgyvendamas agoniją, tarsi apsvaigsta nuo jų prieš didžiąją kelionę... tai cheminis skanėstas prieš pat fejerverko pabaigą... Visiškai aišku, kad būtent morfinai sukelia įvairias fantastines haliucinacijas, mirštantieji ima matyti nuostabius kontinentus ir dar kažką. Tikriausiai tai patyrėte ir jūs, kai buvote gaivinamas ant operacinio stalo.

Apšviestas stalinės lempos, Liusinderis visai neatrodė panašus į žmogų, išgyvenantį haliucinacijas. Netgi atvirkščiai. Bet ar nebuvo pažeistos jo smegenys? Galbūt reikia perspėti kitus ministrus, žiniasklaidą, kol prezidentas neįvėlė šalies į kokią nors beprotišką avantiūrą? Benua Merkasjė gniaužė rankas, slėpė jas už fotelio atkaltės. O jo pašnekovas ramiai kalbėjo toliau:

– Žinau, kokį poveikį daro narkotikai, Benua. Kadaise man yra tekę jų vartoti, ir aš puikiai žinau, kaip jautiesi, kai perdozuoji. Argi ne jūs nesyk esate man kartojęs, jog, nesvarbu apie kokią mokslo sritį būtų kalbama, pakanka tik gausių investicijų ir rezultatas netrukus bus pasiektas.

– Žinoma, bet...

– Vieno procento iš biudžeto, skirto karo veteranams, jums pakaktų?

Merkasjė karštligiškai svarstė.

– Aš atsisakau. Esu tikras mokslininkas ir negaliu dalyvauti tokiame maskarade.

– Aš primygtinai reikalauju.

– Tokiu atveju aš... aš atsistatydinu.

– Tikrai?

34 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

Apie mūsų protėvių mirtį

Toliau pateikiami įvairių socialinių grupių ir profesijų atstovų (tos epochos), vyresnių nei 50 metų amžiaus, mirtingumo duomenys (tirta po tūkstantį žmonių iš kiekvienos grupės). 1970 metų (antrojo tūkstantmečio pabaiga) statistikos duomenys:

- Mokytojai 732
- Aukščiausi vadovai ir laisvųjų profesijų atstovai 719
- Inžinieriai 700
- Katalikų dvasininkai 692
- Ūkininkai 653
- Įmonių vadovai ir verslininkai 631
- Kontorų tarnautojai 623
- Vidurinės grandies darbuotojai 616
- Darbininkai 590
- Samdomi žemės ūkio darbuotojai 565

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

35 – NAUJOJI AUSTRALIJA

Susikrimtęs Benua Merkasjė ilgai vaikštinėjo Eliziejaus laukais. Jis buvo įsitikinęs, kad NDE neegzistuoja ir kad jam pavedė paneigti nepaneigiamą tikrovę. Tai tas pat, kas reikalauti, kad ateistas pateiktų įrodymų, jog Dievas egzistuoja, arba, kad publicistas vegetaras liaupsintų mėsos pranašumus.

Jis puikiai žinojo, kodėl Liusinderis būtent jam patikėjo šią užduotį. Prezidentas nepaprastai mėgo skirti savo pavaldiniams paradoksalias užduotis. Jis versdavo dešiniųjų pažiūrų ministrus vykdyti kairiųjų politiką, ekologus – liaupsinti atominę energetiką, protekcionistus – agituoti už laisvą prekybą...

Jis ką tik paskyrė du šimtus tūkstančių frankų nevykusiam projektui „Rojus“. Tai jau tikrovė. Reikia įrodyti, jog mirdamas žmogus palieka savo kūną, kad patektų į „nuostabų kontinentą“...

Liusinderis nebuvo pirmas valstybės vadovas, sumanęs vėjavaikišką projektą. Merkasjė prisiminė, kad praėjusio amžiaus aštuntajame dešimtmetyje keistuolis Amerikos prezidentas Džimis Karteris buvo sumanęs užmegzti kontaktą su NSO (neatpažintais skraidančiais objektais). Jis buvo tvirtai įsitikinęs, kad NSO egzistuoja. Pradėjo vykdyti visų liudijimų apie šiuos neatpažintus skraidančius objektus rinkimo programą. Galima tik įsivaizduoti, kokios buvo veidų išraiškos rimtų mokslininkų, kurie buvo priversti klausytis kliedinčiųjų ir pamišėlių! Jis išleido daugybę mokesčių mokėtojų pinigų pastatyti didžiuliam imtuvui-siųstuvui, kuris turėjo būti skirtas nežemiškojo proto paieškai ir bendravimui su juo. O vėliau, kai nieko doro iš to neišėjo, dar ir stebėjosi!

Liusinderis skubėjo savosios Berezinos link, o Merkasjė neturėjo jokio pasirinkimo. Arba šokti pagal prezidento dūdelę, arba atsisakyti ministro portfelio, o jis, savaime suprantama, norėjo išsaugoti bent tą nedidelę valdžią, kurią turėjo. Juo blogiau karo veteranams! Jis ras būdą, kaip išleisti tuos nelemtus du šimtus tūkstančių frankų.

Bet kaip? Kaskart, kai Merkasjė kamuodavo abejonės, jis kviesdavosi į pagalbą sutuoktinę Džilę, geriausią ir artimiausią savo patarėją.

Dideliam Merkasjė nustebimui, Džilė nesutriko, kai prie pietų stalo jis išdėstė NDE problemą. Pildama į lėkštes šparaginių kopūstų tyrę, ji susimąsčiusi pasakė:

– Pirmiausia tu turi sukurti eksperimento planą. Sugalvoti testą, leidžiantį atsakyti į tokį klausimą: „Ar kas nors vyksta po mirties? Taip ar ne?“ Ar turi bent kokių pradinių duomenų?

– Tik pradinių, – atsiduso jis, – bet labai solidžių. Prezidentas yra įsitikinęs, kad išgyveno NDE!

Kaip visada, ji paguodė:

– Nepamesk galvos. Kad pasisektų, reikia iš anksto tikėti pergale.

– Taip, bet juk negalima reikalauti, kad aš tikėčiau NDE, – aimanavo jis. – Tai prieštarauja viskam, ko mane mokė Gamtos mokslų fakultete!

Ji nutraukė jo dejones:

– Tu dabar ne mokslininkas, tu – politikas. Mąstyk kaip politikas, kitaip tau nepavyks išsikapstyti. Ką tau jis, tas tavo prezidentas, papasakojo?

– Jis tvirtina, kad matė „nuostabų kontinentą"...

– „Nuostabų kontinentą"? – Džilė suraukė antakius. – Keista, tą patį tvirtino pirmieji Europoje jūrų keliautojai, atradę žemyną, kuriame aš gimiau. Tai – Australija!

– Ir koks čia ryšys? – paklausė Merkasjė pildamas į taurę vyno.

– Tau siūlo ištirti naują kontinentą. Tu turi perimti XVI amžiaus pionierių mąstymo būdą. Jie nežinojo, kad į rytus nuo Indonezijos yra kita žemė. Tie, kurie buvo įsitikinę, kad ji egzistuoja, buvo laikomi nenormaliais; tu irgi taip vertini Liusinderio samprotavimus.

– Net jeigu ir taip, ten buvo realus žemynas su stepėmis, medžiais, žvėrimis, aborigenais!

– Lengva sakyti, kai gyveni XXI amžiuje, bet pabandyk įsivaizduoti, kaip įvykiai klostėsi anoje epochoje. Tada kalbėti apie Australijos žemes buvo tas pat, kas šiandien postringauti apie mirusiųjų kontinentą.

Jeigu ne noras išsaugoti minties aiškumą, Merkasjė su malonumu dabar būtų ištuštinęs visą butelį burgundiškojo vyno. Ir gero derliaus. Džilė toliau dėstė savo argumentus:

– Pabandyk įsivaizduoti, kad esi ano meto ministras. Plaukiant jūra, ima skęsti laivas, kuriame yra tavo karalius. Karalius pasakoja matęs „nuostabų žemyną". Jį išgelbsti kitas eskadros

laivas. Grįžęs į sostinę, jis įsako savo transporto ministrui padaryti viską, kas būtina, kad būtų kuo daugiau sužinota apie paslaptingąją salą.

– Na, jeigu į šį reikalą žiūrėsime iš šio taško...

Džilė buvo atkakli:

– Tau tereikia mirusiųjų šalį pavadinti Naująja Australija ir pradėti mąstyti taip, kaip mąsto tyrėjas. Tai būtų modernios mūsų epochos iššūkis. Įsivaizduok, XXXI amžiuje kalbės: „Jūs tik pamanykite, tie atsilikę protėviai nieko nežinojo apie mirusiųjų kontinentą!“ O 3000 metais kitas prezidentas galbūt pradės tyrimus, kaip nueiti dar toliau; tarkime, tuomet bus išrasta laiko mašina. Ir ministras, kuriam bus pavesta ši misija, pavydės Merkasjė, kurio užduotis buvo daug paprastesnė: viso labo pabuvoti mirusiųjų šalyje...

Žmonos argumentai buvo tokie įtikinami, kad Benua negalėjo iškęsti nepaklausęs:

– O tu pati ar tiki, kad mirusiųjų kontinentas egzistuoja?

– Argi tai svarbu? Žinau tik tiek: jeigu aš būčiau XVI amžiaus transporto ministro žmona, patarčiau pasamdyti jūrininkus ir išsiųsti juos ištirti, ar egzistuoja Australija. Bet kuriuo atveju tu arba tapsi žmogumi, atradusiu iki šiol nežinomą kontinentą, arba paprasčiausiai įrodysi, kad jo nėra. Ir vienu, ir kitu atveju tu nepralaimėsi.

Dabar butelį paėmė Džilė.

Įbedęs žvilgsnį į žalią tyrę, jos vyras suburbėjo:

– Visa tai labai gerai, bet kokiais laivais galima nuplaukti į tą vietą?

Vienu mauku ji ištuštino savo taurę.

– Mes vėl grįžtame prie eksperimento plano. Nori salotų?

Ne. Jis jau buvo sotus. Rūpesčiai sugadino jam apetitą. O Džilė, atvirkščiai, patraukė į virtuvę atsinešti pomidorų salotų. Grįžusi apibendrino:

– Taigi, mes nusprendėme naująjį kontinentą pavadinti Nau-

jąja Australija. Na ir ką gi siuntė kolonizuoti Australijos? Kriminalinius nusikaltėlius, kalinius, pačius bjauriausius perėjūnus. O kodėl būtent juos?

Merkasjė pasijuto esąs savo stichijoje.

– Todėl, kad Australija buvo laikoma pavojinga šalimi ir geriau buvo nesiųsti ten tų, kurių žūtis būtų netektis visuomenei.

– Benua, tu jau radai jūrininkus, kurie keliaus užkariauti naujojo kontinento. Pats metas rasti kapitoną.

Mokslo tyrimų ministro veide nušvito šypsena:

– O aš jau žinau, kas bus kapitonas!

36 – ACTEKŲ MITOLOGIJA

Actekai tikėjo, kad būties pomirtiniame pasaulyje aplinkybes lemia ne nuopelnai, įgyti žemiškajame pasaulyje, o aplinkybės, kurios susiklostė žmogui mirštant.

Buvo manoma, kad geriausia žūti mūšyje. Tada kariai kuantekai (Erelio palydovai) patekdavo į Tonatiukaną, rojų Rytuose, kur negyvėliai sėdi greta karo dievo.

Skenduoliai arba tie, kurie mirė užsikrėtę per vandenį, keliaudavo į Tlalokaną, lietaus dievo Tlaloko rojų.

Tie, kurių nepripažindavo nė vienas dievas, patekdavo į Miktlaną, pragarą; ten jie kentėdavo ketverius išbandymų metus prieš galutinai išnykdami.

Tai Miktlantekutlio valda, požeminis pasaulis. Patekdavo į jį urvais. Siela turėdavo eiti per aštuonias požemines valdas, kol atsidurdavo devintajame pasaulyje.

Pirma kliūtis – Čiknauapano upė; ją negyvėlis turėdavo perplaukti įsikibęs į uodegą rusvo šuns, kuris būdavo paaukojamas ant kapo. Per laidotuves numarinti gyvūnai atlikdavo sielos palydovų vaidmenį traukiant mirusiųjų šalies keliais.

Antra kliūtis – du kalnai, periodiškai susidaužiantys vienas su kitu.

Trečia kliūtis – kalnas stačiais šlaitais, nusėtais aštriabriaune skalda.

Ketvirta kliūtis – uraganinis vėjas, nešantis aštrius ir šaltus kaip ledas akmenis.

Penkta kliūtis – vėjyje plazdančios didžiulės vėliavos, kurių yra tiek, kiek aprėpia akys.

Šešta kliūtis – spiečius strėlių, nutaikytų perverti numirėlį.

Septinta kliūtis – daug įnirtusių plėšrūnų, besikėsinančių praryti mirusiojo širdį.

Aštunta kliūtis – siauras tarpeklis, kuriame numirėlis gali paklysti.

Tik įveikęs visas šias kliūtis, mirusysis nusipelno suirti.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

37 – BEJE

Raulis Razorbakas paskambino po kelių savaičių. Jis norėjo kuo greičiau susitikti su manimi. Jo balsas skambėjo keistai, atrodo, jis buvo nusiteikęs itin emocingai. Šį kartą jis pasiūlė susitikti ne Per Lašezo kapinėse, o jo namuose.

Kai atidarė duris, vos jį atpažinau. Atrodė dar liesesnis, o iš veido panėšėjo į mūsų ligoninėje besigydančius šizofrenikus.

– Ak, Maiklai, pagaliau!

Jis mostelėjo ranka krėslo link ir pasiūlė patogiai įsitaisyti. Toks elgesys man pasirodė įtartinas.

Gal jis pasiekė kokių nors netikėtų rezultatų tirdamas švilpikų žiemos miegą? Bet kuo aš čia dėtas? Aš esu medikas, o ne biologas.

– Tu girdėjai kalbas apie pasikėsinimą į prezidentą Liusinderį?

Žinoma, girdėjau. Visoje šalyje apie tai tik ir buvo kalbama. Tai buvo pagrindinė spaudos, televizijos ir radijo tema. Į mūsų

valstybės vadovą Versalyje buvo šauta matant miniai. Geriausi specialistai paskutinę akimirką išplėšė jį giltinei iš nagų. Bet kodėl šis incidentas taip sujaudino mano draugą?

– Paskui prezidentas Liusinderis mokslo tyrimų ministrui liepė pasidomėti... – Jis staiga stabtelėjo, sugriebė mane ir baigė: – ...manimi.

38 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

Pirmosios organų transplantavimo operacijos buvo atliktos XX amžiaus viduryje, tiksliau, 1960–1970 metais. Nuo to laiko ligonis tapo panašus į automobilį, kuriam sugedus pakanka pakeisti nebetinkamas naudoti detales. Mirtis iš karto tapo paprastu mechaniniu gedimu. Jeigu kas nors merdėdavo, dėl to būdavo kaltos išėjusios iš rikiuotės jo dalys. Tyrėjai nustatė, kad kiaulės širdis genetiškai atitinka žmogaus recipiento širdį. Nuolat tobulinama technologija leisdavo palaikyti persodintų organų veiklą. Viską, išskyrus galvos smegenis, buvo galima pakeisti. Taip buvo iki tam tikro laiko!

Atrodo logiška, kad vieną gražią dieną pavyks pašalinti visų tipų gedimus, taigi bus galima išvengti ir pačios didžiausios avarijos – mirties. Tai tik technologijos reikalas. Dėl to pailgėja gyvenimo trukmė. Jeigu žmogus atrodo senas, vadinasi, jis nepakankamai rūpinasi savimi. Kiekvienas privalo rūpintis savo biologiniu mechanizmu.

Senukų buvo stengiamasi nerodyti, kad geriau būtų matyti tie, kurie trykšdami sveikata žaisdavo tenisą arba bėgiodavo. Toje epochoje buvo manoma, kad geriausias kovos su mirtimi būdas – slėpti ją pranašaujančius simptomus.

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

39 - AMANDINA

Mano draugas Raulis įgrūdo mane į seną savo „Reno-20“ su atidengiamu stogu ir pajudėjo iš vietos.

– Kur tu mane veži?

– Ten, kur viskas vyksta.

Išpešti iš jo ką nors daugiau man nepavyko. Vėjas nusinešdavo ir mano klausimus, ir jo atsakymus. Kad ir kaip būtų, mes išvažiavome iš Paryžiaus. Aš krūptelėjau, kai jis pagaliau sustabdė automobilį prie nieko gera nežadančios iškabos: „Fleri Meroži pataisos darbų kalėjimas.“

Iš išorės ši įstaiga labiau panėšėjo ne į kalėjimą, o į nedidelę gyvenvietę ar ligoninės kompleksą. Raulis pastatė automobilį stovėjimo aikštelėje ir nusitempė mane prie įėjimo. Jis parodė leidimą, o aš parodžiau savo asmens tapatybės dokumentą. Mes praėjome pro kontrolės postą ir, perėję ilgą koridorių, atsidūrėme prie užrakintų durų.

Jas mums atidarė kažkuo nepatenkintas žmogus. Jo fizionomija dar labiau surūgo, kai pamatė plačiai besišypsantį Razorbaką.

– Laba diena, pone viršininke. Noriu pristatyti jums daktarą Maiklą Pinsoną. Jūs turite tuojau pat išduoti jam leidimą įeiti į jūsų teritoriją. Iš anksto dėkoju.

Viršininkui nespėjus atsakyti, jau lėkėme naujais koridoriais. Man atrodė, kad apsaugos darbuotojai lydi mus smerkiamais žvilgsniais.

Mes atsidūrėme kieme, pačiame didžiulės kalėjimo teritorijos centre. Penki korpusai tęsėsi kiek akys aprėpia. Kiekviename bloke buvo po futbolo aikštę. Raulis paaiškino man, kad kaliniai daug sportuoja, bet šiuo metu jie dar savo kamerose.

Ir ačiū Dievui, nes daugeliui aiškiai nepatiko mūsų pasirodymas. Įsikibę į pirmojo aukšto grotas, jie šaukė:

– Šiukšlės, šunsnukiai, mes nudirsime jums kailį!

Iš visko sprendžiant, apsaugininkai nė neketino užčiaupti jiems burnų.

Kažkurio vieno iš jų balsas nustelbė kitus balsus:

– Mes žinome, ką jūs išdarinėjate ten, antrame bloke! Tokius kaip jūs užmušti maža!

Ėmiau nerimauti. Ko prikrėtė mano draugas, nerūpestingai drožiantis toliau, kad taip įsiutino šiuos žmones? Žinojau, kad Raulio potraukiai gali nuvesti jį itin toli. Jam nėra jokių ribų.

D2 pastatas. Paspartinau žingsnį, bet ne todėl, kad būčiau troškęs kuo greičiau viską sužinoti, o todėl, kad nelikčiau vienas tarp įniršusių kalinių ir ne mažiau priešiškai nusiteikusių apsaugininkų. Ir vėl koridoriai, šarvuotos durys, užraktai. Laiptai. Ir vėl laiptai. Jaučiausi taip, lyg būtume leidęsi į pragarą. Iš apačios sklido juoko ir dejonių garsai. Nejaugi ten laikomi bepročiai?

Žemyn, dar žemyn. Tamsiau, dar tamsiau. Aš prisiminiau metodą, kurį taikė Eskulapijus pamišimui gydyti. Praėjo daugiau kaip trys tūkstančiai metų nuo to laiko, kai buvo įsteigta vadinamoji Eskulapijaus gydykla, jos griuvėsius dar ir dabar galima pamatyti Turkijoje. Ten tas psichiatrijos pionierius pastatė tamsių tunelių labirintą. Kai pamišėliams pavykdavo įteigti, kad jų laukia didžiausia palaima, juos ten įleisdavo. Tuoj pat pradėdavo skambėti varpeliai; kuo toliau žmogus lįsdavo į labirintą, tuo melodingesni darėsi garsai. O kai garsų pakerėtas beprotis sustodavo pačioje tamsiausioje vietoje, ant jo iš statinės imdavo kristi gleivėtos gyvatės; nelaimingasis, ką tik patyręs palaimos viršūnę, imdavo rangytis ir bandydavo gelbėtis. Jis arba mirdavo iš siaubo, arba pasveikdavo. Iš tikrųjų anuomet Eskulapijus išrado gydymą šoku.

Klaidžiodamas po Fleri Meroži požemį, aš vis klausiau savęs, ar ten manęs nelaukia statinė su reptilijomis.

Pagaliau Raulis išsitraukė aprūdijusį raktą ir atrakino dideles kniedėmis nusėtas duris; už jų buvo visokio šlamšto prigrūstas

angaras. Ten išvydome tris vyrus, apsirengusius sportiniais kostiumais, ir vieną juoda palaidine vilkinčią jauną šviesiaplaukę merginą; ją išvydęs, patyriau kažką panašaus į *déja-vu**.

Vyrai atsistojo ir pagarbiai pasisveikino su mano draugu.

– Leiskite pristatyti daktarą Maiklą Pinsoną, apie jį jums jau esu pasakojęs.

– Ačiū, kad atėjote, daktare, – sušuko jie choru.

– Balius, mūsų medicinos sesuo, – pristatė Raulis.

Aš linktelėjau merginai; mačiau, kad ji vertina mane žvilgsniu.

Ši vieta kadaise tikriausiai buvo naudojama kaip lazaretas. Dešinėje ant laboratorinio stalo stovėjo garuojantys buteliai, be abejo, tai buvo indai su skystu azotu. Patalpos viduryje tarsi sostas riogsojo senas dantisto krėslas, jo sėdynė buvo apsilupinėjusi; jį supo elektros laidų raizgalynė ir aparatai su šviečiančiais ekranais.

Ši patalpa priminė savamokslio meistro garažą. Matydamas, kokia visų šių įrenginių, rankenų, surūdijusių svertų būklė, mintyse netgi paklausiau savęs, ar tik nelandžiojo Raulis po universitetų šiukšlynus. Oscilografų ekranai buvo sutrūkinėję, o kardiografų elektrodai pajuodę nuo senumo.

Aš pakankamai daug laiko buvau praleidęs laboratorijose, kad suvokčiau, jog nepriekaištinga solidi išvaizda, kurią visada rodo kino filmuose, dažniausiai būna apgaulinga. Tikrovėje nėra nei nikeliuotų stalų, nei ką tik iš skalbyklos pristatytų chalatų, greičiau tik susirūpinę tipai su kandžių praėstais megztiniais.

Vienas mano draugas, tirdamas svarbią problemą, tai yra nagrinėdamas minties judėjimą smegenų labirintais, gebėjo savo laboratorijai išsireikalauti viso labo tik nedidelį plotą Biša ligoninės požeminėje automobilių aikštelėje, kur viskas žvangėjo ir šokčiojo kiekvienąkart pravažiuojant metro traukiniui. Kadangi trūko lėšų, jis negalėjo įsigyti galvos smegenų bangų imtuvui me-

* Jau matyta (*pranc.*).

talinio dėklo, todėl jį teko pakeisti faneros gabalais, negrabiai apvyniotais izoliacine juosta, ir, kad būtų patikimiau, sutvirtinti smeigtukais. Taip, taip, netgi Prancūzijoje mokslo tyrimai atliekami štai tokiomis sąlygomis.

– Brangus Maiklai, čia, šioje vietoje, vykdomas didingiausias mūsų laikų eksperimentas, – pompastiškai pareiškė Raulis, nutraukdamas mano apmąstymus. – Kadaise, jeigu dar nepamiršai, mudu kalbėdavomės apie mirtį susitikę Per Lašezo kapinėse. Tada aš vadinau ją neištirtu kontinentu. O dabar mes ketiname iškelti jame vėliavą.

Čia tai bent. Statinė su gyvatėmis vis dėlto apsivertė man virš galvos. Raulis, Raulis Razorbakas, geriausias ir seniausias mano draugas, išsikraustė iš proto. Štai prie ko veda eksperimentai su mirtimi! Matydamas, kaip apstulbau, jis skubiai paaiškino:

– Prezidentas po neseniai įvykusio pasikėsinimo Versalyje išgyveno NDE. Jis pavedė savo mokslo tyrimų ministrui Benua Merkasjė pradėti tirti komos būseną. Pasirodo, tarptautiniuose žurnaluose ministras buvo skaitęs mano straipsnius apie dirbtinai švilpikams sukeliamą miegą. Jis susisiekė su manimi ir paklausė, ar aš negalėčiau pakartoti analogiškų bandymų su žmonėmis. Aš, žinoma, sutikau. Labai tikėtina, kad mano švilpikai pabuvojo anapusiniame pasaulyje, bet jie juk negali papasakoti, ką ten matė. O žmonės gali. Taip, mielas mano drauge, vyriausybė uždegė „žalią šviesą“, kad pasitelkčiau savanorius, kitais žodžiais sakant, kalinius, ir atlikčiau tyrimus. Tie ponai – mūsų pilotai į aną pasaulį. Jie... hmm...

Jis sekundę mąstė ieškodamas reikiamo žodžio.

– Jie...

Paskui jo veidas nušvito:

– ...ta-na-to-nau-tai – iš graikų kalbos žodžių *thanatos*, mirtis, ir *nautēs*, jūrininkas. Tanatonautas. Koks puikus žodis. Tanatonautas. – Ir jis dar kartą pakartojo: – „Tanatonautas“. Tos pačios šeimos žodis, kaip „kosmonautas“ arba „astronautas“.

Tai bus bendras jų pavadinimas. Pagaliau mes sukūrėme *terminą*. Tanatonautų padedami, mes sukursime ta-na-to-nau-ti-ką.

Jis gėrėjosi klausydamas pats savęs.

Fleri Meroži požemyje ką tik buvo sukurtas naujas mokslinis terminas. Raulis tiesiog švytėjo.

Jauna blondinė ištraukė butelį putojančio vyno ir sausainių. Visi išgėrė už pirmąją sėkmę. Tik aš buvau niūrus ir atstūmiau taurę, kurią man pasiūlė Raulis.

– Prašyčiau man atleisti. Nenoriu gadinti jums nuotaikos, bet čia, kaip matau, žaidžiama su gyvybe. Ponai, jūsų misija, kiek supratau, – užkariauti mirusiųjų kontinentą, ar ne?

– Na, žinoma, Maiklai. Juk tai šaunu!

Raulis pakėlė ranką ir parodė į dėmių išmargintas lubas.

– Tikrai didinga užduotis ir mūsų, ir būsimoms kartoms – išžvalgyti anapusinį pasaulį.

Aš nusprendžiau trauktis.

– Rauli, panele, ponai, – pasakiau labai ramiai, – esu priverstas jus palikti. Nenoriu turėti nieko bendra su puspročiais savižudžiais, kurie linksminasi gavę vyriausybės paramą. Likite sveiki.

Aš greitai pasukau durų link, bet medicinos sesuo staiga sugriebė man už rankos. Pirmą kartą per visą tą laiką aš išgirdau jos balsą.

– Palaukite, jūs mums labai reikalingas.

Ji nemaldavo, jos balsas skambėjo šaltai, beveik abejingai. Tikriausiai būtent taip jai tekdavo reikalauti vatos vandeniui sugerti ar skalpelio su chromuotu antgaliu.

Aš pagavau jos žvilgsnį. Jos akys buvo neįprastos spalvos: šviesiai žydros, pačiame centre gelsvai pilkos, akies rainelė priminė salą vandenyne. Nėriau į jas kaip į juodą bedugnę.

Ji žiūrėjo įdėmiai, be šypsenos, be jokios simpatijos. Tarsi vien tas faktas, kad ji kreipėsi į mane, būtų buvusi didžiausia dovana. Aš atšlijau. Nekantravau dingti iš šios šiurpios vietos.

40 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Pagrindinių duomenų užklausa

Pavardė: Balius
Vardas: Amandina
Plaukų spalva: šviesūs
Akys: šviesiai žydros
Ūgis: 1 metras 69 cm
Ypatingos žymės: nėra
Pastaba: tanatonautikos judėjimo pradininkė
Silpnoji vieta: pernelyg stiprus potraukis prie sekso

41 – AMAZONĖS INDĖNŲ MITOLOGIJA

Kadaise pasaulio Kūrėjas nusprendė padaryti žmones nemirtingus. Jis įsakė jiems: „Eikite prie upės. Ten pamatysite tris upe plaukiančias pirogas. Jokiu būdu nestabdykite pirmų dviejų. Sulaukite trečios ir apkabinkite ja plaukiančią Sielą."

Išvydę pirmą pirogą, prikrautą pašvinkusios mėsos, knibždančią graužikų ir skleidžiančią bjaurią smarvę, pasibjaurėję indėnai atsitraukė atatupsti. Bet, kai pasirodė antra piroga, jie pamatė ten žmogaus pavidalo Mirtį ir nubėgo jos raminti. Gerokai vėliau pasirodė Kūrėjo siela trečioje pirogoje. Su siaubu Kūrėjas stebėjo, kaip žmonės apkabino Mirtį. Štai taip jie pasirinko.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

42 – SLIDŽIU TAKELIU NUSIKALTIMO LINK

Kokias dvi savaites nieko negirdėjau apie buvusį savo draugą profesorių Razorbaką ir jo tanatomašiną. Turiu prisipažinti, kad

buvau labai nusivylęs. Raulis, mano jaunystės herojus, gebėjo įgyvendinti savo fantazijas; jaučiausi sutrikęs. Aš netgi svarsčiau, ar neįskundus jo policijai. Jeigu mirtinai pavojingi eksperimentai daromi su žmonėmis, reikia tuojau pat sustabdyti juodus darbelius.

Vis dėlto dėl senos mūsų draugystės aš to nepadariau. Vis kartojau sau, kad, jeigu Raulis, kaip jis pats tvirtina, turi valstybės vadovo palaikymą, tai jam, ko gera, suteikti būtini įgaliojimai ir garantijos.

„Jūs mums reikalingas“, – pasakė jauna medicinos sesuo, ir aš niekaip negalėjau pamiršti šios frazės. Aš jiems reikalingas, kad padėčiau žudyti žmones? „Žiupsnelis kalio cianido su žiurknuodžiais ir op! Bet juk aš daviau Hipokrato priesaiką, juk viena mano profesijos taisyklių – gelbėti gyvybę, o ne ją nutraukti.

Kai Raulis vėl pasirodė, aš ketinau jam išdrožti, kad daugiau nebenoriu nieko girdėti nei apie jį patį, nei apie jo eksperimentus, bet kažkas mane sulaikė, galbūt senos mūsų draugystės prisiminimai, o gal jaunos medicinos sesers žodžiai, vis dar skambantys man ausyse.

Raulis atėjo pas mane į namus. Atrodė pasenęs, jo žvilgsnyje buvo justi nervingumas. Buvo matyti, kad jį jau seniai kamuoja nemiga. Vieną po kitos kelis kartus užsitraukdamas rūkė plonas eukalipto cigaretes.

– Maiklai, nesmerk manęs.

– Aš ir nesmerkiu. Stengiuosi tave suprasti, bet niekaip nepajėgiu.

– Tau visiškai neturėtų rūpėti Razorbakas kaip asmuo. Svarbu tik projektas. Nieko nėra svarbiau už jį. Tai didingiausias mūsų kartos uždavinys. Aš tave pribloškiau, bet, paklausyk, visi mūsų pirmtakai įgijo skandalingą šlovę savo amžininkų akyse. Rablė, linksmasis rašytojas Rablė, naktimis eidavo į kapines iškasti lavonų, nes buvo įsitikinęs, kad, tirdamas jų anatomiją, siekia medicinos pažangos. Anoje epochoje tokie poelgiai buvo

laikomi nusikalstamais. Bet po jo eksperimentų pavyko paaiškinti kraujotakos principus, ne vienam – išgelbėti gyvybę perpylus kraują. Maiklai, jei tu būtum gyvenęs tuo metu kaip Rablė ir jei jis būtų paprašęs padėti per naktinius jo žygius, ką būtum jam atsakęs?

Aš susimąsčiau.

– Būčiau sutikęs, – pagaliau atsakiau. – Neatsisakyčiau, nes jo... pacientai jau buvo nebegyvi. O tavo bandomieji triušiai gyvi! Visais savo veiksmais tu sieki tik vieno tikslo – numarinti juos! O gal aš klystu?

Raulis ilgai ir nervingai spragsėjo bandydamas uždegti žiebtuvėlį. Jis niekaip neužsižiebė. Gal pernelyg drebėjo pirštai, o gal visiškai sudilo akmenėlis.

– Ne, tu neklysti, – atsakė jis santūriai. – Iš pradžių buvo penki tanatonautai, du iš jų jau mirė. Mirė kvailai, tiesiog todėl, kad aš ne gydytojas ir nežinau, kaip juos reanimuoti. Aš gerai žinau, kaip užmigdyti švilpikus ir kaip paskui juos atgaivinti, bet, kai tai reikia daryti žmonėms, esu bejėgis. Aš neturiu supratimo, kaip apskaičiuoti tikslią anestetiko dozę. Kad galėčiau baigti bergždžius bandymus, man reikia tavo pagalbos, tavo išmanymo ir tavo išradingumo.

Aš ištiesiau jam degtukus.

– Na taip, anestezija – mano specialybė. Bet sukelti žmonėms komą visai kas kita.

Jis atsistojo ir ėmė vaikščioti po kambarį.

– Pamąstyk. Sugalvok ką nors! Tu man reikalingas, Maiklai. Kartą sakei, kad aš visada galiu tavimi pasikliauti. Štai ir atėjo toji diena. Tu man reikalingas, Maiklai, prašau man padėti.

Žinoma, aš norėjau jam padėti. Kaip senais gerais laikais. Tu ir aš prieš silpnapročius. Bet šį kartą jokių silpnapročių nebuvo. Jis ketino mesti iššūkį kažkam šaltam ir nežinomam, tai vadinama mirtimi. Vien ištarę žodį „mirtis“, žmonės pradeda žegnotis. O štai jis ima ir pasiunčia pas protėvius tuos nelaiminguosius,

kurie juo patikėjo. Iš gryno smalsumo. Kad išspręstų su savo tėvu susijusius klausimus. Kad paglostytų naujojo pasaulio tyrėjo savimeilę. Raulis, mano draugas Raulis, šaltakraujiškai žudė žmones, nepadariusius jam nieko bloga... Jis žudė juos dėl mokslo. Mano širdis šaukte šaukė: „Beprotis!“

Jis žvelgė į mane prieraišiai, tarsi vyresnysis brolis.

– Ar žinai kinų posakį? „Tas, kuris klausia, rizikuoja penkias minutes atrodyti kvailai, o tas, kuris nieko neklausia, visą gyvenimą liks kvailas.“

Aš nusprendžiau smogti jam jo paties ginklu.

– Yra pasakyta dar geriau: „Nežudyk.“ Tai vienas iš dešimties Dievo įsakymų. Gali susirasti Biblijoje.

Jis liovėsi žingsniavęs iš kampo į kampą ir stipriai sugriebė man už riešų. Raulio delnai buvo šilti ir drėgni. Įsisiurbė akimis, labai norėjo įtikinti:

– Reikėtų sukurti ir vienuoliktąjį: „Nemirk būdamas nemokša.“ Sutinku, galbūt mirs kokie penki, dešimt, penkiasdešimt žmonių. Bet ką laimėsim! Jeigu mums pagaliau pavyks sužinoti, kas yra mirtis, žmonės liausis jos bijoję. Visi tie specialiais drabužiais vilkintys vaikinai, kuriuos matei mūsų laboratorijoje, – kaliniai, ir tu tai žinai, bet jie visi yra savanoriai. Aš pats kruopščiai juos atrinkau. Yra dalykų, kurie juos sieja: jie visi nuteisti kalėti iki gyvos galvos, kiekvienas iš jų rašė prezidentui prašymą pakeisti nuosprendį ir skirti mirties bausmę, nes jie nenori pūti kalėjime. Aš apklausiau daugiau kaip penkiasdešimt tokių žmonių. Rinkausi tik tuos, kurie, kaip man atrodė, tikrai norėjo atsisveikinti su jiems įgrisusiu gyvenimu. Aš papasakojau apie projektą „Rojus“, ir jie tuoj pat panoro jame dalyvauti.

– Todėl, kad tu juos apgavai, – pasakiau ir gūžtelėjau pečiais. – Juk jie ne mokslininkai. Jie net nenutuokia, kad turi 99,999 procentų šansą būti nugalabyti per tavo eksperimentą. Jie vis dėlto bijo mirties, net jeigu sako priešingai. Visi bijo mirti!

Raulis dar kartą papurtė mane, šį kartą stipriau. Suskaudo, bet jis nekreipė dėmesio į mano mėginimą išsilaisvinti.

– Aš jų neapgaudinėjau. Niekada. Jie žino, kuo rizikuoja. Žino, kad daugelis miršta ir mirs, bet išauš diena, kai kuriam nors iš jų pavyks sugrįžti iš savanoriškai sukeltos komos. Ir tas žmogus taps tikruoju pionieriumi. Tai bus pirmas žingsnis užkariaujant mirusiųjų pasaulį. Tai kaip loterija, kurioje daug pralošiančiųjų ir tik vienas laimėtojas...

Jis atsisėdo, griebė viskio butelį, kurį buvau pastatęs ant staliuko kartu su taurėmis, ir prisipylė jo sklidiną taurę. Degtuku prisidegė dar vieną savo cigaretę.

– Maiklai, ir mudu kada nors mirsime. Ir prieš mirdami paklausime savęs, ką nuveikėme gyvenime. Reikia padaryti ką nors originalaus! Nagi, nutieskime naują kelią. Jeigu mums nepavyks, kiti tęs mūsų darbą. Tanatonautika tik užgimsta.

Jo užsispyrimas pribloškė mane.

– Tu užsibrėžei padaryti tai, ko neįmanoma padaryti, – atsidusau.

– „Neįmanoma“. Būtent tai sakė ir Kristupui Kolumbui, kai jis tvirtino, kad gali pastatyti kiaušinį ant smaigalio.

Aš gailiai nusišypsojau.

– Tai padaryti nebuvo sunku. Pakanka stuktelėti kiaušinio galu į stalą.

– Taip, bet jis pirmasis tai sumanė. Siūlau išspręsti kitą uždavinį. Jis tau pasirodys toks pat neišsprendžiamas kaip anuo metu Kolumbo uždavinys apie kiaušinį.

Iš švarko kišenės Raulis išsitraukė užrašų knygutę ir pieštuką.

– Ar gali neatitraukdamas nuo popieriaus pieštuko nubrėžti apskritimą ir padėti tašką jo centre?

Kad geriau suprasčiau, jis pats nubrėžė apskritimą ir padėjo tašką.

– Padaryk tai neatitraukdamas pieštuko, – paliepė.

– Tai neįmanoma, ir tu tai žinai!

– Tai ne sunkiau, kaip pastatyti kiaušinį ant smaigalio. Ne sunkiau, kaip užkariauti mirusiųjų kontinentą.

Žiūrėdamas į apskritimą ir tašką jo viduryje, nepatikliai kramčiau lūpas.

– Ar tu tikrai žinai, kaip išspręsti šį uždavinį?

– Taip, ir aš netrukus parodysiu tau, kaip tai padaryti.

Būtent tą akimirką brangusis mano brolis Kanradas neperspėjęs įsiveržė į mano butą. Durys buvo neužrakintos, o jis, savaime aišku, nesiteikdavo belstis.

– Sveika garbingoji kompanija! – džiugiai sušuko jis žmogaus, įsitikinusio, kad yra teisus, tonu.

Aš neturėjau nė menkiausio noro tęsti pokalbį dalyvaujant mano broliui kretinui, todėl nusprendžiau galutinai užbaigti šią dviprasmišką temą.

– Apgailestauju, Rauli, bet tavo pasiūlymas manęs nedomina. O tavo uždavinio be apgaulės išspręsti neįmanoma.

– Nepatiklusis žmogau! – sušuko jis, įsitikinęs savo teisumu.

Numetęs vizitinę kortelę ant staliuko, pridūrė:

– Jeigu apsigalvosi, galėsi rasti mane paskambinęs šiuo telefono numeriu.

Tai pasakęs, išėjo net neatsisveikinęs.

– Aš, regis, pažįstu šį tipą, – tarė mano brolis.

Laikas keisti temą.

– Klausyk, Konradai, – pasakiau, tarsi būčiau buvęs nepaprastai laimingas jį matydamas. – Klausyk, Konradai, kaip tau sekasi?

Jis visada būdavo labai iškalbingas, bet man jo kalbos keldavo neviltį. Buvau priverstas iki smulkmenų sužinoti, kaip klostosi Konrado reikalai. Jis dirba importo ir eksporto srityje, prekiauja „viskuo, ką galima sugrūsti į konteinerį“. Jis praturtėjo. Vedė. Turi du vaikus. Jis nusipirko puikų korėjietišką sportinį automobilį. Jis žaidžia tenisą. Jis lankosi garsiuose salonuose, o jo meilužė – verslo partnerė.

Konradas su malonumu postringavo apie naujausius laimingo savo egzistavimo įvykius. Už nedidelę kainą jis įsigijo garsaus meistro drobių, nusipirko kotedžą jūros pakrantėje Bretanėje. Pakvietė pasisvečiuoti, jeigu man kiltų noras padėti jam perklijuoti sienų apmušalus. Jo vaikai labai gerai mokosi.

Aš nutaisiau malonią šypsenėlę, bet jutau, kad, išgirdęs dar dvi ar tris tokio pobūdžio naujienas, nebeįstengsiu užgniaužti vis stiprėjančio noro trenkti kumščiu jam per fizionomiją. Niekas taip neerzina, kaip kitų sėkmė. Ypač tada, kai tau taip nesiseka...

Motina man skambindavo tris ar keturis kartus per savaitę.

– Na, Maiklai, kada gi tu pagaliau praneši man ką nors gera? Laikas pagalvoti apie šeimos sukūrimą. Pažiūrėk į Konradą, koks jis laimingas!

Bet vien žodinis skatinimas vesti mano motinos netenkino. Ji sumanė veikti. Kartą, didžiuliam mano nustebimui, pasiūlė parašyti į laikraštį vedybų skelbimą: „Garsus gydytojas, turtingas, inteligentiškas, elegantiškas ir dvasingas, ieško moters, turinčios tokias pat savybes.“ Arba ką nors panašaus. Aš buvau baisiai įniršęs!

Kol sprendžiau apskritimo su tašku jo centre uždavinį, Konradas toliau klojo visas sėkmingo gyvenimo smulkmenas. Jis pasakojo apie kiekvieną savo dvaro Bretanėje kambarį, pasigyrė, kaip apvyniojo aplink pirštą vietos gyventojus, kad nusipirktų jį už ketvirtį kainos.

Ak, ta viršesniojo šypsena! Kuo daugiau pliurpė, tuo daugiau gailesčio man girdėjau jo balse. „Vargšas Maiklas, – galvojo jis. – Tiek metų mokėsi, o dabar kenčia tokį vienišą, liūdną ir apgailėtiną gyvenimą.“

Taip, jis teisus, nes tuo metu mano gyvenimas buvo labai sumautas.

Gyvenau vienas nedideliame bute Reomiūro gatvėje. Labiausiai mane slėgė vienatvė, aš jau nebejaučiau jokio pasitenkinimo

dirbdamas savo darbą. Rytais eidavau į ligoninę. Peržiūrėdavau būsimų operacijų planus, ruošdavau tirpalus, parengdavau švirkštus, spoksodavau į monitorių ekranus.

Iki šiol man dar nepavyko tapti garsiu anesteziologu, be to, mano, baltai apsirengusio didžiojo žynio, vaidmuo buvo labai nutolęs nuo to, apie ką kadaise – labai seniai – svajojau trumpam pakliuvęs į Šventojo Liudviko ligoninę. Gailestingosios sesutės, kaip jau sakiau, vilki ne vien darbo chalatais. Kai kurios iš jų tikrai buvo sukalbamos, bet atsiduodavo tik todėl, kad vylėsi ištekėti už gydytojo ir daugiau nebedirbti.

Mano profesija nedavė man nieko, lūkesčiai nepasiteisino.

Aš neturėjau autoriteto nei savo viršininkų, nei pavaldinių akyse. O man lygūs mane ignoravo. Darbe aš buvau viso labo sraigtelis, atliekantis tik vieną funkciją. Tau atveža pacientą, tu jį užmigdai, jį operuoja, ir viskas kartojasi iš pradžių. Nei labas, nei sudie.

Konradas vis dar tarškė kaip šarka, o aš kartojau sau, kad turi būti kažkas kita, ne tik dabartinis mano gyvenimas ar sumauta Konrado laimė.

Bet kaip nubrėžti apskritimą ir padėti tašką jo centre nepakeliant pieštuko nuo popieriaus? Neįmanoma, tikrai neįmanoma.

Aš buvau nelaimingas, o Raulis išėjo ir išsinešė savo beprotystę, savo aistrą, savo nuotykį, palikęs mane vienatvės glėbyje besišlykštintį pačiu savimi.

Ant staliuko tarsi miražas bolavo jo vizitinė kortelė.

Apskritimas ir jo centras... Neįmanoma!

43 – BUDISTŲ FILOSOFIJA

„O mokiniai, kaip jūs manote, ko yra daugiau:

Vandens didžiuliame vandenyne ar ašarų, kurias jūs išliejate atlikdami ilgą maldininkystę nuo naujo gimimo iki naujos mirties?

Vėl susitikdami su tais, kurių neapkenčiate, ir vėl išsiskirdami su tais, kuriuos mylite, patyrėte daug sielvarto, kančių, nesėkmių, ligų, engimo metų ir nusėjote žemę kapinėmis.

Jūs jau seniai pavargote nuo savo egzistavimo.

Jūs jau seniai norite viso to atsikratyti."

BUDOS ŽODŽIAI

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

44 – ĮVYKO

Prireikė dar keleto susierzinimo, pažeminimų ir baisaus nuobodulio savaičių, kad pagaliau palinkčiau į pamišėlio Raulio pusę. Tokį sprendimą iš dalies lėmė nuolatiniai mano motinos skambučiai ir netikėti brolio vizitai. Be to, nusivyliau meile (viena mano kolegė atstūmė mane ir pasirinko tuščiagalvį stomatologą), neturėjau gerų knygų, kurios pakeltų man nuotaiką, – dabar suprantate, kodėl mano mintys vėl ėmė suktis apie Fleri Meroži.

Ir vis dėlto apsispręsti mane paskatino ne nykių aplinkybių sankaupa, o viena sudėtingos operacijos belaukianti sena dama.

Aš jau ruošiausi suleisti jai anestetikų, kai atėjęs asistentas perspėjo, kad chirurgas dar nepasiruošęs. Žinojau, ką tai reiškia. Tas mulkis drabužinėje, motyvuodamas tuo, kad jam reikia atsipalaiduoti, dulkinasi su medicinos seserim. Kai tik jie baigs meilės žaidimus, aš galėsiu užmigdyti savo pacientę, o jis pašalins jai šlapimo pūslės auglį. Vienas šansas iš dviejų, kad ji išgyvens.

Absurdas! Penki civilizacijos tūkstantmečiai, o aš penkias minutes turiu laukti, kol nevykėlis chirurgas, užuot gelbėjęs ligoniui gyvybę, tenkina savo aistras!

– Kodėl jūs juokiatės? – paklausė sena dama.

– Ne, nieko. Tai dėl sudirgusių nervų.

– Jūsų juokas man priminė priešmirtinį mano vyro juoką. Aš

labai mėgdavau klausytis, kaip vyras juokiasi. Jis mirė plyšus aneurizmai. Jam pasisekė, jis to net nepajuto. Jis mirė... būdamas geros nuotaikos.

Vadinasi, sutuoktinio juokas jai skambėjo kaip laidotuvių varpas.

– Po šios operacijos aš pagaliau susitiksiu su juo.

– Na ką jūs sakote! Daktaras Levo tikras meistras.

Senutė palingavo galvą.

– Ne, aš viliuosi, kad iš čia nebeišeisiu. Man taip atsibodo gyventi vienai. Noriu susitikti savo vyrą. Ten, aukštai. Rojuje.

– Jūs tikite, kad yra rojus?

– Žinoma. Būtų taip baisu, jeigu viskas pasibaigtų kartu su gyvenimu. „Po to" būtinai dar kas nors yra. Aš vėl susitiksiu su savo Andrė kitame arba dar kitame gyvenime, tai ne taip svarbu. Mes taip ilgai vienas kitą mylėjome!

– Nereikia taip kalbėti. Daktaras Levo pašalins tą mažytį jūsų skaudulį.

Aš prieštaravau jai labai neryžtingai, nes jau daugybę kartų buvau šio gydytojo nekompetentingumo liudytoju.

Ji įdėmiai žiūrėjo į mane patiklaus, mielo šunelio žvilgsniu.

– Vadinasi, aš turėsiu grįžti ir gyventi visiškai viena su savo prisiminimais tame didžiuliame bute?.. Koks siaubas!

– Juk gyvenimas vis dėlto...

– Pasažas be žmonių. Gyvenimas be meilės – ašarų pakalnė.

– Bet egzistuoja ne tik meilė, be meilės dar yra...

– Kas dar? Gėlės, paukšteliai? Kokia nesąmonė! Mano gyvenime nebuvo nieko, tik Andrė, ir aš gyvenau tik jam. O šis auglys – man suteiktas šansas. Paprasčiausiai pasisekė.

– Jūs neturite vaikų? – paklausiau.

– O kaipgi, turiu. Jie laukia nesulaukia palikimo. Po operacijos jums tikrai paskambins, daktare, norės sužinoti, ar gali iš karto užsisakyti naują mašiną, ar dar teks šiek tiek palūkėti.

Mūsų akys susitiko. Iš lūpų savaime išsprūdo žodžiai:

– Gal jūs žinote, kaip nubrėžti apskritimą ir padėti tašką jo centre neatitraukiant pieštuko nuo popieriaus?

Ji nusijuokė.

– Tai bent klausimas! To išmokstama vaikų darželyje.

Paėmusi nosinę vietoj popieriaus, ji parodė man, kaip tai daroma. Aš apsidžiaugiau. Sprendimas buvo toks akivaizdus, o man net į galvą neatėjo taip spręsti uždavinio.

Senutė linksmai mirktelėjo. Pasirodo, ji iš tų, kurie supranta, kokie svarbūs gali būti tokie niekniekiai.

– Reikia tik pagalvoti, – pasakė ji.

Net sužinojęs sprendimą, likau tos nuomonės, kad Raulis tikrai yra genijus. Genijus, gebantis nubrėžti apskritimą ir padėti tašką jo centre neatitraukdamas pieštuko nuo popieriaus, ko gera, gali tyčiotis ir iš mirties...

Tuo metu, stumdamos prieš save staliuką su instrumentais, įėjo dvi tamsiaodės seselės, joms iš paskos įpėdino nedorėlis chirurgas.

Po penkių valandų senutė mirė. Levo įsiutęs nusiplėšė gumines pirštines. Jis kaltino visus ir viską. Senus įrenginius, tai, kad ligonė delsė operuotis, kad nelydėjo sėkmė.

– Gal einame išgerti alaus? – pasiūlė jis man.

Suskambo telefonas. Senutė buvo teisi, skambino jos vaikai. Aš numečiau ragelį. Ranka jau ieškojo kišenėje Raulio vizitinės kortelės.

45 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

Niekas nežino, kaip atsirado tanatonautika. Sprendžiant iš vienų šaltinių, prie jos ištakų buvo grupė draugų, norėjusių atlikti originalų eksperimentą. Remiantis kitais duomenimis, pirmieji tanatonautai siekė tik savanaudiškų tikslų. Jie norėjo, prasiveržę į visiškai naują pasaulį, greitai praturtėti.

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

46 – PIRMYN

Supratau, kad Raulis pasiūlė man tapti būsimų nusikaltimų bendrininku. Nusikaltimų, daromų mokslo labui arba galai žino ko siekiant, užkariaujant anapusinį pasaulį.

Mane vis dar šokiravo idėja pasmerkti myriop žmones vien iš smalsumo, bet, šiaip ar taip, aš jau degiau noru suteikti savo egzistencijai nors šiek tiek pikantiškumo.

Kad ryžčiausi, netgi griebiausi monetų. Aš patobulinau Raulio metodą – naudojau ne vieną, o tris dviejų frankų vertės monetas. Tai suteikdavo mano sprendimui daugiau niuansų. Herbas, herbas, herbas be išlygų reiškė: „Taip." Herbas, herbas, pinigas reiškė: „Tikriausiai taip." Pinigas, pinigas, herbas reiškė: „Ko gera, ne." Pinigas, pinigas, pinigas reiškė: „Be jokių išlygų ne."

Monetos pakilo pasitarti su lubomis. Paskui viena po kitos nukrito.

Herbas, herbas, pinigas reiškė: „Tikriausiai taip."

Aš paėmiau telefono ragelį. Dar tą patį vakarą labai patenkintas Raulis ilgai pasakojo man apie projektą. Mažame mano bute jo plaštakos plasnojo kaip du laimingi balandžiai.

Jis buvo apkvaitęs nuo savo žodžių.

– Mes būsime pirmieji! Mes užkariausime nuostabų kontinentą!

Nuostabus kontinentas ir Hipokrato priesaika. Aš stengiausi išsilaikyti paskutinėje gynybos linijoje. Jeigu paskui reikalas pakryps į pačią blogiausią pusę, visada galėsiu bent pats save tikinti, kad priimti sprendimą mane privertė Raulis.

Jis pateikė naują argumentą:

– Galilėjų taip pat laikė bepročiu.

Po Kolumbo – Galilėjus! Be abejo, vargšas Galilėjus, laikytas žmogumi, turinčiu karštligišką vaizduotę, paskui sėkmingai pasinaudojo savo alibi. Labai patogu pasiremti Galilėjumi...

– Gerai, Galilėjų laikė pamišėliu, bet paaiškėjo, kad jis visiškai sveikas. Neteisingai apkaltintas buvo tik Galilėjus, o kiek būta tikrų bepročių?

– Mirtis... – buvo bepradedąs jis.

– Mirtis? Aš kasdien susiduriu su ja ligoninėje! Mirštantieji visai nepanašūs į tavo tanatonautus. Praeina kiek valandų, ir jie pradeda dvokti, lavonų rankos ir kojos ima stingti. Mirtis – tai irimas. Tai pūvančios mėsos krūva.

– Kūnas trūnija, siela pakyla, – filosofiškai pasakė mano draugas.

– Tu juk žinai, aš esu patyręs komą, o mano siela kažkodėl nepakilo.

Jis nutaisė liūdną miną.

– Mano vargšas Maiklai, tau tiesiog nepasisekė.

Privalėjau pasakyti Rauliui, kad puikiai žinau, kodėl jis taip domisi mirtimi. Jis niekaip negali pamiršti savo tėvo ir jo savižudybės. Jam reikėtų psichoanalizės seanso, o ne projekto „Rojus". Bet... Herbas, herbas, pinigas, – aš jau pasirinkau.

– Gerai, įkalbėjai. Tu man jau pasakojai apie pirmąsias dvi netektis dėl netinkamos anestetikų dozės. Na, ką gi tu vartoji komai sukelti?

Raulio veidas pražydo šypsena. Jis prispaudė mane prie krūtinės ir laimingas nusijuokė. Žinojo, kad laimėjo.

47 – KINŲ FILOSOFIJA

„Nori išmokti geriau gyventi? Pirmiau išmok mirti."

KONFUCIJUS

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

48 – AMANDINA TOKIA GRAŽI

Dailutės medicinos sesers šviesiai žydros akys buvo pridengtos vokų, bet jos tylėjimas šį kartą man labiau panėšėjo į bežodį pasisveikinimą.

Man atrodė, kad aš seniai ją pažįstu, nes ji buvo panaši į Greisę Keli iš Hičkoko filmo „Langas į kiemą“. Bet, žinoma, Amandina kur kas gražesnė.

Visi, kurie buvo Fleri Meroži angare, regis, apsidžiaugė mane išvydę. Gydytojo, ir dar anesteziologo, pasirodymas iškart įkvėpė pasitikėjimą ir ekipažui, ir kandidatų nusižudyti būriui.

Raulis juos visus pristatė. Sužinojau, kad medicinos sesers vardas Amandina, kitų būsimų tanatonautų – Klemanas, Marselenas ir Jugesas.

– Iš pradžių mes buvome penkiese, – priminė man mūsų kapitonas. – Du mirė, nes tapo netikslaus medikamentų dozavimo aukomis. Per valandą juk netapsi anesteziologu. Taigi prašom įsilieti į mūsų komandą!

Trys kaliniai, vilkintys specialia apranga, pasisveikino varstydami įtariais žvilgsniais.

Raulis nusitempė mane prie laboratorinio stalo, ant kurio rikiavosi buteliukai.

– Tu mokysies kartu su mumis. Sutelkę jėgas, mes skverbiamės į neištirtą teritoriją. Pirmtakų nėra. Mes nelyg pirmieji keliautojai, kadaise įkėlę koją į Amerikos ar Australijos žemę. Tad atraskime savąją Naująją Australiją ir iškelkime ten savo vėliavą!

Paskui profesorius Razorbakas surimtėjo. Jo akyse dabar švietė ne beprotiškas užsidegimas, o troškimas dirbti.

– Parodysime daktarui Pinsonui, kaip mes sukeliame komą, – pasakė jis.

Nė kiek nedvejodamas, Marselenas, pats mažiausias iš savanorių, atsisėdo į apsilupinėjusį dantisto krėslą. Medicinos sesuo ėmė tvirtinti jam prie krūtinės ir kaktos elektrodus, paskui viso-

kius daviklius temperatūrai, drėgnumui, pulsui matuoti. Visi laidai buvo sujungti su ekranais, juose bangavo žalios linijos.

Aš apsidairiau.

– Neškite lauk visą šį šlamštą!

Štai taip viskas prasidėjo. Aš tapau jų fantazijų dalyviu. Apžiūrėjau laboratorinį stalą, spintelių virš jo turinį, perskaičiau etikečių užrašus. Tai darydamas vis svarsčiau, koks mišinys būtų tinkamiausias komai sukelti.

Fiziologinis tirpalas venų dilatacijai, tiopentalis anestezijai ir kalio chloridas širdies plakimo dažniui sulėtinti...

Kai kuriose Amerikos valstijose jau kuris laikas buvo teikiama pirmenybė šiam metodui, o ne kalio cianidui ar elektros kėdei, kai reikėdavo įvykdyti mirties bausmę nuteistiesiems. O aš buvau įsitikinęs, kad, labiau praskiedus kalio chloridą, širdies susitraukimų dažnis suretės, bet širdis nenustos plakti, taigi pavyks lėtai pereiti į komos būseną, kurią valdys galvos smegenys.

Raulio ir trijų kandidatų į tanatonautus padedamas, sumeistravau gana gudrų įtaisą – nedidelį, kokių dvidešimties centimetrų aukščio plastikinį stovą; ant jo pakabinau talpų bakelį su fiziologiniu tirpalu, paskui mažesnį su tiopentaliu ir pagaliau indą su kalio chloridu. Prie vamzdelių, kuriais, mano galva, tinkamiausiu momentu bus pradėta tiekti kiekviena medžiaga, kranelių priderinau elektrinių laikmačių sistemą. Tiopentalis ims tekėti praslinkus dvidešimt penkioms sekundėms po fiziologinio tirpalo injekcijos, o kalio chlorido tirpalas trimis minutėmis vėliau. Viskas bus sulašinama pro bendrą vamzdelį su adata gale.

Visą šį agregatą pavadinau *booster* – raketnešiu. Tanatonautas pats paleis jį įjungdamas kriaušės formos elektros jungiklį, o šis paleis laikmatį. Pats to nesuvokdamas, aš ką tik išradau pirmąją tanatomašiną, ir dabar mes galėsime užkariauti mirusiųjų šalį. Manau, dabar šis raketnešys yra Vašingtono Smitsono muziejaus ekspozicijoje.

Mano pasitikėjimas savimi įkvėpė pagalbininkus. Raulis buvo teisus. Kad išspręstum techninę problemą, reikia priimti techninį sprendimą. Bent aš buvau labai patenkintas savo techniniu sprendimu. Man nereikės pačiam įjungti jungiklio, vadinasi, aš neprisiimsiu jokios tiesioginės atsakomybės. Nenorėjau tapti budeliu.

Tanatonautas pats spręs, kada jam startuoti, o nesėkmės atveju tai viso labo būtų traktuojama kaip savižudybė.

Aš paprašiau Amandinos įdurti adatą Marselenui į veną. Ryžtingu judesiu ji sugriebė tanatonauto ranką žemiau alkūnės ir įsmeigė didoką adatą; per šią procedūrą ištryško tik lašelis kraujo. Marselenas netgi nesusiraukė.

Įspraudžiau jam į drėgną delną jungiklio kriaušę ir paaiškinau:

– Kai paspausite štai tą mygtuką, įsijungs elektrinis siurblys.

Vos nepasakiau: „Įsijungs mirtis."

Marselenas klausėsi susidomėjęs, tarsi būčiau pasakojęs apie automobilio variklį.

– Na kaip, viskas gerai? – paklausė jo Raulis.

– Viskas gerai. Aš visiškai pasitikiu mūsų daktaru.

Aš tvardžiausi, kad neparodyčiau, kaip siaubingai jaudinuosi, mačiau, kad net Raulis nervinasi.

– O kas paskui? – paklausė Marselenas.

Jis žiūrėjo į mane kaip naivus vaikas, kuris tiki, kad egzistuoja Kalėdų Senelis, kaip lošėjas, kuris viliasi, kad bankas netrukus atiteks jam.

Aš buvau suglumęs.

– Na, tai...

– O tu nesinervink taip, daktare. Jeigu reikės, ką nors sugalvosime.

Ir lyg sąmokslininkas pamerkė man akį.

Drąsus vaikinas. Norėjo mane padrąsinti, kad nesijausčiau už viską atsakingas. Žinodamas, kad laukia neįveikiamos kliūtys, jis vis dėlto stengėsi mane raminti. Buvo akimirka, kai aš norė-

jau jam pasakyti: „Bėkite iš čia, kol dar nevėlu!“ Bet Raulis, pamatęs, kad dvejoju, drąsino jį:

– Bravo! Bravo, Marselenai, puikiai pasakyta!

Visi, taip pat ir aš, pradėjome ploti.

Kodėl plojame? Aš nežinau. Galbūt mano „raketai į aną pasaulį“, gal Marselenui už drąsą, o gal gražiajai Amandinai, jai apskritai čia nėra ką veikti. Taip, tokiai lėlytei tiktų būti manekene. Čia jos laukia „nužudymo bendrininkės“ dalia.

– O dabar išleisime sielą... – pareiškė Raulis.

Aš užsitraukiau cigaretę.

Marseleno veide nušvito šypsena, jis panėšėjo į Everestan kopti susiruošusį alpinistą diletantą, avintį naujais miestiškais batais. Marselenas atidavė mums pagarbą, jo gestas buvo visiškai nepanašus į paskutinį pasmerktojo mirti gestą.

– Pirmyn, geros kelionės!

Kol aš kompiuteriu dariau paskutines pataisas, Amandina užklojo mūsų turistą vėsiu apdangalu.

– Pasiruošęs?

– Pasiruošęs!

Amandina įjungė vaizdo kamerą, kad būtų įrašyta visa ši scena. Marselenas persižegnojo. Užmerkęs akis, pradėjo lėtai skaičiuoti:

– Šeši... penki... keturi... trys... du... vienas... Startas!

Ir stipriai paspaudė jungiklį.

49 – INDĖNŲ MAJŲ MITOLOGIJA

Indėnai majai manė, kad mirti reiškia išvykti į pragarą, vadinamą Mitnalu. Ten demonai kankina sielą šalčiu, alkiu, troškuliu ir kt.

Majai turėjo devynis nakties valdovus, ir, be abejo, devynias požemines actekų valdas.

Numirėlio siela turėdavo persikelti per penkias kraujo, dulkių ir erškėčių upes. Pasiekusi sankryžą, ji būdavo išbandoma gintaro rūmuose, peilių rūmuose, šalčio rūmuose, jaguarų rūmuose ir vampyrų rūmuose.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

50 – MARSELENAS – BANDOMASIS TRIUŠIS, AMANDINA – DIEVIŠKA MOTERIS...

Mes visi įsitempę stebeilijome į prietaisų ekranus. Marseleno širdis, nors silpnai, bet vis dėlto plakė. Jo pulsas buvo daug retesnis negu giliai įmigusio žmogaus. Jo kūno temperatūra sumažėjo beveik keturiais laipsniais.

– Kiek laiko praėjo? – paklausė vienas iš kalinių.

Amandina pažvelgė į laikrodį. Aš žinojau, kad praėjo daugiau kaip pusvalandis nuo tos akimirkos, kai Marselenas atliko didįjį savo šuolį. Jau dvidešimt minučių, kai jis yra gilios komos būklės.

Jo veidas priminė miegančio žmogaus veidą.

– Kad tik jam pasisektų, kad tik jam pasisektų! – tarsi užkeikimą kartojo mūsų tanatonautai Jugesas ir Klemanas.

Aš ištiesiau ranką į Marseleną, kad čiuopdamas galėčiau įvertinti jo organizmo būklę, bet Raulis mane sustabdė.

– Kol kas jo neliesk. Negalima pabudinti pernelyg anksti.

– Bet kaip mes sužinosime, kas vyksta?

– Jeigu atmerks akis, tai reikš, kad pavyko, – santūriai atsakė projekto „Rojus" vadovas.

Kas dešimt sekundžių pasigirsdavo melodingas elektrokardiografo signalas, jis priminė atominio povandeninio laivo, plaukiančio neišmatuojamose gelmėse, hidrolokatoriaus signalą. Marseleno kūnas, kaip ir anksčiau, tysojo dantisto krėsle. Bet kur dabar yra jo siela?

51 – DAR VIENAS

Daugiau kaip valandą aš įnirtingai dariau širdies masažą. Kai tik nustojo pypsėti elektrokardiografas, kilo visuotinė panika.

Amandina trynė Marselenui rankas ir kojas, kol Raulis tvirtino deguonies kaukę. Mes kartu skaičiavome „vienas, du, trys", aš abiem rankomis spaudžiau krūtinės ląstą širdies srityje. Raulis įpūsdavo Marselenui į šnerves oro.

Po elektros šoko jis atsimerkė, jo burna prasižiojo. Nieko nematančios akys ir nebyli burna.

Mes liejome prakaitą palinkę prie bejausmio kūno.

Bandžiau vyti į šalį galvoje kirbantį klausimą: „Ką aš čia veikiu?" Bet, kuo aiškiau mačiau, kad turiu paskelbti, jog Marselenas mirė, tuo atkakliau skambėjo: „Ką aš čia veikiu?"

Taip, ką aš čia veikiu?

Norėjau atsidurti kur nors kitoje vietoje, veikti ką nors kita. Pamiršti šią operaciją.

Buvo per vėlu grąžinti Marseleną į gyvenimą. Pernelyg vėlu, ir mes visi tai žinojome, bet negalėjome iki galo to įsisąmoninti. Aš sielojausi labiau negu kiti. Tai pirmoji mano „žmogžudystė". Patikėkite, tai tas pat, kas išskrosti visiškai sveiką žmogų, kuris jums ką tik pasakė „labas!", ir kiek vėliau žiūrėti į jo nejudantį, tarsi nudžiūvęs medis, kūną!

Raulis atsitiesė.

– Jis jau pernelyg toli, – įniršęs sumurmėjo. – Jis per toli nuėjo ir jo jau nebegalima sugrąžinti.

Amandina nusiplūkė betrindama Marseleną. Ant jos lygios kaktos pasirodydavo prakaito lašai, jie tekėjo strazdanų nusėtais skruostais ir dingdavo liemenėlės iškirptėje. Nors situacija buvo dramatiška, jutau, kad nieko erotiškesnio nesu matęs. Koks vaizdas! Nuostabi moteris grumiasi su mirtimi plikomis švelniomis rankomis! Erotas visada yra greta *thanatos*! Ir staiga supratau, kodėl man buvo susidaręs įspūdis, kad jau seniai pažįstu

Amandiną. Ji buvo panaši ne tik į Greisę Keli, bet ir į gailestingąją seserį, kurią išvydau atsipeikėjęs po ankstyvoje vaikystėje mane ištikusios avarijos. Tos pačios angeliškos manieros, tie patys apgamėliai, tas pats abrikosų aromatas.

Ką tik mirė žmogus, o aš vėpsau į medicinos seserį. Mane pradėjo vimdyti.

– Ką darysime su lavonu? – surikau.

Raulis atsakė ne iš karto. Bergždžiai vildamasis spoksojo į Marseleną.

Paskui atsipeikėjęs paaiškino:

– Prezidentas mus pridengs. Visuose kalėjimuose nusižudo apie keturi procentai kalinių. Marselenas atsidurs tarp jų, štai ir viskas.

– Tai nusikalstama beprotystė! – išrėkiau. – Kaip galiu leisti, kad vyktų ši kraupi avantiūra? Tu mane apgavai, Rauli, tu mane apgavai, tu išdavei mūsų draugystę, kad pateisintum savo pamišimą. Jūs visi man atgrasūs. Žmogus mirė todėl, kad tu neturi sąžinės. Tu apgavai mane, tu apgavai jį.

Raulis atsistojo, jis buvo labai orus. Staiga griebė man už apykaklės. Jo akys svaidė žaibus, jis sušuko man į veidą, net seilės ištiško.

– Ne, aš tavęs neapgavau. Bet tikslas, kurio siekiu, toks didingas, kad tikrai patirsime nesėkmių, kol mums pagaliau pavyks. Roma irgi ne iš karto buvo pastatyta. Mes jau nebe vaikai, Maiklai. Tai ne žaidimas. Mes turime brangiai sumokėti. Brangiai, kitaip viskas būtų pernelyg paprasta. O jeigu būtų paprasta, jau seniai kas nors būtų tai padaręs. Štai kodėl pergalę pasiekti bus sunku.

Aš pasyviai gyniausi.

– Jeigu tik apskritai bus pasiekta pergalė. Tai man atrodo vis labiau neįtikima.

Raulis mane paleido. Jis pažvelgė į Marseleną, jo burna vis dar buvo plačiai pražiota. Neįmanoma į tai žiūrėti. Raulis įkišo Marselenui tarp dantų gnybtą. Užčiaupęs burną, atsisuko į mus.

– Galbūt jūs manote kaip Maiklas? Jeigu norite mesti šį reikalą, laiko dar yra.

Laukdamas, kaip reaguosime, Raulis žvelgė kiekvienam į veidą. Mes žiūrėjome į Marseleno kūną, jis darė slogų įspūdį, nes įstačius gnybtą jo burna tapo panaši į paukščio snapą, styrantį tarp įkritusių skruostų.

– Viskas, aš atsisakau! – sušuko Klemanas. – Aš tikėjau daktaru, visi juo pasitikėjo, bet jis tiesiog nesugeba kovoti su mirtimi. Jeigu ketinate nužudyti dešimt tūkstančių nelaimingųjų, kad tik jums viskas pavyktų, aš nenorėčiau būti vienas iš jų. Įtikinėti mane beprasmiška. Pažadu niekada ir niekam nepasakoti apie tą jūsų projektą „Rojus". Man baisu, labai baisu.

– O tu, Jugesai? – paklausė Raulis ramiu balsu.

– Aš lieku! – įnirtingai išrėkė savanoris.

– Tu nori būti mūsų tanatonautas?

– Taip. Geriau padvėsti, negu grįžti į kamerą!

Smakru jis parodė į Marseleno lavoną ir tarė:

– Jam bent jau daugiau nebereikės sėdėti dvokiančioje kameroje.

– Labai gerai, – pasakė Raulis. – O tu, Amandina?

– Aš lieku, – pareiškė ji be jokių emocijų.

Negalėjau patikėti savo ausimis.

– Dievaži, jūs visi pamišote! Klemanas teisus. Jūs rizikuojate nužudyti dešimt tūkstančių žmonių, kad pasiektumėte menką rezultatą. Bet kuriuo atveju į mane vilčių daugiau nedėkite.

Aš nusiplėšiau baltą chalatą ir sviedžiau jį ant stalo; sudužo keli buteliukai. Kambaryje pasklido eterio kvapas.

Stipriai trenkęs durimis, išėjau.

52 – TARNYBINIS RAŠTAS

Iš ko: iš Benua Merkasjė
Kam: Prezidentui Liusinderiui

Jūsų nurodymu eksperimentai prasidėjo. Mokslinę tiriamąją grupę sudaro: profesorius biologas Raulis Razorbakas, dirbtinai sukeliamo švilpikų žiemos miego specialistas, daktaras Maiklas Pinsonas, gydytojas anesteziologas, jiems asistuoja medicinos sesuo Amandina Balius.

Penki kaliniai savo noru tapo bandomaisiais triušiais. Projektas „Rojus" pradedamas vykdyti.

53 – SIELOS BŪKLĖ

Kai grįžau namo, mane krėtė šaltis. Likęs vienas, staugiau kaip vilkas prieš mėnulį, bet šokas, kurį sukėlė Marseleno mirtis, vis nepraėjo. Ką daryti? Tęsti veiklą toliau – blogai. Pasmerkti mirti dar vieną būsimą tanatonautą – irgi blogai. Aš vėl sustaugiau. Kaimynai grindų šepečiu ėmė daužyti į sieną. Norimą rezultatą jie pasiekė. Nutilau, bet vis tiek nenusiraminau.

Mane draskė prieštaravimai. Aš negalėjau susitaikyti su tuo, kad daugiau niekada nebeišvysiu Amandinos. Bet vėl sukelti komą žmonėms neturėjau jokio noro. Raulio idėjos mane pakerėjo. Bet aš negaliu apkrauti savo sąžinės naujais lavonais. Nebenoriu daugiau gyventi visiškoje vienatvėje. Mintis grįžti prie nykaus darbo ligoninėje man šlykšti. Raulis teisus bent jau dėl vienа: galbūt projektas ir siaubingas, bet koks didingas nuotykis!

Raulis nenormalus, jį apsėdo mintys apie tėvo savižudybę. Bet štai Amandina, kas galėjo priversti šią būtybę sėsti prie galeros irklų? Gal ji mano, kad taps naujo pasaulio atradėja? Raulis geba įtikinti.

Aš įsipyliau į nedidelę taurę baltojo portveino, paskui dar, gėriau, kol apgirtau. Paskui mėginau užsnūsti skaitydamas romaną. Ir vėl aš vienas savo lovoje, ir vėl mane graužia sąžinė. Paklodė ledinė, kaip tanatonauto užklotas.

Kitą rytą, gerdamas kavą su grietinėle kampiniame mūsų gatvės bistro, pagalvojau, kad galbūt Marselenas mirė dėl pernelyg didelio kiekio kalio chlorido. Ši medžiaga labai nuodinga, reikėtų sumažinti dozę.

Tai uždavinys anesteziologui.

Paprastai mes vartojame trijų rūšių anestetikus: narkotikus, morfinus ir kurarę. Aš buvau įpratęs pirmenybę teikti narkotikams. Bet tikriausiai geriau vartoti kurarę, kad mirti būtų lengviau?

Hmm. Ne. Vis dėlto geriau narkotikai.

Pamažu panirau į grynai technines problemas. Profesiniai mano refleksai veikdavo automatiškai. Atmintyje išplaukė chemijos kursas, kurį buvau studijavęs universitete.

Hmm. Gal man reikėjo vartoti propofolį? Tai naujas, geresnės kokybės narkotikas. Jo pavartojus dažniausiai prabundama po penkių minučių, tai jau įrodyta... Ne, propofolis, kaip žinome, blogai dera su kalio chloridu. Vadinasi, teks rinktis tiopentalį. Taip, bet kokį kiekį? Paprastai manoma, kad reikia penkių miligramų kilogramui svorio. Penki miligramai – minimali dozė, dešimt – maksimali. Aš daviau Marselenui 850 miligramų, jis svėrė 85 kilogramus. Gal reikėtų sumažinti dozę...

Keturioliktą valandą paskambinau Rauliui. Šešioliktą valandą mes visi vėl susitikome Fleri Meroži tanatodrome. Kaip ir anksčiau, kaliniai ėmė mus įžeidinėti. Beprasmiška juos tikinti, kad Marselenas savo valia apleido šį pasaulį. Mus pasitiko kalėjimo viršininkas, bet nepasisveikino, net nepažvelgė į mūsų pusę.

O Jugesas, priešingai, pasisveikino su mumis labai nuoširdžiai.

– Nesirūpinkite, daktare, mes ten nusigausime!

Bet juk jaudinausi ne dėl savęs, o dėl jo...

Aš sumažinau dozę. 600 miligramų Jugesui, sveriančiam 80 kilogramų, turėtų užtekti.

Raulis įdėmiai sekė visus mano veiksmus. Matyt, norėjo išmokti viską daryti pats, jeigu aš atsisakyčiau su juo dirbti.

Amandina ištiesė Jugesui stiklinę šviežio vėsaus vandens.

– Tai gėrimas pasmerktajam mirti? – ironiškai paklausė jis.

– Ne, – atsakė ji visiškai rimtai.

Tanatonautas išsitiesė dantisto krėsle. Mes atlikome formalumus: nustatėme daviklius, pamatavome pulsą, temperatūrą, užklojome vėsiu užklotu.

– Pasiruošęs?

– Pasiruošęs!

– Pasiruošusi! – pridūrė Amandina ir mostelėjo vaizdo kamera.

Jugesas murmėjo maldą. Paskui plačiai persižegnojo ir tuoj pat pradėjo skaičiuoti, tarsi būtų norėjęs visa tai kuo greičiau baigti:

– Šeši, penki, keturi, trys, du, vienas, startas!

Ir, nutaisęs miną, tarsi būtų prarijęs karčią piliulę, paspaudė jungiklį.

54 – JAPONŲ MITOLOGIJA

Mirusiųjų šalį japonai vadina Jomikuniu. Pasakojama, kad dievas Idzanagis kartą vyko ten ieškoti savo sesers ir žmonos Idzanamės. Kai ją sutiko, ėmė įkalbinėti grįžti į gyvųjų pasaulį. „O mano vyre, kodėl tu atėjai taip vėlai? – paklausė Idzanamė. – Aš suvalgiau maisto, paruošto Jomikunio šalies dievų krosnyje, ir nuo tol priklausau jiems. Vis dėlto aš noriu pabandyti įtikinti juos, kad paleistų mane. O tu palauk, tik jokiu būdu nežiūrėk į mane.“

Bet Idzanagis nusprendė vis tiek pažvelgti į savo seserį-žmoną. Nepaisydamas draudimo, pasiėmė šukas, nulaužė vieną dantelį ir išsitraukė jomis iš burnos dantį; tą dantį pavertė liepsnojančiu deglu. Tai padaręs, jau galėjo įžiūrėti Idzanamę. Ją rijo

kirminai, kurių pavidalą buvo įgavę aštuoni griaustinio dievai. Apimtas baimės, jis ėmė bėgti, rėkdamas, kad toje siaubingoje vietoje viskas pūva. Idzanamė supyko ir įsižeidė dėl to, kad jis ją paliko. Ji pasiuntė bjaurias harpijas, kad šios vytųsi Idzanagį, bet šiam pavyko nuo jų pabėgti.

Tada Idzanamė pati jį nusivijo. Viename iš urvų Idzanagis paspendė jai spąstus. Tuo metu, kai abi dievybės ketino ištarti ritualinę skyrybų frazę, Idzanamė sušuko: „Kasdien aš sučiupsiu po tūkstantį tavo šalies žmonių kaip užmokestį už tavo išdavystę!“ „O aš padarysiu taip, kad kasdien gimtų po pusantro tūkstančio vaikų“, – atsakė jai nė kiek nesutrikęs Idzanagis.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

55 – DAR DEŠIMT

Jugesas taip ir negrįžo. Jis liko pusiaukelėje tarp mirusiųjų kontinento ir gyvųjų pasaulio. Mirti nemirė, bet atsidūrė anapus komos: jo žvilgsnis sustingo, encefalogramos ir kortikogramos linija buvo beveik tiesi. Jis tapo daržove, kaip sako medikai. Širdis ir smegenys funkcionavo, dėl to abejonių nebuvo, bet jis daugiau nebegalėjo nei judėti, nei kalbėti.

Aš pasiekiau, kad jį priimtų į mūsų ligoninės Mirštančiųjų palydų tarnybą. Jam skyrė specialią palatą. Po daugelio metų, laikantis visų atsargumo priemonių, Jugeso kūnas buvo pervežtas į Smitsono institutą Vašingtone, į vieną iš Mirties muziejaus skyrių. Ten galima pamatyti, kas atsitinka tiems, kurie įstringa tarp dviejų pasaulių.

Kai mąstau apie antrąjį bandymą, man atrodo, kad jis tikrai galėjo pasisekti. Bet kuriuo atveju eksperimentas buvo labai vertingas, nes leido nustatyti reikiamą tiopentalio ir kalio chlorido santykį.

Ir vis dėlto mes praradome penkis bandomuosius triušius. Trys mirtys, vienas dezertyras ir viena daržovė. Šauni suvestinė, ką čia bepridursi.

Raulis tuoj pat ėmė remti prie sienos Merkasjė, kad duotų mums naujų savanorių tyrimams. Ministras antrą kartą gavo prezidento Liusinderio sutikimą. Vėl prasidėjo kruopšti atranka. Mes norėjome, kad tai būtų nuteisti kalėti iki gyvos galvos žmonės, trokštantys ištrūkti iš kalėjimo. Darėme prielaidą, kad jie gali norėti nusižudyti, bet šis noras neturėtų būti didelis. Mums reikėjo sveiko proto žmonių, ne narkomanų, ne alkoholikų.

Svarbiausia, kad būtų geros fizinės sveikatos, nes tik sveikuoliai gali ištverti kalio chlorido poveikį. Juk akivaizdu, kad geriausia mirti būnant sveikam.

Negalėčiau sakyti, kad visiškai atsitiktinai vieną gražią dieną pas mus atėjo Martinesas, tas pats chuliganų gaujos vadas, kuris buvo užpuolęs mus išeinančius iš licėjaus. Jis mūsų nepažino. Prisiminiau Laodzi posakį: „Jeigu kas nors tave nuskriaus, nekerštauk. Tiesiog atsisėsk ant upės kranto, ir netrukus pro šalį praplauks skriaudiko lavonas."

Martinesas atsidūrė kalėjime dėl neaiškios istorijos, susijusios su bandymu apiplėšti. Kadangi jis gerokai pastorėjo, jau nebegalėjo bėgioti taip greitai kaip jo bendrai. Boksavosi jis gerai, tik kojos buvo silpnokos. Tas policininkas, kuris įvarė dūstantį Martinesą į kampą, tikriausiai buvo geresnis sportininkas. Deja, per šį apiplėšimą žuvo du žmonės. Teismas nerado jokių lengvinančių aplinkybių. Jis buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos.

Martinesas sėkmingai dalyvavo tanatonautų atrankos bandymuose. Atrodė, kad jis netgi labai nori dalyvauti eksperimente, kuris galėjo padaryti jį įžymybe. Jis tikėjo savo žvaigžde, buvo įsitikinęs, kad jam pavyks išgyventi po visų manipuliacijų, kad ir kokios pavojingos jos būtų.

– Jūs žinote, ponai daktarai, – gyrėsi Martinesas, – manęs niekuo neišgąsdinsi!

Prisiminiau, kaip jie su bendrais penkiese užpuolė mus su Rauliu, – jo nė kiek negąsdino maži mano kumščiai.

Raulis pareiškė, kad neprieštarauja, jog Martinesas dalyvautų mūsų eksperimentuose, jo nuomone, jis netgi labai tinkamas bandomasis triušis. O aš buvau linkęs išbraukti jį iš kandidatų sąrašo. Dar nebuvau spėjęs pamiršti jo smūgių. Kas bus, jeigu padarysiu klaidą dozuodamas? Esu šališkas, todėl buvau linkęs su juo nedirbti.

Atstumtas gangsteris ėmė šaukti, kad mes priimame žmones tik pagal pažintis, kad nesuteikiame jam progos tapti turtingam ir garsiam. Paskui jis ėmė mus įžeidinėti.

Gerai dar, kad nepažino! Būtų parašęs skundą, esą mes suvedam su juo sąskaitas!

Taigi Martineso naujame mūsų bandomųjų triušių penketuke nebuvo. Tiksliau, turiu jums pasakyti, kitame mirusiųjų penketuke. Mirtis manęs daugiau nebejaudino. Aš jausdavausi taip, tarsi būčiau leidęs į dangų petardas. Jeigu jos sprogdavo paleidžiant, tai tik reiškė, jog būtina daryti pataisas, kad kitas bandymas pasisektų.

Trečioji bandomųjų triušių grupė. Tarp jų buvo toks Markas.

Davikliai, pulso ir temperatūros matavimas, vėsus užklotas. Raulis sušuko:

– Pasiruošę?

Mes abu atsakėme:

– Pasiruošęs!

– Pasiruošusi!

Tikėsimės, kad mūsų vaikinas nemirs iš baimės. Jį čia išpildavo prakaitas, čia imdavo krėsti drebulys. Jis visą laiką žegnojosi.

– Šeši... penki... keturi... trys... du... vienas su puse... vienas su ketvirčiu... vienas... sta... startas? Gerai, startas... tas! – sušnibždėjo jis, bet jo balse buvo girdėti dvejonė.

Jis dar du kartus suskaičiavo ir tik tada blizgančiu nuo prakaito pirštu paspaudė jungiklį.

56 – MESOPOTAMIJOS MITOLOGIJA

Mesopotamijos mitologijoje mirusiųjų šalis vadinama „šalimi, iš kurios negrįžtama“. Giesmė:

Nemato daugiau šviesos tie, kurie ten patenka.
Trūnėsiai ir žemė – štai kuo juos ten maitina.
Plunksnom kaip paukščiai jie apsikaišę,
Ten durys ir sklendės nuklotos dulkių.

Kartą nuostabioji Ištarė, meilės deivė, nusileido į Pragarą. Pragaro valdovė Ereškigalė įsakė sargybiniams ją sutikti pagal senuosius papročius. Kiekvieną kartą, kai Ištarė eidavo pro vienus iš septynerių Pragaro vartų, ji privalėjo nusimesti vieną kurį savo apdarų: iš pradžių suknelę, karūną, paskui auskarus, vėrinį, krūtinės papuošalus, juostą, apyrankes, kojų žiedus ir galiausiai marškinius. Nuoga Ištarė stojo prieš Ereškigalę, o ši įvairioms jos kūno dalims skyrė šešiasdešimt kankinimų.

Ištarės kankinimų padarinius teko patirti būtent žmonėms, nes, kai ji išėjo, niekas žemėje nebegimdė. Giesmė:

Nuo to laiko, kai deivė Ištarė nusileido į šalį, iš kurios negrįžtama,
Jaučiai prarado savo galią, vyrai užmiršo savo žmonas.

Žmonės nusiuntė pas Ereškigalę pasiuntinį. Kai šis paprašė, kad Ištarei būtų leista atsigerti iš odinio maišo, kuriame buvo laikomas gyvybės vanduo, valdovė jį prakeikė. Giesmė:

Nuo šiol srutos bus tavo maistas,
Pašvinkęs vanduo bus tavo gėrimas.
Tu kaip elgeta minsi namų slenksčius,
Girtuokliai talžys tau užverktus skruostus.

Pasiuntinį į Pragarą nusiuntė tam, kad iškeistų jį į Ištarę. Taip žmonės norėjo susigrąžinti galimybę gimdyti. Ir tikrai, praėjo šiek tiek laiko, Ereškigalė įsakė apšlakstyti gyvybės vandeniu Ištarę ir parvesti ją atgal. Kai ši ėjo pro visus septynerius vartus, jai grąžino daiktus. Taip gyvenimas žemėje grįžo į savo vėžes.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

57 – MANIPULIACIJOS KLAIDA

Trynimai. Dirbtinis kvėpavimas. Elektros šokas.

Markas atsimerkė, mes stebeilijome į jį.

Nejaugi pagaliau pavyko?

Atitokome, kai mūsų herojus staiga pašoko iš krėslo ir ėmė daužyti viską aplinkui kraupiai rėkdamas.

– Mačiau, aš juos mačiau! Jie ten! Nuo jų nepasislėpsi, jų visur pilna!

– Kas? Na, sakyk, kas? – griežtu tonu pareikalavo Raulis.

– Velniai! Visur velniai, jie nori įkišti mane į milžinišką katilą ir išvirti! Aš nenoriu mirti! Nenoriu jų daugiau matyti! Niekada, nė už ką!

Jis spoksojo į mane išplėstais vyzdžiais, paskui sušnypštė:

– Ir tu, tu irgi velnias. Aplinkui vien tik velniai.

Ir sviedė į mane buteliuką. Paskui sugriebė keletą švirkštų ir pripuolęs prie Amandinos įsmeigė vieną jai į sėdmenį. Kai pamėginau jį sutramdyti, Markas perpjovė man kaktą skalpeliu. Mano kaktoje ir dabar yra randas.

Toks elgesys šiek tiek atvėsino mūsų įkarštį. Iš pradžių – daržovė, dabar pamišėlis! Markas padarė įspūdį netgi Rauliui. Ir tuo pat metu mes nesiliovėme vienas kito klausinėję: „O kas, jeigu iš tiesų pavyko? Kas, jeigu Markas turi įrodymų iš ano pasaulio? Ne jo kaltė, kad jis ten patyrė tik siaubą."

Vaizdajuostės mes nesunaikinome, o Marką nuvežėme į psichiatrijos ligoninę. Šiaip ar taip, jis buvo pirmasis mūsų bandomasis triušis, išgyvenęs po NDE. Jis neišsaugojo jokių prisiminimų apie šviečiančius tunelius, bet sugrįžo fiziškai sveikas, tik pakrikusio proto.

Tą vakarą aš parvežiau Amandiną savo automobiliu. Medicinos sesuo čia sukryžiuodavo gražias savo kojas, čia vėl jas ištiesdavo. Jos žaizda nebuvo gili. Užtat mano kakta buvo susiūta dvidešimt penkiais dygsniais.

Juoda Amandinos suknelė – ji visada rengdavosi juodai – gundomai šiugždėjo.

Išgyvenusi tokį dramatišką spektaklį, ji neturėjo jokio noro grįžti namo priemiestiniu greituoju metro, be to, nei aš, nei ji nenorėjome vakaro leisti vieni.

Vairuodamas automobilį, sušnibždėjau:

– Gal vis dėlto laikas sustoti?

Amandina, kaip visada, tylėjo. Pagalvodavau: „Jeigu ji tokia graži ir visiškai nekalba, tikriausiai galvoja apie nuostabius dalykus.“ Bet šiandien jos tylėjimas mane erzino. Juk ji ne dekoracija. Kaip ir aš, ji matė tuos žmones – mirusius arba netikėtai išprotėjusius.

Aš buvau atkaklus:

– Kiek beprasmiškų mirčių! Ir viskas dėl apgailėtino rezultato... O ką jūs apie tai manote? Nuo to laiko, kai susipažinome, nė karto nesu girdėjęs iš jūsų lūpų frazės, ilgesnės negu du ar trys žodžiai. Mes dirbame kartu. Mums reikia pasikalbėti. Reikia, kad jūs padėtumėte man sustabdyti Raulį. Visa tai trunka pernelyg ilgai. Be jūsų pagalbos man niekada nepavyks jo įtikinti.

Galų gale ji teikėsi pažvelgti į mane. Žiūrėjo ilgai, nemirksėdama. Prasivėrė burna. Pagaliau ji ketino kažką pasakyti.

– Priešingai.

– Kas „priešingai“?

– Priešingai, mes turime tęsti tai, ką pradėjome. Kitaip visos

tos mirtys bus beprasmės. Mūsų tanatonautai žino, kuo rizikuoja. Žino, kad jiems mirus daugiau šansų turės po jų startuosiantys.

– Juk tai panašu į pokerį, kai statoma viskas, kad atsiloštum! – sušukau aš. – Būtent taip žmonės praranda viską iki paskutinio siūlelio. Penkiolika aukų! Tai ne mokslinis projektas, o žaidimas, kai žudomi žmonės!

– Mes pirmeiviai, – atkirto ji lediniu balsu.

– Aš žinau gerą posakį: „Nesunku sužinoti, kas yra pirmeivis. Tai tas, kuris Laukiniuose Vakaruose drybso prerijoje su strėle nugaroje."

Ji dar labiau sudirgo:

– Negi manote, kad tos mirtys manęs neskaudina? Visi mūsų tanatonautai – nuostabūs žmonės, jie tokie drąsūs...

Amandinos balsas virpėjo. Tai buvo pirmas kartas, kai ji tokia šneki. Aš ėmiau ją provokuoti:

– Tai ne drąsa, tai polinkis į savižudybę.

– Polinkis į savižudybę! O Kristupas Kolumbas ar nebuvo tikrų tikriausias savižudis, kai išvyko į pasaulio kraštą riešuto kevalu? O Jurijus Gagarinas su savo skardine dėže? Ar jis buvo savižudis? Jeigu nebūtų tokių žmonių, pasaulis niekada neprogresuotų...

Ak, taip! Galilėjus, Kolumbas, dabar dar ir Gagarinas. Precedentų masinėms žudynėms pateisinti kiek nori!

Amandina vis dar karščiavosi ir atkakliai kreipėsi į mane „jūs".

– Aš manau, kad jūs nieko nesuprantate, daktare Pinsonai. Ar jums neatrodo keista, kad turite tiek savanorių? Visi kaliniai žino apie mūsų nesėkmes, bet kodėl jie pas mus ateina? Aš jums pasakysiu kodėl: mūsų tanatodrome šie atstumtieji tampa didvyriais!

– Jeigu taip yra iš tikrųjų, tai kodėl kiti kaliniai spjauna į mus, kai einame pro šalį?

– Paradoksas. Jie nekenčia mūsų dėl savo draugų žūties, bet

patys yra pasirengę mirti. Kada nors vienam iš jų pasiseks, aš tuo įsitikinusi.

Amandina mane traukė viskuo. Savo šaltumu, tylėjimu, paslaptingumu, o dabar ir karščiavimusi...

Ši mano mašinoje sėdinti juodai apsirengusi šviesiaplaukė buvo labai aistringa, ji varė mane iš proto. Galbūt dėl to, kad taip dažnai susidurdavau su mirtimi, mano pojūčiai buvo paaštrėję! Pirmą kartą atsidūriau vienas su Amandina, ji buvo susijaudinusi, ji jaudino mane. Nusprendžiau elgtis ryžtingai. Tokia proga daugiau nebepasitaikys. Ratas pataikė į kelio duobę, automobilį krestelėjo, mano ranka nuslydo nuo greičių dėžės svirties ir atsidūrė jai ant keliuko. Amandinos oda buvo tarsi šilkinė ir neįtikėtinai švelni.

Ji atstūmė mano ranką tarsi būčiau koks gašlūnas.

– Apgailestauju, Maiklai, bet jūs ne mano skonio vyras.

Įdomu, koks vyriškis yra jos skonio?

58 – IR VĖL KAIP VISADA – NIEKO

Ketvirtadienį, rugpjūčio 25-ąją, mokslo tyrimų ministras slapta aplankė mūsų tanatodromą Fleri Meroži. Benua Merkasjė norėjo asmeniškai dalyvauti „išskraidinant tanatonautą". Ministro veide buvo galima įžvelgti susirūpinimą žmogaus, kurį kankina klausimas, ar tik jis nesusigundė dalyvauti šimtmečio kvailystės procese. O jeigu taip, gal dar yra laiko ką nors pataisyti, kol neiškvietė pasiaiškinti.

Merkasjė paspaudė man ranką, atsainiai pasisveikino ir palinkėjo sėkmės naujam mūsų tanatonautų penketukui. Jis atsargiai paklausė Raulio apie mūsų nesėkmes ir net pašoko iš vietos, kai tas jam į ausį pasakė skaičius.

Paskui jis priėjo prie manęs ir nusivedė toliau, į patį kambario kampą:

– Galbūt jūsų raketnešiai pernelyg toksiški?

– Ne. Iš pradžių ir aš taip maniau. Bet problema glūdi ne čia.

– O kur?

– Suprantate, po visų šių bandymų man susidarė įspūdis, kad, kai žmogus patiria komą, jis turi... kaip čia pasakius... turi galimybę rinktis. Išeiti arba pasilikti. Jie visi nutarė išeiti.

Merkasjė suraukė kaktą.

– Tokiu atveju gal galite grąžinti juos jėga, panaudodami, pavyzdžiui, galingas elektros iškrovas. Kaip žinote, gydytojai, bandydami sugrąžinti Liusinderį į mūsų pasaulį, veikė labai drąsiai. Jie dėjo jam elektrodus tiesiai ant širdies!

Aš susimąsčiau. Mes kalbėjomės kaip mokslininkai, gerbiantys vienas kitą. Žodžiais aš tuščiai nesišvaisčiau.

– Viskas ne taip paprasta. Reikia tiksliai nustatyti momentą, kai jie nueina „pakankamai toli, bet ne per toli“. Tai chronometrijos problema. Liusinderiui pasisekė, gydytojai ištraukė jį iš mirties gniaužtų tą sekundę, kai tai dar buvo įmanoma. Tai buvo tik atsitiktinumas.

Ministras stengėsi atrodyti išprusęs netgi toje srityje, kurios iš tikrųjų visiškai neišmanė.

– Pabandykite padidinti įtampą, sumažinkite narkotiko kiekį ir kalio chlorido dozę. Galbūt reikėtų anksčiau pradėti juos gaivinti.

Mes visa tai jau buvome išmėginę, bet aš linktelėjau galva, tarsi būčiau išgirdęs iš jo lūpų stebuklingą receptą. Nenorėjau jo klaidinti, todėl pridūriau:

– Reikia, kad jie patys norėtų grįžti, kol tatai padaryti dar galima. Žinote, aš apie tai daug mąsčiau. Mes neturime jokio supratimo, kas verčia juos taip skubėti mirti. Kas jiems ten siūloma? Jeigu žinotume, galėtume pasiūlyti ką nors patrauklesnio!

– Jūsų tanatonautai man primena XIV amžiaus jūrininkus, kurie panoro pasilikti į rojų panašiose Ramiojo vandenyno salose, kur juos supo gražiausios moterys, kur buvo nuostabių vai-

sių, o ne plaukti atgal, įveikiant didžiausius sunkumus, į savo gimtąją Europą!

Tikrai, situacija daug kuo priminė, pavyzdžiui, istoriją apie maištą burlaivyje *Bounty*. Mūsų tanatonautai buvo tokie pat recidyvistai kaip ir tos epochos jūrininkai, jie aistringai veržėsi pasislėpti naujose žemėse.

– Kaip sugrąžinti į gyvenimą mirštantįjį? – paklausė Merkasjė. – Kas verčia žmones kovoti su mirtimi, kas skatina ligonius pasveikti?

– Laimės siekis, – atsidusau.

– Taip, bet kas daro juos laimingus? Kaip paveikti jūsų žmones, kai jie susiduria su dilema „išeiti ar grįžti“? Juk motyvai tokie įvairūs!

Dirbdamas ligoninėje, mačiau, kad sveikstant svarbiausia yra žmogaus valia. Kai kurie tiesiog atsisako mirti ir jiems pavyksta išlikti gyviems. Esu skaitęs apie vieną tyrimą, atliktą su kinais, gyvenančiais Los Andžele. Kai jie švęsdavo Naujuosius metus, mirčių skaičius sumažėdavo beveik iki nulio. Senukai ir mirštantieji tarsi įsiteigdavo, kad turi gyventi ir džiaugtis švente. Rytojaus dieną mirčių skaičius pasiekdavo įprastą lygį.

Žmogaus psichikos galimybės begalinės. Aš pats tuo įsitikinau, kai norėjau išsiugdyti gebėjimą atsibusti aštuntą valandą ryto be žadintuvo. Ir man pavykdavo. Aš taip pat žinau, kad mano smegenų užkaboriuose yra labai daug informacijos ir kad man tereikia išmokti atidaryti tuos „stalčiukus“ galvoje, kad nusigaučiau iki jos. Kokių įdomių tyrimų būtų galima atlikti programuojant savo nervų sistemą.

Vadinasi, grįžti iš komos būsenos galima vien tik valios jėga.

Kad ir kaip būtų, tą dieną tanatonautas apsisprendė negrįžti. Pamatę mirties konvulsijas, keturi jo draugai atsisakė tęsti bandymą. Mes nusprendėme, kad ateityje neperspektyvu dirbti su visa grupe, kad mūsų pionieriai startuos pavieniui. Bet galbūt jau pernelyg vėlu tai daryti? Netgi Fleri Meroži kalėjime mums buvo vis sunkiau rasti savanorių.

59 – TIBETO MITOLOGIJA

Kaip teigia tibetiečiai, budistų panteone gyvena devynios dvasių grupės:

1. *God-sbin*: šventyklų sargyba. Sukelia masines epidemijas.
2. *Bdud*: aukštesnieji demonai. Gali įgyti žuvų, paukščių, žolių ir akmenų pavidalą.
3. *Srin-po*: milžinai žmogėdros.
4. *Klu*: gyvačių pavidalo pragaro dievybės.
5. *Bcan*: dievai, gyvenantys danguje, miškuose, kalnuose ir ledynuose.
6. *Lcha*: baltos spalvos dangaus dievybės. Gera linkinčios, jų turi būti ant kiekvieno žmogaus pečių.
7. *Dmu*: pikta linkintys demonai.
8. *Dre*: mirties pasiuntiniai, dažnai atsakingi už nepagydomas ligas. Visas blogis, nuo kurio kenčia žmonės, kyla Dre demonams panorėjus.
9. *Gan-dre*: grupė dievybių, skleidžiančių blogį.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

60 – FELIKSAS KERBOZAS

Jeigu kalbėtume atvirai, Feliksas Kerbozas buvo ne iš tų, su kuriais norima bendrauti. Tiesa, tai lėmė tam tikros aplinkybės.

Pradėsime nuo to, kad jis buvo nelaukiamas vaikas. Kai vartotojų interesų gynimo žurnalas „Testuojame jums" nustatė, kad prezervatyvai, kuriais naudojosi ir Felikso tėvas, buvo patikimi tik 96 procentais, jam nebeliko jokių abejonių, kad jis tapo keturių procentų auka. Ką jau kalbėti apie tėvą. Tas faktas, kad jis, prieš trisdešimt penkerius metus išėjęs iš namų nusipirkti ciga-

rečių, dingo, tik dar kartą patvirtina, kaip stipriai tėtušį paveikė ši išdavystė.

Siuzetė, jo motina, nusprendė pasidaryti abortą, bet Feliksas, nors tuo metu buvo tik embrionas, jau buvo įsikibęs į gyvenimą lyg blakė šuniui į kailį. Nevienkartiniai pogrindinių abortų darytojų bandymai baigėsi tuo, kad dar negimusio kūdikio veidas buvo sudarkytas.

Paskui motina du kartus bandė jį nuskandinti. Naudodamasi proga, kad reikia išplauti šampūną, ji panardino jo galvą į pilną vonią. Bet ji apsiriko skaičiuodama ir Feliksui pavyko labai greitai išsikapanoti į paviršių. Vėliau ji nustūmė į upę savo ką tik išmokusį stovėti vaiką. Bet Feliksas jau turėjo įgūdžių kapanotis iš sunkių situacijų. Jis vos nepateko po krovininio laivo sraigtu, bet atsipirko tik randu skruoste ir įstengė nusigauti iki kranto įsikibęs į skėtį, kurio kotu motina daužė jam per galvą.

Visą savo vaikystę Feliksas Kerbozas ieškojo atsakymo į klausimą, kodėl visi taip nepalankiai į jį žiūri. Ar todėl, kad jis toks bjaurus, ar todėl, jog pavydi, kad turi tokią nuostabią mamą?

Feliksas ilgai tvardėsi, bet, kai Siuzetė mirė, jis nebeištvėrė. Suprato, kad prarado vienintelį žmogų, kurį mylėjo. Dabar jam liko tik neapykanta.

Iš pradžių ji reikšdavosi reguliariomis niekuo dėtų automobilių padangų, kurias jis pradurdavo peiliu, atakomis. Bet palengvėjimo nebuvo. Paskui jis susidėjo su banditais ir ėmė reketuoti turtingų tėvų sūnelius, kurie, be visa kita, turėjo dar ir gyvas mamytes! Tris iš tų, kurie spyriojosi ir nenorėjo mokėti, jis užmušė ir taip tapo paties purviniausio darbo atlikėju. Bet artėjant aštuonioliktajam gimtadieniui, kai Felikso draugeliai pradėjo domėtis priešinga lytimi, jis atsisakė dalyvauti prievartaujant. Labiausiai jis įsiaistrindavo tada, kai užpuldavo kokį buržua ir suvarydavo jam į šoną peilį. Taip jis keršijo už dievinamą motiną, kuri nusivarė nuo kojų jį auklėdama.

Būdamas dvidešimt penkerių, Feliksas atsidūrė teisme ir ne-

sugebėjo įtikinti teisėjų, kad esama niekuo nepaaiškinamo malonumo, kurį jauti, kai ilgas ir aštrus peilis sminga į minkštą tavo artimo pašonę. Felikso aistra žaisti su šaltuoju ginklu teisėjams buvo nesuvokiama. Prokurorui reikalaujant jis buvo nuteistas kalėti du šimtus aštuoniasdešimt ketverius metus su galimybe sutrumpinti šį laiką iki dviejų šimtų penkiasdešimt šešerių, jeigu elgsis pavyzdingai.

Darbas nuo ryto iki vakaro gaminant grindų šepečius iš kiaulių šerių neteikė kaliniui laimės. Feliksas nusprendė teisėtu būdu išeiti iš kalėjimo. Gerai elgdamasis, jis jau sutrumpino kalinimo laiką iki dviejų šimtų penkiasdešimt šešerių metų. Svajojo pagreitinti šį procesą, bet kaip?

Kalėjimo viršininkui idėjų netrūko. Mūsų dienomis parduodama ir perkama viskas. Tokia šiuolaikinė visuomenė. Deja, Kerbozas neturėjo už ką pirkti.

– Už kokius pinigus? – susijaudinęs paklausė nelaimingasis.

– O kas gi kalba apie pinigus? Turint tokią sveikatą kaip tavo! Tai juk puikus kapitalas!

Ir įsisuko pragariška buhalterija.

Kad sutrumpintų kalinimo laiką, Feliksas išbandė naujus farmacinius produktus, kurių poveikio dar niekas nežinojo.

Nuo to laiko, kai gyvūnų mėgėjų reikalavimu eksperimentai su gyvūnais buvo uždrausti, pramonininkams neliko nieko kita, kaip kreiptis į kalinius.

Feliksas uždirbo trejus metus, kai išbandė širdies defibriliatorių, paskui susirgo aritmija ir patyrė miego sutrikimų. Dantų pasta su fluoru, kurio koncentracija buvo pernelyg didelė, sugadino kepenis (laikas sutrumpėjo penkeriais metais). Pavartojus itin stiprų muilą, ties sąnariais nusinėrė oda (treji metai). Pernelyg stiprus aspirinas sukėlė skrandžio opą (dešimt metų). Feliksas Kerbozas neprarado azarto ir kartais netgi stebėdavosi, kad kai kurie produktai kažkodėl pasirodydavo esą nekenksmingi!

Kai vyko kalinių maištas, jis kumščiais gynė apsauginininkus

(užsidirbo dešimt metų). Jis įskundė administracijai narkotikų prekeivius (laikas kalėti sutrumpėjo trejais metais, užtat susilaukė kenčiančiųjų abstinenciją pykčio).

– Feliksai, kodėl tu toks uolus?

– Atstok. Aš ne skundikas. Ką noriu, tą ir darau. Noriu išeiti iš kalėjimo aukštai pakelta galva.

– Na, na. Toliau ryk savo chemiją ir tave išneš iš čia kojomis į priekį.

Kiekvieną šeštadienį Feliksas duodavo kraujo (už ketvirtį litro būdavo įskaitoma savaitė). Ketvirtadieniais jis surūkydavo dešimt pakelių cigarečių be filtro, nes tuo metu Sveikatos apsaugos ministerija tyrė tabako kenksmingumą (už kiekvieną pakelį būdavo įskaitoma para). Pirmadieniais ir trečiadieniais su juo buvo atliekami sensoriniai bandymai. Baltai išdažytame visiškai izoliuotame nuo triukšmo kambaryje jis nejudėdamas be maisto ir be vandens praleisdavo ištisą dieną. Vakare baltais chalatais vilkintys žmonės patikrindavo, kaip jam pakenkė tie bandymai.

Feliksui, sekinančiam savo sveikatą, pavyko sutrumpinti kalinimo laiką iki šimto keturiasdešimt aštuonerių metų. Sveikas funkcionavo tik vienas jo inkstas. Kažkoks priešuždegiminis preparatas, kuris turėjo itin sunkų šalutinį poveikį, sukėlė jam ausies kurtumą. Feliksas be perstojo markstėsi nuo glaustinių lęšių, tokių minkštų ir lipnių, kad jų buvo neįmanoma išsiimti. Nė kiek nesutrikdamas, jis tebetikėjo, kad vieną gražią dieną išeis iš kalėjimo.

Kai viršininkas jam užsiminė apie projektą „Rojus", galintį sutrumpinti kalinimo laiką dvidešimt aštuoneriais metais, Feliksui net mintis nešovė prašyti išsamesnės informacijos. Dar niekada niekas iki šiolei nebuvo jam pasiūlęs tokio apdovanojimo.

Žinoma, kalėjime sklandė gandai, kad jau apie šimtas kalinių nusibaigė tame požemyje, kuriame buvo atliekami eksperimentai. Feliksas dėl to nė kiek nesijaudino. Po viso to, ką jam teko praryti, jis išliko gyvas, todėl buvo įsitikinęs, kad gimė po laiminga žvaigžde. Kitiems tiesiog nepasisekė, štai ir viskas! Galų

gale, kad ir kaip būtų, už dvidešimt aštuonerius kalinimo metus teks paprakaituoti, veltui niekas nieko neduoda!

Jis patogiai įsitaisė krėsle. Atstatė krūtinę, kad būtų patogu pritvirtinti elektrodus. Prispaudė prie kūno šaltą apklotą.

– Pasiruošęs?

– Taip, darykite, ką turite daryti, aš paklūstu jūsų įsakymams, – atsakė Kerbozas.

– Pasiruošęs.

– Pasiruošusi!

Jis nesimeldė, net nemėgino persižegnoti, nesuraitė špygos. Feliksas pasitenkino kramtomojo tabako gumulu, kuris visada būdavo burnos dešinėje. Vis tiek jis nieko nenutuokė apie tuos mokslinius eksperimentus, jam apskritai buvo į viską nusispjauti. Juk už tai kalinimo laikas bus sutrumpintas net dvidešimt aštuoneriais metais!

– Šeši... penki... keturi... trys... du... vienas... startas.

Ir Feliksas nedvejodamas paspaudė jungiklį.

61 – ČIPEVO INDĖNŲ MITOLOGIJA

Čipevo genties indėnai, gyvenantys Viskonsino valstijoje prie Aukštutinio ežero, mano, kad po mirties gyvenimas tęsiasi lygiai taip pat kaip ir anksčiau, jis nesibaigia ir nesikeičia. Tai tarsi vienas ir tas pats pasikartojantis filmas – be tikslo, be moralės, visiškai neprasmingas.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

62 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Kreipimasis į Priežiūros tarnybą
Raulis Razorbakas, padedamas grupės mokslininkų, dabar atlieka eksperimentus su mirtimi. Aukų skaičius jau viršijo šimtą. Ar reikia imtis skubių veiksmų?

Priežiūros tarnybos atsakymas
Ne. Dar ne.

63 – NAUJAS BANDYMAS

Raulis, Amandina ir aš taikėme įprastą prabudimo iš komos metodiką. Bet iš tikrųjų ta metodika aš jau nebetikėjau. Vienintelis Raulis įdėmiai žiūrėjo į tanatonauto kūną ir tarsi maldą kartojo: „Atsibusk, maldauju, atsibusk."

Mes jį reanimavome, bukais žvilgsniais peržiūrinėjome elektrokardiogramą ir elektroencefalogramą.

– Atsibusk, atsibusk! – kartojo Raulis.

Aš mašinaliai dariau visas būtinas procedūras.

Prireikė garsaus šūksnio, kad atsikratyčiau mane apėmusios apatijos.

– Jis pakrutino pirštą! – sušuko Raulis. – Pasitraukit, pasitraukit visi! Jis sujudėjo!

Aš nenorėjau pasiduoti bergždžioms iliuzijoms, bet vis dėlto pasitraukiau atatupstas.

Staiga pyptelėjo elektrokardiografas. Iš pradžių vos girdimas pyptelėjimas. Paskui dar vienas ir dar. Pagaliau ryžtingiau: *pypt*, *pypt*, *pypt*. Vėl sujudėjo pirštas. Paskui ir visi kiti.

Ten, krėsle, atgijo ranka, paskui petys. Kad tik Feliksas nepradėtų siautėti! Beje, tam atvejui aš turėjau kišenėje nedidelę guminę kuoką.

Suvirpėjo vokai. Prasimerkė akys. Burną iškreipė grimasa, vėliau ji pavirto šypsena. *Pypt, pypt, pypt* – smegenys ir širdis vėl funkcionavo normaliu ritmu.

Mūsų bandomasis triušis nepriminė nei daržovės, nei bepročio. Jo ir kūnas, ir siela sveiki. Tanatonautas sugrįžo į tanatodromą sveikas ir gyvas.

– *Aaaajjjjjjaaaajjjjaaaajjjj! Pavyko! Pavyko!* – rėkė Raulis.

Visas angaras drebėjo nuo džiaugsmingų šūksnių. Amandina, Raulis ir aš entuziastingai glėbesčiavomės.

Pirmasis atsikvošėjo Raulis.

– Na ir kaip? – paklausė jis palinkęs prie Felikso.

Mes apmirėme nekantraudami išgirsti pirmąjį žodį iš ypatingo keliautojo lūpų. Kad ir ką jis pasakytų, jo žodžiai tikriausiai pateks į istorijos vadovėlius, juk jis pirmas sėkmingai nukeliavo į mirusiųjų šalį ir sugrįžo iš ten atgalios.

Patalpoje viešpatavo tyla. Mes taip laukėme šios akimirkos. Iki šiol mus lydėjo vien nesėkmės. Šitas į pitekantropą panašus tipas tebetylėjo, o žmonės, svajojantys apie amžinybę, laukė, ką jis pasakys.

Jis pravėrė burną. Pagaliau ką nors pasakys. Ne, užsičiaupė. Paskui burna vėl prasivėrė. Antras mėginimas. Feliksas užmerkė akis ir gergždžiančiu balsu sunkiai išstenėjo:

– Ak... velnias.

Apstulbę spoksojome į jį. Jis pasitrynė kaktą.

– Kad jį kur perkūnas!

Paskui įsispitrėjo į mus, tarsi jį būtų erzinęs jam rodomas mūsų dėmesys.

– Na, ką, įskaitė man dvidešimt aštuonerius metus?

Mes mielai būtume papurtę savo pacientą, pasveikinę jį, bet žinojome, kad jam dar reikia laiko atsigaivelėti. Raulis mygo:

– Kaip ten?

Feliksas pasitrynė riešus ir sumirksėjo akimis.

– Na, kaip čia jums pasakius... Aš išlindau iš savo kūno ir siaubingai išsigandau. Jaučiausi taip, lyg būčiau tapęs paukščiu.

Po velnių! Aš skridau be kūno... Na! Kilau aukštyn su numirėliais. O kokie snukiai! Mes šiek tiek paskraidėme, paskui atsidūrėme prie šviečiančio žiedo. Jis buvo panašus į liepsnojančius žiedus, per kuriuos šokinėja tigrai Pindero cirke.

Jis įkvėpė oro. Mes godžiai gaudėme kiekvieną Felikso žodį. Pamalonintas tokio dėmesio, jis pasakojo toliau:

– Nepatikėsit! Jis kaip kišeninis prožektorius. Toks neoninis ratas, o viduryje šviesa, ir ta šviesa tarsi traukia mane. Sako, eik čion. Na, aš ir nuėjau. Viens, ir patekau į ugnies ratą, kaip tigras cirke. Ir nuėjau prožektoriaus link...

Raulis negalėjo susilaikyti nepertraukęs:

– Vadinasi, ugnies ratas ir šviesa centre?

– Taip. Kaip taikinys. Neprisimenu, ar sakiau jums, kad kažkas kalbėjosi su mano smegenimis. Kvietė prieiti arčiau. Sakė, kad viskas bus gerai.

– Ir jūs nuėjote? – susijaudinusi paklausė Amandina.

– Na, taip. Tada aš pamačiau kažkokį kūgį ar piltuvą, o jame viskas sukosi.

– Kas sukosi?

– Visokiausi dalykai! Žvaigždės, garai, kažkokios keistos srovės, iš viso to susiformavo šimto namų dydžio piltuvas.

Raulis trinktelėjo kumščiu per kairį delną.

– Mirusiųjų kontinentas! – suriko jis. – Jis matė mirusiųjų kontinentą!

– Tęskite, prašom tęsti, – maldavau.

– Na, va, aš ir priartėjau. Ir kuo labiau artėjau, tuo labiau mane traukė šviesa, net išsigandau, kad negalėsiu pasukti atgal. Na, manau sau, ir kuriam galui tada bausmės laiką trumpinau! O šviesa galvoje tvirtina, kad tai nesvarbu, kad žemėje vien tuštybė ir kvailybė... Ek! Ir moka gi įkalbinėti! Jaučiausi taip, lyg būčiau papuolęs į Ali Babos urvą, ir ten pilna brangenybių, tik ne aukso ir sidabro, o visokių malonių pojūčių. Buvo gera, šilta, saldu ir švelnu. Lyg su mama būčiau susitikęs. Gal vandenėlio stiklinę, a? Burna visiškai išdžiūvo.

Amandina nuėjo atnešti vandens. Feliksas ištuštino stiklinę vienu mauku ir kalbėjo toliau:

– Aš negalėjau nieko padaryti, tik eiti į priekį. Po velnių! Bet ten, žiūriu, lyg permatoma siena. Ne iš plytų, o minkšta, kaip subinės oda. Kaip iš želatinos. Aš net pamaniau, kad patekau į permatomą subinę. Prasti mano reikalai. Jeigu kirsiu tą sieną, atgal sugrįžti jau neįstengsiu ir teks atsisveikinti su dvidešimt aštuoneriais metais, kuriuos užsidirbau. Tada ir nuspaudžiau stabdžius.

Tas tipas išsprendė pasirinkimo problemą. Jis rado pretekstą, dėl kurio verta likti gyventi. Aš būčiau negrįžęs.

Feliksas atsiduso:

– Tai, žinote, nelengva. Pats su savimi kovojau, kad apsisukčiau šimto aštuoniasdešimt laipsnių kampu kartu su siela. Paskui kažkokia ilga virvė, balta kaip sidabras, trukt, ir aš atmerkiau veizėtuvus.

Mes trise – Raulis, Amandina ir aš – buvome tarsi septintame danguje. Visos mūsų aukos įgijo prasmę. Mūsų pastangos pagaliau davė vaisių. Žmogus pramušė mirties sieną ir sugrįžęs papasakojo apie anapusinį pasaulį. O kas gi ten, dar toliau, už to šviečiančio nematerialaus pasaulio?

Išgėręs šalto vandens, Feliksas pareikalavo romo. Amandina jam įpylė.

Aš pakurščiau:

– Reikia sušaukti spaudos konferenciją. Žmonės turi sužinoti...

Raulis tuoj pat mane nutildė:

– Pernelyg anksti, – pasakė jis. – Kol kas mūsų projektas turi likti toks, koks yra: visiškai slaptas.

64 – LIUSINDERIS

Prezidentas Liusinderis glostinėjo Vercingetoriksui sprandą. Jis džiūgavo.

– Tai ką, Merkasjė, jiems pavyko?

– Taip. Aš savo akimis mačiau to... tanatonauto pakilimo ir nusileidimo vaizdo įrašą.

– Tanatonauto?

– Jie sukūrė šį žodį savo bandomiesiems triušiams vadinti. Graikiškai tai reiškia „mirties žvalgas“ ar kažką panašaus.

Prezidentas prisimerkė ir nusišypsojo.

– Neblogai, netgi visai neblogai. Labai poetiška. Bent jau man patinka. Skamba gal kiek moksliškai, bet šioks toks rimtumas mūsų eksperimentams nepakenks.

Iš tikrųjų Liusinderis iš laimės netilpo savame kailyje. Ir visai nesvarbu, kaip juos vadinsime: mirties lakūnais, rojaus vizituotojais... Prasmė nesikeičia.

Merkasjė norėjo atkreipti į save dėmesį. Galų gale būtent jis yra projekto vadovas ir todėl gali teisėtai didžiuotis sėkme. Vadovaudamasis ta elgesio schema, kurią jam pasiūlė sutuoktinė, jis surizikavo:

– Iš tikrųjų jie tapo Naujosios Australijos pionieriais.

– O taip, Merkasjė! Jūs pagaliau suvokėte mano mintį.

Ministras norėjo sudaryti įspūdį, kad jis yra šio išradimo autorius, bet būtent prezidentas, turintis tokį stulbinamą gebėjimą numatyti ateitį, paklius į istorijos vadovėlius. Liusinderis pagalvojo: „Štai jis – nemirtingumas.“ Jo statulos stovės skveruose, gatvės bus pavadintos jo vardu... Jis labai rizikavo. Ir brangiai už tai sumokėjo: dešimtys žuvusiųjų, gal net šimtas... Bet jam pavyko!

Merkasjė nutraukė jo svajones apie šlovę:

– O dabar, pone prezidente, ką darysime?

65 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

Pirmieji tanatonautų skrydžių rezultatai jau pranoko visus lūkesčius. Pirmasis savanoris Feliksas Kerbozas gebėjo pakilti ir nusileisti tanatodrome. Tanatonautikos pionieriai buvo apstulbinti, kad jie taip greitai sulaukė sėkmės.

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

66 – KELTŲ MITOLOGIJA

Keltų mitologijoje anapusinis pasaulis vaizduojamas kaip paslaptinga vieta, kurioje nėra nei mirties, nei darbo, nei žiemos. Ten gyvena dievai, dvasios ir amžinai jauni žmonės. Galai šią šalį vadino „Annvn“. Ten yra prisikėlimo katilas ir gausybės ragas. Prisikėlimo katilas grąžina į gyvenimą žuvusius karius, o iš gausybės rago maitinasi nemirtingieji.

Galams ir airiams „Annvn“ šalis, arba anas pasaulis, tokia pat reali kaip ir mūsų materialus pasaulis. Pakanka tam tikrų magiškų veiksmų, kad persikeltum iš vieno pasaulio į kitą.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

67 – PO ŠVENTĖS

– Aš norėčiau susikeisti vietomis su Feliksu.

Amandina, paprastai tokia santūri, jau nebeslėpė savo džiaugsmo. Kaip ir kiekvieną kartą po eksperimentų seanso aš lydėjau ją namo. O tą vakarą mes buvome šiek tiek įkaušę. Savo triumfą atšventėme tanatodrome; išgėrėme putojančio vyno butelį. Mes aukštai kėlėme plastikines stiklinaites.

– Kokią nuostabią akimirką išgyvename! Kaip aš norėčiau būti pirmuoju žmogumi, pirmuoju tanatonautu, įžengusiu į paskutinį kontinentą ir sugrįžusiu iš ten! Taip, aš norėčiau susikeisti vietomis su Feliksu!

Aš pamėginau nuleisti ją ant žemės:

– Tai ne taip paprasta. Jis turėjo motyvą. Juk jūs girdėjote, kad jį traukė šviesa. Jis dvejojo, ar jam verta sugrįžti. Feliksas įstengė grįžti tik todėl, kad buvo užsiprogramavęs siekti, jog jo kalinimo laikas sumažėtų būtent šiame gyvenime.

Padidinau greitį. Už automobilio langų prietemoje skriejo niūrus priemiesčio peizažas. Akies krašteliu pažvelgiau į Amandiną, ji susikaupusi pudravo nosytę, nors kelias buvo duobėtas.

Pradėjau ją geriau pažinti. Kartą Raulis man apie ją papasakojo. Ši graži moteris buvo labai pareiginga medicinos sesuo. Netgi pernelyg pareiginga. Amandina nebegalėjo ramiai žiūrėti, kaip ligoninėje, kurioje ji dirbo, miršta jos globojami pacientai. Dar mokydamasi mokykloje negalėdavo pakęsti, kai jai rašydavo blogus pažymius. Ligoninėje kiekviena mirtis jai atrodė tokia beprasmiška. Kai Amandinos ligonis mirdavo ant operacinio stalo, ji jausdavosi esanti atsakinga už tokią baigtį.

Kolegos tvirtindavo, kad tai ne jos kaltė, bet ji jais netikėjo. Ji buvo tos nuomonės, kad kiekviena mirtis buvo tik dar vienas jos nekompetentingumo įrodymas.

Amandina manė, kad žmonės miršta dėl meilės stokos. Jos požiūriu, netgi nuo vėžio mirštantis žmogus pats pasirenka mirtį. O jeigu jis taip pasirinko, tai tik todėl, kad jo aplinka nesugebėjo įdiegti jam meilės gyvenimui. Amandina stengdavosi pamilti kiekvieną savo pacientą. Ir, kadangi jie vis tiek mirdavo, ji priekaištaudavo sau, kad nepakankamai juos mylėjo.

Regis, geriausia Amandinai Balius būtų buvę pakeisti profesiją. Bet ją, kaip ir Raulį, nesėkmės tik priversdavo vis iš naujo eksperimentuoti – iki galutinės pergalės arba susinaikinimo. Kai ji atsitiktinai perskaitė nedidelį skelbimą apie projektą, susijusį

su mirštančiųjų palydomis, ir apie tai, kad reikia darbščios medicinos sesers, nedelsdama atsiliepė. Vos tik Raulis Razorbakas prakalbo apie „Rojų“, Amandina iškart nusprendė visas jėgas atiduoti projektui, skirtam sugrąžinti mirusiuosius į gyvųjų pasaulį.

Keista, bet atrodė, kad jos nė kiek neglumino toks didžiulis aukų skaičius pradinėje projekto stadijoje. Amandinos logika buvo keista: ji buvo pasirengusi paaukoti keletą žmonių, kad nežinia kada ateityje būtų galima išgelbėti daugybę kitų.

– Kaip aš norėčiau susikeisti vietomis su Feliksu, – pakartojo ji. – Jis toks drąsus ir toks gražus.

Aš nutaisiau rūškaną miną. Ar reikia taip perdėti? Tas pitekantropas gal ir drąsus, bet negražus.

– Tikriausiai aname pasaulyje jis patyrė siaubingų išbandymų.

Kokia ji buvo graži, kai kalbėjo apie Feliksą.

– Ką dabar darysime? – paklausiau norėdamas, kad pakeistume pokalbio temą.

– Padidinsime startų skaičių. Raulis jau pranešė geras naujienas ministrui Merkasjė. Mus asmeniškai pasveikinti nori pats prezidentas. Jis jau susisiekė su kalėjimo viršininku ir paprašė, kad šis atrinktų dar šimtą kandidatų į tanatonautų būrį.

Paskui ji su įkarščiu ėmė kalbėti, kad reikėtų surengti vakarėlį.

– Feliksas to nusipelnė, – sumurkė ji sunkiai įstengdama tramdyti džiaugsmą.

68 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Pagrindinių duomenų užklausa
Pavardė: Kerbozas
Vardas: Feliksas
Plaukų spalva: pliktelėjęs blondinas
Ūgis: 1 metras 95 cm

Ypatingos žymės: aukšto ūgio, veidas randuotas
Pastaba: pirmasis tanatonautas, sugrįžęs į gyvųjų pasaulį
Silpnoji vieta: žemas intelekto koeficientas

69 – SKAITANT SPAUDĄ

SKANDALAS: PREZIDENTAS LIUSINDERIS AUKOJA KALINIUS DĖL MOKSLINIO EKSPERIMENTO

Mums teko atlikti ilgą tyrimą, kad įsitikintume, jog prezidentas Liusinderis yra didžiausias mūsų epochos nusikaltėlis. Dar labiau iškrypęs negu Landriu ar Petijo, prezidentas Liusinderis, mūsų valstybės galva, išrinktas daugumos prancūzų, šaltakraujiškai žudė žmones, kurių niekada net nebuvo matęs.

Jo aukos – kaliniai, kurie neprašė nieko, tik galimybės išpirkti savo nusižengimus. Dingstis arba, jeigu norite, akstinas – mirties tyrimas! Mūsų respublikos prezidentas turi itin keistą hobį; ne, tai ne golfas, ne egzotiška kulinarija ir netgi ne numizmatika, tai – mirtis!

Padedamas kelių bendrininkų, būtent: mokslo tyrimų ministro Merkasjė, puspročio biologo profesoriaus Raulio Razorbako, įtartino mediko anesteziologo Maiklo Pinsono ir medicinos sesers karjeristės Amandinos Balius, prezidentas lengva ranka ėmė žudyti žmones.

Turimais duomenimis, šios „suplanuotos mirties brigados“ rankomis jau nugalabyti šimtas dvidešimt trys kaliniai, ir visi tik dėl to, kad patenkintų nesveiką despotiško šalies vadovo smalsumą.

Panašu, kad mes sugrįžome į barbarų laikus, kai Romos imperatoriai sprendė gyventi ar mirti bejėgiams jų vergams. Buvo tokių, kurie žudė nelaiminguosius vien todėl, kad norėjo pažiūrėti, ar juos atgaivins Jėzaus Kristaus drobulė.

Bet mūsų laikais nėra nei imperatorių (net jeigu Liusinderis kai kada ir lygina save su Cezariu!), nei vergų. Bent jau iki šios

dienos mes taip manėme. Mes buvome įsitikinę, kad mums vadovauja prezidentas, kurį demokratiškai išrinko jo bendrapiliečiai. Prezidentas, kurio svarbiausia pareiga – rūpintis savo šalies žmonių gerove, o ne juos naikinti!

Kai tik Fleri Meroži kalėjimo viršininkas, pasipiktinęs, kad tiek daug lavonų kasdien atvežama į pataisos įstaigos požemius, duodamas mūsų redakcijai išskirtinį interviu, pasakė tiesą apie šias piktadarystes, opozicija tuoj pat pareikalavo panaikinti Liusinderio, kaip prezidento, neliečiamybę. Parlamentas nedelsdamas sudarė komisiją šiems faktams patikrinti.

Dauguma apklaustų ministrų atsisako tikėti šiais liudijimais, bet kai kurie iš jų jau pareiškė, kad, jeigu komisija pateiks masinių žudynių įrodymų, jie iškart atsistatydins.

O ministras Merkasjė, nelaukdamas tyrimo rezultatų, kartu su žmona pabėgo į Australiją ir pasislėpė ten nuo teisingumo rankos.

70 – SUSIDŪRIMAS SU BANDA

Euforiją netrukus pakeitė skaudus nusivylimas. Kerbozo sėkmės paakinti, mes pasijutome lyg būtume su sparnais ir aukštai pakilome, bet tuojau pat kritome žemyn, sulaukę įžeidinėjimų ir visuotinės paniekos.

Fleri Meroži viršininkas su savo uždaviniu susidorojo gerai. Skandalas buvo pučiamas kasdien. Laikraščiai perėjo į puolimą. Pirmose jų skiltyse būdavo užsimenama, kad mus pačius reikėtų padaryti bandomaisiais triušiais. Apklausos parodė, kad 78 procentai gyventojų mano, jog mus reikia kaip galima greičiau pasodinti už grotų.

Tardytojas paskelbė, kad pradėtas kriminalinis tyrimas. Jis kvietėsi mus paeiliui. Man pažadėjo tam tikrų lengvatų, jeigu liudysiu prieš savo bendrininkus. Manau, tą patį žadėjo ir kitiems. Be jokios abejonės, aš nusprendžiau laikyti liežuvį už dantų.

Teisėjas įsakė atlikti kratą, ir policija apvertė aukštyn kojomis visą mano butą. Išardė netgi grindis, lenta po lentos, matyt, manė, kad aš ten slepiu lavonus!

Mane iškvietė į mūsų namo gyventojų bendrijos susirinkimą ir draugiškai paprašė, kad išsinešdinčiau iki mėnesio pabaigos. Namsargė paaiškino man, jog vien dėl to, kad gyvenu šiame name, nekilnojamojo turto kainos nusmuko visame kvartale.

Man buvo sunku ryžtis išeiti iš namų. Gatvėje pavymui bėgdavo vaikai ir šaukdavo: „Fleri Meroži mėsininkas, Fleri Meroži mėsininkas!“ Ieškodami žmogiškos šilumos, mudu su Amandina įpratome reguliariai lankytis pas Raulį. Jis, regis, į visus šiuos dalykus žiūrėjo šaltakraujiškai. „Tos laikinos komplikacijos istorijos tėkmės nesustabdys“, – manė jis.

Jį reikėtų gerbti už gebėjimą išlikti tokiam ramiam. Raulį išmetė iš darbo Nacionaliniame mokslo tyrimų centre. Jo automobilį „Reno-20“ susprogdino kažkoks „Išgyvenusių kalinių komitetas“, iki šiol niekam nežinoma organizacija. Ant namo, kuriame jis gyveno, durų didžiulėmis raudonomis raidėmis kažkas užrašė: „Čia gyvena 123 nekaltųjų žudikas.“

Kartą, kai mes stengėmės pakelti vienas kitam nuotaiką prisimindami Kerbozo skrydį, į Raulio buto duris paskambino kažkoks vyras su užsmaukta ant akių skrybėle. Pats prezidentas Liusinderis. Tai buvo pirmas kartas, kai jį mačiau akis į akį. Po trumpos susipažinimo procedūros jis pranešė mums paskutines naujienas. Jos nebuvo labai džiuginančios. Stovėdamas priešais stalą, tarsi būtų buvęs pasitarime, Liusinderis pasakė:

– Mano draugai, laikas ruoštis pasitikti audrą. To, ką mums teko išgyventi iki šiol, nė negalima lyginti su tuo, kas mūsų dar laukia. Ir draugai, ir politiniai priešai – visi susijungė, kad suvestų sąskaitas su manimi. Jiems visiškai nerūpi, kad keletas kalinių iškeliavo pas protėvius, jie tik aistringai trokšta nuversti teisėtą kalifą ir patys tapti kalifais. Didžiausią nerimą man kelia draugai, nes jie žino, kaip su manimi susidoroti. Apgailestauju,

kad įvėliau jus į šį jovalą, bet juk mes žinojome, kuo rizikuojame. Ek, jeigu mūsų nebūtų pardavęs tas netikėlis Merkasjė ir puskvaišis Fleri Meroži viršininkas!

Taigi prezidentas nuleido rankas. Aš beveik panikavau. O Raulis, ištikimas sau, nesudvejojo net tada, kai pro svetainės langą įskriejo grindinio akmuo. Jis įpylė mums viskio.

– Jūs visi klystate. Aplinkybės mums palankios kaip niekada, – pareiškė jis. – Jeigu ne tas nenumatytas informacijos nutekėjimas, tebesikrapštytume kalėjimo požemyje. O dabar mes stovime ant didingos dienos slenksčio. Pone prezidente, visas pasaulis lenkia galvą prieš jūsų narsą ir genialumą.

Atrodo, Liusinderis buvo nusiteikęs skeptiškai:

– Užteks, užteks, neverta kurstyti mano savimeilės.

– Dar ir kaip verta, – pareiškė mano draugas. – Maiklas buvo teisus, kai sakė, kad reikia kuo greičiau pranešti žiniasklaidai mūsų tyrimų rezultatus. Feliksas – didvyris. Jis nusipelnė populiarumo ir pripažinimo.

Prezidentas nesuprato, kur link suka Raulis. O aš suvokiau iškart. Ir išpyškinau:

– Reikia pereiti į puolimą, o ne gintis! Tu ir aš prieš silpnapročius!

71 – GRAIKŲ MITOLOGIJA

Kai Erą Pamfilietį paliko gulėti mūšio lauke, manydami, kad jis nukautas, jo siela atsidūrė kambaryje su keturiomis angomis: dvi žvelgė į dangų, kitos dvi – į žemę. Į Dangų kilo gerosios sielos. Į žemę leidosi nusidėjėlių šešėliai. Pro vieną angą iškeliaudavo nusikaltusios sielos, pro kitą – dulkėmis nuklotos sielos.

Eras matė, kokios bausmės laukia nelaimingų nusidėjėlių. Paskui jis pasiekė stebuklingą vietą, kur stovi milžiniška kolona – pasaulio ašis. Lydimas sielų, Eras nusigavo iki mirusiųjų karalystės, kur teka Letos, užmaršties, upė.

Staiga pasigirdo siaubingas griausmas, ir Eras grįžo į gyvenimą; tai sukėlė didelį visų nepasitenkinimą. Jis pasakė, kad matė mirusiųjų šalį, ir papasakojo, kaip grįžo iš ten. Jo pasakojimu niekas netikėjo. Visi niekinamai atsukdavo jam nugaras.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

72 – VISU GREIČIU PIRMYN!

Skandalas įgijo protu nesuvokiamą mastą. Laikraščiuose mirgėjo to, ką jie vadino „suprogramuotos mirties laboratorija", fotografijos. Ryškioje blyksčių šviesoje kambarys kėlė siaubą, jis atrodė kaip kankinimų kamera. Piktavaliai žurnalistai pirmame plane padėjo kruvinus skalpelius ir plaukais aplipusias žnyples.

Paskui jie neva aptiko kažkokią „prezidento patalpą". Iš tiesų tai buvo Fleri Meroži kalėjimo krematoriumas. Kadangi iš mūsų nesėkmes patyrusių tanatonautų kūnų jau nebuvo likę nė pėdsako, nuovokūs žurnalistai sukūrė fotomontažą iš rožine spalva nudažytų manekenų nuotraukų.

Jie fotografavo pačiu nesąžiningiausiu būdu, nuotraukos atrodydavo kaip išblukusios, mat norėta suteikti kuo daugiau dramatiškumo ir tikroviškumo, tarsi mus dirbančius būtų fotografavę slapta. Vienam iš reporterių Fleri Meroži pavyko nufotografuoti tikrą savižudybę. Kalinys pasikorė jau po to, kai mums uždraudė rodytis tanatodrome. Tai nieko nekeitė. Nuotraukoje jo veidas atrodė ištinęs, jis buvo nufotografuotas su iškištu liežuviu ir išvirtusiomis iš orbitų akimis. Ši nuotrauka greitai pasklido po visus žurnalus. Po nelaimingo vaikino, kurio mes niekada nebuvome matę, nuotrauka buvo kukliai parašyta: „Jie tai padarė!" Čia pat, kiek žemiau, puikavosi ir mūsų portretai: o štai ir jo žudikai. Mes padavėme reporterius į teismą už šmeižtą, bet nieko nepešėme.

Kaip žiurkės, bėgančios iš skęstančio laivo, ministrai vienas po kito padavė pareiškimus atsistatydinti. Buvo sudaryta krizės laikotarpio laikinoji vyriausybė. Prezidentas Liusinderis neteko visų valstybės vadovo įgaliojimų, jis netgi prarado teisę gauti išsamią informaciją.

Iš Australijos Merkasjė kaltino Liusinderį, esą jis, nepaisydamas visų prieštaravimų, privertė pradėti vykdyti projektą. Merkasjė nė žodeliu neužsiminė apie mūsų eksperimento sėkmę.

Liusinderis buvo atsargus ir įvykių nekomentavo. Jis apsiribojo vieninteliu pasirodymu populiarioje televizijos laidoje, kurioje pareiškė, kad visais laikais pirmtakai būdavo ignoruojami. Jis kalbėjo apie stulbinamą pažangą, apie ano pasaulio užkariavimą, apie neištirtą kontinentą.

Žurnalistei, kuri ėmė iš jo interviu, tai nepadarė jokio įspūdžio. Ji pareiškė, kad kriminaliniai nusikaltėliai yra žmonės, o ne bandomieji triušiai, net jeigu prezidentas ir turi teisę leisti atlikti mirtinai pavojingus bandymus.

Žanas Liusinderis nekreipė dėmesio į jos pastabas. Kai ji baigė, jis pakėlė galvą ir, žvelgdamas tiesiai į kamerą, pareiškė:

– Mieli televizijos žiūrovai, brangūs bendrapiliečiai, taip, aš pripažįstu, kad atliekant bandymus žuvo žmonės, bet jie žuvo dėl mokslo, dėl pažangos. Mus lydėjo sėkmė! Vienas iš mūsų savanorių pabuvojo aname pasaulyje ir sugrįžo iš ten sveikas. Jo vardas – Feliksas Kerbozas. Jis tapo pirmuoju keliautoju į mirties šalį. Mes pavadinome jį tanatonautu. Esame pasirengę tuoj pat pakartoti eksperimentą. Jeigu mus ištiks nesėkmė, atsiduosiu jūsų teismui ir iš anksto žinau, koks griežtas jis bus. Aš siūlau surengti dar vieną eksperimentą. Jau rytoj mano tyrėjų grupė, dalyvaujant visos Prancūzijos ir viso pasaulio televizijų kompanijoms, dar kartą prasiskverbs į anapusinį pasaulį. Eksperimentas bus atliekamas Kongresų rūmuose šešioliktą valandą.

73 – AMAZONĖS INDĖNŲ MITOLOGIJA

Kadaise žmonės nemirdavę.

Kartą viena mergina susitiko senatvės dievą. Jis pasikeitė su ja oda: atidavė savo, seną ir susiraukšlėjusią, o mainais gavo švelnią ir lygią.

Nuo to laiko žmonės ėmė senti ir mirti.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

74 – SURIZIKUOTI VISKUO DĖL VISKO

Šešiolikta valanda. Paryžiaus kongresų rūmai buvo pilni žmonių. Susirinkusieji keitėsi laikraščiais ir gyvai komentavo informaciją apie naujausius baisius įrodymus; žinoma, tą informaciją teikė nepailstantis Merkasjė ir nepermaldaujamas Fleri Meroži kalėjimo viršininkas, jau spėjęs tapti žvaigžde.

Du deputatai pirmoje eilėje neslėpė pakilios nuotaikos. Vienas iš jų tarė:

– Vargšas Liusinderis, su juo viskas baigta! Svajojo susipažinti su mirusiųjų šalimi, ką gi, gavo, ko norėjo. Bet kokiu atveju jo politinė mirtis nulemta.

– Ir vis dėlto, – pamąstęs sumurmėjo antrasis, – visa ta režisūra... Tikriausiai jis dar turi atsargoje kozirių. Mūsų prezidentas – senas lapinas.

– Taip manote? Ne, tai jo gulbės giesmė. Jį palaiko ne daugiau kaip pusė procento visuomenės. Tai natūralu. Kiekvienoje šalyje rasi bent kelis tūkstančius kvailių, tikinčių antgamtiniais dalykais ir gyvenimu po mirties.

Abu deputatai gūžtelėjo pečiais.

Akinama prožektorių šviesos, graži rudaplaukė žurnalistė prieš televizijos kameras kalbėjo:

– Salėje yra aštuoni mokslininkai ekspertai, jiems patikėta užduotis stebėti, kad nebūtų jokių manipuliacijų ir jokio sukčiavimo. Buvo specialistų, manančių, kad prezidentas Liusinderis eksperimentuoja su broliais dvyniais, tai yra, nužudžius vieną, iš mirusiųjų prikeliamas kitas. Tai seniai žinomas triukas. Tačiau dabar, kai į sceną nukreipta tokia gausybė akių ir televizijos kamerų objektyvų, jokia apgavystė neįmanoma. Sunku įsivaizduoti, kad sulaukęs visuotinio pasmerkimo valstybės galva drįstų vaidinti panašią komediją.

Laukdami spektaklio, žmonės telkėsi į grupes. Jie diskutavo, apipylė vieni kitus klausimais.

– Ar skaitėte *Matine* straipsnį? Vienas mokslininkas labai įtikinamai aiškina, kodėl po mirties negalima prisikelti. Kai tik žūsta pirmosios smegenų ląstelės, prasideda audinių nekrozė. Mirusios nervų ląstelės praranda savo fiziologines savybes, vadinasi, ir gebėjimą priimti ir įsiminti informaciją.

– O ar jūs tikite plepalais apie didžiulį kiekį endokrininio skysčio, galinčio sukelti haliucinacijas?

Visi ėmė juoktis.

– O kodėl merdintis organizmas turėtų eikvoti savo energijos likučius kažkokiems beprasmiškiems vaizdiniams! – kažkas sušuko.

– Liusinderis norėjo įsiamžinti istorijoje kaip didis žmogus, – pareiškė vienas iš jų. – Tereikia šiek tiek palaukti. Jis įsiamžins! Įžengs pro plačiai pravertus vartus. Jo sąskaitoje – šimtas dvidešimt trys žmogžudystės, juk ne kiekvieną rytą valstybės galva pabunda su tokia našta!

– Taip, galima laukti puikaus proceso!

Sužibo rampos šviesos. Ant scenos pakylos stovėjo dantisto krėslas. Aplink jį rangėsi daugybė laidų, jungiančių su milžiniškais ekranais, mirksinčiais tarsi didžiulės akys.

Įvykis turėjo būti transliuojamas mažiausiai į šešiasdešimt šalių. Ne taip dažnai prezidentas išdrįsta pasirodyti prieš televizi-

jos kameras tam, kad taptų pajuokos objektu! Šis spektaklis pranoko netgi roko žvaigždės koncertą ar pasaulio futbolo čempionato rungtynes!

Aplink dantisto krėslą scenos darbininkai pastatė aštuonias kėdes parlamento paskirtos ekspertų komisijos nariams. Tarp jų buvo keturi gydytojai, trys biologai ir netgi fokusininkas.

Griaudint audringiems plojimams, jie visi išėjo į sceną. Salė buvo įdūkusi. Sveikino nukriošusius Mokslų akademijos barzdočius nelyg kokius į areną išėjusius matadorus, pasirengusius susidoroti su galingu ir klastingu buliumi. Buvo matyti, kad mokslininkai jaudinasi. Dar niekada jie nebuvo susidūrę su tokia publikos pagarba. Sveikindami susirinkusiuosius, kai kurie ekspertai net išdrįso pamojuoti ranka. Jeigu jie būtų galėję pažadėti miniai prezidento ausis ir uodegą, publika, žinoma, tam būtų pritarusi. Užėmę savo vietas, ekspertai išsitraukė ne banderiles, o automatinius plunksnakočius ir ėmė savo bloknotuose užsirašinėti viską, kas vyksta aplinkui.

Lydimas televizijos operatoriaus ir garso operatoriaus, į areną pakilo garsus televizijos laidų vedėjas, jo plaukai buvo sutepti pomada. Po kelių bandymų įsižiebė raudona kameros lemputė.

– Ponios ir ponai, labas vakaras. Dėkoju, kad žiūrite RTV1 kanalą, jis jums rodo daugiau negu kiti. Čia, Kongresų rūmuose, atmosfera itin įkaitusi. Prezidentas Liusinderis pasirengęs rizikuoti savo karjera; jis ketina visam pasauliui įrodyti, kad galima aplankyti anapusinį pasaulį, – na, sakysime, kaip kitą kurį nors žemyną. Publikos emocijos liejosi per kraštus. Nejaugi šiandien būsime bejėgiai liudytojai, nejaugi tiesioginėje laidoje lyg niekur nieko bus nužudytas žmogus? O gal priešingai? Tapsime didžiausio mūsų amžiaus eksperimento dalyviais? Įtampa ir toliau didėja...

75 – GRENLANDIJOS MITOLOGIJA

Anot Grenlandijos gyventojų, rojus yra vandenyno dugne. Ten nuolat šviečia vidurnakčio saulė. Tie, kurie sunkiai triūsė mėnulio apšviečiamame pasaulyje, pagaliau galės pailsėti naudodamiesi savo darbų vaisiais. Ten visko pertekusi karalija, joje pilna šunų, elnių, žuvų ir meškų. Ten plaukioja virti jūrų vėpliai, kad būtų galima tuojau pat pradėti puotauti.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

76 – ŠEIMA

Pirmoji man paskambino motina:

– Sūneli, neik ten!

Konradas patarė nedelsiant nešti kudašių į Argentiną.

Visi tie realiai mąstantys žmonės, kurie norėjo gera, buvo man šlykštūs ir stiprino norą atsižegnoti nuo jų ir likti nuošalyje.

Pareiškiau jiems, kad negaliu atsisakyti padėti į bėdą patekusiems draugams. Aš taip pat buvau atsakingas už visa tai, kas įvyko. Ir buvau pasirengęs prisiimti atsakomybę.

– Gerai, jeigu eisi tu, eisiu ir aš, – pasakė motina. – Aš visada ginsiu savo sūnus dantimis ir nagais, kad ir kas atsitiktų!

Ji taip ir padarė. Kai ją pastebėjo RTV1 kanalo žurnalistas, kuriam reikėjo užpildyti pauzę belaukiant didžio įvykio, mano gimdytoja tiesioginiame eteryje prieš milijonus spoksančiųjų į televizorių ekranus išklojo viską, kas ją kamavo.

– Supraskite, Maiklas visada buvo labai pareigingas ir paslaugus. Jis turi menkų trūkumų, bet jis ne nusikaltėlis. Respublikos prezidentas nusitempė paskui save šiuos padūkėlius, taip pat ir mano sūnų! Mano berniukas įsivėlė į šią istoriją, nes buvo vienišas. Kai esi vienišas, į galvą ima lįsti visokios nesąmonės! Jeigu

jisai būtų paklausęs manęs ir vedęs, mūsų čia nebūtų! Mažajam mano Maiklui trūko valios. Jis visada klausydavo tų, kurie kalba garsiai ir įžūliai. Razorbakas – kaip tik vienas iš tokių. – Ji nuleido balsą: – Sakykite, ar galėsiu nešioti jam siuntinius į kalėjimą?

Žurnalistas, kurio plaukai buvo ištepti pomada, atsakė nežinąs ir mandagiai padėkojo mano motinai.

77 – IŠ BIBLIJOS

Adomo gyvenimą galima suskirstyti į dvylika etapų:

Per pirmą etapą susirinko dulkės.

Per antrą etapą dulkės virto beformiu moliu.

Per trečią etapą buvo nulipdyti visi organai ir kūno dalys.

Per ketvirtą etapą į kūną buvo įkvėpta siela.

Per penktą etapą jis atsistojo ant kojų.

Per šeštą etapą jis gebėjo pasakyti, kas jį supa.

Per septintą etapą jis į žmonas gavo Ievą.

Per aštuntą etapą antrą valandą jie užkopė į guolį, o išlipo iš jo ketvirtą valandą.

Per devintą etapą jam buvo įsakyta niekada neragauti pažinimo obuolio.

Per dešimtą etapą jis nusidėjo.

Per vienuoliktą etapą jis buvo teisiamas.

Per dvyliktą etapą jis buvo išvarytas iš Edeno sodų.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

78 – BŪTI AR NEBŪTI

Kai pirmą kartą išėjau į areną (juk suprantate, kad turiu galvoje sceną), pasijutau visai nekaip. Ekspertų komisijos nariai

atsisakė paspausti man ranką, už nugaros jutau iš baimės suakmenėjusią Amandiną.

Iš salės pasigirdo pikti šūksniai.

Vyras su striuke ir kepure ant galvos sušuko:

– Niekše! Tu nužudei mano sūnų!

Iš visų jėgų įsikibau į mikrofoną.

– Mes niekada nežudėme! – surikau iš visos gerklės. – Įsidėmėkite! Visi kaliniai, dalyvavę projekto „Rojus“ bandymuose, buvo savanoriai. Kuo rizikuoja, buvo įspėti, be to, starto mygtuką visada paspausdavo patys.

– Starto? Į mirties šalį? Ar tarp jūsų yra tokių, kurie pasirengę mirti savo noru? Ar čia yra savanorių? – šaukė kažkoks įsiutęs tipas.

– Žudikams baltais chalatais mirtis! Žudikams baltais chalatais mirtis! – skandavo įsisiautėjusi publika.

Prezidentui Liusinderiui priėjus prie mikrofono, salėje kilo tikra audra. Ant scenos jam prie kojų ištiško keli supuvę pomidorai. Priešais sceną grandine išsirikiavę policininkai paprašė pastiprinimo.

Prezidentas gestais stengėsi nuraminti publiką. Patyrimas, įgytas audringuose politiniuose forumuose per rinkimų kampaniją, pamažu padėjo jam patraukti įtūžusios salės dėmesį:

– Ponios ir ponai, mano draugai, nusiraminkite! Dabar aš stoju prieš tautos, netgi visos planetos, teismą. Eksperimentas, kurį pabandysime pakartoti jums matant, jau ne kartą buvo sėkmingas, tačiau jį atliekant nedalyvavo oficialūs ekspertai, galėję patvirtinti sėkmę. Jeigu žmogus, jūsų akyse išsiųstas į aną pasaulį, iš ten nebesugrįš, esu pasirengęs stoti prieš bet kurį teismą ir už savo veiksmus atsakysiu.

Pasigirdo dar keli įžeidžiami šūksniai, bet netrukus salėje įsivyravo slogi tyla. Scenoje pasirodė Feliksas Kerbozas. Į jį ir į nepriekaištingą jo smokingą, pastaruoju metu tapusį tanatonauto uniforma, nukrypo prožektorių šviesos. Koks kontrastas! Ban-

dito fizionomija ir dykinėjančio dabitos kostiumas! Jį lydėjo du žandarai. Iš įsitempusio Felikso veido supratau, kad įvyko kažkas nenumatyta.

Televizijos žurnalistas vėl pradėjo malti liežuviu:

– Ponai, prieš jus – Feliksas Kerbozas, vienintelis žmogus, kuris, jeigu tikėsime prezidentu Liusinderiu, atliko fantastišką kelionę iš gyvųjų pasaulio į mirusiųjų karaliją ir sugrįžo atgalios. Šis narsuolis pabandys pakartoti žygdarbį ne tik prieš viso pasaulio, bet ir prieš nacionalinio RTV1 kanalo kameras. Šis kanalas visada jums rodo daugiau nei bet kuris kitas!

Mūsų komandos nariai apsikeitė neramiais žvilgsniais. Mes gana gerai pažinojome Feliksą, todėl nepastebėti neįprastos jo būsenos negalėjome. Gal jis išsigando priešiškai nusiteikusios publikos?

Prezidentas gana stipriai paplekšnojo jam per petį.

– Viskas gerai, Feliksai?

Felikso veidą dar labiau subjaurojo grimasa. Televizijos žiūrovai, įjungę tuo metu televizorius, ko gera, pamanė, kad per klaidą įjungė kanalą, rodantį siaubo filmą.

– Et, galėtų būti ir geriau, – sušnibždėjo mūsų tanatonautas.

– Jaudinatės?

– Ne, ne tai, – burbtelėjo Feliksas. – Įaugo kojos piršto nagas. Dėl to visą naktį nesumerkiau akių. Nedavė bjaurybė ramybės...

Liusinderis net pašoko tai išgirdęs.

– Įaugo nagas? Kodėl nepasakėte šito anksčiau? Velniai griebtų...

Liusinderis jau ketino priekaištauti, bet laiku susigriebė, kad tam netinkamas metas.

– Įaugo nagas? Žinau, kas tai yra. Labai skauda, bet nesunku išgydyti.

– Prisirijau aspirino, bet vis tiek skauda. Tai bjaurybė!

Aš pasiūliau atidėti bandymą. Feliksas kenčia, skausmas gali paskatinti jį pasiduoti pagundai likti aname pasaulyje.

Prezidentas kreipėsi į jį maldaudamas:

– Feliksai, pažadėkite man, kad sugrįšite į šį gyvenimą. Jau pasirašiau dekretą, kuriuo suteikiu jums malonę. Jei sėkmingai grįšite, būsite laisvas, visiškai laisvas. Ar suprantate, Feliksai? Nuo šiol jūs tapsite gerbiamu piliečiu!

Man pasirodė, kad prezidento žodžiai neįtikino Felikso.

Žiūrovai salėje pritilo nežinodami, ar toliau tęsti puolimą, ar ploti.

Žurnalistas paaiškino, kad prezidentas drąsina savo globotinį, kaip treneris boksininką prieš dvikovą.

Paniurę pradėjome tikrinti instrumentus.

Liusinderis stipriai papurtė Feliksą už peties.

– Feliksai, jūs būsite laisvas žmogus! – sušuko jis. – Į jus kreipsis „pone Kerbozai“. Būsite garsus ir turtingas! Jus pasodins į kabrioletą, minios miestiečių audringai jus sveikins, apipils konfeti – kaip Nilą Armstrongą, kai šis grįžo iš Mėnulio.

– Aha, man būtų labai malonu, bet tas prakeiktas nagas...

– Velniai rautų! Juk jus nuolat girdė nuodingu skysčiu, nuo jo skrandyje atsivėrė opa, visas kūnas apteko pūslėmis, ir nieko – kentėjote. O dabar keliate isteriją dėl kažkokio įaugusio nago! Nejau leisite, kad visos geresnės jūsų ateities viltys sužlugtų?

– Ten, aukštai, taip gera, jautiesi toks lengvas, visi rūpesčiai kažkur išgaruoja...

Liusinderis suriaumojo:

– Feliksai! Gyvenimas – tai ne juokai!

– O aš svarstau – ir kas gi šiame gyvenime yra gera?

– Šiame gyvenime bus pinigų, moterų, draugų, gėlių kvapų, saulėlydžių prie jūros, automobilių, rūmų, – vardijo Liusinderis. – Paskui, būdamas patyręs politikas, pabandė įsivaizduoti, kas galėtų rūpėti Feliksui: – Jeigu panorėsite, turėsite alkoholio, narkotikų, būsite žiaurus, greitas... Nagi, Feliksai! Jūs mums reikalingas. Jau turite kelis patikimus draugus: prezidentą, puikius mokslininkus, pačią gražiausią merginą! Daugeliui žmonių taip ir nepavyko to pasiekti! Mes dedame į jus daug vilčių.

Nuraudęs tarsi prasikaltęs vaikas, Feliksas nudelbė akis.

– Na, aš... aš viską suprantu. Bet tie viršuje irgi linki man gera. Šiame pasaulyje man ne visada sekėsi, o čia dar tas įaugęs nagas ir ta įsiutusi gauja salėje... Ne tiek jau daug turėjau šiame gyvenime malonumų. Bet dėl to nesusimąstydavau.

Liusinderis įsmeigė nustebusias akis į milžiną ir tarė:

– Sakote, malonumų, Feliksai? Norite pasakyti, kad jūs... Niekada... tai yra, jūs niekada...

Mūsų veidrodinė spinta paraudo.

– Na, taip. Manęs niekas niekada nemylėjo, tik motina, dabar ji ten, aukštai.

Minia salėje ėmė nekantrauti.

– Mirtis beždžionei! – sukliko kažkoks pokštininkas.

Žurnalistas mėgino gelbėti situaciją, nes pauzė pernelyg užsitęsė.

– Štai Feliksas Kerbozas. Jo ūgis – metras devyniasdešimt penki centimetrai, svoris – šimtas kilogramų, kaip tokio amžiaus vyriškio, kūno proporcijos visai neblogos. Iš mūsų spaudoje pasirodžiusių duomenų galime daryti išvadą, kad, pereinant iš šio pasaulio į anapusinį, ūgis ir svoris visai nesvarbu, bet pageidautina, kad fizinė forma būtų gera...

Šalia Felikso stovinti Amandina girdėjo jo pokalbį su prezidentu. Ji priėjo prie tanatonauto ir paklausė:

– Feliksai, jūs norite pasakyti, kad niekada neturėjote merginos? Ar ne taip?

Feliksas paraudo.

Blondinė akimirką dvejojo, paskui pasistiebė ir kažką pašnibždėjo savo pacientui į ausį. Staiga jo veidas nusidažė vaivorykštės spalvomis, o lūpose virptelėjo kažkas panašaus į šypseną. Greta stovintys Amandina ir Feliksas priminė Esmeraldą ir Kvazimodą. Ir Kvazimodas labai kentėjo.... Feliksas nenuleido akių nuo merginos.

Pagaliau atsitokėjo.

– Gerai, galime pradėti. Bjaurybė nagas šiek tiek aprimo.

Kad Feliksas visai nebejaustų nago, Liusinderis patarė man į starto tirpalą įmaišyti anestetikų. Bet aš atsisakiau. Eksperimentuoti ir keisti tirpalo sudėtį dabar ne metas. Seniai buvau įsitikinęs, kad 800 mg tiopentalio dozė yra optimali, todėl keisti įprasto recepto neketinau.

Prezidentas Liusinderis atrišo Kerbozui smokingo peteliškę. Atraitojęs rankoves, uždėjo elektrodus.

– Liusinderi, ką darai, tu žmogžudys! – sušuko kažkas iš salės.

Norėdamas padėti prezidentui, priėjau prie jo. Galų gale mes visi sėdėjome toje pačioje galeroje.

Amandina greitai parengė Kerbozą startuoti.

Ji reagavo į kiekvieną žiūrovų juokelį ar pašaipą, bet buvo pasiruošusi eiti iki galo. Nustačiusi elektrokardiografą ir encefalografą, nekreipdama dėmesio į įžeidinėjimus, laidomus iš salės, ji nusišypsojo man kaip bendrininkė.

– Žudikai! Žudikai!

Pasigavusi šį žodį, salė ėmė draugiškai skanduoti.

Feliksas Kerbozas kvėpavo vis lėčiau, ramiau, taip, kaip buvo mokęs Raulis. Įkvėpdavo pro nosį, iškvėpdavo pro burną. Girdėjau, kad šitaip rekomenduojama kvėpuoti nėščioms moterims, kad gimdydamos mažiau kentėtų.

Pritvirtinęs prie apžėlusios Kerbozo krūtinės paskutinį elektrodą, Liusinderis pareiškė:

– Viskas parengta!

– Aš irgi pasirengęs, – tarė Raulis spausdamas saujoje pulso daviklį.

– Pasirengęs! – pasakiau.

– Pasirengusi! – pakartojo Amandina.

Kad geriau matytų mūsų parengiamąsias operacijas, komisijos nariai mokslininkai priėjo arčiau. Patikrino, ar elektrodai atitinka reikiamas normas, pamatavo Feliksui pulsą. Bandydamas aptikti slaptą liuką ar kokį panašų įrenginį, fokusininkas padau-

žė kulnu į sienos apmušalus. Priėjęs prie dantisto krėslo, įsmeigė į jo sėdynę ilgą adatą; publika iš pasitenkinimo pradėjo šaukti, matyt, tikėjosi, kad pavyks aptikti slaptą išėjimą, kuris prasideda krėsle ir baigiasi nežinomuose požemiuose. Baigęs tikrinti, jis linktelėjo kitiems komisijos nariams. Mokslininkai tuojau pat viską užsirašė į savo bloknotus. Paskui atsisėdo ir davė mums ženklą tęsti darbą. Salė apmirė.

Didžiulėje Kongresų rūmų salėje būtų buvę galima girdėti skrendant sielą.

– Pradedame! – suriaumojo Raulis, jį erzino priešiškai nusiteikusi minia.

– Gerai, bičiuliai, iki! – pasakė Feliksas ir mostelėjo storais it dešrelės pirštais.

Kai užsimerkė, Amandina priglostė jam retus plaukus, pakštelėjo į lūpų kamputį ir suburkavo:

– Sugrįžk!

Feliksas nusišypsojo ir ėmė skaičiuoti:

– Šeši... penki... keturi... trys... du... vienas... Startas!

Jis paspaudė jungiklį ir iškeliavo iš šio gyvenimo.

79 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

XX amžiaus pabaigoje žodynai ir enciklopedijos taip apibrėžė mirtį:

MIRTIS – galutinė gyvenimo baigtis.

Įprastas apibrėžimas: manoma, kad žmogus mirė, kai jo širdis nebeplaka ir jis nustoja kvėpuoti.

Apibrėžimas, kurį pateikė amerikiečiai 1981 metais: žmogus laikomas mirusiu, kai nutrūksta visos jo smegenų funkcijos.

Medicininis apibrėžimas: liaujasi susitraukinėti širdis. Kvėpavimas palaikomas mechaniniais plaučiais. Visiškai dingsta visi refleksai. Nėra jokių elektroencefalografinių signalų. Visiškai suyra smegenų struktūra.

Formalumai, atliekami žmogui mirus: apie mirtį reikia pranešti artimiau-

siai merijai. Kvartalą aptarnaujantis teismo medicinos ekspertas nustato mirties faktą, surašo mirties liudijimą ir išduoda jį mirusiojo šeimai arba laidotuvių biuro tarnautojui. Mirties liudijimas turi būti perduodamas merijos Civilinės tarnybos skyriui, o iš ten paimamas leidimas palaidoti mirusįjį. Jeigu mirtis smurtinė arba jeigu yra įtarimą keliančių aplinkybių, teismo medicinos ekspertas įspėja respublikos prokurorą, o šis gali pareikalauti atlikti skrodimą. Šeima neprivalo viešai skelbti mirties priežasties. Būtina sąlyga: laidotuvės gali vykti ne anksčiau kaip po dvidešimt keturių valandų.

Sklypo kapinėse kaina: tai priklauso nuo nuomos laiko, kapinių tipo ir žemės kainos. Mieste kvadratinis metras žemės kainuoja daugiau negu kaime.

3 000 frankų – paprastas baltos medienos karstas. Papildomai mokama už juodmedį arba raudonmedį, vidaus išmušimą audeklu.

1 800 frankų – laidotuvių biuro paslaugos, kaina priklauso nuo to, kokias paslaugas teiks biuras.

3 000 frankų – katafalko nuoma.

4 800 frankų – laidotuvių reikmenys, gėlės ir įvairūs puošybos elementai.

700 frankų – darbininko, apdorojančio marmurą, paslaugos.

1 000 frankų per metus – kapo priežiūra ir restauravimas.

200 frankų – skelbimai laikraščiuose. Plius pašto išlaidos.

1 000 frankų – pridėtinės vertės mokestis.

1 300 frankų – municipalinis mokestis.

200 frankų – religinės paslaugos (priklauso nuo konfesijos ir užsakytų paslaugų: mišios, choras ir t. t.).

Kitaip sakant, ne mažiau kaip 17 000 frankų, neįskaitant kapavietės kainos.

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

80 – LAUKIMAS

Štai jau dešimt minučių elektrokardiografo ekrane matyti tik tiesi linija. Nė vieno pyptelėjimo!

Ištikimas savo įpročiams Raulis Razorbakas dienoraštyje uoliai užrašinėjo visus eksperimento duomenis: laiką, temperatūrą, širdies ir smegenų aktyvumą, savo pastabas ir visa kita; susirūpinęs jis pasisuko į mane.

– Ką pasakysi? – paklausiau atsargiai.

Raulis gūžtelėjo pečiais.

Minia, tūkstančiais godžių akių įsisiurbusi į akinamoje prožektorių šviesoje tysantį kūną, tylėjo. Ekspertai lakstė aplink krėslą, kuriame sėdėjo tanatonautas, kaip musės apie dvėseną. Savo užrašų knygutėse jie kažką žymėjosi, tyloje buvo girdėti tik plunksnų skrebenimas. Jie tolydžio palinkdavo prie aparatūros, fiksavo jos rodmenis, tarsi jau būtų įtikėję tuo, kad bandymas nepavyks. Man atrodė, kad visa tai jie darė tik todėl, kad norėjo pasimankštinti.

Žinoma, geriausias aktorius jų būryje buvo fokusininkas, savo mimika perteikiantis visas abejojančio žmogaus nuotaikas.

RTV1 laidos vedėjas nežinojo, kuo užpildyti užsitęsusią pauzę. Iš pradžių jis šnekėjo apie orą, anot jo, tokio pobūdžio bandymams oras palankus. Paskui šiek tiek papasakojo apie pačius Kongresų rūmus; pasirodo, jų skliautai buvo daugelio jaudinamų įvykių liudytojai.

Sudėjusi it madona paveiksle rankas, Amandina tyliai meldėsi.

Aš irgi.

81 – SKANDINAVŲ MITOLOGIJA

Baldras buvo gerasis skandinavų dievas, Odino sūnus. Jis garsėjo gailestingumu ir grožiu. Kartą naktį jam prisisapnavo jo pa-

ties mirtis. Dievai labai sunerimo, o jo motina, deivė Friga, visiems uždraudė kenkti jos sūnui. Ji privertė žemę, geležį, akmenis, medžius, ligas, paukščius, žuvis, gyvates, visus gyvūnus duoti priesaiką.

Manydami, kad Baldras tapo nepažeidžiamas, dievai linksmindamiesi ėmė mėtyti į jį įvairius pavojingus daiktus, bet jo nesužeidė.

Pavydėdamas Baldrui valdžios, piktasis dievas Lokis pasivertė moterimi ir atėjo pas Frigą išgauti jos paslapties. Jis sužinojo, kad deivė užmiršo prisaikdinti vieną augalą *Mistilteinn*, nes buvo įsitikinusi, kad jis pernelyg silpnas ir gležnas, tad negalės padaryti nė menkiausios žalos jos sūnui.

Tada Lokis prikalbino dievą Hodą, dievą neregį, paimti tą augalą ir suduoti juo Baldrui. Lokis įsiprašė į palydovus Hodui, šis mirtinai sužeidė Baldrą, nes augalas pavirto ietimi. Ir tada Lokis visiems paskelbė, kad mirties išvengti negalima netgi tada, kai dievai tau palankūs.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

82 – KONGRESŲ RŪMUOSE

Teisėjo, kuris nagrinėjo mūsų bylą, prašymu niekieno nepastebėti salėje pasirodė policininkai, vilkintys civilių drabužiais; pamažu jie artinosi prie scenos. Jų užduotis buvo tokia: nepavykus eksperimentui, neleisti mums pasprukti.

Jau dešimt minučių karštligiškai trynėme Feliksą, bandydami jį prikelti, kartkartėmis atlikdavome elektros šoką. Viskas veltui.

Minia, dar ką tik buvusi lyg apmirusi, ėmė vis garsiau triukšmauti.

Po kiekvienos elektros iškrovos ekspertai supratingai šyptelėdavo, oriai prieidavo prie Felikso, patikrindavo pulsą, pakėlę

vokus pažiūrėdavo į akių lėliukes. Neišvydę jokių gyvybės požymių, patenkinti grįždavo į savo vietas.

Aš seniai nusivilkau baltą chalatą ir, vilkėdamas šlapiais nuo prakaito marškinėliais, toliau dariau išorinį širdies masažą. Mes sutartinai skaičiavome: „Viens, du, trys!“ Kad vėl imtų plakti Felikso širdis, abiem rankomis stipriai paspausdavau jo krūtinės ląstą, o Raulis, kad Feliksas pradėtų kvėpuoti, nedideliu rankiniu siurbliuku pūtė į šnerves orą.

Policininkai priėjo dar arčiau.

– Viens, du, trys! Mes tikime tavim, mes tikime, – kartojo Raulis.

Jis buvo teisus. Mes turėjome tikėti tuo, ką sumanėme. Tikėjimas kartais daro stebuklus. Kadaise Raulis man įrodė, kad, patikėjus, jog neskauda, galima virš žvakės liepsnos laikyti ranką ir nebijoti nudegti.

Mes be jokių ceremonijų atstūmėme dirbti trukdančius policininkus. Kuo didesnė buvo mūsų neviltis, tuo šiurkščiau su jais elgėmės. Nieko nuostabaus. Net bulius stengiasi užkabinti ragu matadorą anksčiau, negu tas pradeda darbuotis špaga.

Iš salės mus pasiekdavo jau ne pavienės pašaipos ar replikos; į sceną ritosi pasipiktinimo bangos. Kartkartėmis pasigirsdavo isteriškas juokas.

Dar akimirka, ir mus užgrius audra.

Policininkai išsirikiavo mums už nugarų. Jie atitvėrė mus ir nuo kulisų, kad nepaspruktume.

Tikėjimas gali nuversti kalnus, bet kodėl negali padaryti kokio mažo stebuklo? Kodėl negali priversti atgyti to didžiulio maišo, pripildyto kraujo ir vidurių?

– Jei tame meitėlyje dar yra bent viena gyva ląstelė, ji privalo atsiliepti į mano šauksmą! – sušvokštė Raulis. – Ei, tu, mes čia, mes laukiame tavęs! Viens, du, trys! Viens, du, trys!

Jis vėl ėmė atakuoti Felikso krūtinės ląstą.

– Velniai rautų, atsipeikėk galų gale, stuobry! Tu negali pastipti! – šaukiau aš ir beveik negirdėjau savo balso.

Vienas iš policininkų jau užlipo ant scenos. Turbūt iš šalies mes buvome panašūs į bepročių gaują, kuri, siautėdama prie nelaimėlio kūno, smagina kraujo trokštančius žiūrovus.

Policininkas išsitraukė iš kišenės antrankius.

– Viens, du, trys! Feliksai, pabusk, po perkūnais!

Visi aštuoni ekspertai konstatavo mirtį; jie buvo panašūs į muses, ropinėjančias ant sutraiškytos kriaušės.

– Viens, du, trys! Dieve, nepalik mūsų, Feliksai!

Policininkas sugriebė man už rankos, išgirdau antrankių spragtelėjimą. Šaižus balsas tarė:

– Įstatymo vardu jūs suimamas už nužudymą nunuodijant.

Raulis ir Amandina irgi buvo su antrankiais. Prieiti prie Liusinderio kol kas niekas nedrįso; jo, Prancūzijos Respublikos prezidento, pareigos garantavo neliečiamybę.

Salė, džiaugdamasi, kad valstybės galva greitai bus nuverstas, riaumojo:

– Mirtis jiems! Mirtis tanatonautams!

Prastuomenė džiūgavo: „Koks reginys! Nuverstas nuo sosto vadas murkdosi purve!“

– Mirties nuosprendis tanatonautams!

Pirmoje eilėje sėdintis mano brolis suklykė:

– Juk aš tave įspėjau!

Vienintelė motina stengėsi nuraminti ūžiančią salę; iš pradžių artimiausius kaimynams, paskui tuos, kurie sėdėjo gretimose eilėse. Ji šaukė:

– Mano sūnus čia niekuo dėtas! Sustokite! Jūs klystate! Jis niekuo dėtas, į šitą purviną aferą jis buvo įtrauktas apgaule!

Ji viską buvo numačiusi iš anksto. Mano dienoraščiai jau buvo parengti įteikti teismui; iš jų bus matyti, kad aš nuo mažumės – pavyzdingas vaikas. Ji netgi nusipirko suknelę, kurią ketino vilkėti procese.

Stipriai sugriebę už rankų, policininkai vedė mus per ūžiančią salę išėjimo link. Prie scenos subėgę žiūrovai keikė mus, ap-

spjaudė. Labai nemalonus jausmas būti su antrankiais ir dar kentėti minios patyčias. Kažkas paleido man į kaktą supuvusį kiaušinį, Amandiną kliudė supuvęs pomidoras. Rauliui pavyko mažiau: į jį ištiškęs kiaušinis buvo dar žalesnis ir dar labiau dvokė nei tas, kuris kliuvo man.

Prezidentas Liusinderis susmuko kėdėje ir net nebandė padėti – nei mums, nei Feliksui. Jį kankino mintis, kad, patikėjęs mumis, apsiriko, ir dėl to labai gailėjosi. O juk taip troško išgarsėti... Dabar jo karjerai atėjo galas. Pasiekti didžiausią savo pergalę, – tokią, kaip Cezariui prie Alezijos, – jam nepavyko. Paaiškėjo, kad mirtis – paskutinis bastionas – neįveikiama.

RTV1 vedėjas liepė savo operatoriui parodyti sustingusį Felikso veidą stambiu planu. Kai tiesiai į jį buvo nukreiptos negailestingos šviesos, buvo matyti visos odos poros, kiekvienas plaukelis.

Sudie, Feliksai.

Policininkas trūktelėjo mane už antrankių, bet tą akimirką atsitiko keistas dalykas.

Kažkas garsiai suriko: „Ai!“

Visi nutilo.

Salė, sulaikiusi kvėpavimą, apmirė. Balsas... balsas... Aš jį pažinau! Aš supratau, kas suriko! Pasirodo, operatoriaus asistentas, laikęs šviestuvo strypą, suklupo, ir įkaitusi lempa prisilietė Feliksui prie akies.

Vedėjas akimirksniu susivokė ir entuziastingai pratrūko:

– Ponios ir ponai, tai neįtikima, tiesiog neįtikima! Šitas žmogus – gyvas! Koks laimėjimas! Žmogus, kurį nuo šiol visi vadins pirmuoju išėjusiu iš šio pasaulio ir vėl į jį sugrįžusiu, gyvas! Feliksas Kerbozas gyvas!

Ekspertams davus ženklą, priblokšti policininkai mikliai nuėmė antrankius. Salė vėl nutilo. Tik nenuilstantis vedėjas tebemalė liežuviu. Jis buvo laimingas, kad pagaliau sulaukė sensacijos, mat žinojo, kad šis įvykis labai svarbus jo karjerai, todėl

neketino praleisti progos išgarsėti. Tikėjosi, kad ir jo vardas įeis į istoriją; bent jau žurnalistikos istorijos knygose apie jį rašys.

– Patikėkite, čia visi sukrėsti. Kai tik encefalografas pradėjo siųsti į salę signalus, publika iš nuostabos tiesiog apmirė, kilo neapsakomas triukšmas, paskui padvelkė baime. Taip, ponios ir ponai, baime, nes visi suvokė: sugrįžo žmogus, pabuvojęs mirusiųjų karalijoje. RTV1 kanalas, rodantis jums daugiau negu visi kiti kanalai, dabar parodys sulėtintus kadrus; juose pamatysite pirmąjį atgijusio Felikso Kerbozo vokų krustelėjimą. Nuo tos akimirkos, kai sustojo širdis, iki pirmo vokų krustelėjimo praėjo daug laiko. Tą vokų judesį pamatėte tik per RTV1 kanalą, o jis gali prikelti net numirėlį. Dabar pasistengsiu gauti išskirtinį interviu, po pokalbio su Feliksu Kerbozu bus reklaminė pauzė. Primenu, kad šią transliaciją remia firma „Juodasis drakonas“, batų tepalo gamintoja. „Juodasis drakonas“ – vienintelis batų tepalas, galintis būti jūsų kelrode žvaigžde.

Liusinderį, Amandiną, Raulį ir mane apėmė keista nuotaika – norėjome ir juoktis, ir verkti. Kone tekini grįžome į sceną. Šou gali tęstis toliau. Apstulbę gydytojai ir ekspertai, linguodami galvomis, bėgiojo apie Feliksą. Jie negalėjo patikėti nei savo akimis, nei ausimis, nei kitais jutimo organais. Jie čiupinėjo Feliksą, tikrino matavimo prietaisų skales, vienas iš jų net atsiklaupė ir pažiūrėjo po krėslu. O gal įsigudrinome pakeisti numirėlį jo antrininku?

Patikrinau Feliksui pulsą, paklausiau širdį, pakėlęs vokus apžiūrėjau lėliukes, raineles, net dantis.

Tačiau visi žiūrovai matė ir suprato, kas įvyko. Dabar jie buvo priversti pripažinti faktą – mes laimėjome. Mes penkiese – Raulis, Feliksas, Amandina, Liusinderis ir aš – nugalėjome visą minią idiotų!

Feliksas sumurmėjo:

– Na ir bjaurybė! Šįkart iškrėtė man pokštą... To dar nėra buvę. Ir aš... Ar dabar mane amnestuos?

Amandina pasilenkė, kažką pašnibždėjo į ausį, ir Felikso akys bemat nušvito. Ištiesęs ranką, jis prisitraukė arčiau RTV1 laidos vedėjo mikrofoną ir garsiai, aiškiai tardamas žodžius, pareiškė:

– *Tai mažas mano sielos žingsnelis ir didžiulis visos žmonijos šuolis į priekį.*

Salėje tvyrojusi įtampa iš karto atslūgo. Pašokę iš vietų, žiūrovai audringai sveikino herojų. Griaudėjo ovacijos, buvo girdėti susižavėjimo šūksniai.

– Brangūs RTV1 kanalo žiūrovai! Šią istorinę akimirką jūs turėjote malonią progą išgirsti tanatonauto, nacionalinio mūsų herojaus, istorinę frazę. Jis pasakė: „Tai mažas mano sielos žingsnelis ir didžiulis visos žmonijos šuolis į priekį." Jam pavyko atlikti stulbinamą istorinį žygdarbį. Mūsų akyse jis mirė ir sugrįžo iš anapusinio pasaulio. Bet kas iš tikrųjų keliavo? Feliksas, nerasdamas geresnio žodžio, pasakė, kad tai buvo jo siela. Dabar reikia moksliškai įvertinti šį įvykį. Aš su didžiausiu džiaugsmu...

Mes karštai glaudėme Feliksą prie savęs.

– Puikiai pavyko, ar ne? Ir... kaip dėl mano amnestijos? Ar viskas bus gerai?

– Tu ją užsidirbai. Dabar esi laisvas! – iškilmingai pareiškė prezidentas Liusinderis.

– Šiek tiek per vėlai... Prakeikimas! Kad tapčiau padoriu vidutinioku, teks gerokai paplušėti!

Amandina nesitraukė nuo Felikso.

– Tu su mumis! Tu vėl su mumis, tu gyvas!

– Aha... tikrai. Matote, žadėjau ir grįžau, grįžau pas savo bendrus. Šįkart aš ten gerai apsižiūrėjau, viską pamačiau, viską įsiminiau. Jeigu norite, galiu nupasakoti, kaip ten viskas atrodo. Velniai griebtų, sunku net patikėti...

Raulis Razorbakas, aiškiai nervindamasis, priėjo prie jo ir pasakė:

– Žemėlapį! Mes nupiešime mirusiųjų kontinento žemėlapį ir

kiekvieną kart, kai žengsime bent žingsnį į priekį, papildysime jį naujomis detalėmis!

Tuo metu salė kraustėsi iš proto.

Televizijos žurnalistas persekiojo mus. Jis sušuko:

– Pone Kerbozai, jūs privalote ką nors pasakyti RTV1 kanalui. Mūsų žiūrovai turi teisę žinoti, kaip atrodo pomirtinis pasaulis. Pone Kerbozai, jūs – šimtmečio didvyris, pone Kerbozai!

Feliksas susimąstė, ieškodamas tinkamesnių žodžių, pasikasė pakaušį, paskui tarė:

– Gerai... galiu jums pasakyti, kad ta velnio nešta ir pamesta senė, mirtis... Tai kažkas... Tai visiškai ne tai, ką jūs įsivaizduojate. Ten daug spalvų, daug visokiausių dalykų, daug... Net negaliu apsakyti.

RTV1 laidos vedėjas prie mūsų tiesiog priskreto. Netrukus jis turės skirti laiko batų tepalo reklamai, bet jis dar turi daug ko paklausti. Jis nėrėsi iš kailio reikalaudamas paaiškinimų.

Raulis kumštelėjo man į pašonę.

– Na, Maiklai, drožk jiems kalbą!

Nieko negalvodamas priėjau prie scenos krašto. Iš visų pusių į mane tvieskė prožektoriai.

– Ponai ir ponios, mūsų pastangos nenuėjo perniek. Mums pavyko išsiųsti tanatonautą į aną pasaulį ir sugrąžinti jį atgal.

Salė pritilo. Kažkoks žurnalistas paklausė:

– Daktare Pinsonai, jūs esate vienas svarbiausių šiandienos triumfo kaltininkų. Ką ketinate daryti toliau?

Pasilenkiau prie mikrofono ir pasakiau:

– Ši diena – pati svarbiausia mano gyvenime. – Visi klausėsi užgniaužę kvapą. Aš kalbėjau toliau: – Mes nugalėjome mirtį. Taip, kaip buvo, daugiau nebebus. Privalome iš esmės pakeisti savo požiūrį į daugelį svarbiausių dalykų. Mes turime galimybę įsiskverbti į visiškai naują visatą. Dabar visi pasaulio įvykiai bus skaičiuojami nuo šios dienos – tai buvo iki jos ar po jos. Man pačiam sunku tuo patikėti. Ir vis dėlto mes įrodėme, kad...

Tą akimirką man šovė į galvą ta prakeikta nuolatos mane persekiojanti mintis: „Po galais, o ką aš čia veikiu?“

– ...Taip, mes ką tik įrodėme, kad...

Staiga pirmą kartą iki galo suvokiau, kad scenoje stoviu vienas, o priešais mane, tamsioje salėje, – didžiulė minia lyg pakerėta klausosi mano žodžių. Taip pat suvokiau, kad iš tikrųjų nuveikiau istorinės reikšmės darbą. Toji mintis taip užvaldė protą, kad niekaip negalėjau jos atsikratyti.

Minia ir toliau laukė sensacingų mano minčių, stambiu planu televizijos kameros rodė mane visam pasauliui. Milijonai įsitempusių žmonių žiūrėjo į mane, o aš stovėjau prasižiojęs ir tylėjau.

– Daktare Pinsonai?

Jaučiau, kad daugiau neįstengsiu ištarti nė žodžio. Žurnalistas šiek tiek sutriko, nes padėtis buvo kebloka. Norėdamas išsisukti, jis kreipėsi į Liusinderį:

– Hm... O jums, pone prezidente? Jums pavyko įrodyti, kad patikėjote tuo ne veltui... Kaip manote? Ar tai, kas šiandien įvyko Kongresų rūmuose, turės įtakos jūsų politikai prieš artėjančius rinkimus?

Prezidentas Liusinderis visiškai nekreipė į jį dėmesio. Atsisukęs į mus, tyliai pasakė:

– Eime, draugai, pamirškime šiuos plebėjus. Sėkmingai išsikapstėme, dabar eikime, reikia pradėti rengti mirusiųjų kontinento žemėlapį.

– Kur mes eisime?

– Į Fleri Meroži, į tanatodromą. Dabar ramybę galime rasti tik ten.

Negausus mūsų būrelis buvo labai susitelkęs.

83 – PERSŲ MITOLOGIJA

Nusiminė žuvis: „Man tas griovys – kankynė.
Ar nežinai, kada pakils vanduo, kaimyne?“
„Netrukus mus iškeps, – atsakė antis jai, –
*Ir bus tuomet vis tiek, dubenyje ar vandenyne!“**

Omaras Chajamas

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

84 – ŽEMĖLAPIS

Iš kamerų sklido sveikinimo šūksniai. Kaliniai per RTV1 televizijos kanalą sekė Felikso „kelionę“. Mūsų tanatonautas visus sveikino ir markstėsi, tarsi sakytų: „Aš tai žinojau ir visada jums sakiau.“

Lazarete, paverstame tanatodromu, Raulis surado kartono lapą ir kelių spalvų flomasterius. Apsupome Feliksą, o jis bandė mums išsamiai papasakoti tai, ką matė anapusiniame pasaulyje.

Buvo graudu žiūrėti į šį storą drimbą, ieškantį tinkamų žodžių; jis susimąstydavo norėdamas kuo tiksliau parinkti žodžius, nes labai stengėsi patenkinti mūsų, pirmų tikrų savo draugų, smalsumą.

Feliksas kasėsi kaktą, kasėsi nugarą, kasėsi pažastis. Jis raukė kaktą. Kartografas ėmė nekantrauti:

– Na, kaip ten?

– Pradžioje piltuvo formos įduba, jos kraštuose kažkas panašaus į putų arba vatos karūną...

Raulis nupiešė eskizą.

– Ne, – pasakė Feliksas. – Toji įduba platesnė.

* Omaras Chajamas. *Išminties taurė*. Vilnius, 1984. Vertė L. Broga

Jis užsimerkė, kad geriau prisimintų magišką paveikslėlį.

– Tai tarsi neoninė padanga su siūlais, nusidriekusiais visomis kryptimis. Kažkas skysta... Kaip čia pasakius? Milžiniškos melsvų žvaigždžių dulkių bangos, šviesos pluošteliai virš vandens. Tarsi kybai ore vidur vandenyno, o šis sukdamasis iš šviesos ir kibirkštėlių sudaro karūną.

Pitekantropas tapo poetu. Amandina susigraudino.

Raulis padarė naują eskizą, nupiešė kažką panašaus į suveltą salotų pluoštelį.

– Dabar geriau, – pasakė Feliksas. – Suprantate? Plaukioji kažkokioje ugninėje želė, o jauti malonią jūros gaivą. Tai priminė man pirmąjį pasimatymą su jūra.

– O kokios ten spalvos?

– Na, melsvos... Viskas žėri ir sukasi kaip sukutis manieže. Įduba įsiurbia aplink mane esančius numirėlius. Jiems prie bambų pririštos baltos virvės; virvės nutrūkdavo, kai jie įlįsdavo giliai į įdubą.

– Ar jos nutrūkdavo iš karto? – paklausė Liusinderis.

– Aha. Jie atsilaisvindavo iškart ir galėdavo judėti greičiau.

– Kas buvo tie žmonės? – paklausė Amandina.

– Numirėliai iš visų šalių, visų rasių, jauni, seni, dideli, maži...

Raulis liepė mums nutilti. Mūsų klausimai galėjo nukreipti tiriamojo dėmesį nuo tikslo. Smulkmenas jis galės pranešti vėliau.

– Tęsk pasakojimą apie melsvą įdubą.

– Na, jinai po truputį siaurėjo ir virto milžinišku vamzdžiu. Ten spalvos atrodė sodresnės, sienos buvo žalsvai žydros spalvos. Aš iki tos vietos nenusikapsčiau, bet spalvą tikrai mačiau.

– Ar įduba sukasi visą laiką?

– Aha, labai lėtai palei kraštus ir kuo giliau, tuo greičiau. Paskui susiaurėja ir ima šviesti. Tame žalsvai žydrame koridoriuje buvo minia negyvėlių, ten pakito mano forma.

– Koks tu tapai?

– Aš tebeturėjau tą patį tanatonauto kūną, bet tapau permatomas, toks permatomas, kad mačiau save kiaurai. Mane tai apstulbino. Aš netgi užmiršau, kad turiu kūną. Nebejaučiau įaugusio nago. Aš buvau kaip...

– Plunksnelė? – daviau užuominą prisiminęs egiptiečių „Mirusiųjų knygą“, iš kurios Raulis pateikdavo man citatų.

– Aha. Arba kaip sustingęs skersvėjis.

Raulis plušo prie popierių. Jo piešinys pamažu įgijo formą. Įduba, koridorius, permatomi žmonės, ilgos bambagyslės... Nejaugi mirtis jau parodė savo pavidalą? Piešinys panėšėjo į didžiulę susivėlusią galvą.

– O matmenys? – paklausiau.

– Neįtikimi. Siauriausios vietos, kurią mačiau, skersmuo gal keliasdešimt kilometrų! Ir visi pasaulio numirėliai skriejo ten šimto kilometrų per valandą greičiu! Ten nebuvo nei viršaus, nei apačios. Galbūt ir buvo galima eiti sienomis, bet skristi kur kas patogiau.

– O gyvūnų ten buvo? – paklausė Amandina.

– Ne, jokių žvėrių ten nėra. Tik žmonės. O jų skriejo ištisi pulkai. Tikriausiai kažkur vyksta karas – ten buvo tiek daug numirėlių. Ir visi jie koridoriumi sklendė taikiai, nesistumdė, nors greitis buvo didelis. Juos visus traukė į šviesą, kaip drugelius.

Raulis pakėlė flomasterį.

– Bet visi tie permatomi numirėliai būtinai turės kada nors kur nors susidurti, – pasakiau.

– O kur jūs sustojote? – paklausė Liusinderis.

Feliksas pirštu parodė popieriuje tašką ant siaurėjančios melsvos įdubos sienos.

– Čia.

Toks tikslumas mus apstulbino.

– Galėjau keliauti toliau, – aiškino Feliksas. – Bet dar centimetras ir sidabruota mano virvė būtų nutrūkusi. O tada – „sudie visai kompanijai“.

– Bet jūs sakėte, kad virvė labai elastinga, – tarė prezidentas.

– Taip tik atrodo. Kuo labiau traukia šviesa, tuo sausesnė darosi virvė. Ji tampa trapi ir kieta. Velniai rautų, dar centimetras ir apskritai nebesinorėtų grįžti į šį pasaulį. Šis taškas buvo paskutinė mano riba.

Jis dūrė pirštu į tą tašką. Raulis paėmė juodą flomasterį, nubrėžė ten punktyrinę liniją ir po ja užrašė: „Komos siena."

– Ką tai reiškia? – pasidomėjau.

– Manau, tai savotiškas garso barjeras. Riba, kurios kol kas negalima kirsti nesukeliant pavojaus gyvybei. Dabar, kai jau turime pirmą žemėlapio brėžinį, mes iškeliame sau naują tikslą – įveikti šią ribą.

Ir Raulis riebiomis raidėmis virš brūkšnio, žyminčio komos sieną, užrašė: *Terra incognita**.

Mes pagarbiai žvelgėme į kartono lapą. Prasidėjo naujo kontinento tyrimas. Pirmasis kontaktas, krantas, paskui, pionieriams judant į priekį, žemėlapyje rasis žemės, kalnai, lygumos, ežerai, o *Terra incognita* trauksis vis tolyn, kartono lapo pakraščio link. Taip buvo Afrikoje, Amerikoje, Australijoje. Pamažu žmonės trynė tuos du žodžius, simbolizuojančius tai, kas nežinoma.

Terra incognita... Bandymo Kongresų rūmuose liudytojai manė, kad tai – politinio-mokslinio ginčo pabaiga. Mes keturiese – Liusinderis, Amandina, Raulis ir aš – žinojome, kad yra priešingai, tai buvo ne pabaiga, o pradžia.

Reikėjo ištirti baltai melsvą tunelį, tampantį žalsvai žydru. Reikėjo papildyti žemėlapį ir vis stumtelėti žodžius *Terra incognita*.

Raulis sunėrė pirštus.

– Pirmyn, tiktai pirmyn į nežinomybę, – sumurmėjo jis, neslėpdamas šlovingos konkistadoro šypsenos.

Naujas šūkis, vedantis mus į priekį.

Mes susižvalgėme. Mūsų akyse degė ryžtas.

Nuotykis dar tik prasidėjo.

Pirmyn į nežinomybę.

*Nežinoma žemė; neištirta sritis; nežinomas dalykas (*lot.*).

ANTRAS ETAPAS: PIONIERIŲ EPOCHA

85 – SPAUDOS APŽVALGA

Paryžiaus laikraštis: SENSACIJA KONGRESŲ RŪMUOSE.

PRANCŪZAS ĮŽENGĖ Į MIRUSIŲJŲ KONTINENTĄ

Pirmasis žmogus, įžengęs į anapusinį pasaulį, yra prancūzas Feliksas Kerbozas. Vedamuosiuose straipsniuose mes nuolat pabrėždavome tvirtą tikėjimą ambicingais mūsų prezidento Liusinderio projektais. Jo pastangomis nacionalinė tyrėjų brigada nušluostė nosį visiems konkurentams, vesdama pėstininką į karalienes, nuvedė jį į Mirusiųjų kontinentą. Mūsų leidinys jau šiandien skelbia Feliksą Kerbozą metų žmogumi ir pateikia peticiją kuo greičiau apdovanoti jį Garbės Legiono ordinu.

Londono laikraštis: EUROPIETIS ANAPUSINIAME PASAULYJE

Mirtį galima aplankyti. Grupei europiečių tyrėjų pavyko nusiųsti žmogų į anapusinį pasaulį ir sugrąžinti jį iš ten gyvą ir sveiką. Kaip dažnai būna, deja, prieš patiriant sėkmę, buvo daugybė nesėkmingų bandymų. Manoma, kad Prancūzijoje, atliekant bandymą peržengti galimybių ribas, koks šimtas žmonių buvo nusiųsta pas protėvius. Feliksas Kerbozas garbingai nugalėjo, nepaisant sarkastiškai nusiteikusios prancūzų visuomenės, kuri vieningai smerkė tai, ką laikė „suprogramuotos mirties laboratorija“. Britanijos mokslininkai irgi pasirengę leistis į panašią avantiūrą. Mūsų laikraščio puslapiuose skaitykite, kaip rutuliojasi įvykiai.

Tokijo laikraštis: MŪSŲ PROTĖVIŲ BEIEŠKANT

Vienas žmogus nusprendė bet kuria kaina vykti ieškoti savo protėvių. Vakarų pilietis Feliksas Kerbozas bandė su jais susitikti. Jis vartojo kalio chloridą, itin nuodingą medžiagą. Kerbozas atsipeikėjo po dvidešimties minučių visiškai sveikas. Dabar ir japonų mokslininkai stengiasi rasti atsakymą į patį svarbiausią klausimą: ar gali turistas apsilankyti mūsų protėvių šalyje (galbūt ją net nufotografuoti) kaip bet kurioje kitoje žemės vietoje.

Niujorko laikraštis: VELNIO APSĖSTI PRANCŪZAI

Nedidelė prancūzų eksperimentuotojų grupė atliko itin keistą bandymą: kad apsilankytų anapusiniame pasaulyje, nunuodijo žmogų. Štai jau keletas savaičių, kai apie šį projektą žinantys prancūzai susitelkė prieš Prancūzijos prezidentą Žaną Liusinderį; jie kaltina prezidentą, esą jis yra serijinis žudikas, mat projektas, kurio iniciatorius jis ir buvo, sėkmę patyrė tik po to, kai mirtis pasiglemžė šimtą aukų. Išradingiems mokslininkams grėsė teisminis persekiojimas, nes visiems žinoma, kad smulkmeniška Prancūzijos biurokratija mokslininkams apkarpo sparnus. (Būtent todėl geriausi tyrėjai prancūzai nuo seno persikelia gyventi į Jungtines Amerikos Valstijas, kur gali ramiai dirbti ir siekti Nobelio premijos.) Šį kartą keturi narsūs piliečiai gebėjo visai tautai ir netgi priešiškai nusiteikusiems ekspertams įrodyti, kokia svarbi jų veikla. Tiesioginio eterio metu, transliuojant tarptautinėms televizijos kompanijoms, jie nusiuntė Feliksą Kerbozą į mirusiųjų kontinentą; iš ten jis grįžo gyvas ir sveikas. Tai iki gyvos galvos kalėti nuteistas kalinys, kuriam, atlikus šį žygdarbį, buvo suteikta malonė ir kuris nuo šiol pradeda karjerą kaip *self made man**.

Daugelis Amerikos kino kompanijų jau pasiūlė jam įspūdingus honorarus už tai, kad suvaidintų pats save gerai finansuoja-

* savo jėgomis prasimušęs žmogus (*angl.*).

mame filme. Kol kas jis nedavė atsakymo, bet Amandinos vaidmuo jau siūlomas Kerolei Terkson, o Prancūzijos prezidento Liusinderio – Fredui O'Benonui. Greitai šį filmą jūs išvysite mūsų ekranuose.

Romos laikraštis: POPIEŽIUS ĮNIRŠĘS

Kai prancūzai nusprendė užkariauti mirusiųjų kontinentą, popiežius pareiškė, kad jį papiktino mokslininkų pastangos savintis svetimas teises. „Mirtis – Dievo reikalas, o Dievas kalba Vatikano lūpomis", – priminė Šventasis Tėvas ir pridūrė: „Mes negalime palaiminti žmonių siuntimo į anapusinį pasaulį. Primygtinai prašome, kad prancūzų valdžia susitiktų su Paryžiaus arkivyskupu prieš atliekant naują bandymą." Visi tikisi, kad popiežius po minutės kitos paskelbs bulę.

Madrido laikraštis: LIUSINDERIO BYLA

Prancūzijos Respublikos prezidentą Žaną Liusinderį paskutinėmis savaitėmis visi laikė tikru bepročiu. O dabar visi mano, kad jis – nepaprastai išsilavinęs žmogus, kurio pavyzdžiu turi sekti visi. Taip, Liusinderiui dažnai trūksta humoro jausmo, jis niekada neužjaučia bėdos ištiktų tautų. Beje, savo puslapiuose mes jau kritikavome netoliaregišką protekcionistinę jo politiką. Bet dabar tikrai žavimės Liusinderio projektu, kuris ilgą laiką buvo kruopščiai slepiamas. Galutinio kontinento užkariavimas! Nors ir sunku patikėti, Feliksas Kerbozas gebėjo aplankyti Galutinį kontinentą ir sugrįžti iš ten. Mūsų vyriausybė rengiasi pradėti vykdyti programą, padėsiančią geriau suprasti šį fenomeną.

Berlyno laikraštis: APGAULINGAS MANEVRAS

Prancūzai vis dar turi parako parakinėse. Dabar, kai skęsta jų ekonomika, kai nesiliauja streikai ir priešiškos demonstracijos, kai jie nesėkmingai bando sulaikyti narkotikų srautus ir neteisėtos imigracijos bangas, jų prezidentas Liusinderis atlieka ban-

dymus su mirtimi – taip stengiasi atitraukti žmonių dėmesį nuo krizinės situacijos. Kalbama, kad jam pavyko nusiųsti žmogų į anapusinį pasaulį. Vokiečių mokslininkų grupė netrukus patikrins šį abejotiną eksperimentą.

Pekino laikraštis: MIRTIS. PASKUTINĖ KOLONIJA
Žalia šviesa mirusiųjų kontinentui užkariauti. Kaip ir kanonierių politikos laikais, didžiosios valstybės neslepia savo požiūrio į kolonijas. Štai jau keletas dienų slapta, neigdami, kad vykdo manevrus, amerikiečių, anglų, vokiečių, italų ir japonų specialistai pradėjo kurti tanatodromus. Iš patikimų šaltinių sužinojome, kad kažkokiam prancūzui Feliksui Kerbozui jau pavyko padaryti tai, kas neįmanoma. Paskutinė riba neva yra dvidešimtoji komos minutė.

86 – PO PERGALĖS

Abejonės išsisklaidė. Projektas „Rojus“ buvo sėkmingas, mus sveikino mokslininkų bendruomenė, visuomenė ir spauda. Ekspertų komisija, pakviesta į Kongresų rūmus, kad apkaltintų, įteikė parlamentui ataskaitą, kurioje pripažįstami mūsų nuopelnai ir projekto pagrįstumas.

Niekas nebedrįso kalbėti apie „suprogramuotos mirties laboratoriją“, arba „prezidento skerdyklą“.

„Kas yra mirtis? Kas yra mirtis? Kas yra mirtis? Kas yra mirtis? Kas yra mirtis?..“

Šią frazę galiu užrašyti dvidešimtyje puslapių. Tai tik mažytė dalelytė mane kankinančio troškimo žinoti.

Kai nieko nežinome, nekyla ir jokių klausimų, bet, kai atsiranda galimybė išsiaiškinti, iškart norime viską sužinoti, viską suprasti.

Mano neuronai pradėjo suvokti mirties paslaptį, o smegenys ėmė reikalauti naujos informacijos.

Faktas, kad mes prie jos priartėjome, beveik ją valdėme, turėtų raminti. „Mirtis – tai šalis, į kurią galima nuvykti ir sugrįžti atgal!“ Heraklis, mūsų pirmtakas, jau leidosi į Pragarą, kad susikautų su Cerberiu. Kodėl ir mums nepadarius to paties?

Rauliui pavyko įgyvendinti savo svajonę, o dabar mane užvaldė noras sužinoti, kas laukia žmonių po mirties. Kaip klostysis įvykiai, kai viskas bus baigta? Galų gale gyvenimas – filmas su tęsiniu, įdomu žinoti, kas vyks pasibaigus paskutinei serijai.

Aš dar nebuvau atsipeikėjęs po patirto šoko. Mano galvoje kirbėjo daugybė klausimų. Ar gali žmogus, turintis vaizduotę ir įsitikinęs savo teisumu, užkariauti anapusinį pasaulį? Kas jį riboja? O svarbiausia – kas yra mirtis, kas yra mirtis, kas yra mirtis?..

Prezidentas Liusinderis pakvietė mus į konferenciją Eliziejaus laukų rūmuose. Priėmė darbo kabinete, prikimštame kompiuterių ir vaizdo kontrolės įrenginių. Patalpa atrodė gana rūsčiai, ji gerokai skyrėsi nuo ištaigingo, oficialaus, puikiais Liudviko XV stiliaus baldais apstatyto kabineto, kuriame prezidentas paprastai priiminėdavo lankytojus.

Valstybės galva pareiškė, kad laikas padvigubinti pastangas. Skeptikų nebeliko. Laukia kova su naujais priešininkais. Pavydintieji mums šlovės visame pasaulyje ėmė statyti tanatodromus.

– Negali būti nė kalbos apie tai, kad mus galėtų pralenkti amerikiečiai arba japonai. Taip jau buvo aviacijos srityje, – rūsčiai kalbėjo jis. – Broliai Raitai gyrėsi, kad sukūrė pirmąjį lėktuvą, nors visiems žinoma, kad tai padarė Klemanas Aderas! Jums pavyko pakilti, bet dabar saugokitės, atsiras žmonių, kurie tvirtins, kad aplenkė mus tirdami anapusinį pasaulį.

Man buvo sunku patikėti, kad po mūsų triumfo Kongresų rūmuose, kurį matė daugybė žiūrovų, nežinomi užsienio mokslininkai pradės įrodinėti, kad ne mes esame tanatonautikos pirmtakai.

Aš negalėjau su tuo sutikti:

– Turime tikslią cheminę raketos nešėjos formulę, tą „čempionę“ galime pristatyti visam pasauliui, mes netgi sukūrėme ke-

lionių tarp dviejų pasaulių terminiją. Mūsų istorinis prioritetas neginčijamas, o pažanga tokia didelė, kad kitiems prireiks daug laiko, kad mus pasivytų.

Liusinderis pakėlė rankas į dangų.

– Tik pamanykite! Kol deputatai pešioja mūsų kreditus, Amerikos universitetai tyrėjams duoda daug pinigų. Be to, jie dirba ne kalėjimo rūsiuose! Mūsų dantisto krėslas turėtų stovėti muziejuje, o ne tyrimo laboratorijoje! Ne, jie apsups save prabanga, naudos pačią naujausią aparatūrą pasaulyje! Mes, beje, taip pat spartiname darbus. Matau tik vieną būdą mūsų poreikiams patenkinti, profesoriau Razorbakai, daktare Pinsonai, panele Balius ir pone Feliksai Kerbozai. Nuo šiol jūs esate tiesiogiai pavaldūs prezidento aparatui. Aš skiriu jus aukščiausiais valstybės valdininkais.

Na ir ištįs Konrado fizionomija, kai pranešiu jam naujieną.

– Puiku. Galėsime patobulinti mūsų laboratoriją, – apsidžiaugė Raulis.

Liusideris jį nutraukė:

– Razorbakai, užteks amatininkauti! Kalba sukasi apie tarptautines varžybas. Mūsų šalis užima jai deramą vietą pasaulyje. Be to, dabar nėra prasmės slėptis. Atvirkščiai, laikas dirbti atvirai. Mes pastatysime naują tanatodromą, šiuolaikišką ir didelį. Reikia sukurti „istorinę“ vietą. Naują triumfo arką. Mirties nugalėtojų triumfo arką.

Kaip ir daugelį politikų, Liusinderį kvaitindavo jo paties žodžiai. Tuo pat metu jam buvo malonu nuteikti atlikti žygdarbį kariuomenę, kurią jis laikė sava. Mes buvome elitinis jo padalinys, jo asmeniniai mokslo komandosai, pasirengę viskam, kad tik jis įsiamžintų istorijoje.

Bet mums nerūpėjo Liusinderio ambicijos. Jis ieškojo nemirtingumo, o mes buvome tyrėjai ir norėjome atskleisti paslaptį, seną kaip ir pati žmonija.

Tvarkytojas su auksine grandine ant kaklo pompastiškai ati-

darė duris. Audiencija baigta. Prezidento laukia kiti reikalai. Mums laikas nešdintis.

– Specialiosios tarnybos nuolat informuos mus apie priešininkų laimėjimus, – pasakė jis ir atsisveikindamas pridūrė: – Dabar, panele ir ponai, sutelkite jėgas ir imkitės darbo!

87 – ŽYDŲ MITOLOGIJA

„Gyvenimas pripratino mus prie mirties per miegą.
Gyvenimas per sapnus perspėjo mus, kad yra kitas gyvenimas."

ELIFAS LEVI

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

88 – ŠEIMOS REIKALAI

Po audringų įvykių Kongresų rūmuose visą savaitę pratūnojau vienas namie. Sakoma, kad vienatvę lengviau kęsti, kai patiri euforiją, o ne tada, kai pralaimi, bet mano kančios nesumažėjo. Ko aš tikėjausi? Kad užplūs ordos fanatikų, kurie prie pastato durų lauks manęs pasirodančio? Aš buvau Maiklas Pinsonas, vienišas žmogus, ir likau Maiklas Pinsonas, vienišas žmogus, ir visai nesvarbu, pasirodė mano nuotrauka spaudoje ar ne.

Mintyse netgi mačiau epitafiją ant savo antkapio: „Čia ilsisi Maiklas Pinsonas, paprastas ir vienišas, kaip visi šiame pasaulyje."

Aš guodžiausi gerdamas baltąjį portveiną ir valandų valandas skaičiau senas knygas apie mitologiją.

Pavargęs nuo tų neretai nuobodžių knygų, vartydavau žurnalus. Visi jie buvo pilni straipsnių apie gražių besišypsančių aktorių, kurie veda ir apgaudinėja antrąsias savo puses, laimę. Kiekviename puslapyje buvo begėdiška poros, švytinčios po vestuvių

arba besilaukiančios kūdikio, nuotrauka. Rašeivos tvirtino, kad jie genialūs, unikalūs, apipilti premijomis ir vis tiek išliko kuklūs, atsipalaidavę ir visada malonūs. Jie rėmė kovą su poliomielitu, jie įsūnydavo ir įdukrindavo vaikučius iš trečiojo pasaulio šalių, jie kalbėjo apie meilę kaip apie vienintelę nepakeičiamą vertybę, jie susipažindavo su naujais draugais, taip pat genialiais ir besišypsančiais. Nuo šiol tanatonautai taip pat buvo laimingi žmonės. Feliksas tapo žvaigžde, Raulis rado kelią pas savo tėvą, prezidentas Liusinderis išgarsėjo, Amandina manė, kad galės gelbėti žmones, o aš?

Aš jaučiau nusivylimą. Neturėjau su kuo pasikalbėti, neturėjau su kuo pasidalyti liūdesiu ir džiaugsmu.

Man vėl norėjosi staugti žiūrint į mėnulį, kaip kojotui dykumoje. Auuuuu! Nutildavau tik tada, kai kaimynai imdavo belsti šepečiu į sienas. Įniršęs prisiversdavau skaityti straipsnius apie aktorių, dailininkų, politikų laimę.

Reikėjo suimti save į rankas. Aš buvau pernelyg nekantrus.

Buvo pusė vienuolikos, tą akimirką panorau atsidurti tarp žmonių, su kuriais būtų galima pasiginčyti.

– Sveikas!

Nepasisekė, tai buvo motina ir brolis. Jie pulte užpuolė mane.

– Mažyli, mano mažuliuk, aš didžiuojuosi tavimi. Visada žinojau, kad tavęs laukia sėkmė! Motina visada tai nujaučia...

– Bravo, broleli, sveikinu!

Jie išsipleikė ant mano sofos, tarsi savo namuose, o brolis susivarvino į taurę paskutinius baltojo portveino lašus.

Paskui Konradas pasuko kalbą apie mano finansinius reikalus, kuriuos nuo šiol reikės tvarkyti patyrusio patarėjo padedamam. Motina pabrėžė, kad dabar, kai įgijau tokią reputaciją, galėčiau vesti gražią aktorę arba nemažo turto paveldėtoją. Ji jau iškirpo iš žurnalų keletą straipsnių apie žavingas merginas, viena iš kurių galėtų tapti manęs verta sutuoktine.

– Visos moterys gulės tau prie kojų, – pareiškė ji su goduliu akyse.

– Bet aš... aš jau turiu draugę, – lemenau stengdamasis gelbėtis nuo įkyrios jos užuojautos.

Motinos pasipiktinimui nebuvo ribų.

– Kaip! – sušvokštė ji. – Tu turi draugę ir slepi ją nuo motinos?

– Bet...

– Aš nujaučiu, kas ji! – suspiegė Konradas. – Maiklo draugužė – medicinos sesuo! Gundanti mažulė, mėlynakė, šviesiaplaukė. Ji buvo su juo Kongresų rūmų scenoje! Šaunuolis, broleli, ji netgi vertesnė už Greisę Keli. Bet juk ji puolė bandomajam į glėbį. Maniau, kad ji įsimylėjusi jį!

Kaip visada, broliukas draskė žaizdą, užgavo skaudamą vietą ir su malonumu varė peilį kuo giliau. Motina liepė jam nutilti.

– Medicinos sesuo? Kodėl gi ne? Blogų profesijų nėra. Kada tu ją vesi? Aš norėčiau pamatyti tave vedusį. Tau reikalinga moteris, ji sutvarkytų tavo gyvenimą. Pažiūrėk, kaip apsileidai! Tu peršalsi, jeigu nesirengsi šilčiau. Be to, esu įsitikinusi, kad maitiniesi tik restoranuose. O restoranai taupo, klientus maitina tik išėdomis ir prasčiausios rūšies produktais. Tikiuosi, tu niekada nevalgai maltinių?

– Žinau, mama, žinau, – atsakiau norėdamas išvengti patarimų lavinos.

– Juo geriau. Medicinos sesuo išmokys tave tinkamai maitintis ir rengtis. Paklausyk manęs. Svarbiausia, nepradėk riesti nosies, kad tave rodo per dėžę!

– Ne, mama.

– Kas „ne“?

– Ne, aš neriečiu nosies.

– Ir perspėju, neišpuik, nors ir tapai įžymybe!

Jau geriau kapituliuoti, negu veltis į bergždžius ginčus. Konradas pašaipiai nusišypsojo, jis pamanė, kad aš pasidaviau.

Vartydamas knygas, gulinčias ant žurnalinio staliuko, jis sušuko:

– Mat kaip, tu ėmei domėtis mistika?

– Skaitau tai, kas man patinka, ir niekam nesiruošiu duoti ataskaitų, – suirzęs atsakiau.

Aš dar galėjau nusileisti motinai, bet Konradui? To jau būtų buvę per daug.

Jis buvo atkaklus:

– „Popolis Vuhas, arba Patarimų knyga“ – kas tai, burtų knyga?

Aš išplėšiau nepaprastai vertingą knygą jam iš rankų.

– Tai indėnų majų Šventraštis, – išrėžiau.

– Nieko sau! O šitos: „I Czyn“, „Permainų knyga“, o štai dar „Bardo Tiodolas“, „Mirusiųjų knyga“. Ir „Ramajana“. Klausyk, čia tikras sandėlis. Trūksta tik „Kamasutros“!

– Konradai, jeigu atėjai paerzinti, dink iš čia, kol negavai į snukį! Eik ir ·žaisk su savo pinigais, automobiliais, guosk savo bobas, o mane palik ramybėje!

– Kapinių ramybėje! – išdainavo Konradas.

Aš puoliau jį kumščiais, bet įsiterpė motina.

– Nekalbėk su broliu tokiu tonu. Jis visada teikė man tik džiaugsmą. Vedė, padovanojo anūkų. Jam nėra dėl ko priekaištauti! Neužrietė nosies pakalbėjęs per televizorių.

Aš buvau taip įsiutęs, kad būčiau galėjęs plikai nusiskusti galvą peiliu austrėms doroti! Bet prisiverčiau kvėpuoti lėtai, kad nusiraminčiau.

– Jeigu atėjote paerzinti, bus geriau, jeigu išeisite. Bijote, kad galiu tapti laimingas? Norite sugadinti man malonumą?

Motina, pamačiusi, kad atsisegiau viršutinę marškinių sagą, pripuolusi užsegė ją ir dar spėjo įgnybti man į kaklą.

– Kaip drįsti kalbėti su mumis tokiu tonu? – pasipiktinusi paklausė ji. – Mes visada tave palaikėme. Netgi tada, kai tu su Razorbaku valkiojaisi po kapines, nepriekaištavau, nors žinau, kad daugelis motinų nebūtų leidusios savo vaikams draugauti su kvaišomis.

– Raulis ne kvaiša!

– Bet ir ne visai normalus...

– Jūs kalbate apie mane?

Laikas į duris įdėti patikimas spynas. Pereinamasis kiemas, o ne butas. Skląstis, akutė, skambutis ir – tegyvuoja vienatvė!

Tuo blogiau Rauliui, jeigu jis išgirdo įžeidžiamus motinos žodžius! Jam irgi nederėtų įeiti netikėtai.

– Sveikas, Rauli, – šaltai pasisveikinau.

– Taip, profesoriau Razorbakai, – broliuko balse buvo girdėti pataikūno gaidelės, – mes kalbėjome apie jus. Manome, kad dabar, kai tapote turtingi ir garsūs, jums reikės finansų patarėjo, ginsiančio jūsų interesus. Galų gale dabar judu ir jūsų mergina lyg roko grupė. Jums reikia impresarijaus, žmogaus, kuris rūpintųsi jūsų įvaizdžiu, tvarkytų sutartis...

Aš tikėjausi, kad Raulis užčiaups šunsnukiui burną. Bet ne, jis klausėsi labai dėmesingai.

– Jis tavo brolis? – paklausė.

– Taip, – atsakiau.

– O aš jo motina! – išdidžiai pareiškė mano gimdytoja.

Raulis pasikrapštė smakrą.

– Tavo brolis turi neblogų idėjų, – pasakė, – mums iš tikrųjų reikės valdyti tanatodromą.

Konradas tiesiog pražydo.

– Taigi kad reikės, aš pamaniau, kad būtų neblogai šalia naujojo tanatodromo atidaryti suvenyrų krautuvėlę. Ten būtų galima pardavinėti marškinėlius, panašius į šiuos.

„Mirtis – mūsų amatas“ – taip buvo užrašyta ant marškinėlių, kuriuos jis išsitraukė iš kišenės.

Aš buvau sugniuždytas. Bet ne Raulis. Jis pačiupinėjo audinį.

– Nebloga mintis! Ar marškinėliai nesiglamžo išskalbus?

– Ne. Ir spalva neblunka, aš patikrinau, – pareiškė motina.

Raulis pasirengęs perduoti šventus mūsų projektus į šventyklos prekeivių rankas? Negalėjau patikėti savo ausimis.

– Bet...

Jis liepė man nutilti.

– Tavo brolis teisus, Maiklai. Krautuvėlė leis geriau susipažinti su mūsų darbu, reklamuos prekės ženklą, formuos įvaizdį plačiosios visuomenės akyse.

– O aš tapsiu jūsų atstove spaudai! – suriko gležnoji mano motušė. – Ir tada galėsiu dažniau matyti Maiklą. Ir rūpinsiuos juo.

Aš pasitryniau akis. Ne, nesapnuoju. Mes tik pradėjome atskleisti mirties paslaptį, vadinasi, keisti gyvenimą, keisti pasaulį, keisti žmoniją... Kuo čia dėta „tanatonautų suvenyrų" krautuvėlė? Taip, mes gyvename nuostabioje epochoje! Jeigu Jėzus Kristus sugrįžtų į žemę, žodžius „Mylėkite vienas kitą" jam tektų užrašyti ant šviesiai violetinių marškinėlių. O palaiminti skurdžiadvasiai, nes jų yra dangaus karalystė, ant baltų megztinių užrašys: „70 proc. medvilnės, 30 proc. akrilo, skalbti šiltame vandenyje." Šį darbą geriausiai atliktų Konradas.

Aš netgi mačiau Laodzi, reklamuojamą suvenyrų kioskelyje. „Tas, kuris žino, tyli. Tas, kuris kalba, nežino." Geriausias maudymosi kostiumėlis – kelnaitės su virvute!

Taigi Raulis, mano draugas profesorius Razorbakas, pritarė pasiūlymui, kas beliko daryti man?

Mano broliukas atidarys krautuvę, Taivane užsakys krūvą šlamšto, o motina prekiaus toje krautuvėje.

Gūžtelėjau pečiais ir pagalvojau, kad iš juoko dar niekas nemirė.

– O kada tu supažindinsi mane su savo medicinos seserimi? – motina nusprendė mane pribaigti.

89 – AUSTRALŲ MITOLOGIJA

Australijos aborigenų mitologijoje kalbama apie Ungambikulą, Visada Egzistuojantįjį, atėjusį iš niekur. Ungambikulas – būtybė iš niekur, netikėtai atsiradusi ant plikos žemės. Ji traukia į šiaurę, o ten, kur ji eina, atsiranda kalvų, upių, augalų ir gyvūnų.

Pakeliui ji išmėto vaikus-dvasias – nemirtingas sielas, išėjusias iš jos kūno. Viename urve ji nupiešė šventus ženklus, vadinamus *Tjurungais*. Šie ženklai gali spinduliuoti energiją. Pirmasis Protėvis gimė iš Tjurungo ir vaiko-dvasios sąjungos.

Kiti protėviai gimė tokiu pat būdu, jiems buvo pavesta auklėti pirmuosius žmones.

Kartą Ungambikulas įsmeigė į žemę stulpą. Jis patepė jį krauju, užsiropštė ant jo ir davė ženklą Pirmajam Protėviui, kad šis prisijungtų prie jo. Bet kruvinas stulpas buvo pernelyg slidus ir Protėvis nukrito ant žemės.

Todėl Ungambikulas vienas užkopė į dangų ir užsitempė paskui save stulpą.

Jo daugiau niekas nebematė.

Žmonės nuo to laiko žino, kad visiems laikams prarado nemirtingumą. Šventasis stulpas išlieka ašimi, aplink kurią sukasi viskas šitame pasaulyje po mėnuliu, kaip to ir norėjo Ungambikulas.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

90 – ŠOMONO KALVŲ TANATODROMAS

Iš Respublikos prezidento kanceliarijos specialiojo fondo lėšų mes įsirengėme nuostabiausią tanatodromą. Žinoma, tai nebuvo triumfo arka, tai buvo nedidelis šiuolaikinis pastatas ramiame kvartale. Vietą pasirinkome sumaniai. Tanatodromas įsikūrė Bocari gatvėje, aukščiausioje Šomono kalvų vietoje.

Raulio manymu, įdomu tirti mirtį toje vietoje, kur kadaise stovėjo Monfokono kartuvės. Skaudus priminimas. Čia viduriniais amžiais karaliaus vardu buvo kariami ir nekaltieji, ir plėšikai.

Per du mėnesius statyba buvo baigta.

Aštuoni mums skirti aukštai žvelgė į Šomono kalvų parką. Keturiuose žemutiniuose aukštuose (nuo antro iki penkto) bu-

vo dvylika butų, po tris kiekviename aukšte. Viršutiniuose aukštuose mes išardėme visas pertvaras, šeštame aukšte įrengėme 220 kvadratinių metrų ploto laboratoriją, o septintame – tokio pat dydžio skrydžių salę. Aštuntas aukštas buvo pertvarkytas į mansardą, žiemą ją dengė stiklinis stogas, o vasarą ji virsdavo gaivaus oro terasa.

Amandina pripirko daug įvairiausių augalų ir papuošė priimamąjį pagal savo skonį. Šį kolonijinio stiliaus interjerą dar papildė baltas rojalis *Steinway* ir juodas baras. Vieta pasirodė esanti tikrai nuostabi!

Prie durų pritvirtinta labai kukli lentelė skelbė: „Paryžiaus tanatodromas“, o apačioje smulkesnėmis raidėmis buvo parašyta: „Pašaliniams įeiti draudžiama.“ Raulis pasiūlė dar pridurti: „Dėmesio, tanatonautų startai!“, mėgdžiojant oro uostuose esančius stendų užrašus: „Atsargiai, lėktuvo pakilimo takas!“ Ši idėja mums atrodė patraukli.

Prezidentas Liusinderis iškilmingai atidarė tanatodromą ir pagal tradiciją į laukujes duris sudaužė šampano butelį. Šį kartą tikro šampano, o ne šiaip kokio putojančio vyno. Mes daugiau nebešykštavome.

Atidarymo iškilmės spaudos atstovams buvo surengtos mansardoje. Valstybės galva trumpai pasveikino, pagyrė mūsų pastangas ir palinkėjo nenusisukti sprando įsavinant Galutinį kontinentą. Stovėdamas aukštai ant pakylos tarp vešlios augmenijos, jis liūdnai vardijo kolonijas (Kanadą, Indiją, Vakarų Afriką), kurias Prancūzija prarado vien todėl, kad nesugebėjo išlaikyti lyderės pozicijų.

– Šį kartą mes būsime lyderiai, – energingai užbaigė.

Paskui, blyksint reporterių fotoaparatų blykstėms, jis apdovanojo mūsų ketvertą tanatonautikos Garbės Legiono ordinu, kurį specialiai buvo sumanęs mūsų garbei. Ant ordino buvo pavaizduotas per ugnies ratą skrendantis žmogus su angelo sparnais.

Galbūt tuo metu, kai mes mėgavomės šiltais garbės ir sėkmės spinduliais, iš aukšto į mus mįslingai žvelgė mirtis, tarsi piranijų būrys, besigėrintis pakrantės kaimo vaikais, susirinkusiais pasistatyti iš sutrešusių lentų trampliną, nuo kurio būtų galima šokinėti į drumzliną upę.

Aš lioviausi apie tai galvojęs ir grįžau į triukšmingą mūsų pokylį. RTV1 žurnalistas irgi buvo čia ir bėrė klausimus Amandinai, nors ši, regis, nebuvo linkusi į juos atsakinėti. Amandina – tikra tylenė. Ji leisdavo žiūrėti į ją ir daugiau nieko. Bet šis žurnalistas nemokėjo žiūrėti. Jis klausinėjo ir net nelaukė atsakymų, jis filmavo ir nematė, ką filmuoja. Priverstas pasikliauti dirbtiniais jutimais – mikrofono ausimis ir kameros akimis, – jis buvo praradęs prigimtinius gebėjimus bendrauti. O Amandina tokia graži. Tą vakarą ji vilkėjo iš proto varančią juodą aptemptą suknelę, bet aš vengiau jos šviesiai žydrų akių, traukiančių kaip du bedugniai akivarai.

Mano motina pasinaudojo laikina pertraukėle ir užvertė RTV1 žurnalistą atsakymais į klausimus, kurių šis nė nemanė jai pateikti. „Taip, mes ketiname atidaryti tanatonautikos parduotuvę“, „Taip, parduotuvėje bus prekiaujama marškinėliais ir įvairiais su tanatonautika susijusiais suvenyrais“, „Ne, iki vasaros jokių nuolaidų nebus.“

Apsvaigęs nuo savo idėjų prezidentas Liusinderis ant pakylos kalbėjo toliau.

– Šiuo ordinu, – rodydamas ordiną, aiškino jis, – bus apdovanojami visi, kurie nusipelnys tanatonautikos pažangai, taip pat užsienio kolegos, nuspręsiantys atvykti bendradarbiauti su mumis. Sėkmės visiems!

Ak jau tas Liusinderis. Padarytų bet ką, kad tik jo vardas patektų į istorijos vadovėlius. Jam nepakanka būti prezidentu, paskatinusiu eksperimentuoti su mirtimi. Norėdamas būti įsitikinęs, kad tikrai įsiamžins šios epochos laike ir erdvėje, jis sumanė sukurti „Liusinderio ordiną“ ir įsirengti savo tanatodromą.

Ši vieta, be abejo, vieną gražią dieną bus pavadinta Liusinderio vardu, kaip Kenedžio ar Šarlio de Golio vardais buvo pavadinti oro uostai JAV ir Prancūzijoje.

Jo sumanymas privilioti čionai visus gabius tanatonautus leis mums niekuomet neatsilikti nuo užsieniečių. Neblogai sumanyta.

Jį pagerbdamas, pasakiau tostą.

91 – TIBETO MITOLOGIJA

Žinok:
Be tavo iliuzijų,
Nėra nei mirusiųjų Aukščiausiojo teisėjo,
Nei demonų,
Nei mirties nugalėtojo Madžušri.
Suprask tai ir tapsi laisvas.

„Bardo Tiodolas“, „Tibeto mirusiųjų knyga“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

92 – PRIE DARBO

Kitą dieną po oficialaus atidarymo mes įsikūrėme mirties rūmuose.

Prezidentas kiekvienam iš mūsų paskyrė po butą. Be to, buvo įrengti keli įėjimai į laboratoriją, kad galėtume dirbti naktimis. Mes dar nebuvome pamiršę, kaip buvo įkyrėję kaimynai per šmeižto kampaniją, todėl su didžiausiu džiaugsmu persikraustėme į naująjį savo būstą.

Sau namų židinį išsirinkau ketvirtame aukšte.

Paskui nuskubėjau į laboratoriją susitikti su Rauliu, labai trošktančiu užvožti prezidentui Liusinderiui.

– Amerikiečiai, japonai, anglai... Apie juos tik ir kalba. Jis nieko nesupranta. Mūsų laukia darbai – jie truks daug metų. Mes galime eiti į priekį tik žingsnis po žingsnio ir tik imdamiesi visų įmanomų atsargumo priemonių.

Aš nerimavau matydamas tokį savo draugo atsargumą. Juk jis visuomet ragindavo eiti į priekį nepaisant rizikos!

– Nereikia painioti greitumo su skubotumu.

Pirmiausia reikėjo atvėsinti per didelį Felikso įkarštį, mat jis norėjo, kad skrydžių būtų daugiau.

Mūsų tanatonautas labai pasikeitė po triumfo Kongresų rūmuose. Jis davė interviu vieną po kito. Feliksą nuolatos kviesdavo į televiziją dalyvauti viktorinose arba pokalbių laidose ir, kadangi visa tai buvo transliuojama, jis labai troško jose dalyvauti.

Man buvo suprantamas Felikso siekis atsirevanšuoti už tuos trisdešimt metų, kai su juo buvo elgiamasi taip, tarsi jis būtų buvęs tuščia vieta. Plastinė operacija visiškai pakeitė jo randuotą veidą. Garsiam oftalmologui pavyko išvaduoti Feliksą nuo glaustinių lęšių, vertusių jį nuolat mirksėti. Pliktelėjusios jo galvos plaukai buvo persodinti. Žymiausi modeliuotojai rengė jį kaip reklaminiuose paveikslėliuose. Gražus ir elegantiškas Feliksas Kerbozas buvo idealus mirties herojus.

Jis šmėžavo visur. Dalyvaudavo visose premjerose, visose parodose, visuose madinguose naktinių klubų vakarėliuose. Pačių madingiausių salonų šeimininkės rungėsi dėl teisės pasikviesti vienintelį pasaulyje tanatonautą į iškilmingus savo vakarėlius. Feliksas pateko į Gineso rekordų knygą kaip žmogus, nukeliavęs toliausiai – į gyvenimą po gyvenimo. Jį buvo galima matyti vilkintį supermeno kostiumu šalia įspūdingo topmodelio, tarp pačių taikliausių vyšnių kauliukų spjaudytojų ar alaus gėrimo konkurso nugalėtojų.

Feliksas tapo aukštuomenės žmogumi.

Viena vertus, mes dėl viso to džiaugėmės, nes žinojome, kad tai skatins jį grįžti čionai, kad jo nepasiglemš patrauklus anapu-

sinis pasaulis, taip galėtų atsitikti, jeigu jis nebūtų patyręs dabartinių pagundų. Kita vertus, mus erzino nuolatiniai jo vėlavimai po bemiegių naktų. Užuot ėjęs į tanatodromą, savo darbo vietą, jis dažnai ištisas dienas leisdavo lovoje. Be to, jis priprato būti visų liaupsinamas, todėl mūsų patarimų klausydavosi išsiblaškęs ir darbui buvo gana abejingas.

Vis dėlto Feliksas buvo išsaugojęs profesinės etikos likučius. Per pirmą savaitę po mūsų persikraustymo į Šomono kalvų tanatodromą jis gebėjo du kartus sėkmingai nuskristi ir sugrįžti atgalios.

Feliksas patvirtino, kad ties „koma plius dvidešimt viena minutė“ yra siena, savotiška garų pavidalo membrana; jis ją palygino su permatoma burna.

Pasak jo, peržengus šią sieną, sidabrinė bambagyslė, siejanti su šiuo pasauliu, nutrūksta, tuomet valios pastangomis sugrįžti jau nebeįmanoma.

Visi žurnalai pasigavo pasakymą „komos siena“. Kai kurie komos sieną vadino ir mirties siena, „Molochu 1“ arba tiesiog „Mochu 1“ pagal analogiją su nesisteminiu greičio vienetu machu viršgarsinių lėktuvų greičiui nusakyti.

Žodis „Molochas“ vertė mane prisiminti finikiečių ir kartaginiečių dievą Baalą. Per turistinę kelionę į Tunisą, Sidi Bu Saidą, esu matęs jo atvaizdą – didžiulę tuščiavidurę metalinę statulą, kuriai po pilvu kūrenosi ugnis. Ten būdavo aukojama nekaltos mergaitės ir kūdikiai, juos tiesiog mesdavo statulai į nasrus.

Pirmame pastato aukšte mano motina atidarė krautuvėlę ir, kaip buvo nutarta, pardavinėjo joje marškinėlius, raktų pakabukus ir kepures su snapeliu. Jos krautuvėlė buvo kukliai pavadinta „Mirties nugalėtojai“.

Ten buvo galima nusipirkti dievai žino ko, pavyzdžiui, alaus bokalų su užrašu „Mirtis – mūsų verslas“. Ant prekių riebiomis raidėmis buvo parašyta: „Dulkės į dulkes, pelenai į pelenus“ (ant peleninių); „Paskutinė minutė žudo“ (ant laikrodžių); „Niekas

nedingsta, niekas nesukuriama, viskas transformuojasi“ (ant tualetinio popieriaus); „Aš mirštu, ir tai man patinka“ (ant žvakių); „Dangus laukia“ (ant aitvarų). Ten buvo ir Felikso Kerbozo figūrėlių, vaizdajuosčių su jo skrydžio Kongresų rūmuose įrašu, taip pat vaikiškų tobulo anesteziologo tanatonauto rinkinių su mano portretais.

Na ir skonis...

Beje... draugus galime pasirinkti, o šeimos – ne.

93 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Kreipimasis į Priežiūros tarnybą:
Tanatonautų judėjimas įsibėgėja, jo neįmanoma sutramdyti tradicinėmis priemonėmis. Iš tikrųjų tanatonautika tampa nevaldoma. Kadangi neįmanoma paveikti šio judėjimo kaip reiškinio, mes galėtume pašalinti pagrindinius dalyvius: Raulį Razorbaką, Maiklą Pinsoną ir Amandiną Balius (žr. asmens bylas). Manome, kad tolesnė jų veikla kelia pavojų. Padariniai gali būti labai sunkūs. Prašome leisti pradėti operaciją.

Priežiūros tarnybos atsakymas:
Rekomenduojame tęsti darbą ir stebėti, kas vyksta. Kištis dar anksti.

94 – TEOLOGINIS KLAUSIMAS

– Toji jūsų „komos siena“ – puiku, bet, jeigu jūs nepateiksite plačiajai visuomenei logiško paaiškinimo, ji tučtuojau jus, taip pat ir mane, apšauks šarlatanais! Klius ir man!

Savo kabinete, kur buvo daug kompiuterių ir vaizdo kontro-

lės įrenginių, prezidentas Liusinderis kalbėjo labai susijaudinęs. Jis buvo teisus: eksperimento traktuotė dažnai būna svarbiau negu pats eksperimentas. Beje, kadaise Pasteras nesikuklindavo tuojau pat pranešti dar iki galo nepatvirtintus rezultatus ir tik vėliau patikrindavo, ar nesuklydo. Mes padarėme fantastišką atradimą. Dabar tereikia šią idėją pateikti visuomenei.

Raulis surūkė dar vieną ilgą cigaretę. Mąstydamas išpūtė dūmą į lubas ir pareiškė:

– Ko gera, turiu vieną paaiškinimą, kurį galima pateikti žmonėms.

Prezidentas patogiau įsitaisė ratukiniame krėsle. Automatiškai įsijungė miniatiūrinė nugaros masažo sistema.

– Klausau jūsų, – geranoriškai tarė.

Raulis vėl užsirūkė ir išpūtė eukalipto dūmo žiedą.

– Yra vienas paaiškinimas, iš kurio išplaukia teiginys, kad mirtis – tai biologinis regresas. Kai mirštama ir kai nebeveikia neokorteksas, sąmonė nugrimzta į smegenų sritį, valdančią uoslę, tuo metu mus ir ištinka NDE. Dar išlieka tam tikrų cheminių neokortekso ir uoslę valdančios smegenų srities ryšių, būtent todėl žmonės gali įsiminti tunelio vaizdą. Paskui sąmonė nugrimzta dar giliau, į senąsias smegenis. Smegenų žievės ir uoslę valdančios smegenų srities ryšiai išlieka, bet jau nebėra neokortekso ryšių su senosiomis smegenimis. Prisiminti jau neįmanoma. Dar niekas nėra tyręs šios fazės. Stimuliuojant senąsias smegenis, randasi sapnai, haliucinacijos, veikėjai liliputai. Paskui sąmonė iš senųjų smegenų nugrimzta į ląsteles, o iš ten keliauja į DNR branduolius. DNR egzistuoja nuo pasaulio atsiradimo, ir tik būdamas antrinės sąmonės būklės gali pajusti pirmapradį pasaulį.

Liusinderis pakėlė ranką ir atsigręžė į mane.

– Nieko nesuprantu. O jūs, Maiklai, galite ką nors paaiškinti?

– Neseniai buvo sukurta tachionų teorija. Tachionai – tai naujos elementariosios dalelės, kurias atominiame greitintuve neseniai aptiko Saklė. Tachionai turi vieną unikalią savybę: jų greitis

didesnis negu šviesos. Gali būti, kad būtent šios dalelės ir sudaro sąmonės lauką. Kai rytą pabudęs žmogus jaučiasi kaip nesavas, gali būti, kad jo sąmonės tachionai dar nespėjo grįžti į kūną. Tachionų teorijos kūrėjai daro prielaidą, kad šios dalelės neturi nei praeities, nei dabarties. Galbūt kaip tik tachionai ir sudaro sielos materiją.

Liusinderis paglostė savo šunį.

– Patraukli ta jūsų sąmonės dalelių teorija, bet žodis „tachionas“, mano galva, nelabai tinkamas žiniasklaidai. Gerai, gana tų mokslinių paistalų. Visa tai bus nuobodu žmonėms. Šit jūs, Rauli, žinau, domitės mistika. Kuri iš jūsų skaitytų knygų apie mistiką pateikia suprantamesnę versiją?

– Ko gera, „Bardo Tiodolas“, „Tibeto mirusiųjų knyga“. Ten rašoma, kad kiekvienas turime tris kūnus.

– Jūs juokaujate? Norite, kad tai pasakyčiau savo rinkėjams? – pašokęs paklausė valstybės galva.

– Aš tiesiog kartoju, kas tvirtinama „Bardo Tiodole“. Taigi, mes turime tris kūnus. Pirmasis vadinamas fiziniu. Jį sudaro materija – kieta, skysta arba dujinė. Penkiais jutimo organais mes galime regėti, klausyti, lytėti ir kt. Po mūsų mirties materija suyra ir pavirsta dulkėmis. Antrasis kūnas – vitalinis. Tai fizinį kūną supantis magnetinis laukas, nustatantis mūsų jėgos ir silpnumo linijas. Tas linijas kerta vitaliniai meridianai (juos mini kinai); jose esama čakrų (apie jas kalba Indijos jogai). Jomis cirkuliuoja įgimta mūsų energija, mes išspinduliuojame tą energiją į išorę ir gauname jos iš išorės. Šią energiją indai vadina prana, kinai – ci.

Vercingetoriksas nusižiovavo, ir jam nutįso seilės. Pagalvojau, kad pernelyg drąsu prezidentui, kuris įsivaizduoja esąs Cezaris, pavadinti savo šunį Vercingetoriksu. Menka pergalė būti labradoro šeimininku!

Klausydamasis savo draugo mokslinės mistikos paskaitos, pragmatiškas liaudies išrinktasis, regis, pasijuto sėdintis ne savo rogėse.

– Tęskite! – vis dėlto paliepė.

– Mūsų vitalinis kūnas nulemia tai, ką mes spinduliuosime, kaip vibruosime, kokia bus mūsų charizma. Visa tai, kas vyksta su mumis, žmonėms gali patikti arba nepatikti be kokios nors konkrečios priežasties. Ligos – tai tik fizinio ir vitalinio kūno harmonijos sutrikimas. Kinų akupunktūra atblokuoja, išlaisvina energiją vienuose taškuose ir atnaujina jos cirkuliavimą kituose...

Fizinis kūnas, vitalinis kūnas... Nujaučiau, apie ką dabar mąsto Liusinderis: „Ko gera, reikia kaip įmanoma greičiau atsikratyti šio puspročio išminčiaus (jis šiandien jau atliko savo juodą darbą) ir jo, mokslinio vadovo, postą atiduoti kam nors kitam, tinkamesniam už jį.“

Akimirką prezidento žvilgsnis sustojo ties manimi, tarsi aš būčiau buvęs tinkamas pretendentas. Nieko keista, juk dalyvauju šiame darbe nuo pat pradžios ir kol kas esu sveiko proto.

Įsitraukęs į aiškinimus, Raulis neatkreipė dėmesio į tai, kad jo pašnekovas dvejoja. Jis nieko nepastebėjo ir kalbėjo toliau:

– Beje, Dekartas, sakydamas: „Kūnas nuo sielos skiriasi tuo, kad jis dalus, o siela – ne“, būtent tai ir turėjo galvoje. Tam visi pritaria... Iš to išplaukia, kad gali ateiti akimirka, kai vitalinis kūnas ima ir atsiskiria nuo fizinio kūno.

– Kokiomis aplinkybėmis visa tai įvyksta?

– Hm, pavyzdžiui, pavartojus narkotikų arba apalpus, patyrus orgazmą arba stiprų psichikos sukrėtimą.

– Arba ištikus komai?

– Visiškai teisingai. Mano tėvas, ilgai nagrinėjęs šį klausimą, manė, kad mediumai ir kai kurie mistikai panorėję gali atskirti savo vitalinį kūną nuo fizinio. Mano tėvas buvo filosofijos mokytojas, jo požiūris į reiškinius buvo mokslinis... Pasak jo, tai beveik tas pats, kas nutraukti sau nuo rankos didžiulę permatomą pirštinę.

Prezidentas paglostė šunį.

– Aš taip pat radau kažkokio profesoriaus Ruperto Šeldreiko tekstus, parašytus XX amžiaus pabaigoje. Šis fizikas tvirtino, kad daiktai būna įvairių formų, nesvarbu, iš ko jie būtų sudaryti. Medis jau glūdi sėkloje, žmogaus senėjimas suprogramuotas gemale, jų formos kinta tarsi mobilūs duomenų bankai. Šeldreikas pateikė šių nematerialių formų egzistavimo įrodymų, deja, įtikinamai to nepaaiškino. Gal tai elektromagnetinis fenomenas? Galų gale mes visi turime savo elektromagnetinę žymę. Šią energiją šiek tiek galime pajusti glausdami delnus. Ir vis dėlto esama kažko, ką kartais jaučiame kaip mažytę saulę, kai atitraukiame rankas nuo veido, kai liečiame nepažįstamo žmogaus odą ir netikėtai pajuntame, tarsi būtų trenkusi elektra. Mes paglostome nematomą lauką. Gali būti, kad mes užkliudome sielą!

Liusinderis nekantravo.

– Na o trečiasis kūnas? – paklausė jis.

95 – INTERVIU

Skaitant „Moterų žurnalą“:

M. Ž.: Jūs sakote – siela?

KERBOZAS: Taip. Ji kaip nematoma pirštinė, kurią užsimauni ir nusimauni.

M. Ž.: Prašytume paaiškinti išsamiau.

KERBOZAS: Ten mano kūnas panašus į permatomą įvairių spalvų ir atspalvių debesį. Jis lygiai tokios pat formos kaip įprastas kūnas, tik besvoris; jis gali judėti taip greitai, kaip nori. Jis gali eiti per daiktus, o visi daiktai gali eiti per jį.

M. Ž.: Tai ektoplazma?

KERBOZAS: Nežinau, kas yra ektoplazma. Aš tik pasakoju, kaip mano kūnas tampa permatomas. Žmonės nebegali jo matyti, o kūnas nebegali komunikuoti su žmonėmis. Kita vertus, jis gali skaityti gyvųjų mintis. Koks keistas jausmas!

M. Ž.: O ką jūs galite pasakyti apie skrydį?

KERBOZAS: Skrendama minties greičiu. Kai esu permatomas, galiu štai taip (mėgdžioja plaukiką) jus pereiti. Bet esu sujungtas su savo fiziniu kūnu sidabrine bambagysle, savotišku šviečiančiu ir tampriu lynu.

M. Ž.: Ar malonu skraidyti turint tokį permatomą kūną?

KERBOZAS: Taip. Regis, išnyksta visos ribos. Nebebijai susižeisti ar pavargti. Tampi plevenančia mintimi, gebančia judėti idėjos greičiu.

M. Ž.: Tikriausiai reikia būti labai drąsiam, kad paskui įstengtum grįžti į kenčiantį savo kūną!

KERBOZAS: Tikrai. Ypač kai tau į pirštą įauga nagas!

96 – JAPONŲ FILOSOFIJA

„Samurajaus kelias – mirtis. Jei tau reikia rinktis, gyventi ar mirti, nedvejodamas pasirink mirtį. Nėra nieko paprasčiau. Sukaupk drąsą ir pasiryžk. Yra tokių, kurie tvirtina, kad mirti nerealizavus savo pašaukimo, vadinasi, mirti tuščiai. Bet tai tiesiog klaidingas samurajų etikos aiškinimas, atspindintis apdairų begėdžių prekeivių iš Osakos charakterį.

Patekus į tokią situaciją, beveik neįmanoma tinkamai pasirinkti. Visi mes pirmenybę teikiame gyvenimui.

Nėra nieko natūraliau, kaip ieškoti dingsčių išgyventi. Tas, kuris trokšta gyventi, bet neatlieka savo pareigos, vertas paniekos kaip paskutinis bailys ir apgailėtinas niekšas.“

BUŠIDO, SAMURAJŲ GARBĖS KODEKSAS, XVII AMŽIUS

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

97 – MENTALINIS KŪNAS

Prezidentas Liusinderis mąstė apie profesoriaus Razorbako išsakytas mintis. Šį kartą mano draugas apstulbino net mane. Kiek knygų išminties jis yra sukaupęs savo galvoje?

Kai klausaisi Raulio, atrodo, kad jis – didelė biblioteka, verta visų pasaulio guru ir Rytų išminčių!

– Jūs sakote, trys kūnai, – priminė Liusinderis. – Fizinis kūnas, vitalinis kūnas, ir kas dar?

– Mentalinis kūnas. Jis teikia mums minčių, idėjų. Mentalinis kūnas viską sumuoja, kai kada jis pažeidžia energetinę kūno pusiausvyrą. Būtent mentalinis kūnas leidžia man dabar su jumis kalbėtis. Jis analizuoja ir sintezuoja visą iš mūsų jutimo organų gaunamą informaciją ir suteikia tai informacijai intelektinę raišką. Būtent mentalinis kūnas įsimyli, juokiasi ir verkia.

Valstybės galva buvo priblokštas.

– Fizinis kūnas, vitalinis kūnas, mentalinis kūnas. Iš tikrųjų viskas ne taip paprasta, bet bent jau galima paaiškinti, kodėl į anapusinį pasaulį įsiskverbiame tokie mieguisti!

98 – VAKARIENĖ PRIE ŽVAKIŲ ŠVIESOS

Tiesiai priešais tanatodromą aptikome nedidelį tajų restoraną, pamažu jis tapo mėgstamiausia mūsų užeiga. Jo šeimininkas – tailandietis ponas Lamberas, lakštinių su troškinta mėsa ir baziliko padažu specialistas. Kai aš, Amandina ir Feliksas aptarėme pokalbį su prezidentu ir naujus tanatonautikos tikslus, prie mūsų staliuko pribėgo kažkoks vaikigalis.

– Ar jūs esate ponas Feliksas Kerbozas? – paklausė jis Felikso.

Mūsų herojus linktelėjo galva, jis buvo laimingas, kad jį visi pažįsta.

Berniukas paprašė autografo, ir mus tučtuojau apspito gerbėjų minia. Jie visi kaip vienas tvirtino, kad Feliksas gyvenime atrodo gražesnis negu rodomas per televizorių.

Aš skubiai apmokėjau sąskaitą, tai reiškė, kad mums laikas išeiti.

O Feliksas mielai pasiliko. Jis maudėsi komplimentuose, pasirašinėjo ant valgiaraščių, ant popierinių servetėlių, ant restorano talonų, jo akyse žybčiojo laimės kibirkštėlės. Pagaliau jis pasijuto mylimas.

99 – KENIJOS MITOLOGIJA

Bantai sako, jog iš pat pradžių Dievas nusprendė, kad žmonės bus nemirtingi, ir sumanė pasiųsti chameleoną, kad šis praneštų jiems tą žinią. Paskui, išmintingai apsvarstęs, persigalvojo ir įsakė antrajam pasiuntiniui, šį kartą paukšteliui, pranešti žmogui, esą žmogus mirtingas.

Chameleonas gerokai aplenkė paukštelį. Deja, jis labai mikčiojo, tad neįstengė perduoti žinios žmonėms. Paukšteliui nekilo jokių sunkumų, taigi žmonės sužinojo, kad jie yra mirtingi ir niekada negrįš į žemę tokios formos, kokios buvo ankstesniame gyvenime.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

100 – FELIKSAS NUEINA PER TOLI

Praėjus mėnesiui po Šomono kalvų tanatodromo oficialaus atidarymo, Amandina iškilmingai paskelbė, kad susižadėjo su Feliksu. Aš – apgailėtinas kvailelis – nieko net neįtariau. Arba, ko gera, dėjausi, kad to nepastebiu.

Mudu su Rauliu ne kartą esame kalbėję apie Amandiną. Abu priėjome prie išvados, kad vienintelis būdas patikti tai merginai – patiems numirti, nes ją gali sudominti tik tanatonautas. Ir iš tikrųjų, nes kuo dar ją galėjo sužavėti netašytas storulis Feliksas? Gerai, jis garsus, bet kas iš to? Šiaip ar taip, paslaptingoji Amandina ir vėl išslydo man iš rankų.

Turiu prisipažinti, man suspaudė širdį, kai porelė suėjo į krūvą. Aš stengiausi, kad pavydas nesugriautų mūsų draugystės. Nors Feliksas spaudoje skelbė, kad greitai įveiks Mochą 1, jis taip ir neįstengė to padaryti. Dar blogiau, vis dažniau ir dažniau imdavo dvejoti prieš startą. Dabar, kai turėjo Amandiną ir tapo Paryžiaus numylėtiniu, kažkodėl nelabai troško nugrimzti į pavojingą dirbtinę komą.

Daugiau negalėjome leisti, kad mūsų viltis būtų tik šis vienintelis kaprizingas tanatonautas. Reikėjo kuo greičiau įsigyti visą tabūną lenktyninių žirgų. Būtent Feliksas apie tai prakalbo pirmas. Daug nesitikėdami, padavėme trumpą skelbimą į laikraščius: „Paryžiaus tanatodromas kviečia savanorius."

Mes manėme, kad kandidatus didžiajam šuoliui bus galima suskaičiuoti ant vienos rankos pirštų. Kokia staigmena: atėjo daugiau kaip tūkstantis nutrūktgalvių. Atranka vyko taikant drakoniškus metodus. Raulis, Amandina, Feliksas ir aš tiesiog sijojome pretendentus pro smulkų sietą. Iš mūsų visų Feliksas buvo pats žiauriausias egzaminuotojas. Nieko keista, jis geriausiai žinojo, kaip rizikuojame, ir stengėsi atvėsinti pretendentų įkarštį, užuot skatinęs juos šūksniais: „Pirmyn, vaikinai! Skriskite! Ten jūsų laukia tokie dalykai!"

Pasirodė, kad sportininkai profesionalai ir kaskadininkai geriausiai pasirengę atrankos testams. Šie vaikinai puikiai valdė savo kūną ir, aišku, žinojo, kaip rizikinga žaisti su mirtimi. Eiti koja kojon su mirtimi ir neperžengti ribos!

Išrinkome antrąjį oficialų tanatonautą. Tai buvo Žanas Bresonas. Per bandomąjį skrydį šis kaskadininkas nuskrido ir grįžo

atgal nesusidūręs su kliūtimis. Jis nepriartėjo prie Mocho 1, bet net Feliksas, išklausęs jo įspūdžius, pareiškė, kad skrydis buvo sėkmingas.

Bresonas pasiekė „komą plius aštuoniolika minučių“. Paskui trys kiti tanatonautai pasiekė „komą plius septyniolika minučių“. Mums vis dar niekaip nesisekė peržengti *Terra incognita* ribos „koma plius dvidešimt viena minutė“, bet dabar tikrai žinojome, kad ten yra didžiulis įvairiaspalvis sūkuriuojantis dujų pavidalo koridorius.

Prieš šiuos keturis palyginti sėkmingus bandymus patyrėme dvidešimt keturis pralaimėjimus. Mes sustiprinome saugos priemones, bet vis tiek jauni nekantrūs žmonės praspruūsdavo pro mūsų saugos tinklą. Dar labiau patobulinome atrankos kriterijus. Svarbu palikti tik subrendusius ir stipraus charakterio žmones, pajėgius atsispirti mirties šviesos traukai.

Šalin visokiausius pagyrūnus, ieškančius vien galimybės pakliūti į kilnią mūsų bendriją ir apdumti akis savo draugams! Šalin visus nusivylusiuosius, manančius, kad tanatonautika – paskutinis savižudžių mados klyksmas! Velniop nenuoramas, tepanorusius sužinoti, ar tikrai aname pasaulyje geriau negu šitame! Talentingas tanatonautas, galintis patirti sėkmę, – pirmiausia laimingas žmogus, sveiko kūno ir proto, jeigu mirtų, jis prarastų viską.

Galiausiai mes nutarėme atrinkti daugiavaikių šeimų tėvus!

Po daugybės bandymų apibendrinę patirtį, padarėme tokias išvadas:

1. Kūnas lieka kur buvęs. Keliauja tik siela.

2. Išsilaisvinusi siela tampa balkšva ektoplazma, gebančia eiti per bet kokius materialius objektus ir skraidyti mažų mažiausiai šviesos greičiu.

3. Mirties akimirką ektoplazma, viliojama šviesos, pakyla į dangų ir patenka į žydrą piltuvą.

4. Ektoplazma sujungta su kūnu sidabrine bambagysle.

5. Jei bambagyslė nutrūksta, grįžti į gyvenimą nebeįmanoma.
6. Ties riba „koma plius dvidešimt viena minutė“ yra siena.

Mokslo žurnalai paskelbė šiuos duomenis, ir dabar atsirado šimtai diletantų, kurie bandė startuoti vartodami namų darbo raketas nešėjas. Vieni startuodavo pasitelkę tiopentalį, kiti – chloro junginius. Kas savaitę atsirasdavo tanatonautų nevykėlių. Kai kurie iškeliaudavo į aną pasaulį vartodami barbitūratus ir net pesticidus. Erotomanai atiduodavo pirmenybę orgazmui.

Kurui tiko viskas: raudonasis vynas, haliucinacijas sukeliantys grybai, degtinė, kokainas, šuoliai į bedugnę su tįstine, egzotiški jūros produktai, elektros šokas... Trumpiau tariant, viskas, kas galėtų „išjungti“ žmogų iš realybės! Būti tanatonautu tapo labai madinga. Pats populiariausias įžeidimas buvo frazė: „Tu net nesugebi išeiti iš savo kūno!“ Buvo turima galvoje, kad žmogus nieko daugiau, be fizinio kūno, neturi, netgi nesugeba reikštis per vitalinį ar mentalinį savo kūną.

Kad liautųsi šie masiški žudymaisi, prezidentas Liusinderis priėmė įstatymą, draudžiantį, grasinant ilgam pasodinti į kalėjimą, užsiimti tanatonautika neoficialiuose Paryžiaus tanatodromuose.

Šiek tiek luktelėjęs, Feliksas nusprendė pagerinti savo paties rekordą. Jis ne kartą kvietė žurnalistus ir televizijos reporterius, bet, nors ir dėjo daug pastangų, jam taip ir nepavyko įveikti Mocho 1. Spaudai visa tai pradėjo įkyrėti. Kaskart, kai grįždavo į gyvenimą, Feliksas matė, kaip tirpsta jo gerbėjų minia. Norėdami padėti, kad jis visiškai nenuleistų rankų, mudu su Amandina ir Raulis už pinigus ėmėme samdyti statistus, kad jie užpildytų žiniasklaidininkams skirtą tribūną. Tačiau Felikso apgauti nepavyko, nes jis jau gerai pažinojo pasaulio žiniasklaidos atstovus.

Feliksas darėsi vis liūdnesnis ir melancholiškesnis, todėl patarėme jam atsistatydinti. Juk jis jau pakankamai nuveikė skatindamas tanatonautikos pažangą. Bet Feliksas nepasidavė, pareiškė, kad neišeis, kol neperžengs Mocho 1. Ši mintis jį persekiojo nuolat.

101 – VEDŲ MITOLOGIJA

Eik ir eik į priekį senoviniu mūsų protėvių pramintu keliu! Ten tu išvysi du valdovus, Jomą ir Varūną, atliekančius laidotuvių ritualus.

„RIGVEDA“, X, 14

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

102 – NEDIDELIS ATOKVĖPIS

Netikėtai viskas ėmė krypti į bloga. Feliksas darėsi vis nervingesnis. Jis atidėjo savo vestuves su Amandina neribotam laikui. Įtartinos mėlynės bylojo, kad jis ją muša. Beje, vakarais jų šeimos kivirčų atgarsiai buvo girdėti kaimynų butuose.

Radęs dingstį, Feliksas apkaltino Amandiną, esą ši norinti tik jo pinigų. Tiesa, jis tikrai daug uždirbdavo, ypač tada, kai prezidentas Liusinderis paskyrė jam specialią tanatonauto stipendiją. Be to, jis reikalavo vis didesnių honorarų už savo interviu. Feliksas pasisamdė literatūros agentą, kad šis parduotų jo atsiminimus pačiam dosniausiam leidėjui. Mano brolis atseikėdavo jam iš marškinėlių su jo portretais prekybos. Feliksas turėjo kuo papildyti savo solidžią banko sąskaitą!

Amandina sukandusi dantis kentė mušimus ir įžeidinėjimus. Ji vis dar nepaprastai žavėjosi tanatonautika. Bet, kai Feliksas atvirai ėmė rodytis kekšių draugijoje, jos kantrybė išseko.

Ji atėjo išsiverkti prie mano krūtinės.

Kaip galėdamas raminau Amandiną. Buvau iš pirmo žvilgsnio beprotiškai įsimylėjęs mūsų medicinos seserį ir vis dėlto atsispyriau pagundai pasakyti bent vieną blogą žodį apie jos jaunikį. Amandina niekuomet nebūtų man atleidusi už kandžias pastabas tajų restorane (tokias ji pati laidė jo adresu).

Po dviejų taurelių ryžių degtinės iš dviejų šviesiai žydrų akivarų pliūptelėjo mineralinis vanduo.

– Suimk save į rankas.

– Tai neteisinga. Jaučiuosi taip, tarsi būčiau kalta, kad jis negali pereiti pirmos mirties sienos. Aš noriu padėti, bet reikia, kad jis pats pasakytų kaip.

– Jį reikia suprasti, – pasakiau.

Amandina daugiau nenorėjo kalbėti. Ji visada būdavo santūri ir slėpdavo jausmus. Tos merginos galvoje siautė visiškas chaosas. Įskaudinta kol kas ji stengdavosi tvardytis. Tik ašaros liudijo, kokia ji silpna.

Aš pasiūliau jai truputį pasivaikščioti. Po valandos atsidūrėme Per Lašezo kapinėse.

– Štai čia aš sutikau Raulį, – pasakiau.

– Puiku, jūs tikri draugai, – atsiduso Amandina.

– Kai buvau mažas, dėl šios draugystės esu gavęs į snukį.

Ji žengė prie manęs.

– Man atrodo, aš nebenoriu tekėti už Felikso, – sušnibždėjo.

– Tu juokauji? Jis niekada tam nepritars.

– Be reikalo taip manai. Jį apspitęs visas būrys bobų. Vienas jis ilgai neliks. Feliksas buvo nekaltas, su manimi jis patyrė, kas yra moteris. Su meile ir mirtimi jis susidūrė tuo pačiu metu. Dabar Feliksas jau gali gyventi savarankiškai. Aš padėjau jam prisitaikyti prie gyvenimo.

– Gailiesi?

– Ne. Bet žinau, kad mes negalėtume gyventi kartu.

– Tu klysti. Net jei Feliksas ir laksto į kairę ir į dešinę, jis myli tik tave. Tu pranoksti visas kitas. Tu tokia klasiška ir...

Ji gailiai nusijuokė.

– Ar tik neketini manęs merginti?

Dabar nuščiuvau aš.

Ji patikliai prisiglaudė, ir mes ilgai stovėjome stebeilydami į žvaigždes šaltame kapų parke, netoli Nervalio kapo. Jaučiau, kaip maža jos širdelė daužosi man į krūtinę.

Ausyse ošė šiltas vėjelis. Panorau visą savo gyvenimą nugyventi štai taip, įbedęs nosį į šilkinių jos plaukų kupetą.

Akinama vandalų ieškančio kapinių sargo žibinto šviesa nutraukė žavią akimirką, ir Amandina pagaliau atitoko. Ji subruzdo:

– Tu teisus, Maiklai, nereikia taip jaudintis dėl menkų ginčų ir intrigų. Aš neteisi dėl Felikso ir tekėsiu už jo, kai tik jis to panorės.

Grįždami taksi, mes jau nebenorėjome kalbėtis.

103 – GINČAS

Kitas rytas Šomono kalvų tanatodrome buvo audringas. Feliksas, kaip paprastai, naktį grįžo girtas it dūmas su prostitute. Jie užmigo ant grindų, bet prieš tai Feliksas apvėmė pakilimo krėslą.

Švintant Raulis išvijo mergšę ir kartu su Žanu Bresonu išplovė viską, ką tik buvo įmanoma išplauti.

Nors Feliksas išgėrė keletą puodelių karštos kavos, jį tebekankino pagirios.

– Po galais, nereikia man moralų skaityti! Ar jūs žinote, kas aš? Pirmasis pasaulio tanatonautas! Pasaulio! Įsikalkit tai į makaules. Visi kiti – tik asistentai, menkystos.

Visiškai atsitiktinai mes su Amandina įžengėme į salę vienu metu. Feliksas tuoj pat kaltinamai dūrė į mus pirštu.

– Štai ir jie, balandėliai! Negi manote, kad aš nesuprantu, ką išdarinėjate? Gal laikote mane idiotu?!

Raulis suirzęs sudejavo.

– Feliksai, užsičiaupk! Turiu blogų naujienų. Rytą man atsiuntė faksogramą: anglams pavyko priartėti prie Mocho 1 sienos. Jie pasiekė „komą plius devyniolika minučių“. Feliksai, tuoj pat liaukis kvailiojęs ir grįžk prie darbo. Įsakau laikytis griežto grafiko, kaip buvo iš pradžių. Keltis – septintą. Pusry-

čiai: vaisiai ir avižų košė. Sveikatos patikrinimas prieš kiekvieną skrydį. Drausmė ir dar kartą drausmė. Tik tada galime tikėtis, kad jie mūsų neaplenks.

– Lik sveikas, mano nugarinės kepsny, ak, kaip gaila, – atsiduso Feliksas. – Rytoj aš jums parodysiu „komą plius dvidešimt trys minutės“.

– Taip! O dabar, pirmasis pasaulio tanatonaute, eik ir išsimiegok, – sausai įsakė Raulis.

Kai Raulis kalbėdavo tokiu tonu, net Feliksas liaudavosi vaidinti pirmo ryškumo žvaigždę ir tuojau pat paklusdavo. Jis nusilenkė, dar kartą atsiriaugėjo ir išėjo.

Vakare Raulis pasikvietė mane ir Amandiną į mansardą. Sode, tarp vešlių atogrąžinių augalų, mūsų problemos atrodydavo ne tokios reikšmingos. Bet šį kartą Raulis buvo niūrus.

– Feliksas sutrikęs, – jis iš karto čiupo jautį už ragų. – Būkite jam atlaidesni. Aš puikiai žinau, kad jūs nesate meilužiai, bet Feliksas įsikalė į galvą visokių kvailysčių ir kalba niekus!

Aš nenorėjau veltis į ginčą dėl Amandinos, todėl nukreipiau jo mintis nuo pavojingos temos:

– Ar tiesa, ką tu mums sakei rytą? Negi anglai tikrai pasiekė Mochą 1?

– Tai jau oficialiai patvirtintas faktas. Kažkoks Bilas Grehemas mina Feliksui ant kulnų su savo „koma plius devyniolika minučių“. Patys suprantate, kad padėtis labai rimta.

Jis prisidegė ilgą plonytę cigaretę ir kalbėjo toliau:

– Ant kortos pastatyta daug. Prasidėjo pasaulinės lenktynės. Mes nebegalime daryti klaidų. Amandina, būk gera, pasikalbėk su Feliksu nuoširdžiai. Pasakyk, kad nesi jam abejinga net tada, kai jis būna girtas.

Amandina bandė prieštarauti:

– Bet... bet...

– Jei negali to padaryti iš meilės, padaryk tai bent dėl tanatonautikos.

Amandina pakluso. Rytojaus dieną jie viską išsiaiškino. Tiksliau, Feliksas paprašė atleisti už vakarykštį savo elgesį. Jie vis dėlto nutarė susituokti, ir mes vėl pradėjome ruoštis skrydžiui.

Kai pagaliau Feliksas sėdėjo pakilimo krėsle, Raulis atkakliai pradėjo prašyti, kad šis būtų atsargus.

– Brolau, nesijaudink. Juk pats sakai: „Pirmyn, tik pirmyn į nežinomybę.“

Feliksas pats įsmeigė raketas nešėjas sau į venas. Paskui pradėjo skaičiuoti:

– Šeši... penki... keturi... trys... du... vienas. Startas.

Prieš užmerkdamas akis, jis dar metė trumpą frazę Amandinai:

– Atleisk man.

104 – KINŲ MITOLOGIJA

„Tolimoje Kuši saloje gyvena permatomi žmonės, balti kaip debesys, jaunatviški kaip vaikai. Jie nevalgo jokio maisto, tik kvėpuoja vėju ir geria rasą. Jie vaikštinėja danguje, debesys jiems – pagalvės, drakonai – kilimai. Jų nevargina ligos ar musonai. Jie viskam abejingi. Jų neužtvindė pasaulinis tvanas. Pasaulinis tvanas juos aplenkė. Jie sklando virš visko. Jie kyla į orą, tarytum liptų laipteliais, ir gulasi į tuštumą kaip į lovą. Sielos nuskraidina juos ten, kur jiems reikia.“

ČUANGDZI

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

105 – PASKUTINIS TAŠKAS

Feliksas daugiau nebegrįžo į šį pasaulį. Jis taip ir nesusituokė, taip ir nepasakė mums, ką matė prie Mocho 1 ribos. Kaulėtoji

neleido jam įsismeigti dar vienos raketos nešėjos. Cerberis jį sudraskė. Baalas jį prarijo. Jį nužudė... mirtis.

Ten jis nuplėšė Gorgonei kaukę. Gal po ja jis išvydo balto atlaso suknia vilkinčios moters veidą. Pamatė, bet nebesugrįžo mums apie tai papasakoti. Arba jis negalėjo grįžti, arba jam nepakako valios pasukti atgal. Viliojanti šviesa žydro tunelio gilumoje pasirodė stipresnė už mūsų draugystę. Stipresnė už šlovę, stipresnė už Amandinos meilę, stipresnė už alkoholį, kekšes, visą mūsų nuotykį. Mirtis saugojo savo paslaptį.

Žiniasklaidoje šmėstelėjo keletas užuominų, esą aš, norėdamas atsikratyti varžovo, pakeičiau raketų nešėjų sudėtį. Taip, aš buvau įsimylėjęs Amandiną, bet niekuomet nebūčiau galėjęs sąmoningai nužudyti žmogaus, juolab Felikso.

Kita vertus, aš klausiau savęs, ar tik ne specialiai Feliksas sumanė išeiti. Jis žinojo, kad susirgo žvaigždžių liga ir kad pamažu pats griauna sau gyvenimą. Buvau įsitikinęs, kad užvis labiausiai pasaulyje jis bijojo netekti Amandinos. Nepaisant visų jo nuotykių, jis nuoširdžiai mylėjo ją, pirmąją ir nuostabią savo moterį.

Galų gale Feliksas ėmė manyti, kad jis nevertas Amandinos. Bendrauti su prostitutėmis buvo lengviau. Būdamas su jomis, Feliksas grįždavo į jam įprastą vidutinybių aplinką. Graži ir subtili Amandina jį paprasčiausiai gąsdino. Feliksas suprato, kad jis nevertas tokios šaunios ir švelnios žmonos.

„Atleisk man." Šie paskutiniai jo žodžiai buvo skirti Amandinai.

Metų ir net šimtmečio žmogus užsitarnavo, kad būtų laidojamas kaip valstybės veikėjas. Kūniškasis jo apvalkalas buvo palaidotas Per Lašezo kapinėse, nuostabiame marmuro mauzoliejuje. Antkapyje buvo iškaltas užrašas: „Čia ilsisi pirmasis pasaulio tanatonautas."

106 – AMERIKOS INDĖNŲ MITOLOGIJA

Gudrusis Apgavikas, dievas Kojotas, yra vienas įdomiausių Šiaurės Amerikos indėnų mitologijos personažų. Šis dievas – juokus krečiantis cinikas, šaltakraujis žudikas – dažnai vaizduojamas su didžiuliu falu ir aplink kūną apsivijusiais vidaus organais.

Pokštaudami indėnai dažnai vaizduoja dievą Kojotą kaip kvailį. Didžioji Dvasia paprastai leidžia jam krėsti visokias kvailystes ir net piktadarybes, paskui jai tenka įsikišti, kad viską atitaisytų. Dažniausiai Gudrusis Apgavikas apsimeta, kad elgiasi blogai, nors iš tikrųjų jo poelgiai duoda visai priešingą rezultatą. Taigi Gudrusis Apgavikas, mažasis velniūkštis, Didžiosios Dvasios varžovas, blogio kuria kur kas mažiau, negu gali atrodyti iš pirmo žvilgsnio.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

107 – BILAS GREHEMAS

Žanas Bresonas tapo antruoju didžiuoju Prancūzijos tanatonautu. Išėjus Feliksui Kerbozui, ruošdamasis naujam šuoliui į niekur, jis pasiūlė mums įdiegti naujas saugumą garantuojančias priemones, kurias taikė atlikdamas kaskadininkų triukus.

Pavyzdžiui, jam šovė į galvą mintis pakilimo krėsle įrengti elektroninę sistemą, padedančią akimirksniu grįžti. Toji sistema veikė kaip saugos diržas. Prieš startą tanatonautas suprogramuodavo aparatūrą, pavyzdžiui, „koma plius dvidešimt minučių". Numatytą akimirką trenkdavo elektros srovė, bamba staigiai susitraukdavo, ir tanatonautas būdavo sugrąžinamas į žemę.

Žanas Bresonas – tikras profesionalas. Žemėlapyje jis labai tiksliai nurodydavo zoną, kurią ketindavo aplankyti, paskui nupiešdavo ją.

Šis patikimas pilotas padėjo man patobulinti raketas nešėjas ir taikyti naują metodą.

Užuot iškart suleidę visą dozę narkotikų, mes pradėjome nuo mažesnio kiekio ir leidome juos pamažu. Aš vartojau propofolio (100 mikrogramų vienam svorio kilogramui per minutę), morfino ir dujų mišinį (iš pradžių 5–10 proc. difliurano, paskui pagerinome rezultatą su 5–15 proc. izofliuranu). Ir pagaliau, kad stabilizuotume organinį somatinį aktyvumą, – hipnovelį (0,01 mg/kg). Šios naujos priemonės padarė skrydžius patikimesnius.

Dabar mes buvome įsitikinę, kad bet kuris žmogus gali išeiti iš savo kūno. Tai susiję su dozavimu. Ypač gerai mano dozės tiko Žanui Bresonui.

Jis yrėsi į priekį savo paties tempu ir ritmu. Žvalgė plotus „koma plius aštuoniolika minučių trisdešimt aštuonios sekundės“, „koma plius devyniolika minučių dešimt sekundžių“. Žanas rūpestingai puoselėjo savo raumenyną, rūpinosi mitybos režimu, studijavo biologinius ritmus. Jis stengėsi atsižvelgti į visus veiksnius, galinčius paveikti išėjimą iš kūno, pavyzdžiui, jam buvo svarbu, kokia yra oro temperatūra. Geriausių rezultatų pasiekdavome, kai oro temperatūra būdavo 21 °C, o drėgnumas – vidutinis.

Bresono skrydžiai buvo nepriekaištingi. Jis iki smulkmenų tikrindavo savo raketas nešėjas, paskui keletą minučių apmirdavo stengdamasis susikoncentruoti į tikslą, kurio siekė; viską sutikrindavo su mūsų žemėlapiu.

– Šeši... penki... keturi... trys... du... vienas. Startas!

Laukdami, kol jis grįš, mes įdėmiai stebėdavome elektrokardiografo ir elektroencefalografo duomenis. Paskui įsijungdavo elektroninė sistema ir valdymo įrenginys rodydavo, kad jis turi tuoj pat grįžti.

– Šeši, penki, keturi, trys, du, vienas! Nusileidimas.

Žanas Bresonas dirbdamas buvo pedantiškas ir metodiškas. Žingsnis po žingsnio, būdamas uolus ir drausmingas, jis skynėsi

kelią į mirusiųjų kontinentą. Jis kategoriškai atsisakydavo duoti interviu spaudai. Žano gyvenime nebeliko vietos sentimentalumui, svarbiausia jam buvo profesinė veikla. Kasdien jis užrašydavo dienoraštyje, kokią padarė pažangą, paskui apskaičiuodavo artimiausio tikslo, numatyto rytdienai, koordinates.

Regis, Bilas Grehemas už Lamanšo dirbo taip pat profesionaliai. Jis jau pasiekė „komą plius devyniolika minučių dvidešimt trys sekundės".

Nuo šiol šie abu tanatonautai pradėjo pavojingas lenktynes. Bet koks klaidingas žingsnis galėjo būti paskutinis, ir jie tai žinojo. Vienas satyrinis Londono žurnalas išspausdino karikatūrą, kurioje Grehemas ir Bresonas buvo pavaizduoti kaip paukšteliai, valantys krokodilui dantis. „Sakyk, Bilai, ar jis dar ilgai bus išsižiojęs?" – klausia prancūzas. Anglas atsako: „Ne. Aš, tavim dėtas, sprukčiau."

Abu apsiplunksnavę paukšteliai centimetras po centimetro kasdien lindo vis giliau į baisūnės reptilijos nasrus.

„Koma plius devyniolika minučių dvidešimt trys sekundės" – Grehemo rezultatas.

„Koma plius devyniolika minučių trisdešimt penkios sekundės" – Bresono rezultatas.

„Koma plius dvidešimt minučių ir viena sekundė" – Grehemo rezultatas.

Dabar britas jau buvo pasiekęs Felikso lygį. Jis atsidūrė prieš Mocho 1 sieną.

Jis, visada ryžtingai siekiantis tikslo, per kitą skrydį, be jokios abejonės, įveiks šią pirmą kliūtį.

Raulis netvėrė savame kailyje:

– Prieš pat finišo liniją britai ims ir aplenks mus. Mus, pionierius! To jau per daug.

Jo baimė buvo pagrįsta. Bilo Grehemo sėkmė nebuvo atsitiktinė. Prieš tapdamas tanatonautu, jis buvo išėjęs gerą cirko mokyklą. Bilas buvo trapecijos akrobatas ir žinojo, kaip numatyti

šuolio neprisirišus akimirką. Be to, iš interviu *Sun* sužinojau, kad Grehemas savo talentą skyrė narkotikų vartojimui kontroliuoti. Jis, patyręs toksikomanas, manė, kad narkotikai nedaro nei neigiamo, nei teigiamo poveikio, jie tiesiog suteikia energijos, kurią įmanoma valdyti.

Viename iš savo straipsnių Grehemas aiškino: „Būtų galima į aukštųjų mokyklų programas įtraukti kursą apie optimalų marihuanos, hašišo ar heroino vartojimą. Primityviose visuomenėse įprasta per ceremonijas svaigintis tam tikrais augalais siekiant sukurti šventumo nuotaiką. O Vakaruose toksikomanai žaloja savo sveikatą, nes vartoja narkotikus kaip pakliuvo. Vis dėlto esama taisyklių, kurių reikia paisyti: jokiu būdu nevartoti narkotikų depresijai įveikti, neperdozuoti norint apsvaigti ar pabėgti nuo tikrovės. Visada tai darykite per ceremoniją! Paskui stebėkite, kaip narkotinės medžiagos veikia jūsų kūną, dozuokite jas vadovaudamiesi savo pojūčiais. Galiausiai leidimą vartoti narkotikus galima duoti tiems, kurie išbandė narkotizuojančių medžiagų poveikį."

Aš padariau išvadą, kad šis britas prieš kiekvieną skrydį eksperimentuoja su savos gamybos narkotikų mišiniais. Ši hipotezė suerzino Žaną Bresoną, jis apgailestavo, kad tanatonautika dar nepaskelbta olimpine sporto šaka. Tuomet Grehemas būtų diskvalifikuotas dėl to, kad vartoja dopingą.

Amandina meiliai padėjo ranką Žanui ant peties.

– Jeigu jau prakalbome apie dopingą, tuomet pats talentingiausias esi tu. Juk tu atsilieki nuo Bilo tik dvidešimt šešiomis sekundėmis, beje, nevartodamas uždraustų priemonių!

– Juk žinai, ką reiškia dvidešimt šešios sekundės, – nepatenkintas suburbėjo kaskadininkas.

Raulis ištiesė žemėlapį, kuriame *Terra incognita* tebebuvo šalia didžiojo piltuvo.

– Dvidešimt šešios sekundės ten, aukštai, turėtų atitikti teritoriją, mažesnę negu Prancūzija. Galutinio kontinento geografija žinoma, ji tikslesnė negu mūsiškė!

Amandina prisiglaudė prie Bresono. Staiga praregėjau. Amandina myli tanatonautus, tik tanatonautus ir nieko daugiau. Aistrą jai žadina tik tokie asmenys, kaip Feliksas Kerbozas ir Žanas Bresonas, kiti jos nedomina. Ją aistrindavo tik mirties žvalgai. Kol aš pats netapsiu tanatonautu, ji niekada nežiūrės į mane tokiomis akimis. Su mirtimi ji turėjo savų sąskaitų ir puoselėjo meilę tik drąsiems kovotojams.

Paskatintas meilių Amandinos prisilietimų, kaskadininkas pranešė:

– Rytoj aš pasieksiu „komą plius dvidešimt minučių“.

– Jeigu pakankamai pasitikėsi savimi... – pataisė jį Raulis.

Britų žurnalas išspausdino dar vieną karikatūrą. Abu paukšteliai, kaip ir anksčiau, rakinėja krokodilui dantis. „O kas bus, jeigu aš įlįsiu giliau jam į gerklę?“ – klausia paukštelis Žanas. „Reinkarnacija“, – atsako paukštelis Bilas. „Na jau ne, jis mane paprasčiausiai praris ir pavers mėšlu.“ „Teisingai, Žanai. Tai ir yra... reinkarnacija!“

Paveikslėlis pakišo man vieną mintį. Visai nebūtina, kad dvikova būtų fatališka.

– Kam reikia tų mirtinų lenktynių? Jeigu Grehemas toks nuovokus, sprendžiant iš priemonių, kurias jis vartoja, mums telieka pakviesti jį čionai. Argi prezidentas Liusinderis nenorėjo, kad mes pasikviestume užsienio tanatonautus pasikeisti patirtimi?

Raulio veidas nušvito:

– Puiki mintis, Maiklai!

Tą vakarą ne aš, o Žanas lydėjo Amandiną. Sėdėdamas vienas savo bute, aš iš visų jėgų stengiausi kompiuteriu sukurti naują cheminę raketų nešėjų formulę.

Visi suvokėme, kad mes netrukus atsiliksime nuo anglų. Ir tikrai, kitą dieną sužinojome, kad Bilas Grehemas įveikė Mochą 1.

Rytą laikraščiai skelbė, kad šį žygdarbį jis atliko naktį, būtent tada, kai mes tarėmės, ar derėtų pasikviesti jį į savo tanatodromą. Deja, Grehemas nespėjo laiku įjungti stabdžių. Mochas 1 jį prarijo.

108 – PIETŲ AFRIKOS MITOLOGIJA

Kartą tais laikais, kai gyvūnai buvo žmogiškos būtybės, vienas kiškelis apraudojo savo motinos mirtį.

Mėnulis nusileido į žemę jo paguosti: „Nesielvartauk, tavo motina sugrįš. Žiūrėk, juk ir aš tai pasirodau, tai išnykstu. Visi mano, kad miriau, bet aš visuomet vėl pasirodau. Taip bus ir tavo motinai."

Kiškelis juo nepatikėjo. Jis net susikovė su mėnuliu, kad šis paliktų jį ramybėje ir jis galėtų išsiverkti iki valiai. Kiškelis taip smarkiai apdraskė mėnulį, kad šiam iki šiol išliko randas. Mėnulis įširdo ir perskėlė kiškeliui lūpą perpus: „Jeigu jis toks ir manimi netiki, jis neatgims kaip aš, mėnulis, jis bus mirtingas."

Kadangi kiškelis tuo metu buvo žmogus, mėnulis pavertė jį gyvūnu, kuris visko bijo ir kurį visi medžioja. Tik negalima valgyti vienos jo kūno dalies, tai yra perskeltos lūpos, nes ji primena, kad kiškelis kadaise buvo žmogus.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

109 – MOCHAS 1

Iškeliavus Bilui Grehemui, mes vėl užėmėme pirmaujančiųjų pozicijas tanatonautikos pasaulyje. Bet ant kulnų lipo kitos grupės, pasirengusios mus pasivyti ir galbūt pralenkti.

Žano Bresono jėgos išseko prie pirmos sienos. Kol kas vis dar buvo nežinoma, kas slypi už *Terra incognita*, bet piltuvo kraštai buvo vis uoliau tiriami. Viso pasaulio tanatonautai centimetras po centimetro šniukštinėjo vidinę sieną, aplipę ją tarsi nepavargstantys spermatozoidai.

Londono žurnalas ir toliau vaizdavo mirties žvalgus kaip paukštelius, rakinėjančius žiovaujančiam krokodilui tarpdančius.

„Prieik arčiau, mažyli, aš visada alkanas", – skelbė antraštė po trečiu piešinėliu, kuriame kraujas ir plunksnos ant reptilijos žabtų, matyt, reiškė, kad ten pavaizduotas nelaimingas Bilas.

Kad ir kaip būtų, Žanas Bresonas neprarado šaltakraujiškumo. Kaip ir Raulis, jis tikėjo, kad mes galime pamažu įveikti komos sieną.

Gal dėl reklamos, o gal norėdamas paskatinti mokslo pažangą, prezidentas Liusinderis įsteigė prizą: taurę „Mochas 1" ir 500 000 frankų piniginę premiją žmogui, kuris gebės pirmasis nugalėti šią kliūtį ir grįžti sveikas, kad papasakotų apie savo kelionę.

Atsirado paskata.

Išmušė „tanatonautikos sportininkų" valanda. Jauni žmonės, įsitikinę, kad oficialūs tanatodromai su savo draudimais jiems nepriimtini, vis dažniau pareikšdavo, kad jiems turi būti leista startuoti ir grįžti, kada panorės. Galų gale, įsteigus prizą, tanatonautika ėmė priminti šuolius su kartimi arba bėgimą su kliūtimis. Mes pradėjome etapą, kurį aš vadinu „gimnastikos faze".

Mėgdžiodami mūsų veiklą, klubai ir privačios bendrovės įsirengė pakilimo ir nusileidimo takus. Kūrybiškumas ir išradingumas – tokia buvo naujo žurnalo „Mažasis iliustruotas tanatonautas" dvasia. Jame buvo spausdinami praktiški patarimai ir naujausi mirusiųjų kontinento žemėlapiai. Entuziastai keitėsi sėkmingo starto receptais, pardavinėjo propofolio ir kalio chlorido pakuotes, pavogtas iš ligoninių ir netgi iš dantistų.

Suprantama, žurnaluose buvo reklaminių lapelių su žymiausių tanatonautų Felikso Kerbozo, Bilo Grehemo ir Žano Bresono nuotraukomis.

Kiekvieną dieną pabaisa pasičiupdavo savąją „tanatonautikos „sportininkų" porciją. Tanatonautika nepanaši į jokią kitą veiklą. Įmanomas tik vienas nesėkmingas bandymas. Visa tai mes draugiškai išdėstėme savo interviu, bet būtent rizika ir traukė jaunimą.

Jauniems žmonėms tokie dalykai gniauždavo kvapą. Tai buvo panašu į senąjį japonų kovos meną – jai, kur varžovai sėdi vienas priešais kitą sukryžiavę kojas. Laimi tas, kuris pirmas išsitraukia kardą ir perkerta priešininkui makaulę.

Galima nelaiminga baigtis neatšaldė aštrių pojūčių mėgėjų. Apdovanojimai priviliojo nemažai apgavikų.

Mums be paliovos skambino.

Vienas tipas pareiškė, kad įveikė Mochą 1 ir matė žydrą koridorių, vedantį baltos šviesos link. Bet, kai mes jį pasikvietėme ir apklausėme pavartoję „tiesos serumą", jis prisipažino, jog išsigalvojo tą istoriją, kad gautų prizą. Daugelis kitų šmaikštuolių bandė simuliuoti sėkmingą startą. Vienas įsimintiniausių buvo pasakojimas apie tai, kad kažkas už Mocho 1 matė savo uošvę. Kiti ten matė Jėzų Kristų be barzdos, raketą *Apollo 13*, avariją Bermudų trikampyje, ateivius iš kitų planetų ir netgi... visišką tuštumą. Šis, paskiausias, pasakojimas mus kaip reikiant pralinksmino. „Po mirties nieko nėra!" – tvirtino vaikinas. – „Ką reiškia – nieko?" – „Kaipgi, niekas ir yra niekas", – įžūliai atkirto jis.

Daug sąžiningų žmonių taip eksperimentuodami prarado gyvybę.

Savo ruožtu Žanas Bresonas, nekeldamas didelio triukšmo, sekundė po sekundės, milimetras po milimetro yrėsi į priekį. Dabar jis buvo pasiekęs „komą plius dvidešimt minučių ir viena sekundė".

Jo skrydžiai darėsi vis tobulesni. Širdies dūžiai lėtėdavo pamažu, ir aš suleisdavau gerokai silpnesnės sudėties raketas nešėjas; taip buvo galima viską lengviau valdyti sutelkus valią (beje, vartojau naują preparatą vekuroniumą). Kad nevarginčiau jūsų chemijos formulėmis, pasakysiu tik tiek, kad 0,01 mg vekuroniumo vienam kilogramui svorio veikia labai neblogai.

– Šiandien aš rengiuosi peržengti Mochą 1, – niūrokai pareiškė Žanas Bresonas, jau kažkelintą kartą sėsdamas į pakilimo krėslą.

– Ne, ne, nedaryk to! – paprašė Amandina, neslėpdama savo prieraišumo jaunajam kaskadininkui.

Ji paėmė Žaną už rankos ir abu apmirė vienas kito glėbyje. Paskui jis paglostė Amandinai petį.

– Nebijok. Aš gerai pasiruošęs, viską išstudijavau ir dabar jaučiu, kad man pavyks.

Žano balsas buvo ramus ir ryžtingas. Elgėsi taip, tarytum nebūtų dvejojęs.

Tą naktį jiedu su Amandina triukšmingai mylėjosi, o rytą jis atrodė geros formos.

Žanas pats įsidūrė adatas į venas ir patikrino ekranus, tarsi pilotas, prižiūrintis borto aparatūrą prieš startą.

– Palauk, – pasakiau, – jeigu tau pavyks, o aš tuo tikiu, šitai reikia daryti dalyvaujant žiniasklaidos atstovams.

Žanas Bresonas susimąstė. Jis vengė televizijos kamerų, netroško garbės. Savo akimis matė, kur šie miražai nuvedė Feliksą. Bet jis žinojo, kad, jeigu nebus reklamos, mums sumažins finansavimą. Ir apskritai, kai kalbama apie tanatonautikos ateitį, reikia turėti kuo daugiau liudytojų.

Žanas išsitraukė iš venų adatas ir ėmė laukti.

Aštuntą valandą vakare viso pasaulio žiniasklaidos atstovai būriavosi septintame tanatodromo aukšte. Mes pastatėme užtvarą tarp pakilimo krėslo ir lankytojų aikštelės, kurioje buvo sustatyti foteliai kaip kino teatre. Kai kurie iš kviestųjų atvyko čionai tik pasižiūrėti, kaip mirs tanatonautas.

Čia po vienos dviejų minučių dar vienas žmogus nusimes kūniškąjį apvalkalą ir galbūt niekada į jį nebesugrįš. Lankytojai buvo labai susijaudinę. Mirtis nuo neatmenamų laikų keri žmones.

Aš išvydau susijaudinusį RTV1 televizijos žurnalistą, kuris vesdavo reportažus iš Kongresų rūmų, o šalia jo – Vileną, ramesnį žurnalistą, atstovaujantį žurnalui „Mažasis iliustruotas tanatonautas“.

Aš, Raulis ir Žanas apsirengėme smokingais. Amandinos padedami, sutvarkėme tanatodromą, nes jis jau buvo pradėjęs panėšėti į apleistą sandėlį.

Žanas Bresonas savo krėsle atrodė labai susikaupęs. Iš jo sklido jėga, pasitikėjimas ir ryžtas. Virš jo kabojo Galutinio kontinento žemėlapis, ir jis ilgai tyrė jį tarsi norėdamas geriau įsiminti savo tikslą – Mochą 1. Žanas rengėsi jį pereiti. Grikštelėjo dantimis.

– Mochai 1, aš tave pramušiu, – išsprūdo jam iš lūpų.

Žanas keletą kartų įkvėpė.

Jis nustatė elektroninę sistemą ties „koma plius dvidešimt penkios minutės", paskui vėl atsisėdo į krėslą ir šaltakraujiškai įdūrė adatą į alkūnės linkį.

Veikė visos į jį nukreiptos kameros, o reporteriai komentavo pašnibždomis, kad netrukdytų Žanui Bresonui susikaupti.

– ...Ėhė, taip, ponios ir ponai, Žanas Bresonas rengiasi padaryti tai, kas neįmanoma, jis ketina pereiti pirmą komos sieną. Jeigu pavyks, jis laimės 500 000 frankų. Jau daug dienų atletas tam ruošėsi, jis itin susikaupęs...

– Aš pasiruošęs, – sausai ištarė Žanas.

Mes paskutinį kartą patikrinome ekranuose kontrolinius duomenis.

– Pasiruošęs, – pasakiau.

– Pasiruošusi, – pasakė Amandina.

– Pasiruošęs, – ištarė Raulis.

Žanas, tarsi aviatorius, pasirengęs lėktuvo pakilimui, pakėlė nykštį.

– Pirmyn, tik pirmyn į nežinomybę, – sušnabždėjo Raulis.

Bresonas lėtai skaičiavo:

– Šeši... penki (užsimerkti)... keturi... trys (atlošti galvą)... du (sugniaužti kumščius)... vienas. Startas!

Mes sukryžiavome pirštus. Sėkmės, Žanai. „Velniai rautų, – pasakiau pats sau, – dabar tas laimingasis pagaliau išvys, kas yra

ten, už mirties slenksčio. Sužinos pačią didžiausią paslaptį. Didžiausią paslaptį, su kuria susidursime kiekvienas. Štai dabar jis ją atskleis ir mums pasakys: „Mirtis yra tai ir tai!“ arba „Mirtis – tai tik tai.“ Laimingasis. Amandina rijo jį akimis. „Laimingasis. Tikriausiai ne jam, o man reikėjo ten vykti. Taip. Taip ir reikėjo daryti“, – mąsčiau klausydamasis kamerų burzgimo; jos registravo kiekvieną šios scenos milisekundę.

110 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Pavardė: Bresonas
Vardas: Žanas
Plaukų spalva: brunetas
Ūgis: 1 metras 78 cm
Ypatingi požymiai: nėra
Komentaras: tanatonautų judėjimo pirmtakas
Silpnoji vieta: silpnų vietų nėra

111 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

Nuo to laiko, kai Feliksas Kerbozas praskynė kelią, skrydžiai į mirusiųjų šalį nesiliovė nė minutei. Nesėkmių procentas labai sumažėjo, nes kelias į aną pasaulį dabar tapo tiesus ir patikimas.

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

112 – MOCHAS 1 ĮVEIKTAS

Laukimas.

Aš žvilgtelėjau į laikrodį: Žano skrydis trunka jau dvidešimt minučių keturiasdešimt penkias sekundes. Dabar jis jau turėtų

būti ten ir tikriausiai mato, kas vyksta už Mocho 1. Jam pavyko, jis nugalėjo kliūtis ir dabar renka visiškai naujus duomenis. Jis mato, jis tiria, jis atranda. Mes nekantriai laukiame jo sugrįžtančio, norime viską išgirsti iš jo paties lūpų. Kas yra ten, už komos sienos? Kas ji, toji mirtis?

Koma plius dvidešimt viena minutė. Jis vis dar ten, jo bambagyslė nenutrūkusi, jis dar gali sugrįžti. Iš galvos galima išsikraustyti.

Koma plius dvidešimt viena minutė ir penkiolika sekundžių. Tikriausiai jis ten tiesiog ryja pasakišką informaciją. Laimingas tipas.

Koma plius dvidešimt viena minutė ir šešiolika sekundžių.

Jo fizinį kūną ėmė purtyti drebulys. Be abejonės, tai nerviniai refleksai.

Koma plius dvidešimt keturios minutės ir trisdešimt šešios sekundės. Drebulys stiprėja, tarsi kūną krėstų elektra. Veidas iškreiptas skausmo.

– Jis bunda? – paklausė kažkuris iš žurnalistų.

Elektrokardiograma rodo, kad tanatonautas vis dar ten. Jis perėjo pirmą mirties sieną. Jo galvos smegenų aktyvumas didėja, nors širdis vos plaka.

Tikriausiai jis pamatė kažką nuostabaus, kai nukrito paslapties skraistė. Jis tikrai įžengė pro tas duris. Be abejonės, jis viską sužinojo. Galbūt jis kupinas džiaugsmo, kad suprato, kas yra mirtis. Jis, be abejo, atpažino mirtį. Gal Žaną nustebino atskleista tiesa?

Koma plius dvidešimt keturios minutės ir keturiasdešimt dvi sekundės. Jis raukosi, tarsi sapnuotų košmarą. Delnais mėšlungiškai spaudžia krėslo ranktūrius. Iš po smokingo rankogalių matyti žąsies oda.

Žanas daro staigius judesius, tarsi būtų susirėmęs su negailestinga pabaisa. Gargaliuoja, jam iš burnos teka putos, jis mojuoja kumščiais, spardosi. Laimė, prisegtas diržas padeda išsi-

laikyti krėsle, kitaip jau būtų iš jo iškritęs, būtų nuplėšęs vamzdelius ir elektros laidus, siejančius jį su žeme.

Žurnalistai netekę žado stebi šią sceną. Visi gerai žino, kad įsibrovimas į mirusiųjų kontinentą – rizikingas dalykas, bet šį kartą tanatonautas, regis, susidūrė su kažkokiu siaubingu reiškiniu. Jo veide atsispindi tik siaubas.

Koma plius dvidešimt keturios minutės ir penkiasdešimt dvi sekundės. Jis vis dar kovoja. Visi atsitraukė atgal, kad nepakliūtų jam po ranka. Pamaniau, kad šis susijaudinimas nieko gera nežada. Raulis prikando lūpą. Amandina suraukė antakius ir prisimerkė.

Aš puoliau prie kontrolės įrenginio.

Koma plius dvidešimt keturios minutės ir penkiasdešimt šešios sekundės. Elektrokardiografas virto seismografu, lyg būtų išsiveržęs ugnikalnis. Staiga suvokiau, kad, jeigu mes nieko nedarysime, Žanas Bresonas netrukus mirs. Užsidegė avarinės signalizacijos lempos. Ėmė kaukti aparatai. Bet elektroninė sistema jau suveikė, stiprus elektros smūgis supurtė kūną. Žanas pašoko dar kartą. Paskui viskas grįžo į senas vėžes. Elektroencefalograma nurimo. Perspėjamieji signalai užgeso. Aparatūra nutilo.

Bresonas išgelbėtas. Mes susigrąžinome jį į gyvųjų pasaulį. Žanas dar kartą šoktelėjo, bet mes spėjome patraukti jį atgal, kai jis kybojo virš bedugnės. Pasisekė, alpinistų lynas – ektoplazminė jo bambagyslė – išlaikė.

Jis perėjo mirties sieną.

Mes atsargiai prisiartinome.

– Pavyko! – ėmė šaukti už mūsų stovintis RTV1 laidos vedėjas. – Mes perduodame išskirtinį reportažą apie pirmojo tanatonauto, perkirtusio Mocho 1 sieną, startą ir nusileidimą. Tiesioginės transliacijos metu jūs regėjote istorinį momentą. Kai Žanas Bresonas po kelionės pabus, išgirsite sensacingą pasakojimą.

Pulsas normalus. Nervinė veikla beveik normali. Temperatūra normali. Smegenų aktyvumas normalus.

Žanas Bresonas pramerkė vieną akį, paskui kitą.

Jis buvo nepaprastai išbalęs, nors ekranai rodė, kad jis sugrįžo į gyvųjų pasaulį. Kur dingo legendinis šio kaskadininko šaltakraujiškumas? Šnervės trūkčioja, kakta išpilta prakaito, veidas iškreiptas siaubo. Staigiu judesiu jis atsisegė diržą ir apžvelgė mus paeiliui, kaip visiškai nepažįstamus žmones.

Pirmasis atitoko Raulis:

– Viskas gerai?

Bresoną krėtė šaltis. Kas jau čia gera...

– Aš perėjau Mochą 1...

Salė ėmė ploti, paskui nuščiuvo, nes žmogus, kurį jie matė, buvo siaubingai persigandęs.

– Aš perėjau Mochą 1, – pakartojo Žanas Bresonas. – Bet tai, ką ten mačiau... tai... tai siaubinga!

Šį kartą niekas nebeplojo. Tyla net spengė. Braudamasis prie mikrofono, Žanas pastūmė mus. Jį pagriebęs, sustenėjo: – Negalima... negalima... negalima mirti. Ten, už pirmos sienos... ten blogis. Jūs net negalite įsivaizduoti, koks tai blogis. Aš prašau, prašau visų, niekuomet nemirkite!

113 – ITALŲ POEZIJA

Trigalvis Cerberis, juoda šlykštynė,
Tarytum šuo ten loja visada,
Į pasmerktuosius, grimztančius liūgyne.

Jo akys dega, taukina barzda,
Naguotos rankos, pilvas išsipūtęs,
Kraujais aptekus žioklė jo pikta;

Jis puola žmones, drasko juos įsiutęs,
O tie, visaip vartydamies purvuos,
It kalės unkščia, gindamies nuo liūties.

Ausis pastatė slibinas ir, vos
Užuodęs mus, gašliai nasrus atvėrė,
Tirtėdamas nuo kojų lig galvos. *

DANTĖ

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

114 – PERSŪDĖ

Nėra reikalo nė sakyti, kad ši keista „sėkmė" pristabdė tanatonautikos veiklą.

Žanas, iki šiol kankinamas baisingų haliucinacijų, aiškino žurnalistams, kad už pirmos sienos yra siaubo šalis. Absoliutaus blogio šalis.

– Tai pragaras? – paklausė vienas iš žurnalistų.

– Ne, pragaras turėtų būti bent šiek tiek patrauklesnis, – atsakė šis su ciniška nusivylusio žmogaus gaidele balse.

Prezidentas Liusinderis, kaip ir buvo numatyta, surengė nedidelę šventę, kad įteiktų Žanui 500 000 frankų prizą ir taurę, bet tanatonautas į šventę neatėjo.

Savo interviu dėl visko kaltino mus. Jis pakrikštijo mūsų grupę „nelaimės šaukliais". Sakė, kad reikia nutraukti mirusiųjų kontinento žvalgybą, kad mes nuėjome per toli. Jis patarinėjo visiems nemirti.

Vien nuo minties, kad kada nors gali tekti ten sugrįžti, jį pradėdavo krėsti.

– Aš žinau, kas yra mirtis, ir niekas manęs taip negąsdina kaip susitikimas su ja. Ak, kad galėčiau to išvengti!

Žanas užsirakino nedideliame name, kurį pavertė tikriausiu bunkeriu. Ir nenorėjo daugiau nieko matyti.

* Dantė. *Dieviškoji komedija. Pragaras.* Šeštoji giesmė. Vilnius, 1998. Vertė A. Churginas.

Jis pradėjo vilkėti neperšaunamą liemenę nuolat. Du kartus per savaitę lankydavosi pas gydytoją. Kad išvengtų venerinių ligų, atsižadėjo moterų. Kadangi daug žmonių žūdavo per automobilių avarijas, jis paliko savo mašiną kažkur dykvietėje. Bijodamas žūti, jis visiškai atsisakė dalyvauti užsienyje vykstančiose konferencijose.

Amandina bergždžiai beldė į aklinai uždarytas jo buto duris. Kai paskambino Raulis ir paprašė bent ką nors nauja pažymėti žemėlapyje, Žanas atkirto: „Juoda, ten viskas juoda ir vien siaubingos kančios." Paskui metė ragelį.

Ši istorija baigėsi blogai. Iki šiol visi pakankamai palankiai stebėjo anapusinio pasaulio užkariavimą, nes kiekvienas tikėjosi, kad mes rasime ten amžinos palaimos šalį. Ne be reikalo Liusinderis ir Razorbakas iš pat pradžių pakrikštijo mūsų projektą „Rojumi". Žmonės tikėjo, kad už žydro ekstazės tunelio rasime išminties pasaulį. O jei nuostabusis koridorius veda tik į kančių pasaulį...

Beviltiškumas, sklindantis iš Bresono lūpų, netrukus padarė savo. Visus apėmė baimė ir neviltis. Gydytojai nepaliaudami leido vakcinas. Prekybos ginklais kreivė staiga šoktelėjo į viršų. Tanatodromai ištuštėjo.

Anksčiau mirtis buvo paprasčiausia gyvenimo pabaiga, lyg užgestų šviesa ar būtų užmiegama. Kai kam ji žadėjo geresnio gyvenimo viltį. O dabar visi žinojo, kad mirtis – didžiausia bausmė. Gyvenimas virto efemeriniu rojumi, už kurį mums vieną siaubingą dieną bus pateikta didžiulė sąskaita.

Gyvenimas – šventė. Anapus nėra nieko, tik tamsa! Ko verta tokia Bresono sėkmė? Mūsų eksperimentai patvirtino dvi tiesas, kurias kartodavo mano tėvas: „Mirtis – tai baisiausia, kas tik gali nutikti!" ir „Su tokiais dalykais nejuokaujama!"

115 – MESOPOTAMIJOS MITOLOGIJA

Aš blaškiausi po visokias šalis,
Įkopiau į stačiausius kalnus.
Perplaukiau visas jūras,
Bet laimės niekur neradau,
Vilkau sunkų gyvenimo jungą,
Mano kūną draskė skausmas.

„Sakmė apie Gilgamešą“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

116 – TANATOFOBIJA

Po Bresono nuotykio prasidėjo ilgas didžiojo marazmo etapas. Visi ėmė bijoti mirties ir nenusakomų košmarų, apie kuriuos pasakojo Žanas.

Atsirado ir kitų tanatonautų, kirtusių sieną. Bet jų liudijimai buvo nė kiek ne linksmesni. Kai kurie pasakojo apie savo susitikimą su Giltine – skeletu su dalgiu ant peties; ji šienavo neišmintingų drąsuolių, nuėjusių per toli, bambagysles.

Afrikietis burtininkas tanatonautas pasakojo, kaip išvengė didžiulės gyvatės, spjaudančios ugnimi. Islandijos žiniuonis tikino, kad buvo susidūręs su išsiviepusiu drakonu, kurio dantys buvo kruvini.

„Keista, kad įvairiose kultūrose mirties vaizdai skirtingi“, – stebėdavosi Raulis ir vėl panirdavo į skaičiavimus, kažką matuodavo žemėlapyje skriestuvu.

Bet aš mačiau, kad jis prarado ramybę.

Naujųjų tanatonautų liudijimai darėsi vis grėsmingesni. Jie kalbėjo apie šimtus milžiniškų vorų, vemiančių dvokiančiais nuodais, apie skraidančias aštriadantes žiurkes. Regis, visi buvo pri-

siskaitę kraupių pasakojimų. Daugėjo istorijų apie pabaisas, žmonių vaizduotė buvo laki.

Vienas Portugalijos tanatonautas sugrįžęs visus pribloškė, kai papasakojo apie susitikimą su skraidančia pele, kuriai ant kaklo kabojo žmogaus kaukolių vėrinys. Kasdien liudijimai darėsi vis šiurpesni.

Netgi aš ėmiau bijoti mirties. Užsikrėčiau tuo, ką būtų galima pavadinti tanatofobija. „Mažasis iliustruotas tanatonautas" spausdino hiperrealistinius paveikslėlius ir liejo žibalą į bjaurėjimosi tanatonautika ugnį. Tokie mirties aprašymai privers mirti iš baimės žinant, kokia iš tikrųjų yra gyvenimo pabaiga!

Kur ta sunkiu darbu užsitarnauta amžina ramybė, jei iškart po mirties reikia susidurti su visokiausiomis pabaisomis, tūnančiomis už Mocho 1? Jei tikėsime įvairių kraštų tanatonautų liudijimais, ten pasaloje mūsų tyko visi baisūnai: velnias su kanopomis, vaiduoklis Chtulu, gleivėtas Drakonas, liepsnojantis Grifonas, kikenanti Chimera, Inkubas, Sukubė, Minotauras, Sielų rijikas.

Mirtis – tai spąstai. Šviesa mus traukia, o už pirmosios uždangos slepiasi demonai.

Smarkiai sumažėjo savižudybių. Visos pavojingos sporto šakos – automobilių lenktynės, boksas, parašiutizmas, motokrosas, jojimo varžybos, kalnų slidinėjimas, šuoliai su tįstine – vis mažiau traukė aštrių pojūčių mėgėjus. Narkotikų prekeiviai kvaišalų parduodavo taip pat vis mažiau.

Saugumo sumetimais buvo sumažinta elektros tinklų įtampa. Balkonuose buvo dedamos grotos. Namų stogai pasišiaušė nuo žaibolaidžių. Madingi tapo minkšti daigstyti drabužiai, žmonės darėsi panašūs į klounus, bet tai padėdavo apsisaugoti nuo traumų. Uoloti skardžiai buvo aptverti apsauginiais turėklais.

Raulis buvo laboratorijoje. Šio uragano sūkuryje jis stengėsi išlikti santūrus. Žemėlapyje už pirmos sienos nubrėžė juodą koridorių ir padėjo klaustuką.

– Kas ten galėtų būti, kad taip išsigando Bresonas ir kiti?

Tuo metu mūsų eksperimentai buvo sustabdyti, nes nebebuvo savanorių tanatonautų. Mes vis dar reguliariai rinkdavomės Per Lašezo kapinėse pakvėpuoti tyru oru ir apsvarstyti tolesnių savo veiksmų.

– Ką mano Liusinderis? – paklausė Amandina.

– Kartoja: „O kas, jei Bresonas teisus?“ – atsakė Raulis. – Jį pakerėjo šviesos, sklindančios iš toli, vaizdas. Dabar sako, kad, žvelgiant iš arti, vaizdas tikrai nekoks.

– Bet visi kažkodėl nekantraudami stengėsi ten patekti, – atkakliai tvirtinau.

– Masalas paukšteliams! Kai atsiduri šalia tos vietos, iškart pradedi suprasti, kad nevertėjo ten skristi. Liusinderis jau nebeįsitikinęs, kad mirtis – tai malonumų vakarėlis.

Aš, Amandina ir Raulis buvome visiškai sutrikę. Mes ne dėl to nėrėmės iš kailio, kad nuplėštume skraistę nuo siaubingos tikrovės, juolab nesitikėjome sulaukti tokios staigmenos.

Visa mūsų veikla – ir gera, ir bloga – baigiasi bjauriai. Gal iš tikrųjų neišvengiamas pragaras, zoologijos sodas, kuriame knibždėte knibžda besiraitančių gyvačių ir besivaipančių vampyrų, apie kuriuos kalba visos pasaulio religijos?

Kokią Pandoros skrynią mes atidarėme? Kokias piktavališkas jėgas išleidome per neapgalvotą savo smalsumą? Mes norėjome pažinti mirties misteriją... štai ji mus ir pamokė.

– Liusinderis nori viską mesti, – pasakė Raulis. – Jis net ketina atsistatydinti. Nenori, kad istorijos vadovėliuose jo vardas būtų siejamas su niūriais vaizdiniais.

– O tu?

Raulis, sėdėdamas ant antkapio luito, jautėsi taip laisvai, lyg būtų sėdėjęs ant sofos. Jis buvo patogiai atsirėmęs į antkapio stelą.

– Būtų per daug nerimta viską mesti po pirmų sunkumų. Išsilaipinę Afrikoje, Australijoje ar Indonezijoje, tyrėjai pionieriai buvo priversti susidurti su kanibalų gentimis, su priešiškomis

džiunglėmis, pilnomis skorpionų ir kitų pavojingų nežinomų gyvių. Ir vis dėlto jie nesitraukė. Jokie tyrimai neapsieina be rizikos. Juk tai ne pasivaikščiojimas po rožių sodą, kuriame pristatyta sūpynių vaikams. Ieškojimas – pavojaus sinonimas!

Raulis buvo tvirtos dvasios ir ieškojo būdų, kaip tęsti pradėtą darbą. Nė neketino atsisakyti tanatonautikos. Jis pabaidė paukščius, lesančius iš rankų.

– Tie vaizdai už Mocho 1 prieštarauja vieni kitiems, o tai, kad visi liudijimai negatyvūs, visiškai nesvarbu. Žanas Bresonas nepateikė nieko konkretaus. Jį mes visuomet laikėme rimtu ir metodišku žmogumi, bet jis nepasakė nieko, išskyrus keletą epitetų: baisu, siaubinga, košmariška... Vienintelis tikslus jo apibūdinimas – ten viskas juoda!

– Išvada?

Jis prisidegė ilgą cigaretę, atsistojo, pasirąžė visu dideliu kūnu ir išpūtė eukalipto dūmą:

– Išvada: mes negalime leisti, kad keletas bailių sustabdytų mūsų darbą.

– Žanas ne bailys, be to, jis nemoka meluoti, – pareiškė visuomet lojali Amandina.

– Jutimo organai galėjo jį apgauti, – pasakė Raulis. – Gal po susižavėjimo fazės prasideda pasibjaurėjimo etapas... Aš irgi manau, kad jis nuoširdus, bet mane trikdo tai, kad visi vaizdai tokie skirtingi. Panašu, kad už pirmos sienos anapusinis pasaulis asmeniškėja. Maiklai, ar prisimeni egiptiečių „Mirusiųjų knygą“? Ten rašoma, kad mirusysis turi susidurti su pabaisomis, ir, jeigu jis gebės jas nugalėti, paskui galės ramiai tęsti savo kelionę. Tai tam tikras iniciacijos išbandymas, ir Žanas, kaip matome, nesugebėjo su tuo susidoroti! Iš čia išplaukia gana primityvi jo išvada, kad už Mocho 1 yra tik siaubas ir nieko daugiau.

Aš pažvelgiau į Amandiną. Ji man buvo rojus, mane beprotiškai viliojo šviesiai žydros jos akys. Kam ieškoti kažkur toli? Iš proto vedantį savo žvilgsnį ji slėpė po tamsiais akiniais.

– Rauli, kas dabar bus?

– Ką gi, kol kas sustabdykime savo darbą ir palaukime, kol praeis šiek tiek laiko. Naujienų daug. Žmonės greitai pamirš tanatofobiją. Ir mes tęsime darbą iš meilės mokslui!

Tuo metu Liusinderis atšaukė įstatymą, kuris draudė taikyti intensyviąją terapiją reanimuojant. Niekas nebenorėjo rizikuoti išsiųsti paciento nežinia kur. Prieš guldamiesi į Chirurgijos skyrių, ligoniai išrašydavo didelių sumų čekius, siekdami užsitikrinti, kad bus laikomi nelyg daržovės, jeigu operacija nepasisektų, kiek įmanoma ilgiau.

Amandina nebesusitikinėjo su Žanu Bresonu. Beje, jo apskritai daugiau niekas nebematė. Galų gale jis pasiėmė Liusinderio premiją ir išleido ją priešatominei slėptuvei statyti. Apsirūpinęs konservų ir mineralinio vandens atsargomis, jis joje užsidarė. Jis dingo, ir niekas nieko daugiau apie jį nebegirdėjo.

117 – JOGŲ PAMOKYMAI

Keturi netinkamo elgesio požymiai provokuoja žmogaus neišmanymą ir kančias. Tai:

- Individualumo jausmas. Į sėkmę veda: „Aš protingas...“ Į pralaimėjimą veda: „Man nepasiseks...“
- Prisirišimas prie malonumų: amžino pasitenkinimo, kaip vienintelio tikslo, siekimas.
- Polinkis į depresiją: nuolat prisimenami liūdni dalykai, tai žadina keršto jausmą ir supriešina su aplinkiniais.
- Mirties baimė: liguistas poreikis įsikibti į savo egzistenciją, įrodinėti individualumą, užuot iki pat mirties tobulinus save.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

118 – STEFANIJA

Tanatofobija truko beveik šešis mėnesius. Šeši mėnesiai priverstinio dykaduoniavimo ir vis tų pačių ginčų pono Lambero tajų restorane ar Per Lašezo kapinėse. Mes pamiršome tanatodromą – jį jau spėjo nusėsti dulkės. Mansardoje augalai vyniojosi apie rojalį. Mes beveik nematėme Liusinderio. Netgi jo šuo Vercingetoriksas buvo niūrus. Amandina susidomėjo kulinarija ir stengėsi mus pralinksminti ruošdama aštraus skonio patiekalus. Mes žaidėme kortomis. Bet ne bridžą, nes niekas nenorėjo iškristi iš žaidimo!

Vilties prošvaistė, kurios taip tikėjosi Raulis, nušvito iš ten, iš kur mažiausiai buvo tikėtasi. Ne iš Jungtinių Valstijų, kur, kaip mes žinojome, NASA atlieka itin slaptus tyrimus, ne iš Didžiosios Britanijos, kur po Bilo Grehemo skrydžio galėjo likti sekėjų, norėjusių eiti jo pėdomis. Mūsų išsigelbėjimas atėjo iš Italijos.

Mes žinojome, kad Padujoje yra gerai įrengtas tanatodromas, bet manėme, jog jo, kaip ir mūsiškio, veikla sustabdyta. Tai štai, nors italai ir įšaldė savo programą, vis dėlto neatsisakė startuoti. Balandžio 27 dieną jie pareiškė, kad gebėjo pasiųsti žmogų už pirmos komos sienos ir kad jų tanatonautas, grįžęs į kūniškąjį apvalkalą, pranešė daug daugiau duomenų negu Žanas Bresonas.

Paradoksas, bet žurnalistai, beatodairiškai patikėję bauginamais Žano Bresono pasakojimais, į italų džiūgavimus ir optimizmą žiūrėjo skeptiškai.

Italijos tanatonautas iš tikrųjų buvo tanatonautė. Tai Stefanija Čičeli.

Raulis ilgai žiūrėjo į jos nuotrauką viename iš *Corriere della Sera* leidinių. Ši besišypsanti jauna moteris jai skirtame straipsnyje aiškino, kad perėjusi Mochą 1 išvydo didžiulę sutemų gaubiamą lygumą, juodą lygumą, ten jai teko kovoti su nepaprastai agresyviais prisiminimų burbulais. Priblokšti kolegos surengė jai tiesos išgavimo apklausą, bet ji tebetvirtino tą patį.

– Vadinasi, ji nemeluoja, – pasakiau.

– Aišku, ne! – sušuko Raulis. – Juo labiau kad jos pasakojimas iki smulkmenų nuoseklus.

Aš susimąstęs tylėjau.

– Sakau tau, Bresonas paprasčiausiai susidūrė su savo praeitimi, o ji pasirodė esanti tokia baisi, kad jis negalėjo to ištverti.

Amandina žinojo, kad mūsų kaskadininkas niekada nėra lankęsis pas psichoanalitiką. Kartais ji netgi manydavo, kad tai padaryti jam būtų buvę ne pro šalį, nes vaikystėje Žanas buvo labai traumuotas psichiškai. Jis buvo atsiribojęs nuo visko, bet jo kiautas sudužo į šipulius, kai atsidūrė anapus Mocho 1. Savo atmintyje Bresonas saugojo itin niūrius prisiminimus, todėl ir patyrė baisų šoką.

Amandina būtų galėjusi jį paguosti. Bet Bresonas ir šį kartą atsisakė bet kokių ryšių su pasauliu. Jis nereagavo, kai daugybę kartų buvo beldžiamasi į jo tvirtovės duris, o telefoną jau seniai buvo išjungęs visam laikui.

Apimti smalsumo, mes pasikvietėme italę į Paryžių, kad įteiktume jai Liusinderio įsteigtą tanatonautikos Garbės Legiono ordiną. Ceremonija vyko be būgnų ir be fanfarų. Šį kartą mes nutarėme nekelti triukšmo žiniasklaidoje.

Stefanija Čičeli pasirodė esanti apvalutė nedidukė moteris, jos veidas buvo labai mielas, it kūdikio. Juodos garbanos krito iki juosmens. Džinsai ir palaidinė, atrodė, tuoj sprogs per siūles, bet žavesio jai netrūko dėl mielų putlių skruostų ir vaikiškos šypsenos.

Jau oro uoste ji mus apkabino, tarsi sakydama, kad mes visi priklausome vienai didelei šeimai, mirties nebijančių tanatonautų šeimai. Paskui ji ėmė taip kvatotis, kad buvo sunku susilaikyti nesijuokus.

Mes nusitempėme ją į tajų restoraną. Liusinderis nutarė nesirodyti, nusprendė palaukti ir pažiūrėti, kaip toliau klostysis reikalai.

Daug metų gyvenusi Monpeljė, Stefanija be priekaištų kalbėjo prancūziškai su žavingu saulėtos Italijos akcentu. Ji puolė šveisti vieną po kitos vermišelių su juodaisiais pievagrybiais porcijas. Kalbėjo pilna burna, jos žodžius dažnai nutraukdavo audringo juoko priepuoliai. Aš niekada nebuvau matęs, kad Raulis kada nors taip įdėmiai būtų ko nors klausęsis.

Jis klausėsi pamiršęs savo lėkštę ir ryte rijo Stefaniją akimis.

Stefanija pakartojo mums savo pasakojimą. Pasak jos, už pirmos sienos yra apytamsė pragaištinga zona, kurioje nereikia ilgai užsibūti. Tarsi velniai ten tave užgriūva prisiminimai, jie trukdo keliauti malonios šviesos link. Ir vis dėlto Stefanija nukeliavo tenai, bet buvo tvirtai apsisprendusi grįžti į žemę, todėl darė viską, kad jos nepasiglemžtų šviesa ar praeities demonai.

Aš visuomet domėjausi pakilimo technika (tai mano darbo sritis), todėl paklausiau, ką ji vartojo startuodama.

– Tibeto meditacija plius raketos nešėjos su nedidele doze kalio chlorido. Aš visai nenoriu nuodyti sau kepenų!

– Tibeto meditacija! – sušuko Raulis.

Vos neužspringau; mandagiai prisidengęs burną, išspjoviau tris gelsvus sojos stiebelius, paskui paklausiau:

– Jūs... mistikė?

– Na, žinoma, – ėmė kvatoti tanatonautė. – Ėjimas į mirtį yra religinis aktas, mažų mažiausiai – dvasinis. Pavartojus toksinių medžiagų, startuoti galima, bet kaip galima toliau judėti be dvasinės drausmės? Kaip galima deramai pakilti netikint Dievo?

Mums atkaro žandikauliai. Iki šiol mums sekėsi nepainioti religijos ir mokslinių eksperimentų. Natūralu, mane ir Raulį domino visos antikinės mitologijos ir pasaulio religijos, bet mes tikrai nenorėjome varžyti savęs prietarais, kurie glūdi visų tikėjimų ištakose.

Beje, Raulis iš tikrųjų buvo ateistas. Jis tuo netgi didžiavosi, nes manė, kad ateizmas – vienintelė pozicija, įmanoma šiuolaikiniam žmogui, norinčiam viską tirti mokslo požiūriu. Žvelgiant

iš šių pozicijų, pažanga remiasi skepticizmu, o ne misticizmu. Dievas neatmetamas, nes jis tiesiog neegzistuoja.

Aš greičiau buvau agnostikas. Kitaip tariant, aš pripažinau, kad nieko neišmanau. Netgi ateizmas man atrodė savotiška religijos atmaina. Tvirtinti, kad Dievo nėra, vadinasi, primesti kitiems savo nuomonę. Aš nebuvau toks įžūlus. Jei Dievas kada nors nusileis tiek, kad apsireikš mums, apgailėtiniems žemės kūriniams, aš, be jokios abejonės, pakeisiu savo požiūrį. O kol kas palauksiu ir pažiūrėsiu, kaip toliau klostysis reikalai.

Agnosticizmas atitiko mano pasaulėžiūrą, pasaulis man buvo tik didžiulis klaustukas. Aš neturėjau jokios nuomonės apie Dievą, todėl neapsimetinėjau, kad apie pasaulį ar žmones išmanau daugiau. Aš iki šiol nesuprantu aplink mus vykstančių įvykių prasmės, tie įvykiai man atrodo tiesiog atsitiktiniai. Man kartais susidarydavo įspūdis, kad gamta protauja, tik aš jos minčių eigos niekada neįstengsiu perprasti.

Raulis apibėrė Stefaniją klausimais:

– Tai kas gi jūs?

– Tibeto budistė!

– Budistė?

– Tai jus trikdo?

– Ne, ne, nė kiek, dievaži! – pradėjo atsiprašinėti Raulis, stengdamasis neerzinti putlios mūsų kolegės. – Netgi atvirkščiai, Tibeto mitologija – mano aistra! Tik aš niekada neįsivaizdavau Tibeto budistės tokios kaip... kaip jūs!

– O aš apskritai nieko neišmanau apie Tibeto budistus. Jūs pirmoji budistė, kurią sutikau, – lėtai pasakė Amandina.

Stefanija sušveitė dar tris nemažus viščiuko gabalėlius su kokoso pienu ir kalendros padažu.

– Mes, Tibeto budistai, visada domėjomės mirties problema. Štai jau daugiau kaip penki tūkstančiai metų apie tai mąstome. Mūsų „Mirusiųjų knyga“, „Bardo Tiodolas“, yra vadovėlis apie *Near Death Experience*. Aš buvau išėjusi iš savo kūno, kai dar niekas nebuvo girdėjęs apie Feliksą Kerbozą!

Staiga pamačiau, kad Amandina, nutaisiusi saldžią miną, susierzino. Pirmą kartą glaudžiame mūsų būryje dėmesio centre buvo ne jinai. Ji nebebuvo vienintelė moteris tarp mūsų ir pavydėjo matydama, kad Raulį pakerėjo „Italijos tibetietė“, pasakojanti tokius neįprastus dalykus.

Vis dėlto pietūs tęsėsi linksmai. Raulis Razorbakas buvo labai susijaudinęs, anksčiau jo tokio nebuvau matęs. Pagaliau jis sutiko moterį, kuriai – kaip ir jam pačiam – vienintelė verta dėmesio tema buvo mirtis.

119 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Pavardė: Čičeli
Vardas: Stefanija
Plaukų spalva: juodi
Ūgis: 1 metras 63 cm
Ypatingi požymiai: nėra
Komentaras: pirmoji moteris tanatonautė
Silpnoji vieta: per didelis svoris

120 – JAPONŲ FILOSOFIJA

Naosigė mokė:

„Samurajaus gyvenimas – tai išbandymas mirtimi.

Jei žmogus gali priprasti prie mirties, jis nepasiduos net dešimčiai priešų.

Norint ką nors nuveikti, reikia turėti fanatizmo ir nebijoti mirties. Jei leisime apnikti abejonėms, mums nepavyks pasinaudoti savo jėga. Samurajų išmintis byloja, kad ištikimybė ir sūnaus pagarba ne svarbiausia, svarbiausia priprasti prie mirties. Tuomet ir ištikimybė, ir pagarba tėvams savaime taps įpročiu.“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

121 – STEFANIJA IR JOS ISTORIJA

Stefanija, tikra moteris, labai mėgo nuoširdžius pokalbius. Ji mielai pasakodavo savo gyvenimo istoriją. Maža ji buvo dar putlesnė nei dabar. Jos tėvai turėjo restoraną ir maisto negailėjo. Vakarais reikėdavo suvalgyti visus likučius, kurių nebuvo galima laikyti iki ryto. Tai paprasčiausias taupumas. Kad ir kaip būtų, Stefanija, septintas vaikas iš keturiolikos, buvo pati storiausia, tad broliai ir seserys nuolatos šaipydavosi iš jos.

Ją praminė Karameline Kriauše. Motina nedarė nieko, kad padėtų dukteriai atsikratyti nevisavertiškumo komplekso. Ji pirkdavo jai keletu dydžių didesnius drabužius. „Vis tiek išaugs“, – sakydavo lemtingai.

Tie laisvi ir per dideli drabužiai netrukus imdavo veržti Stefanijai. Ji sirpo itin greitai.

Mokykloje visi ją erzindavo, pravardžiuodavo Karameline Kriauše, ir juo labiau iš jos juokdavosi, juo labiau ji jausdavosi alkana. Vis dėlto Stefanija manė, kad maitinasi normaliai, nes jai pakakdavo tik duonos ir pašteto. Beje, ji leisdavo sau užsitepti ant duonos sviesto, na ir pamirkyti ją boloniškajame padaže. Bet, kai tikrai iškilo graudi perspektyva amžiams likti storai ir bjauriai, Stefanija liovėsi šildyti maistą. Ji rydavo šaltus makaronus, plėšdavo dangtelius nuo stiklainių su raugintais kopūstais ar troškintomis daržovėmis ir šie bematant ištuštėdavo.

Kūnas jai atrodė kaip didžiulė šiukšlių dėžė, kurios niekuomet nepavykdavo prikimšti iki pat kraštų. Didžiausio susierzinimo laikotarpiu Stefanija svėrė šimtą trisdešimt kilogramų. Žinoma, ji daugybę kartų bandė laikytis dietos, bet noras valgyti nugalėdavo norą būti grakščiai.

Prisikimšus šaltų užkandžių, kildavo virškinimo sutrikimų. Ji valgė, valgė, valgė, o paskui stengdavosi išvemti, kad palengvėtų, rijo daugybę laisvinamųjų. Suprasdami, kad dukters sveikatai gresia pavojus, tėvas ir motina stengėsi atvesti ją į protą. Per-

nelyg didelis jos svoris kėlė tėvams baimę ir rūpestį, bet proto guvumas žavėjo. Jau nuo darželio laikų visus stebino Stefanijos gabumai. Mokykloje ji per metus išmokdavo dviejų klasių kursą ir gaudavo pačius geriausius pažymius iš visų dalykų: iš matematikos, filosofijos, geografijos ir istorijos.

Čičelių šeima nutarė nebesikišti į Stefanijos gyvenimą, nes ji visais atžvilgiais buvo protingesnė už juos. „Jeigu ji taip elgiasi, matyt, tam yra priežasčių, tik mes negalime jų suprasti", – kartą, užkliudęs dubenį su manų košės ir granatų sirupo likučiais, atsiduso tėvas.

Apkūnumas trukdė Stefanijai laisvai judėti. Prasidėjus lytinei brandai, kilo noras sugundyti priešingos lyties atstovą. Ji nutarė išmokti jausmingai vaikščioti. Iki šiol Stefanija stengdavosi tvirtai stovėti ant žemės ir neleisti visiems tiems kilogramams jos pargriauti; ji vaikščiodavo kaip ančiukas plačiai žirgliodama. O dabar, pradėjusi avėti šventinius aukštakulnius batelius, buvo priversta statyti blauzdas taip, kad išlaikytų pusiausvyrą ir neišsisuktų čiurnų. Štai taip atsirado įspūdinga jos eisena.

Vyrai pradėjo į ją žiūrėti aistringai. Viskas buvo skirta kūno judesių menui. Išmokusi eisenos, ji pradėjo mokytis grakščiai sėdėti, mandagiai, puse korpuso, sėsti ant sofos, tiesiai laikyti kaklą, nesikūprinti. Kad tai pasiektum, reikia sunkiai dirbti.

Kad dar geriau išmoktų judesių meno, Stefanija įsigijo kačiuką ir iš jo mokėsi. Žinojo, kad tinkama technika padės greičiau atsikratyti trūkumų.

Katės ne tik moka grakščiai judėti, jos geba visiškai natūraliai, itin elegantiškai išsitiesti ir ilsėtis.

Paskui Stefanija pradėjo daug laiko skirti jogai ir toms sporto rūšims, kurios ugdo fizinę jėgą, pavyzdžiui, alpinizmui. Žinoma, jos kaulai, nuolat laikantys apie šimtą kilogramų riebalų, apaugo raumenimis, o stuburas pasidarė pakankamai lankstus.

Tuomet ji išgyveno trūkumų kompensavimo laikotarpį.

Stefanijai jau nebepakako jogos. Laimė, ji susipažino su Tibe-

to budistu ir susidraugavo su juo. Tai nebuvo sunku. Tam vyrui patiko tuklios moterys. Daugelyje trečiojo pasaulio šalių storiems žmonėms pavydima, nes manoma, kad jie turtingi, todėl gali sau leisti sočiai pavalgyti. Kartais jie netgi būdavo laikomi pusdieviais. Bet budistas labai vertino ir Stefanijos protą; jis aiškiai matė, kad nelaimingą ją daro jos formos, todėl savo naujai pažįstamai paaiškino, jog kūnas nėra aklinai uždarytas kalėjimas, kad iš jo galima išeiti. Medituodamas žmogus, jeigu tik panori, gali palikti mirtingą apvalkalą, o vėliau grįžti į jį.

Jis pamokė merginą kelių technikos būdų, kaip išeiti iš kūno. Ji lengvai to išmoko, nes buvo pripratusi prie griežtos fizinės drausmės.

Pagaliau Stefanija išsivadavo iš riebaus kūno jungo! Meditacija išgelbėjo ją.

Kad išvengtų mūsų skepticizmo, Stefanija pareiškė, jog jai nusispjauti, tikime mes ja ar ne. Tuoj pat pradėjome įtikinėti, kad mums tikrai labai įdomu sužinoti, kaip ji tai daro.

Garsiai nusijuokusi, Stefanija sutiko mus pamokyti.

Tuo laiku, kai Italijos pusiasalyje prasidėdavo siesta, ji atsisėsdavo lotoso poza ir susikaupdavo prieš skrydį. Per kambarį nuskriedavo sūkurys, sugriebdavo jos ektoplazmą ir nunešdavo anapus. Paprastai ji išskrisdavo pro langą, gerokai rečiau pro stogą, bet niekada nėra išskridusi pro duris.

– Durys skirtos fiziniam apvalkalui įeiti ir išeiti, – aiškino ji mums. – Nereikia visko versti į vieną krūvą.

Iš pradžių ji jausdavo šiokią tokią baimę. Išskridusi pro langą, Stefanija susidurdavo su visokiausiomis dvasiomis, skraidančiomis kaip ir ji. Vienos jų geros, kitos blogos. Reikia mokėti jas atskirti.

– Paprastai piktosios dvasios skrenda pažemiu ir, jeigu nepavyksta skristi tam tikrame aukštyje virš stogų, įniršusios gali užpulti. Jei jauti, kad negali išsilaikyti tokiame aukštyje, reikia kuo greičiau grįžti į savo kūną, kad jų išvengtum.

Tai kas gi tos blogosios dvasios? Stefanija pareiškė, kad negali tiksliai jų apibūdinti. Teks patikėti jos žodžiais. Kad ir kaip būtų, ji įsitikino, jog medituodama gali nepaprastai dideliu greičiu nuskristi į bet kurį planetos tašką.

Taigi jos siela tapdavo besvorė, nors kūnas likdavo sunkus. Ji stengėsi ne kovoti su ta problema, o paprasčiausiai nekreipti į ją dėmesio. Bet viena baisinga vasario diena privertė ją pakeisti nuomonę. Tuo metu Stefanija gyveno licėjaus bendrabutyje; kartą ji įstrigo vonioje: riebus jos kūnas išstūmė vandenį ir mirtinai prisisiurbė prie sienelių. Vargšelė bejėgiškai mojavo ore kumščiais, ji atrodė kaip ant nugaros apvirtęs vėžlys.

Stefanijos bendrabučio draugės, paskatintos gimnastikos mokytojos pašaipų, pasinaudojo jos bejėgiškumu ir ėmė ant jos pilti išėdas, mesti purvinus skudurus ir kitokį šlamštą.

Kai jos baigė ir išėjo, palikusios Stefaniją tysoti lediniame vandenyje, Stefanija suprato, kad jos meditavimo pažanga čia nė kiek nepadės. Stefanija toliau kepurnėjosi, kūnas, kaip ir anksčiau, buvo surakintas emaliuotame kalėjime, o persigandusi siela nebegalėjo skristi.

Po kelių valandų ją išlaisvino valytoja. Ji atsinešė plaušų šluotą ir, darbuodamasi ja kaip svertu, kolegų padedama, ištraukė Stefaniją iš vonios.

Šis pažeminimas buvo lemtingas Stefanijos gyvenime. Ji nutarė atkeršyti, panaudodama slaptą ginklą – ektoplazmą!

Jeigu ji gali kiaurai pereiti sieną, vadinasi, gali eiti ir per kūną! Nusprendusi nubausti visas, kurios ją pažemino, Stefanija kas vakarą išeidavo į medžioklę. Nutaikiusi, kai aukos miegodavo, įlįsdavo į jas pro kojų pirštus ir nusigaudavo iki galvos. Tos sapnuodavo klaikiausius košmarus ir atsibusdavo skaudama galva.

Patį saldžiausią keršto aktą Stefanija pasiliko desertui. Paskutine jos auka tapo gimnastikos mokytoja, vienintelis suaugęs žmogus, dalyvavęs vykdant egzekuciją ir prisidėjęs prie jos kankintojų, nors iš tikrųjų privalėjo jas išvaikyti. Stefanija įsi-

skverbė jai į širdį kaip įmanoma giliau, tai sukėlė aritmiją. Širdies raumuo čia susitraukdavo siaubingai plakdamas, čia beveik apmirdavo.

Moteris pabudo išpilta šalto prakaito. Skrupulingai pradėjo daryti pratimus, kurie, kaip jai buvo žinoma, gali priversti širdį plakti ne taip greitai. Supratusi, kad dedasi kažkas keista, puolė ant kelių ir ėmė karštai melstis, maldavo, kad išsidangintų ją apsėdęs kipšas.

Stefanija pasišalino tik tada, kai priepuolis vos nepribaigė nelaimingosios. Ji dar ne kartą taip darė, nes norėjo pasimėgauti aukos kančiomis.

Stefanija svaigo matydama, kad gali valdyti savo ektoplazmą. Ja naudojosi norėdama atkeršyti, taigi sėjo blogį. Daugelyje tikėjimų tai vadinama juodąja magija.

Stefanija apie tai pasigyrė savo draugui tibetiečiui, šis pradėjo įkalbinėti ją tuoj pat liautis. „Juodoji magija, – sakė jis, – anksčiau ar vėliau taps nevaldoma, ji pati pradės tave valdyti ir tu su ta valdžia nesusidorosi.“

Reikėjo, kad Stefanija liautųsi keršyti. Keršyti savo priešams. Keršyti savo pačios kūnui.

Ji priešgyniavo. Visos klasės draugės, kamuojamos galvos skausmo, rijo aspiriną. Gimnastikos mokytoja persileido. Stefanijos žvilgsniai darėsi vis niūresni. Niekas jau nebedrįso pažvelgti jai į veidą! Neaišku kodėl, bet visi jautė, kad ji kalta dėl visų tų paslaptingų įvykių. Viduramžiais už tai ją būtų apkaltinę raganavimu, bet XXI amžiaus viduryje tokie pareiškimai būtų sukėlę tik juoką.

Kai kurios klasės draugės atėjo prašyti atleidimo. Stefanija tik gūžtelėjo pečiais ir išvijo jas lauk. Ji ir toliau keršijo. Užvaldžiusi savo priešininkių virškinamuosius traktus, ji susargdindavo jas gastritu arba skrandžio opa.

Pamatęs, kad Stefanija rizikuoja galutinai pereiti į blogio jėgų pusę, draugas iš Tibeto griebėsi paskutinės priemonės. Jis at-

skleidė jai reinkarnacijos paslaptį. Jo religija byloja, kad kiekvienas žmogus būsimuose gyvenimuose turės sumokėti už ankstesniuose gyvenimuose padarytus blogus darbus. Kiekvienas gyvenimas turi mus ko nors išmokyti. Išmokyti meilės. Nuoširdžios aistros. Meno. Štai kam reikia skirti savo energiją. Tam, kas mus daro geresnius, o ne naikina. Būtent tiems dalykams reikėtų skirti daugiausia dėmesio!

Stefanijai tos kalbos pro vieną ausį įėjo, pro kitą išėjo. Vienas įvykis vis dėlto sukrėtė ją ir privertė klausyti patarimų. Jos klasės draugės susitarė ir užpuolė Stefaniją išlaisvinusią valytoją. Jos žinojo, kad ta moteris buvo vienintelė Karamelinės Kriaušės draugė. Suprantama, stumdamos ją nuo laiptų, jos tik norėjo piktai papokštauti, bet vargšė valytoja trenkėsi galva į sienos kampą. Lūžo kaklo slanksteliai. Mirtis ištiko staiga.

– Tai tu kalta, kad ji negyva, – pareiškė jos draugas budistas. – Tu kalta, kad jos vaikai liko našlaičiai. Tu pakenkei savo karmai. Jeigu tuojau pat neatsisakysi keršt auti, sumokėsi už tai tūkstantį kartų daugiau!

Tai pasakęs, jis išėjo. Visiškai sugniuždyta Stefanija suprato, kad atėjo metas išvalyti savo sielą, tą juodumą, kuris buvo ją užvaldęs. Po bulimijos prasidėjo anoreksija. Ji taip niekino savo kūną, kad pradėjo marinti jį badu.

Kad grįžtų sielos ramybė, Stefanija nutarė išsamiau studijuoti Tibeto budizmo išmintį. Ją priglaudė Padujos lamų vienuolynas. Ji tikėjosi, kad kada nors jos siela ir vėl bus švari, o tada šalia bus ir jos draugas budistas. Bet jis atsisakė su ja susitikti. Ir ji vėl sustorėjo.

Stefanija ištekėjo, kad pradžiugintų savo šeimą ir atliktų italės moters pareigą. Bet tapti paprasta moterimi jai nebuvo lemta. Stefanija pernelyg toli pažengė medituodama.

Po kelių metų ji išgirdo apie prancūzų išrastą tanatonautiką. Ji taip pat panoro dalyvauti užkariaujant mirusiųjų kontinentą. Bent jau tam, kad susirastų ją išgelbėjusią valytoją.

Draugai lamos žinojo Stefanijos istoriją, jie žinojo, kaip ji iš pradžių pasidavė blogiui ir kaip paskui vėl grįžo prie gėrio. Jie maitino ją lakštiniais ir polenta*, kad jai atsirastų energijos keliauti.

Taigi Stefanija įveikė Mochą 1!

Mes žiūrėjome į ją susižavėję. Ji irgi žiūrėjo į mus, paskui pareiškė:

– Aš labai gerai matau jūsų karmas. Man jūs tarsi atverstos knygos. Rauli, tu – karys. Tu esi savo reinkarnacijų ciklo vidury. Tu įsiutęs, nes tau pritrūko laiko užbaigti tai, ką pradėjai ankstesniame gyvenime. Todėl taip skubi siekti sėkmės šiame.

– Tu teisi, – pasakė Raulis. – Šiame gyvenime aš tikrai ketinu šį tą nuveikti.

Stefanija pareiškė, kad aš – jauna ir tyra siela, nesugebanti daryti pikta, nes blogis man visiškai neįdomus. Aš tik pradedu savo reinkarnacijų ciklą, tai reiškia, kad esu kupinas neišmanymo.

– Tu pakankamai protingas, kad tai suvoktum, – pabrėžė ji. – Ir tai jau nemažai. Be to, tu pasirinkai pažinimo kelią, ir tai – tinkamas kelias.

– Gal ir taip, – atsakiau susierzinęs, kad mano asmenybę nei iš šio, nei iš to ji suskaidė į tris tarpsnius.

Vis dėlto Stefanija labai greitai susidaro nuomonę apie žmones. Ji pasisuko į Amandiną ir pasakė:

– O štai tu labiausiai mėgsti mylėtis, ar ne?

Amandina paraudo iki ausų galiukų.

– Na ir kas iš to? Kodėl tave tai domina?

– Nurimk, – pasakė Stefanija. – Tai tavo asmeninis reikalas. Bet tu pernelyg daug savęs atiduodi kitiems. Tu manai, kad gali save realizuoti tik per fizinę meilę. Kaip tu klysti! Seksualinė energija pati galingiausia iš visų energijų. Jei naudosi ją tik orgazmui pasiekti, iššvaistysi tuščiai. Tu turi išmokti valdyti savo kapitalą ir nukreipti energiją tinkama vaga.

* kukurūzų miltų košė.

122 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

Tanatonautai buvo brandaus proto žmonės, šaltakraujai, pastovių pažiūrų. Jie labai gerai žinojo, ko siekia. „Pirmyn, tiktai pirmyn į nežinomybę!“ – štai toks buvo jų šūkis, išgraviruotas ant medaliono, kurį jie nešiodavo ant kaklo.

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

123 – JOGŲ PAMOKYMAI

Kaip galime išmokti medituoti:

- drausmindami savo kūną, lavindami jį, kad jis galėtų tapti nejudrus;
- drausmindami savo kvėpavimą;
- drausmindami savo mintis.

Pakanka būti kambaryje vienam, patogiai įsitaisyti ir sutelkti dėmesį į tašką tarp antakių.

Paskui reikia nieko negalvoti. Jūsų siela išsilaisvins, ji pasirengs įsiklausyti į jus supančią aplinką. Jūs galėsite atskirti tai, kas slypi jumyse pačiuose ir kas priklauso pasauliui. Tada jūsų sielai neliks nieko kita, kaip išeiti iš kūno ir pradėti kelionę po visatą.

RADŽAJOGOS MEDITACIJOS TECHNIKA

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

124 – VĖL STEFANIJA

Štai tokia buvo Stefanija.

Raulis sėdėjo ir tylėdamas grožėjosi ja. Buvo matyti, kad Stefanija jį jaudina. Pirmąkart mačiau savo draugą įsimylėjusį. Ma-

tyt, kerai veikė abiem kryptimis. Jų žvilgsniai ieškodavo vienas kito ir vėl išsiskirdavo, jie panėšėjo į balandžių porelę pavasarį. O štai Raulio rankų beveik niekas nematė, jis jas slėpė giliai kelnių kišenėse.

Amandinai nepatiko, kad mes taip domimės itale. Nepatiko ir Stefanijos užuominos apie jos seksualumą. Pašaliniai neturi teisės laidyti tokių atvirų pastabų, juolab girdint kitiems. Šviesiai žydrame siaurų jos akių vandenyne slypėjo juoda gelmė.

Be to, Amandina visada buvo vienintelė dailiosios lyties atstovė mūsų grupėje. Ji buvo pripratusi būti išskirtinė. Dabar Stefanija buvo jos varžovė, netgi labai pavojinga, nes įveikė pirmą mirties sieną. Net Raulis, visuomet šaltas Raulis, ir tas leidosi suvedžiojamas!

Pavakarieniavę išėjome iš pono Lambero tajų restorano ir grįžome į mansardą, kur galėjome kalbėtis laisviau. Aš paprašiau Stefaniją parodyti, kaip ji medituoja.

Italė atsisėdo lotoso poza, jos nugara buvo tiesi. Užmerkė akis ir dešimt minučių išbuvo visiškai nejudėdama. Pagaliau ji atsimerkė.

– Štai, prašom! – nusijuokė. – Aš nutraukiau savo minčių srautą ir leidau tuštumai praryti mane. Reikėjo tik netrukdyti sielai išskristi pro langą.

– O ką jūs jautėte?

– To neįmanoma nusakyti, tai galima tik pačiam pajusti. Tai tas pat, kas klausti, koks druskos skonis. Lygiai taip žmogui, nepatyrusiam saldumo skonio, negalėčiau paaiškinti, kas yra saldumas. Kokiais žodžiais reikėtų tai nusakyti? Reikia paragauti druskos, tik tada sužinosi jos skonį. Reikia medituoti, kad sužinotum, kas yra meditacija.

Atsakymas, teisybę sakant, buvo labai miglotas.

– Ir vis dėlto kaip tai vyksta? – neatlyžau.

– Juk jūs matėte, kaip tai darau. Reikia atsisėsti reikiama poza ir medituoti. Aš visada mintis sutelkiu į vieną ir tą patį vaiz-

dą. Jūs galite dėmesį sutelkti į žvakės liepsną. Liepsna šokinės po užmerktais vokais, kol jūs savo vaizduotėje jos neužpūsite; tuomet galėsite išskristi.

– Išskristi? O kur?

– Į dangų. Į mirusiųjų kontinentą. Žinoma, atsiranda keblumų, nes reikia susitaikyti su mintimi, kad galite mirti. Jūs imate dvejoti, nes reikia palikti žmoną, vaikus, draugus. Jūs manote, kad esate jiems reikalingas, bet jūs klystate, nes esate išpuikęs! Tokia sielos būsena netinkama medituoti, nes medituoti reiškia žengti pirmą žingsnį mirties link. Į mirtį reikia žvelgti natūraliai, nes gali būti, kad mirtis – pats įdomiausias dalykas.

Raulio akyse blykčiojo kibirkštėlės.

– Aš nieko nesupratau iš jūsų kalbos, – niūriai burbtelėjo Amandina.

Vėl nuaidėjo skardus italės juokas.

– Ką gi, matyt, man teks parodyti, kaip Tibeto budistai mokosi mirti. Šit jau keletą tūkstantmečių mirtis jiems – mokslas, o ne fatališka lemtis. Rytoj aš nusivesiu jus į Tibeto budistų šventyklą Paryžiuje, į praktikos seansą. Laimė, budistų atstovybių yra visame pasaulyje!

125 – KRIKŠČIONYBĖS FILOSOFIJA

„Kaip siela, patekusi į kūno vergovę, verta vadintis kūniška, taip ir kūnas vertas vadintis dvasingu, jeigu jis paklūsta sielai."

Šv. Jeronimas. Pranašo Izaijo ištarmių komentaras

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

126 – IR VĖL STEFANIJA

Tą vakarą Tibeto budistų šventykloje Paryžiuje vienuoliai skaitė maldas mirštančiam žmogui. Apsuptos dūmų kamuolių, sklindančių iš smilkstančių aromatingų žolių, didžiulės storulių statulos žvelgė į mane, Raulį, Stefaniją ir Amandiną. Aš supratau, kodėl ši religija traukė italę: budistų religija sukūrė storų humoro jausmą turinčių asmenybių kultą.

Vėliau įsitikinau, kad tokia mano išvada per ankstyva. Tai buvo ne Tibeto, o Kinijos budistai. Tibeto budistai gerokai liesesni ir rimtesni. Tikriausiai apsikvailino Kultų ministerija, bet, kadangi tibetiečiai atsidūrė svečioje šalyje, jie nutarė neprotestuoti ir patyliukais priprato gyventi tarp Kinijos budistų. Tarp budistų okupantų. Tarp tų, kurie naikino jų tautą.

Mus sveikino visai nepažįstami skustagalviai žmonės, jų galvos taip blizgėjo, tarsi būtų nušlifuotos švitriniu popieriumi. Jie vilkėjo rausvai gelsvas togas ir suko graviruotus medinius cilindrus. Jie liūdnai skaitė tekstus, kurių aš nesupratau.

Paskui apspito mirštančiojo kūną. Stefanija pasiūlė prisijungti prie jų.

Vienas iš lamų pradėjo skaityti eiles, mūsų italė poliglotė tuoj pat jas vertė į prancūzų kalbą.

„O sūnau šlovingos šeimos, ateina tai, kas vadinama mirtimi!

Šį pasaulį palieki ne tu vienas, taip nutinka visiems.

Tad negeisk šio gyvenimo ir nesielvartauk.

Net jei liūdesys suspaus tau širdį, tu vis tiek čia neliksi, tu klaidžiosi po samsarą. Nesikabink į gyvenimą, nerodyk, koks esi silpnas. Prisimink Tris Brangenybes.

O sūnau šlovingos šeimos! Kad ir kaip tave baugintų čonid bardo vaizdai (tai zona už Mocho 1, kur jus atakuoja prisiminimai), nepamiršk žodžių, kuriuos tau sakau: eik pirmyn ir saugok jų prasmę širdy. Būtent juose slypi slapta Pažinimo esmė:

Kai mane apglėbs absoliučios esmės bardo, ar įstengsiu, vaduodamasis iš baimės ir siaubo, suprasti, kad viskas, kas prieš mane iškyla, yra mano sąmonės raiška, ar gebėsiu tai pripažinti kaip bardo reiškinį?

Dabar, šią lemiamą minutę, nebaisūs nei taikūs, nei priešiški žvilgsniai – juos kuria mano paties sąmonė.

O sūnau šlovingos šeimos! Jei nesuprasi, kad tai tavo sąmonės apraiškos, – kad ir kaip būtum meditavęs gyvenime, – jei neįsiklausysi į tai, ko išmokai, spalvos tave gąsdins, garsai tave trikdys, saulės spinduliai šiurpins.

Nesuvokdamas tikrosios to mokymo esmės, nesuprasi garsų, spalvų, spindulių ir klaidžiosi po samsarą!“

Lamos žodžiai visiškai paaiškino, ką būtent išgyveno Žanas Bresonas ir Stefanija pereidami pirmą komos sieną. Žanas pasiklydo absoliučios esmės tarpsnyje, o Stefanija gebėjo to išvengti.

Vienas vienuolis priėjo prie mirštančiojo ir pradėjo kažką daryti.

– Jis spaudžia jam miego arteriją ir laiko užspaudęs, kol šis liaujasi kovoti ir užmiega, – paaiškino mums Stefanija. – Kai kvėpavimas išeis iš centrinio kanalo, kuriame cirkuliuoja energija, ir mirštantysis nebegalės naudotis lateraliniais kanalais, jis bus priverstas išeiti iš kūno ir įžengti pro Brahmos vartus.

– Ei! Tas tipas tiesiog mūsų akyse žudo žmogų! – paniškai sušukau.

Amandinos veide atsispindėjo pasibjaurėjimas.

Stefanija švelniu žvilgsniu žiūrėjo į mane. Aš staiga pagalvojau, kad pats tai darydavau. Dėl tanatonautikos žudydavau žmones, siųsdavau juos į mirusiųjų kontinentą. Šimtas du bandomieji triušiai, numarinti mano pastangomis, privertė mane nutilti.

– O kas yra Brahmos vartai? – paklausė Raulis.

– Brahmos vartai – tai apertūra, pro kurią siela išeina iš mūsų kūno. Tai taškas momenyje, esantis per aštuonis pirštus nuo plaukų šaknų, – toliau kalbėjo gidė.

Raulis savo užrašų knygutėje pasižymėjo vietą „Brahmos vartai". Taigi čia kalbama apie išsiuntimą į Galutinį kontinentą.

Kreipdamasis į agonijoje besiblaškantį žmogų, lama pradėjo kalbėti apie pirmąjį tarpsnį, pirmąją mirties vietą, kur šis netrukus nukeliaus. Jis apibūdino ją kaip „tikėjimo savimi pasaulį".

– Štai dabar, kai nebėra respiratorinio aktyvumo, kai nebeveikia vidinės srovės, kvėpavimą slopina centrinis energijos kanalas, – sušnabždėjo Stefanija. – Tokiame kūne sąmonės nebėra. Juo daugiau sveikatos turi žmogus, juo ilgiau trunka ši fazė. Merdėjimas gali trukti iki trijų su puse parų, jei subjektas visiškai sveikas. Būtent dėl šios priežasties mes nelaidojame mirusiųjų ir nedarome jiems skrodimo, kol nepraeina keturios paros. Ir atvirkščiai, jei mirusysis įklimpęs į nuodėmes ir jei jo subtilieji kanalai užteršti, šis momentas trunka ne ilgiau kaip sekundę.

– Kam reikalingos tos keturios paros? – paklausiau.

– Kad numirėlio siela pamažu rastų kelią į šviesą.

Tibeto budizmas turėjo aiškius atsakymus į visus klausimus. Kita vertus, aš su siaubu prisiminiau pasakojimus apie prisikėlusius iš mirties žmones, palaidotus karstuose giliai po žeme. Jie būdavo palaidoti per anksti! Kai kurie, apimti nevilties, dar ilgai daužydavo karsto dangtį, kol uždusdavo. Kai kuriems pasisekė tik todėl, kad atsitiktinis praeivis arba sargas išgirdo triukšmą ir pagalbos šauksmus. Tokie atvejai buvo laikomi stebuklu. Kai kas reikalaudavo, kad juos laidojant virš karsto būtų pritaisomas skambalėlis. O kas, jei žmogus pabus krematoriumo krosnyje? Ne, tikrai verčiau palaukti keturias paras...

Kadaise mirties neatskirdavo nuo gilios komos. Štai kodėl pasitaikydavo, kad palaidodavo dar gyvus žmones. O šiandien? Būdamas gydytojas, aš gerai žinau, kad kartais lieka šiokių tokių abejonių. Sustojusi širdis, nutrūkusi galvos smegenų veikla, refleksų nebuvimas – kas iš tikrųjų rodo, kad žmogus tikrai mirė?

Išėję iš Tibeto budistų šventyklos, mes patraukėme į Per Lašezo kapines, norėjome truputį prasiblaškyti. Raulis ir Stefanija žingsniavo priekyje ir laidė juokelius. Mudu su Amandina vilkomės jiems iš paskos.

– Taip flirtuoti su Rauliu nepadoru! – virė žavioji blondinė. – O dar ištekėjusi! Nežinau, ką veikia jos vyras Italijoje, bet jis turėtų geriau prižiūrėti savo pačią.

Dar niekada nebuvau matęs Amandinos tokios nepatenkintos. Atrodė taip, tarytum anapusinio pasaulio užkariavimas būtų praradęs žavesį, tarytum būtų nebelikę nieko daugiau, vien tik pavydas!

Ją paliko Feliksas. Metė Žanas. Dabar jai reikėjo Raulio, Amandina atvirai man tai prisipažino, o juk aš svajojau tik apie ją, bet ji to nežinojo!

Aš karštai tebemylėjau Amandiną, tad stengiausi ją nuraminti:

– Tu taip nesielvartauk. Raulis turi galvą ant pečių.

Ji įsikibo man į parankę.

– Kaip manai, ar jis man ką nors jaučia, ar žiūri į mane tik kaip į paprastą asistentę?

Kodėl moterys išlieja širdį būtent man? Ir dar tos, kurių aš geidžiu! Suprantama, mano atsakymas buvo visiškai kvailas:

– Man atrodo, kad širdies gilumoje Raulis... tave myli.

Reikia būti visišku idiotu, kad galėtum taip pasakyti.

Ji iš karto pagyvėjo.

– Tu tikrai taip manai? – paklausė žaismingai.

Aš skandinau save vis labiau. Sunku įsivaizduoti, ar įmanoma pasielgti dar kvailiau. Bet man pavyko.

– Aš tuo netgi įsitikinęs. Bet... bet jis nedrįsta tau prisipažinti.

127 – REKLAMA

„Gyvenimas dažnai būna ašarų pakalnė. Bet aš jį myliu. Vakar savo pašto dėžutėje vėl neradau nieko, tik sąskaitas. Per televiziją rodo vienas nesąmones. Žmona visą laiką ieško dingsties susiginčyti. Policininkai aplipino priekinį mano mašinos langą baudų kvitais, o kažkoks vandalas raktais subraižė jos laką. Aš vos nepargriuvau ištiktas nervų priepuolio, bet paskui šiaip taip atsipeikėjau. Gyvenimas – tai ne tik nelaimių sankaupa. Gyvenimas – tai džiaugsmas, kad gali kvėpuoti gaiviu oru, grožėtis įvairiausiais gamtovaizdžiais, susitikti su simpatiškais ir inteligentiškais žmonėmis. Aš irgi esu šio proceso dalis. Gyvenimas – kokybiškas produktas. Aš pats vartoju jį rytą ir vakarą. Darykite kaip aš! Mylėkite gyvenimą, jis už tai jums atsilygins!“

NGSA (Nacionalinės gyvenimo skatinimo agentūros) pranešimas

128 – SENTIMENTALI ISTORIJA

Miriau iš nuobodulio savo būste, Šomono kalvų tanatodrome, vienišas kaip ir anksčiau, kai gyvenau nedideliame bute.

Stefanija trumpam grįžo į Italiją. Aš, Raulis ir Amandina pasinaudojome tuo, jog ji išvykusi, ir patikrinome aparatūrą, kad grįžusiai tanatonautei kuo geriausiai sektųsi skrydžiai.

Bendri pietūs man jau buvo spėję apkarsti. Amandina visuomet sėsdavosi priešais Raulį ir į jį žiūrėdavo godžiau negu į lėkštę. Žinoma, Raulis dar buvo susižavėjęs itale tanatonaute, bet nuolatinės Amandinos švelnybės pradėjo duoti vaisių.

Buvau labai sutrikęs, nes jie abu be paliovos stengėsi pranešti man apie savo santykių eigą. Mane ėmė slėgti patikėtinio vaidmuo.

– Ar atkreipei dėmesį, – pasakė man Raulis, – Amandina kasdien rengiasi vis gražiau ir gražiau.

– Ji visą laiką dėvi juodus drabužius...

Jis manęs nesiklausė.

– Ir darosi vis gražesnė, ar ne?

– Man ji visada buvo pati žaviausia, – liūdnai atsakiau.

Tą vakarą jie vakarieniavo *tête-à-tête*.

Nakvoti į tanatodromą jie negrįžo. Likau vienas. Vienas vienutėlis visame prakeiktame pastate.

Atsisėdau į pakilimo krėslą ir ten, kur sutelkta visa tanatodromo energija, ketinau praktiškai pritaikyti Stefanijos patarimus. Norėjau išmokti transcendentinės meditacijos, kad palikčiau savo varganą nelaimingą apvalkalą.

Užsimerkiau norėdamas atsipalaiduoti, bet, vos tik sumerkdavau vokus, tuoj pat, tarsi kino teatro ekrane, prieš mane iškildavo Amandinos paveikslas. Ji buvo angeliško grožio, žiūrėjo į mane atlaidžiai, o jos putlios lūpos šelmiškai slėpėsi po šviesiais plaukais.

Kokia prasmė būti žymiam ir gerbiamam, jei nepajėgi sužavėti savo svajonių moters?

Aš buvau įsiutęs. Galvoti apie Amandiną, pasirengusią permiegoti su kiekvienu, tik ne su manimi, ją mylinčiu... to jau per daug! Atsimerkiau. Įsivaizdavau, kaip jie dabar mylisi kokiame nors viešbutyje... „Kad neskaudintume vargšelio Maiklo..." Nervingai krenkštelėjau. „Tanatonautika – mėšlas!" – sakydavo Feliksas. Kaip gaila, kad Stefanija išvažiavo, ji vienintelė galėtų sutrukdyti tai porelei. O aš... aš taip stengiausi jiems padėti. Tikriausiai nesąmoningai skatinau savo draugą eiti su moterimi, kuri tiko man visais atžvilgiais!

Ne, aš žinojau, kad kada nors tai atsitiks, štai kodėl taip elgiausi. Kuo anksčiau tai įvyks, tuo greičiau baigsis mano kankynė.

Nuo krėslo, kuriame gulėjau, buvo gerai matyti padėklas su raketomis nešėjomis. Ar verta toliau gyventi? O gal man pačiam pamėginti pramušti antrą komos sieną? Galų gale mano praeity-

je nėra nieko, ko turėčiau bijoti. Blogiausiu atveju susitiksiu su Feliksu. Pradėjau raitotis marškinių rankoves. Akimirką dingtelėjo mintis, kad ketinu nusižudyti iš meilės, kaip koks paprastas spuoguotas vaikėzas...

Viskas atrodė labai kvailai.

Aš įdūriau adatą į pačią didžiausią veną alkūnės linkyje, ji pulsavo, tarsi būtų nenorėjusi dalyvauti bandyme.

„Na štai, storoji vena, dabar žinosi, kaip neduoti kuo daugiau kraujo man į smegenis, kad galėčiau rasti tinkamus žodžius ir prisivilioti Amandiną."

Aš įjungiau aparatūrą. Rankoje laikiau mažą jungiklio kriaušę.

Amandiną traukia tanatonautai, ji miega su tanatonautais, suartėdama su tanatonautais, ji nori sužinoti, kas yra mirtis. Ką gi, vadinasi, ir aš turiu tapti tanatonautu, kad būčiau jai įdomus.

Jaučiausi taip, tarytum nedalyvaučiau šioje avantiūroje. Tikriausiai buvau panašus į ispanų jūrininkus, kurie matydavo, kaip laivai išplaukia į Ameriką, kaip jie sugrįžta, bet niekada nekeliaudavo kartu su jais. Vien klausydamasis kitų pasakojimų, daug žinių neįgysi. Reikia pačiam atsidurti jų kailyje.

Jungiklio kriaušė mano rankoje buvo lipni, sudrėkusi nuo prakaito.

Ką aš darau?

Tarsi vaikišką skaičiuotę ausyse girdėjau lamos žodžius.

„O sūnau šlovingos šeimos, ateina tai, kas vadinama mirtimi!
Šį pasaulį palieki ne tu vienas, taip nutinka visiems.
Tad negeisk šio gyvenimo ir nesielvartauk."

Tad negeisk šio gyvenimo ir nesielvartauk dėl jo... Ne tokia jau baisi buvo šito mano gyvenimo karma. Būsimame gyvenime pasistengsiu tapti gundytoju, kad nė viena mergina neįstengtų atsispirti mano kerams. Vieną kartą gyvensiu, kad išmokčiau užkariauti meilę, kitą – kad naudočiausi mokymosi vaisiais. Taip, mirsiu nedrąsus, bet atgimsiu pleibojumi.

Dar kartą žvilgtelėjau į jungiklio kriaušę. Nurijau seilę ir neryžtingai pradėjau skaičiuoti:

– Šeši... penki... keturi... trys... du... vienas. Sta...

Salėje įsižiebė šviesa.

– Jis čia, mama! – sušuko Konradas. – Ką tu darai tame krėsle? Mes nuo kojų nusivarėme, kol tave suradome.

– Palik savo brolį ramybėje, – pasakė motina. – Ar nematai, kad jis tikrina prietaisus. Nekreipk į mus dėmesio, Maiklai, dirbk savo darbą. Mes paprasčiausiai norėjome tau parodyti mūsų krautuvėlės balansą. Tai gali ir palaukti.

Konradas tuo metu sukiojo potenciometro rankenėles. Paprastai aš negalėdavau pakęsti, kai jis ką nors čia liesdavo, tuoj pat įsiusdavau. Bet šiandien, pats nežinau kodėl, Konradas, niekšelis Konradas, man pasirodė esąs nuostabiausias žmogus.

Nepastebimai atitraukiau pirštą nuo mygtuko.

– Mes dar norėjome paimti iš tavęs piešinius, reikia žinoti, kas ten, už antros sienos, kad pasiruoštume naujam marškinėlių prekybos sezonui! – patikslino mano brolis.

Mama priėjo ir drėgnomis lūpomis pabučiavo man į kaktą.

– O jeigu neturėjai laiko pavakarieniauti – tu nuolatos pamiršti pavalgyti! – namie yra troškintos jautienos su daržovėmis ir kauliukas su smegenėlėmis, kaip tu mėgsti. Restoranuose tik skrandį gadini. Jie ten vien išėdas patiekia, o produktai prasčiausios kokybės. Argi galima sulyginti su tuo, ką mama gamina!

Dar niekada nesijaučiau toks prisirišęs prie šitos porelės. Dar niekada taip nesidžiaugiau juos matydamas. Akimirksniu ištraukiau iš venos adatą, nulašėjo kraujo, bet jie to nepastebėjo.

Dabar man rūpėjo tik viena: ar iš tikrųjų pakaks karštų kauliuko smegenėlių užsitepti ant šviežios duonos žiauberės, pabarstyti rupia druska... Ir šiek tiek juodųjų pipiriukų. Tik ne per daug, nes gali skonį sugadinti.

129 – KRIKŠČIONYBĖS MITOLOGIJA

„Angelas parodė man gyvybės vandens upę, tvaskančią tarsi krištolas, ištekančią nuo Dievo ir Avinėlio sosto.

Aikštės viduryje, tarp upės atšakų, auga gyvybės medis, duodantis dvylika derlių, kiekvieną mėnesį vedantis vaisius, o to medžio lapai tinka tautoms gydyti."

Apreiškimas Jonui, 22

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

130 – STEFANIJA PARVAŽIAVO

Reikia pamiršti savo bėdas. Pastarosiomis dienomis aš stengiausi atsiriboti nuo savo individualybės. Nėra norų, nėra kančių. Žinojau, kad mano troškimas turėti Amandiną gali virsti apsėdimu. Apsėdimas gali būti dar pavojingesnis, nes nuo šiol Amandina man nepasiekiama.

Stefanija grįžo iš Florencijos, tariau sau, dabar Raulis domisi kita, taigi mums abiem, ko gera, reikia suvienyti savo vienatves. Beje, regis, aš buvau italės skonio. Ji smagiai plekšnodavo man per nugarą, kvatodavo ir vadindavo mane „kvailučiu Maiklu". Iš jos lūpų tai skambėjo kaip komplimentas.

Bet aš nežinojau, ko griebtis. Visada buvau niekam tikęs mergišius. Aišku, turėjau gal dešimt moterų, bet būtent jos mane nusitempdavo į lovą, o ne atvirkščiai. Be to, aš nepamiršau, kad Stefanija ištekėjusi, nors ji ta tema niekada nekalbėdavo.

Kad ir kaip būtų keista, Raulis ir Amandina neafišavo savo idilės. Jie niekada nesusikibdavo už rankų, nesibučiuodavo kitiems matant. Toks jų elgesys rodė, kad jie kuriam laikui įgijo šiokią tokią ramybę.

Stefanija nieko nepastebėjo. Ji ir toliau žaismingai žvilgčiojo į

Raulį. Laimingas vyriškis paprastai skleidžia tam tikrą aurą, tai dar labiau vilioja moteris. O aš, visada liūdnas ir vienišas, tik stūmiau jas nuo savęs.

Susitelkiau į savo darbą, nugrimzdau į jį visu kūnu ir siela. Kūriau visokius įmanomus tanatonautikos eksperimentų scenarijus.

Juo mažiau dėjau vilčių į meilę, juo labiau norėjau, kad pasisektų mirti. Beje, aš ir vėl sapnuodavau kaukėtą moterį, vilkinčią balta atlaso suknia, tik dar dažniau negu anksčiau. Nors man ir nepavyko nurengti Amandinos, aš visiškai rimtai ketinau atimti nekaltybę Kaulėtajai.

Mirtie, aš sužinosiu, ką tu slepi po savo kauke!

Mirtie, ruoškis atskleisti man anapusinę savo paslaptį!

Mano kovos ietis bus moteris – Stefanija. Stefanija, mano taranas, sudaužys į šipulius juodosios pilies vartus.

Aš tobulinau raketas nešėjas ir pakilimo krėslą, išradau naujus matavimo daviklius. Tuo pačiu studijavau čakrų žemėlapį ir akupunktūrinius taškus. Aplink žmogaus kūną stengiausi nupiešti gyvybės kūno, apie kurį rašoma Tibeto budistų knygose, kontūrus. Studijuodamas kūniškąjį apvalkalą, ėmiau įdėmiau stebėti aplinką.

Pamažu išsiaiškinau su meditacija susijusius fiziologinius reiškinius. Visuomet buvau linkęs į mistinius dalykus žiūrėti pro mokslo prizmę. Kaip aiškėja iš kai kurių publikacijų, galvos smegenys spinduliuoja bangas, kurių dažnis priklauso nuo galvos smegenų aktyvumo pobūdžio. Tas bangas galima visai paprastai stebėti elektroencefalografu.

Pavyzdžiui, jei žmogus aktyviai mąsto, jo smegenys spinduliuoja nuo trisdešimt iki šešiasdešimt svyravimų per sekundę dažnio bangas; tai vadinamosios beta bangos. Kuo didesnis žmogaus būdravimo laipsnis, kuo labiau jis susikoncentruoja, tuo dažnesni tampa svyravimai.

Kai užsimerkiame, tos bangos lėtesnės, jų amplitudė didesnė.

Jos osciliuoja dešimt–penkiolika svyravimų per sekundę dažniu. Tai vadinama alfa ritmu.

Miegant, kai nesapnuojama, spinduliuojamos delta bangos nuo nulio sveikų penkių dešimtųjų iki trijų svyravimų per sekundę.

Aš visa tai patikrinau pasikvietęs į pagalbą Stefaniją, kaip bandomąją jūrų kiaulytę. Pritvirtindavau jai elektrodus prie smilkinių, pakaušio, momens ir startuojant registruodavau alfa bangų spinduliavimo aktyvumą. Tuo metu smegenys būdavo ramaus būdravimo būsenos. Deja, panaudoti tų žinių nepasisekė. Tai, kad mes matėme alfa bangas, reiškė, kad Stefanija puikiai valdo situaciją.

Tuo metu mūsų grupė pasiekė puikių rezultatų. Kad galėtų netrukdoma su mumis dirbti, Stefanija išsiskyrė su savo sutuoktiniu ir įsikūrė Paryžiuje. Jai paskyrė butą ketvirtame aukšte, greta manojo.

Kas rytą ji startuodavo iš mansardos paprasčiausiai medituodama, kad iš toli apžiūrėtų tą vietą, kur vakare nusigaus pavartojusi šiek tiek vaistų. Šalia rojalio, apsupta atogrąžų augalų, ji buvo nuostabi – gundanti ir susikaupusi.

Aš stebėdavau jos skrydį, paskui mudu ilgai kalbėdavomės apie būsimą išvyką žvelgdami į Galutinio kontinento žemėlapį. Trindavau linijas, piešdavau naujus kontūrus, spalvindavau zonas, žaidžiau su užrašu *Terra incognita* – troškau nustumti jį kuo toliau.

Per dvi savaites Stefanija du kartus nukeliavo už pirmos sienos, todėl mes galėjome gana tiksliai baigti šio ploto žemėlapį, nors buvo akivaizdu, kad Stefanijos prisiminimų burbulai nėra universalūs ir kad šiuo žemėlapiu negalės vadovautis kiti tanatonautai.

Laukdami galutinių, patikimesnių, rezultatų, mes laikinai atsisakėme reklamos. Po siaubingų Žano Bresono atradimų dauguma pasaulio tanatodromų buvo uždaryti ir mums nebereikėjo bijoti konkurentų.

– Šeši... penki... keturi... trys... du... vienas. Startas.

Šiandien vyko lengvas vakarinis pasiskraidymas. Jaunoji italė ramiai gulėjo raudoname krėsle, apkraštuotame juodu metalu. Jos ilgi garbanoti plaukai bangomis krito ant palaidinės. Ji priminė Atgimimo epochos Ticiano paveikslų moterį.

Gurkšnojau juodą kavą. Stefanijos skrydžiai vis ilgėjo ir ilgėjo. Štai jau trisdešimt keturios minutės, kai ji panirusi į gilią komą.

– Ką daryti? – paklausiau Raulio.

Sagstydamasis marškinius, jis ką tik įžengė į laboratoriją.

Raulis pasižiūrėjo į prabudimo elektroninės sistemos laikmatį ir pamatė, kad jis nustatytas trisdešimt aštuonioms minutėms! Net pašoko iš vietos.

– Tu iš galvos išsikraustei! Juk ji negalės pabusti!

Aš nebuvau atkreipęs dėmesio, kaip nustatytas laikmatis.

Jis pasuko jungiklį nulinės padalos link. Tuoj pat pradėjo tekėti elektros srovė, jos impulsai vis dažnėjo ir stiprėjo. Buvo panašu į stabdymą įjungus antiblokavimo sistemą.

– Stefanija, sugrįžk, tu nukeliavai pernelyg toli!

Mes ėmėme nerimauti. Laimė, viskas baigėsi gerai.

Palengva ji grįžo.

Stefanija iškart atsimerkė ir tankiai sumirksėjo, tarsi būtų norėjusi nusipurtyti miego likučius. Pažvelgė į mus, nusišypsojo ir tvirtai pareiškė:

– Aš ją mačiau.

– Ką tu matei?

– Buvau nukeliavusi iki galo. Ir aš ten ją mačiau. Antrą sieną! Mochą 2.

Tanatonautė atgavo kvapą, tuo metu Raulis atsivertė Galutinio kontinento žemėlapį.

– Pasakok, – paprašė jis.

Ji pradėjo pasakoti.

– Kaip paprastai, iš pradžių keliavau juodu koridoriumi, ten mane atakavo šviečiantys burbulai. Kiekviename burbule buvo

po bjaurų prisiminimą, visokių man nutikusių negerų dalykų. Jeigu norite žinoti, aš ten mačiau mažą mergaitę, iš kurios buvau pavogusi mokyklinę kuprinę. Mačiau savo motiną, verkiančią dėl blogų mano pažymių. Jaunuolį, kurį atstūmiau, jis iš nevilties nusižudė. Aš net mačiau tą momentą, kai bejėgė gulėjau ant nugaros kaip apvirtęs vėžlys, mačiau, kaip mirė pensiono valytoja.

Norėjau atsikratyti visų tų prisiminimą ir visiems aiškinau, kodėl taip padariau. Aš pavogiau kuprinę todėl, kad mano tėvai buvo neturtingi ir negalėjo tokios man nupirkti. Kartais gaudavau blogų pažymių, nes motina man neduodavo nė vienos laisvos minutės pamokoms ruošti. Ji vertė mane plauti indus arba šluoti grindis. Jaunuolis, kurį atstūmiau, bandė su manimi suartėti, kai jau draugavau su kitu man labai patinkančiu vaikinu. Aš nesu atsakinga už valytojos mirtį pensione.

Aplinkui mačiau kitus mirusiuosius, kovojančius su savo prisiminimais, bet taip ir nesugebančius pasiteisinti. Prisiminimai plūdo iš visų pusių tarsi mikrobus puolantys leukocitai. Tuos, kurie žudė, mušdavo jų aukos. Apsileidėliai gaudavo antausių. Tinginių veidus murkdė į bjaurias srutas. Pikčiurnas nuplaudavo bangos. Beje, tas spektaklis, kad ir kaip keista, man priminė Dantės „Dieviškąją komediją“.

Godiesiems užsiūdavo akis. Tuos, kurie nusidėjo tenkindami aistras, degino. Vis dėlto mirtis – baisus dalykas.

Kai nugalėjau savo demonus ir prisižiūrėjau, kaip kaunasi kaimynai, keliavau toliau juodu koridoriumi; pamažu jis įgijo violetinę spalvą. Viską, kas tuomet buvo aplink mane, galima apibūdinti dviem žodžiais: baimė ir tamsa. Sienos atrodė lyg būtų iš smėlio, nuo jų dvelkė šviežiai išrausta žeme.

Jos žodžiais, didelis koridorius be paliovos siaurėjo, bet jo skersmuo vis tiek liko keletas šimtų, galbūt net tūkstančių, kilometrų.

Jo forma priminė kiuvetę ar piltuvą. Ant statmenų atbrailų mirusieji kovojo su savo prisiminimais. Visa tai priminė milži-

niško kūgio vidų. Pačioje piltuvo gilumoje tebemirksėjo šviesa. Nebuvo nei viršaus, nei apačios.

Ji paėmė iš Raulio žemėlapį ir susuko kaip piltuvą, siauruoju galu nukreipė jį į grindis.

– Kūgis ne horizontalus, o vertikalus, – tikino ji. – Sienos siaurėja, kai judi gilyn tarp smėlio karnizų.

Ji greitai braižė žemėlapyje:

1. Pakilimas.
2. Visų gyvybės požymių dingimas.
3. Koma.
4. Išėjimas iš šio pasaulio.
5. Aštuoniolikos minučių skrydis erdvėje.
6. Didžiulio šviesos rato, besisukančio aplink savo ašį, atsiradimas. Tokį pirmiausia pamatai Galutinio kontinento vaizdą. Apytikris šviesios zonos skersmuo – keletas tūkstančių kilometrų. Ratilai. Žydrasis krantas.
7. Išsilaipinimas žydrajame krante. Atvykimas į Teritoriją nr. 1.

TERITORIJA NR. 1:

• Koordinatės: koma plius 18 minučių.

• Spalva: žydra. Pilkas atspalvis pamažu pereina į mėlynai violetinį.

• Jutimai: nenugalima trauka, žydrynė, vanduo. Vėsi ir maloni zona. Viliojanti šviesa.

• Siena: Mochas 1 (skersmuo šiek tiek mažesnis).

TERITORIJA NR. 2:

• Koordinatės: koma plius 21 minutė.

• Spalva: juoda.

• Jutimai: sutemos, baimė, kapų žemės kvapas. Šalta ir bauginama zona, kurioje ant vis labiau kyšančių atbrailų mirusieji susiduria su didžiausiomis savo baimėmis ir bjauriais prisiminimais. Šviesa matyti nuolat, bet dėmesį nuo jos nukreipia siaubas.

• Siena: Mochas 2.
• Tikriausiai ten yra išėjimas į... Teritoriją nr. 3.

Stefanija nutrynė vieną liniją, nubrėžė kitą ir patraukė toliau žodžius *Terra incognita*. Taigi naujoji mūsų siena vadinasi Mochas 2. O štai dabar galima ir žiniasklaidos atstovus kviesti. Pranešimas sulaukė dėmesio visame pasaulyje.

Tanatonautė paaiškino, kad Žanas Bresonas, be jokios abejonės, neįstengė nugalėti savo praeities. Tiems žurnalistams, kurie mėgino prasibrauti iki Bresono ir smulkiau išklausinėti, jis kategoriškai atsisakė ką nors pasakoti. Užsisklendęs nelaimingasis net nežinojo, kas iš tikrųjų vyksta šiame pasaulyje.

Vis dėlto reikėjo nugalėti tanatofobiją, kurią sukėlė Žanas. Buvo pradėta ieškoti jo šeimos, buvusių draugų. Jie papasakojo, kad iš tikrųjų Žano vaikystė pensione buvo labai sunki, tai įstaigai vadovavo kažkoks niekšas, jis tyčiodavosi iš vaikų. Būtent todėl, kad įrodytų sau, jog gali nugalėti baimę, Žanas ir tapo kaskadininku, paskui tanatonautu. Jis darė viską, kad tik pamirštų tuos laikus, bet pirma komos siena jį užgriuvo ir nusiuntė į pragarą.

Pensiono direktorius buvo demaskuotas, suimtas, o tą įstaigą uždarė.

Nepaisant viso šito, mirties baimė galutinai neišnyko. Dabar žmonės žinojo, kad mirtis – tai ne absoliutus rojus ir ne absoliutus pragaras. Mirtis – tai „dar kažkas“. Paslaptis liko paslaptimi.

Ką gi, pirmyn. Pirmyn, tik pirmyn į nežinomybę!

Kursas – į Mochą 2.

131 – ŽYDŲ MITOLOGIJA

Kai Adomas pasirodė žemėje, pačią pirmą dieną jis buvo labai nustebęs, kad šviesa kinta. Kai saulė leidosi ir dangų aptraukė sutemos, Adomas pamanė, kad viskas baigta. Atėjo galas jo

gyvenimui ir pasauliui. „Vargas man! – sušuko jis. – Tikriausiai nusidėjau, kad pasaulis tapo toks tamsus. Mes grįžtame į pirmykštį chaosą. Štai išmušė mano mirties valanda, ją man atsiuntė Dangus.“ Jis liovėsi valgyti ir praverkė visą naktį.

Kai išaušo, Adomas sušuko: „Tai štai ką daro pasaulis! Jis užgęsta, paskui vėl nušvinta.“ Ir, it išprotėjęs iš džiaugsmo, kad viskam toli gražu ne pabaiga, jis atsistojo, pradėjo melstis ir sudėjo Dievui auką.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

132 – SMULKŪS DARBELIAI

Žodžiu, kol mes žingsnis po žingsnio yrėmės į priekį, centimetras po centimetro stūmėmės gylyn į Galutinį kontinentą, visame pasaulyje kaip grybai po lietaus pradėjo dygti tanatodromai.

Tanotanautika vėl tapo madinga. Nuo to laiko, kai sužinojome, kad Stefanijai toptelėjo mintis susieti mistiką ir mokslą, tanatodromus pradėta steigti šalia šventyklų, o vietoj kalinių, kaskadininkų atsirado naujų tanatonautų; dažniausiai tai buvo įvairių religijų dvasininkai ir vienuoliai.

Iš pradžių mus atakavo skeptikai ir entuziastai, paskui susidūrėme ir su pasauliečiais, manančiais, kad labai pavojinga sieti prietarus ir mokslą. Jie pakrikštijo mus „tikėjimo konkistadorais“, nes mes ėjome užkariauti naujos teritorijos vadovaudamiesi iš anksto nustatytais dvasiniais principais.

Ir tikrai kiekvienas kunigas, perėjęs pirmą sieną, tikino, kad ten matė savo religijos simbolius. Ką gi, tai normalus reiškinys, nes juodojoje teritorijoje kiekvieną tanatonautą atakuodavo jo paties prisiminimai.

Vienuoliai benediktinai paskelbė, kad gali paaiškinti, kaip atsirado šventųjų aureolės. Jų žodžiais tariant, tai iš viršugalvio

einančios ektoplazmos. Gali būti, kad kadaise menininkai, tapydami aureoles, bandė perteikti išrinktųjų gebėjimą išeiti iš kūno. Antireligininkai pasišiaušė, tvirtino, kad visa tai – kunigijos reklama.

Tai palietė daugelio žmonių interesus, buvo pasikėsinta į šventenybes, niekas nebepaisė tabu. Amandina, Stefanija, Raulis ir aš žinojome, kad dirbame su uždelsto veikimo bomba, kuri bet kada gali sprogti mūsų rankose. Nelaimingas nutikimas su Žanu jau turėjo mus įspėti.

Bet smalsumas visada nugali. Mes labai troškome sužinoti, kas yra už Mocho 2 sienos.

Apie tai Stefanija pasakodavo po kiekvieno skrydžio. Ji prisilietė prie jos, garsiosios antros sienos, bet neturėjo jėgų jos įveikti. Kažko trūko, tik ji negalėjo suformuluoti ko.

Ir ne tik ji viena. Tibeto budistai, vienuoliai daoistai, dervišai, Zoroastro sekėjai, Jehovos liudytojai, Mon Luji abatijos trapistai, Sen Bernaro abatijos jėzuitai be didelių sunkumų galėjo nugalėti pirmą komos sieną, bet nė vienas iš jų kol kas nepramušė antrosios.

Mes pabuvojome kultinėse jų vietose ir daug sužinojome apie įvairius ritualus ir ceremonijas. Paaiškėjo, kad visose religijose esama užuominų apie skrydžių techniką. Ir nesvarbu, kaip ją vadina patys dvasininkai: „gerąja malda“ ar „prisilietimu prie dieviškojo pasaulio“.

133 – ASTROLOGIJA

Norėdamas evoliucionuoti, žmogus turi pereiti visus dvylika zodiako ženklų. Sprendžiant iš Rytų kai kurių tradicijų, reikia reinkarnuoti mažiausiai dvylika kartų kiekviename ženkle, iš viso šimtą keturiasdešimt keturis kartus. Tai minimumas. Žmogus turi susipažinti su visais zodiako ženklų ypatumais. Norint

užsitarnauti teisę tapti grynąja siela, būtina išbandyti visus charakterio tipus, visas egzistavimo formas.

Bet daugeliui nepakanka šimto keturiasdešimt keturių reinkarnacijų. Pačiam Budai prireikė gimti penkis šimtus kartų, kad pažintų pasaulį. Dauguma žmonių yra tarp tūkstantojo ir dutūkstantojo gimimo.

Astrologai tvirtina, kad dvylika zodiako ženklų galima palyginti su dvylika laikrodžio ciferblato skaičių. Didžioji rodyklė rodo mūsų ženklą, o minutinė skaičiuoja gimimus. Drauge jos žymi sutartį, kurią reikia įvykdyti dabartinėje mūsų reinkarnacijoje.

Kelinta dabar mūsų gyvenimo valanda?

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

134 – INTERNACIONALIZACIJA

Liusinderis atvyko pas mus ir patarė neskubėti girtis laimėjimais. Kai kurios religinės bendruomenės buvo baisiausiai susijaudinusios. Romos popiežius ir kai kurios fundamentalistų bendruomenės kreivai žiūrėjo į tai, kad tanatonautika kišasi į jų gyvenimą.

Kai Raulis pareiškė, kad mes čia niekuo dėti, prezidentas atsakė, girdi, gal ir taip, bet jau per šimtą įvairių religijų veikėjų žuvo bandydami pakartoti mūsų eksperimentus. Mano draugas pareiškė, kad būtų geriau, jeigu jie labiau domėtųsi išėjimo iš kūno moksliniu pagrįstumu, o ne užsisklęstų savo pačių tikėjimuose. Liusinderis pritarė šiam argumentui, bet mes jautėme, kad jis susirūpinęs.

Ar gali būti, kad dabar, įsibėgėjus XXI amžiui, jis dar bijo dvasininkų valdžios?

Mes Šomono kalvų tanatodrome siekėme, kad skrydžiai taptų saugesni. Stefanija įsitikino, kad skrydžiai vyksta geriau, kai

stuburas būna visiškai tiesus, nugara atpalaiduota, smakras prie krūtinės, pečiai nuleisti. Atsižvelgdami į tai, mes užsakėme pakilimo krėslą, tikslią kopiją švedų krėslų, garantuojančių, kad atsisėdus padėtis bus ergonomiška.

Mes įtaisėme stiklinį krėslo gaubtą, izoliuojantį jį nuo aplinkos triukšmo. Kai kurie nelaimingi atsitikimai įvyko vien todėl, kad kažkas per neapdairumą atitraukė tanatonauto dėmesį skrydžio metu. Pilotų bambagyslės nutrūkdavo anksčiau, negu jie spėdavo grįžti. Ne laiku suskamba telefonas, dėl paprasčiausio skersvėjo trinkteli durys – ir mirtis garantuota! Su tokiais dalykais nejuokaujama.

Norėdami dar labiau pagerinti skrydį, įrengėme aukštos kokybės muzikinį centrą, kad sielai būtų malonu startuoti skambant liturginei ar bažnytinei muzikai.

Garsus modeliuotojas drauge su elektronikos specialistu sukūrė patogų kostiumą.

Nuo tada tanatonauto uniforma jau buvo ne sportinis kostiumas ir ne smokingas. Ji labiau priminė povandenininko apraną. Paryžiuje kostiumams išrinkome baltos spalvos audinį.

Idėja turėjo didelį pasisekimą. Įvairiuose planetos tanatodromuose atsirado uniformų mados. Japonai pasirinko juodą spalvą, amerikiečiai – violetinę, anglai – raudoną. Fotografai džiūgavo: pagaliau spalvotos nuotraukos tikrai bus įspūdingos.

Visiškai logiška, kad kostiumai buvo puošiami emblemomis. Mūsų emblemoje buvo pavaizduotas feniksas, skrendantis per siautėjančios ugnies žiedą.

Kiekvienas tanatodromas išsiskyrė savo religinėmis ir kultūrinėmis ypatybėmis. Afrikiečiai, vilkėdami tai ceremonijai skirtais kostiumais, keliaudavo į dausas dundant tamtamams. Jų emblemose buvo pavaizduoti drambliai, gepardai ir papūgos. Jamaikos gyventojai pasirinko *reggae* stiliaus muziką ir vartojo marihuaną. Rusai giedojo stačiatikių giesmes ir maukė degtinę. Peru gyventojai žiaumojo kokainmedžio lapus ir išskrisdavo skam-

bant fleitos garsams. Jų emblemose puikavosi pomirtinė Vienintelio, arba Aukščiausiojo, Inkos kaukė.

Pasaulio čempionai buvo aprašomi pirmuose žurnalų ir laikraščių puslapiuose. Kiekvienas turėjo savo favoritą. Lažybas buvo galima registruoti paprasčiausiai per Londono bukmekerius. Kas pirmas peržengs antrą komos sieną? Už ispaną (emblema – buliaus galva) prieš amerikietį (emblema – erelio galva) statė dvylika prieš vieną. Kaupėsi liudijimų apie prisiminimų burbulus, visi jie buvo skirtingi, visi keisti. „Mažojo iliustruoto tanatonauto“ tiražas labai padidėjo.

Mano motina ir brolis savo parduotuvėje ėmė pardavinėti pakilimo krėslus („Pagaminta Šomono kalvose“), raketas nešėjas (joms gaminti aš sintezavau placebo formulę, dabar jos daug mažiau kenkė kepenims ir inkstams), kombinezonus su davikliais. Pinigai plaukte plaukė.

Tanatonautika ne tik užkariavo pasaulį, ji darėsi vis patogesnė, praktiškesnė, tikslesnė. Sukūrus krėslą su apsauginiu gaubtu ir naujus kostiumus, anapusinis pasaulis atrodė pasiekiamas kiekvienam.

135 – KELTŲ MITOLOGIJA

Kaip minima keltų mitologijoje, dananiečių gentys puldinėjo iš Danano žemės šiaurines Miros salas, kad užkariautų Airiją. Jos taip pat kaudavosi su fomorais, vienaakiais ir vienarankiais žemesniaisiais demonais. Šiems reikėjo gelbėtis ežerų gelmėse, tarpekliuose, šuliniuose. Jie gyveno žemajame pasaulyje, paralelinėje erdvėje, vadinamoje Ci („ramybė“) arba Tirnanogu („jaunų žemė“). Iš ten jie padėdavo žmonėms plisti pasaulyje. Atėję pas vieną druidą patarimo, davė jam keturis magiškus talismanus: Dagdos katilą, iš kurio galėjo visi maitintis; Lugo ietį, kuri nužudo priešą vos prisilietusi; Nuados kardą, kuris jo savininką

daro nepažeidžiamą; ir pagaliau Falo akmenį, kuris savo „riksmu“ patvirtina karališkąją esybę tų, kurie ant jo užlipa.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

136 – ANTRA KOMOS SIENA

Nepaisant padažnėjusių bandymų, niekas negalėjo įveikti Mocho 2. Dzenbudistas vienuolis Sukumi Juka, vis dėlto gebėjęs priartėti prie šios sienos, tvirtino, kad už jos įžiūrėjo raudonus atšvaitus, kurie, jo žodžiais tariant, priminė geišas. Keistas palyginimas žmogaus, siekiančio dvasingumo! Jis atsisakė patikslinti, tik pridūrė, kad norėtų kaip įmanoma greičiau ten grįžti.

Daugiau jis nieko negalėjo pranešti. Antrasis skrydis buvo paskutinis. Kai draugai nutarė grąžinti vienuolį atgalios, išvydo jį apsipylusį sperma; jis gulėjo kaip žmogus, ką tik patyręs meilės ekstazę.

Ši informacija buvo griežčiausiai slepiama. Jei žmonės pamanys, kad mirtis tik amžini seksualiniai pasimėgavimai, tanatonautika sukels pasaulinę katastrofą!

Visi laukė naujo žvalgo. Ir sulaukė. Jau po pirmo skrydžio jis pranešė mums daug tikslesnių žinių. Tai buvo Indijos jogas Radživas Bintu. Tai, ką jam teko patirti, jis aprašė knygoje „Artyn prie pabaigos“ (leidykla „Naujasis kontinentas“), toji knyga netrukus tapo visų šalių perkamiausia knyga. Kaip kadaise Feliksas, Radživas Bintu pateko į „žvaigždžių ligos“ žabangus. Jis nebepajėgė sutelkti dvasinių savo gebėjimų. Prieš startą pradėjo vartoti haliucinogenines žoles ir grįžęs nieko nebeprisimindavo.

Deja, Paryžiaus tanatodromui taip ir neteko priimti Radživo Bintu. Jo grupė, keturiasdešimt penkias minutes bandžiusi grąžinti žvalgą į gyvenimą, buvo priversta pripažinti, kad prarado

jo sielą. Kūniškasis Radživo apvalkalas buvo perduotas Vašingtono Smitsono institutui, ten jis buvo panardintas į formaliną.

Mums teko tenkintis poezija, kurios buvo gausu jo knygoje; zona už Mocho 2 buvo pažymėta erotine raudona spalva.

Knygos „Artyn prie pabaigos" ištrauka:

O kerintis pasauli, esantis už antros komos sienos!
Džiaugsmo perlai tarsi lelijų piestelės
Skelbia tanatonautikos erekciją!
Kiekvienas skrydis taps meilės orgazmu.
Mirties užkariavimas leis parašyti „Kamasutros" tęsinį.
Ši knyga – tik pirmoji knyga malonumų pasaulio,
Mirtis mums diktuoja dar šimtą tomų.
O kerintis anapusini pasauli!
Mūsų sielos baigia savo kelią svaigioj ekstazėj.
Tai taip natūralu, kaip gimti skausme ir kančioj!

Po trijų mėnesių žuvusiųjų sąrašas gerokai pailgėjo. Visos religijos verbavo vienuolius tanatonautus ir aukojo juos ant anapusinio pasaulio pažinimo altoriaus. Išskristi buvo garbinga pareiga, kiekvienas stengėsi įrodyti, jog būtent jų pasaulio aiškinimas pats teisingiausias. Visos priemonės geros, kad tik skrydžiai prilygtų religinei veiklai.

Kokią veiklą galima laikyti religine, jei skrydis tėra priartėjimas prie pomirtinio pasaulio?

Tanatonautika įžengė į „monumentalaus misticizmo" fazę, kai buvo startuota iš Paryžiaus, Jėzaus Širdies bazilikos, Cheopso piramidės. O mūsų žinios apie žemę už Mocho 2 ribojosi vos keliais žodžiais: „Ten vyrauja raudona spalva ir malonumai."

Stefanija norėjo kuo greičiau pakliūti į tą šalį.

Ji daug meditavo, darė kvėpavimo ir širdies susitraukimų dažnio valdymo pratimus. Ir pagaliau rugpjūčio 27 dieną, septynioliktą valandą, savo nenuilstamu darbu ir geležine valia ji tai pasiekė.

Atsipeikėjo išpilta prakaito, visa raudona ir virpanti, kažką nevalingai vapanti.

– Oi, oi! – sušuko ji, vis dar susijaudinusi dėl to, ką matė.

Kai Raulis pasilenkė arčiau, kad geriau girdėtų jos pasakojimą, ji apsivijo rankomis jam aplink kaklą ir įsisiurbė į lūpas. Mano draugas ne per labiausiai priešinosi, nors Amandinos akvamarino spalvos akyse siautėjo uraganas.

– Na, pasakok, – paliepė Raulis šiaip taip atsipeikėjęs.

– Ak, ak! – vapėjo ji. – Tai pasakiška! Už antros sienos – seksas, malonumai, palaima, ten – galinga Romos orgija, visi dulkinasi, super!

Suprasti buvo nelengva. Ji kalbėjo tik apie savo pojūčius. Dažniausiai skambėjo žodžiai „didžiausias malonumas“, „mėgavimasis, džiaugsmas, ekstazė“, buvo justi nenumaldomas troškimas grįžti atgal.

Mes stengėmės išklausti detalių.

Ji pasakojo, kad tai panašu į tūkstantį kartų galingesnį nei įprasta orgazmą. Jausmas toks, tarsi būtum visko pertekęs. Net pavartojusi narkotikų, net leisdama laiką su pačiais geriausiais meilužiais, ji niekuomet nebuvo patyrusi tokios palaimos.

Aš paraudau.

Tą naktį vėl sapnavau moterį, vilkinčią balto atlaso suknia, su skeleto kauke. Mirtis. Ji apsijuosė nėriniuotą diržą ir žadėjo man visiškai neįmanomus dalykus. Pomirtinius malonumus, pralenkiančius bet kokią fantaziją.

137 – STEFANIJA SKRENDA

Mes sėdėjome tajų restorane ir niekaip negalėjome prišnekinti Stefanijos liautis taip garsiai kalbėti ir susilaikyti nuo džiūgavimų. Ji skleidė aplinkui tokią seksualinę aurą, kad visų vyrų žvilgsniai buvo prikaustyti tik prie jos.

Ir moterų žvilgsniai. Net Amandina suglumusi klausėsi prikimusiu balsu beriamų Stefanijos žodžių.

Ji apie nieką daugiau nekalbėjo, tik apie malonumus!

Malonumai! Galų gale kas šiame pasaulyje mūsų varomoji jėga? Ko mes ieškome šiame gyvenime? Kodėl mes dirbame, kodėl domimės kitais, kas verčia mus skubėti į priekį? Mes ieškome malonumų!

Prireikė daug porcijų ryžių su aštriu užpilu, kad apramintume italę ir kad grįžusi į mansardą ji vėl susidomėtų mokslu ir sėstų prie mūsų žemėlapio.

Taigi kas yra ten, už Mocho 2? Kai pasiekiama „komą plius dvidešimt keturios minutės", ektoplazmą apima malonūs pojūčiai. Po žydrosios ir juodosios zonų prasideda raudonoji. Tai malonumų zona. Tarytum apsvaigęs nuo dopingo tanatonautas kuo greičiau skrenda į šviesą. Raudonojo tunelio sienos minkštos kaip aksomas. Siela jaučiasi taip, tarsi būtų motinos įsčiose ir ruoštųsi gimti. Pasaka!

Ten visiškai netikėtai išsipildo visos slapčiausios svajonės ir fantazijos. Ten yra vyrų, apie kuriuos Stefanija svajojo ir kurių neįstengė suvilioti; jie imdavo jai už rankų ir apiberdavo nešvankiais pasiūlymais. Ji atsidavė tokiems žaidimams, apie kuriuos ir svajoti nedrįso. Bet tai ne vien seksas. Ji godžiai skynė trokštamus vaisius, kurių niekuomet negalėjo pasiekti.

Joje atsivėrė tokie geismai, apie kuriuos Stefanija visiškai nenutuokė. Netgi moterys apipildavo ją švelniausiomis glamonėmis.

Jai teko griebtis pačių galingiausių Tibeto budistų maldų, kad atsisakytų visų šių malonumų ir grįžtų į tanatodromą. Tam reikėjo įtempti visas valios jėgas. Ji galvojo apie mus, laukiančius jos. Bet pats svarbiausiais dalykas buvo ne tai.

Stefanija pamatė naują komos sieną, Mochą 3.

Stefanija paėmė žemėlapį, nutrynė žodžius „Galimas įėjimas į Teritoriją nr. 3", paskui, iškišusi liežuvį tarsi stropi mokinė, įrašė į tą vietą:

TERITORIJA NR. 3

- Koordinatės: koma plius 24 minutės.
- Spalva: raudona.
- Jutimai: malonumas, pasimėgavimas, ugnis. Šioje šiltoje ir drėgnoje zonoje susiduri su karščiausiomis fantazijomis. Zona suvedžiotoja, joje išgyvename nerealizuotus savo troškimus. Reikia atsiduoti jiems visa širdimi, kitaip gali prilipti prie sienos. Šviesa matyti nuolat, ji tarsi vilioja tęsti kelionę.
- Baigiasi Mocho 3 siena.

Po šio skrydžio tanatodromo gyvenimas pasikeitė. Stefanija, grįžusi iš purpurinės šalies įkaitusiais geismais, svilte prisvilo prie Raulio. Beje, jai buvo nesunku jį suvilioti. Jau per patį pirmą susitikimą mano draugas neslėpė, kad žavisi apvaliomis italės formomis.

Priešingai negu būdamas su Amandina, Raulis visam pasauliui demonstravo savo ryšius su Stefanija. Aš jau nebedrįsdavau užeiti į tualetą greta skrydžių salės – vengiau pabaidyti mūsų porelę meilės žaidimų įkarštyje.

Amandina buvo baisiausiai nusivylusi ir, suprantama, kaip visada, tikėjosi, kad ją paguosiu. Atsisakiusi eiti į pono Lambero tajų restoraną, kur būtume rizikavę išvysti glėbyje sulipusius įsimylėjėlius, ji netikėtai paprašė, kad visą vakarą praleisčiau kartu su ja. Šaldytuve buvo likę keli kiaušiniai. Iškepiau kiaušinienę su svogūnais. Virėjas aš prastas, per daug viską sukepinau, bet Amandina nekreipė į tai dėmesio.

– Tu, Maiklai, vienintelis mane suprantantis žmogus.

Tokių frazių nemėgstu. Palenkęs galvą, slapčia rankiojau iš patiekalo lukštus.

Ant virtuvės staliuko padėjau dvi pačias geriausias savo lėkštes. Ji mašinaliai atsisėdo prie stalo.

Padalijau kiaušinienę perpus. Amandina sėdėjo įbedusi buką žvilgsnį į savo lėkštę.

– Tu nevalgysi? – paklausiau. – Kiaušinienė ne tokia jau prasta.

– Tai tikras skanėstas, bet aš nesu alkana, – atsiduso.

Laikydama man už rankos, Amandina spoksojo sušalusio visų pamiršto šunyčio žvilgsniu.

– Mano vargšeli Maiklai... Tikriausiai įkyrėjau tau su savo širdies istorijomis...

Pažvelgiau į ją. Ji dar gražesnė, kai tokia liūdna. Tą vakarą išklausiau visą jos ir Raulio meilės istoriją. Kokio jis švelnaus būdo, koks jis atidus ir sumanus. Ji tikino mane, kad Raulis jos gyvenimo vyras ir kad ji niekada anksčiau nieko nėra taip mylėjusi. Aš atsakiau, kad nėra ko taip sielvartauti ir kad susižavėjimas Stefanija truks neilgai, jis grįš pas ją.

Man buvo sunku suprasti, kaip vyras gali aklai neįsimylėti šitos gazelės šviesiai žydromis akimis. Kaip galima iškeisti ją į apvalių formų pernelyg aktyvią italę.

– Maiklai, tu man toks geras.

Bet Amandinos aura niekaip nenorėjo pritapti prie manosios. Aš jai buvau tik draugas, belytis kolega. O gal kaip tik stiprus mano geismas kėlė jai pasibjaurėjimą. Galbūt mano aistrą ji įsivaizdavo kaip baisų uraganą ir tai ją gąsdino.

– Tu toks geras, Maiklai! Prašau leisti man šiandien miegoti su tavimi. Aš taip bijau likti vienui viena ant šaltų savo paklodžių.

Aš pažaliavau, aš paraudau, aš užsikosėjau.

– Gerai, – šiaip taip išspaudžiau.

Apsivilkau medvilninę pižamą ir užsisagsčiau ją iki pat smakro. Amandina liko tik su šilkiniu apatinuku. Pajutau šalia savęs atlasinę odą, ji skleidė aromatingas saldaus muskuso ir ambros bangas. Baisi kankynė. Dar nė viena moteris niekada man nebuvo sužadinusi tokio aistros protrūkio.

Drebėdamas nuo nepaliaujamos emocijų audros, paliečiau ranka jos petį ir pajutau švelniausią odą.

Amandina, susirietusi į kamuoliuką po mano antklode, varė mane iš proto. Širdis daužėsi kaip pašėlusi. Dar vienas judesys,

ir suprasiu, ką jautė Stefanija aname pasaulyje. Tikriausiai tai prilygo galingam sprogimui. Hm, ko gera, tai mano hipofizė siunčia skausmo signalus. Pirštais dar šiek tiek pasistūmėjau šiame pavojingame kelyje.

– Negadinkime puikios mūsų draugystės, – sumurkė Amandina. – Tu vienintelis tikras mano draugas, aš nenoriu tavęs prarasti.

138 – JOGŲ PAMOKYMAI

„Žmogaus kūnas turi septynias čakras – energetinius taškus. Pirmoji čakra yra tarp stuburgalio ir išeinamosios angos. Sveiką žmogų ji aprūpina gyvybine energija.

Antroji čakra yra po bamba. Sveiką žmogų ji aprūpina veiksmo jėga.

Trečioji čakra yra apatinėje saulės rezginio dalyje. Sveiką žmogų ji aprūpina žemės ir kosmoso energijos spinduliais.

Ketvirtoji čakra yra saulės rezginio centre. Sveikam žmogui ji leidžia jaustis esant savo vėžėse.

Penktoji čakra yra apatinėje gerklės dalyje. Sveikam žmogui ji leidžia laisvai bendrauti.

Šeštoji čakra yra tarp antakių. Sveikam žmogui ji leidžia jausti savo vidinę energiją ir suteikia aiškiaregystės dovaną.

Septintoji čakra yra pakaušio viduryje. Sveikam žmogui ji leidžia akimirksniu suvokti labai svarbius dalykus."

HATHAJOGOS VADOVAS

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

139 – STEFANIJA MĖGAUJASI

Žurnalistai paprašė Stefanijos interviu, todėl mano motina suorganizavo spaudos konferenciją tokiems renginiams numatytoje Šomono kalvų tanatodromo salėje. Gimdytoja ypač piktdžiugiškai išvijo į gatvę visus erotinių ir pornografinių žurnalų atstovus. „To betrūko, kad mūsų mažylė Stefanija puikuotųsi ant kiauliškų viršelių!“ – supykusi burbėjo.

Didžioji tanatonautikos stebukladarė įsitaisė ant pakylos ir apstulbino visus susirinkusiuosius, laukusius daugiau kaip ketvirtį valandos, pareikšdama, kad prieš save ji mato tik infantilius menko mentaliteto žurnalistus, nesugebančius išsivaduoti iš visokiausių tabu.

– Iš pradžių kiekvienam reikėtų gero psichoanalizės seanso. O jau paskui pasišnekėsime! – ji išdavė paslaptį salei ir savo žodžius palydėjo kurtinamu kvatojimu – pasiuntė šalin ir auditoriją, ir visą neva kuklią planetą.

Nuaidėjo pasipiktinimo ir protesto šūksniai. Mama susierzinusi apgailestavo, kad sutrukdė tiek žmonių dėl menkniekių. Juk kitą kartą jos kvietimo niekas neklausys, o tai kenkia komercijai!

Vis dėlto teritorijos, kurioje atvykėlis patiria ekstazę, atradimas buvo per daug svarbus dalykas, tad negalėjo ilgai likti paslaptimi. Netrukus pasklido gandai, bet labai perdėti, nes trūko tikslios informacijos.

Reakcinių partijų, konservatorių, integrizmo šalininkai pareiškė, kad mus reikia atskirti nuo Bažnyčios.

„Burtininkų landynė!“ – skandavo jie prie tanatodromo durų, paskui visą laiką piketavo prie įėjimo, skanduodami įprastus šūkius: „Sustabdykite paleistuvystę!“, „Uždarykite tą viešnamį!“ arba „Mirtis – tai ne viešnamis!“

Stefanija bandė perrėkti protestuotojus.

– Aš niekada nesakiau, kad mirtis – viešnamis! – rėkė ji kohortai priešų, grūmojančių jai kumščiais. – Aš tiesiog patiksli-

nau, kad viena iš Galutinio kontinento zonų – tai malonumų vieta. Bet kol kas nežinau, kas yra už trečios sienos. Mums dar reikia labai daug ką atskleisti!

– Tylėk, pasileidėle! – puolė ją kažkoks kilmingas senis, pasipuošęs ordinų juostelėmis.

Jis kėsinosi skelti žvalgei antausį. Teko įsikišti man ir Rauliui. Sambrūzdis greitai virto gatvės stumdynėmis. „Tu ir aš prieš silpnaprotčius!“, – murmėjau aš, norėdamas sustiprinti kovos dvasią, bet, kai teisėsaugininkai vis dėlto nutarė pradėti daryti tvarką, jau buvau išgražintas mėlynių.

Mus vėl aplankė prezidentas Liusinderis.

– Vaikai, aš jus perspėjau! Apdairumas, apdairumas ir dar kartą apdairumas! Jeigu nori būti laimingas, turi gyventi slaptai. Visiškai akivaizdu, kad mes suerzinome daugybę žmonių. Popiežius, smerkdamas mus, leidžia vieną bulę po kitos, o visų konfesijų dignitoriai bombarduoja mane prakeiksmais.

– Nukvakėliai! – sušuko Stefanija. – Jie bijo tiesos, bijo sužinoti, kas iš tikrųjų yra mirtis, kas yra už tų visų sienų! Ar jūs įsivaizduojate, kokią miną nutaisys popiežius, kai mes susidursime su kokiu nors dievu, kuris apsiskelbs abortų ir katalikų dvasininkų santuokų gynėju?!

– Gali būti, Stefanija, gali būti. Bet kol kas nepamirškime, kad mes dar nesutikome Dievo ir kad Vatikanas įkurtas 1377 metais, o tanatonautika gyvuoja tik keletą mėnesių.

Italė didingai išsitiesė, ji buvo pasirengusi stoti į kovą ir su draugais, ir su priešais.

– Paklausykite, pone prezidente, negaliu patikėti, kad jūs ketinate nusileisti tiems fanatikams!

– Politikoje reikia mokėti nusileisti, rasti kompromisą ir...

– Jokių nuolaidų, jokių kompromisų, – atrėžė Stefanija. – Čia susirinkome kovoti su tamsumu, ir mes tęsime tyrimą. Žmogus nepaiso suvaržymų. Tai svarbiausia jo ypatybė!

Prancūzijos prezidentas išsprogino akis. Jis pirmą kartą susi-

dūrė su Stefanija Čičeli. Liusinderis gerai suprato, kur slypi mūsų jėga. Reikia būti labai valingam, kad galėtum nuolatos būti šalia mirties, o ši maža storulė tokios valios turėjo. Jokie įstatymai – nei valstybės, nei moralės, nei religijos – nebūtų galėję priversti jos atsitraukti. Jis pagarbiai nusilenkė Stefanijai.

Prezidento įsikišimas paveikė Stefaniją tik tiek, kad ji pasidarė plepesnė su žurnalistais. Be mažiausių dvejonių ji tiesmukai dėstė jiems apie visus malonumus, patirtus trečioje zonoje, kurioje įsikūnija visi geismai ir iškrypimai.

Manifestacijos tapo itin išraiškingos. Popiežius uždraudė visiems Romos katalikų bažnyčios tarnams domėtis tanatonautika, jis pareiškė, kad nepaklusiantys draudimui bus atskirti nuo Bažnyčios. Bulėje *Et mortis mysterium sacrum* popiežius oficialiai pareiškė, kad mirtis – tai šventa paslaptis. Bet kokios gyvųjų ekskursijos į mirusiųjų šalį bus laikomos mirtina nuodėme.

„Mirtis eretikams!“ – skandavo žmonės po Vatikano pastatų balkonais. „Atsikąsime pažinimo obuolio!“ – atsakydavo mūsų šalininkai.

Mums nerūpėjo kilusi sumaištis, bet prezidentas Liusinderis dėl to labai sielojosi. Bažnyčia dar turėjo didžiulę įtaką šalyje, o per artėjančius rinkimus jam reikėjo surinkti visus įmanomus balsus.

„Puiku, jeigu mirtis veda į orgazmą, – pamokslavo Stefanija „Mažajame iliustruotame tanatonaute“, – ir šlykštu, jeigu tie nugeibėliai ėmė laikyti ją viešnamiu!“ Mūsų draugė nevaikščiojo aplinkkeliais. Na, o mes tikėjome savimi kur kas mažiau negu ji.

Žmonės visuomet bijo naujovių. Nieko keista, kad mes buvome priversti atsitraukti. Mums ir taip pasisekė, juk iki šiol galėjome judėti į priekį niekieno netrukdomi.

140 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

Kaip atsikratyti senukų

Kai kuriose senovės kultūrose buvo atsikratoma senų žmonių, nepajėgiančių dalyvauti socialiniame ir ekonominiame gyvenime. Eskimai palikdavo senukus toli jūroje, ant lyties, ir juos suėsdavo baltosios meškos. Kai kur žmonės eidavo mirti patys, savanoriškai, kai nutardavo, kad visuomenei jie nebereikalingi. Kai kuriose Normandijos šeimose senukus versdavo lipti aukštomis kopėčiomis, kurių paskutiniai laipteliai būdavo įpjauti. Jiems sakydavo ritualinę frazę: „Eik, senuk, ant grendymo." Ant grendymo...

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

141 – LIUSINDERIS TURI IDĖJĄ

Šį kartą Liusinderis nutarė su mumis susitikti savo teritorijoje, mat manė, kad mes čia, Eliziejaus rūmuose, būsime paklusnesni. Darbo kabinete jis buvo ne vienas. Ten dar buvo moteris, vilkinti oficialiu griežto stiliaus kostiumėliu.

Valstybės galva mums pareiškė, kad nenori veltis į karą su religijomis.

– Jūs klystate tinkamai neįvertindami dvasininkų įtakos. Mes negalime laimėti veržedamiesi į priekį ir atakuodami kaip husarai. Reikia mokėti susitarti.

Stefanija manė kitaip.

– Jūs nematėte to, ką aš mačiau. Aš manau, kad kompromisų čia negali būti.

Liusinderis gudriai šyptelėjo.

– Suprantama, mums neteko pabuvoti raudonojoje šalyje, bet, hmm, mes galime įsivaizduoti, ką jūs ten patyrėte.

– Jūs labai gerai apie save manote! Kas gali suprasti moters norus?! – sušuko Stefanija.

Amandina nesusilaikė nenusijuokusi.

Kad ir kaip būtų, Liusinderis nenorėjo ginčytis. Jis buvo tos nuomonės, kad tiesmukai kovoti su religijomis beprasmiška. Nėra nei blogų, nei gerų religijų, jos visos paprasčiausiai nori išlikti.

Raulis priminė, kad Darvinas įgijo tarptautinę šlovę būtent atakuodamas religijas, be šios provokacijos darvinizmas nebūtų galėjęs taip greitai plėtotis. Lamarkas to nesuprato, todėl dingo istorijos užmarštyje.

Liusinderis pritarė šiam argumentui, bet vis tiek buvo tos nuomonės, kad reikėtų suvienyti ir reakcionierius, ir novatorius.

– Yra būdas sutaikyti dešinįjį ir kairįjį sparnus. Tanatonautikai taip pat reikia jį taikyti. Diskutuodami apie religiją, remkimės mokslu. Dabar dar galime užkimšti gerkles kraštutiniams skeptikams, vėliau to padaryti mums nebepavyks. Štai kodėl man kilo mintis pasikviesti šią ponią.

Jis pristatė mums moterį, vilkinčią oficialiu kostiumėliu.

– Profesorė Roza Solal, astrofizikė ir astronomė. Ji jau senokai vadovauja išskirtiniam projektui „Edenas“. Projektas „Edenas“, projektas „Rojus“, matote, jūsų tyrimai turi kai ką bendra, juo labiau kad projekto „Edenas“ tikslas – nustatyti tikslias... Rojaus koordinates.

Mes manėme, kad kosmose rasti vietą, kur yra rojus, – pernelyg sudėtinga užduotis. Suprantama, mes visą laiką kalbame apie mirusiųjų kontinentą, bet mums tai buvo tik kelias, kuriuo keliaudavo siela. Mes laikėme anapusinį pasaulį kitu matmeniu, kita realybe, į kurią keliaudavo iš kūno išėjusi siela. Mūsų akimis, tai tik tam tikra paraleli erdvė. Tokia buvo pradinė mūsų nuostata.

Mintis, kad toks kontinentas iš tikrųjų galėtų egzistuoti virš mūsų kybančiame žvaigždėtame danguje, niekada nebuvo atėjusi mums į galvą. Daugelis senovės tautų tuo tikėjo, bet raketos,

programos „Palydovas“ ar „Apolonas“ įrodė, kad danguje esama tik žvaigždžių ir galaktikų!

Prezidentas Liusinderis tikrai buvo nepaprastas žmogus, atviras patiems neįtikimiausiems eksperimentams.

Kitą dieną Roza Solal tapo Šomono kalvų tanatodromo grupės nare. Dabar mes ten dirbome penkiese.

142 – DANGAUS GEOGRAFIJA

„Būtis“ – pirmasis tekstas, tiksliai nurodantis, kur yra Rojus; tai Mesopotamija, Tigro ir Eufrato santaka. Bazilijus Didysis 376 metais įkurdino Rojų dangaus skliaute, daug senesnėje negu dabartinio pasaulio erdvėje.

Dantė, nors ir poetas, manė, kad Rojus turi būti konkretesnėje vietoje, kokiame nors luobe, kurį, anot jo, supa žvaigždės. Vokietis jėzuitas Hieronimas Drekselis (1581–1638) atliko sudėtingiausius skaičiavimus, kad įrodytų, jog išrinktieji gyvena nutolę nuo Žemės 161 884 943 mylių. Tomo Henrio Martino (1813–1933) akiratis buvo platesnis: „Rojus, – sakė jis, – yra visuose dangaus kūnuose.“

Sinsinačio (Ohajo valstija) observatorijos direktorius ir uolus teologas veteranas Džermianas Porteris (1853–1933) savo teleskopais ieškojo, kur yra Rojus. Jis buvo įsitikinęs, kad mokslas, tirdamas dangaus sferą, netrukus atras „dangaus Jeruzalę“.

Garbusis Tomas Hamiltonas (1842–1925), naudodamasis astronomų Medlerio ir Proktoro darbais, tikino, kad Rojus yra Alciono žvaigždėje, Plejadžių grupėje, už penkių šimtų šviesmečių nuo mūsų. Prancūzų fizikas Luji Figjė (1819–1863) manė, kad Saulėje yra tai, ką jis vadino Mirusiųjų rūmais. Vadovaudamasis savo epochos logika, Figjė tvirtino: „Rojus negali būti labai toli, nes išrinktiesiems reikėtų pernelyg daug laiko į jį nusigauti.“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

143 – SPĄSTAI

Ramiai miegojau savo bute, ketvirtame tanatodromo aukšte, kai staiga mane kažkas pažadino. Šnaresys, vos juntamas garsas... Atsisėdau lovoje labai įsitempęs.

Apgraibomis ieškojau akinių ant staliuko prie lovos. Jų ten nebuvo. Po perkūnais! Tikriausiai palikau ant rašomojo stalo. Reikia keltis ieškoti, bet, jei į kambarį įsibrovė vagis, laiko nebeturiu. Jis paprasčiausiai mane nudobs.

Ką daryti? Galvoje ėmė suktis mintys. Geriausia gynyba – puolimas. Įsibrovėlis juk nežino, kad aš jo nematau.

– Eik lauk! Čia nėra nieko įdomaus! – sušukau į tamsą.

Jokio atsakymo. Nors nieko nemačiau, žmogaus buvimą tikrai jutau. Mano kambaryje buvo nepažįstamasis.

– Nešdinkis! – pakartojau ieškodamas jungiklio.

Iššokau iš po antklodės. „Visa laimė, kad esu su pižama“, – pagalvojau. Bet argi tai dabar svarbu? Tiesiog širdimi jaučiau, kur jis stovi. Įjungiau šviesą. Nieko. Nors... šmėkštelėjo kažkoks neaiškus siluetas. Na ne, jokios abejonės – kambarys tuščias. Ir vis dėlto čia kažkas buvo ir tas kažkas buvo nusiteikęs agresyviai. Staiga pajutau smūgį į krūtinę. Mane užpuolė tuštuma arba nematomas žmogus!

Pavyko rasti akinius. Tuoj pat užsidėjau juos ant nosies. Vėl nieko. Gal gavau smūgį sapnuodamas košmarą, kurio neprisimenu, gal tas smūgis mane pažadino?

Drebėdamas užgesinau šviesą ir vėl atsiguliau, šį kartą akinius padėjau į jiems deramą vietą. Susiriečiau po antklode ir ėmiau laukti...

Tą akimirką vėl pasijutau esąs ne vienas. Į mane kažin kas įlindo tiesiog pro kojų pirštus ir mėgino užvaldyti kūną. Siaubingas jausmas! Bet koks plėšikas būtų geriau negu ši mane atakuojanti ektoplazma. Ji dar ir kalbėjo!

– Liaukitės eikvoti jėgas, jūs apie jas nieko neišmanote!

Aš kovojau, bet ar galima apsiginti nuo tave puolančios dvasios?

– Kas jūs? Kas jūs? – surikau.

Aš jau žinojau, kas mane užpuolė; be abejo, tai kažkokios religinės bendruomenės, bandančios priversti mane atsisakyti visų tanatonautikos eksperimentų, pasiuntinys.

Gyniausi kaip galėdamas, bet priešas buvo stipresnis. Ektoplazma perėjo kelius, pilvą ir pradėjo maigyti man vidurius.

Taigi mistinės jėgos nutarė paskelbti karą. Jos kovojo ir mūsų pačių ginklu, ir savuoju – meditacija, išėjimu iš kūno, ektoplazmos ataka. Mes nepakankamai įvertinome priešą. Kaip gintis nuo tų, kurie eina per sienas ir net per kūną? Mano kūnas man daugiau nebepriklausė. Jį užvaldė fanatikas, įsiutintas Rojaus tyrėjų. Jeigu tai klebonas, gal man reikėtų pulti ant kelių ir pradėti melstis Nekaltajai Mergelei Marijai?

Bet kariui netinka klūpoti. Keista, tą siaubo akimirką prisiminiau, kad dzenbudistai rekomenduoja šauti iš lanko. Kad pataikytum į taikinį, reikia vizualizuoti jį savo sieloje. Įsivaizduoti lanką, taikinį ir pačią strėlę. Ir kaip strėlė neša tave į patį centrą.

Atsistojau kario poza ir užsimerkiau. Netrukus prieš mane iškilo mano priešo vaizdas. Tai buvo mažo išdžiūvusio vienuolio ektoplazma. Kai atsimerkdavau, jis išnykdavo. Kai užsimerkdavau, išdygdavo tiesiai prieš mane, pasirengęs stoti į dvikovą, kurios taisyklių aš nežinojau. Koks paradoksas: kad geriau matytum, reikia užsimerkti! Taip elgiasi vaikai, kai nori išvengti pavojaus, o ne suaugusieji!

Stipriai užsimerkęs, ėmiau įsivaizduoti, kaip priešas manyje mažėja. Paskui paėmiau į rankas menamą lanką ir atsistojau šaulio, įtempiančio templę, poza.

Ektoplazma liovėsi juoktis.

Dvi sielos susitiko viename kūne. Jo ir mano. Jis išsitraukė arbaletą ir nusitaikė. Mes iššovėme tuo pačiu metu. Mano strėlė pataikė jam tiesiai į kaktą. Aš praradau sąmonę.

144 – PERSŲ FILOSOFIJA

Danguj ar pragare kūrėjas skyrė vietą,
Man visiškai vis vien, telieka neatspėta.
Štai mylimą turiu ir groju, ir geriu,
O tau ši dovana tik rojuje žadėta.

Tu nieko nežinai šioj būtyje, tu – niekas,
Tu vėjo sūkurys dykumoje, tu – niekas.
Tu visas tarp dviejų bedugnių – nebūčių,
Ir kas aplink tave, ir viduje tu – niekas.

Lai dėl manos mirties sau džiaugias tas, kuris
*Pabėgo nuo mirties ir jai nebepaklūsta.**

OMARAS CHAJAMAS

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

145 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Kreipimasis į Priežiūros tarnybą:
Tanatonautikos aktyvistai bruzda. Mes norėtume, kad jų eksperimentai būtų uždrausti visam laikui. Tanatonautika visiems kelia pavojų. Jau ne kartą buvo nurodyta, kad reikia įsikišti. Reikalaujame leidimo imtis priemonių.

Priežiūros tarnybos atsakymas:
Įsakome laukti. Situacija valdoma. Dar nėra dėl ko nerimauti.

*Omaras Chajamas. *Išminties taurė.* Vilnius, 1984. Vertė L. Broga.

146 – SKRYDŽIAI TĘSIASI

Tamsa ir tyla truko labai ilgai.

Pagaliau aš pramerkiau akis. Supamas blausios šviesos aureolės, pasirodė grakštus siluetas. Žinoma, tai buvo angelas.

Angelas pasilenkė prie manęs. Kad ir kaip keista, jis priminė moterį, ji buvo nuostabi, tokių žemėje niekada neišvysite. Šviesiaplaukė rudomis akimis.

Jos kvepalai skleidė abrikosų aromatą.

Aplink mus viskas buvo balta ir iškilminga.

Tikriausiai atsidūriau rojuje, nes angelas man nusišypsojo.

– U... no... ojus... ve... liu.

Angelas kalbėjo su manimi savo kalba. Angelų žargono nesupranta neangelai.

– U... mano... rojus. Aš tave... liu.

Ji kantriai kartojo šią frazę ir palietė man plaukus švelnia ir vėsia ranka.

– Tu mano herojus. Aš tave myliu.

Sutrikęs dairiausi aplinkui.

– Viskas gerai? Ar suprantate mane? Jūs nebeturite temperatūros.

– Kur aš? Rojuje?

– Ne. Šventojo Liudviko ligoninės Reanimacijos skyriuje.

Angelas raminamai nusišypsojo... Pažinau šį veidą. Buvau matęs jį daugybę kartų. Amandina. Aš pašokau. Staiga viską prisiminiau. Aš koviausi su integrizmo šalininko ektoplazma.

– Ar aš buvau praradęs sąmonę?

– Taip, tris valandas.

Amandina pakišo man po nugara pagalvę, kad galėčiau patogiau atsisėsti. Dar niekuomet ji nesirūpino manimi taip dėmesingai.

Šalia jos stovėjo Raulis, Stefanija ir astrofizikė. Jie stebėjo, kaip aš reaguoju. Raulis pasakė, kad Stefaniją pažadinę mano

riksmai. Ji nubėgusi į mano kambarį ir stebėjusi paskutines dvikovos sekundes.

– Taip klykiant esu girdėjusi nebent kine, – atsiduso italė. – Man net neprireikė įsikišti, tu jį staigiai sunaikinai.

– Jis... jis... mirė?

Kambaryje nuaidėjo Stefanijos kvatojimas.

– Ektoplazma taip nemiršta. Jai tiesiog teko staigiai grįžti į savo kūniškąjį apvalkalą. Aš tau garantuoju, kad tas smalsus tipas jau išskalambijo savo draugeliams, jog mūsų tvirtovė gerai ginama.

Amandina apkabino mane.

– Mano meile! Tik pamanyk, mes buvome taip arti vienas kito, o aš niekada net neįtariau, kad tu – pats geriausias! Tau pavyko išeiti iš savo kūno. Tikriausiai aš buvau visiškai akla ir nemačiau, kas vyksta man po nosimi. Prireikė to siaubingo įvykio, kad suprasčiau, jog tu esi tikras karys. Tikras!

Ji prigludo, pajutau, kaip prie rankos prisilietė minkštos jos krūtys. Godus liežuvėlis brovėsi pro mano lūpas.

Šiam bučiniui, aišku, aš nebuvau abejingas. Taip ilgai laukiau šios akimirkos...

147 – ŽYDŲ MITOLOGIJA

GILGULEMAS: „Zoharas", „Švytėjimo knyga", kabalistų žinynas, pateikia keletą reinkarnacijos priežasčių („Gilgulemas" pažodžiui reiškia: „perėjimas"). Kelios iš jų: vaikų neturėjimas ir santuokos nesudarymas. Be to, jei žmonės susituokę, bet miršta nepalikę palikuonių, jie persikūnija prieš vėl susijungdami kitame gyvenime, nes, kabalistikos požiūriu, vyro ir moters sąjunga aprėpia tris lygmenis: fizinį, emocinį, dvasinį; tai yra pagrindinis kelias į amžinybę.

Tradiciškai judėjai mano, jog apskritai dažnai pasitaiko, kad sutuoktiniai jau pažinojo vienas kitą ankstesniuose gyvenimuose.

NEVAISINGA MOTERIS: Kabala byloja, kad vienas vyras niekaip negalėjo turėti vaikų. Išminčius jam paaiškino, kad jo žmona iš tikrųjų nebuvo jam pora. Nors jis ir turėjo ją, bet nebuvo jos savininkas. Ir, kadangi jo žmonos siela iš prigimties buvo vyro, visiškai suprantama, kodėl ji negalėjo pagimdyti jam palikuonių.

SANTUOKA: „Zohare" teigiama, jog santuoka duoda reikiamą gyvenimo patirtį, kad dvasiškai tobulėtum. Sutuoktiniai susijungia, kad galėtų išspręsti konfliktus, trukdančius jų vidinei kaitai. Kiekvienas gauna tokį sutuoktinį, kokio nusipelno.

VAIKO AUKLĖJIMAS: vaiko auklėjimas irgi laikomas nepakeičiamu žemiško gyvenimo elementu. Jei kas nesugeba tinkamai auklėti vaiko mažiausiai viename iš savo gyvenimų, tas ir toliau persikūnys, kol atliks šį uždavinį.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

148 – PAGALIAU KARTU

Kitą dieną po mūšio, vos tik apmalšinau žaizdas, Amandina pakvietė mane vakarieniauti savo bute trečiame aukšte. Ji paruošė romantišką vakarienę su gėlėmis ir kvepiančiomis žvakėmis.

– Maiklai, ar tiki, kad kai kuriems žmonėms likimo lemta gyventi kartu? – paklausė ji tiesiai.

Springdamas greitai prarijau sumuštinį su norvegiška lašiša ir užsigėriau šampanu.

– Taip, be jokios abejonės.

Ji pasilenkė prie manęs ir mes susiglaudėme kaktomis.

– O ar tau neatrodo, kad, nepaisydami jokių kliūčių, jie vis tiek ras vienas kitą, nes jų likimai surašyti kažkokioje didelėje knygoje?

Vėl jai pritariau, o mano Dulsinėja kalbėjo toliau:

– Aš įsitikinusi, kad Stefanija atidarys paskutines duris ir ras ten stebuklingą metraštį, kuriame surašytos visos sutuoktinių poros, buvusios ir būsimos.

Aš apmąsčiau šią mintį.

– Ir ką, tu manai, kad tai iš tikrųjų gerai?

– Žinoma, niekas daugiau nešvaistys laiko vėjais. Kam skirta mylėti vienam kitą, galės daryti tai nedelsdami. Nebus daugiau jokių priverstinių santuokų, niekas nebedarys klaidų, neapgaudinės vieni kitų, nesiskirs. Kiekvienas raktas ras savo spyną. Aš tuo įsitikinusi.

– Galbūt.

Jos veide, apšviestame auksinės žvakių šviesos, mačiau iš nepasitenkinimo papūstas lūpytes.

– Ne, jokio „negali būti". Maiklai, mes susitikome ne atsitiktinai. Mes turėjome eiti kartu iki šio momento. Taip buvo lemta.

Aš nieko neatsakiau. Norėjau keisti pokalbio temą.

Ji atsisėdo man ant kelių ir švelniai apkabino. Pagaliau išmušė lauktoji valanda.

– Tu toks nedrąsus, Maiklai, bet aš išmokysiu tave nugalėti drovumą, – sumurkė ji man į kaklą.

149 – LIKIMO SKIRTOS SANTUOKOS

Po savaitės vedžiau.

Viskas įvyko taip greitai... Aš apsisprendžiau, Raulis – irgi. Nuostabiuose Eliziejaus rūmų soduose, kuriuos mielai mums užleido Liusinderis, atšventėme dvejas vestuves, jose dalyvavo politikų visuomenės ir pramogų verslo grietinėlė.

Raulis, vilkintis juodu per pečius laisvu smokingu, buvo dar panašesnis į grobuonį paukštį, pačiupusį savo auką, šiuo atveju Stefaniją – mažą vištytę, kudakuojančią jo rankose. Ji vilkėjo mini sijonėliu, dar labiau išryškinančiu įspūdingas formas.

Aš buvau apsivilkęs tamsiai mėlyną išsinuomotą smokingą. Mano gyvenimo moteris vilkėjo ilga suknele su šleifu.

Roza švytėjo iš džiaugsmo. Eidama už jos, Amandina stengėsi atrodyti laiminga. Viskas įvyko taip greitai!

– Sveikinam, sveikinam!

Roza ir aš, Raulis ir Stefanija atsakinėjome į rankų paspaudimus. Žinoma, liudytojais aš pasirinkau Raulį ir Amandiną. Be to, jaučiausi skolingas Amandinai.

Reikėjo išgirsti jos aistringą prisipažinimą, kad suprasčiau, kaip apsirikau išsirinkdamas meilės objektą ir koks aklas buvo mano geismas. Man skirtos moters vardas – Roza.

150 – ŽYDŲ FILOSOFIJA

„Aš" – tai ne konkretus taškas erdvėje. Kiekvienas žmogus turi kitokį „aš". Net vieno ir to paties žmogaus „aš" nevienodas skirtingose jo brandos stadijose. Pirmaisiais gyvenimo etapais „aš" egzistuoja beveik vien kūniškojo gyvenimo lygmeniu, o aukštesni proto ir sielos lygmenys mažai reiškiasi, o jeigu reiškiasi, tai nesąmoningai. Bręsdamas žmogus vis labiau suvokia transcendentinę savo sielos esmę.

Šitaip pamažu kopdami dvasinio gyvenimo laiptais, mes pereiname į gyvenimo sritį, kur viskas koncentruojasi mumyse pačiuose."

ADINAS ŠTEINZALCAS „ROŽĖ SU TRYLIKA ŽIEDLAPIŲ",
JUDAIZMO KABALA

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

151 – NA IR ŽINIA!

Šventė baigėsi, vestuvių naktis buvo, mes grįžome prie savo skrydžių. Būdama geros formos, Stefanija skrido tris kartus iš eilės. Aš įrašiau jos duomenis į kompiuterio programą, modeliuojančią Galutinį kontinentą. Sukūrę šį modelį, mes galime matyti kiekvieną mirusiųjų šalies tašką. Ji vis labiau darėsi panaši į plačiakaklį vamzdį. Mochas 1, Mochas 2, Mochas 3, *Terra incognita* – šie įrašai buvo jau praminto kelio gairės.

Viso pasaulio tanatodromuose ekipažai dirbo vienodai, bet ektoplazmos, kurios įstengdavo nugalėti savo prisiminimus, įstrigdavo raudonojoje teritorijoje ir dažnai ten likdavo visam laikui. Žemėje krėsluose sėdintys mirę tanatonautai šypsodavosi, tarsi būtų netekę proto, ir vertė manyti, kad Mochas 3 tikrai yra mirties slenkstis, kurio niekas negali peržengti ir grįžti atgalios. Galutinis kontinentas saugojo savo paslaptį, ją gaubė pasimėgavimų aureolė. Juk ne veltui orgazmą dažnai vadiname „mažąja mirtimi“!

Kaip ir po kiekvieno grįžimo, kai būdavo gaunama svarbių duomenų, Raulis sukvietė mus į Per Lašezo kapines.

– Mano draugai, be abejo, dabar mūsų eksperimentas stringa. Net talentingiausi užsienio konkurentai sustojo prie Mocho 3.

Jis įbedė akis į žvaigždėtą dangų tarsi laukdamas, kad iš aukštybių nusileis kokia nors nauja idėja.

– Aš stengiuosi iš visų jėgų, – užprotestavo Stefanija. – Bet, kai pasiekiu trečią sieną, mano bambagyslė taip įsitempia, jog atrodo, trūks, jei dar nors kiek timptelėsiu.

– Mums reikia naujos idėjos, – pasakė mano draugas.

Roza prisispaudė prie manęs ir sušnabždėjo į ausį:

– Gal tai nesąmonė, bet kartą aš stebėjau keistą reiškinį.

– Kokį, brangioji?

– Aš rengiausi Stefanijos skrydžiui ir klausiausi radijo.

– Na ir?

– Tuo metu, kai jos pulsas sulėtėjo, nuolatinės srovės generatoriuje pasigirdo kažkoks garsas.

Štai taip. Visiškai atsitiktinai tą dieną Roza išrado pirmąją auros aptikimo sistemą.

152 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Pavardė: Solal
Vardas: Roza
Plaukų spalva: brunetė
Akys: mėlynos
Ūgis: 1 m 70 cm
Ypatingi požymiai: nėra
Komentaras: tanatonautų judėjimo pradininkė. Astronomė ir astrofizikė. Maiklo Pinsono žmona ir kolegė
Silpnoji vieta: mokslinis požiūris į viską

153 – MESOPOTAMIJOS MITOLOGIJA

Ši gėlelė it erškėtis jūros dugne
Aštrūs kaip rožės spygliai
Subadys tau rankas.
Jei prisiliesi prie šios gėlelės,
Gyvensi amžinai.

„Sakmė apie Gilgamešą“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

154 – EUREKA!

Po sėkmingo Rozos atradimo mūsų darbas vėl užvirė. Mes pasukome kitu keliu. Jau žinojome, kad galvos smegenys skleidžia bangas, pavyzdžiui, alfa arba beta, kai žmogus miega arba būna arti tos būsenos. Iš čia logiškai išplaukia, kad išeinant iš kūno smegenys spinduliuoja tam tikras radijo bangas.

Kai vyko kitas Stefanijos skrydis, šalia buvo pastatytas tranzistorinis radijo imtuvas. Visai aiškiai buvo galima girdėti silpną traškesį. Taigi išėjimas iš kūno tikrai lydimas radijo bangų spinduliavimo.

Raulis įrengė sistemą, jautrią aukštam, vidutiniam ir žemam dažniui, kad būtų galima nustatyti, kokio ilgio bangas skleidžia iš kūno išeinanti ektoplazma. Kai Stefanija pradėjo trumpą meditacijos seansą, pasigirdo traškesys. Mes žiūrėjome į osciliografą, norėjome žinoti, kokį pėdsaką palieka signalas. Tai buvo labai žemo dažnio bangos su gana retais impulsais.

Raulis pasukiojo reguliavimo prietaiso rankenėles. Ekrane pasirodė linija su daugybe skaičių. Jis ėmė įvedinėti skaičius į dažnių lentelę... Pravertė gama spindulių, kurių šoktelėjimai į viršų atsilieka vienas nuo kito tik per vieną ar du angstremus, puslapį, paskui prisikasė iki rentgeno spindulių, vėliau – iki ultravioletinių. Raulis nekreipė dėmesio į spalvų spektrą, matomą plika akimi, milimetrines bangas, metrines televizijos, radijo bangas ir perėjo prie „smegenų bangų" puslapio. Jis dar šiek tiek pareguliavo įrenginį.

– Susidūrėme su itin ilgomis, kilometrinėmis, bangomis, – pareiškė jis. – Jos atitinka labai žemo dažnio (aštuoniasdešimt šešių kilohercų) radijo bangas.

Mes džiūgavome. Pagaliau mūsų rankose mokslinis, materialus nekūniškojo tanatonautų aktyvumo įrodymas. Niekas daugiau nebegalės teigti, kad mūsų eksperimentai nerealūs.

Liusinderis, gavęs tokią informaciją, nedelsdamas papildė mūsų biudžetą iš slaptų prezidento lėšų.

Naudodami vis tobulesnius prietaisus, mes tiksliai identifikavome Stefanijos ektoplazmos pėdsaką – 86,4 kilohercų. Raulis patobulino skrydžių daviklį, leidžiantį nustatyti tą sekundę, kai Stefanijos gyvybės laukas atsiskiria nuo jos fizinio kūno.

Nuo to momento iškilo klausimas: kur geografiškai išsidėstęs Galutinis kontinentas? Jei keliaujančią ektoplazmą galima aptikti pasitelkus radijo sistemą, vadinasi, mes galime sekti, kaip ji persikelia. Taigi kur tas Rojus? Kur yra tas nematerialus kontinentas, kurio žemėlapius mes taip ilgai sudarinėjome, nors nežinojome netgi jo buvimo vietos?

Ant tanatodromo stogo sumontavau galingą penkių metrų skersmens parabolinę anteną – radijo teleskopą. Ji atrodė kaip gėlė ant mūsų mansardos.

Prieš mus vėrėsi naujas mirusiųjų kontinento užkariavimo etapas. Mes įžengėme į „astronominę fazę“.

Šampano!

155 – TIBETO MITOLOGIJA

Vibracijos: viskas spinduliuoja, viskas vibruoja. Vibracija priklauso nuo objekto.

Mineralai: 5 000 vibracijų per sekundę.
Augalai: 10 000 vibracijų per sekundę.
Gyvūnai: 20 000 vibracijų per sekundę.
Žmogus: 35 000 vibracijų per sekundę.
Siela: 49 000 vibracijų per sekundę.

Mirties momentu astralinis kūnas atsiskiria nuo fizinio, nes nebegali atlaikyti sulėtėjusios kūniškojo apvalkalo vibracijos.

„Bardo Tiodolo“ pamokymai

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

156 – ROJUS, KURGI JIS?

Į pakilimo krėslą Stefanija atsisėdo lotoso poza. Ji žinojo, kad šiandien bus įjungtas radijo teleskopas ir kad pirmą kartą mes bandysime stebėti jos sielos skrydį.

Aš vis dar klausiau savęs, kaip galima aptikti kažką, kas keliauja minties greičiu.

Amandina sureguliavo aparatūrą fiziologiniams duomenims registruoti. Raulis įjungė radijo sistemą. Mudu su Roza patiesėme ant didžiulio stalo žemę supančių žvaigždynų žemėlapį.

Tu tik pamanyk, viename iš jų gali būti rojus...

Kas tai, erezija? Nurodyti tikslią anapusinio pasaulio buvimo vietą, vadinasi, nuteikti prieš save visų religijų atstovus. Jie ir taip pyksta ant mūsų už tai, kad nusitaikėme į pagrindinį jų komercijos objektą!

Stefanija užsimerkė, juk ir povandeninio laivo liukas uždaromas prieš panyrant.

Jos šnervės virpėjo vis lėčiau ir lėčiau.

Kai ji pajuto, kad pakankamai susikaupė prieš būsimą skrydį, paėmė raketų nešėjų jungiklio kriaušę ir jai iš lūpų švelniai nuskriejo:

– Šeši... penki... keturi... trys... du... vienas. Startas!

Iš radijo imtuvo, nustatyto 86,4 kilohercų dažniu, pasigirdo dejonė. Tai buvo „skrendančios sielos“ garsas!

Salėje tvyrojo nervinė įtampa, Roza iki skausmo spaudė man ranką. Nuo šiol galėsime eiti paskui mirtį jos pėdomis. Raulis nenorėjo kviesti žiniasklaidos atstovų, todėl iš anksto patikrino, ar gerai veikia vaizdo kamera. Vėliau galėsime pasižiūrėti filmą apie tą skrydį.

Mes laukėme. Stefanija skriejo minties greičiu, bet radijo bangos taip greitai neplinta. Juo toliau ji skrido, juo sunkiau buvo sekti jos skrydį. Po aštuonių minučių mes gavome tikslų signalą, jis leido mums nustatyti tikslią jos buvimo vietą.

Dabar atėjo mano eilė veikti. Priėjau prie valdymo radijo teleskopu įrenginio ekrano. Jame buvo registruojamas Stefanijos sielos signalas. Aš sukiojau rankenėles ir spaudinėjau svirteles – norėjau nustatyti atstumą, kryptį ir judėjimo greitį. Greta manęs stovinti Roza įdėmiai stebėjo, kas vyksta.

– Štai ji. Aš irgi gavau signalą.

Ji čiupo dvi plastikines liniuotes ir sukryžiavo jas ten, kur buvo sugavusi signalą, paskui susiejo tą tašką su poliarine ašimi.

– Stefanija suka Grįžulo Ratų link. Ji ką tik praskriejo Saturną. Ji skrenda taip greitai, kad kiaurai perveria meteoroidus...

Taip, Stefanija tikrai skrenda minties greičiu. Šimtą kartų didesniu negu šviesos greičiu!

– Kur ji dabar?

Įsistebeilijęs į ekraną, Raulis pasakė:

– Atrodo, ji išeina už Saulės sistemos ribų.

Roza patikslino:

– Ji praskriejo Uraną. O dabar...

– Kas vyksta?!

– Ji skrieja taip greitai!

– Kur ji?

– Ką tik išėjo iš Saulės sistemos. Jos signalas dar labiau vėluos.

– Ji išėjo iš mūsų Galaktikos?

– Na ne. Atrodo, ji skrieja tiesiai į Paukščių Tako centrą.

– Į Paukščių Tako centrą? O kas ten?

Roza nupiešė spiralę ir paaiškino:

– Mūsų Galaktiką sudaro dviejų šimtų tūkstančių šviesmečių skersmens spiralė su atšakomis. Jos viduje yra planetų, dujų, palydovų, meteoroidų. Mūsų Galaktikoje yra šimtai milijardų žvaigždžių. Jos siela tikriausiai rengiasi aplankyti vieną iš jų...

– Ko ji ten ieško?

– Rojaus, pragaro... Saulės sistema išsidėsčiusi tik išorinėje vienos atšakos pusėje.

Mes ėmėme klausytis prietaisų. Net menkiausias traškesys liudijo, kokia mūsų draugės kelionė pasakiška.

– O kur ji dabar? – susirūpinęs paklausė Raulis.

– Vis dar skrenda į Galaktikos centrą.

– Gal galima tiksliau?

Roza paėmė liniuotę ir pradėjo braižyti linijas žemėlapyje.

– Ji juda į Šaulio žvaigždyną. O jei tiksliau, į vakarinį jo kraštą.

Rojus yra Šaulio žvaigždyne?

Aš padėjau Rozai skaičiuoti.

– Štai čia yra dviguba žvaigždė. Ji lekia ten kaip pakvaišusi.

– O ar ji toli?

– Pakankamai toli. Mažiausiai už penkiasdešimties milijardų kilometrų. Jeigu lygintume su Stefanijos sielos greičiu, visos mūsų raketos ir kosminiai laivai šliaužia kaip sraigės.

– Kur ji dabar?

– Pasuko į...

– Kur?

Roza pažiūrėjo į ekraną, jame mirgėjo kažkokie skaičiai.

– Ji išnyko. Signalas dingo.

– Ką tai reiškia? – susijaudinęs paklausė Raulis.

– Daugiau nebespinduliuoja.

Rozai iš rankų ant grindų iškrito liniuotės, jų tarkštelėjimas sudrumstė tylią žavesio akimirką. Medicinos sesuo Amandina, gebėdavusi išlaikyti rimtį kritiškiausiomis akimirkomis, kaip tikra profesionalė ėmė tikrinti fizinę Stefanijos būklę.

– Ji dar gyva, – sumurmėjo ji.

– Kodėl dingo signalas? Aš maniau, kad tokios ilgos bangos gali labai greitai ir be kliūčių sklisti erdvėje, – nusistebėjau.

– Nieko nesuprantu, – tarė Roza.

157 – NERIMAS

Stefanijos kūnas nejudėjo, o mes nežinojome, kur yra jos siela.

– Ką darysime? Bandysime pažadinti?

Roza patikrino aparatūrą.

– Palaukite... Tikriausiai galima paaiškinti, kodėl išnyko signalas.

Roza numetė liniuotes ir sėdo prie kompiuterio; skaičiavimai darėsi vis sudėtingesni. Ji nusišypsojo.

– Atrodo...

Rozos šypsena vis platėjo, ji palinko prie ekrano.

– Taip, viskas atitinka. Puiku.

– Ką tu ten radai? – pasidomėjau.

Niekada nebuvau matęs Rozos tokios susijaudinusios.

– Stefanija nenustojo spinduliuoti.

– Kas ten – žvaigždė?

– Ne visai.

– Planeta?

– Vėl pro šalį.

– Supernova, žvaigždžių debesis, rūkas?

– Ne, ne.

Ji dūrė pirštu į Galutinio kontinento žemėlapį. Mes sekėme žvilgsniais, kaip ji vedžioja pirštu po įvairiaspalvį piltuvą. Ir staiga supratome, ką ji mums rodo:

– Juodoji skylė!

Roza pritardama linktelėjo.

Tai viską paaiškina. Dabar lengva suprasti, kodėl išnyko radijo signalai. Juodosios skylės – siaubingi siurbliai, jie praryja viską: materiją, šviesą, bangas... Netgi sielas, dabar jau tai žinome!

– Juodoji skylė!

Raulis norėjo užduoti tūkstantį klausimų. Bet uždavė tik vieną:

– Šiandien jau atrasta apie tuziną juodųjų skylių. Kodėl mirties momentu sielos keliauja būtent prie šios juodosios skylės?

– Ši juodoji skylė ne tokia kaip kitos. Ji yra pačiame mūsų Galaktikos centre, – atsakė Roza.

158 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

1932 metais, kitais žodžiais tariant, XX amžiaus pradžioje, astrofizikas Janas Ortas sprendė Visatos masės klausimą. Jis tyrė žvaigždžių kelią Paukščių Take, diske, kurį suformavo mūsų Galaktika. Ortas padarė išvadą, kad judėti jas priverčia gravitacijos jėga, paskui apskaičiavo Galaktikos masę... Jam kėlė nuostabą tai, kad, kaip paaiškėjo, net pusė Paukščių Tako sudaryta iš nematomosios medžiagos!

Taip jis atrado, kad danguje yra kažkas labai sunkus, ir tas kažkas sveria tiek pat kiek ir visos matomos žvaigždės, bet to kažko negalima nei matyti, nei aptikti. Šis baisus dalykas buvo pavadintas „tamsiąja materija".

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

159 – ŽYDŲ MITOLOGIJA

„Centras, iš kurio kyla Pradžia, skleidžia slaptą šviesą. Tai tokia švari, perregima ir subtili šviesa, kad jos negalima pažinti. Išsisklaidęs šis šviečiantis taškas tampa rūmais. Toji šviesa persmelkia viską. Rūmai, Nepažinaus Taško šaltinis, mažiau skaidrūs nei Pradžia. Šie rūmai skleidžia šviesą, iš kurios atsirado Visata. Iš to taško driekiasi šviesos ruožai, tai tarsi smegenų membrana."

„ZOHARAS", „ŠVYTĖJIMO KNYGA"

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

160 – KANTRYBĖ

Negi Dievas slepiasi juodosios skylės gelmėje? O anapusinis pasaulis – ne kas kita kaip juodoji skylė? Kartą mačiau tokios skylės nuotrauką mokslo žurnale. Ji atrodo kaip plieskiantis rausvai gelsvas žiedas, o pačiame jos centre – blyški oranžinė dėmė. Šis vaizdas priminė man Raulio uždavinį: kaip nupiešti apskritimą ir pažymėti centrą neatitraukiant pieštuko. Dabar aš žinojau, kad tai proto žaidimas.

Apskritimas ir jo centras! Ar tai tikrai Dievo vaizdas ir ar tikrai toks mirties veidas?

Stefanija nustebo sužinojusi, jog perskrido trečdalį mūsų Galaktikos, kad patektų į juodąją skylę, esančią pačiame jos centre.

Raulis priėjo prie žemėlapio, kad nustatytų jos buvimo vietą. Uždavinys ne toks jau sunkus. Pakanka apibrėžti skriestuvu plotą, apimantį abi Paukščių Tako atšakas, paskui padėti tašką pačiame centre. Roza jam padėjo. Jos astronominis išsimokslinimas papildė mūsų turimas medicinos, biolologijos ir mistikos žinias.

Stefanija aiškino, kad juodosios skylės yra paskutinis mirusių žvaigždžių egzistavimo etapas ir kad jose tankis neįtikėtinai didelis.

Ten toks slėgis, kad, jeigu Žemė staiga užsimanytų tapti juodąja skyle, ji taptų vieno kubinio centimetro tūrio rutuliuku, bet svertų, kiek svėrusi!

– Juodosios skylės traukia su neįtikima jėga, – kalbėjo Roza. – Niekas negali ištrūkti – nei materija, nei spinduliai. Be to, tas skyles labai sunku aptikti. Mes negalime rasti juodosios skylės, kol ji nepradeda ryti kokios nors žvaigždės. Tuo metu žvaigždė ima skleisti spindulius, ir tai leidžia sužinoti juodosios skylės buvimo vietą. Juodoji skylė – žvaigždžių kapinės, spinduliavimas – priešmirtinė agonija.

Mūsų Galaktikos centre iš tikrųjų buvo aptiktas spindulių šaltinis. Astrofizikai jį pavadino taip: Vakarinis Šaulys A. Buvo ap-

skaičiuota, kad ta juodoji skylė – tikra pabaisa, jos masė penkis milijonus kartų didesnė už Saulės masę, o jos skersmuo – septyni šimtai milijonų kilometrų (2,5 šviesos valandos, tai yra ketvirtis Saulės sistemos skersmens).

Vakarinis Šaulys A! Tikriausiai taip moksliškai vadinamas mirusiųjų kontinentas!

Šis Visatos regionas mažai ištirtas, nors čia susikerta visi Galaktikos keliai.

Mes paskelbėme šią informaciją, nors žinojome, kad tai sukels daug aistrų. Ankstesni eksperimentai jau padarė blogą reklamą, bet Raulis buvo įsitikinęs, kad mes skolingi mokslui, o į visa kita mums nusispjauti.

Mokslų akademijos miestelyje Sibire grupė Rusijos kosmonautų mėgėjų pagrobė kosminį laivą – norėjo nuskristi į juodąją skylę, Rojų. Tai tikra kvailystė, nes, jei tanatonauto siela gali skristi greičiau už šviesą, to toli gražu negali kosminiai laivai, net patys tobuliausi! Tiems kosmoso piratams prireiks mažiausiai penkių šimtų metų, kad pasiektų artimiausią juodąją skylę! Net jeigu jie išgyventų tūkstantį metų, tirdami tą nežinomą regioną, jie išnyktų visiems laikams – būtų praryti ir sumalti į miltus gravitacijos jėgų sūkurio.

O kol kas rusai bastosi kosmose, retkarčiais siunčia signalus, kuriuos priima nedidelė antena ant Vašingtono Smitsono instituto Mirties muziejaus stogo.

Ne jie vieni strimgalviais puolė skristi! Vien per mėnesį po to, kai atradome Galutinį kontinentą, daugiau kaip penki šimtai tanatonautų mėgėjų, panorusių pakliūti į Rojų, išnyko be pėdsakų.

Jei kalbėtume rimčiau, nepaisydami draudimų ir anatemų, visų konfesijų dvasininkai vėl pradėjo ruoštis Mocho 3 atakai. Jie vadovavosi skrydžių technika, pagrįsta religine praktika, taikė ją labai skrupulingai, nenukrypdami nuo savo mitologijos receptų. Dabar jie buvo geriau pasirengę įveikti komos sieną.

Mūsų šeimos krautuvėlėje, įrengtoje pirmame tanatodromo aukšte, visada būdavo daug pirkėjų. Roza tapo vyriausiąja astronome. Būtent jos autografus dabar labiausiai medžiojo.

161 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

Labai ilgai žmonės nežinojo, kas yra netgi jų pačių Galaktikos centre. Žinojo, kad Visata apsisuka per 250 milijonų metų, bet net nenutuokė, aplink ką ji sukasi.

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

162 – MOCHAS 4

Visų nuostabai, trečią komos sieną perėjo Strasbūro miesto žydų bendruomenės ekipažas, vadovaujamas rabino Fredžio Mėjerio. Tanatonautams talmudininkams kilo geniali idėja keliauti ne po vieną, o grupe. Rabinas Mėjeris įsitikino, kad dauguma žuvusių žvalgų pernelyg stipriai įtempė savo bambagysles ir šios nutrūkdavo artėjant prie Mocho 1. Klausimas: kas stipriau už vieną siūlą? Atsakymas: pavyzdžiui, trys suvyti siūlai. Iš čia išplaukia, kad grupei reikia skristi supynus savo bambagysles.

Metodika: pirmoji trijų rabinų grupė apsupa du žvalgus ir žiūri, kad nenutrūktų jų bambagyslės; šie savo ruožtu saugo savo vadą Mėjerį. Taip rabinas gali patekti į mirusiųjų kontinentą nerizikuodamas, kad netikėtai nutrūks jo bambagyslė.

Mėjerio argumentacija buvo pragmatiška: šešios supintos juostos tvirčiau negu viena. Taigi ir supintos bambagyslės bus kur kas tvirtesnės negu viena.

Suprantama, rizika išlieka: jeigu bent vienam nepasiseka, griūva visa piramidė! Ir vis dėlto strasbūriečiams pavyko įgyvendinti šį sumanymą.

Tiesioginėje laidoje per Amerikos televiziją rabinas Mėjeris pareiškė, kad už Mocho 3 yra didžiulė lyguma. Mirusiųjų kolona lėtai slenka į begalybę, ir niekas nežino, kas jų ten laukia.

– O jei mano tėvas vis dar ten, toje eilėje? – sušuko Raulis.

Tą akimirką Raulio šaltakraujiškumas išgaravo. Jis panoro kuo greičiau susitikti su rabinu tanatonautu ir jo mokiniais. Strasbūriečiai mielai sutiko atvykti į mūsų tanatodromą Šomono kalvose.

Rabinas Mėjeris, neaukštas praplikęs žmogelis, nešiojo akinius juodais nepermatomais stiklais; jie darė keistoką įspūdį. Mūsų laukė staigmena: rabino akys, paslėptos po akiniais, buvo užmerktos. Kai jis nugrimzdo į krėslą mansardoje, nejučia pagalvojau, kad jis snaudžia, bet, kai ir kalbėdamas neatmerkė akių, supratau, jog šis tanatonautikos pirmtakas aklas. Aklas!

– Ar tai jums netrukdo būti tanatonautu?

– Ektoplazmai akys nereikalingos.

Mėjeris pasuko galvą į mano pusę ir nusišypsojo. Pakako išgirsti mano balsą, kad iš karto suprastų, kur esu.

Rabinas paėmė man už rankos; buvo visiškai aišku, kad vien iš šio kontakto jis sužinojo apie mane viską. Apie mano charakterį jis sprendė pagal delno šilumą, odos drėgnumą, rankos linijas, pirštų formą.

– Jūs neturite baltos lazdelės, – pasakiau.

– Man jos nereikia. Gal aš ir aklas, bet tikrai ne šlubas.

Jo mokiniai nusijuokė. Iš visko buvo matyti, kad jie dievina savo mokytoją, kad jiems patinka jo juokeliai. Mane toks humoras šiek tiek suglumino. Visada maniau, kad neregiai yra paniurėliai, o ne linksmuoliai ir pokštininkai. Be to, jis buvo religijos veikėjas ir mokslininkas eruditas, vadinasi, itin rimtas žmogus.

Raulis nepasitikėdamas pamojavo rankomis jam prieš pat nosį. Mėjeris ramiai paprieštaravo:

– Liaukitės mojavęs. Jūs keliate skersvėjį. Norite, kad persišaldyčiau?

– Ar jūs iš tikrųjų nematote?

– Taip, nematau, bet aš nesiskundžiu. Jeigu būčiau kurčias, tada tikrai būtų liūdna.

Rabino mokiniai buvo septintame danguje. Fredis Mėjeris pridūrė, šį kartą rimtai:

– Žinote, garsuose yra daugiau įdomios informacijos negu vaizduose. Prieš tapdamas rabinu, kai dar nebuvau aklas, dirbau choreografu ir mėgau groti pianinu. Kartą, besiklausant Bacho fugos, man kilo mintis supinti bambagysles.

Rabinas be jokių pagalbininkų priėjo prie rojalio, patraukė taburetę ir atsisėdo. Kvazimatematinė muzika, rezonuojanti po stikliniu mansardos stogu, užbūrė žaliuosius mūsų atogrąžų interjero augalus.

– Paklausykite štai šito pasažo. Girdite du balsus?

Aš užsimerkiau, kad geriau suprasčiau, apie ką jis kalba. Tikrai, susikaupęs išgirdau du vienu metu sklindančius balsus. Mėjeris paaiškino:

– Bachas buvo pynimo meistras. Supynęs du balsus, jis sukūrė iliuziją, kad dalyvauja trečias balsas, neegzistuojantis, kuris, ko gera, sodresnis negu anie du balsai. Šią techniką galima pritaikyti ir muzikai, ir literatūrai, ir menui, ir dar nežinia kam. Taigi užsimerkite.

Aš prisiminiau, kaip man pavyko nugalėti mane puolančią ektoplazmą. Akys dažnai trukdo matyti. Nugrimzdęs į tamsą, geriau supratau rabino žodžius. Du balsai skambėjo kartu, bet tai, ką girdėjau, nebuvo panašu nė į vieną iš jų. Iki šiol muzika man buvo tik fonas, kartais malonus, kartais erzinantis. Netikėtai suvokti ją kaip tikrą mokslą buvo atradimas. Anksčiau tik girdėdavau, dabar man teks išmokti klausytis.

Nesiliaudamas groti, Fredis Mėjeris nusijuokė.

– Atleiskite, kai aš laimingas, tiesiog negaliu susilaikyti nesijuokęs.

Amandina pastatė ant rojalio Kruviną Meri. Rabinas liovė-

si groti. Ir mes, ir jo mokiniai žiūrėjome į jį susižavėję. Paskui jis papasakojo mums apie savo kelionę.

Už Mocho 3 driekiasi nepaprastai didelė pernelyg apgyventa zona. Didžiulė cilindro formos lyguma tiesiog užlieta ektoplazmų su nutrūkusiomis bambagyslėmis. Milijardai mirusiųjų keliauja per šią rausvai gelsvą preriją. Tarsi ilga upė jie lėtai juda tolyn. Jie jau nebeskrenda, jie eina pėsti. Srovės centre mirusieji labiau susispaudę. Prie kraštų jie juda kiek greičiau. Čia susiburia ir išyra grupės, jose mirusieji svarsto praėjusį savo gyvenimą. Mokslininkai ginčijasi dėl išradimų pirmumo. Aktorės šūkauja vienos kitoms, kas geriausiai suvaidino tą ar kitą vaidmenį. Rašytojai be gailesčio kritikuoja vienas kito kūrinius. Bet dauguma mirusiųjų tyliai juda į priekį. Kai kurie iš jų atrodo taip, tarsi stovėtų šioje eilėje visą amžinybę. Na ir, aišku, kaip ir bet kurioje minioje, atsiranda tokių, kurie stengiasi prasibrauti į priekį stumdydami alkūnėmis kaimynus!

Už trečios komos sienos laukia didžiulė eilė. O kas, jei numirėliai ten išbandomi laiku? O gal norima ugdyti jų kantrybę? Jų judesiai sulėtėję. Jie ten stovi ir nieko neveikia, tiesiog laukia.

– Išbandymas laiku... Gal tai ir yra pragaras, – pasakiau.

– Bet kuriuo atveju tai ne mums. Ne tanatonautams. Mes gebame skristi virš miriadų numirėlių tame rausvai gelsvame cilindre. Beje, ši šalis labai graži, ji šiek tiek primena tai, ką regime žiūrėdami į Marso fotografijas. Prie centrinės numirėlių upės yra šlaitų, nuokalnių, o tolumoje, tarsi pasakiška saulė, matyti šviesa. Į save traukiančios saulės link juda mirusiųjų srautas... Aš nedrįsau pernelyg toli skverbtis į šią, ketvirtąją, teritoriją. Bijojau įstrigti laike, nes mano draugai rabinai laukia nesulaukia manęs... raudonajame malonumų koridoriuje.

Kol Fredis Mėjeris pasakojo, Raulis užsirašinėjo jo žodžius į sąsiuvinį.

– Papasakokite tiksliau apie šią zoną.

– Kuo giliau leidiesi, tuo atmosfera darosi šiltesnė. Tuo grei-

čiau sukasi cilindro sienos. Jaučiausi taip, tarsi būčiau atsidūręs besisukančio malūno viduje, atrodė, kad ten, gilumoje, mane sumals į miltus. Greičio pojūtis ir sielų romumas bei lėtumas ryškiai kontrastavo. O juk greitai besisukančios sienos, priešingai, turėtų žadinti norą veržtis ten kuo greičiau, bet tai neįmanoma!

– Tai dėl veikiančių įcentrinių juodosios skylės jėgų, – įsiterpė Roza.

Amandina nustebusi paklausė:

– Ar jūsų ektoplazma tikrai jautė šilumą ir greitį?

– Taip, panele, taip. Mes nepatiriame kančios, bet vis tiek viską jaučiame.

Rabinas pakilo, užsidėjo kepuraitę ir vėl tapo panašus į kūdikį. Jis lietė visus šalia esančius daiktus, tarsi jie būtų žaisliukai. Pajuto – be abejo, stipriau negu aš – susižavėjimo gaideles Amandinos balse, bet tai jo nenustebino. Mažas žydas linksmai šypsojosi kaip didelis buda.

– Šis numirėlių spektaklis jums padarė nelabai gerą įspūdį?

– Žinote, šokiruoja tik pirmieji du trys milijardai negyvėlių, vėliau prie jų pripranti, – atsakė jis.

Raulis priėjo prie žemėlapio. Jis su malonumu perkėlė žodžius *Terra incognita* į kitą vietą. Paskui papildė jį rabino Mėjerio duomenimis.

Raudonoji teritorija baigiasi Mochu 3 ir išėjimu į

TERITORIJĄ NR. 4:

• Koordinatės: koma plius 27 minutės

• Spalva: oranžinė

• Jutimai: kova su laiku, laukimo kambarys, besisukantis „dangus“, didžiulė lyguma. Oro srovių, vėjų zona. Milijardai mirusiųjų juda kolona, plaukia it didžiulė pilka (tai natūralu, tokia ektoplazmos spalva) upė. Susidūrimas su laiku. Kantrybės jausmo ugdymas. Ten galima pasikalbėti su garsiais numirėliais.

– Rabine, ar jūs pajutote, koks gilus koridorius? – paklausė Amandina.

– Prašyčiau vadinti mane Fredžiu. Ir nebijokite žodžio „matyti“. Kol esu ektoplazma, matau puikiai. Aš atsakysiu į jūsų klausimą. Taip, gilumoje, tiesiog už keleto šimtų metrų, yra dar viena siena. Gal tai Mochas 4?

– Ji siauresnė nei Mochas 3? – paklausė Raulis.

– Šiek tiek siauresnė. Mochas 4 sudaro apie ketvirtį Mocho 3 skersmens.

Raulis viską užsirašė.

– Vadinasi, piltuvo kreivumas – tangentinis. Kuo gilyn, tuo labiau piltuvas panėšėja į paprastą vamzdį. Ir dar vienas klausimas, rabine...

– Vadinkite mane Fredžiu.

– Puiku. Taigi, Fredi, pasakykite, ar jūs, stovėdamas eilėje, nematėte maždaug keturiasdešimties metų vyro su tokiais gaurais kaip mano, su akiniais, tokio pat nerangus kaip aš, visą laiką rankas laikančio kišenėse?

Keista, bet Fredis šį kartą nenusijuokė.

– Jūs kalbate apie savo giminaitį?

– Apie tėvą, – Raulis sumurmėjo taip tyliai, kad mes vos išgirdome. – Jis mirė beveik prieš trisdešimt metų.

– Trisdešimt... – atsiduso Fredis. – Jūs tikriausiai nelabai gerai supratote mano žodžius. Toje eilėje stovi milijardai numirėlių. Juk neįmanoma jų visų apžiūrėti. Argi būčiau galėjęs išskirti jūsų tėvą toje siaubingoje procesijoje?

– Taip, tikrai, – paraudęs atsakė Raulis. – Kvailai paklausiau. Bet mano tėvas mirė toks jaunas, o aš buvau toks mažas... Jis išėjo ir išsinešė su savimi paslaptį.

– O gal toji paslaptis ir yra jo palikimas jums? – paklausė rabinas. – Jam išėjus jums kilo daug abejonių, tai ir paskatino visus dabartinius jūsų veiksmus.

– Ar jūs tikrai taip manote?

Strasbūrietis nusijuokė.

– Kas žino? Kartais man kyla noras kažkaip susieti psichoanalizę ir Kabalą! Jos dažnai susilieja. Apie tai jūs žinote geriau negu aš.

Raulis atsiduso:

– Norėčiau užduoti jam daugybę klausimų... Jam pačiam pirmam kilo tanatonautikos idėja.

Mokiniai išsklaidė nejaukią tylą – paprašė aprodyti tanatodromą. Smalsiai apžiūrinėjo mūsų įrenginius. Jie patys praktikavo tik meditaciją ir kažkokį karčių šaknų viralą. Parodėme jiems, kaip nustatyti tikslų atsiskyrimo nuo kūniškojo apvalkalo momentą naudojant galvos smegenų gama bangų dažnio imtuvą, paskui parodėme, kaip programuojame nusileidimą elektronine sistema, kaip paisome skrydžio technikos saugumo normų. Jie buvo sužavėti.

– Su tokia aparatūra dar ne to pasiektume! – sušuko senas išminčius.

Dar vienas susiliejimas. Mūsų talentai susivienijo, pasiekėme puikių rezultatų. Du skirtingi mąstymo būdai. Susiliejus dviem melodijoms, sukuriama nauja muzika.

163 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Pavardė: Mėjeris
Vardas: Fredis
Plaukų spalva: žili
Akys: mėlynos
Ūgis: 1 metras 60 cm
Ypatingi požymiai: rabinas, nuolat nešioja kepuraitę
Komentaras: tanatonautų judėjimo pradininkas. Supintų ektoplazminių bambagyslių technikos išradėjas; ši technika padėjo įsiskverbti už Mocho 3.
Silpnoji vieta: aklas

164 – AKLUMAS IR AIŠKIAREGYSTĖ

Mes apgyvendinome šešis Strasbūro rabinus antro aukšto butuose. Pirmame aukšte jie mokėsi naujos rūšies choreografijos, kad dar tvirčiau supintų savo bambagysles per būsimus skrydžius. Vienas po kito jie startuodavo iš tanatodromo krėslo. Kai jie įgijo mūsų metodikos įgūdžių, įrengėme daugiau pakilimo krėslų, tuomet startuodavo visa mūsų svečių eskadrilė.

Stefanija dažnai vykdavo kartu su jais, kartais ji atsidurdavo visos ektoplazmų eskadrilės priešakyje. Matant, kaip ektoplazmos išskrenda ir sugrįžta, susidarydavo įspūdis, kad jos ten kaip reikiant linksminasi. Pabusdamas Fredis kaskart juokdavosi, tarsi ką tik būtų patyręs geriausias savo gyvenimo akimirkas!

Toks linksmumas kėlė man rūpestį. Fredis buvo ne tik rabinas, jis buvo aklas pagyvenęs žmogus. Trys priežastys, dėl kurių reikėtų atidžiau kontroliuoti savo elgesį! Ir dar: aš niekaip negalėjau suprasti, kodėl šis tanatonautas visą laiką juokiasi. Juk mirtis vis dėlto baisus dalykas.

Visada rimtai žiūrėjau į mirtį ir į meilę. Tai privalu gerbti. Orgazmą patiriančių moterų veidus visada iškreipia kančia.

Kartą, kai Fredis sugrįžo, išgirdau jį pasakojant nešvankų anekdotą:

– Du vyrai prisimena prieš trisdešimt metų viešbutyje matytą šou. Į sceną išeina artistas, išsitraukia iš kelnių vaikų darymo įrankį ir juo kaip plaktuku perskelia tris graikinius riešutus. Vyrai nutarė vėl ten nueiti. Artistas buvo gerokai pasenęs, bet vis dar dirbo. Tik šį kartą jis perskėlė tris ne graikinius, o kokoso riešutus. Po šou vyrai nuėjo pas jį į persirengimo kambarį ir paklausė, kodėl įvyko toks pasikeitimas. Tas atsakė: „Na, žinote, senstant regėjimas silpnėja.“

Visi aplinkui juokėsi. Aš buvau šokiruotas.

Mane glumino, kad rabinas, nepaisydamas savo rango, taip lengvabūdiškai žiūri į mirtį. Aš jam dėl to padariau pastabą.

– Kažkas kažkada kažkur neteisingai suprato Dievo žodžius, – pareiškė jis. – Gal pranašo klausa buvo nekokia ir nugirstus žodžius „Dievas – tai humoras“ jis suprato taip: „Dievas – tai meilė.“ Mirtis – pakankamai linksmas dalykas, bent aš taip ją suprantu. Ir apskritai kaip galiu žiūrėti į savo aklumą be humoro? Juoktis reikia iš visko ir nevaržyti savęs.

– Tas tipas keistokas, – pasakiau Stefanijai.

Ji man nepritarė. Tibeto budistų meditacija leido jai geriau pažinti šį Elzaso išminčių. Fredis jau baigia savo reinkarnacijų ciklą. Anapusiniame gyvenime jis turėtų tapti grynąja siela, išsilaisvinti iš kančios. Jam jau nebereikia nieko įrodinėti. Dabar jis nurimęs. Jo siela ne kartą migravo, ir jis jau žino, kas yra meilė, menas, mokslas, užuojauta. Dabar jis jau beveik pasiekė absoliutų žinojimą. Gili rimtis, skleidžiama šio geraširdžio žmogaus, užkrečiama. O jo juokeliai stulbina tik tuos, kurių galva pilna visokiausių draudimų.

Iš tikrųjų, rabiną tarsi supo palankiai veikiančių bangų aura. Jei Stefanija teisi, pavydžiu jam. Aš taip pat norėčiau baigti savo gyvenimų ciklą. Norėčiau suvokti, kokia iliuzinė mūsų būtis. Deja, aš dar jaunas šioje žemėje, gyvenu tik šimtąjį ar dušimtąjį reinkarnacijų ciklą. Mano karma dar trokšta žinių ir pergalių.

Laimė, Fredis neatsisakė dalytis su mumis žiniomis. Vakarais mansardoje mes susėsdavome aplink jį ir jis imdavo pasakoti – šį kartą jau rimtai – Kabalos istorijas, aiškindavo slaptą žodžių ir skaičių prasmę.

– Kabaloje sakoma, kad mes visi nemirtingi. Mirtis viso labo vienas vidinio augimo etapų, lemiančių kitą mūsų egzistavimo fazę. Mirtis – tai slenkstis. Ji atveria duris į kitą gyvenimą. Kad mūsų protas pasidarytų dar aiškesnis ir ramesnis! Baimė, dvasinis sutrikimas, nenoras mirti – tai blogiausios būsenos, kurias tik galima patirti. Kuo labiau žmogus nurimęs, tuo lengviau geba pereiti į kitą pasaulį. „Zohare“ rašoma: „Laimingas tas, kuris miršta negraužiamas sąžinės. Mirtis – tik perėjimas iš vienų na-

mų į kitus. Jei mes išmintingi, kitame gyvenime savo namus padarysime gražesnius.“ O štai ką rašė visą laiką gyvenimu besidžiaugiantis rabinas Elimelechas Lizenskietis: „Kaip aš galiu nesidžiaugti? Juk žinau, kad esu išėjimo iš šio pasaulio taške, juk esu pasirengęs iškeliauti į aukštesnįjį pasaulį, į Amžinybę?“

Amandina rijo akimis tanatonautą, kuris – vienintelis iš mūsų visų – pabuvojo tolimiausioje Galutinio kontinento vietoje. Ją pribloškė tai, kad tikėjimas persikūnijimu atėjo iš judėjų religijos.

– Kalbama apie slaptą mokymą, – paaiškino mums pliktelėjęs išminčius, linksėdamas galva. – Beje, mažai kas iš kitų rabinų pritaria mano idėjoms. Aš reformistas, liberalas ir Kabalos sekėjas. Kitais žodžiais, aš keliu sąmyšį tarp judėjų.

– Sakykite, – neatlyžo Amandina, – ar jūsų religijoje yra mirimo procedūra?

– Žinoma. Mirusiajam patariama uždaryti savo jausmų vartus, mintis nukreipti į savo širdies centrą ir sutvarkyti kvėpavimą. Ir, kaip rašoma „Zohare“, siela pasirinks patį aukščiausią kelią.

Patį aukščiausią kelią... Mes nutilome – mėginome įsivaizduoti, kas tada vyksta.

– Jūs praktikavote meditaciją. Kokia jūsų technika? – paklausė Stefanija. – Ar patys ją sugalvojote, ar perėmėte iš savo mokytojų?

– Mūsų metodika atėjo iš senovės. Mes ją vadiname cimcum. Pranašas Ezechielis taikė ją jau prieš septynis šimtmečius iki Jėzaus Kristaus gimimo. Rabinas Aaronas Rotas paskui užšifravo ją savo traktate „Apie sielos sužadinimą“; vėliau šią koncepciją plėtojo Maimonidas ir rabinas Izaokas Lurija. Cimcum – tai „išėjimas“. Kad atliktum cimcum, kitais žodžiais tariant, kad pradėtum medituoti, reikia gebėti atsiplėšti nuo savo kūno, žiūrėti į jį iš toli arba iš šalies stebėti, kas bus.

– Kaip tai padaryti praktiškai?

– Mes sutelkiame dėmesį į savo kvėpavimą, stebime, kaip deguonis veikia kraują ir kaip kraujas veikia organizmą.

– Jūsų metodas nelabai skiriasi nuo manojo, – pasakė Stefanija, Tibeto budistė.

Fredis geraširdiškai nusijuokė.

– Taip, bet, jeigu kas nors nori būti itin šiuolaikiškas, iš kūno gali išeiti ir kitokiu būdu. Nėra nieko geriau, kaip nusigerti arba drybsoti ištiesus kojas!

Mane tarsi šaltu vandeniu būtų perpylę.

– Ak, Fredi! Jūs niekada nesiliaujate juokavęs, – nedrąsiai papriekaištavo Amandina.

– Na jau ne, – atsakė tas visai rimtai. – Visi mūsų gyvenimo poelgiai – tai šventa veikla: valgyti, gerti, kvėpuoti, mylėtis, bet kokiu kitu būtu pagerbti Dievą ir tą egzistenciją, kurią jis mums davė!

Nežinau, kokia buvo aklo žmogaus akių, juolab po juodais akiniais, išraiška. Kūdikio šypsena švietė raukšlėtame rabino veide, kol jis skaitė mums aforizmus, kuriuos, kaip paaiškino, jam buvo sakęs jo dvasinis mokytojas rabinas Nachmanas iš Breslaujos:

– Mūsų pareiga visą laiką jausti džiaugsmą, iš visų jėgų vengti liūdesio ir sielvarto. Visos žmogaus ligos kyla dėl to, kad žmoguje užgęsta džiaugsmas. Taip atsitinka todėl, kad nepaisoma „giluminės giesmės“ („nigun“) ir dešimties gyvenimo ritmų („defikim“). Kai užgęsta džiaugsmas ir kai nuslopsta giluminė giesmė, žmogų užpuola liga. Džiaugsmas – pats geriausias vaistas. Kai susergame, reikia rasti savyje bent vieną širdžiai mielą tašką ir visą dėmesį sutelkti į jį. Netgi jei tai – plaukas jūsų nosyje.

Tai pasakęs, paprašė Amandinos įpilti mėgstamos Kruvinosios Merės; jis vienu mauku ištuštino taurę ir pareiškė, kad jam ir jo mokiniams laikas miegoti.

165 – IŠĖJIMAS IŠ KŪNO

Kartą vakare mudu su Roza nutarėme išeiti iš savo kūnų taip, kaip buvo mokęs Fredis. Lengvai pavakarieniavę atsigulėme ant grindų, tiksliau, ant sintetinio kilimo. Visą dėmesį sutelkėme į kvėpavimą ir į kraują, valantį organizmą.

Kaip buvo nurodęs Fredis, pajutę spazmus, absorbuodavome skaudžius jutimus, ir jie išnykdavo, o jei dėmesys nusilpdavo, vėl atsipalaiduodavome ir imdavome galvoti tik apie tai, kaip tinkamai kvėpuoti.

Taip gulėjome nejudėdami apie pusvalandį. Kai pajutome, kad nutirpo nugaros, ėmėme juoktis it išprotėję. Matyt, žydų meditacija mums netiko.

Roza žaismingai krimstelėjo man ausį:

– Fredis minėjo ir malonesnius būdus išeiti iš kūno.

Aš paglosčiau jai ilgus juodus plaukus ir pasakiau:

– Nemėgstu nusigerti. Alkoholis neteikia man jokio džiaugsmo, tik vimdo ir kelia galvos skausmą!

– Yra ir kitas išėjimo iš kūno būdas, – pasakė ji tęsdama žodžius ir puolė man į glėbį.

Greitai nurengėme vienas kitą.

– Sakoma, kad medituoti geriau, kai atsikratai to, kas tave slegia, – tarė žmona.

– Sakoma, kad medituoti geriau, kai jauti tvinksint kraują smilkiniuose, man jau tvinksi, – pasakiau kaip tyrėjas.

– Sakoma, kad medituoti geriau, kai patogiai guli lovoje, – tarė Roza ir stumtelėjo mane prie minkšto vestuvinio guolio.

Mūsų kūnai susipynė, sielos džiaugsmingai susijungė. Dvi ektoplazmos nedrąsiai išėjo iš degančių kūnų ir, patyrusios ekstazę, kelioms sekundėms susiliejo mums virš galvų.

166 – AJURVEDOS FILOSOFIJA

„Tapti šventesniam, protingesniam ar laimingesniam nėra tobulėjimo esmė. Kuo labiau tobulėji, tuo labiau skaidrėja mintys. Reikia daug laiko, kad išmoktum suvokti tikrąją praėjusių gyvenimų prasmę. Kuo labiau kinta fizinis kūnas, tuo aiškesni darosi mentaliniai to ar kito gyvenimo prisiminimai.

Mirtis – tai ne grimasų kaukės, primenančios, kad nerealizavome savęs, tai ramus perėjimas nuo vienos gyvenimo patirties prie kitos. Šis procesas trunka tol, kol pakankamai sukaupiame išminties, o tada mirtis padaro mūsų sielas nemirtingas."

AUROBINDO ŠRI „SATPREMAS, ARBA SĄMONĖS NUOTYKIS"

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

167 – PRARADIMAI

Raulis nupiešė Galaktiką, o jos centre – trimito formos žiotis. Galutinis kontinentas. Rauliui patiko tenkinti natūralų žmogaus norą sužinoti, kur yra pasaulio centras. Iš pradžių žmonės tikėjo, kad pasaulio centras – tai jų kaimas, paskui – kad šalis, paskui – kad Žemė, paskui – kad Saulės sistema. Dabar mes žinome, kad Saulės sistema – viso labo menkas pūkelis nepaprastai didelės Galaktikos pakraštyje; tos Galaktikos centre yra siurblys, ryjantis ir naikinantis viską, net sielas.

Ten gyvena Dievas? Visų tų milijonų galaktikų, kurios sudaro Visatą, centre slepiasi dievai? Kai tik apie tai susimąstau, man pradeda suktis galva. Tai bent galvosūkis!

Prezidentas Liusinderis atvyko susipažinti su naująja tanatonautų komanda. Dabar mes turėjome aštuonis pakilimo krėslus; vienas buvo skirtas Stefanijai, kiti – Mėjeriui ir jo draugams.

Pateikęs Nacionalinei Asamblėjai duomenis apie mūsų skver-

bimąsi į Galutinį kontinentą, valstybės galva dalį karinio biudžeto lėšų galėjo skirti tanatonautikai. Juodosios kasos pinigų nebūtų užtekę įspūdingo dydžio galingai radijo antenai įsigyti. Pagaliau mes galėjome stebėti ne vien mūsų draugų ektoplazmas, bet ir kitų sielų skrydžius į aną pasaulį.

Liusinderį domino viskas, todėl jis nusprendė stebėti jungtinį skrydį. Fredis nubraižė jam figūros, kurią jo grupė sudarys aname pasaulyje, schemą. Prezidentui ji priminė parašiutininkų, įsikibusių vienas kitam į kojas, ratą. Fredis jam pritarė ir pridūrė, kad skrendant reikia labai įdėmiai stebėti, kaip susipynusios ektoplazmų bambagyslės.

– Pone prezidente, jums reikėtų vykti kartu su mumis.

– Dėkoju, – atsakė mūsų rėmėjas. – Aš jau esu ten buvęs, bet man atrodo, kad tanatonautikos labui daugiau nuveiksiu būdamas valstybės galva, o ne ektoplazma.

Žvalgų grupė susėdo po apsauginiu gaubtu. Jie atrodė labai įspūdingai: vilkėjo baltomis uniformomis, sėdėjo lotoso poza.

– Šeši... penki... keturi... trys... du... vienas. Startas!

Radijo imtuvas aštuonis kartus sutraškėjo. Stefanija išskrido pirmoji. Paprastai ji būdavo piramidės viršūnėje.

Aš įjungiau chronometrą, nustačiau avarinę sistemą ties „koma plius penkiasdešimt minučių“. Mes turėjome parabolinę anteną, todėl galėjome sekti mūsų draugų sielų skrydžio trajektoriją. Laukti teks beveik valandą. Gerai nusiteikęs Liusinderis pasiūlė sužaisti kortomis. Mes susėdome ratu ir žaisdami retkarčiais užmesdavome akį į kontrolės įrenginio ekranus.

Staiga Raulis pašoko iš už stalo, net krėslą apvertė.

– Vienas rabinas mirė! – sušuko jis.

– Kas? Kaip?! – išsigandęs suriko Liusinderis.

Su siaubu žiūrėjau į tiesias vieno iš strasbūriečių elektrokardiogramos ir elektroencefalogramos linijas ekrane.

– Regis, ten įvyko katastrofa!

– Jie perėjo ketvirtą sieną ir įsiveržė į pragaro pasaulį?

Papurčiau galvą.

– Tai neįmanoma. Kol kas tik „koma plius dvidešimt septynios minutės“. Jie vis dar antroje teritorijoje, juodojoje šalyje.

Pribėgau prie valdymo prietaisų. Visų tanatonautų kūnai drebėjo. Kokią dramą jie ten išgyveno? Amandina tikrino septynių gyvųjų pulsus. Ją krėtė šaltis. Štai dar vienas rabinas mus paliko!

– Nieko nesuprantu, – pasakė ji grąžydama rankas. – Jie jau tiek kartų perėjo tą zoną ir nepatyrė jokių sunkumų. Netrukus turėjo supinti savo bambagysles...

Dabar laboratorijoje tvyrojo niūri nuotaika. Raulio nebūtume galėję atplėšti nuo Stefanijos, jis visą laiką ieškojo jos pulso. Aš visą dėmesį buvau sutelkęs į aparatūrą. Kaip keista. Gavome daugybę signalų, bet tai buvo ne mūsų draugų signalai. Ar tik jie nesusidūrė su sielomis parazitėmis, sielomis piratėmis? Gal kokia aukštesnė valdžia nutarė nutraukti jų kelionę į anapusinį pasaulį?

Visas prielaidas patikrinsime vėliau. Dabar svarbiausia bet kuriomis priemonėmis nutraukti masines žudynes ir kuo greičiau grąžinti mūsų draugus, kol jie neišmirė.

Mes tuojau pat įjungėme avarinio sugrąžinimo aparatūrą. Šeši tanatonautai vienas po kito atmerkė akis. Jie visi drebėjo iš pykčio. Stefanija, regis, vis dar kovėsi su nematomu priešu.

– Kas atsitiko? Kas atsitiko?

Ji vargais negalais ištarė vieną vienintelį žodį:

– Asasinai!

168 – ASASINŲ ISTORIJA

Kadaise gyveno žmonės, kurie tikėjo, kad rado rojų žemėje; tai – asasinai.

Asasinais buvo vadinami izmailitų reformos, kurią vykdė al Hasanas ibn as Sabbahas, adeptai. Taip juos pavadino todėl, kad

jie rūkydavo hašišą prieš vykdydami savižudišką misiją. Vardą jie gavo nuo prancūziško žodžio *assassin* – žmogžudys.

Jų sekta – viena iš šiitų islamo atšakų. Jos nariai skelbėsi esą šalininkai Mahometo giminaičio, kuris, nors ir pranašo palikuonis pagal moteriškąją liniją, visų musulmonų nebuvo pripažintas.

Venecijos keliautojo Marko Polo (1323) ir daugybės Persijos istorikų liudijimu, asasinai gyveno prie Kaspijos jūros pietinėje dalyje, Mazenderane, Alamuto tvirtovėje, 1 800 metrų aukštyje. Šie kalniečiai neturėjo galimybių vykdyti tradicinių kovos veiksmų, todėl sumanė siųsti šešių žmonių grupes, kad nužudytų savo priešų vadus. Dažniausiai tokios žudynės buvo vykdomos mečetėse, kai žmonės susirinkdavo melstis.

Tų galvažudžių vadeiva buvo Senasis Kalnietis. O al Hasanas ibn as Sabbahas, matyt, buvo sektos įkūrėjas.

Tie, kuriems buvo skiriamas budelio darbas, būdavo apsvaiginami hašišu; jo įmaišydavo į rožių žiedlapių uogienę ir patiekdavo su kimštiniu pyragu. Kol Senasis Kalnietis sakydavo ilgus pamokslus, žmonės užmigdavo, nes hašišas ne tonizuoja, o migdo. Mieguistus juos nunešdavo į slaptą sodą, esantį Alamuto tvirtovės gilumoje. Kai jie prabusdavo, išvysdavo šalia jaunus vergus – ir merginas, ir vaikinus, – pasirengusius tenkinti jų seksualinius norus. Prieš užmigdami, jie vilkėdavo skarmalais, o kai pabusdavo, būdavo su šilkiniais drabužiais, išsiuvinėtais auksu. Atsibudę manydavo, kad pateko į tikrą rojų: skaisčiai raudoni stalo indai, gausybė saldaus vyno, subtiliausių kvapų rožės, hašišo – kiek širdis geidžia. Narkotikai, seksas, alkoholis, prabanga ir malonumai! Jie būdavo įsitikinę, kad atsidūrė Alacho soduose, nes toje kalnuotoje vietovėje oazės buvo didelė retenybė.

Paskui juos vėl užmigdydavo įmaišę į maistą hašišo, aprengdavo skarmalais ir grąžindavo atgalios. Senasis Kalnietis sakydavo, kad dėl jo galių jiems pasisekė slapta pasimėgauti Alacho rojuje. Ir pridurdavo, kad jie visiems laikams sugrįš ten, jeigu žus kaudamiesi! Su šypsena lūpose žmonės klusniai eidavo žu-

dyti vizirių ir sultonų. Jeigu juos paimdavo į nelaisvę, į kankinimo kameras jie eidavo apimti ekstazės.

Tik aukšto (šeštojo) rango vienuoliai asasinai žinojo tariamų Alacho sodų paslaptį.

Iš pradžių sekta savo interesų siekė propaguodama al Hasano ibn as Sabbaho mokymą. Paskui kalniečiai susigriebė, kad jų pakalikai fanatikai galėtų duoti daugiau naudos. Jie ėmė pardavinėti savo paslaugas tiems, kurie daugiau mokėdavo. Asasinai visuomet sutikdavo tapti savanoriais, vos tik jų viršininkas sušukdavo: „Kas iš jūsų padės man atsikratyti to ar kito?“ Beje, taip žuvo Marvano duktė poetė Asma, išdrįsusi nepagarbiai atsiliepti apie jų sąjungininkus iš Medinos, ir šie tuoj pat pasikvietė į pagalbą samdinius asasinus.

1253 m. Alamuto tvirtovę užėmė didysis Mongolijos Chulagu chanas, didžiojo Kinijos imperatoriaus Mingo generolas. Asasinai prašė sultonų, kuriems tiek daug padėjo, pagalbos, bet šie atsisakė kištis ir buvo labai patenkinti atsikratę pavojingų maištininkų.

Visiškai aišku, kad asasinai pažino tik dirbtinį rojų. Dirbtinį šventą pasaulį, sukurtą žmonėms apgaudinėti.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

169 – SAMDINIAI ANAME PASAULYJE

– Mus atakavo piratai ektoplazmos, – vis dar sunkiai alsuodama pareiškė Stefanija. Jos uniformos palaidinė buvo susiglamžiusi ties iškilia krūtine. Paskui ji pridūrė: – Apie dvidešimt jų slėpėsi už pirmos komos sienos. Jie užklupo mus netikėtai ir dantimis perkando Liusjeno ir Albero bambagysles.

Fredį stebino, kad ektoplazmos irgi turi savo taisykles. Lygiai taip, kaip sapnuodami žmonės gali kautis ir lieti kraują, Galuti-

niame kontinente ektoplazmos gali kovoti viena su kita ir nutraukti bambagysles, jungiančias jas su žemiškuoju pasauliu. Jis tik dabar sužinojo apie šį fenomeną, bet vis dar negalėjo jo paaiškinti. Gal pakanka spinduliuoti neapykantą ar agresyvumą, kad išprovokuotum prievartą? Kad ir kaip būtų, du nelaiminguosius rabinus šviesa jau įtraukė į piltuvo vidų.

Kaip Stefanija ir Fredis taip lengvai galėjo nustatyti, kad jų priešai – asasinai? Sielų mintys greitai sklinda. Mėjeris iš pat pradžių manė, kad į mūšį pakilo arabai. Manicheizmo refleksas: arabai prieš žydus, tai taip paprasta. Puolė paskutiniai asasinų palikuonys, ši ataka prieš rabinus – puiki priemonė atgaivinti šventąjį karą. Šis puolimas padarys jiems puikią reklamą musulmonų pasaulyje.

Stefanija buvo įsiutusi.

– Jie mus užpuolė. Jie įnirtingai kapojo. Apsivyniodavo bambagysles sau apie kulkšnis ir stengdavosi jas nukirsti. Kai susigaudėme, kas vyksta, ėmėme gintis!

– Ir mums neblogai sekėsi! – įsiterpė Fredis. – Mes nusiuntėme pas protėvius tris piratus. Dabar jie žino, kad galime pasipriešinti žudikams.

Mūšis vyko panašiai, kaip vyksta akvalangininkų mūšiai po vandeniu, skirtumas tik toks, kad reikėjo nupjauti ne orą tiekiančias žarneles, o sidabrines bambagysles. Netoliese buvę numirėliai su siaubu žiūrėjo, kaip tanatonautai žudo vienas kitą.

Prezidentas Liusinderis, prieš tris dienas metęs rūkyti, nušvilpė iš Raulio cigaretę.

– Ateityje, – pasakė jis, pūsdamas kvapnų eukalipto dūmą, – Galutinį kontinentą reikės paskelbti ne karo zona. Bet kas, prasiskverbęs ten kariniais tikslais, turės būti nedelsiant išvytas.

– Kas išvys? Jungtinis ektoplazmų batalionas? – prunkštelėjusi paklausė Stefanija.

– Dabar mes bejėgiai. Visi žmonės, taip pat ir asasinai, turi teisę skverbtis į aną pasaulį, mes net žemėje nepajėgiame jų kon-

troliuoti. Mes negalime daryti poveikio vietinio karo eigai, bet apginti visų mūsų Galutinį kontinentą privalome.

Dar niekada nebuvau susimąstęs apie diplomatines problemas, susijusias su mūsų atradimu. Iki šiol tie, kurie atrasdavo kokią nors naują teritoriją, iškeldavo ten savo vėliavą. Taip atsirado kolonijos. Iš pradžių ėjo žvalgai, paskui įsikėlė pirmieji gyventojai, tada ėmė plūsti prekeiviai, galų gale prireikė administratorių. Karuose dėl teritorijų naujos sienos būdavo nustatomos kaip kam patinka, kartais net liniuote, kaip daroma daugelyje Afrikos šalių. Bet mes, įsibrovę į Galutinį kontinentą, nežymėdavome jokių zonų, taigi šis kontinentas yra mūsų visų. Matyt, pirmasis, kuris nutars pavartoti jėgą, ir taps jo šeimininku. Kaip Laukiniuose Vakaruose – kuris greitesnis, tas ir valdo!

Buvau naivus manydamas, kad vyrai ir moterys, išmokę meditacijos ir gebantys žaisti savo gyvenimais sėdėdami pakilimo krėsluose, yra garbingi, kad jiems galima papriekaištauti nebent dėl to, kad nori išplėsti pažinimo ribas.

Galas nuotykiui, galas mirties kaskadininkams, galas mistikams svajotojams! Populiarėjant skrydžiams į aną pasaulį, pradėjo rastis tų pačių problemų, kurias nuolat sprendžiame čia, žemėje. Ir visai nesvarbu, kad ir kas ten veiktų – sekta, fanatikų šutvė ar niekšų gauja, – jie gali būti galingesni už bet kurią valstybę. Saujelė asasinų, ne daugiau kaip pusšimtis žmogžudžių suminkštėjusiomis smegenimis, gali užvaldyti Rojų tik todėl, kad jiems pirmiems šovė į galvą užgrobti jį jėga!

Kaip jiems pasipriešinti?

Prezidentas Liusinderis atrodė susirūpinęs.

– Būkite atsargūs, mano draugai. Svarbu vengti bet kokių diplomatinių ar politinių konfliktų su Libanu, Iranu ir Saudo Arabija.

Stefanija pasipiktino:

– Bet nei Iranas, nei Libanas, nei Saudo Arabija nepalaiko asasinų. Jie visų arabų priešai.

– Šiitai nekenčia jų ir jais bjaurisi, – pridūrė vienas iš likusių gyvų rabinų.

– Nagi supraskit pagaliau! – beveik prastenėjo Liusinderis. – Saudo Arabija nusprendė pasistatyti didžiulį tanatodromą netoli Mekos. Kokius samdinius jie galėjo prisivilioti? O juk jie mūsų pagrindiniai naftos tiekėjai, mes negalime leisti sau prabangos juos erzinti dėl kelių menkų tanatonautikos problemų.

– Bet juk kalbama apie gyvenimą ir mirtį, – pareiškė Roza.

– Apgailestauju, mano vaikai, bet pirmiausia aš turiu rūpintis septyniais milijardais šios planetos gyventojų, kurių sielos dar neatsiskyrusios nuo kūnų. Man ypač rūpi šešiasdešimt milijonų žmonių, iš kurių nemaža dalis – mano rinkėjai. Jie važinėja automobiliais tik todėl, kad nepristingame naftos, jie dėvi sintetinius drabužius, pagamintus iš perdirbtos naftos produktų, jie šildo būstus mazutu, jie...

– Jeigu taip, kodėl Saudo Arabija negalėtų tapti mūsų sąjungininke? – netikėtai išsprūdo man.

– Ką gi, jūsų korta laimėjo! – valstybės galva skėstelėjo rankomis.

170 – KORANO TEOLOGIJA

„Alachas teikė pirmenybę puoselėjantiesiems savo turtą ir savo dvasią, o ne turintiesiems laipsnį. Visiems Alachas žadėjo gėrį, o puoselėtojams teikė pirmenybę prieš turinčiuosius didelių apdovanojimų.“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

171 – REIKALAI KOMPLIKUOJASI

Religinį karą, kurio negalėjome numatyti, pradėjo asasinai. Žinoma, nuo pat mūsų eksperimentų pradžios susidūrėme su dvasininkais, karštai trokštančiais užgrobti mirusiųjų pasaulį, bet mums ir į galvą nebuvo atėję, kad konfliktas įgaus tokį mastą.

Hinduistai prieš musulmonus, protestantai prieš katalikus, budistai prieš sintoizmo sekėjus, judėjai prieš islamistus; šių pagrindinių konfesijų tikintieji pirmieji bandė nutiesti kelius į Galutinį kontinentą. Paskui priešininkų sąraše pasirodė disidentai ir brolijos, trokštančios autonomijos: Irano šiitai prieš Sirijos sunitus, dominikonai prieš jėzuitus, Laodzi mokyklos daoistai prieš Čangdzi šalininkus, liuteronai prieš kalvinistus, liberalieji žydai prieš chasidus ir antisemitus, mormonai prieš amišus, Jehovos liudytojai prieš Septintosios dienos adventistus, Muno sektos adeptai prieš scientologijos sekėjus!

Aš nežinojau, kad teologijoje yra tiek niuansų. Įsitikinau, kad religijose esama daug nesutarimų, ir nėra ko tikėtis, kad vieną gražią dieną įvairių konfesijų tikintieji, trokštantys visuotinio ekumenizmo, susivienys aname pasaulyje.

Kol ektoplazmos rengė pasalas ir žudė vienos kitas dėl savo tikėjimo, aš skaitinėjau užrašus, kuriuose Raulis skrupulingai buvo aprašęs visas pasaulio mitologijas ir teologijas. Pasirodo, tarp jų yra daug sąlyčio taškų. Susidaro įspūdis, kad visos jos stengiasi papasakoti vieną ir tą pačią istoriją, perduoti tą patį žinojimą vartodamos skirtingus žodžius ir posakius.

Konfliktas, suerzinęs dausas, netrukus persikėlė ir į žemutinį pasaulį. Asasinai teroristai nukreipė į mūsų tanatodromą mašiną su sprogmenimis. Mūsų kailius išgelbėjo tik aplaidumas operatoriaus, netiksliai nustačiusio sprogimo laiką, taigi mašina išlėkė į orą kartu su juo, kai iki mūsų pastato buvo likę šimtas metrų.

Kaip visada šaltakraujiškas, Raulis sukvietė mus į mansardą.

Dabar mūsų buvo per daug, kad galėtume kalbėtis Per Lašezo kapinėse, susėdę ant antkapių.

Jis išskleidė Galutinio kontinento žemėlapį.

– Nieko keista, kad religinės grupuotės nori užkariauti mirusiųjų šalį, nes tas, kuris valdo dvasių pasaulį, valdo ir materialųjį. Įsivaizduokite, kad tai pasiseks padaryti Pakistano musulmonams. Tada jie galės užblokuoti Indijos budistų reinkarnacijų ciklus!

Stefanija tapo ektoplazmų kautynių specialiste. Ji numatė daug būdų, kaip sutrukdyti nukirsti sidabrines bambagysles.

– Negalima atmesti galimybės sukurti aljansą, kad ir patį neįprasčiausią, – pasakė ji. – Per paskutinį skrydį praradome du savo draugus rabinus, bet, padedami musulmonų beduinų, sunaikinome gerą tuziną baisiausių asasinų. Vadinasi, mes negalime skristi pavieniui, tik su stipria grupe, nes tik taip galėsime priversti priešininką trauktis ir galėsime niekieno netrukdomi tęsti žvalgybą. Galų gale tai svarbiausia!

– Užuot skridę šešiese ar septyniese, dabar skrisime kokie dešimt ar dvidešimt tanatonautų... – susimąstęs tarė Raulis.

– Taip, – entuziastingai pritarė Stefanija. – Visada nugali tie, kurių daugiau. Kodėl negali skristi penkiasdešimties ar net šimto tanatonautų grupė?

– Žinoma, gali, – pasakė Fredis, – bet šimto rabinų tanatonautų tiesiog nėra.

– Kodėl turi skristi tik rabinai? – paklausiau. – Tikriausiai laikas sudaryti jungtinę grupę. Aš, pavyzdžiui, atkreipiau dėmesį į tai, kad tarp Kabalos ir I Kingo yra labai daug panašumo.

Italė pritarė šiai idėjai plojimais. Aname pasaulyje ji bus mūsų pasiuntinė.

Po savaitės dvidešimt jaunų azijiečių, kurie iš pirmo žvilgsnio buvo panašūs vienas į kitą kaip du vandens lašai, pasibeldė į mūsų tanatodromo duris. Jie buvo iš Šaolinio vienuolyno, tai yra iš tos vietos, kur tūkstantmečiais mokoma, kad religija neįmanoma be kovos. Šaolinio vienuoliai buvo geriausi kung fu

meistrai. Jungdami mokslą ir praktiką, jie sukūrė karo meno mokyklą.

Fredis buvo apimtas ekstazės ir dabar kūrė naują ektoplazmų choreografiją. Jis ketino suburti tikrą karinę eskadrilę, tartum skraidančią tvirtovę.

Dangiškąją mūsų armiją jis pavadino „Aljansu". Tai buvo visų geros valios religijų aljansas.

172 – CHASIDŲ ISTORIJA

Vaikas žiūrėjo, kaip senis šoka ir šoka, tarsi ketintų tai daryti amžinai.

– Seneli, kodėl tu šoki?

– Žinai, anūkėli, žmogus – kaip sukutis. Jo vertė, kilnumas ir pusiausvyra dermę įgyja tik judant. Žmogus kuria pats save iš pavienių elementų, nepamiršk to.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

173 – KARAI

Mes ne vieninteliai ieškojome sąjungininkų. Asasinai, kurie, atrodė, nekenčia mūsų, taip pat rado šalininkų. Jie pavadino savo armiją „Koalicija" ir sušaukė ją tanatodrome, įsikūrusiame pačioje senosios Alamuto tvirtovės širdyje. Iš pradžių jie sudarė sąjungą su Jasukunio šventyklos vienuoliais sintoistais.

Ten, šventoje vietoje, netoli Tokijo, tikintieji atiduoda pagarbą 2 464 151 kariui; tiek jų žuvo per visus Japonijos imperijos gyvavimo metus.

Kad ir kaip būtų, liberaliųjų rabinų ir Šaolinio vienuolių karo veiksmai prieš asasinus ir Jasukunio vienuolius labai sutrukdė

tirti Galutinį kontinentą. Vyko siaubingos kautynės, pavyzdžiui, gegužės 15 dieną du šimtai „Aljanso“ karių kovėsi su šešiais šimtais „Koalicijos“ adeptų. Fredis, mūsų pacifistas Fredis, sukūrė pirmąjį strateginį ektoplazmų kautynių planą.

Jis pasiuntė būrį daoistų ir rabinų į žvalgybą, o pagrindines armijos pajėgas išrikiavo už pirmos komos sienos; ten jos turėjo atlaikyti prisiminimų burbulų atakas. Mūšis piltuvo vainiko pakraščiuose buvo toks įnirtingas, kad koalicininkai pamiršo Mochą 1. Kai sąjungininkų žvalgybos būrys prasiveržė pro komos sieną, šie, saugodami vienas kito bambagysles, puolė paskui jį. Bet už sienos jų laukė itin nemalonus susitikimas. Jie susidūrė ne su sąjungininkais, o su prisiminimų burbulais.

Mūsiškiai, naudodamiesi tuo, kad priešai sutriko, skubėjo nutraukti kuo daugiau bambagyslių. Tą dieną trys šimtai koalicininkų, kuriems vadovavo asasinai, nukeliavo žvalgyti šviesos gilumoje.

Teko apraudoti mažiau kaip šimtą „Aljanso“ pasiuntinių, kurie iš pat pradžių buvo vadinami mirtininkais.

Fredžio nuomone, šią pergalę buvo lengva pasiekti todėl, kad rabinų ir Šaolinio karių praeitis buvo ne tokia nuodėminga kaip asasinų. Mūsų šalininkai nesimėgavo žudynėmis Libane, nerengė jokių teroristinių aktų.

Paradoksalu, bet būtent ektoplazmų karuose, kaunantis dėl anapusinio pasaulio, būta šiek tiek kilnumo. Tikinčiųjų gretas nuolat papildydavo nemažai tikinčiųjų, deja, fanatikų buvo daugiau. Kai kurios sektos netgi ketino pasinaudoti proga ir įgyti visų pripažintos religijos statusą. Laimė, žmonės į Galutinį kontinentą galėdavo patekti tik beginkliai. Nėra jokios galimybės nugabenti į ten ginklų: kulkosvaidžių, šautuvų, netgi peilių. Konfliktuojančios pusės buvo labai įniršusios, jeigu jos būtų turėjusios ginklų, būtų buvę išžudyta labai daug dvasininkų.

Kadangi neturėjo nuotraukų ir filmuotos medžiagos, laikraščiai ir televizija iš pradžių tik užsimindavo apie ektoplazmų karus. Bet žurnalas „Mažasis iliustruotas tanatonautas“, kaip vi-

sada besidomintis mūsų veikla, sumanė pasiųsti ten savo reporterį Maksimą Vileną. Šis žurnalistas, buvęs vienuolis trapistas, davęs įžadą ilgą laiką tylėti, išsiugdė puikią regimąją atmintį. Daugumą žmonių galėtume pavadinti siųstuvais, o šis buvo imtuvas. Vilenas įsimindavo įvykius, paskui su visomis smulkmenomis perduodavo žinias apie juos skaitytojams. Šis pirmasis reporteris ektoplazmininkas padarė keletą žiaurių kautynių, kurios vyko aname pasaulyje, eskizų. Pagaliau tikras karas ir jokio pavojaus gyventojams. Taikūs gyventojai įdėmiai sekė šį nematomą konfliktą.

Kovotojai buvo priversti nuolat stiprinti savo karinę galią. Mums teko išsikraustyti iš savo butų Šomono kalvų tanatodrome, kad būtų daugiau vietos naujiems pakilimo krėslams. Nuo šiol, kad galėtume sutriuškinti priešą, reikėjo mažiausiai penkiasdešimčiai „Aljanso“ dvasininkų išskristi vienu metu.

Pastatas iš tikrųjų darėsi panašus į Babilono bokštą. Šen ir ten buvo girdėti kalbant įvairiausiomis kalbomis, bet, suvienyti noro užkariauti pomirtinį pasaulį, įvairių konfesijų atstovai puikiausiai bendradarbiavo ir dalijosi savo meditacijos technikos ir maldų patirtimi.

Kasdien „Aljansas“ darėsi vis margesnis. Prie liberaliųjų rabinų, vienuolių daoistų ir budistų išminčių prisijungė marabu animistai iš Dramblio Kaulo Kranto, tiurkų muftijai, vienuoliai sintoistai iš Hokaido salos (beje, nuolatiniai Jasukunio šventyklos sintoistų varžovai), graikų dervišai ir netgi trys šamanai, šeši Australijos aborigenų raganiai, aštuoni bušmėnų išminčiai, vienas filipinietis žiniuonis, nežinia kokią religiją išpažįstantis pigmėjas ir vienas šajenas. Dabar mūsų armiją sudarė daugiau kaip du šimtai dievobaimingų karių; tai buvo įrodymas, kad įmanoma pasiekti absoliučią visų religijų harmoniją.

Mansardoje, mūsų mažojo pasaulio susitikimų vietoje, vyravo nerūpestingumo atmosfera. Būdami toli nuo griežtų vienuolynų reikalavimų, dievotieji mūsų draugai laidė nekaltus juokelius. Aš taip pat stengiausi neatsilikti ir pasiūliau užduotį:

– Ar jūs žinote, kaip neatitraukiant pieštuko nubrėžti apskritimą ir padėti tašką jo centre?

Vienuolius ir rabinus sužavėjo šis galvosūkis.

– To padaryti neįmanoma! – tokiais šūksniais jie baigė savo bandymus.

– Ne labiau negu atrasti tanatonautiką, – flegmatiškai atsakiau ir parodžiau, kaip tai padaryti.

Sau už nugaros išgirdau, kaip Raulis pasakė vienai asistentei Viktoro Hugo šaradą:

– Pirma – tai patauška. Antra – tai paukštis. Trečia – kavinė. Ir visa tai yra konditerijos gaminys.

Štai diskutuoti verta tema. Juo labiau kad sprendimas atrodo paprastas. Kol Fredis skambino rojaliu Geršviną, o Amandina darė garsiuosius savo kokteilius, aš įtempiau smegenis. „Pirma – tai patauška. Vadinasi, tai šarka. Jei šarka, tai ir, antra, paukštis... Bet ką galima rasti kavinėje? Girtuoklį, padavėją, alaus?..“

174 – ISLAMO MITOLOGIJA

Islamas aiškina, kad Rojus yra didžiulis, jį sudaro aštuonios žiedo formos terasos. Keturių upių skalaujamas Rojus – tai malonumų vieta. Ten be rūpesčių leidžia laiką keturi kalifai, dešimt pirmųjų žmonių, kuriuos pranašas atvertė į islamą, taip pat jo duktė Fatima. Kiekvienam priklauso po šešiasdešimt paviljonų, dengtų auksu ir brangakmeniais. Kiekviename paviljone telpa septyni šimtai lovų, tai hurijų miegamieji. Rojuje yra septyni gyvūnai: Elijo kupranugaris, Abraomo avinas, Jonos didžuvė, Boracho kumelė, Saliamono skruzdėlė ir kukutis, Septynių Miegančiųjų šuo.

Pranašas siūlo visiems savo svečiams įvairių malonumų, bet šie teikia tik vieną pojūtį – begalinę aistrą.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

175 – MŪŠIS DĖL ROJAUS

Ekumeninė geranoriška tanatodromo atmosfera nepriverte mūsų pamiršti šio ką tik užsimezgusio konflikto sunkių mūšių realybės.

„Aljansas" ir „Koalicija" ryžtingai pradėjo negailestingą karą. Kasdien mūsų tanatonautai pabusdavo apsipylę prakaitu, drebantys visu kūnu ir pranešdavo apie naujas netektis. Mūsų rabinas ir choreografas Fredis Mėjeris, paskirtas vyriausiuoju vadu, nutarė, kad išmušė valanda kilti į lemiamą mūšį. Garsusis Rojaus mūšis įvyko 2065 mūsų eros metais. Raulis, Amandina ir aš su Roza iš visų jėgų stengėmės per parabolinę anteną stebėti kautynes, bet galėjome konstatuoti tik tiek, kad mūsų karių sielos labai susijaudinusios. Vėliau Maksimas Vilenas savo žurnale tai aprašė pakankamai tiksliai. Štai, skaitykite:

MŪŠIS ROJUJE

Pro mirštančių žvaigždžių dujų debesį, gaubiantį juodosios skylės, kurią vadiname Rojumi, žiotis, matau artinantis rabino Fredžio Mėjerio armiją, sustiprintą taikių kinų vienuolių, romių budistų, siaubą keliančių šamanų ir linksmuolių Afrikos marabu animistų. Armija išsidėsčiusi labai glaudžiai. „Aljanso" legionai sutelkė savo ektoplazmas, kad suduotų priešui galingą triuškinamą smūgį.

„Koalicijos" daliniai pasirodo keletu minučių vėliau. Pirmoje gretoje juda vienuoliai sintoistai, it siaubingi bombarduotojai, pasirengę nutraukti bambagysles. Jie mojuoja rankomis kaip karatė sportininkai, atrodo, kad jų delnai tapo neįveikiamais pjautuvais. Už jų, išsirikiavę dviem eilėmis, vaiposi asasinai, o dominikonai gieda savo psalmes.

Danguje knibždėte knibžda sielų. Abi armijas skuba sustiprinti tanatonautai iš viso pasaulio tanatodromų. Vienoje pusėje – beveik tūkstantis du šimtai rabinų, animistų, budistų, kabalistų

ir daoistų. Kitoje – du tūkstančiai trys šimtai vienuolių sintoistų, šamanų, asasinų ir dominikonų.

„Aljansui“ vadovauja rabinas Mėjeris, telepatiškai perduodantis karines komandas daliniams. „Koalicijai“ komanduoja didysis Japonijos strategas generolas Šikai. Regis, po gegužės 14-ąją patirto pralaimėjimo jų sielos buvo išmokytos nuslopinti skausmingus prisiminimus, kad nežūtų dar juodojoje zonoje.

Kad ir kaip būtų, jie nusprendė šį kartą likti Rojaus prieigose, kad galėtų geriau stebėti priešininkų bambagyslių judėjimą. O „Aljanso“ daliniai išsidėstė prie įėjimo į piltuvą; jie pasisuko nugaromis į šviesą, kuri, kaip jie tikisi, apakins ir įsiurbs priešą.

Šikai ir Senasis Kalnietis abiem rankomis įsitveria į savo bambagysles ir duoda ženklą atakuoti. Asasinai rėžiasi į sparną, ginamą raganių animistų ir šajenų. Liberalieji rabinai puola jiems į pagalbą, bet juos sustabdo vienuoliai sintoistai; šie delnais nukerta jiems bambagysles, tarsi gėlių kotelius sode. Prie besigrumiančiųjų prisideda vienuoliai daoistai ir dominikonai.

Rodos, visos strategijos patyrė nesėkmę. Kova virto paprasčiausiomis peštynėmis. Pro šalį skrieja šios dienos numirėliai, jie nekreipia dėmesio į sielas, įnirtingai besikaunančias Rojaus prieigose.

„Aljansas“, kurio jėgos menkesnės, pradeda trauktis, jo kariai skuba prie pirmos komos sienos. Būgštaudamas, kad nepasikartotų gegužės 14-osios taktika, generolas Šikai įsako savo kariuomenei vytis besitraukiančiuosius.

Ant vis statėjančių antrojo pasaulio šlaitų dievobaimingi kariai susiduria su baisiausiais savo prisiminimais. Sielos jaučiasi labai nejaukiai tose vietose, kurios atsiduoda žeme ir mirtimi. Trūkinėja bambagyslės, karių kolonos slenka į šviesą. Trys asasinai atakuoja vieną liberaliųjų žydų rabiną, o jis, bandydamas pasprukti, atlieka žydų šokiams būdingus judesius. Padaręs kung fu šuoliuką, vienuolis daoistas vienu kirčiu nukerta bambagysles šešiems dominikonams. Vienas mohikanas kaunasi su irokė-

zų grupe. Munistai, susitelkę į glaudžią grupę, kovoja su juos puolančiais scientologais. Atrodo, kad tos sektos rimtai nusprendė išsiaiškinti tarpusavio santykius. Kuriasi neįprastos sąjungos. Vienas Afrikos marabu gelbsti Indonezijos šamaną, paimtą į nelaisvę Romos katalikų. Būrys vienuolių dzenbudistų klaidžioja tarp stačių šlaitų. Mes matome, kaip sėkmingai it sukučiai besisukančius dervišus atakuoja Indijos guru, įsitaisę lotoso poza.

Jie suformavo gynybos liniją, tai leidžia pridengti labiausiai per mūšį išvargusius karius. Jėzuitų būrys užspeitė grupelę šiitų, o juos pačius tuo metu atakuoja asasinai. Jėzuitus nuo sunaikinimo išgelbėja šaunūs drūzų eskadrilės kareiviai ir maža aleutų grupelė.

Štai jau nužudytas paskutinis mohikanas. Už jį keršija indėnai šajenai. Kontratakuoja dervišai, jiems padeda marabu. Persigrupuoja į trikampį vienuoliai dzenbudistai, taip jie nori sutrukdyti pulti Indonezijos šamanams ir skubėti į pagalbą liberaliesiems žydams.

Ektoplazmų bambagyslės trūkinėja tarsi petnešos. Kariai įsikimba į jas dantimis, tampo į visas puses. Verčia vieni kitus iš kojų, kapoja bambagysles. Šviesa, sklindanti iš tunelio gilumos, apšviečia besikaunančiuosius balta šviesa. Persigandę ir sužvėrėję ektoplazmų veidai atrodo blyškūs, lyg apšviesti neoninės šviesos. Tolumoje įžiūriu grupę, supynusią savo bambagysles; ji daro sudėtingus manevrus, bet iš to jokios naudos. Nė mažiausio gailesčio. Nė mažiausios užuojautos. Kaunasi, kad nužudytų kitą arba patys būtų nužudyti.

Iš pradžių atrodė, kad „Aljansas" stipresnis ir gali tikėtis laimėti, bet jų priešininkai kur kas aršesni. Kur kas daugiau bambagyslių nutraukta „Aljanso" kariams.

Rabinas Mėjeris telepatiškai perduoda signalą trauktis ir įsitvirtinti už antros komos sienos. „Koalicija", kaip ir anksčiau vadovaujama generolo Šiku, persekioja sąjungininkus. Bet, perėję Mochą 2, jie atsiduria raudonojoje, pasimėgavimų ir malo-

numų, zonoje. Iškentę skausmingus prisiminimus, tikėjimo fanatikai susiduria su seksualinėmis savo fantazijomis. Kokia titaniška kova: permatomi vienuoliai mėgina nutraukti vienas kitam sidabrines bambagysles tuo pačiu metu tenkindami slapčiausius savo geismus.

Sunku pasakyti, kada išnyko siaubas ir prasidėjo orgija. Dominikonai ir asasinai labiausiai nukentėjo nuo šių seksualinių vizijų, mat jos pirmiausia atakavo juos. Regis, jie labiau pažeidžiami negu žydai ir budistai, jų gretos retėja itin sparčiai, o „Aljanso" kariai, kuriems leidžiama turėti žmonas ir patirti meilės malonumus, priešinasi labai sėkmingai.

Užpulti pasileidusių geišų, kurios bet kuria kaina stengėsi pagrabalioti po jų bambagyslėmis, generolas Šikai ir Senasis Kalnietis nešė kudašių, paskui juos ir visi tie, kurie liko gyvi.

Kam mes turėtume būti dėkingi už tai, kad laimėjome mūšį dėl Rojaus? Be abejo, erotinėms vizijoms!

Maksimas Vilenas

176 – ACTEKŲ MITOLOGIJA

Actekai buvo įsitikinę, kad žmonių kraujas, pralietas aukojant, išlaisvina energiją, būtiną tinkamai kosmoso veiklai, planetų judėjimui ir sezonų kaitai. Aukos perskrostomis krūtinėmis ir viduriais prisijungdavo prie dievų, kuriems jos buvo paaukotos, nes kadaise tie dievai patys buvo paaukoti pasauliui gelbėti. Taigi žmonių mirtis yra visatos variklis. Karas – tai tik būdas išgauti kurą, kuris yra ne kas kita kaip pražūčiai pasmerkti belaisviai. Ir vis dėlto kiekvienas iš mūsų, parengtas karinio actekų auklėjimo, savanoriškai nusilenkia savo likimui.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

177 – EKUMENIZMAS

Mūšis dėl Rojaus pasėjo sumaištį tarp šauniųjų ano pasaulio užkariautojų. Kiek Dievo žmonių pražuvo veltui... Pasibaisėję dominikonai klausė savęs, kaip jie galėjo leisti fanatikams asasinams juos įtikinti. Pasipiktinę su panieka jie žvelgė į saujelę išgyvenusių tos sektos adeptų, o šie užsidarė savo tvirtovėje. Dominikonai su virpuliu prisiminė ir tuos piktus darbus, kuriuos padarė patys. Jie nepaisė griežtų Romos popiežiaus draudimų, tad dabar, ko gera, nusipelnė pragaro ugnies.

Į mūsų tanatodromą Šomono kalvose jie atsiuntė didžiulę delegaciją, žmonės prašė atleidimo ir šnabždėjo maldas.

Ne kariai turi dalyvauti Galutinio kontinento misterijoje. Dabar visų konfesijų dvasininkai tai suprato. Mūšis dėl Rojaus tapo istorinio jų santykių posūkio gaire. Karinio priešiškumo epocha užleido vietą visuotiniam supratimui.

Įvairiaspalviais drabužiais vilkinčiai auditorijai žodį tarė Raulis:

– Laikas suprasti, kad visos religijos geros. Blogų tikslų siekia tik fanatikai, manantys, kad jie vieninteliai yra teisūs. Zoroastrai, aleutai, katalikai, pravoslavai, musulmonai, judėjai, protestantai, sintoistai, daoistai, šamanai, raganiai, žiniuoniai, marabu ir net sektantai – visos konfesijos nuo šiol turi teisę siekti tikrojo pažinimo. Neįtikimo pažinimo. Didingo mirties paslapties įminimo. Mes suvienysime savo jėgas, kad atskleistume tą paslaptį, nes joje slypi gyvenimo slaptis. Tik visi kartu galėsime atskleisti, kur glūdi didžioji mūsų egzistavimo šioje žemėje paslaptis ir kaip mes turime elgtis. Religijos padės suvokti, kaip tinkamai pasinaudoti žmogiškąja savo egzistencija.

Vienuoliai, raganiai, rabinai ir visi kiti jam plojo.

Vienas japonų vienuolis dzenbudistas paaiškino, kad kadaise, žiloje senovėje, egzistavo tik viena religija, o ne daugybė, ir visi kalbėjo tik viena kalba. Žmonės ją pamiršo. Jie šnekėjo skirtin-

gomis kalbomis, todėl, perduodami senovės išmintį, iškraipė pirminę jos prasmę. Taip atsirado prieštaravimų. Tai, kad žmonės nesutaria, – visiškas nesusipratimas.

Glėbesčiavimasis. Iškilmingi rankų paspaudimai. Pasaulio ekumeninė sutartis, pasirašyta Šomono kalvų tanatodrome, įteisino du pirmuosius tanatonautikos priesakus.

1 straipsnis. Rojus nėra nė vienos nacijos ir nė vieno tikėjimo nuosavybė.

2 straipsnis. Rojus atviras visiems, niekas neturi teisės trukdyti laisvai į jį patekti.

Priėmus šį pirmą religinį juridinį įstatymą, baigėsi anarchijos periodas. Nuo to momento kelionės į Rojų tapo reglamentuotos. Nuo šiol niekas negalėjo vartoti jėgos sakydamas, kad nėra jokios kontrolės.

Šomono kalvų sutartis įtvirtino naują įvairių religijų tarpusavio supratimo situaciją. Generolas Šikai supažindino Fredį Mėjerį su arbatos gėrimo ceremonija. Ir neįsižeidė, kai elzasietis pasakė pirmenybę teikiąs arbatai su citrina.

Dabar, kai mūsų tanatodromas tapo viso pasaulio dvasininkų susitikimų vieta, mes paskyrėme jiems konferencijų salę rūsyje. Šviesa į mansardą patekdavo pro stiklinį stogą, o rūsio salė buvo niūri, prigriozdinta relikvijų, ikonų ir visokių talismanų. Vienuoliai, imamai ir žiniuoniai, atvykę į Paryžių traukiniu, mėgo čionai užbėgti pamedituoti ar dalyvauti disputuose. Tai, ko negalėjo išspręsti nė vienas konfliktas žemėje, buvo išspręsta vieninteliu mūšiu dėl Rojaus. Visos religijos pradėjo bendradarbiauti, kad žengtų į priekį dar greičiau ir dar toliau. Iki pat mirusiųjų kontinento pabaigos!

178 – KRIKŠČIONIŲ MITOLOGIJA

„Pažįstu žmogų Kristuje, kuris prieš keturiolika metų – ar kūne, ar be kūno, nežinau, Dievas žino – buvo pagautas ir iškeltas iki trečiojo dangaus.“

ANTRAS LAIŠKAS KORINTIEČIAMS, XII, 2

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

179 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

ĮSIMINTINOS DATOS
2065 m. gegužės 14 d.: mūšis dėl Rojaus
2065 m. birželio 18 d.: Šomono kalvų sutartis
2065 m. birželio 20 d.: pirmieji tanatonautikos ediktai

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

180 – MOCHAS 4

Fredis, šiek tiek padauginęs, kai buvo švenčiama sudarius Šomono kalvų sutartį, pasidarė šnekus ir papasakojo savo gyvenimo istoriją.

Jis, baleto mokyklos mokinys, ketino tapti jeigu ne žvaigžde, tai mažų mažiausiai garsiu choreografu. Be to, domėjosi įvairiomis oro sporto rūšimis. Jį buvo pakerėję arabeskai, sukiniai, kilimas aukštyn. Bet kartą, kai jis sklandė skraidykle, lūžo skersinės sijos ramstis ir skraidyklė tapo blogai veikiančiu parašiutu. Krisdamas Fredis matė plačią lygumą ir ten augantį medį. Vieną vienintelį medį. Vartaliojimasis ore truko ne ilgiau kaip keletą sekundžių, bet jų visiškai pakako pasimelsti ir duoti įžadą: jeigu

per stebuklą jis liks gyvas, visiškai atsidės religijai. Pavyzdžiui, judėjų. Kodėl gi ne?

Fredis pataikė tiesiai į tą medį ir išsigelbėjo, bet šakos išdūrė jam abi akis. Išliko gyvas, bet apako. Jis savo įžadą tesėjo. Fredis nebuvo žydas, bet vis tiek nuėjo mokytis į Strasbūro judėjų ješibotą; jam pasisekė, ten sutiko puikų mokytoją. Tai buvo lamedas-vavas. „Kada nors, – tarė sau Fredis, – aš taip pat tapsiu lamedu-vavu."

O kas gi tas lamedas-vavas?

Tai žmogus, kuris reinkarnuoja tik iš užuojautos gyvenantiesiems žemėje, nors jis jau viską atliko, kad išsilaisvintų iš Gilgulemo, infernalinio grįžimo į žemę ciklo.

Lamedai-vavai – tai slapti judėjų religijos išminčiai. Geri ir gailestingi, jie prisidėjo prie to, kad pasaulis taptų geresnis. Jie žinojo, kas buvo praėjusiuose jų gyvenimuose, žinojo, kaip kovoti su neišmanymu, jie nebuvo ambicingi.

Stefanija pareiškė, kad tokių personažų yra ir Tibeto budizme. Juos vadina bodhisatvomis, jie sąmoningai sugrįžta į žemiškąją egzistenciją, nepaisydami to, kad jų nebesaisto reinkarnacijų ciklas. Nėra gražesnio užuojautos akto, kaip savanoriškai grįžti į žemę iš meilės kitiems žmonėms, prikaustytiems prie karmos rato.

– Tikriausiai visose religijose yra išminčių, kurie ryžtasi dar kartą gimti, nors žino, kokia karti yra persikūnijimų patirtis, – pasakė Fredis. – Mūsų, chasidizmo, tradicijoje jie vadinami lamedais-vavais, tai atitinka skaičių 36. Grupelė kiekvienos kartos žmonių slapta aukojasi, kad išgelbėtų žmoniją. Jie niekina išdidumą ir netrokšta išgarsėti. Gerbtinas dalykas jiems yra psichinės jėgos ir žinios apie gyvenimą bei mirtį. Aš kartais imu manyti, kad Jėzus Kristus taip pat buvo lamedas-vavas.

Tokie atvirumo vakarai, skatinami Amandinos, žiūrėjusios, kad didžiojo tanatonauto taurė niekada nebūtų tuščia, nedarė jokios įtakos Fredžio darbui. Jis toliau ieškojo naujų dangiško-

sios choreografijos variantų. Rabinas sumanė, kad būtų galima sukurti Eifelio bokštą, sudarytą iš daugybės spiralėmis sujungtų ektoplazmų sielų. Visas bambagysles reikia surišti ir sumegzti šio statinio centre, kad visi saugotų vieni kitus.

Norėdamas susitaikyti, rabinas ėmė pasitikėti buvusiu savo priešu Senuoju Kalniečiu, kuris kartą vakare išniro tarp mūsų nedrąsus, atgailaujantis, lydimas visų likusių gyvų savo mokinių, kuriuos buvo galima suskaičiuoti ant rankos pirštų. Žmogžudys veteranas įsipareigojo pirmas pereiti ketvirtą komos sieną!

Mistinė baleto trupė išskrido birželio 21-ąją. Be ypatingų sunkumų trupės nariai pramušė pirmą, antrą, trečią ir net ketvirtą komos sieną. Jie pamatė, kas ten yra, ir grįžę pranešė savo atradimus. Raulis tuoj pat ėmėsi atnaujinti Galutinio kontinento žemėlapį.

Rausvai gelsvoji teritorija veda į Mochą 4. Jos siena:

TERITORIJA NR. 5:

• Koordinatės: koma plius 42 minutės.

• Spalva: geltona.

• Jutimai: aistra, galia, netgi visagalybė. Ten galima atskleisti visas paslaptis, kurios iki šiol atrodė nepažinios. Musulmonai išvydo tikrąjį Alacho sodą. Katalikai aptiko prarastąjį Rojų. Judėjai sužinojo Kabalos paslaptis. Jogai suvokė tikrąją čakrų prasmę ir pradėjo matyti trečiąja akimi. Daoistai išvydo tikrąjį Dao kelią.

Geltonoji zona – absoliutaus žinojimo šalis. Viskas, kas atrodo beprasmiška, atskleidžia savo egzistencijos priežastį. Galima pajusti gyvenimo prasmės visatvę.

Geltonoji teritorija baigiasi Mochu 5.

Kai kurie adeptai buvo taip sužavėti pakliuvę į geltononąją šalį, jog panoro ten pasilikti, bet jų bambagyslės buvo pernelyg stipriai supintos, tad jie negalėjo atsiskirti nuo savo palydovų.

Grįžo visi. Į lubas šaudė šampano kamščiai. Mes sukvietėme žurnalistus, kad visas pasaulis sužinotų, kaip keliaujama į Rojų. Tai tikrai įmanoma.

181 – SUFIJŲ FILOSOFIJA

Aš sunaikintas, mano kūno dalelės skrieja
Dangaus aukštybėje, tikrojoje mano tėvynėje.
Aš apgirtęs ir linksmas, įsimylėjęs nuo vyno,
Svaigstu, nes žinau, kad šis kalėjimas – aš pats.

Laikas sutrumpins šį triukšmingą gyvenimą,
Įniršęs vilkas sunaikins bandą.
Mūsų visų sielose slypi puikybė; vis dėlto
Mirtis privers nulenkti išpuikusias galvas.

DŽALALIS AD DIN RUMIS (XIII AMŽIUS)

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

182 – MOCHAS 5

Šomono kalvų tanatodromo veiklos kulminacija tapo šimto dvidešimties įvairių konfesijų dvasininkų skrydis vienu metu. Paskui jie turėjo susirinkti kartu į geltonąją teritoriją, kad pabandytų pereiti Mochą 5.

– Šeši... penki... keturi... trys... du... vienas. Startas!

Pirmas aukštas. Išskrenda trisdešimt vienuolių, jie bus choreografinės figūros – bokšto – viršūnė.

– Šeši... penki... keturi... trys... du... vienas. Startas!

Antras aukštas, jis turės būti atrama viršutiniam.

– Šeši... penki... keturi... trys... du... vienas. Startas!

Trečias aukštas, dar vienas atramos taškas.

– Šeši... penki... keturi... trys... du... vienas. Startas!

Pastato pagrindas.

Aukštumoje visi išsirikiavo Rojaus prieigose, paskui ėmė metodiškai pinti savo bambagysles ir sudarė genialaus Fredžio sukurtas figūras. Prie šių šventų žmonių prisijungė jūrinių mazgų specialistas, turėsiantis padėti surišti tvirtus mazgus, tokius, kad tanatonautai nesunkiai galėtų juos atrišti. Parašiutininkas, statybos konstrukcijų ekspertas, konsultavo apie šuolius ir figūras, kad visi galėtų kiek įmanoma ilgiau išsilaikyti nesuardydami figūros.

Susilieję į vieną ilgą grandinę, tanatonautai iš pradžių perėjo keletą komos sienų. Mirusieji, stovintys eilėje rausvai gelsvojoje zonoje, sveikino skrendančiuosius, jie jau buvo pripratę prie tokių vaizdų, ir tas reginys buvo jiems pramoga. Jie netgi aiškino naujai atvykusiesiems, kad nereikia bijoti skriejančiųjų jiems virš galvų, tų, kurių bambagyslės dar nenutrūkusios.

Štai taip šis mistinis šimto dvidešimties tanatonautų karavanas, perėjęs Mochą 5, pasiekė šeštą teritoriją. Bet grįžę jie atrodė greičiau nusivylę, negu nudžiugę. Jie tikrai neatrodė laimingi, kad jiems pavyko pasiekti tokią pažangą. Atvirkščiai, susidarė įspūdis, kad jų draugystė atšalo.

Nepaisant to, jie mielai susirinko mūsų tanatodrome.

Anot jų, už geltonosios teritorijos prasideda žalioji. Žalia kaip augmenija, kaip medžių lapai. Ten žydi puikios gėlės, ten įvairiomis spalvomis tviska žvaigždės. Žalioji šalis – idealaus grožio vieta.

– Kokie išbandymai ten mūsų laukia? – paklausė Raulis.

– Ten pernelyg gražu. Žalioji zona pribloškia savo grožiu, – sušnabždėjo vienas iš rabinų.

– Ten nuostabu, – nenoromis prisipažino budistų vienuolis.

Aš nieko nesupratau. Negi idealus grožis gali tapti išbandymu? Fredis paaiškino:

– Tai taip nuostabu, kad imi nebenorėti būti žmogumi, tenori tapti gėle ir skleisti nuostabų aromatą. Matydamas tą didingą žavesį, imi nekęsti savęs už tai, kad esi išsigimėlis. Pajunti norą susilieti su augmenija ir nebeegzistuoti jokia kitokia forma. Aišku, labai skaudu, kai susiduri su absoliučiu žinojimu, bet kaip puiku nors trumpą akimirką išvysti grožio idealą... šis išbandymas itin sunkus.

Ir iš tikrųjų, kitaip nei visada, aklas rabinas atrodė visiškai sugniuždytas. Jis atsisėdo prie rojalio ir niūriai išbarškino keletą Šopeno sonatos natų.

– Jis teisus, – nusiminusi pasakė Stefanija. – Kai susiduri su idealiu grožiu ir absoliučiu žinojimu, dingsta bet koks noras grįžti atgalios. Mums buvo labai sunku atsisakyti to, ką ten išvydome. Laimė, ir šį kartą mums pagelbėjo tvirtai supintos bambagyslės!

Raulis, Amandina ir mudu su Roza taip ir neįstengėme iki galo suprasti, kodėl taip sunku matyti grožį. Mes nepamiršome atnaujinti Galutinio kontinento žemėlapio – užrašą *Terra incognita* pastūmėme tolyn.

TERITORIJA NR. 6:

• Koordinatės: koma plius 49 minutės.

• Spalva: žalia.

• Pojūčiai: nuostabus grožis, savęs ir savo „bjaurumo“ neigimas. Grožis čia – siaubinga kankynė.

Baigiasi Mochas 6.

Žalioji šalis padarė mūsų adeptams slogų įspūdį. Paaiškėjo, kad jie dar nepasirengę atsispirti grožiui. Vienas po kito, prigalvoję įvairiausių dingsčių, jie grįžo į savo namus. Jau buvo kalbama apie karus, kaip asasinų laikais, ekumenizmo laikai baigėsi. Dabar kiekvienas privalėjo kovoti pats už save. Lenktynės prasidėjo, tegul nugali stipriausias!

Po visų ektoplazmų mūšių Fredis ir trys jo mokiniai liko mums ištikimi ir toliau gyveno tanatodrome. Reikia pasakyti, kad atkaklioji Amandina vis dėlto gebėjo sužavėti aklą pagyvenusį išminčių. Porelė neslėpė savo idilijos. Kiti strasbūriečiai priprato prie Paryžiaus gyvenimo ir neskubėjo grįžti į ješibotą, juolab be vadovo.

Skrydžiai dabar buvo chaotiški. Kiekviena konfesija pasikliovė savo čempionais. Kiekvienas norėjo pirmas įveikti grožio barjerą ir išvysti Dievą. Daugelis buvo įsitikinę, kad žydro, paskui juodo, paskui raudono, rausvai gelsvo, geltono, žalio tunelio pabaigoje gali būti tik Dievas. Paskutinis tunelio stebuklas ir turi būti grožis, juk tai paskutinė siena prieš Rojų.

Susidūrę su savo prisiminimais ir nugalėję žodžiais nenusakomą baimę, malonumų svaigulį, įgiję kantrybės, patyrę, kas yra absoliutus žinojimas, kraustęsi iš proto dėl idealaus grožio – ką dar jie galėtų sutikti, jei ne Didįjį Visatos Architektą?

Iš savo tanatodromų vienuoliai, žiniuoniai, imamai, klebonai ir rabinai tiesė į Jį rankas.

Kam pirmam ji bus paspausta?

183 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

Mokomės gerbti mirusiuosius

Negalima apie mirusiuosius kalbėti blogai. Ypač apie tuos, kurie mirė neseniai. Juolab kad jie dar gali veikti mūsų pasaulį. Mirusieji, laukiantys ilgoje rausvai gelsvosios šalies eilėje, ten stovi ne be reikalo. Jie slapčia stebi gyvuosius. Dažnai jie bando susisiekti su tais, kuriuos mylėjo žemėje. Jeigu mes spinduliuojame bangas gerų prisiminimų apie brangų mūsų širdžiai mirusįjį, jo siela gali padėti mūsų planams. Ir, atvirkščiai, jeigu jaučiame tik nuoskaudą, jo siela niekada nebegalės mums padėti.

Iš ten, iš rausvai gelsvosios šalies, kur išbandoma mirusiųjų kantrybė, jie stengiasi rasti ryšį su tais, kuriuos mylėjo, ir su tais, kurie juos mylėjo. Tai jų užduotis. To ryšio nebus, jei gyvieji nuolat nejaus meilės mirusia-

jam. Štai kodėl dažnai galima matyti, kad mirusysis taip stipriai veikia gyvą žmogų, jog šis vysta ir gęsta. Apie tokį sakoma, kad jis „miršta iš sielvarto". Bet jokiu būdu to negalima laikyti blogiu. Dviejų mylinčių vienas kitą žmonių sielos gali susitikti ir kartu stovėti ilgoje rausvai gelsvosios šalies eilėje.

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

184 – KONKURUOJANČIOS TRAJEKTORIJOS

Etapas „sprinte turi nugalėti stipriausias" buvo gana įdomus. Dabar tanatonautai skrisdavo dažniausiai po vieną arba mažomis grupėmis, o ne sudarę piramidę, todėl galėjo tikėtis, kad niekas nesutrukdys siekti absoliutaus žinojimo arba patirti idealaus grožio stebuklą. Atsirado daug tokių, kurie patys nutraukdavo bambagysles ir ten pasilikdavo.

Dominikonai pirmieji atsidūrė prie pat Mocho 6. Jie sudarė vieną iš akrobatinių figūrų, tos figūros juos buvo išmokęs Fredis. Ir vis dėlto jie neįstengė įveikti šios kliūties.

Tas pat nutiko ir mūsų ekipažui. Pamažu liautasi domėtis šiomis ekspedicijomis ir apie mus laikraščiai neberašė.

Nuo tol visiems pradėjo atrodyti, kad tanatonautika – tai begalinis kelias. Mochas 1, Mochas 2, Mochas 3, Mochas 4, Mochas 5, Mochas 6... Kodėl gi ne Mochas 124 arba Mochas 2 018 – su visomis vaivorykštės spalvomis, visais įmanomais išmėginimais, kaip olimpinėje daugiakovėje.

Vatikano leidinys *L'Osservatore Romano* visaip šaipėsi iš savimi pasitikinčių tanatonautų, išdrįsusių suabejoti dausų begalybe. „Tanatonautika – naujausias opiumas liaudžiai", – skelbė antraštė pirmajame *Taims* puslapyje.

Tanatonautika tapo karikatūristų, pramogų verslo žvaigždžių ir televizijos marionečių aštrių juokelių taikiniu. Sumažėjo šei-

mos krautuvėlės prekyba. Mano motina ir brolis iš visų jėgų stengėsi taisyti padėtį: jie sukūrė naujus plakatus, pagamino marškinėlių su labai sodrių spalvų anapusinio pasaulio gėlėmis, karstų su reljefiniais vaizdais, sandalų su sparneliais, tamsoje šviečiančių afišų, „tanatonautų ypatingojo raciono“ tūtelių, bet klientų nebuvo. Gal ir yra po Mocho 6 Mochas 7, bet kas iš to?

Raulis plūdosi:

– Ne mes kalti, kad įvykiai pradeda kartotis. Ne mes sukūrėme Galutinio kontinento geografiją. Mes tik trokštame atradimų ir būtent tai mus aistrina ir vilioja. – Jis niekaip neįstengė nusiraminti: – Jei žmonės pradės tyčiotis iš mūsų įstaigos, nebegausime finansavimo. Juk prezidento iždas vieną gražią dieną gali išsekti.

Vis dėlto prezidentas Liusinderis mus palaikė. Jei žmonėms, be reginių, niekas neįdomu, ką gi, duokime jiems reginių! Jis pasiūlė per televiziją transliuoti meditaciją, kuri pakeistų sekmadienines aerobikos pamokas. Fredis ir Stefanija apstulbo tai išgirdę. Prezidentas netgi pasiūlė šiai televizijos laidai šūkį: „XXII amžius bus dvasingas arba jo visai nebus.“ Liusinderis labai didžiavosi šiuo sumanymu.

– Negi jis laiko mus dresuotomis beždžionėmis? – niekaip negalėjo atsitokėti Stefanija.

– Jį reikia suprasti, – pasakiau. – Galų gale žmones išvargino ėjimai per komos sienas. Man ir pačiam kartais ima atrodyti, kad tam nebus galo!

– Netiesa! – sušuko Fredis. – Mochas 6 bus paskutinis barjeras.

Mes pareikalavome paaiškinti. Po nepermatomais juodais akiniais besislepiantis rabinas iškilmingai prakalbo:

– Biblijoje, Kabaloje ir kituose šventuosiuose raštuose parašyta, kad yra septyni dangūs. Septyni dangūs – tai septynios mirties teritorijos. Beje, jūs visi žinote posakį: „Būti septintame danguje.“ Būtent septintame. Aš jau kalbėjausi apie tai su kitų religijų atstovais ir mes visi konstatavome, kad skaičius „septyni“

visuomet vartojamas ano pasaulio šaliai žymėti. Tikriausiai Mochas 6 bus paskutinė siena.

– O kas už jos? – paklausiau.

Fredis bejėgiškai skėstelėjo rankomis.

– Juodosios skylės centras, Dievas, loterijos bilietas, jonvabalis, gal aklagatvis... Eime pažiūrėti!

Be jokio entuziazmo nuėjau paimti raketų nešėjų.

185 – RYTŲ FILOSOFIJA

„Ir Almitra atsakė:

– Jūs norite sužinoti mirties paslaptį. Bet kaip ją rasti neieškant gyvenimo širdyje?

Pelėda, kurios akys mato naktį ir yra aklos dieną, negali nuplėšti skraistės nuo šviesos misterijos.

Jeigu jūs tikrai norite pažvelgti į mirtį, atverkite savo kūną gyvenimui. Nes gyvenimas ir mirtis vieningi, kaip vieningi upė ir vandenynas.

Jūsų vilčių ir norų gilumoje slypi tylus ano pasaulio pažinimas. Tikėkite sapnais, nes juose glūdi durys į Amžinybę.“

PRANAŠAS CHALILIS ŽIBRANAS

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

186 – NET ŽVAIGŽDĖS PERSIKŪNIJA

Roza įsisiurbė akimis į ektoplazmų detektoriaus ekraną. Jau nemažai laiko praėjo, kai startavo aštuoniolika daoistų vienuolių. Ji buvo įsitikinusi, kad jiems pavyko pereiti šeštą sieną. Be abejo, mano žmona teisi, nes, visą valandą kantriai laukdami, įsitikinome, kad jų kūniškieji apvalkalai nerodo jokių biologinės gyvybės ženklų. Tegul ilsisi ramybėje jų sielos.

Fredžio manymu, reikia vėl surinkti nedidelį šimto dvidešimties mistikų karavaną, bet senieji draugai atmetė pasiūlymą ir patarė veikti po vieną, kad garbė tektų tik atradėjų religijai.

Mano žmona pasiūlė palikti mistiką ramybėje ir imtis astronomijos bei astrofizikos tyrimų. Neprieštaravau, bet ką dar mes galime sužinoti be to, kad Galutinis kontinentas yra juodoji skylė Paukščių Tako centre?

Rozai šovė į galvą mintis:

– Jūs stengiatės suprasti, kas slypi juodosios skylės dugne. Bet astrofizikai jau seniai žino atsakymą į šį klausimą.

– Taip, taip! – skeptiškai nusišypsojo Raulis.

– Na, tai kaip? – paklausiau.

– Baltasis fontanas!

Baltasis fontanas! Fredis pašoko nuo pakilimo krėslo ir pasileido bėgti prie mūsų per visą kambarį. Nepaisant susijaudinimo, neregys gebėjo neatsitrenkti nė į vieną iš daugybės aparatų, užgriozdinusių mūsų laboratoriją.

– Baltasis fontanas – tai juodosios skylės antipodas, – patikslino Roza. – Juodoji skylė sugeria šviesą, o fontanas ją išspinduliuoja. Juodoji skylė įtraukia materiją, o baltasis fontanas ją išmeta. Kai kurie mokslininkai mano, kad Didysis Sprogimas buvo viso labo tik vienas tokių fontanų, materijos ir šviesos fabrikų. Gal baltieji fontanai yra netgi naujų visatų šaltiniai.

Roza pradėjo su įkarščiu dėstyti universiteto astrofizikos kursą. Kiekviena juodoji skylė lemia lėtą galaktikos mirtį iki pat tos akimirkos, kai ji praryja visas žvaigždes, išskaido jas ir paverčia grynąja energija. Mūsų Galaktikos centras yra sūkurys, įsiurbiantis ir sukantis savyje aplink mus esančią materiją. Netgi daroma prielaida, kad per daug milijonų metų mūsų Saulė taip pat leis save praryti. Labiausiai stebina tai, kad, kaip pabrėžia fizikos mokslas, niekas negimsta, niekas nemiršta, viskas transformuojasi. Žvaigždės mirtis sukuria energiją, kuriai sukilus išsiveržia baltasis fontanas.

Tai štai kaip, žvaigždės irgi persikūnija! Juodosios skylės ir baltieji fontanai – ne kas kita kaip kopėčios į paralelines erdves. Roza patvirtino, kad, jei kiekviena galaktika turi savo teritoriją ir netgi savo Dievą, tai jos taip pat patyrė Didįjį Sprogimą. Gali būti, kad kiekvienoje galaktikoje yra sava erdvė ir savas laikas. Štai ir mes, pavyzdžiui, sėdime Paukščių Take su savo Dievu, su savo laiku, mirtimi ir savimone. Visa tai yra mūsų, sava.

Roza visiems mums padarė įspūdį pareikšdama, kad kiekvieną juodąją skylę atitinka baltasis fontanas ir kad, ko gera, atgimimas vyksta kitoje erdvėje ir laike. Fredis pritilo, norėjo pamąstyti.

– Bet kas atsitiks ektoplazmoms, kurios pereis baltąjį fontaną? – paklausė jis.

Mano žmona prisipažino, kad jos išmintis ribota.

– Štai čia baigiasi mokslas ir prasideda religija. Gal sielos irgi išmetamos ir persikūnija kitame pasaulyje?

Amandina pasiūlė pakilti į mansardą išgerti po kokteilį ir šiek tiek atsipalaiduoti. Eksperimentinis seansas išvargino mus, ir mes mielai sutikome. Ten, žaliose džiunglėse, atsipalaidavęs aklas senolis ir žavi blondinė paskelbė, kad ketina tuoktis. Amandina prisipažino, kad Fredis – jos gyvenimo vyras ir kad ji pasirengusi priimti judaizmą, jeigu jis to pareikalaus. Bet jos jaunikis nieko panašaus nereikalavo. Jis buvo pakankamai liberalus, mišrios santuokos jis nesibaidė.

Žodžiu, jie susituokė, ir mes kartu su Strasbūro ješiboto mokiniais surengėme sau šventę. Dar niekada nebuvau matęs Amandinos tokios švytinčios, kaip tada, kai jos ką tik iškeptas vyras grojo rojaliu, o mes šokome rateliu. Fredis buvo keturiasdešimt metų vyresnis už Amandiną, bet jis gebėjo numalšinti savo nerimą ir juokauti. Kas dar gali būti svarbiau sutuoktiniams?

187 – DAOIZMO MITOLOGIJA

„Toli į rytus nuo Kinijos jūros, toje vietoje, kur dangus atsiskiria nuo žemės, yra nenusakomai gili bedugnė, vadinama Visatos susiliejimu. Ten suteka visi žemės ir Paukščių Tako (šis pats yra upė, į kurią suplūsta dangaus vandenys) niekada neišsenkantys vandenys. Tarp tos bedugnės ir Kinijos yra penkios didelės salos: Taiju, Juankio, Fanchu, Ingčou ir Penlaj. Kiekvienos jų pagrindas aplinkui siekia trisdešimt tūkstančių li. Plokščios viršūnės sudaro po devynis tūkstančius li. Pastatai tose salose pastatyti arba iš aukso, arba iš nefrito. Gyvūnai ten draugiški. Augmenija nuostabi. Gėlės skleidžia aromatą. Vaisiai, kuriuos suvalgai, atitolina senatvę ir mirtį. Visi iki vieno salos gyventojai genialūs, visi išminčiai. Kasdien jie užsuka vienas pas kitą į svečius."

Lidzi

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

188 – VIENI NEMALONUMAI

Mes labai norėjome tęsti nuotykį ir pagaliau pramušti taip sunkiai pramušamą šeštą sieną. Padėti tašką mus galėtų priversti nebent itin dramatiškos aplinkybės. Kaip tik tokios aplinkybės ir susiklostė šių metų birželį. Fundamentalistai vėl pakilo į ataką. Ant mūsų durų buvo pakabintas užrašas: „Palikite Dievą ramybėje", o po juo – „Paslapties saugotojai." Dar vėliau grasinimai susidoroti ėmė sklisti telefonu, jie buvo siunčiami ir kurjerių paštu. Vėl į šį reikalą įsivėlė popiežius, vėl buvo pareikalauta uždrausti skrydžius ir vėl buvo grasinama atskirti nuo Bažnyčios. Popiežiaus įsaku buvo paskelbta garsioji bulė *Et mysterium mysteriumque*, kurioje buvo sakoma, kad eretiku bus paskelbtas kiekvienas, kuris pabandys pamatyti, kas slypi už šeštos

sienos. Paskelbti tai, kas yra už šeštos sienos, buvo palikta Jo Šventenybės prerogatyvai.

„Per daug smalsūs miršta kaip kvailiai“, – šaltai nuskambėjo laboratorijos automatiniame atsakiklyje. Raulį sumušė vidury baltos dienos tiesiog gatvėje. Jis ir šį kartą nesigynė. Susivieniję klebonai ir imamai, apsupti parapijiečių, atėjo manifestuoti prieš šais mūsų pastatą. Aplink tanatodromą buvo išmėtyta tonos šiukšlių ir visokios bjaurasties. Šeimos krautuvėlės langai išbyrėjo, laimė, ją jau uždarius. Žiopliai smalsiai žiūrinėjo viduje suverstus daiktus.

Ir vėl atsidūrėme dėmesio centre, vėl pasidarėme madingi. Tai patiko jaunimui, mes susigrąžinome tūkstantmečio didžiojo nuotykio herojų, aktorių statusą. Jaunuoliai stojo į eilę, kad gautų garsių tanatonautų Fredžio Mėjerio ir Stefanijos Čičeli autografus. Buvo kuriamas pirmojo tanatonauto Felikso Kerbozo kultas. Mūsų krautuvėlė, dešimčių savanorių greitai suremontuota, jau nebebuvo tuščia. Po grasinamųjų laiškų pasipylė linkėjimai nepasiduoti. Mus prašė nenusilenkti obskurantizmui ir viduramžių baubui.

Audringuose mitinguose įsiplieksdavo tanatonautikos šalininkų ir priešininkų grumtynės.

Pastarieji darėsi vis žiauresni. Kartą, kai mamą pavaduojanti Roza liko krautuvėje viena, prieš pastatą sustojo autobusas. Iš jo išvirto trys kaukėti dilbos odinėmis striukėmis ir ėmė mojuoti ledo kirtikliais. Užpuolikai tučtuojau pradėjo siaubti parduotuvę, ir mano žmona suprato, kad reikia gelbėtis, bėgti. Jie puolė jai iš paskos.

Ji iš visų jėgų bėgo gatve uždususi, paskui pasislėpė už kažkokio atdaro garažo durų. Banditai ją greitai pamatė. Ji vėl ėmė bėgti, praeiviai stebėjo, kaip visada, viskam abejingi. Roza žvilgtelėjo į kairę, į dešinę, vėl į kairę ir suprato, kad atsidūrė aklagatvyje. Trapi jauna moteris prieš tris ginkluotus stipruolius, taigi Roza neturėjo jokių šansų išsigelbėti. Jie paliko ją ten apsipylusią krauju, nusėtą mėlynėmis.

Praėjo dvi valandos, kol vienas vietos gyventojas teikėsi pasilenkti prie kraujo klane gulinčios moters. Tie kiti, kurie abejingai peržengdavo Rozą, paskui tvirtino manę, kad ji miega, kad ji vynu apsiliejusi alkoholikė.

Šventojo Liudviko ligoninėje, į kurią skubiai buvo nuvežta Roza, gydytojai apgailestaudami man pranešė, kad ji atvežta per vėlai, todėl tikriausiai nepavyks jos išgelbėti. Ji neteko daug kraujo. Anot gydytojo, jai dar pasisekė, kad atsirado gailestingas žmogus ir dabar ji miršta ligoninėje, o juk daugybė nelaimėlių visą naktį kenčia agoniją ant šaligatvio ir niekam nė į galvą neateina paskambinti policijai! Roza gulėjo Reanimacijos skyriuje, tik aparatai palaikė jai gyvybę.

Ką daryti, kad ją išgelbėčiau? Nubėgau pas draugus. Raulis patarė pakalbėti su Fredžiu. Tomis siaubingomis minutėmis tik senasis rabinas žinojo, ką ir kaip daryti.

Strasbūro išminčius apkabino mane ir įsistebeilijo neregінčiu žvilgsniu:

– Ar tu pasiruošęs viskam, tikrai viskam, kad ją išgelbėtum?

– Taip.

Aš buvau tvirtas. Roza – mano žmona, ir aš ją myliu.

– Ar tu pasirengęs net rizikuoti savo gyvybe, kad išgelbėtum jai gyvybę?

– Taip. Tūkstantį kartų taip.

Rabinas visa siela įdėmiai žiūrėjo į mane, aš tai jutau. Jis stengėsi suprasti, ar sakau tiesą. Širdis daužyte daužėsi, kol jis svarstė, ar patikėti manimi.

– Yra išeitis. Paklausk gydytojų, kelintą tiksliai minutę jie išjungs aparatus. Mes pasistengsime išskristi tuo pačiu metu kaip ir ji. Įsikibsime Rozai į bambagyslę ir, darydami viską, kad tik ji nenutrūktų, pabandysime sugrąžinti ją į gyvenimą. Gal pasiseks. Tu skrisi su mumis ir pats ją gelbėsi.

189 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Kreipimasis į Priežiūros tarnybą:
Prievartos aktas prie Šomono kalvų tanatodromo. Ar reikėtų įsikišti?

Priežiūros tarnybos atsakymas
Kol kas ne.

190 – DIDYSIS SKRYDIS

Tai įmanoma. Aš įsitikinęs, kad tai įmanoma. Giltinė nepasiims mano Rozos. Aš pasileidau į ligoninę.

Reanimacijos skyriaus budėtojas taip ir nesuprato, kodėl atkakliai reikalauju, kad mano žmoną mirtis ištiktų lygiai 17 valandą, bet vis tiek mane patikino, jog priėmiau tinkamą sprendimą. Verčiau imtis eutanazijos, negu palaikyti žmogaus, pasmerkto egzistuoti kaip daržovė, gyvybę. Jis ryžtingai pritarė mano prašymui. Iš sielvarto palaužtų žmonių jis buvo girdėjęs ne tokių reikalavimų. Pažadėjo man, kad, kai laikrodis rodys 16 val. 55 min. 00 sek., nebenuleis nuo jo akių.

Naktį nemiegojau. Gerų sapnų nesitikėk, jei visą laiką kartoji sau, kad rytoj teks savanoriškai mirti. Regėjau košmarus, stengiausi įsivaizduoti, kokie prisiminimų burbulai atakuos mane, kad suplėšytų į skutelius, ir kokias slaptas nedorybes atras manyje raudonoji šalis.

Prisiverčiau papusryčiauti, paskui sočiai papietauti. Mudu su Fredžiu pradėjome aptarinėti, kokią figūrą sudarysime gelbėdami Rozą. Šį kartą planavome ne piramidę, o plokščią konstrukciją, savotišką juostą, pro ją tikėjomės ištraukti mano žmoną.

Aš būsiu centre, du Strasbūro rabinai laikys man už rankų ir du vienuoliai daoistai iš Šaolinio (skrendantys ten dėl slaptų po-

litinių priežasčių) – už kojų. Nežinau, ką pažadėjo Fredis, kad jie sutiktų prie mūsų prisijungti, bet skrydžių salėje radau aštuoniolika kitų rabinų, trisdešimt Tibeto budistų vienuolių ir, aišku, Stefaniją.

Nelabai pasitikėdamas savo gabumais medituoti, kruopščiai patikrinau chemines raketas nešėjas.

Mes visi apsirengėme baltomis tanatonautų uniformomis. Kiekvienas žvelgėme į ekraną, kuriame buvo brėžiamos mūsų kardiogramų ir elektroencefalogramų kreivės.

Mano palydovai jau užmerkė akis, pasirengę, pasigirdus signaliniam skambučiui, paspausti jungiklio kriaušę. 16 val. 56 min. – buvo matyti ekrane. 16 val. 57 min.

Aš rengiausi mirti antrą kartą, bet tai bus pirmas savanoriškas mano skrydis. Po visų tų metų, kai siunčiau kitus į mirusiųjų kontinentą, atėjo diena ten pakliūti man pačiam! Buvau įsitikinęs, kad pradingsiu, numirsiu kartą ir visiems laikams, bet neturėjau pasirinkimo. Noras išgelbėti Rozą buvo didesnis už visas abejones ir baimes.

16 val. 57 min. ir 10 sek. Ranka ant jungiklio pasidarė lipni nuo prakaito.

16 val. 57 min. ir 43 sek. Man iš šonų Fredis ir Stefanija atrodė ypač iškilmingai. Baseine mes ne kartą repetavome, kaip išsidėstysime, kad sukurtume idealią choreografinę figūrą, kuri leistų man nueiti labai toli, jeigu iškiltų tokia būtinybė. Fredis tikėjosi, kad, sudarę tam tikras figūras, galėsime pasiekti penktą komos sieną. O aš tikėjausi, kad man pavyks sučiupti Rozą dar toli iki Mocho 5. Aš neturėjau jokios tarpžvaigždinių skrydžių patirties.

16 val. 58 min. ir 03 sek. Starto salė nugrimzdo į prieblandą, kad dar labiau atsipalaiduotume. Grigališkojo choralo psalmė švelniai kilo į viršų. Dabar supratau, kokį raminamą poveikį galėjo turėti ši muzika išskrendantiems tanatonautams.

16 val. 58 min. ir 34 sek. Netikėtai atsivėrė durys. Tarsi tajų šešėlių teatre išniro ištįsęs siluetas. Aš jį iškart pažinau. Raulis.

Negi jis ketina filmuoti mano mirties krikštą? Ne, jis pašnairavo į mane, nedvejodamas užsitempė baltą uniformą ir nuėjo starto vietos link. Kaip ir mes, Raulis atsisėdo lotoso poza ir paėmė į ranką raketų nešėjų jungiklį.

16 val. 58 min. ir 56 sek. Vėl atsivėrė durys. Grakštus baltaplaukės vilnijančiais plaukais siluetas, akimirką pasirodęs mirksinčių aparatūros lempučių šviesoje, pasuko prie pakilimo krėslo. Kaip ir Raulis, kaip ir aš, Amandina dar nė karto nebuvo skridusi. Dabar ji tai padarys dėl Rozos. Dėl manęs.

Ji buvo apsivilkusi tanatonauto uniformą. Antrą kartą (pirmas buvo per jos vestuves) aš mačiau ją vilkinčią ne juodai, o baltai. Ji prisijungė prie dar vieno aparatūros stovo ir įdūrė sau į ranką adatą, pro kurią po minutės pliūptelės mirtinas skystis.

16 val. 59 min. ir 20 sek. Aš nusišypsojau. Įsitikinau, kad turiu pačių geriausių pasaulyje draugų. Ne veltui sakoma, kad draugą pažinsi nelaimėje, dabar pats tuo įsitikinau. Jų buvimas suteikė man naujų jėgų. Kaip man pasisekė, kad sutikau šiuos žmones. *Mano draugai – iš tikrųjų patys geriausi pasaulyje!*

17 val. 00 min. ir 02 sek. Pirmas, antras, trečias Bacho tokatos arpeggio. Trečias skambutis, pranešantis, kad netrukus prasiskleis uždanga, slepianti taką į dangų. Sezamai, atsiverk! Padaryk taip, kad aname pasaulyje mes neįsirėžtume į nepramušamą sieną!

17 val. 00 min. ir 25 sek.

– Pasirengę? – paklausė Fredis, kreipdamasis į visus ir į nieką.

Dvidešimt aštuoni balsai atsiliepė kaip vienas.

– Pasirengę!

Kiek kartų esu girdėjęs šiuos žodžius, bet niekada nebuvau susimąstęs apie tikrąją jų prasmę!

Rabinas skaičiavo:

– Šeši... penki... keturi... trys... du...

Neklausk savęs: „Ką aš čia darau?“ Sukąsk dantis. Suspausk sėdmenis.

– ...vienas. Startas!

Drėgna ranka suspaudžiau jungiklio kriaušę. Pajutau, kaip ledinis tirpalas pliūptelėjo man į venas... Aš mirštu!

191 – RYTŲ FILOSOFIJA

„Mirties baimė – ne daugiau kaip piemens virpulys, kai jis stovi prieš Viešpatį, pasiruošusį uždėti jam dešinę ranką, kad taip pagerbtų. Argi drebantis piemuo nejaučia džiaugsmo manydamas, kad nusipelnys karališką malonę? Gal jis net pats nesupranta, kodėl dreba?

Juk mirtis – ne kas kita kaip naujas gimimas vėjyje ir ištirpimas dausose.

Ir ką gi reiškia liautis kvėpuoti, jei ne išlaisvinti kvėpavimą, kad galėtum pakilti ir rasti Dievą, daugiau nesusidurdamas su jokiomis kliūtimis?

Tik kai geri iš tylėjimo upės, tu gali sukurti tikrus himnus. Tik pasiekęs kalno viršūnę, tu galėsi pagaliau pradėti kilti. Ir, kai žemė priims tavo kūną, tu gebėsi sušokti tikrąjį savo šokį.“

PRANAŠAS CHALILIS ŽIBRANAS

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

192 – ANAS PASAULIS

Stefanija teisi: kol pats nenumirsi, neįstengsi suvokti, kas yra mirtis.

To neįmanoma nusakyti žodžiais. Aš, žinoma, pabandysiu pasidalyti su jumis emocijomis, kurias man teko patirti. Bet vis dėlto turėkite galvoje (jeigu jums, suprantama, dar nėra tekę mirti anksčiau), kad mano žodžiai – tik nedidelis žingsnis einant prie tikrosios esmės.

Kai kurie pojūčiai nepaaiškinami, bet aš juos patyriau tą dieną, kai išvykau į aną pasaulį norėdamas išgelbėti savo žmoną, kol jos nepasiglemžė Galutinis kontinentas, tas pats kontinentas, kurį taip ilgai tyriau.

Kai nuspaudžiau starto mygtuką, man pasirodė, kad nieko neįvyko. Ne, rimtai, visiškai nieko. Net norėjau atsistoti ir pasakyti visiems, kad aš suklydau ir kad reikia bandyti dar kartą. Dvejojau, nes nenorėjau atrodyti kaip koks kvailys, tad nutariau neskubėti ir palaukti dar penkias minutes. Aš juk naujokas, o kiti gerai tai išmano. Jeigu jie nejuda, vadinasi, viskas normalu.

Nusižiovavau. Be abejo, pradeda veikti anestetikas, jaučiuosi šiek tiek apsvaigęs. Sukasi galva. Sutelkiau dėmesį į nugarą; Stefanija daugybę kartų primindavo, kad reikia laikyti ją tiesią.

Paskutinė ryški mintis buvo apie Rozą ir kad turiu ją išgelbėti. Dabar žinojau, jog netrukus mirsiu. Užplūdo prisiminimai. Aš dar mažas ir pirmą kartą lekiu amerikietiškaisiais kalneliais. Iš pradžių vežimėlis lėtai kyla nuožulniu šlaitu. Pasiekęs viršūnę, sakau sau, kad reikia išlipti, kol dar ne vėlu. Bet vežimėlis jau rieda žemyn, vaikai aplink mane spiegia gal iš siaubo, gal iš susižavėjimo, o aš užsimerkęs meldžiuosi, kad ši kančia greičiau baigtųsi. Ji nesibaigia. Mane meta į dešinę, paskui į kairę, perverčia į viršų kūlversčia, nėra į ką įsikibti rankomis, o galvoje šmėkščioja mintis, kad štai taip baudžiami tie, kurie bijo!

Jaučiu, kaip grimztu į miegą. Aš toks lengvas. Labai lengvas. Man atrodo, kad, jei panorėčiau, nuskrisčiau kaip plunksnelė, ir... aš tikrai jau skraidau kaip plunksnelė! Bent jau viena mano kūno dalis nori tai daryti, o kita bijo ir instinktyviai kabinasi į gyvenimą. Myliu Rozą visa siela, bet aš taip bijau mirties. Nenoriu palikti savo namų, savo kvartalo, savo restorano, savo draugų, nors artimiausi mano draugai yra čia, su manimi, jie lydi mane šiame siaubingame išbandyme.

Viską, ką jaučiu, jaučia ir Raulis. Viskas, kas mane gąsdina, tikriausiai lygiai taip pat gąsdina ir jį. Ir staiga atsitinka keistas

dalykas. Kažkoks auglys ima augti tiesiai iš pakaušio, tempia odą. Kaip sustabdyti šitą siaubą? Širdis plaka taip lėtai, kad negaliu pajudėti. Man iš kaukolės ima kaltis dar vienas neaiškus darinys, o aš nieko negaliu pakeisti. Sąmonė balansuoja kaip ant peilio ašmenų. Ar likti čia, žemai, ar kilti į viršų su naujuoju „aš", lendančiu man iš galvos?

Mane traukia ir traukia į išorę.

Viskas sukasi. Viskas ima plaukti. Išnyksta laiko pojūtis. Menkiausias mano judesys trunka šimtmetį. Tikrovėje tai, žinoma, trunka sekundės dalį. Susijaudinimas, džiaugsmas. Man iš galvos išlenda ragas. Tiksliau, ragas, besibaigiantis mano galva. Mano galva. Mano „kita" galva. Mane tarsi perskiria į dvi dalis. Nebesu vienas, jaučiuosi pats sau svetimas. Aš mirštu, o ragas – nuostabus, baltas, vaiduokliškas – vis auga.

Dabar jis jau turi dvi rankas ir jomis įsiremia man tiesiai į momenį, kad būtų lengviau išsilaisvinti iš kaukolės. Rago viršūnėje atsiveria burna, išsprūsta vos girdima dejonė. Antroji mano galva verkia laisvindamasi iš kūno. Kaip gimstant. Fizinis kūnas gimdo sielą. Mane akina šviesa. Kutena. Skausmas ir malonumas. Pasaulį matau pro savo sielos vyzdžius. Siela labai atidžiai stebi, kas vyksta.

Baisėdamasis suprantu, kad dabar kūniškajame mano apvalkale esame dviese. Tas „kitas" pamažu išeina. Tai jau ne ragas, tai ištįsęs oro balionas. Aš jį matau, ir jis mane mato. Neįmanoma apsakyti, kas darosi tuo metu, kai išeini iš kūno!

Manasis „aš" dvejoja: ar likti tūnoti savo kūne, ar pereiti į oro balioną, kuriam jau auga kojos. „Grįžk", – kūnas maldauja sielą. „Eik", – įkalbinėju aš. Mąstau apie Rozą, apie savo draugus, sėdinčius aplink ir rizikuojančius gyvybe, kad padėtų man. Visomis valios jėgomis savo sąmone kabinuosi į permatomą būtybę, lendančią man iš pakaušio. Aš – kitas aš. Naujame permatomame savo kūne.

Blyksnis.

Ektoplazma, aš virtau ektoplazma. Balionas, išlindęs pro pakaušį, įgyja mano galvos formą, atsiranda permatomas kaklas, išsitiesina permatomi pečiai. Permatomas liemuo, permatomos rankos, pilvas, kojos, pėdos – viskas permatoma. Aš esu paties savęs liejinys, tik ne ketaus, o ektoplazmos! Tarsi ilga, raukšlėta persisukusi žarna permatomas kabelis, sukabintas su bamba, sujungia mane su kažkokiu tipu, sėdinčiu krėsle lotoso poza. Tik pamanykite, tas tipas – tai aš!

Virtau siela ir mačiau, kaip aplink mane išsilukštena kitos sielos. Mūsų, plaukiojančių po tanatodromo lubomis, keturiasdešimt, ir dabar aš labai noriu kilti į viršų.

Fredis, visiškai ramus ir pasitikintis, rodo ženklą, kad kiltume. Kad eitume paskui neregį! Gerai, bet ką daryti su lubomis?.. Jis jau kerta jas, paskui jį ir dvasininkai. Jie pačiumpa Raulį ir Amandiną. Lieku vienas ir matau keturiasdešimt kūnų, nejudrių, be gyvybės, jie atrodo kaip statulos. Kaip pakartoti jų triuką? Man baisu likti paskutiniam. Sutelkęs drąsą, užmerkiu skaidrias akis ir – op! – šoku pro lubas ir perdangas, sklendžiu pro aukštus, terasą, stogą.

Ten manęs laukia kiti tanatonautai. Visi drauge kylame į dangų. Paryžius iš aukštybių – tai bent stebuklas! Aš dar dairiausi į Dievo Motinos katedrą, kai ant mūsų užskrido viršgarsinis lėktuvas. Per vėlu šokti į šalį, bet tai nebesvarbu. Jis be kliūčių perveria efemerinius mūsų kūnus. Pakeliui dar spėju pasižiūrėti į pilotų kabinos prietaisų skydą. Fantastika, aš skenuoju reaktyvinį lėktuvą!

Fredis atplėšė mane nuo reginių. Reikia skubėti, kitaip galime pražiopsoti Rozą. Deja, mes per vėlai atsidūrėme prie Šventojo Liudviko ligoninės korpuso. Roza jau išėjo ir dabar ją nuo mūsų skiria Galutinis kontinentas.

Aš būsiu kaltas, jeigu jos nerasime. Kol dvejojau, ar skristi pro lubas, sulaikiau visą grupę. Fredis vadovauja mums kaip anksčiau ir įsako skristi iš visų jėgų. Mūsų greitis tikriausiai tris kar-

tus didesnis negu šviesos, vieną po kito kertame saulės spindulius. Bzzz.... Praskrendame Jupiterį, Saturną, Plutoną, Uraną, Neptūną ir... bzzz... štai tarpžvaigždinė erdvė!

Laimė, ektoplazmos nejaučia deguonies stygiaus, jos nepaklūsta gravitacijos dėsniams, nejaučia nei šalčio, nei troškulio. Mes žinome, kad čia ledinių temperatūrų karalija, bet mums nei karšta, nei šalta. Ektoplazma – ateities transportas! Siela nesusiduria su jokiomis kliūtimis, ji muša greičio rekordus ir beveik niekuo nerizikuoja (nebent įsipainioti į religinius karus).

Grožėjausi mažute raketa, kuria rusų kosminiai piratai keliauja ieškoti mūsų Galaktikos centro – juodosios skylės, kurią aptiko Roza. Jų ekipažas net nesureagavo, kai pamojavau ir lyg sąmokslininkas mirktelėjau.

Priekyje rabinai rodo ženklus, kad paskubėtume. Gerai, bet kaip? Pasirodo, paprasčiausiai pakanka pagalvoti apie tai. Viskas taip nauja, taip keista, taip nežinoma, sunku iš karto viską suvokti.

Stefanija šypsosi man. Gal ir ji permatoma, kaip ir visi kiti, bet aš ją iš karto pažinau. Mes skrendame petys į petį tarp žvaigždžių ir planetų. Sau iš dešinės jaučiu Raulį, Amandiną ir Fredį. Tanatonautų ektoplazmų eskadrilė skrenda, sklendžia, lekia tiesiai į Galutinį kontinentą.

Netrukus pamatau Rozą. Ji toli priekyje ir skrenda tiesiai, visą laiką tiesiai į... mirtį. Į mirtį – didžiulę įvairiaspalvę aureolę, į juodąją skylę. Nesuprantu, kodėl ją pavadino juodąja skyle, juk ji tokia ryški! Įsiurbtos į ją planetos bei žvaigždės sprogsta it fantasmagoriški fejerverkai ir sudaro kunkuliuojantį Galaktikos vainiką. Žvaigždės, dar ne visai prarytos, veikiamos greičio, kuriuo sminga, keičia savo pavidalą ir virsta rausvomis, baltomis, raudonomis, violetinėmis dėmėmis, sužimba akinamos ugnies žiedlapiais. Netgi šviesa, tokia greita, atšlyja. Spinduliai lūžta, susipina, spyruokliuoja. Nuostabus spektaklis, bet jis trunka pernelyg trumpai.

Aplinkui matyti daugybė šios dienos numirėlių. Jie irgi skrenda į viliojančią šviesą, nekantriai nusikrato savo bambagyslių. Tarp jų plakasi ir nutrūkusi sidabrinė Rozos bambagyslė. Akimirką praskrieja mintis, kad viskas baigta. Bet ne, Fredis mano, kad ją dar galima sugrąžinti, ir mums rodo, kad pasirūpintume savo bambagyslių saugumu.

Davus komandą, mūsų eskadra persigrupuoja, kad geriau suvytume bambagysles. Tai mane šiek tiek ramina. Tarsi būtume sunkaus alpinistų žygio dalyviai, susirišę tvirta saugos virve.

Mūsų grupė sutartinai sklendžia į pravirus juodosios skylės nasrus. Jos skersmuo nesuvokiamai didelis: tikriausiai keletas milijonų kilometrų!

Kuo labiau artėjame, tuo ryškiau plieskia šviesos aureolė. Feliksas buvo teisus: tai ne vainikas, o krateris, piltuvas. Jau galima matyti sienas, ilgą koridorių.

Aš tiesiu permatomas rankas ten, kur Roza, į bedugnę.

Mes pasiekiame savotišką krantą. Aplink ir priešais plyti žydra neoninė jūra, vos apšviesta fluorescuojančio saulėlydžio. Tūkstančio mylių per valandą greičiu neriu į žydrą bangą, ji suteikia man energijos, ramina ir teikia jėgų. Kaip puiku, kad aš čia! Žinau, viskas bus gerai, kad ir kas atsitiktų.

Mane persmelkia baugi mintis: o juk Roza teisingai darė, kad taip skubėjo čionai. Klysta tie, kurie nenori išeiti iš gyvųjų pasaulio.

Papurtau galvą, suimu save į rankas. Žmona jau dingo man iš akių. Mes greitai leidžiamės vien tik minties jėga. Pakanka ką nors pagalvoti, ir visi tuoj pat sužino, kas kirba galvose.

Aš dar labiau skubu. Tai didžiulė šalis. Tikriausiai klaidžiočiau ir klaidžiočiau čia savaitėmis ir mėnesiais. Niekada nesu patyręs tokių pašėlusių pojūčių. Motociklų, sportinių automobilių lenktynės, šuoliai į vandenį nuo uolos krašto – niekas negali prilygti šiam greičio svaiguliui.

Aš skrendu, sklendžiu, skrajoju, įsilieju į centrinį šviesos šal-

tinį. Galinga jėga užvaldo džiugų ir skaidrų mano kūną. Žiburiuoju kaip aplink mus plytinti jūra. Iš mano pirštų galiukų blykčioja švytintys žaibai.

Prie įėjimo į sūkurį grūdasi daugybė numirėlių. Nors ir sunkiai, bet man pagaliau pavyksta tarp jų rasti Rozą.

Paskui ją mes nugrimztame į žvaigždės žiedo vainiką. Jis būtent toks, kokį buvau matęs pagal tanatonautų pasakojimus nupieštuose piešiniuose. Viskas sukasi, viskas siurbia mus. Fredis puola į priekį, jis nori sugauti Rozą, kol toji neperėjo pirmos komos sienos, bet ji lekia per greitai. Jei rabino mokiniai neįstengs sutvirtinti Fredžio bambagyslės, ji nutrūks.

Roza dingo.

Suprasdamas, kaip man baisu, Raulis čiumpa man už rankos, kad kartu su grupe nerčiau į Mochą 1.

Bumpt!

Tuoj pat iššoko didžiulė pabaisa. Moteris, vilkinti balto atlaso suknia, su skeleto kauke, sklandė juodoj erdvėj kaip skraidyklė. Tarsi siaubo filme. Mane apkurtino gergždžiantis jos juokas. Buvau lyg uodas prieš šią būtybę – dešimt, šimtą, tūkstantį kartų didesnę už mane.

Moteris, vilkinti atlaso suknia, pasirodė esanti puikių formų. Ji pakėlė suknios kraštą ir apnuogino ilgas elegantiškas kojas, paskui ėmė grakščiai skėsčioti jas į šalis. Krūtinė kilnojosi, iš po iškirptės buvo matyti gundančios krūtys.

Ji, kaip ir anksčiau, juokėsi, kvietė mane paskęsti balto atlaso suknios klostėse. Skeleto kaukė įdėmiai stebėjo, kaip reaguoju. Staiga moteris pradėjo mažėti.

Dabar aš nusprendžiau pasinaudoti tinkamu momentu ir čiupau kaukę už kraštų. Jie perpjovė man pirštus tarsi skustuvas, delnai apsipylė permatomu lipniu krauju. Nors ir bjaurėjausi, nepaleidau grobio. Traukiau iš visų jėgų. Ten, po kauke, slėpėsi kažkas itin svarbus, ir aš jutau, kad bet kokia kaina turiu atskleisti paslaptį.

Kas slepiasi po kauke moters, kuri taip mane traukia?

Amandina? Roza? Mano motina? Raulis? Mano mirtis, mirtis, kurią tiriu?

Lėtai pakilo ranka. Labai lėtai ji pradėjo traukti kaukę...

Tuoj ji nusiims ją. Aš matau...

Negaliu patikėti, ką ten matau! To aš tikrai nesitikėjau! O juk, atrodo, viskas buvo taip paprasta...

193 – BUDISTŲ FILOSOFIJA

„Štai, o vienuoliai, šventoji Tiesa apie tai, kaip nuslopinti skausmą: sunaikinti siekius visiškai sunaikinant norą, uždraudžiant jį, atsisakant jo, neleidžiant jam atsirasti.

Štai, o vienuoliai, šventoji Tiesa apie kelią, vedantį ten, kur nebėra kančios: šitas šventas kelias su aštuoniomis atšakomis, kurios vadinamos skaidriu tikėjimu, stipria valia, gera kalba, tinkamu veiksmu, ištekliais, kad išgyventum, nuoširdžiomis pastangomis, šviesiais prisiminimais, meditacija."

Budos pamokymai, Benaresės žodžiai

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

194 – AKIS Į AKĮ SU MIRTIMI

Aš atšokau ir stengiausi likti nepastebėtas.

Mano ektoplazma sustingo iš nuostabos. Iš pirštų liovėsi tekėti kraujas.

Po skeleto kauke buvo skeletas. Kitas mirties veidas. Moteris, vilkinti atlaso suknia, nusimetė vieną kaukę, kad parodytų kitą, paskui dar vieną ir dar... Jinai nusimetė jų gal jau šimtą, šių visiškai vienodų mirties kaukių.

Mirtis negali būti niekas kita, tik mirtis. Mirtis yra mirtis yra mirtis yra mirtis, ir nieko daugiau.

Ta būtybė ar daiktas vėl įgijo titano formas. Jos kojos virto čiuptuvais ir aš buvau paimtas į nelaisvę. Koviausi iš visų jėgų. Kaip aiškiai dabar supratau, kokį siaubą išgyveno Bresonas!

– Tu pasigailėsi, kad pakliuvai čionai! – suriko skeletas ir vėl dusliai nusijuokė.

Jis vėl virto moterimi su skeleto kauke, ir aš pamačiau, kaip ima dūlėti jos rankos, kaip pradeda trūnyti drėgnu pelėsiu apsitraukęs jos kūnas. Pirštais ji perbraukė man per veidą, stengdamasi išdurti akis.

Netikėtai prieš save išvydau vorą, vilkintį balto atlaso drabužiu.

Norėdamas jo atsikratyti, bandžiau telepatiškai pritaikyti magiškas formules. *Vade retro Satanas.* Nepadėjo. Į galvą atėjo baimės užkalbėjimas iš „Kopos“. Aš pradėjau garsiai šaukti: „Nežinau, kas yra baimė. Galbūt baimė – tai mažoji mirtis, vedanti į visišką sunaikinimą. Aš žiūriu į veidą savo baimei. Leidžiu jai eiti per mane. Ir, kai ji pereis kiaurai, nukreipsiu žvilgsnį jai pavymui. O ten nebus nieko. Nebus nieko, išskyrus mane.“

Užsimerkiau ir mintyse pakartojau kiekvieną frazę.

Juokas liovėsi ir baltu apdaru vilkinti moteris susprogo. Pasipylė šviesos purslai.

Bet ryški dėmė liko. Tai ta pati centrinė šviesa, kuri rodo mums kelią. Jos fone matau savo draugus. Aš prieinu prie jų. Kiekvienas kaunasi su pabaisa. Su savo siaubūnu.

Fredis patvirtino: mes perėjome Mochą 1. O Roza, kaip ir anksčiau, išsiveržusi toli į priekį.

Po pirmos komos sienos spalvos pasikeitė. Žydras koridorius užleido vietą violetiniam, paskui rudam. Juodi atspindžiai. Gal tai pragaro atspalviai?

Mūsų kelionė sulėtėjo, mus it audra užklupo prisiminimų burbulai.

Koridorius vingiavo ir virto savotiška spyruokle. Aš vis skridau ir skridau į mirties šviesą. Koks jėgos ir galios pojūtis! Praėjo tik dvidešimt minučių, kai išėjau iš savo kūno, o aš jau už šimtų šviesmečių nuo jo.

Jokio praradimo jausmo, jokio apgailestavimo. Tarsi būčiau netekęs surūdijusios savo ginkluotės. Maniau, kad ji mane gina, o pasirodo, ji slėgė sielą, trikdė kvėpavimą, temdė man protą.

Patyriau smūgių, bet buvau įsitikinęs, kad tai tik nedideli įbrėžimai. Kokia klaida! Viskas žeisdavo jautrią mano sielą. Vieną po kito aš ir vėl išgyvenau savo egzistencijos smūgius. Paradoksalu, bet tie, kuriuos gavau aš pats, paliko mažiau žymių negu tie, kuriuos sudaviau kitiems. Mano siela buvo tarsi medis, ant kurio kišeniniu peiliuku išrėžiami žodžiai.

Viskas vyko labai greitai. Aš išgyvenau savo gimimą: štai motina verčia mane valgyti košę, aš vėl bijau aukščio, kai tėvas mėto mane aukštyn, štai mano pirmieji spuogeliai ir man gėda dėl jų, štai pakliūvu po mašinos ratais, štai Fleri Meroži kalinių žūtis, pirmoji matyta savižudybė – Felikso, štai triukšmaujanti minia Kongresų rūmuose, įžeidžiami laiškai, grasinimai ir nuolat persekiojantis kaltės jausmas. „Žmogžudys! Sielų žudikas!“ – šaukia man nepažįstami žmonės. „Žmogžudys, žmogžudys, žmogžudys, žmogžudys“, – tvirtina vidaus balsas. „Tu pražudei šimtą dvidešimt tris nekaltus žmones.“ „Apgailestauju, Maiklai, bet jūs ne mano skonio vyras.“ Nemalonūs prisiminimai persipina su senais košmarais.

Palyginti su visu tuo, kas vyksta dabar, verčiau dar kartą susitikčiau su moterimi, vilkinčia balto atlaso suknia. Ką gi, tuo blogiau man, teks garbingai pažvelgti į savo praeitį. Roza, užklupta prisiminimų burbulų krušos, stabtelėjo. Gal man pavyks ją sučiupti? Artėju prie savo žmonos labai sunkiai, kovoju su savo gyvenimo negandomis. Bet vis dėlto artėju. Dar šiek tiek kantrybės. Telepatiškai (taip tarpusavyje bendrauja ektoplazmos) šaukiu jai: „Mes atėjome padėti tau grįžti!“ Ji nekreipia į mane

jokio dėmesio. Ji sutiko pirmąją savo meilę. Tai kažkoks amerikietis astronomas. Kai ją paliko, Roza bandė susigrąžinti jį atlikdama tokius pat tyrimus kaip ir jis. Ji niekada apie tai su manimi nėra kalbėjusi. Dabar pradėjau geriau suprasti visokiausius sentimentus.

Ji ginčijasi su buvusiu mylimuoju. Jis sako jai, kad su ja jam nuobodu. Jis sako, kad būnant dviese svarbiausia niekada nepajusti nuobodulio. Žinoma, ji švelni ir nuolaidi, bet ji neduoda jam nieko ypatinga. Štai kodėl jis ją paliko.

Paplūdusi ašaromis, Roza puola šalin. Nespėju jai pasakyti, kad su ja niekuomet nebūna nuobodu; ji jau perėjo antrą komos sieną.

Aš negaliu skrieti jai įkandin. Fredis už sidabrinės bambagyslės tempia mane atgal. Jis primena man, kad galutinis šios ekspedicijos tikslas – grįžti gyviems į žemę ir, jei aš pernelyg skubėsiu, nutrauksiu savo bambagyslę ir nebegalėsiu nei padėti Rozai, nei grįžti atgal.

Fredis, Stefanija, Raulis ir Amandina paima man už rankų, ir mes kartu pereiname Mochą 2.

Žinoma, Stefanija tikrai ne kartą mėgavosi raudonosios šalies malonumais, bet aš niekada neįsivaizdavau, kad galimos tokios fantazijos ir toks iškrypėliškas elgesys! Dar viena Amandina, ta pati, kurios aš taip ilgai geidžiau, iškyla prieš mane nuoga, mūvinti tik tinklinėmis kojinėmis, ir siekia mane apkabinti. Aš noriu rasti tikrąją Amandiną, bet ji jau nugrimzdo į užmarštį glėbyje nuostabaus juodaodžio Adonio su įspūdingais lakuotais rankų raumenimis.

Nuostabaus grožio berniukai glamonėja Raulį. Nieko sau, aš net neįtariau, kad jis slepia homoseksualius polinkius. Jau pripratusi prie šių vietų, Stefanija naudojasi galimybe atsidurti tarp nekuklių jaunuolių, puikiai žinančių, ką reikia daryti su pačiais slapčiausiais moters kūno kampeliais. Ant užpakalinės „Rols Roiso“ sėdynės Roza atsiduoda pasakų princui.

Aš noriu ištrūkti iš savo fantazijų Amandinos glėbio. Dabar ji apsitempusi odiniu kostiumėliu, dar labiau paryškinančiu šviesių plaukų vilnis. Jos veidas keri mane, aš glaudžiuosi prie švelniakrūčio fantomo, kvatojančio velnišku juoku.

Fredis apsuptas haremo arabių, kiekvienos bamboje žybčioja po briliantą. Vieną po kito, tarsi saulučių žiedlapius, jis nutraukia šilkinius jų vualius.

Kur mes pakliuvome? Mano sapnų Amandina kutena man kaklą blakstienomis, mirksėdama greitai greitai. Nervingas drugelis plaka šilkiniais sparneliais. Tai mano fantazija? Iš proto gali išsikraustyti. Amandina šypsosi. Akyse blykčioja ištvirkusios moters beprotybė. O paskui lūpytėmis ji ima mano...

195 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Kreipimasis į Priežiūros tarnybą:
Grupė tanatonautų eksperimentuotojų išskrido šįryt. Jie kol kas įstrigę antroje teritorijoje. Ar reikia įsikišti?

Priežiūros tarnybos atsakymas:
Kol kas ne.

196 – BUDISTŲ FILOSOFIJA

„Jeigu, nepaisant mūsų nuopelnų, mes gyvename nelaimingi, tai turėtų būti nulemta blogo mūsų praėjusio gyvenimo karmos.

Jeigu, nepaisant mūsų pagiežos ir priešiškumo, mes gyvename laimingi, tai taip pat dėl mūsų buvusios karmos.

Dabartiniai mūsų poelgiai ateityje tikrai turės padarinių.“

NARADA TERA „RENESANSO DOKTRINA“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

197 – DEBESYSE

...Ji kandžioja man ausis. Tai bus mūsų paslaptis, man tai labai patinka. Aš net dievinu tai. Ypač kai kandžioja patį viršų. Ir dar spenelį. Ir sprandą, tai taip pat malonu. Bet ne Adomo obuolį. Patinka, kai kandžioja petį. Tai ji gerai moka. Amandina žino visas jautrias mano kūno vietas! Ji tuo naudojasi. Netgi piktnaudžiauja. Paskui mano svajonių Amandina tampa dar drąsesnė ir...

Bet čia Fredis, išsiveržęs iš hurijų glėbio, šūkteli ir įsako mums nugalėti seksualinius impulsus. Mes čiumpame vienas kitą ir sutraukiame bambagysles į krūvą. Šalia manęs sunkiai kvėpuoja daoistas vienuolis. Jis žino, kad einame į nuostabias, bet pavojingas žemes.

Keletą kartų stengiamės sučiupti Rozą. Viskas veltui. Ji jau perskrido Mochą 3 ir prisijungė prie laukiančiųjų minios.

Kaip ir ji, mes įsiskverbiame į rausvai gelsvąją šalį. Numirėlių kolona nusidriekusi kiek akys aprėpia. Kai kurie nustebę, kad mūsų bambagyslės sveikos iki šiol. „Kas tai, turistai, palikę gyvųjų pasaulį, kad aplankytų mirusiųjų kontinentą?“ Beje, dauguma jų į mus nekreipia jokio dėmesio.

Minioje aš ieškau Rozos.

Čia batalionai kareivių, žuvusių egzotiškuose karuose, epidemijų aukos, o štai čia žuvusieji katastrofose. Numirėliai, numirėliai, numirėliai, visų rasių ir iš visų šalių. Raupsuotieji, nuteistieji mirti elektros kėdėje, sudegintieji ant laužo, nukankinti politiniai kaliniai, neatsargūs fakyrai, lėtinio vidurių užkietėjimo aukos, perverti užnuodytomis strėlėmis keliautojai, erzinę ryklius akvalangininkai, jūrininkai, drebantys alkoholikai, paranoikai, bėgę nuo įsivaizduotų priešų pro dešimto aukšto langą, mėgėjai šokti iš aukštai prisirišę guma, per daug smalsūs vulkanologai, trumparegiai, nepamatę važiuojančio sunkvežimio, toliaregiai, nepamatę griovio po nosim, sergantieji astigmatizmu,

užmynę vorą paukštėdą, moksleiviai, nežinoję, kuo gyvatė skiriasi nuo žalčio...

Mes praskiriame juos alkūnėmis.

– „Roza, Roza!“ – šaukiu telepatiškai.

Į mane atsigręžia daug moterų, kurių vardas Roza. Laukinės, puslaukinės ir naminės rožės. Ir tų, ir kitų ektoplazmos pasakoja gyvenimo istorijas. Viena tapo pavydaus vyro auka, kitą, valstietę, užtiko šieno kupetoje senamadiškas tėtušis, trečia mirė nuo senatvės, taip ir nepasinaudojusi savo turtais, nes juos iššvaistė jos sūneliai...

Aš braunuosi pro kitus mirusiuosius. Numirėliai, numirėliai, numirėliai. Perdozavo narkotikų, vyras mirtinai sumušė, paslydo ant banano žievės, gripas prikibo, persirūkė, bėgo maratoną, per Formulės 1 lenktynes nepasisekė viražas, tupdė lėktuvą, bet takas buvo per trumpas, turistai manė, kad Harlemas gražus naktį... Kraujo keršto vykdytojai, mokslui nežinomo viruso atradėjai, užsieniečiai, atsigėrę vandens trečiosiose šalyse, atsitiktinių kulkų aukos, Antrojo pasaulinio karo minų kolekcininkai, plėšikai, pakliuvę į rankas policininkams civiliais drabužiais, automobilių su „staigmenomis“ vagys...

Buvo ir motociklininkų, manančių, jog jiems turėjo pakakti vietos, kad prasmuktų pro mašinų, vežančių benziną, nosį, mašinų su benzinu vairuotojų, manančių, jog motociklininkai turi pakankamai proto, kad neprašvilptų jiems pro pat nosį, taip pat mėgėjų važinėtis autostopu, kurie tiesiog atsidūrė važiuojantiesiems ant kelio.

Pacientai, kuriems persodino kepenis, konsultavosi su tais, kuriems persodino širdį. Vaikai kritikavo tėvus, nesusipratusius anksčiau grįžti iš darbo, kai slėpynes žaidusios jų atžalos įsigudrino užsidaryti šaldytuve.

Jokios įtampos tarp numirėlių. Čia viešpatavo visuotinė taika. Bosnijos gyventojai vaikščiojo susikibę už parankių su serbais. Korsikos klanai sudarinėjo meilės ir santarvės sutartis. Okeaninio lainerio jūrininkas bičiuliavosi su kosminio laivo pilotu.

Fredis mums priminė, kad nėra laiko dairytis į šonus. Mes susibūrėme aplink jį, pasirengę sudaryti figūrą, kurią buvome sukūrę laboratorijoje. Rėmėmės vienas į kitą, stengdamiesi išsaugoti savo bambagysles ir sudaryti savotišką piramidę. Viršūnėje Fredis, Raulis ir Amandina prilaikė mane savo pečiais.

Pamatęs Rozą, mintimis perdaviau jai, jog mes atvykome čion, kad sugrąžintume ją namo. „Kokia prasmė?“ – atsakė. Mano žmona buvo įsitikinusi, kad jos valanda jau išmušė. Reikia žinoti, kada baigti egzistavimą, Roza buvo patenkinta, kad tai nutiko būtent dabar – ji mirė pasiekusi sėkmę gyvenime. Išėjo būdama laiminga, jos moksliniai projektai baigti. Ko dar galima norėti?

Aš jai prieštaravau, juk mirė nepagimdžiusi vaiko, o aš noriu turėti su ja sūnų. Ji priminė man Stefanijos frazę: „Bėda ta, kad žmonės mano, kad jie yra nepakeičiami šioje žemėje ir negali visko mesti. Koks pasitikėjimas!“

Anot jos, pasaulyje ir taip gyvena per daug žmonių, tad nesielvartaukime, kad neturime palikuonio. Ir, nenorėdama daugiau klausytis mano įkalbinėjimų, ji puolė į priekį stumdydama alkūnėmis eilėje stovinčius numirėlius.

Dabar mano žmona ir mūsų junginys pasiekė ketvirtą komos sieną, prisikapstėme iki pažinimo šalies.

Staiga supratau, kodėl $E = mc^2$ ir priėjau prie išvados, kad tai genialu. Supratau, kodėl žmoniją nuolat kamuoja karai. Aš net pamačiau, kur būtent guli seniai pamesti mano mašinos raktai.

Aš gavau daugybę atsakymų į klausimus, kurie niekuomet neateidavo man į galvą. Pavyzdžiui, kaip galima išlaikyti burbuliukus atidarytame šampano butelyje. Pasirodo, reikia įkišti į jį sidabrinį šaukštelį. (Tikrai gera mintis!)

Supratau, kad reikia priimti pasaulį tokį, koks jis yra, nieko nesmerkti, kad ir kas atsitiktų. Supratau, kad vienintelė paskata turėtų būti būdų tobulinti save paieška. Mano protas taip prasiplėtė, jog aš maniau, kad sprogs smegenys. Supratau viską: gy-

venimą, būtį, įvairiausius dalykus... Kaip nuostabu viską suprasti! Koks tikriausiai buvo laimingas Adomas, kai atsikando pažinimo obuolio, ir kaip tikriausiai džiūgavo Niutonas, kai obuolys trinktelėjo jam į makaulę!

O taip! Susitikimas su sąmone, ko gera, pats sunkiausias išbandymas.

Aš yriausi į priekį pažinimo keliu. Įgijau labai svarbių ir ne tokių svarbių žinių. Netikėtai stabtelėjau priblokštas vieno atradimo: aš niekada nieko nemylėjau. Na, žinoma, man yra tekę patirti prieraišumą, švelnumą. Man buvo jauku tarp savo draugų, man patiko leisti su jais laiką, bendrauti. Bet ar aš ką nors esu mylėjęs iš tikrųjų? Ar apskritai gebu ką nors mylėti? Mylėti ką nors kitą, ne save? Tariau sau, kad aš ne vienas toks ir kad panašių į mane turi būti daugybė, tų, kurie niekuomet nemylėjo. Bet tai ne išeitis! Tai manęs nė truputėlio neguodė. Mirtis bent jau atvėrė man akis, suvokiau, kad dažniausiai vadovaudavausi tik sentimentais. Manau, mylėti reikia, kad būtum laimingas.

Meilė – didžiausias egoizmo aktas, geriausia pasaulyje dovana, kurią gali pasidovanoti. Bet aš, ko gera, niekada nesugebėjau to padaryti!

O Roza? Maniau, kad ją myliu, net nusprendžiau mirti dėl jos. O paaiškėjo, kad mylėjau nepakankamai. Roza, jei tik man pavyks tave iš čia ištraukti, jeigu mes vėl susitiksime, aš išvesiu tave iš proto savo meile. Begaline ir nuoširdžia meile! Vargšelė, kaip ji nustebs. Nėra nieko, kas baugintų labiau negu didžiulė meilė, netikėtai aplankiusi tą, kuris visą laiką stengėsi būti santūrus. Tai taip baisu ir tuo pačiu taip nuostabu! Kaip man ją sulaikyti, kad paaiškinčiau, jog suprantu, ką reiškia iš tikrųjų mylėti!

Pradėjau skristi dar greičiau, kiti aplink mane padarė tą patį. Roza jau tunelio gale. Kaip ir mes visi, ji suvokė, kas yra absoliutus žinojimas, perėjo penktą komos sieną ir pateko į idealaus grožio šalį.

Trinkt!

Čia tai bent smūgis!

Po to, kai susidūri su baime, troškimais, laiku, žinojimu, patenki į puikią žaliąją šalį, kur auga nuostabios gėlės, augalai, medžiai, kur žybsi įvairiaspalvės kibirkštys. Kaip dar galima aprašyti tai, kas neaprašoma? Matau absoliučiai tobulą moters veidą, sklendžiu prie jos artyn, ji virsta gėle su žiedlapiais, įvairiaspalviais tarsi katalikų bažnyčios vitražai. Iš skaidrių ežerų mums šypsosi žuvys ilgais, skaidriais kaip krištolas pelekais. Gazelės šokčioja virš šiaurės pašvaistės gaisų.

Tai ne haliucinacija. Idealus grožis atgaivina prisiminimus ir mane ištinka paroksizmas. Draugai irgi užburti vaizdų. Juodi kaip opalas drugeliai plevena virš Raulio. Sidabriniai delfinai žaidžia šalia Stefanijos. Fredį supa jauni faunai, jų nugaros pasidengusios švelniais baltai žalsvais pūkeliais. Iš kažkur atsklinda popietinis Debiusi preliudas apie miško išdaigininkų gyvenimą. Grožis – tai dar ir muzika. Ir aromatai; visur užuodžiu lengvą mėtų kvapą.

Priekyje skrendanti Roza šiek tiek sulėtina greitį, paskui vėl, dar greičiau, ima veržtis į ją traukiančią šviesą. Toji šviesa užvaldo ir mane, apgaubia maloniomis bangomis.

Štai mano žmona jau prie šeštos sienos. Mochas 6. Nė vienas pasaulio tanatonautas dar nėra grįžęs po to, kai peržengė šį barjerą!

Ji skuba, veržiasi į priekį, jos nevaržo jokios bambagyslės, ji skrieja keliu į nežinomybę!

Trinkt!

Ji jau kitoje sienos pusėje. Tai *Terra incognita*!

Fredis rodo mums, kad dabar reikia keisti išsidėstymą. Reikalauja, kad sudarytume tvirtą pagrindą, besibaigiantį plonu it adata smaigaliu. Fredis pareiškia, kad tik mudu – jis ir aš – bandysime pereiti sieną. Jis – labiausiai patyręs iš mūsų, aš – vienintelis, galintis įtikinti Rozą grįžti.

Raulis ragina:

– Einam! Pirmyn, tiktai pirmyn į nežinomybę!

198 – SUFIJŲ FILOSOFIJA

Aš esu sielos, visų sielų šaltinio, dalis,
Atėjau iš miesto, kuris yra tėvynė jos neturintiems.
Šis kelias, kuriuo einu, veda į begalybę.
Atsisakyk visko, nes nieko nėra svarbiau už jį.

Amžinybės jūroj tirpstu kaip druskos kruopelė,
Nelieka bedievystės nei tikėjimo, nei abejonės.
Mano širdy liepsnoja žvaigždė,
O toje žvaigždėje – septyni dangūs.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

199 – ATKELIAVOME

Fredis mane stulbina. Jis be baimės eina prie tos ribos, kurios dar niekas nebuvo įveikęs. Bambagyslė jau įsitempusi iki begalybės, bet jis juda į priekį, o aš vos velku kojas. Jau pavargau nuo mirties teikiamų netikėtumų. Ir vis dėlto jaučiu, kad priekyje slypi paslaptis. Ten – paskutinė mirties misterija.

Pagaliau sužinosiu pačią didžiausią paslaptį. Kas, jeigu ne mirtis, pareikalavo tiek daug aukų? Čia, už šios uždangos, baigiasi visi trileriai ir meilės romanai. Čia, už šios uždangos, tikrovė susijungia su fantastika ir visos pasaulio mitologijos susilieja su tiksliaisiais mokslais.

Aš truputį dvejoju, paskui keliauju į priekį.

Pagaliau ji, paskutinė Galutinio kontinento teritorija.

Aš matau ją.

Akimirksniu pamirštu Rozą. Paslapčių paslaptie, aš tave matau. Aš tave matau, aš tave jaučiu, aš tave girdžiu. Tai galas. Tai dramblių kapinės. Čia užgęsta šviesa, visa, kas šviesu, čia nu-

slopsta garsai, čia nebėra garsų. Sielos, visos sielos. Mintys, visos mintys.

Aš matau Rojų.

Mano galvoje skamba dangaus muzika. Žvaigždžių skeveldros siunčia man paskutinį trumpą „atleisk“. Mirštanti žvaigždė ir mirštantis žmogus nueina tą patį kelią. Kelią į Rojų.

Klaidžioju rūke, vatinėmis kojomis iriuosi per šventą teritoriją. Tarsi sveikindamos Rojų aukštyn pakyla permatomos mano rankos. Keliai nebeatlaiko, aš krintu ir bučiuoju minkštą dirvą.

Per klaidą, – o gal todėl, kad vis dėlto aš mylėjau, – patekau į Rojų. Koks jis gražus! Gražesnis už visus idealaus grožio vaizdus šeštoje teritorijoje. Ten buvo tik reprodukcijos, kopijos, imitacijos. Tikrasis Rojaus grožis pranoksta viską.

Rojus – mano vienintelė šalis, vienintelė tėvynė. Čia mano šaknys. Regis, visada žinojau, kur yra ši vieta, visada žinojau, kad iš čia atėjau ir čion sugrįšiu. Žemėje, ten, žemai, aš buvau tik praeivis. Atostogaujantis turistas. Aš – ektoplazma ir niekada nebuvau joks Maiklas Pinsonas. Viso labo ektoplazma. Aš niekada nebuvau tas paniurėlis kvailas vaikinas Maiklas Pinsonas.

Maiklas Pinsonas – tikras kvaiša, o aš, aš toks... lengvas. Lengvumas – štai tikroji vertybė. Trokštu likti mąstančiu garu. Su žeme mane sieja kūnas. Jaunystės klaida.

Matau Rozą ir myliu ją labiau, negu mylėjau. Kodėl turėčiau grįžti į ankštą odą, sergantį kūną, smegenis, prikimštas erzinančių rūpesčių? Mums gera čia dviese. Mums nėra ko bijoti laiko. Mums apskritai nėra ko bijoti.

Man nusispjauti ant tų visų tanatonautų, laukiančių prie Rojaus. Didesnės kvailystės neįmanoma įsivaizduoti. Grįžau į savo šalį, į savo pasaulį. Čia tai bent atradimas. Aš – prie savo šaltinio. Matau tikrą dangų. Regiu tikrą saulę. Palyginti su ja, mūsų Saulė – tik blyškus žiburėlis. Baltą, tikrai baltą spalvą galima išvysti tik Rojuje.

Aš Rojuje. Tik pamanykite, aš norėjau atimti jį iš Rozos!

Rūkas išsisklaido. Ilga numirėlių kolona panaši į upę, tolumoje pasidalijančią į kelias atšakas. Leidžiuosi žemyn, kad geriau viską matyčiau. Sielų upė iš tikrųjų dalijasi į keturias atšakas. Be jokios abejonės, esama dar vienų vartų, pro kuriuos įeina sielos. Be žmonių sielų, matau gyvūnų ir netgi augalų – jūros plukių, dumblių, rožių – sielas. Pasirodo, augalai taip pat turi sielas. Aš tai žinau, nes dabar suprantu viską.

Visiškas susiliejimas. Mes vientisi, ir ten, žemėje, visi kartu kenčiame. Reikia gyventi ir stengtis, kad nebūtum prievartaujamas. Pačiam neprievartauti nė vieno, kad ir kas jis būtų. Niekuomet nedaryti nieko per prievartą. Šį gyvenimo dėsnį taip ryškiai suvokiau tik dabar. Aš buvau niekas, buvau nemokša, panoręs pakilti į Rojų tik tam, kad galų gale suvokčiau, kas esu.

Upė, plukdanti žmonių, gyvūnų ir augalų sielas, dalijasi į keturias atšakas. Kokiose knygose, sukrautose ant Raulio stalo, buvo kalbama apie šalį, kurioje teka keturios upės? Apie tai yra kalbėję indai, apie tai yra užsiminę ir judėjai. Galvoje šmėstelėjo frazė iš Raulio sąsiuvinio: ŽYDŲ MITOLOGIJA. Rojus yra septintoje dangaus sferoje. Į ten veda dveji vartai. Ten visiems siūloma šokti ir džiaugtis. Ten teka keturios upės: oro, medaus, vyno ir aromatų... „Rojų drėkina keturios upės“, – sakoma Korane.

Mūsų protėviai tai žinojo ir alegoriškai aprašė vieną ir tą patį peizažą.

Keturios upės. Keturios takoskyros. Keturi sielų tipai, sielos skirstomos ne tik į geras ir blogas. Keturios sielų būsenos.

Sekdami Rozos pėdomis, mudu su Fredžiu įsiliejame į mirusiųjų upes.

Staiga išvystu angelus.

200 – KRIKŠČIONYBĖS FILOSOFIJA

„Palaimintieji atskleis paslaptis, kurių tikrumą patvirtino protas, paklusęs tikėjimui. Trejybė, įsikūnijimas, išganymas, apvaizdos dėsniai, valdantys sielas, pasaulį ir žmones, dažnai mums atrodo kaip mįslė ar nesibaigianti sumaištis.

Palaimintieji suvokia antgamtinį Dievo kelių, nurodomų išrinktiesiems, kuriems skirta tapti šventaisiais, painumą ir begalinius pačios dieviškumo esmės stebuklus."

MONSINJORAS ELIJAS MERIKAS

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

201 – ANT RIBOS

Iš toli jie atrodė kaip jonvabaliai.

Angelai.

Aš iškart supratau, kas jie.

Tai Rojaus angelai.

Dėl šio reginio vertėjo nueiti šį kelią.

Fredis čiupo man už pečių ir papurtė kaip kriaušę. Jis ėmė šaukti, kad mes prisiekėme grąžinti Rozą į gyvųjų pasaulį, o ne likti su ja mirusiųjų kontinente. Maldavo, kad nepamirščiau mūsų misijos tikslo. Jis skaitė visas mano mintis. Ektoplazmos taip greitai viską supranta!

Kol rabinas kalbėjo, pamažu atsitokėjau. Mirtie, aš juk nugalėjau tave, kai tu buvai moteris, vilkinti balto atlaso suknia. Tu manęs jau nebesuvedžiosi, netgi dabar, kai pasirodei Rojaus pavidalo.

Fredis buvo patenkintas. Jis suprato, kad grąžino mano sielai ramybę. Netgi Rojus silpnesnis už mano valios jėgą. Žinojau, kas mes tokie. Grynoji siela ir mirtingas kūnas, kol kas neatsiskyrę

vienas nuo kito. Aš esu siela ir materija, o siela turi išlikti tvirtesnė už materiją. Aš turiu išlaikyti širdies ir proto pusiausvyrą.

Žinojau, kas aš esu. Žinojau, kas mes esame. Ne dvi sielos tarp daugybės kitų, o du tanatonautai, vykdantys užduotį. Mes ne numirėliai, o gyvieji, pajėgūs tirti Galutinį kontinentą ir grįžti iš jo atgalios. Mes esame čia, kad išgelbėtume Rozą.

Pasiekėme mirusiųjų „medaus“ upę. Susiliejome su jais. Numirėliai apstulbę žiūrėjo, kaip velkame savo bambagysles. Aš ir pats negalėjau suprasti, kodėl jos dar nenutrūko, bet, šiaip ar taip, kol kas jos buvo sveikos.

Keturios eilės buvo labai ilgos. Buvo galima pamanyti, kad vasarą mes atsidūrėme oro uoste, kur grūdasi daugybė žmonių.

Iš visų jėgų sušukau: „Roza! Roza!“ Kažkoks senukas, kurį, rodos, kokias tris valandas draskė pulkas alkanų kačių, subruzdo ir ženklais parodė man, kad ji kažkur priekyje. „Be abejonės, Roza jau peržengė kontrolės punktą ir dabar eina ten, kur bus svarstomi geri ir blogi jos darbai“, – pranešė jis.

– Taip, taip, – telepatiškai pareiškė man tas fatalistas. – Kai kurios sielos turi privilegijų. Žaliojoje šalyje jos praleidžiamos į priekį be eilės, o mes stovime čia po keletą šimtmečių. Ir niekas nežino, kodėl taip yra...

– Palaukit, sakėte, ji eina į svarstymą?

– O kaipgi. Sielos svarstomos. Dabar tikrins, ką ji gera ir bloga padarė savo gyvenime, paskui nuspręs, į ką persikūnys.

– O kur vyksta tas svarstymas?

– Eikite tiesiai, tikrai nepaklysite. Visą laiką tiesiai.

202 – DAOIZMAS

„Išminčius myli šį gyvenimą, kol jis tęsiasi, ir pamiršta jį dėl kitų gyvenimų. Kol jis jame, jo „aš“ saugo Tas, kurio siela aprėpia viską.

Ugnis malkų rietuvei tas pat, kas siela – kūnui. Ugnis persimeta į kitą pliauską, kaip siela į kitą kūną. Ugnis plinta negesdama. Gyvenimas tęsiasi nesibaigdamas."

DŽUANGDZI

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

203 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Kreipimasis į Priežiūros tarnybą:
Jūs uždraudėte mums kištis. Jų nesustabdėme, ir dabar jie jau čia. Tikimės, kad dar ne vėlu. Dabar tvarkytis teks jums.

Priežiūros tarnybos atsakymas:
Nieko, susitvarkysime.

204 – KIEK SVERIA SIELA

Klaidžiodami po baltą rūką, mudu su Fredžiu spraudėmės į priekį tarp žmonių ir ne žmonių sielų. Mes ėjome slėnio link, kur vėl susiliejo keturios upės atšakos. Numirėliai traukė šviesos link. Iš visų pusių juos supo angelai.

Angelai tokios pat ektoplazmos kaip mes. Jie neturi bambagyslių, užtat juos gaubia įvairiaspalvė blykčiojanti aura. Jie pamatė mus ir ėmė pulsuoti dar fantastiškesniais raštais, atrodė, kad reiškia savo mintis keisdami atspalvius.

Angelai pradėjo šokinėti aukštyn ir sukiotis į dešinę, į kairę, kaip plūdurai, paskui pareikalavo paaiškinti, ką čia veikiame ir kodėl mūsų bambagyslės nenutrūkusios.

– Ieškome moters.

Vienas angelas prisipažino, kad būtent jis atsakingas už radinius.

Aš apibūdinau Rozą. Jis patvirtino, kad ji tikrai nuėjo į svarstymą. Angelas parodė į gilumą, kur virš slėnio, per kurį tekėjo keturios upės, stūksojo garų gaubiamas Šviesos kalnas. Būtent nuo jo viršūnės sklinda šviesa, kuri lyg švyturys rodo kelią į Rojų.

Kartu su mirusiaisiais kopėme keliu, vedančiu į šviesą.

Virš kalno viršūnės sklandė trys angelai, jų auros buvo dar ryškesnės.

– Šie angelai ne tokie kaip visi kiti, – sušnabždėjo man Fredis, – tai arkangelai.

Ir iš tikrųjų – jie švietė; numirėliai ėjo vos vilkdami kojas.

Rabinas parodė man, kur yra Roza. Ją buvo užliejusi kalno šviesa, ant jos krito žiežirbos. O apačioje būriavosi mirusieji, jie laukė savo eilės stoti prieš teismą.

– Kitas, – pranešė vienas iš arkangelų.

O kita kaip tik ir buvo Roza.

– Įtikink juos, kad leistų jai grįžti su mumis, – kumštelėjo man rabinas.

Jis nebegalėjo eiti paskui mane. Rabinas laikė mano ir savo bambagysles, tokias įtemptas, jog atrodė, kad jos tuoj trūks. Mes tikrai žaidėme savo gyvybėmis. Toliau turiu eiti vienas, Fredis pasirūpins mano bambagysle.

Nuskridau prie arkangelų ir sušukau visa gerkle:

– Palaukite! Kol nepradėjote teisti šios moters, turiu pasakyti, jog mes, gyvieji, nenorime, kad ji stotų prieš jūsų teismą.

Arkangelas žvelgė į mane nė truputėlio nenustebęs. Telepatinis jo balsas mane veikė raminamai. Atrodė, kad jis nusiteikęs labai geranoriškai. Šis mirties agentas nekėlė man jokios baimės. Jis stengėsi paguosti ne tik mane, bet ir netoliese besibūriuojančius mirusiuosius.

– Paaiškinkite.

– Roza tapo banditų auka ir čia jai nėra kas veikti.

Kiti du arkangelai irgi buvo geranoriški. Jie švytėjo ir priminė man ateivius iš Stiveno Spilbergo filmo „Trečio laipsnio susitikimai“.

Vienas iš jų paklausė, kokią turiu teisę kištis į jų reikalus.

Susimąstęs stebeilijo į manęs laukiantį rabiną, į mūsų bambagysles, paskui paklausė:

– Jūs norite susigrąžinti ją į žemę?

Taip. Mūsų čia yra keturiasdešimt, mes norime ją susigrąžinti.

– Jeigu keturiasdešimt žmonių taip rizikuoja, ši moteris tikrai dar reikalinga žemutiniame pasaulyje. Mes leidžiame pasiimti ją, bet ji pati turi paprašyti, kad grąžintume jai bambagyslę.

Roza vis dar dvejojo. Nuo šios akimirkos tik ji pati galėjo nuspręsti, kaip pasielgti. Jutau, kad jos siela su malonumu atsisakytų žaisti gyvenimą. Kaip ir aš prieš keletą minučių, Roza taip pat manė, kad būtent čia yra tikroji jos tėvynė. Kad ir kaip būtų, kažkas – galbūt meilė man – vertė ją dvejoti.

Aplink numirėliai ir angelai susidomėję laukė, į kurią pusę nusvirs svarstyklių lėkštė.

– Na ir sekasi, iki šiol ją dievina mirtingieji! – sušnibždėjo kažkoks savižudis japonas, pasidaręs charakirį.

Jam pritarė šalia stovėjęs kūdikis kankinys.

Vienas iš angelų pareiškė, kad pirmą kartą susidūrė su tokiu atveju.

Kitas džiaugėsi, kad mums buvo leista čia patekti. Tikrai įdomi situacija.

Roza įbedė žvilgsnį į arkangelus. Tie kategoriškai atsisakė padėti jai apsispręsti. Jeigu Roza panorės, sakė jie, ji liks čia. Jeigu ne, galės grįžti atgal, gyventi kasdienį savo gyvenimą, daryti gerus ir blogus darbus. Žmogus pats turi atsakyti už savo likimą.

Mus stebėjo kiek tolėliau stovintis Fredis. Iš šono ši scena atrodė kaip vestuvių ceremonija fantastinėje baltoje šventykloje. Pora – aš ir Roza – stovime akis į akį, už mūsų – ilga ir pilka kviestinių virtinė. Priekyje – Šviesos kalnas.

Roza žengė žingsnį arkangelų link, paskui antrą. Užgniaužė kvapą, kai ji staiga apsisuko ir puolė man į glėbį.

– Atleiskite, – pasakė ji, – bet dar liko kai kas neužbaigta ten, žemai.

Nustebę angelai pakeitė spalvą. Visa scena, užlieta permatomos gelsvos spalvos, pamažu ėmė įgyti melsvą atspalvį. Arkangelai mums nusišypsojo ir sustingo laukdami. Staiga pradėjo ploti mažučiai kaip žiogai cherubinai. Iš mano žmonos pilvo išlindusi bambagyslė nusidriekė išėjimo iš juodosios skylės link. Roza vėl buvo prijungta. Bambagyslė susiejo jos sielą su kūnu.

Mes priėjome prie Fredžio. Jis jau žinojo, kad mums pasisekė.

Numirėliai mus sveikino:

– Ei, vaikinai, gero kelio į materialų pasaulį!

– Ir kodėl materialus pasaulis jums taip patinka? – atsidusęs paklausė amerikietis psichopatas žmogžudys, su gyvenimu atsisveikinęs elektros kėdėje. – Aš nė už ką ten nebegrįžčiau. Jei norite žinoti mano nuomonę, gyvenimas – tai ašarų pakalnė.

Mes nekreipėme dėmesio į jo žodžius.

Žinoma, grįžti atgal buvo kur kas maloniau, negu skristi į Galutinį kontinentą. Mums nebereikėjo saugoti savo bambagyslių. Nusileidę nuo Šviesos kalno, patraukėme išilgai keturių upės atšakų, paskui skridome virš pagrindinės upės. Tarsi lašišos į savo vandenis.

Už šeštos komos sienos visi mūsų draugai mintimis mums paplojo. Visą tą laiką, būgštaudami dėl itin įtemptų bambagyslių, jie nekantriai laukė mūsų.

Raulis, Stefanija, Amandina, kinų vienuoliai ir rabinai, leidę mums patirti, kas yra gyvenimo ir mirties dugnas, netvėrė iš džiaugsmo. Mes perskridome visas teritorijas ir sienas.

Už mūsų liko grožis, žinojimas, kantrybė, malonumai, baimė.

Jau visai nebetoli išėjimas iš juodosios skylės. Ten pulsavo žvaigždės, tokios blyškios palyginti su šviesa, kuri tvieskė gilumoje. Laimingi skridome namo, bet staiga mus užpuolė grėsminga ektoplazmų gauja.

205 – HINDUIZMO FILOSOFIJA

„Žmogus primena užvalkalą. Vienas užvalkalas gali būti rausvas, kitas juodas ar dar kitokios spalvos, bet visi jie pasiūti iš tokios pat medžiagos. Tas pat ir su žmonėmis: vienas gražus, kitas išsigimęs, trečias religingas, ketvirtas niekšas, bet visuose mumyse slypi vienas ir tas pats Dievas.“

RAMAKRIŠNA

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

206 – ŠAUKŠTAS DEGUTO

Visi manėme, kad Senasis Kalnietis, likęs be savo asasinų ir į protą atėjusių „Koalicijos“ narių, nebekelia mums jokio pavojaus. Bet buvo ne taip. Jo prigimtis šaukėsi keršto. Netekęs pagalbininkų, kai buvo pasirašyta visų religijų sutartis, jis surinko nedidelę grupelę samdomų tanatonautų.

Senasis Kalnietis telepatiškai metė mums, kad ekumenizmas – tik spąstai konfesijoms, dar daugiau, tai galimybė žydams užvaldyti Rojų.

Fredis paprieštaravo, jog niekas nėra Galutinio kontinento savininkas ir kad nieko keista, jog susivieniję dvasininkai pasmerkė prievartą. Asasinas atrėžė, kad jis puikiai žino, kokie klastingi rabinai ir neleis savęs suklaidinti.

Nustebau jų grupėje išvydęs ilgšį Martinesą, mūsų vaikystės priešą, kuris apgaulės būdu vos nepateko į tanatonautų būrį. Laimė, mes užkirtome tam kelią, o jis mūsų net nepažino. Dabar jis mūsų nekentė, nors kadaise išgelbėjome jį nuo neišvengiamos žūties. Vis dėlto keista, kad mums kenkę žmonės pyksta ant mūsų, nors kalti yra jie patys. O jeigu jūs dar būsite padaręs jiems kokią nors paslaugą, jų neapykanta bus beribė.

Samdinių buvo daugiau negu mūsų, ir aš labai išsigandau. Būtų kvaila mirti atlikus tokį žygdarbį!

Bet Fredis žinojo, kad Senajam Kalniečiui rūpi tik jis. O juk rabinas norėjo susidraugauti su juo, nors Senasis Kalnietis kėsinosi jį nužudyti. Asasinas elgėsi kaip Martinesas.

Mes nespėjome sustabdyti Fredžio, kai šis, norėdamas mus apginti, atrišo savo bambagyslę. Jis bandė padaryti apgaulingą manevrą.

– Greičiau skriskite, – įsakė. – Jei liksime kartu, niekas iš mūsų nebesugrįš.

Mes dvejojome, bet telepatiniai jo šūksniai buvo tokie įsakmūs, kad mums neliko nieko kita, kaip tik paklusti. Jėga nutempėme Amandiną, kuri bet kuria kaina norėjo kautis kartu su savo vyru.

– Fredi! – šaukė Amandina.

– Eikite, palikite mane, aš įsikūnysiu į lamedą-vavą.

Jis pradėjo vynioti savo sidabrinę bambagyslę kaip ektoplazminį kilpinį, tuo metu asasinai ėmė supti jį žiedu.

– Fredi!

Senasis išminčius ėmė mus raminti.

Mūsų ausyse nuskambėjo paskutiniai jo žodžiai:

– Eikite! Aš persikūnysiu kaip įmanoma greičiau. Aš atgimsiu kaip vaikas, jo inicialai bus tokie kaip mano. Jis atpažins visus mano daiktus. Skriskite iš čia greičiau ir kartokite: F. M.!

Pasipylė smūgiai, smūgiavo ir rabinas. Fredis buvo įgijęs kovų patirties mūšiuose dėl Rojaus, todėl gebėjo greitai perkirsti keletą bambagyslių užpuolikams, kol šie iki jo prisikapstė.

Atsitokėjusi ten link puolė Stefanija. Mes nuskubėjome paskui ją, bet buvo jau vėlu. Senasis Kalnietis nukirto Fredžiui bambagyslę.

Paskutinis atsisveikinimo mostas; rabiną ėmė traukti šviesa.

Samdiniai atsisuko į mus.

– Tu ir aš prieš silpnapročius! – sušuko Raulis.

Kovėmės vienas prieš vieną. Amandina narsiai grūmėsi su Martinesu. Rozą puolė dvi priešų sielos. O aš – kokia nesėkmė! – likau akis į akį su Senuoju Kalniečiu!

Bjaurus tipas.

Kaip įmanydamas stengiausi išvengti smūgių. Senajam Kalniečiui buvo lengva kautis su tokiu apgailėtinu kariu. Jis apvyniojo man apie kaklą bambagyslę norėdamas uždusinti ir veržė kilpą, o mano siela kentėjo. Jau buvau pasiruošęs vėl susitikti su arkangelais, bet staiga pajutau palengvėjimą. Lengvai sudorojusi Martinesą, Amandina prišoko iš užpakalio ir vienu judesiu nutraukė nuožmaus asasino bambagyslę. Senasis Kalnietis atrodė labai nustebęs: į aną pasaulį jį pasiuntė moteris!

Įpratęs žmones siųsti į tariamąjį rojų, jis įtarė, kad tikrovė turėtų būti ne tokia maloni. Jis beviltiškai stengėsi surišti sidabrinės bambagyslės galus, vieną po kito rišo jūrinius mazgus. Bet mirtis, kaip ir gyvenimas, antros galimybės neduoda. Gal katės ir gyvena devynis gyvenimus, bet žmogus – ne. Jeigu pralaimėjai, kelio atgal nebėra. Mazgo nesuriši.

Bumpt!

Senąjį Kalnietį įtraukė šviesa, kaip iš čiaupo bėgantis vanduo į kriauklę įtraukia trupinius. Panikuodami banditai ėmė pakrikai bėgti.

Dabar galima lengviau atsipūsti. Amandina ėmė maldauti, kad pabandytume gelbėti jos vyrą, kaip gelbėjome Rozą, bet mes žinojome, kad Fredžio išgelbėti neįmanoma.

Slogių minčių apnikti, palikome Rojaus sūkurį. Išėjome prie žiojinčios juodosios skylės piltuvo krašto, kur švietė žvaigždės.

Nusileidimas. Saulės sistema. Slalomas tarp planetų. Vėl pasveikinome rusų kosmonautus, kurie beveik nepajudėjo iš vietos nuo tada, kai buvome susitikę. Keliaujame per meteorų lauką. Stabtelime netoli Mėnulio. Po mumis – žydras Žemės rutulys. Europa, Prancūzija, Paryžius. Paklysti neįmanoma. Ektoplazmų bambagyslės visada sugrąžina į tą tašką, iš kurio išvykta.

Būdami saugūs sostinėje, mes atsirišame vienas nuo kito ir palydime Rozos ektoplazmą iki Šventojo Liudviko ligoninės. Ji grimzta pro stogą kaip į pelkę. Tikėkimės, kad ilga mūsų kelionė nepakenkė jos sveikatai.

Keliaujame į tanatodromą. Tik pamanykite, visą tą laiką, kai išdarinėjau akrobatines figūras, krėsle sėdėjo mano *alter ego*!

Mes kertame stogą, aukštus, perdangas, grįžtame į mirtingus savo kūnus.

Mano ektoplazma ir kūniškasis apvalkalas žvelgia vienas į kitą. Vienas mano „aš" permatomas, kitas rausvas. Vienas kietas, kitas – garų pavidalo. Lengvas ir sunkus. Dabar juos reikia kažkaip sujungti. Lendu pats į save tarsi į vatinį slidininko kostiumą. Niekas manęs nemokė, kaip įsisprausti į savo kūną. Aš improvizuoju. Lendu pro momenį, nes būtent iš jo išlindau.

Ne taip jau malonu grįžti į savo kūną. Tuoj pat pajuntu skaudamus sąnarius, žaizdelę burnoje, niežulį, dantų skausmą, ankštas glaudes – žodžiu, visas tas erzinančias smulkmenas, kurios lydi mus nuolat.

Štai aš ir vėl susijungiau su savimi. Dabar esu vientisas, mano kūnas ir siela kartu. Ima dilgčioti kojų pirštus.

Lėtai atsimerkiu. Vėl matau „normalų" pasaulį ir pirmiausia išvystu elektrokardiografo ekraną ir jame brėžiamą kreivę. Mano pulsas pamažu greitėja.

Įsitikinęs, kad mes visi sugrįžome į save, nutariau tuoj pat paskambinti į ligoninę. Paaiškėjo, kad jie manęs jau ieškojo. Gydytojai netvėrė savame kailyje. Stebuklas, jų akyse įvyko stebuklas! Niekas nebetikėjo, kad Roza atgis. Taip, ji atgavo sąmonę. Taip, ji jaučiasi gerai.

Aš priėjau prie kitų, jie liūdni stovėjo susispietę prie Fredžio krėslo. Rabino burna buvo pravira, tarsi jis būtų norėjęs pasakyti mums kūdikio, į kurį įsikūnys, inicialus.

F. M.

Aklos stiklinės akys plačiai atmerktos. Priėjau ir atsargiai užspaudžiau jam vokus. Šį kartą visam laikui.

TREČIA EPOCHA: PROFESIONALŲ LAIKAI

207 – TARO KORTŲ REIKŠMĖS

Tryliktoji taro korta reiškia mirtį. Ji neturi pavadinimo. Tiesą sakant, ji ardo taro kortų paveikslėlių eilę. Pirmosios dvylika kortų yra lyg dvylika pirmųjų paros valandų. Jos lyg „mažosios paslaptys“.

Po dvylikos, vidurdienį, išnyra mirtis, ir kitas dvylika paros valandų būna kitoje, „didžiųjų paslapčių“, dimensijoje.

Ezoterine prasme tryliktoji paslaptis reiškia mirtį profano, kuris atgims kaip pasiskyrėlis. Tai nėra pikta lemianti korta.

Jei nepavyksta peržengti mirties ribos, neįmanoma žengti į priekį.

MARSELIO TARO KORTŲ REIKŠMĖS

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

208 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

Mūsų protėvių tikėjimai

1981 metais (antrojo tūkstantmečio pabaigoje) Europoje buvo atlikti tikinčiųjų tyrimai pagal konfesijas. (Šaltinis: Žanas Stoetzelis „Šių dienų vertybės“, PUF, 1983).

Daugiau kaip 100 žmonių tiki	Katalikai	Protestantai	Neatliekantys religinių apeigų
Pomirtiniu gyvenimu	52	38	13
Rojumi	45	43	8
Pragaru	30	16	3
Persikūnijimu	23	21	12
Sielos atsiskyrimu nuo kūno	66	56	24
Dievą	87	75	23

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

209 – ANGELIZMAS

– Tikėti... angelais! Kuo dar?

Mano brolis Konradas niekaip negalėjo pereiti to rubikono. Jo skepticizmas ir įgimtas materializmas patyrė sunkų išbandymą. Jis stengėsi laikytis kuo atokiau nuo tos šių laikų beprotybės, kurią mes pavadinome tanatonautika.

Žinoma, vertinti angelus nekritiškai sunkoka. Beje, jei anksčiau man kas nors būtų pasakęs, kad po mirties mus pasitiks angelai, būčiau tik pasišaipęs. Sąžiningai pareiškiu, kad niekada nebūčiau galėjęs patikėti nė menkiausia dalelyte viso to, ką pačiam teko patirti.

Viskas buvo be galo keista.

Vis dėlto sunkiausia mums buvo pripažinti, kad mirtis yra kontinentas ir kad mes galime jame apsilankyti. Pripažinome, kad esame apdovanoti siela, gebančia keliauti. Sužinojome, kad siela nėra materiali. Supratome, kad ji sidabrine bambagysle susieta su kūniškuoju mūsų apvalkalu. Tad kodėl netikėti angelais? Juo labiau kad visose religijose vienaip ar kitaip apie juos užsimenama.

Prezidentas Liusinderis paprašė, kad naujausius savo atradimus laikytume didžiausioje paslaptyje. Dabar svarbiausia buvo nuslėpti tai, ką sužinojome apie Rojų.

– Angelai, tai bent istorija! Tik to mums tetrūko. O kodėl ne Dievas, jeigu jau jūs ten pabuvojote?

Jis manė, kad mes turime bombą, būtina atitolinti jos sprogimą. Paskui, sužinojęs, kad Senasis Kalnietis su savo samdiniais nužudė rabiną Mėjerį, prezidentas supyko.

– Ką, tas turbanuotasis pripažįsta tik jėgą ir prievartą? Jis nori kariauti ten, aukštai, su silpnaisiais? Mes neleisime jam plėšikauti Rojuje.

– Jis jau nebegyvas, – paaiškino Raulis. – Vyko žiauri kova, bet Maiklas ir Amandina jį nugalėjo ir nužudė.

– Nesvarbu, – sušuko prie raudonmedžio rašomojo stalo sėdintis Liusinderis, – man jau gana religinių karų! Juk dabar nebe viduramžiai, o XXI amžius. Negalima nuolat toleruoti netolerantiškumo. Netrukdykite.

210 – HINDUISTŲ MITOLOGIJA

„Žmogus trokšta išsilaisvinti.

Trisdešimt penkis milijonus kartų kartodamas mantrą „Harė Krišna“, išsilaisvini iš pačių didžiausių nuodėmių, kaip antai:

- nužudyti aukščiausios, brahmanų, kastos žmogų;
- pavogti svetimą turtą;
- pagrobti auksą;
- miegoti su žemiausios, parijų, kastos moterimi.

Ir, savanoriškai išsižadėjęs visų dharmos reikalavimų, apsivalysi ir išsilaisvinsi.“

KALI „SAMTARANA UPANIŠAD“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

211 – JUNGTINĖS TAUTOS

Kitą savaitę Prancūzijos Respublikos prezidentas ponas Žanas Liusinderis pasakė kalbą Jungtinių Tautų generalinėje asamblėjoje. Jis primygtinai reikalavo įvesti tvarką Galutiniame kontinente būtent dabar, kai tanatonautika tapo įprastu reiškiniu. Po smulkmenų, medicinos, baimės, troškimo, ekonomikos, astronomijos, prievartos erų tikrai atėjo laikas žengti į teisinę erą. Įstatymų leidėjams reikia imtis atsakomybės. Turi būti sukurta tanatonautikos chartija, jos įstatymai, pakeitimai, privalomas gero elgesio kodeksas. Priešingu atveju mums virš galvų bus tik begaliniai Tolimieji Rytai.

– Mes jau balsavome dėl dviejų tanatonautikos įstatymų! Ir kas iš to? – pareiškė iliuzijų neturintis Pusiaujo Gvinėjos atstovas.

– Jie ne itin nusisekę, reikia kurti naujus, – atkakliai tvirtino Liusinderis.

Jis tiesiog per jėgą įpiršo išsiblaškiusiai auditorijai du straipsnius, kurie vėliau bus žinomi kaip trečiasis ir ketvirtasis tanatonautikos įstatymai.

3 straipsnis. Draudžiama nutraukti bambagyslę bet kuriai ektoplazmai, kad ir kokia ji būtų.

4 straipsnis. Kiekvienas fizinis kūnas atsakingas už savo ektoplazmos veiksmus.

Toliau buvo pridėtas bausmių ir piniginių baudų už ektoplazmų įvykdytus nusikaltimus sąrašas.

Prancūzijos Respublikos prezidentas buvo tikslus: Galutinis kontinentas turi būti neutrali teritorija – kaip Antarktida. Niekam nevalia ten kariauti ar stengtis ją užvaldyti.

JTO generalinis sekretorius buvo tos pačios nuomonės:

– Rojus priklauso visiems. Jei reikės, mes nusiųsime ten Mėlynuosius šalmus, kad palaikytų rimtį ir netrukdytų laisvai judėti numirėliams ir tanatonautams.

Salėje kilo bruzdesys. Fidžio salyno atstovas pakėlė galvą nuo laikraščio, o iš snaudulio pažadintas Surinamo atstovas krūptelėjo.

– Žinoma, kodėl gi ne? – kalbėjo toliau generalinis sekretorius. – Beje, Senasis Kalnietis sutelkė armiją vietovei užvaldyti. Galėtume ir mes ten nusiųsti savo pajėgas, ektoplazminius Mėlynuosius šalmus – savotišką karmos policiją.

Balsų dauguma trečiasis ir ketvirtasis įstatymai buvo priimti. Apie dvidešimt šalių balsavo prieš arba susilaikė baimindamiesi, kad nekiltų problemų su Saudo Arabija, nes visi žinojo, kad ji neoficialiai palaikė ir finansavo Kalniečio operacijas.

Užtat pasiūlymas kurti karmos policiją buvo atmestas. Tuo metu Rojuje nebuvo jokios galimybės sukurti tokią policiją, nes tai būtų kainavę gana brangiai. Taigi buvo grįžta prie „žemiškojo" problemų sprendimo būdo – siųsti Mėlynuosius šalmus; bet ar jiems bus leista žudyti, ar jie ten bus pasiųsti tik tam, kad neleistų kilti žudynėms? Koks galvosūkis! Delegatai buvo labiau linkę atsisakyti tokio Jungtinių Tautų ektoplazminės armijos kūrimo projekto.

Liusinderis buvo teisus pradėdamas nagrinėti ektoplazmų batalijų klausimą teisiniu aspektu. Nuo šiol Galutinio kontinento tvarkos drumstėjai bus paskelbti nusikaltusiais žmonijai. Be to, priėmus tanatonautikos įstatymus, pagaliau buvo oficialiai pripažinta ir mūsų veikla. Buvo nemažai tokių, kurie netikėjo, kad mes peržengėme Mochą 6, tačiau į visus klausimus atsakydavome visiška tyla.

Nuo šiol mano motina parduotuvėje ėmė platinti Galutinio kontinento planą su šešeriais vartais ir septyniomis garsiomis teritorijomis. Kontinentas buvo šiek tiek panašus į trimitą plačiu pagrindu ir smaila viršūne. Spalvos buvo pateiktos tokia tvarka: mėlyna, juoda, raudona, geltona, žalia, balta. Žemėlapis būtų labiau tikęs būsimo mokslininko ar užkietėjusio svajotojo sienai papuošti.

Vietoj užrašo Konradas brūkštelėjo tokius žodžius: *Terra incognita*. Argi mes dar ne viską (tikrai viską?) atradome šioje tolimoje teritorijoje?

Žinoma, vieną teritoriją mes pažymėjome balta spalva, bet atsisakėme pasakoti apie angelus ar Šviesos kalną. Tai daryti buvo per anksti.

Šomono kalvų tanatodromo mansardoje vyko nežinia kelintas tanatonautų komandos susirinkimas.

Kadangi Fredžio nebebuvo ir jis nebegalėjo liudyti, visi daug klausinėjo apie sielų vertinimą ir, žinoma, apie persikūnijimą.

Aš dar kartą papasakojau, kaip mes, nesibaigiančiai mirusiųjų eilei skiriantis į keturias dalis, pasiekėme Rojų, didžiulę baltą lygumą, sielų vertinimo kalną, tris arkangelus teisėjus.

– Aš viską mačiau, bet matyti nepakanka. Reikia suprasti.

Kadangi turėjau aiškų tikslą – išgelbėti savo žmoną, man nė minties nekilo ko nors klausinėti angelus. Aš paprasčiausiai maniau, kad atvykus čia, prieš persikūnijant, įvertinami geri ir blogi darbai.

– Ar jūs suvokiate, koks svarbus šis teiginys? – nutildė mane prezidentas Liusinderis.

O Raulis, mojuodamas vyro žilais smilkiniais ir skvarbiu žvilgsniu nuotrauka, kurią visada nešiodavosi su savimi, paklausė, ar aš nemačiau jo tėvo.

Aš patempiau lūpą. Juk ten, aukštai, tokia daugybė mirusiųjų. Ne, aš nemačiau jo tėvo, beje, ir savojo. Mano draugas pats patvirtino, kaip staigiai nuo rausvai gelsvosios teritorijos pradėjo didėti mirusiųjų srautas. Mūsų sielos lėtai judėjo glaustu būreliu. Ką nors atpažinti tame triukšmingame milijoniniame keliaujančių sielų sraute buvo neįmanoma.

Tada Amandina (vilkėdama juodomis suknelėmis ji visada atrodydavo gedulingai) paklausė:

– Ar tu įsitikinęs, kad čia jau pabaiga? Kad toliau nebėra nieko?

Aš atsidusau. Kaip gali būti tikras?

– Gilumoje yra Šviesos kalnas. Šviesą, kuri patraukia mūsų dėmesį jau prie pirmųjų vartų, skleidžia sielų vertinimo kalnas. Aš netikiu, kad įvertinus karmas dar kas nors galėtų vykti. Be to, nieko ypatinga nemačiau už to kalno paprasčiausiai todėl, kad jo spindesys toks akinamas, jog net horizonto nematyti.

– Gal už to kalno yra dar kas nors, – pasakė mano žmona.

Paskendusi svarstymuose, grįžti į žemę ar ne, keliaudama ji visai nekreipė dėmesio į aplinką.

Trokšdamas rasti tėvą, Raulis pasiūlė surengti dar vieną kolektyvinį skrydį ir įdėmiau viską išžvalgyti. Aš nelabai norėjau vėl ten keliauti, bet kiti buvo tiesiog apsėsti minties ir noro susitikti su angelais, suvokti gyvenimo prasmę ir panašiai.

Amandina, Stefanija ir Roza iškart pakėlė rankas ir pasisiūlė tapti savanorėmis. Išėjusi iš ligoninės, mano žmona jautėsi puikiai. Ji norėjo grįžti į Galutinį kontinentą ir patikrinti, ar tikrai yra kelias link baltojo fontano kitoje juodosios skylės pusėje. O dėl Amandinos, tai manau, kad ji, nepaisant Fredžio mirties, pirmą kartą pakilusi raketnešiu liko tokia sužavėta, kad dabar buvo pasiruošusi vykti į bet kokią kitą kelionę.

Norom nenorom sutikau pabūti gidu.

Mes visi kartu pakilome 13 dieną, penktadienį. Labai gerai prisimenu, kad buvo penktadienis, gegužės 13-oji. Ypač vėjuota diena. Lauke vėjo sūkuriai laužė medžius ir gainiojo debesis. Man nelabai patinka vėjas, bet tiek to!

Visi penki išsirikiavome plastikiniuose kiaušinio formos aparatuose, vilkėjome specialiais viršutiniais drabužiais; prisijungėme prie kompiuterių. Suburzgė vaizdo įrašymo aparatūra.

– Šeši... penki... keturi... trys... du... vienas. Kylame...

Paspaudžiau kriaušės formos jungiklį. Pirmyn į angelų šalį.

212 – ŽYDŲ MITOLOGIJA

Trys smegenų dalys atitinka tris sielos dalis:

• Pagumburis (*Hypothalamus*): *Ruach*. Gyvybinių poreikių lygmuo – valgyti, gerti, miegoti, daugintis.

• Limbinė sistema: *Nefeš*. Emocijų lygmuo – baimė, geismas, pavydas, susijaudinimas.

• Dangalas (*Cortex*): *Nešama*. Intelekto lygmuo – logika, strategija, filosofija, estetika ir gebėjimas valdyti kitas dvi smegenų dalis.

Kaip rašoma Kabaloje, kai kurie protiniai ir fiziologiniai pokyčiai vyksta būtent fizinės mirties akimirką. „Zohare" aiškinama, kad, silpstant kūnui, senka *Nefeš*, arba mūsų bioenergija. *Ruach*, būdamas susijęs su gyvybine energija, išlieka šiek tiek ilgiau, bet ir jis galiausiai išsieikvoja. Transcendentalioji dalis, *Nešama*, visiškai palieka kūniškąjį pavidalą. Tada šią, aukščiausiąją, savęs dalį priima sielos tų, kurie ją mylėjo gyvendami žemėje. Tėvas ir mirę jo šeimos nariai susirenka aplink *Nešamą*, ir jis juos mato, atpažįsta, kaip ir visus, kuriuos pažinojo čia, žemėje, ir visi lydi jo sielą ten, kur ji turi gyventi.

Mirties akimirką leidžiama pamatyti savo tėvus ir draugus iš anapus. Jei mirusysis buvo dorybingas, jie džiaugiasi ir sveikina atvykusįjį. Jei ne, jį pasitinka tik tie, kurie pateko į Geinomą (skaistyklą). Būtent čia sielos ir apsivalo visus nešvarumus.

Į Geinomą galima patekti tik po fizinės mirties. Skaistyklą galima palyginti su geru dušu po sekinančių rungtynių arba su laipsnišku mažėjimu slėgio, veikiančio narą, kai šis kyla iš gelmės.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

213 – PAS ANGELUS

Mano antroji kelionė nebuvo tokia sėkminga kaip pirmoji. Per pirmąjį savo skrydį aš tik svarsčiau, kaip padėti Rozai, galvodamas apie kitų bėdas, norėjau užmiršti savas negandas.

Šios kelionės metu ilgai apie daug ką galvojau. Ar neatsiras kokių kitų asasinų samdinių, ar netykos Belzebubo gerbėjai, pasiruošę netikėtai užpulti mus ir nutraukti bambagysles?

Man buvo baisu.

Aš slėpiau savo baimę.

Glausta mūsų eskadrilė lėkė į erdvę minties greičiu. Mes kirtome Saulę, kuri, Žemei sukantis, atsidūrė kelyje, vedančiame į Galaktikos centrą.

Aš vijau tolyn nuolat man ramybės neduodantį klausimą („Bet iš tikrųjų, ką aš...“). Manau, jūs suprantate, kokį klausimą turiu galvoje.

Aš nebenorėjau vėl susitikti su rusų kosmonautais. Skrendant tarp meteorų, mano kūnas pašiurpdavo, o prisiartinus prie kiekvienos naujos planetos atrodė, kad tai gera proga leisti pailsėti ektoplazmai.

Aš įdėmiai stebėjau Galaktiką. Kaip didinga! Nori žvaigždžių? Štai jos. Turėtų kas nors sutvarkyti Paukščių Take išsimėčiusias žvaigždes. Paukščių Takas! Graikai jį taip pavadino todėl, kad tas žvaigždžių fontanas priminė jiems iš Dzeuso žmonos Heros krūties ištryškusią pieno čiurkšlę.

Išsimaudę motinos piene, mes iriamės mirusiųjų šalies link.

Stengdamasis pamiršti savo būgštavimus, mėgaujuosi besikeičiančiu žvaigždžių pasaulio reginiu. Skrendant mano ektoplazma mato viską.

Oriono ūkas panašus į atsiveriančią kriauklę. Aš aiškiai matau Žirgeliu pavadintą žvaigždžių debesį, jis iš tikrųjų panašus į žirgo galvą. Toliau, kairėje pusėje, matyti Gulbės žvaigždynas, dar toliau – įvairiausios Magelano Debesies, panašaus į apvers-

tą druskinę, žvaigždės. Artėjame prie supernovos, pavadintos Vega. Atrodo, kad tie vardai man pačiam ateina į galvą, bet iš tikrųjų juos per atstumą sufleruoja Roza. Supratusi, kad žvaigždžių reginys mane tiesiog užbūrė, ji stengiasi pasidalyti savo žiniomis. Nuostabi moteris!

Viražas. Tolumoje prieš mus, dešinėje, ryškėja Andromedos galaktika – mūsų Galaktikos sesuo. Jas skiria vos du milijonai šviesmečių. Aplink centrinę ašį Andromedos žvaigždės geltonesnės negu mūsiškės. Tikriausiai dėl to, kad jaunesnės. Galima daryti išvadą, jog mūsų gerasis senukas Paukščių Takas vyresnis už savo giminaitę Andromedą.

Astronomijos paskaita kosmose. Nuostabu! Jaudina labiau negu koks nors safaris.

Tačiau ir čia esama plėšrūnų. Skalikų žvaigždyne (visiškas atsitiktinumas) yra dvi beveik susiliečiančios galaktikos. Prie mažesniosios jūrų ežio formos galaktikos prijungta didesnė spiralės formos galaktika.

– Tai M 51, mėsėdė galaktika, – telepatiškai aiškina man Roza. – Ji tokia didelė, absorbuoja visas kitas galaktikas, esančias pakankamai arti jos. Ji jau baigia praryti galaktiką NGC 5195. Kai abu masyvai atsidurs pakankamai arti vienas kito, M 51 išties vieną iš savo spiralių ir paims NGC 5195 į nelaisvę.

– Ir „suvalgys“ ją?

– Ne. Jos susijungs ir sudarys dar didesnę, netgi patrauklesnę, bet būtinai mėsėdę galaktiką.

Grobikų yra visur. Netgi inertiškas medžiagas ištinka tokios dramos.

Mes vis judame pagrindinio tikslo link per egzotiškas planetų sistemas, raudonus ir baltus dulkių debesis, sušalusius meteorus su pirmomis gyvybės užuomazgomis, pasiruošusiomis egzistuoti bet kurioje jas priimsiančioje planetoje. Pasibaigus žvaigždžių spiečiams, nusidriekia didžiulės erdvės, ten viešpatauja tamsa, šaltis ir ničnieko daugiau.

Štai pagaliau išnyra mirties juodosios skylės vainikėlis, jį sudaro į angos šoną atsitrenkusios žvaigždės, lyg purslai rateliu apjuosusios įėjimą į didžiulį tunelį.

Supiname penkias sidabrines bambagysles į tvirtą saugos kaspiną ir, sudarę vieną iš Fredžio ektoplazminių figūrų, išvykstame į paskutinę zoną.

Pirma teritorija: mes įtraukiami į verpetą kaip ir spindinčios artimiausios žvaigždės, įvairiausios bangos ir dalelės. Mes pasiekiame Galutinio kontinento paplūdimį. Pirmos sienos membrana vibruoja – lyg kas stuksentų į ausies būgnelį. Taigi mirusiųjų pasaulis labai panašus į žmogaus ausį. Aš tyliai pereinu sieną.

Antra teritorija: ir vėl praeities baimė, kova su nenuilstančiomis pabaisomis. Tie cerberiai visada bus čia ir lauks manęs mirties šalyje.

Trečia teritorija: vėl mano vaizduotės vaisiai, tik spalvos daug ryškesnės negu realiame gyvenime. Labai mėgstu tokius vaizdinius. Koks baisus būtų gyvenimas be vaizduotės! Tačiau aš stengiuosi neįkliūti nei į savo troškimų, nei į malonumų spąstus.

Ketvirta teritorija: kantrybė. Mirusiųjų srautas lėtai vingiuoja rausvai gelsva lyguma. Aš skrieju virš knibždančios masės, tik šį kartą daugiau dėmesio skiriu tiems, kurie tą masę sudaro. Stebuklas! Aš matau visus tuos, su kuriais ir norėjau susitikti. Tai Marilina Monro, Filipas K. Dikas, Žiulis Vernas, Rablė, Leonardas da Vinčis. Skuba ir keletas legendinių personažų iš mano perskaitytų istorijos knygų: Karolis Didysis, Vercingetoriksas, Džordžas Vašingtonas, Vinstonas Čerčilis, Levas Trockis.

Minia tokia keista ir daugialypė. Ten yra ir Džeimsas Dinas, Fredas Asteras (šis neiškentęs retkarčiais patarškina tarškyne, kad greičiau eitų laikas), Moljeras, Haris Kuperis, karalienė Margo, Lilijana Giš, Luiza Bruks, Zola, Hudinis, Mao Dzedongas, Ava Gardner, Bordžos (visa giminė apsupusi Lukreciją).

Patys nekantriausieji stengiasi laikytis srauto viduryje, kad kuo greičiau išvystų šviesą. Netoliese slenka ne tokie drausmingi. Sustojus pailsėti, įvyksta daug keistų ir nepaprastų susitikimų.

Paskutinio Rusijos caro giminė kivirčijasi, visi vienas kitam prikaišioja nenumačius revoliucijos ir neužkirtus jai kelio. Liudvikas XVI stengiasi juos sutaikyti – jis irgi nesitikėjo tokio smūgio. Staiga pakeitęs temą, jis kalbasi su Marku Polu apie kartografiją. Kartografija ir buvo tikroji tos simpatiškos karaliaus ektoplazmos aistra. Jis šiek tiek domėjosi šaltkalvyste, o pats mėgstamiausias ir niekam nežinomas Liudviko XVI užsiėmimas buvo piešti Kanados upes ir perkėlinėti užrašą *Terra incognita*.

Rojus – iš tikrųjų puikus paskutinis salonas, kur galima pasikalbėti! Aš stebiu iš aukštai Viktorą Hugo, apžėlusį vešlia barzda, besikalbantį su medžiotoja Diana. Raulis malonus, bet jis visada kalba mįslėmis ir nieko neaiškina. Aš nusileidžiu prie Viktoro Hugo ir, naudodamasis proga, paprašau, kad jis pasakytų savo šarados apie konditeriją atsakymą. Iš pradžių jis suirzta, nes aš nutraukiau jo pokalbį, tačiau, kai pasakau jam visus savo motyvus, prapliumpa juoktis ir viską paaiškina.

Pirma – patauška. Antra – paukštis. Trečia – kavinė. Atsakymas: bavarietiška kava*. Iš tikrųjų taip paprasta, kad aš apie tai net nebuvau pagalvojęs.

Kaip smagu klausti labiau išmanančio žmogaus. Jei turėsiu daugiau laiko, būtinai susirasiu Stradivarijų ir sužinosiu brangių jo smuikų stygų paslaptį. Bandysiu sužinoti, kur dingo Sent Egziuperi ir kodėl žvelgiant iš aukštai į Čilę ir į Peru matyti kažkokie piešiniai.

Staiga išvydau pažįstamą veidą. Mano prosenelė Aglaja! Puolu prie jos. Ji irgi mane atpažįsta ir iškart supranta, kodėl taip greitai priėjau. Taip, ji matė, kaip aš elgiausi sužinojęs apie jos mirtį, bet nepyko, nes tikruosius jausmus išskaitė mano širdyje. Daugybė kitų, kurie verkė, tebuvo tikri veidmainiai, norintys atkreipti į save dėmesį!

Aš toks laimingas, kad man iškart kyla noras susirasti tėvą ir

* *Bavaroise au café: bavard* (paukštis) + *oiseau* (paukštis) + *café* (kavinė).

viską jam papasakoti. Tačiau mano prosenelė Aglaja paaiškina man, kad ji pati su juo jau kalbėjosi, be to, tėvas dabar kažkur toli priekyje.

Man atlėgsta, ir aš skrendu toliau.

Žemai Raulis veltui ieško savo tėvo. Amandina susitinka Feliksą, tačiau apsimeta jo nepažįstanti; ji nepaiso beviltiškų pirmojo tanatonauto šauksmų. Stefanija ramiai skrenda virš numirėlių minios, keliaujančios į šviesą. Mūsų grupei vadovauja mano žmona astronomė, ji skuba patikrinti, ar per juodąją angą galima patekti prie baltojo fontano.

Penkta teritorija: išmonė. Viena po kitos kyla violetinių nėrinių gėlynai. Vilnija rausvai violetiniai, rusvi, raudoni, geltoni beribiai įvairiausių figūrų raštai. Rožinėms kregždėms iš snapų skrenda vaivorykštės spalvų drugeliai. Mėlynos, juodos ir baltos varlės skleidžia laumžirgiams sparnelius. Už jų ant užpakalinių kojų stiebiasi auksinis vienaragis. Įvairiapusis grožis. Kaip baimė.

Šešta teritorija: grožio vieta. Atsitiktinai, visai to neieškodamas, randu keturių ketvirtadalių receptą. Ketvirtadalis sviesto, ketvirtadalis miltų, ketvirtadalis cukraus, ketvirtadalis kiaušinių. Tai irgi reikia žinoti. Kad tik neužmirščiau, kol sugrįšiu į žemę.

Septinta teritorija: mes, vis dar tvirtai susirišę bambagyslėmis, kartu atsiduriame priešais Mochą 6.

Ši kelionė, ko gera, buvo ne tokia jaudinanti, nes ji nebe pirmoji, tačiau pakilimas niekada netaps rutina. Argi erdvėlaivis *Challenger* sprogo ne tuomet, kai po pasiektų laimėjimų buvo galutinai įsitikinta, kad kosminiai skrydžiai nepavojingi? Pavojai slypi visur ir visada, netgi jei pasitvirtintų visiškai *saugus* Visatos tyrimo metodas. Mes nė akimirką neturime prarasti budrumo. Judame vis tolyn ir tolyn, vis greičiau ir greičiau. Kai toks tempas, net mažiausias neatsargumas gali turėti dramatiškų padarinių.

To, ką mes dabar atrandame, niekada negalėsime niekam parodyti, nors būtume pasiėmę geriausią teleskopą! Mes pabuvo-

jome tarp žvaigždžių, mūsų Galaktikos viduryje, už juodosios skylės, ir gebėjome grįžti iš ten. Koks astronomas būtų norėjęs daugiau?

Mūsų, penkių mirties muškietininkų, kelionė baigiasi. Pasiekėme didžiąją uždangą, už kurios – tik mirtis. Aš ėjau į priekį, kiti nesiryžo sekti paskui. Jie aiškiai matė, kad mirusiųjų srautas eina kiaurai per Mocho 6 plėvelę, tačiau, matant paskutinį gyvybės dvelksmą, kiekvieną protingą būtybę apima baimė. Gūžtelėjau pečiais. Beje, aš jau ten buvau. Pakėliau baisiosios uždangos kraštą ir pakviečiau savo draugus eiti įkandin.

Į mus plykstelėjo agresyvi, akinama, į save traukianti šviesa. Nustebęs pareiškiau, jog esu laimingas, kad vėl suradau didžiulę tirštu rūku užklotą baltą cilindro formos lygumą. Ten mirusiųjų srautas skyla į keturias atšakas.

Priešais blankias mūsų ektoplazmas pasirodė pirmųjų spalvingų ir švytinčių angelų aureolės! Jeigu manęs kas nors kada nors paklaus, koks gražiausias žmogaus troškimas, žinosiu, ką atsakyti: gražiausias troškimas – padaryti savo sielą tokią gražią kaip maloningojo angelo. Bet kaip tai padaryti?

Prie mūsų atplazdeno sportiškas angelas ir paklausė, ko mes čia atvykome susirišę tvirtomis bambagyslėmis. Iš smalsumo? Norėdami pastūmėti mokslą į priekį? Net paprastai šneki Stefanija tylėjo. Vietoj mūsų į savo klausimą klausimu atsakė jis pats:

– Jūs – Didieji pasiryžėliai, ar ne?

– Kas tokie? – nustebo Raulis.

– Didieji pasiryžėliai, – kantriai pakartojo angelas.

Matyt, mūsų įsiveržimas jo per daug nenustebino. „Jie“ netgi žinojo, kaip vadinti „gyvuosius“, kurie prasiskverbia ligi čia. Tai Didieji pasiryžėliai. Aišku, ir prieš mus kažkas jau buvo čia atvykęs, bet įslaptino informaciją. Kiti tanatonautai? Vienuoliai, šamanai, rabinai, išminčiai iš amžių glūdumos – kas iš jų slapta ir be jokių šiuolaikinių technikos priemonių pasiryžo vykti į tokią kelionę?

Angelas šypsojosi. Iškart supratau, kodėl jis ir jo kolegos nieko manęs neklausinėjo per pirmąjį mano apsilankymą Rojuje. Nuo seno buvo įprasta priimti Didžiuosius pasiryžėlius, nors, kaip vėliau sužinojome, tie vizitai nebuvo dažni.

214 – SIBIRO MITOLOGIJA

Sibiro šamanai tiki, kad po mirties viskas apsiverčia aukštyn kojomis. Patenkama į tokią šalį, kur viskas, kas buvo aukštai, atsiduria žemai, kas buvo aišku, tampa nebeaišku.

Į mirusiųjų karalystę kartais iškeliaujama per šamanų apeigas, susirgus, apsinuodijus arba miegant. Kartais į mirusiųjų karalystę nukeliaujama to net nepastebint ir nesuprantant.

Todėl reikia žinoti keletą tikslių dalykų.

Mirusiųjų karalystėje medžiai auga šaknimis į viršų, upės teka į kalnus, šviečiant tamsiam mėnuliui naktys šviesios, o dienos tamsios šviečiant blausiems saulės spinduliams.

Iš tokių detalių ir galima suprasti, kad ten – nebe gyvųjų pasaulis.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

215 – *ASALIAH*

Mūsų šeimininką, „tą, kuris nurodo tiesą“, prancūzai vadino šventuoju Jeronimu, žydai – *Asaliah*. Jis buvo vadinamas skirtingai. Egiptiečiai jį vadino Ptachu, šumerai – Enki, romėnai – Apolonu, galai – Maponu, Airijos keltai – Dianchektu, germanai – Freiru, slavai – Svarogu (Svarožičium), indai – Savitaru, actekai – Ksočipiliu inkai – Ilapu...

Jo užduotis čia buvo atskleisti tiesą ir padėti sieloms dvasiš-

kai tobulėti. Rauliui paklausus apie Rojaus struktūrą, jis mielai atsakė. Yra septyniasdešimt du pagrindiniai angelai ir septyni šimtai tūkstančių antraeilių. Hierarchija labai paprasta. Pirmąją triadą sudaro serafimai, cherubinai ir sostai, antrąją – viešpatystės, galybės ir valdžios. Trečiąją, aukščiausią, triadą sudaro kunigaikštystės, arkangelai ir angelai. Trys pagrindiniai arkangelai: arkangelas Gabrielius (skelbėjas ir pradininkas), arkangelas Mykolas (slibinų kapotojas), arkangelas Rapolas (gydytojų ir keliautojų globėjas).

Mes galėjome pasirinkti: laikyti angelus šventaisiais, lamomis ar bodhisatvomis, budomis, išrinktaisiais ar cadikais. Jie buvo renkami pagal religijas. Tai buvo tobulybės, kurių gyvenimas nusisekė, jos galėjo išeiti iš persikūnijimo ciklo, tačiau, nepaisant visko, labiausiai joms patiko vadovauti keliaujančioms sieloms. Kad nesipainiotume, mes pasirinkome pavadinimą „angelas“.

Dabar šventasis Jeronimas Ptachas Ksočipilis paliko mus. Miniai taip skubant, darbo jam netrūko. Kelionę tęsėme vieni.

Aš svarsčiau, ar virš kohortų yra dar koks Dievas ar dievai. Žydai sako, kad Dievas yra vienas, tačiau Fredis man aiškino, kad hebrajų Dievas – Elochimas ir kad Dievas turi daug vardų. Na, kaip?

Septyniasdešimt du pagrindiniai angelai... Toks skaičius man irgi kažką priminė.

– Jokūbo kopėčių pakopų skaičius, – telepatiškai priminė Raulis.

216 – PAGRINDINIAI ANGELAI

Štai keletas pagrindinių angelų vardų iš Biblijos, jie galėtų būti užrašyti ir graikų, kinų, indų, kitomis kalbomis.

1-asis: VEHUIA – meditacijos ir dvasinio įkvėpimo mokytojas.

2-asis: JELIELIS – angelas, malšinantis riaušes.

3-iasis: SITAELIS – angelas, saugantis nuo nelaimės.

4-asis: ELEMIAHAS – angelas, padedantis surasti išdavikus.

5-asis: MAHAASIAHAS – angelas, padedantis sutarti su savo aplinka.

6-asis: LELAHELIS – angelas, gydantis ligas.

7-asis: ACHAIAHAS – angelas, padedantis atskleisti gamtos paslaptis ir taikyti naujas technologijas.

8-asis: KAHETELIS – angelas, vaikantis piktąsias dvasias.

9-asis: HAZIELIS – angelas, padedantis įgyti Didžiųjų malonę ir laikytis duotų pažadų.

10-asis: ALADIALIS – angelas, saugantis tuos, kurie bijo, kad bus atskleistos jų paslaptys.

Yra ir daugiau labai naudingų angelų, juos pateikiu nesilaikydamas eilės tvarkos:

12-asis: HAHAIAHAS – angelas, valdantis sapnų pasaulį ir kartais atskleidžiantis sapnuose šventas paslaptis.

13-asis: IEZALELIS – angelas, valdantis draugystę, santarvę ir santuokinę ištikimybę.

14-asis: MEBAHELIS – angelas, saugantis nuo turto uzurpatorių.

16-asis: HAKAMIAHAS – angelas, saugantis nuo išdavikų.

17-asis: LOVIAHAS – angelas, padedantis įveikti liūdesį ir nakties baisumus.

18-asis: KALIELIS – angelas, teikiantis skubią pagalbą ištikus netikėtiems likimo smūgiams.

20-asis: PAHALIALIS – angelas, saugantis žynius ir burtininkus.

23-iasis: MELAHELIS – angelas, padedantis saugiai keliauti.

26-asis: HAAIAHAS – angelas, padedantis laimėti bylas.

38-asis: HAAMIAHAS – angelas, padedantis surasti lobius.

42-asis: MIKAELIS – angelas, saugantis politikus ir valdžios žmones.

50-asis: DANIELIS – angelas, padedantis apsispręsti dvejojantiesiems.

53-iasis: NANAELIS – angelas, mokslininkų globėjas.

59-asis: HARAELIS – angelas, įtikinėjantis vaikus labiau gerbti savo tėvus.

69-asis: ROCHELIS – angelas, padedantis rasti pamestus daiktus arba tuos, kurie juos pavogė.

72-asis: MUMIAHAS – angelas, padedantis žmonėms sėkmingai dirbti ir ilgiau gyventi.

N. B. Liaudies išmintis sako: „Geriau kreiptis į gerąjį Dievulį, o ne į jo šventuosius“, bet, sprendžiant konkrečią problemą, priešingai – geriausia išsikviesti tos srities angelą.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

217 – GERA KOMPANIJA

Pažvalėjusi Stefanija priėjo prie angelo, panašaus tiek į vyrą, tiek į moterį. Jo draugai visai nesikalbėjo su juo, o ir jam pačiam, atrodo, jų draugija nebuvo reikalinga.

– Koks jūsų vardas?

Angelas irgi nebuvo per daug nustebęs matydamas mus čia. Maloniai atsakė:

– Samuelis. Bet jūsų pasaulyje mane dažniausiai vadina Šėtonu, Mirties angelu, Hadu, Didžiuoju Hermafroditu; šumerai mane vadina Nergalu, egiptiečiai – Setu. Turiu ir daugiau vardų, tik gaila, kad neįstengiu jų visų prisiminti.

Nuo jo sklido keista šviesa... Juoda šviesa! Panašiai kaip nuo naktinės lemputės, kurios šviesoje balti drabužiai atrodo labai ryškūs.

Stefanija žengė žingsnį atatupsta.

– Ir jus čia, Rojuje, pakenčia?

Jis griausmingai nusijuokė.

– Žinoma. Ar Rojus, ar Pragaras – vienas ir tas pats. Mane

čia pakenčia – kaip ir ten, apačioje, jūsų pasaulyje. Beje, aš esu pats reikalingiausias iš visų angelų. Gundau neišmanėlius, paakinu ydingus jų polinkius, kad aiškiau parodyčiau neišmanėliams, jog jie nieko neišmano. Žinoma, aš neneigiu, kad žemėje mano reputacija prasta, tačiau tik parodant neišmanėliams jų neišmanymą galima priversti juos tobulėti! Tik mano padedami paklydėliai gali pasitaisyti. Juk jūsų liaudies išmintis byloja, kad prieš pakylant reikia pasiekti dugną. Aš padedu žmonėms pasiekti dugną, kad atsispyrę jie galėtų pakilti.

Ir jo veido išraiškoje nebeliko nieko „šėtoniška“.

– Iš tikrųjų aš tarnauju gėriui, nors gal kiek ir keistoku būdu. Jums bus sunku tai suprasti.

Stefanija susimąstė. O aš jau supratau. Nei persivalgydamas, nei ištvirkaudamas, nei svaigindamasis nesukelsi katastrofų ar pasaulinių konfliktų! Didieji karai visada prasidėdavo siekiant ne blogio, o gėrio. Liaudies išmintis, kuria rėmėsi ir Samuelis, taip pat patvirtina, kad blogis gali virsti gėriu.

Kai jis nuėjo, vienas angelas, prisistatęs šventuoju Petru Hermiu Anieliu Merkurijum, tiesos angelu, iškart mums paaiškino, kad velniai yra tik angelų šešėliai.

– Jūs – šventasis Petras! – sušuko italė Stefanija, dar nepamiršusi katekizmo. – Šventasis Petras, Rojaus vartų raktininkas?

– Žinoma, – patvirtino jis. – Taip mane pavadino anksčiau lankęsi Didieji pasiryžėliai, nes aš dažnai būnu vienintelis angelas, informuojantis naujai atvykusiuosius.

– Šventasis Jeronimas Ksočipilis kai ką mums jau paaiškino.

– Jums pasisekė.

– Ką reiškia „Rojaus vartų raktai“?

Šventasis Petras Hermis smagiai papurtė galvą.

– Tiesą sakant, tokie raktai neegzistuoja. Tai tik vaizdingas posakis. Iš tikrųjų aš pasakoju apie Rojų.

Tai pasakęs, jis ėmė pasakoti apie septyniasdešimt du pagrindinius angelus. Kaip ir visi angelai, jie turi savo šešėlius,

septyniasdešimt du pagrindinius velnius. Šie turi asmeninius rūmus, jie čia vadinami sfera. Taigi iš viso jų yra šimtas keturiasdešimt keturi.

Šventasis Petras Hermis daug kalba. Jis atveria ir kitas duris. Gabrielius, didysis arkangelas, yra paties Šėtono atvaizdas. Ir atvirkščiai. Trys arkangelai turi tris didžiuosius princus demonus: Belzebubą, Šaitaną ir Drakoną; Apokalipsėje aprašytas ir Šliaužiantysis Chaosas.

– Įspūdinga, ar ne?

Jis rodo mums juodąjį angelą, sudarytą iš skaidulų, lėtai sklendžiantį virš mirusiųjų srauto. Jam prisiartinus, numirėlių gretos dreba lyg papūtus lediniam vakarų vėjui.

– Ar galima bendrauti su angelais čion nepakilus? – paklausiau.

– Žinoma. Kiekvienas žmogus turi savo angelą sargą ir asmeninį demoną.

Taigi šventieji paveikslai, kurie man iki šiol atrodė tokie naivūs, tik patvirtino tikrąją „tiesą". Angelas sargas, asmeninis demonas...

Didieji pasiryžėliai stengėsi perduoti žinias kuo prieinamesne forma, bet niekas iš pradžių jų rimtai nevertino, teigė, kad jų tikėjimas tėra prietarai. Tačiau žinios buvo perduotos. Bent jau daugybė žmonių jas išgirdo ir sužinojo. Seniai ir visiems laikams.

– Jau nuo pat gimimo žmogus turi savo angelą sargą ir asmeninį demoną. Jie atvyks čia, kad užtartų sielą, kai ją vertins arkangelai. Juos išsikviesti galima labai paprastai. Pakanka tik paprašyti, ir kvietimas emocijomis bus perduotas vienam iš mūsų. Vibracija suvirpina angelo sferos membraną, ir jis nusileidžia patikrinti, ar jau turi įsikišti. Mes galime judėti tik vertikaliai: iš viršaus į apačią ir iš apačios į viršų. Kiekvienas iš mūsų sujungtas su emociniu meridianu, atliekančiu funkciją keltuvo, suprogramuoto tik vienai – pykčio, ramybės arba harmonijos – būsenai... Jokio tarpininko. Neįmanoma perjungti registro. Pa-

vyzdžiui, aš padedu tik tiems, kurie nori suprasti, nes esu šventasis Petras Hermis, raktų ir tiesos angelas.

Taigi viskas labai paprasta. Užtenka tik pagalvoti, ir angelas prisistato. Pagaliau aš suvokiau maldos galią ir naudą. Melstis – tai prašyti angelo užtarimo.

– Žinoma, už tai reikia mokėti.

Aš suraukiau antakius. Argi angelų paslaugos mokamos? O kaip už jas atsiskaitoma?

– Mainais į karmą. Kad noras išsipildytų, reikia būti pasiruošusiam atsisakyti dalies savo energijos arba turėti labai švarią sielą, kad galėtum be atlygio gauti angelo pagalbą. Tai retai nutinka.

Mainai? Taip. Panašiai kaip „Fauste". Norėdamas turėti galią, privalai parduoti sielą. Aš įsidėmėjau svarbiausius šventojo Petro Hermio teiginius:

1. Visada gerbti angelus ir niekada blogai apie juos negalvoti.

2. Niekada nepažeisti jų hierarchijos; prašymą tos srities žemesniesiems angelams turi perduoti aukštesnieji angelai.

3. Už kiekvieną prašymą mokama energijos praradimu, karmos erozija, aukojimusi, jeigu nesielgi kaip šventasis.

4. Su prašymu galima kreiptis tiek į angelą, tiek į velnią. Veiksmingumas toks pat, skiriasi tik kaina. Norint keršyti, geriau kviestis ne pykčio demoną, o teisingumo angelą.

5. Angelo vienu kartu galima prašyti tik vieno dalyko. Angelas vienu metu vykdo tik vieną misiją.

6. Kai misija įvykdoma, angelas atleidžiamas sakant: „Man tavęs nebereikia." Angelas negali ilgai gyventi žemėje. Jis kelia sumaištį. Todėl jis turi kuo greičiau grįžti į savo rūmus. Jeigu rūmai ilgai būna tušti, į juos iš žemesniųjų sferų gali persikelti neigiama energija.

Neapykanta virpina jos hierarchiją atitinkančią neapykantos sferą, kurią, be abejo, valdo žemesnio lygio velnias. Meilė mobilizuoja aukštesniojo pasaulio sferą. Meilė gėriui aktyvina bal-

tuosius angelus, o meilė blogiui – juoduosius. Išklausomos visos, kad ir kokios būtų, maldos.

Staiga man paaiškėja egzistencijos prasmė. Gyvenime visada pasieki tai, ko nori. Jei nepasieki, vadinasi, nelabai norėjai pasiekti. Angelai atskiria tikrus norus nuo vaiko kaprizų. Jie pildo tik tikrus norus.

Po šių gerų telepatijos būdu perduotų žodžių pagalvojau, kad niekada nesibaigtų problemos, jei visas pasaulis žinotų, jog galima gauti viską, ko tik širdis geidžia. Didieji pasiryžėliai būdavo teisūs visais laikais savo apreiškimus apgaubdami paslaptingumu.

Šventasis Petras pašoko, lyg būtų išgirdęs kvietimą, ir išėjo. Tikriausiai kas nors žemėje maldavo, kad jis atvyktų.

Amandina, Stefanija, Raulis, Roza ir aš keliavome toliau, kiek mums leido surištos bambagyslės.

Serafimai blaškėsi kaip maži žmogaus pavidalo paukšteliai-musės. Sugavęs vieną iš jų, pamačiau, kad jis su šešiais panašiais į laumžirgio sparnais.

– Mažasis angele, kodėl tu su šešiais sparnais?

Jis iš aukšto niekinamai pažvelgė į mane.

– Taip parašyta visuose šventuosiuose raštuose. Du sparnai – veidui prisidengti, kiti du – lyčiai pridengti ir dar du – skraidyti.

Tam mažam angelėliui, kuris šaipėsi iš mano nežinojimo, išdrįsau užduoti klausimą, kuris sukosi ant liežuvio galo visą tą laiką, kol kalbėjomės su šventuoju Petru Hermiu. Bet aš supratau, kad didysis raktininkas kalbės tik tai, apie ką galima kalbėti. Juk mažasis serafimas buvo menkiau patyręs toje srityje.

– Aš mačiau čia daug mirusiųjų, angelų, arkangelų, velnių... Bet sakyk man, gerasis angelėli, ar yra virš jūsų Dievas?

Jis šiek tiek pasisuko į kalno pusę.

– Iš kur man žinoti? – atsakė. – Niekas čia nėra matęs Dievo, tačiau kai kurie angelai tiki, kad Dievas yra visur. O aš esu agnostikas. Kaip ir šventasis Tomas, kurį galbūt čia sutiksite. Tikiu tik tuo, ką matau.

Ir jis angeliškai susijuokė.

Žiūrėdamas į Šviesos kalną, norėjau žūtbūt sužinoti apie Paskutinį teismą.

– O ten, toliau, Rojaus koridorius dar tęsiasi?

– Kas žino? – klastingai atsakė jis. – Gal ir tęsiasi. Gal jis veda pas Dievą. Tačiau mano vieta čia, o tavo – ten, žemai.

Suplasnojo sparnais ir nuskrido.

Roza ragino mus eiti pažiūrėti, ar už kalno, prie juodosios skylės, iš tikrųjų trykšta baltasis fontanas, tačiau sidabrinės bambagyslės buvo per daug įtemptos ir nebeleido judėti toliau. Be to, Stefanija primygtinai prašė, kad mes kuo greičiau susigrąžintume kūniškuosius apvalkalus. Mes užsibuvome, reikėjo paskubėti, jeigu nenorėjome rasti krūvos sustingusių kūnų.

Nenoromis nuskubėjome prie savo tanatodromo.

218 – ARABŲ MITOLOGIJA

Po mirties velionis perduodamas dviem angelams – Munkarui ir Nakirui. Jiems nutarus, kapas tampa numanomu Pragaru, Skaistykla arba Rojumi. Vėliau angelai galės prašyti Dievo užtarimo, kad išgelbėtų pasmerktuosius. Jų dėka pasmerktieji išsilaisvins iš Pragaro ir taps panašūs į *tso'rom* (mažus agurkėlius). Išsimaudę visose trijose upėse, jie atgaus savo baltumą.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

219 – PIRMIEJI RŪPESČIAI

Mums grįžus, Raulis pašoko iš krėslo. Jis buvo labai susinervinęs. Akys svaidė žaibus, rankos maskatavo lyg du pikti vorai.

– Kaip ten? Ar matei savo tėvą?

– Ne, bet apie jį man papasakojo angelas.

– Šventasis Petras Hermis?

– Ne, jis atsisakė, o Šėtonas mielai išklausė mano prašymą.

Jau nuo seno Raulio noras sužinoti apie tėvą buvo toks stiprus, kad jis tikriausiai turėjo sukelti galingus virpesius. Argi tiesa tokia baisi, kad vien tik juodasis angelas gali ją atskleisti? Draugui dar net nepradėjus pasakoti, mane ėmė krėsti drebulys.

Į pabaigą, pasak Šėtono, ponas ir ponia Razorbakai visiškai nebesutardavo. Frensis nebesirūpino žmona, visą laiką skyrė disertacijai „Toji nepažįstama mirtis“. Kuo labiau gilinosi į tyrimus, tuo labiau nuo jo tolo žmona. Ji netgi įsitaisė meilužį, kažkokį Filipą.

Ir įvyko tai, kas buvo neišvengiama. Raulio tėvas kartą užklupo įsimylėjėlius besilinksminančius. Pyktis. Vaidas. Grasinimai skirtis. Ponia Razorbak į viską žiūrėjo iš aukšto ir patikino, kad kovos iki galo. Jeigu tektų skirtis, ji tikrai nieko nepraras, tik turės naudos iš didelės pašalpos maistui ir Rauliui prižiūrėti.

Tą patį vakarą Frensis Razorbakas pasikorė ant prietaiso vandeniui nuleisti. Jo sūnui atrodė, kad tai – ne savižudybė, o nužudymas. Svetimaujanti motina privedė jautrų tėvą iki kraštutinės ribos. Taigi ji ramiai pasiėmė palikimą, netgi meilužis jai buvo savotiškai naudingas.

Niekas neįžvelgė apgavystės. Viskas atrodė logiška. Filosofijos profesorius, susidomėjęs mirtimi, nusižudo pats, kad galėtų tirti tai, kas yra kitoje veidrodžio pusėje. Netgi Raulis tuo tikėjo! Jei ne Šėtonas, jis niekada nebūtų sužinojęs teisybės.

Tiesa – blogiausias ginklas iš visų, ir juodasis angelas nešykštėjo detalių. Iš tikrųjų pirmą kartą viskas klostėsi taip, lyg policijos tyrimas būtų vykęs Rojuje. Kokios galimybės atsivėrė atradus Galutinį kontinentą!

Tanatodromo mansardoje, gerdami Amandinos kokteilius, bandėme guosti savo draugą, tačiau visos mūsų pastangos, regis, jį veikė priešingai. Kuo dažniau Rauliui kartojome, kad visa tai –

praeitis, kuo labiau prašėme, kad jis atsižvelgtų į aplinkybes, kad paliktų mirusiuosius ramybėje, o gyviesiems leistų gyventi savo gyvenimus, tuo labiau jis niršo.

– Ji nužudė jį! Ji nužudė mano tėvą! – šaukė jis rankomis lyg vanago nagais apglėbęs galvą.

– Ne, jis pats nusižudė. Tu negali žinoti, kas dėjosi jo galvoje, kai nėrėsi kilpą ant kaklo.

– Aš negaliu, bet Šėtonas gali. Mano tėvas mylėjo savo žmoną, o ji išdavė jį, ir viskas.

– Šėtonas tik pastūmėja nežinančiuosius į jų nežinojimą, – pareiškiau.

Tačiau Raulis nebeįstengė blaiviai mąstyti. Galėjai pamanyti, kad visa jį supanti aplinka apsėsta velnio.

Jis įdūkęs pašoko, apvertė fotelį, stiklinę ir kaip viesulas nuūžė tanatodromo laiptais žemyn.

Atspėjęs, ką ketina daryti Raulis, skubiai surinkau jo motinos telefono numerį, kad perspėčiau. Pasakiau, kad jos sūnus, įtikintas, jog ji išprovokavo tėvo mirtį, išskubėjo keršyti. Ji prisiekė, kad sūnus klysta, kad ji lengvai įrodys savo nekaltumą, bet skubėjo padėti ragelį.

Raulio motina kuo greičiausiai įsimetė į krepšį keletą daiktų ir, kai persimainęs iš pykčio Raulis pasibeldė į duris, jos ten jau nebebuvo.

Grįžęs jis atrodė nekaip. Neradęs motinos, nudūmė pas garsųjį Filipą, buvusį motinos meilužį. Puolė jį, tačiau tas buvo stipresnis ir paguldė Raulį ant menčių. Viskas atrodė juokingai! Išdidusis tanatonautas trypė kojomis kaip įdūkęs berniūkštis, norintis viską išdaužyti!

Kaip lengva pasiduoti pykčiui!

Pirmą kartą supratau, kad dažniausiai geriau nežinoti tiesos. Verčiau ieškoti jos ir nerasti. Todėl šventasis Petras ir nutilo. Argi Fredis nėra sakęs, kad „išminčius vis dar ieško tiesos, o kvailys ją jau rado“?

– Mano motina blogiausia iš visų kekšių, – šėlo grįžęs Raulis.

– Kas tu toks, kad drįsti ją teisti? – dėdama šlapią drobės gabalą ant kraujosruvų, užsiplieskė Stefanija. – Be to, tavo tėvas irgi buvo kaltas. Jis palikdavo ją vieną ir domėdavosi tik senomis knygomis. Pats sakei, kad iš tikrųjų jis niekada tavimi nesirūpino. Tave užaugino motina!

Raulio būsena buvo tokia, kad atvesti jį į protą vargu ar buvo įmanoma.

– Mano tėvas – mokslininkas filosofas, – kartojo jis. – Jis buvo atsidavęs mokslui. Jis buvo mirties tyrimų pradininkas. O mano motina jį nužudė!

Roza uždėjo ranką ant degančios jo kaktos.

– Viskas ne taip paprasta, – sukuždėjo melodingu balsu. – Iš tikrųjų tu turi būti dėkingas motinai. „Nužudydama" tavo tėvą, ji įkvėpė tau didžiulį žinių troškimą, tą aistrą, kurią būtinai reikėjo patenkinti. Tu studijavai biologiją, specializavaisi tirdamas žiemos miegą, tapai tanatonautikos pradininku ir galiausiai atradai Galutinį kontinentą.

– Ir sužinojau tiesą, – sumurmėjo Raulis.

– Gal tave paguos tai, kad kada nors ten, aukštai, ji būtinai bus nubausta. Kaip ir kitų, jos siela bus įvertinta. Tavo tėvo liudijimu, angelai žino viską. Teisingumas bus atkurtas. Čia, žemėje, teisingumą galima tik įsivaizduoti. Žemiškasis teisingumas – tik iliuzija.

– Tikrai taip, – pritariau. – Pasitikėk angelais ir likimu. Ten, aukštai, ji bus nubausta taip, kaip nusipelnė.

– Gal ji atgims ir bus rupūžė? – guosdama bandė įsiteikti Amandina.

Jis vienu mauku išgėrė jam paduotą sklidiną taurę konjako ir pareikalavo kitos.

– Tikriausiai yra ir laimingų rupūžių, – sumurmėjo jis. – Norėčiau, kad ji persikūnytų į tarakoną, tuomet būtų galima sutraiškyti ją koja.

Ir aš paprašiau taurės alkoholio.

– Žinai, Rauli, dabar turėtum viską įvertinti psichologiniu aspektu, – atsidusau, – nes tu buvai visai nepasiruošęs iš Šėtono išgirsti tokią paslaptį.

– Nepamirškime, kad Šėtonas vis dėlto yra blogio angelas, – pasakė Amandina.

Aš uždėjau ranką Rauliui ant peties:

– Prisimink, juk mes kartu kovojome su Šėtono garbintojais, o štai dabar jis padeda spręsti menkas asmenines tavo problemas! Tu – tik Faustas iš operetės.

Man atsibodo žiūrėti, kaip jis murkdosi savo pyktyje. Kilo noras jį, nusigėrusį paliegėlį, papurtyti kaip medį.

– Klausyk manęs! – sušukau. – Tu dar būsi mums reikalingas tanatodrome kasdien, kiekvieną minutę. Pamiršk savo motiną. Mes negalime gaišti laiko.

Pasigirdo piktas Raulio juokas.

– Kas tas visažinis mane mokantis ponas? O tu, Maiklai, pažvelk į save. Aš ir apie tave sužinojau kai ką įdomaus.

Gūžtelėjau pečiais.

– Negali būti, – suabejojau. – Šėtonas tau papasakojo slaptų dalykų apie tėvą, nes tu to labai norėjai. O kodėl jis turėtų pasakoti apie mane?

– Mano drauge, mano senas drauge, mano seniausias drauge... Aš labai jo prašiau, kad pasakytų man dvi tiesas apie tave.

Instinktyviai jaučiau, kad tos tiesos man bus skaudžios. Tik tikri draugai žino, kas labiausiai skaudina. Aš norėjau sušukti: „Pirmyn, gyvate, spjauk savo nuodus!“, bet pabūgau. Kai jis kalbėjo, užsikimšau ausis. Iš visų trijų moterų veido išraiškų supratau, kad viskas labai rimta, ypač antroji informacija, ji labiausiai paveikė Rozą.

Vos atitraukiau rankas nuo ausų, Raulis suvapėjo:

– Tu negirdėjai? Nori, kad pakartočiau?

– Aš nieko nenoriu žinoti! – sušukau.

Ir, man nespėjus vėl užsikimšti ausų, jis sustaugė:

– Tavo tėvai buvo nevaisingi! Tu ir Konradas esate įvaikinti! Pirma tiesa.

Pasijutau taip, lyg būtų partrenkęs sunkvežimis. Automobilis persekiojo jau seniai. Jis sumalė mane į miltus. Viskas sugriuvo. Mano praeitis nebebuvo mano praeitis. Mano šeima niekada nebuvo mano šeima. Mano tėvas nebuvo mano tėvas. Mano motina nebuvo mano motina. Mano brolis nebuvo mano brolis. Ir prosenelė Aglaja...

Raulis žiūrėjo į mane gardžiuodamasis. Štai atėjo ir mano eilė kentėti! Jo veide švietė sadistiška šypsena, jis jau ketino mesti antrą bombą.

– Antra tiesa!

Labai siaubinga, kai tave traiško sunkvežimis. Nebegali būti nė kalbos, kad per dar šiltus ir kruvinus jūsų vidaus organus būtų leidžiama važiuoti dar kartą. Aš labai stipriai užsikimšau pirštais ausis. Nežinoti. Svarbiausia – nežinoti. Bent iš gailesčio galėtų leisti iš pradžių suvirškinti pirmą tiesą. Deja, Raulis jau buvo pasirengęs skelbti antrą. Amandinos, Stefanijos ir ypač Rozos žvilgsniai buvo sumišę. Įpykęs patraukiau rankas nuo ausų ir trenkiau stiprų smūgį į smakrą geriausiam savo draugui.

Raulis švelniai pasimasažavo smūgio vietą, piktame jo veide buvo matyti pasitenkinimas.

– Ačiū, – padėkojo. – Labai patinka gauti stiprų smūgį iš apačios... Ypač iš neva geriausių savo draugų.

Turėjau ką nors atsakyti, kad galutinai nušluostyčiau jam nosį, tačiau nebuvo laiko galvoti apie taiklų atkirtį. Ištariau lyg kokią sentenciją nieko nereiškiantį sakinį:

– Kas taip sako, ant savęs pasisako!

220 – ŽYDŲ MITOLOGIJA

„(...) Jie išvys pasaulį, kuris dabar jiems nematomas, suvoks laiką, kuris dabar nuo jų slepiamas. Be to, tame laike jie nesens. Jie gyvens to pasaulio aukštybėse, todėl bus panašūs ir į angelus, ir į žvaigždes, jie įgaus tokius pavidalus, kurių patys norės: grožio ir grakštumo, spindinčių šlovės spindulių. Juk prieš juos nusidrieks Rojaus erdvės. Jie išvys ypatingą grožį gyvųjų, kurie yra valdomi kaip ir visa angelų armija, kuriems aš dabar uždraudžiau pasirodyti ir įsakiau būti savo vietose, kol ateis jų laikas."

Barucho knyga, 1, 8–11

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

221 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Kreipimasis į Priežiūros tarnybą:
Nelabai skrupulingi angelai perduoda konfidencialią informaciją mirtingiesiems. Keblių padarinių rizika. Būtina įsikišti, kad būtų padarytas galas tokioms pavojingoms avantiūroms.

Priežiūros tarnybos atsakymas:
Jūs visada jaudinatės dėl menkniekių. Mes valdome situaciją. Iki šiol viskas būdavo labai gerai. Nėra jokio pagrindo manyti, kad šį kartą bus kitaip.

222 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

Kad sužinotum tiesą, reikia būti labai stipriam. Kas iš mūsų gali šaltakraujiškai išklausyti tiesą? Kai buvo suvoktas neigiamas tanatonautikos

poveikis, Liaudies švietimo ministerija labai greitai parengė RAT (Ramios akistatos su tiesa) pamokų kursą. Iš pradžių tas kursas buvo dėstomas aukštesnėse klasėse, bet vėliau išplito ir pradinėse. Išklausius šį kursą ir išlaikius egzaminą, suteikiamas bakalauro laipsnis.

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

223 – NAŠLAITIS

Vos grįžę į savo kambarį, mudu su Roza mylėjomės. Ji pirmoji puolė prie manęs. Šnibždėjo man, kad nori kuo greičiau turėti nuo manęs kūdikį. Mūsų norai sutapo. Aš jau seniai troškau, kad ji pagimdytų vaiką.

Iki šiol augindavome tik augalus ir gyvūnus. To siekėme pamažu. Pirmiausia buvo žalias augalas (paprasčiausias), paskui apelsinmedis (vedantis nevalgomus vaisius), tada raudonoji žuvelė (Leviatanas, kurį vieną dieną radome be jokios priežasties apsivertusį pilvu į viršų), paskui jūros vėžlys Zuzu (be paliovos ryjantis mažas kirmėlaites), jūros kiaulytė Buibui (visą laiką, norėdama mums parodyti, kad yra alkana, inkšdavo „bui, bui, bui"), paskui katinas (jis suėdė jūros kiaulytę), šuo (jis atkeršijo už jūros kiaulytę be paliovos kankindamas katiną).

Būtų gerai, kad vaikas gimtų būtent dabar. Tik ar jis nekeršytų už katiną, ar netampytų šuns už ausų, uodegos, kojų, snukio, ar nebadytų jam akių?

Visada moksliškai mąstanti Roza pažiūrėjo į kalendorių.

– Laikas lyg ir tinka, – valdingai nusprendė ji.

– Mažai tikėtina, kad gims kūdikis, į kurį bus persikūnijęs Fredis, – tariau.

Fredis sakė pasieksiąs rausvai gelsvąją šalį, nes nori bandyti persikūnyti. Na, jau prabėgo trys mėnesiai... Nors tikimybė ir maža, bet gal mums pasisektų.

Šiaip ar taip, Rozą tokia mintis sužavėjo. Būtų fantastiška tapti persikūnijusio Fredžio tėvais.

Mes ir vėl pirmtakai. Ar kam nors buvo kilusi mintis pagimdyti vaiką kaip talpyklą iš anksto pasirinktai sielai? Tai buvo šiek tiek panašu į vazos gaminimą norint pamerkti jau nuskintas gėles.

– Prie darbo, – su įkarščiu paraginau aš.

Nors mudu smagiai apsikabinome, mačiau, kokia liūdna buvo Roza, kai padėjo galvą ant pagalvės.

Paklausiau, kas atsitiko. Ji atsiduso ir liepė man prisiekti, kad aš visada užsikimšiu ausis, jei tik Raulis norės atskleisti man antrąją tiesą.

– Jis liausis, – teisinau draugą. – Raulis kandus, jis nelaimingas, nes sužinojo, kad jo motina nužudė tėvą. Aš jį suprantu.

– Tačiau tu čia niekuo dėtas, – nesutiko ji. – Nesuprantu, kodėl kyla nesveikas noras bet kuria kaina nemalonias Šėtono paslaptis atskleisti būtent dabar. Kad ir kaip būtų, tu jam neblogai užvažiavai. Net nežinojau, kad mano vyras turi tokį boksininko talentą! – džiaugėsi ji glausdamasi prie manęs.

Aš nusiminiau.

– Pirmą kartą gyvenime trenkiau, kad suteikčiau skausmą... Ir praradau geriausią draugą.

– Ne, – ryžtingai pareiškė ji. – Raulis ant tavęs visai nepyksta. Štai ką sakydavo mano dėdė Gijomas: „Jei kas nors ant jūsų supyksta, tai iš tikrųjų jis pyksta ne ant jūsų, o ant savęs.“

Mes vėl mylėjomės. Vis vijau į šalį mintį: „Iš tikrųjų, o ką gi aš darau?..“ ir stengiausi pakeisti ją malonesnėmis mintimis ir pojūčiais.

Paskui žavinga naktiniais marškiniais vilkinti Roza išėjo į balkoną pasigrožėti žvaigždėta naktimi. Švietė didelis žvaigždžių apsuptas mėnulis.

– Kartais klausiu savęs, ar mes nesame raganų parankiniai, – širdo ji. – Pažiūrėk, kaip mus supriešino paskutinės Rojaus zonos tyrimas.

– Tačiau tikiuosi, jog tu neketini palaikyti obskurantų, norinčių, kad mūsų tyrimai būtų uždrausti?

– Žinoma, ne. Paprasčiausiai reikėtų vengti tokio nemalonaus drabstymosi purvais. Raulio istorija tikriausiai yra perspėjimas mums visiems. Įsivaizduok, kad ten atsidūręs bet kas gali sutikti angelą, kuris išklos jam bet kokias tiesas!

– Pakanka būti ramiam. Raulis man pasakė, kad aš esu našlaitis. Na ir kas? Tai visiškai nieko nekeičia. Priešingai, dabar jaučiu dar didesnį dėkingumą įtėviams už tai, kad jie priėmė mane ir užaugino.

Prašiau pasakyti antrąją tiesą, norėjau sužinoti, ar įstengsiu ją ištverti. Ji nesutiko. Ir privertė mane pažadėti, kad niekada daugiau to nebeklausinėsiu. Aš perskaičiau jos akyse, kad antroji tiesa pridarytų daug daugiau žalos negu pirmoji.

Vis dėlto nežinau, ar gali būti kas baisiau, negu sužinoti, kad tėvai, kuriuos laikei savais, nėra tikrieji tėvai.

Mes užmigome vienas kito glėbyje.

Rytą Raulio nebebuvo. Jis dingo ir niekas nežinojo kur.

Tanatodrome likau vienas su trimis „savo“ moterimis: Roza, Amandina ir Stefanija. Mano žmona pritvirtino ant mansardos sienos didžiulį plakatą, vaizduojantį Galaktiką, o viduryje – neišsenkantį Rojaus šulinį. Aš dažnai žiūrėdavau į šį paveikslą, galutinį visų mūsų pastangų tikslą. Viskas prasideda ten ir grįžta ten. Energija, šviesa, mintys, visos sielos. Ir šiukšlių dėžė, ir gimda. Mūsų gyvenimo prasmė.

Rojus.

Ten buvo Fredis... Ne tik Fredis, bet ir visi pirmieji mūsų tanatonautai: Marselenas, Jugesas, Feliksas, Radživas... Išsibarstę Fleri Meroži kaliniai...

Kartais vakarais įsitaisydavau prie imtuvo su didele antena, kurią iškėlėme aukščiausioje tanatodromo vietoje; kontrolės įrenginio ekrane stebėdavau lyg balandžių pulkus praskrendančius mirusiuosius. Geros kelionės, brangūs amžininkai.

Kiekvieną numirėlį žymi žalias taškas. Kai kurie skrenda greičiau už kitus. Tikriausiai jie nori kaip galima greičiau palikti šį pasaulį. Tik kartais matydavau į žemę grįžtančią sielą. Gal tai būdavo kuris nors iš tų, kurie, medikų padedami, išvengia pražūties, gal vienišas tanatonautas ar įsimylėjėlis, nenorintis palikti savo gražuolės, gal nužudytasis, kuris, trokšdamas atkeršyti, pasivertė vaiduokliu, gal medituojantis vienuolis ar angelas, tyliai sklendžiantis pas jį pasikvietusius žmones?

Mes manėme, kad Raulis klaidžioja kažin kur ieškodamas motinos. Iš tikrųjų jis nebuvo toli. Negalėdamas jos rasti, susijaudinęs dėl nesutarimų su mumis, jis ėjo iš baro į barą tikėdamasis, kad prireikus alkoholis padės jam patobulinti pakilimo nuo žemės techniką.

Vieną dieną išsiblaivęs, jis suvokė, kad pradėjo pats su savimi svarstyti, kas yra teisingumas. Grįžo į tanatodromą, paskambino į mano duris, atsiprašė už suteiktą skausmą ir iškilmingai pasižadėjo niekada daugiau nė nebandyti atskleisti antrosios tiesos, kurios aš, laimė, nesužinojau.

Nors ir nelabai tvirtai, padėkojau jam. Žinoti, kad esama tokios informacijos, kuri gali apversti visą gyvenimą aukštyn kojomis ir savo noru jos nepaisyti, man nelabai patiko.

Vakare mane aplankė įmotė ir įbrolis. Jie man buvo visai svetimi, ir aš ėmiau svarstyti, kokią vietą jie užima mano gyvenime. Tėvams visada buvau vienas iš savų, nekildavo nė menkiausio įtarimo. Jie rūpinosi manimi. Saugojo paslaptį. Kai bardavo, man kildavo noras priešintis jiems kaip tikram jų vaikui. Galėjau išsivaduoti iš Edipo komplekso, galėjau nesąmoningai įsimylėti nepakenčiamą motiną, galėjau tapti varžovu apgailėtinam savo broliui. Nuoširdžiai dėkoju už viską.

Tikrasis teisingumas tikriausiai yra toks: padėkoti tiems, kurie padarė jums ką nors gera ir nesižeminti prieš tuos, kurie kenkė. Viskas atrodo taip paprasta, tačiau dažnai elgiamasi atvirkščiai ir net neaišku kodėl.

Išbučiavau juos kaip niekada nebuvau bučiavęs, galvoje sukosi mintys, kad jokiu būdu nesutikčiau ten, aukštai, bendrauti su tikraisiais savo tėvais, kurie paliko mane kaip skudurų krūvą. Manęs nedomino jokie motyvai (žinoma, labai suprantami), paakinę juos žengti tokį žingsnį, aš net nenorėjau jų matyti. Jei jie mane paliko, palikau juos ir aš. O tuos, kurie mane įvaikino, aš įtėvinau.

Turėjau tik vieną tikrą šeimą: dramblotą motiną ir bukagalvį brolį Konradą. Raulis padėjo suvokti man tiesą.

Draugų nepasirinksi per prievartą, o šeimą vis dėlto galima pasirinkti!

224 – KRIKŠČIONIŲ MITOLOGIJA

„Skelbiama apie Kristų, kad jis buvo prikeltas iš numirusių, tad kaipgi kai kurie jūsų sako, jog nesą mirusiųjų prisikėlimo? Jeigu nėra mirusiųjų prisikėlimo, tai ir Kristus nebuvo prikeltas. O jei Kristus nebuvo prikeltas, tai tuščias mūsų skelbimas ir tuščias mūsų tikėjimas. [...] Ir jei vien dėl šio gyvenimo dėjome savo viltis į Kristų, tai mes labiausiai apgailėtini iš visų žmonių. [...] Jei mirusieji nebus prikelti, tai *valgykime ir gerkime, nes rytoj mirsime**." (* Iš 22,13.)

PIRMAS LAIŠKAS KORINTIEČIAMS 15,12–32

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

225 – PASKAITOS

Naudodamiesi tuo, kad kol kas paslaptis neatskleista, mes pagausinome kelionių, kad kiek įmanoma geriau išžvalgytume paskutinę Rojaus zoną.

Angelai buvo pripratę prie nedidelės mūsų tanatonautų grupės vizitų. Jie vadino mus Didžiaisiais mažosios savaitės pasiryžėliais. Norom nenorom jie sutikdavo atsakyti į mūsų klausimus, tarsi tie pokalbiai būtų buvę jau gerai žinomos procedūros dalis.

Kai šiek tiek geriau pažįsti angelus, pamatai, kad jie malonūs ir labai protingi. Tai aukščiausieji bodhisatvos, lamų elitas, patys švenčiausieji.

Pamažu vis aiškiau pradedame suvokti gyvenimo prasmę, be mūsų, daugiau niekas to nežino. Vieną dieną Liusinderis nusprendė, kad tokia padėtis užsitęsė per ilgai. Buvo prezidento rinkimų trečiai kadencijai išvakarės. Visų sričių – ir politikos, ir ekonomikos, ir diplomatijos – rezultatai, kuriuos jis pasiekė, buvo pragaištingi. Į rinkimų kovą jis galėjo mesti tik vieną kozirį – tanatonautiką. Daug protingiau kalbėti apie angelus ir Rojų, o ne apie gamybos smukimo rodiklius, nepaprastai didėjantį nedarbą ir visiškai demoralizuojantį prekybos balanso deficitą.

Mūsų padedamas, Liusinderis tikėjosi susikurti nugalėtojo įvaizdį. Galų gale jis buvo tas žmogus, kuris pradėjo Galutinio kontinento tyrimo kampaniją, itin drąsų projektą. Suprantama, kad žmonės tikrai norės daugiau sužinoti apie tai, kas atsitinka po mirties. Taigi jiems neliks nieko kita, kaip tik mesti į urną biuletenį su Liusinderio pavarde.

Viskas atsiperka: vienas balsas prilygsta vienam žingsniui aiškinantis, kas yra mirtis. Tokia iš esmės buvo mūsų draugo rinkimų programa.

Asmeniškai aš nebuvau įsitikinęs, kad jau atėjo laikas papasakoti žmonėms, jog perėjus Mochą 6 yra baltoji šalis, kur gyvena angelai, kur visi mirusieji turi atsiskaityti už gerus ir blogus savo darbus žemėje. Aš jau žinojau, kokią naikinamą galią turi tiesa.

Ir ko tik ten, aukštai, nesužinai. Kas finansavo Kenedžio nužudymą, kas slapta planavo Marilinos Monro mirtį, kas apginklavo Ravaljaką? Kas buvo Geležinė Kaukė? Kur paslėptas pirato Juodosios Barzdos lobis? Ir būtent ten, aukštai, jei tik labai

norėsi, gali sužinoti visus sprendimus ir visus atsakymus. Ar tai iš tikrųjų gerai?

Ir dar, jei kiekvienas žinos, jog pakanka iš visos širdies paprašyti angelų, kad išsipildytų norai, kils didžiulės peštynės! Vienų norai dažniausiai prieštarauja kitų pageidavimams. Vieni geidžia valdžios, kiti – palikimo, vieni svajoja apie taiką, kiti – apie skerdynes. Kaip įvykdyti Žemės gyventojų norus?

Ar pasaulis, kuriame visi norai būtų vykdomi paprasčiausiai nusprendus angelams, netaptų tikru pragaru? „Saugokimės savo norų. Jiems išsipildžius, galime pasijusti labai nelaimingi“, – sakydavo Fredis. Aš prisiminiau, kaip linkėjau mirties ypač piktam geografijos mokytojui. Prisiminiau, kaip norėjau turėti paklusnių moterų haremą. Prisiminiau, kaip troškau mirti. Laimė, angelai neišklausė ir neįvykdė mano norų, kaip ir norų daugelio tironų, svajojusių tapti pasaulio valdovais!

– Ne, – ryžtingai paneigiau. – Jokiu būdu negalima viešai paskelbti, kad angelai egzistuoja. Žmonės dar nepasiruošę iki galo suvokti tokios žinios.

– Tai bent, – maloniai šypsodamasis nusistebėjo prezidentas. – Brangus Maiklai, sužinojęs, kad esate įsūnytas, jūs pernelyg to nesureikšminate!

Iš tikrųjų. Tačiau mane įkyriai persekioja antroji, nežinoma, tiesa... Nedrįsdamas to prisipažinti, atsakiau visai paprastai:

– Galbūt, bet pagalvokite apie Raulį ir jo motiną!

Problemą Liusinderis išsprendė akimirksniu.

– Razorbakui reikia pailsėti. Jis per daug geria. Įkalbėjau jį gydytis nuo alkoholizmo. Ir jis man pažadėjo, kai tik pasijus geriau, ateiti padėti mums prezidento rinkimų kampanijoje.

– Bet jo motina priversta slapstytis?

– Jis jai atleido.

Ši naujiena mane apstulbino.

– Kaip jums pavyko jį įtikinti?

Labai patenkintas prezidentas patrynė rankas.

– Tie angelai iš tikrųjų itin naudingi. Ne aš įtikinau Raulį, o Stefanija. Visas tas eibes išprovokavo juodasis angelas Šėtonas, o arkangelas Gabrielius, šviesioji jo pusė, pasiekė, kad Šėtonas išsrėbtų visą tą košę. Matote, brangusis Maiklai, Rojumi galima pasitikėti. Blogį visada galima paversti gėriu.

Ką galėjau į tai atsakyti? Beje, o kas aš toks, kad galėčiau priešgyniauti valstybės vadovui? Raulis tikrai galėtų jam paprieštarauti, bet jo čia nėra dėl svarbios priežasties! Stefanijai, Rozai ir Amandinai atrodė, kad nėra jokio reikalo daryti iš to paslapties. Aš paklusau jų norui.

Taip mes įžengėme į pramogų verslo laikotarpį. Su paskaitų ciklu keliavome po visą pasaulį, visur pasakojome apie mūsų susitikimus su angelais, arkangelais, serafimais, džinais ir netgi velniais. Prieš išvykdami buvome susirinkę visi kartu: Stefanija, Amandina, Roza ir aš. Ilgainiui supratome, kad Amandina – vienintelė iš mūsų, tinkanti tokiai veiklai.

Netikėtai atsiskleidė iš pradžių visai nekalbios ir labai santūrios medicinos sesers oratorės talentas. Progai pasitaikius, ir patys didžiausi tyleniai kartais tampa puikiais oratoriais.

Amandina mokėjo perduoti savo aistrą. Ji su susižavėjimu prisimindavo Rojų ir vis dažniau keliaudavo į ten ieškoti (iki šiol bergždžiai) Fredžio ir pasikalbėti su šventuoju Petru. Be to, neseniai tapusi našle, ji įgijo daugiau pasitikėjimo. Našlė negalėtų meluoti, juo labiau kad jos vyras – geriausias tanatonautikos skrydžių specialistas!

Amandinos paskaitos tapo tikrais spektakliais. Ji netikėtai pasirodydavo prožektorių šviesoje juodais drabužiais skambant *Carmina Burana* uvertiūrai. Lyg šviesus angelas varno kūnu, ji vis labiau panėšėjo į vaiduoklį – tokius vaiduoklius aš sutikdavau per savo keliones.

Vieną vakarą, kai ji baigė paskaitą, ranką pakėlė žurnalistas.

– Aš nesuprantu, kas yra sielų vertinimas. Jūs iš tikrųjų norite pasakyti, kad ten, aukštai, skaičiuojami teigiami ir neigiami taškai?

Prieš atsakydama, ji kiek pamąstė.

– Taip. Gyvenimas šiek tiek panašus į bakalauro egzaminą. Kad gautum teigiamą įvertinimą, reikia pakartoti tai, ką išmokai. Vis pridedama, dauginama, didinama, kol galų gale apskaičiuojamas vidurkis.

Auditorija ėmė bruzdėti.

– Kiek gi tada reikia, – klausinėjo tas pats vyras, – surinkti taškų, kad sielai nebereikėtų persikūnyti?

Šventasis Petras nešykštėjo aiškinimų, todėl Amandina galėjo pateikti tikslius skaičius:

– Šešių šimtų taškų. Trijų arkangelų teisėjų skaičiavimais, tam, kad nebereikėtų perlaikyti gyvenimo egzamino, reikia surinkti šešis šimtus taškų.

Salėje kilo triukšmas. Argi gyvenimas nėra panašus į didžiulę klasę, kur visi tikisi gauti kuo daugiau taškų ir išvengti blogų pažymių ir nulių?

Šia mokykline likimo vizija daug kas nusivylė. Tačiau ji bent jau buvo logiška.

– Vienu išganingu poelgiu galima iškart pelnyti šešis šimtus taškų, – patikslino Amandina.

Palengvėjimo šnabždesys. Pakanka gerai pasielgti vieną vienintelį kartą, ir tavo gyvenimas išgelbėtas! Tada lektorė pridūrė:

– Tačiau lygiai taip pat vienas pragaištingas poelgis gali sugadinti visą gyvenimą. Vienas angelas man atvirai papasakojo, kad galima labai apsirikti manant, jog vienas ar kitas poelgis vienu ar kitu metu yra nepavojingas. Vertinimas – labai subtilus dalykas, ekspertai priversti daug laiko skirti sudėtingiems skaičiavimams. Tiesą sakant, iš dešimties tūkstančių mirusiųjų nepasitaikė nė vieno, kuriam būtų pavykę surinkti šešis šimtus taškų. Didžioji dauguma egzamino neišlaiko ir turi persikūnyti.

Pasipylė kiti klausimai.

– Ar ten, aukštai, yra ir gyvūnų?

– Taip. Jeigu gerai elgiamasi gyvenant gyvūno gyvenimą, įgau-

namas žmogaus pavidalas. Žmonės stovi ant persikūnijimo aukščiausio laiptelio, nes jie vieninteliai gali abstrakčiai mąstyti.

– Vadinasi, prieš tapdami žmonėmis, mes visi buvome gyvūnai?

– Žinoma. Vyksta evoliucija. Mineralas persikūnija į augalą, augalas – į gyvūną, gyvūnas – į žmogų, žmogus – į grynąją sielą. Tokia gyvenimo prasmė.

Amandina ką tik išdėstė visas pasaulio paslaptis, todėl klausimai pasipylė kaip iš gausybės rago:

– Ar įmanomas regresas?

– Žinoma. Jei gyvenime elgiesi labai blogai, pereini į žemesnės pakopos gyvenimą. Iš žmogaus gali tapti gyvūnu. Tačiau tokių atvejų pasitaiko itin retai.

– Kas atsitinka nelabai geriems žmonėms, tiems, kurie nėra tokie baisūs piktadariai, kad turėtų grįžti į gyvūnų lygmenį?

– Jie persikūnija į žmones, kurių gyvenimas bus ypač sunkus, tačiau, kad ir kaip būtų, jie turės parodyti gerąsias savo puses. Beje, pragaras yra čia, šioje žemėje. Tie, kurie blogai elgėsi, atgims tose šalyse, kur vyksta karai, kur siaučia badas. Jie bus vargšai, ligoniai, neįgalieji... Tokiomis baisiomis sąlygomis jie gauna dar vieną progą išpirkti savo kaltes. Jie galės pasiaukoti dėl kitų, parodyti gerus savo ketinimus.

Ranką pakėlė tas pats žurnalistas:

– Ar jums ten nėra tekę girdėti, kad turtingose Vakarų šalių šeimose gimsta žmonės, kurie gerai elgėsi ankstesniame gyvenime?

Amandina atsiduso:

– Tai būtų per daug paprasta. Galima būti nelaimingam, netgi labai nelaimingam, ir turtingoje Vakarų šalių šeimoje. Tačiau galima būti laimingam, labai laimingam, jaukioje ir draugiškoje aplinkoje net trečiojo pasaulio lūšnyne. Beje, būtent labiausiai išsivysčiusiose šalyse savižudybių procentas didžiausias.

Susirinkusieji sutrikę sliūkino išėjimo link.

226 – KRIKŠČIONIŲ MITOLOGIJA

„Toks ir mirusiųjų prisikėlimas. Sėjamas gendantis kūnas, keliasi negendantis. Sėjamas prastas, keliasi garbingas. Sėjamas silpnas, keliasi galingas. Sėjamas juslinis kūnas, keliasi dvasinis kūnas. Jeigu esama juslinio kūno, tai esama ir dvasinio."

PIRMAS LAIŠKAS KORINTIEČIAMS 15,42–44

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

227 – BAMBA

Raulis buvo išvykęs ieškoti motinos, o ji, nežinodama apie jo pasikeitimą, vis dar vengė susitikti su juo. Jis mažiau kalbėdavo, bet visada atrodė apimtas pykčio. Nebesisvaigindamas alkoholiu, kasdien darėsi vis niūresnis. Jis taip ilgai stengėsi susitikti su savo tėvu, o dabar niekaip nebegali rasti motinos. Be to, tai buvo tik įprastas psichoanalitinis ieškojimas. Ir šį kartą kvailystes krėtė Edipo kompleksas. Tačiau Raulis viską apvertė aukštyn kojomis. Jis labai mylėjo tėtį, o mamą norėjo nužudyti.

Stefanija kiek galėdama stengėsi jį raminti, jie daug laiko praleisdavo šnekėdamiesi. Raulis, lyg gėdydamasis ankstesnio savo poelgio, su manimi visai nesikalbėjo.

Amandina dabar jautėsi esanti įžymybė. Ji tapo pagrindine mūsų tanatonaute. Kursavo pirmyn atgal tarp Šomono kalvų ir Rojaus, o šventasis Petras, su kuriuo, kaip ji teigė, artimai susidraugavo, vadino ją mieląja savo pasiryžėle.

Liusinderio reitingas, priešrinkiminių apklausų duomenimis, kilo vis aukščiau, o Rozai ir man labiausiai rūpėjo Rojaus geografija. Kas yra už sielų vertinimo zonos? Daugybę kartų buvome priėję arti, bet niekada nepavyko apeiti Šviesos kalno ir pamatyti, kas yra už jo, nes mums trukdė per trumpos sidabrinės

bambagyslės. Be to, kadangi Roza buvo nėščia, nė vienas iš mudviejų nenorėjome rizikuoti gyvybe.

Astronomė mano žmona buvo tvirtai įsitikinusi, kad juodosios skylės gilumoje būtinai turi būti ir baltasis fontanas, išmetantis sielas lyg iš patrankos vamzdžio. Pro vieną pusę mirusiuosius įtraukia, pro kitą išstumia jau persikūnijusius. Laukdama, kol galės ten nuvykti ir savo akimis įsitikinti, ji įsitraukė į proziškesnį mokslą apie gama spindulius, turinčius dar daugiau energijos negu rentgeno arba ultravioletiniai spinduliai. Ji baigė kurti naują gama spindulių detektorių, kuriuo mes iš žemės galėjome dar geriau stebėti Rojaus prieigas ir mūsų Galaktikos centrą.

Kartą, baigęs maudytis, kurį laiką įdėmiai stebėjau, kaip kliuksi iš vonios leidžiamas vanduo. Čia, šiame verpete, ir glūdi visa astronomijos paslaptis: juoda anga, į kurią subėga naudotas vanduo. Visa energija – pačiame rato viduryje. Aš niekaip negaliu pamiršti Raulio mįslės: kaip neatitraukus pieštuko nuo popieriaus nubrėžti apskritimą ir padėti tašką jo centre?

Vanduo išbėga kanalizacijos vamzdžiais. O pro kur pasišalina mūsų sielos? Šiaip ar taip, niekada nereikia koncentruotis į galvą, visą dėmesį reikia sutelkti į centrą. Pasak Stefanijos, tikrasis „aš“ gyvena savotiškame koridoriuje, kurį laiką jungiančiame su motina. Tai bambagyslė. Per ją mes gauname maisto, kraujo ir jėgų, o gimus ryšys nutrūksta. Tačiau, anot Stefanijos, bamba dėl to nepraranda savo svarbos. Ji yra mūsų svorio centras, taigi ir tikrasis mūsų centras.

Bamba susieta su visomis zonomis, kurias ji kadaise maitino, susirgus pakanka ją sušildyti, ir šiluma pasklinda po visą kūną.

Bamba – mūsų gyvybės pradžia. Ir mirštame mes Galaktikos bamboje.

Vilkdamasis ant drėgno kūno chalatą, žiūrėjau į vonią, dabar jau tuščią.

228 – EGIPTIEČIŲ MITOLOGIJA

Senovės Egipte XVIII dinastijos valdymo metais mirusių faraonų ir tam tikrų aukštų asmenų kūnai būdavo balzamuojami laikantis labai tikslaus ir griežto ceremonialo. Pirmiausia kūnas būdavo paguldomas ant nugaros. Ceremonijai paprastai vadovaudavo Ozyrio žynys, apsirengęs kaip Horas. Jį lydėdavo keturi asistentai, simbolizuojantys keturias pasaulio šalis. Asistentai nuraudavo lavonui plaukus, paskui prapjaudavo kairę pilvo dalį diafragmos srityje. Ozyrio žynys įkišdavo ranką į žaizdą ir ištraukdavo kilmingus greitai gendančius organus: kepenis, blužnį, plaučius, žarnas, skrandį. Nuvalęs juos ir išmirkęs augaliniuose konservavimo tirpaluose, sukišdavo atgal. Kad kūnas nesuirtų, asistentai ištepdavo krūtinės ląstą derva. Paskui pripildavo į kūną alyvos, prikimšdavo audeklo ir miros, kad pilvas būtų išsipūtęs. Tą patį darydavo su kaukole. Kad pradurtų abi nosies ertmes, jie kišdavo velioniui į šnerves kietą lazdelę. Balzamuotojas galėdavo įkišti ten ir lenktą įrankį, kuriuo susmulkindavo smegenis ir pašalindavo jas pūsdamas į kitą šnervę. Išėmus smegenis, ceremonijos vadovas pripildavo į kaukolės vidų dervos, paskui sukinėdavo galvą į visas puses, kad derva pasiskirstytų tolygiai ir padengtų visą vidinį kaukolės paviršių. Galiausiai kūnas būdavo apjuosiamas lininėmis ryškiai geltonomis juostomis. Į akiduobes įsprausdavo porą medinių akių, paskui uždėdavo kartoninę laidotuvių kaukę su pieštu mirusiojo atvaizdu. Nupieštas veidas turi būti jaunas ir romus.

IŠ BULAKO (KAIRAS) PAPIRUSO NR. 3

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

229 – GYVŪNŲ ISTORIJA

Amandinos paskaitos buvo vis populiaresnės. Plakatai su jos nuotraukomis (jose ji visada atrodydavo labai patraukliai, nors niekada nepozuodavo nuoga) mano motinos krautuvėlėje buvo išperkami kaip bandelės. Toks nepaprastas jų populiarumas labai padidino šeimos smulkiojo verslo pajamas. Tačiau ne tai buvo svarbiausia Amandinos veikloje.

Iš pradžių paskaitos traukė tik originalumo ištroškusių inteligentų ir smalsuolių, ieškančių bet kokių ezoterinių žinių, dėmesį. Paslaptingi gandai sudomino ir mokslininkus. Paskui vienam televizijos kanalui kilo mintis parodyti pramoginę laidą apie mūsų tanatonautę. Pasipylus klausimams, net telefono komutatorius neatlaikė. Staiga žmonės susidomėjo savo karmomis. Jie norėjo žinoti viską: kuo buvo ankstesniame gyvenime, kuo bus, kai numirs? Nesibaigiantys klausimai: „Iš kur aš atsiradau?“, „Kas aš esu?“, „Kur aš einu?“

Vieną vakarą, po paskaitos, kai mes sėdėjome tailandiečių restorane, pokalbis pakrypo apie gyvūnų persikūnijimą. Ar gali būti, kad visi, sėdintys prie stalo, kadaise buvo kirstukai, varlės ar sraigės?

Ponas Lamberas, vis nešantis mums rožėmis kvepiančius aperityvus ir krevečių maltinukus, taip pat įsitraukė į pokalbį. Jis patikino, kad kartais ilsisi stovėdamas ant vienos kojos. Ši poza jam teikia neįtikimą komfortą. Todėl jis padarė išvadą, kad kadaise jis buvo garnys, parodė mums, kaip stovėdamas ant vienos kojos kuo puikiausiai išlaiko pusiausvyrą.

Amandina manė, kad ji kadaise buvo triušis. Ji pademonstravo, kaip gana įspūdingai krutina ausis. Ausims judant, aiškiai buvo matyti, kaip kruta skruostų raumenys. Kartais jos nosis suvirpėdavo lyg triufelis, juokdamasi ji prisipažino mums dievinanti morkas.

Gerai pamąstęs, galėjau pasakyti, kad mano atmintyje yra li-

kusių prisiminimų apie lapiną. Užgaida ar iliuzija? Aš suvokiau turįs pojūčių, patiriamų bėgant keturiomis per žolę. Žinojau, ką reiškia sulenkti ir ištiesti stuburą šuoliuojant, klastingai švytuoti ilga putlia uodega. Dar labiau susikaupęs prisiminiau ilgas žiemas, praleistas pasislėpus šiltoje oloje su savo lape ir lapiukais. Visame pasaulyje nėra geresnio poilsio.

Aš žavėdavausi ilgais pasibėgiojimais po mišką pavasarį. Lekiant dideliais šuoliais, mano snukį kutendavo samanų ir čiobrelių kvapas. Iš kur būčiau galėjęs žinoti, ką patiri bėgdamas keturiomis? Iš kur būčiau galėjęs žinoti apie malonų šilumos pojūtį oloje šaltą žiemą?

Kuo ilgiau galvojau, tuo aiškiau prisiminiau savo gyvenimą, kai buvau lapinas. Aš bėgiodavau nelabai greitai, todėl ir medžioti man ne visada sekėsi. Prisiminiau skausmingus susitikimus su ežiais. Miško kvapą. Kai buvau lapinas, uosdamas vėją galėdavau tiksliai atpažinti vietovę. Aš viską prisimenu. Ar gali taip būti?

Kitus irgi stebino panašūs prisiminimai.

Restorane ši tema sudomino ir sujaudino visus. Netrukus žmonės įsitraukė į pokalbį. Storas ilganosis ponas prisiminė kadaise buvęs dramblys, smulki nedrąsi moteris prisipažino kadaise buvusi putpelė, kuklus žmogelis, rodydamas atsikišusius dantis, prisiminė, kad buvo dinozauras – *karališkasis tiranozauras*. Iš gyvūnų jie persikūnijo į žmones.

Keista smulkmena: gilinantis į karmą, galima logiškai paaiškinti daugelį ligų. Žmonės, sergantys gerklės ligomis, dažniausiai būdavo persikūniję iš giljotinuotųjų per Prancūzijos revoliuciją. Sergantieji astma – buvę skenduoliai. Tie, kurie serga priapizma, – buvę pakaruokliai. Bijantieji uždarų patalpų (klaustrofobai) – buvę uždaryti požeminiuose kalėjimuose. Sergantieji hemorojumi – buvę pamauti ant mieto. Sergantieji parkinsonizmu – nutrenkti elektros srovės. Sergantieji kepenų ligomis – nunuodyti. Turintieji opų skrandyje ankstesniame gyvenime buvo pa-

sidarę charakirį. Sergantieji psoriaze – buvę sudeginti. Sergantieji migrena – nusižudę šūviu į galvą. Trumparegiai – buvę kurmiai.

Visi beveik tiksliai prisiminė keisčiausius gyvenimus. Žinoma, restorane atsirado daugybė buvusių viduramžių riterių, taip pat aštuoni faraonai, klebonai, prostitutės.

Visi prisiminė nepaprastus gyvenimus. Greičiausiai vaizdus, matytus... Holivudo filmuose, rodomus per televiziją. Aš norėjau patikėti tiek buvusiais storžieviais, tiek tais, kurie įsivaizdavo buvę Indiana Džonsu, Barbarela, Tentenu, Asteriksu ar Erkiuliu Puaro, nors tie personažai ir išgalvoti. Šiaip ar taip, vakaras buvo malonus.

Restorane prie mūsų prisijungė Liusinderis. Atrodo, jis irgi buvo gerai nusiteikęs. Gardžiuodamasis suvalgė lakštinių su baziliku, paskui pasakojo apie politiką.

Priešrinkiminių apklausų rezultatai liovėsi gerėję. Liusinderis jautė, kad atėjo laikas pranešti sensaciją ir galutinai pakreipti į savo pusę tokią nepastovią viešąją nuomonę. „Būtų daug geriau, jeigu Amandina galėtų ne tik žarstyti žmonėms filosofijos ir dorovės koncepcijas, bet ir papasakoti, kaip vertinamos sielos“, – teigė jis. Būtent toks pokalbis apie persikūnijimą ir buvo reikalingas. Reikėjo išsamiai išnagrinėti tą gėrio ir blogio vertinimo sistemą. Taip radosi „Pokalbio su mirtinguoju“ idėja.

Neįmanoma nusiųsti ten, aukštyn, ektoplazminės kameros, kad nufilmuotų vaizdą, kurį net mes patys matėme nelabai ryškiai. Tikriausiai būtų galima stebėti detales ir atkartoti žodžius. Kuris iš mūsų turi tokią atmintį, kad įrašytų, paskui ir atgamintų visus telepatinius teisėjų arkangelų ir keliaujančios persikūnyti sielos dialogus?

– Maksimas Vilenas! – riktelėjo Roza. – Reporteris, rašantis apie ektoplazmas, „Mažojo iliustruoto tanatonauto“ žurnalistas, turintis labai gerą atmintį. Kaip tik tam tinkamas žmogus.

– Puiku! – sušuko Liusinderis. – Jis gebės perteikti vaizdą

piešiniais. Mano rinkėjai galės pamatyti Rojaus paveikslus sėdėdami foteliuose.

Jis jau skaičiavo, kiek balsų jam pridės toks liudijimas!

Aš žinojau, kad ektoplazmų labai geras regėjimas, nes jos mato ne akimis, o širdimi. Argi aklas Fredis nebuvo pats geriausias tanatonautas? Vis dėlto kiekvieną kartą, kai sutikdavau Maksimą Vileną, niekaip negalėdavau suprasti, kaip jis ten, aukštai, apsieina be didžiulių akinių.

Mažas, trumparegis, putlutis, su barzdele, pašaipios veido išraiškos Maksimas Vilenas nepaprastai priminė Tulūzą-Lotreką.

Rytojaus dieną mes pasikvietėme jį į tanatodromą.

– Koks jūs laimingas turėdamas tokią atmintį, – koketavo Amandina, kai jis priėmė mūsų kvietimą. – Jeigu tučtuojau neužsirašau, tuojau pat viską pamirštu.

Putlias žurnalisto lūpas perkreipė liūdna šypsena.

– O aš vargstu kaip tik dėl to, kad turiu per gerą atmintį, – atsakė jis. – Kartais norėčiau ką nors užmiršti.

Jauna moteris žiūrėjo į jį nustebusi, tad jis paaiškino:

– Informacija, patekusi į mano smegenis, iš ten nebeišeina. Visiškai nereikalingų žinių tiek daug, kad man net darosi sunku. Daugybę kartų pradėdavau rašyti knygą, pateikdavau gausybę citatų, todėl ji atrodydavo kaip plagiatas. Norint sukurti savo kūrinį, pirmiausia reikia užmiršti visus kitus kūrinius. Aš negaliu to padaryti.

Visada pavydėjau Vilenui enciklopedinės atminties, o dabar mačiau, kad tai tapo kliūtimi. Iš tikrųjų kartais taip malonu pamiršti... O, jeigu aš galėčiau kur nors giliai nukišti tą prakeiktą antrąją tiesą!

Mėgstantis kitus kiršinti Liusinderis iškart pasigavo šią mintį ir savo „gebėjimą užmiršti“ pateikė kaip ypatingą bruožą. Taip jis laisvai galėjo imtis pirmtakų siūlytų priemonių, nors pats, kai buvo opozicijoje, joms nepritarė. Jis mielai atleido visiems, kurie buvo jį įžeidę, ir užsitarnavo kilnaus žmogaus reputaciją; tai labai prisidėjo prie jo populiarumo.

Vargšas Maksimas! Jis nemoka užmiršti, todėl visada bus tik žurnalistas, nelemta išsipildyti jo svajonėms tapti rašytoju!

Dabar galima pasinaudoti jo gebėjimais. Mes pradėjome ruoštis misijai. Sudarėme tokį planą: Stefanija, Roza, Amandina ir aš, kalbėdamiesi su angelais, atitrauksime jų dėmesį, o Maksimas įkops kiek įmanoma aukščiau į Šviesos kalną ir išklaus, kokie yra galutiniai nuosprendžiai.

Gaišti nebuvo ko. Po trijų dienų mūsų grupė išskrido rinkti ektoplazminės informacijos, dar sensacingesnės negu pasakojimai apie Rojaus kautynes, kurie ir išgarsino Vileną.

Visus pokalbius Maksimas susidėjo į smegenis. Jie, kaip ir piešiniai, buvo išspausdinti „Mažajame iliustruotame tanatonaute", vėliau antrame Amandinos Balius veikale „Pokalbis su mirtinguoju". Istorinę vertę turintis rankraščio originalas šiuo metu laikomas po stiklu Vašingtono Smitsono instituto Mirties muziejuje.

230 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

Tanatonautai visada rodė didelę pagarbą angelams. Šiaip ar taip, pakanka pamatyti angelą, tikrą angelą, ir iškart supranti, kad turi jį gerbti. Angelai tikriausiai yra tokie, kokie bus žmonės 100 000 metais. Jie tūkstantį kartų tobulesni ir įžvalgesni negu mes. Jie kitaip suvokia laiką. Žmonės yra įstrigę tarp praeities, su kuria turi susitaikyti, ir ateities, kurios bijo. O angelams neegzistuoja dabartis, praeitis ir ateitis. Jie pateikia mums visiškai naują sąvoką „dabartis–ateitis". Angelas nuolat išskiria trumpalaikius, vidutinius, ilgalaikius kiekvieno savo veiksmo padarinius ir renkasi „dabartį–ateitį", kaip mes renkamės patiekalą. Tarkuodami morkas, jau iš anksto žinome, kokį skonį pajusime burnoje. O angelas, kad ir ką darytų, visada žino, kas iš to išeis.

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

231 – TRUMPA MAKSIMO VILENO BIOGRAFIJA

Kai Maksimas Vilenas buvo mažas, jis buvo normalus vaikas, niekuo neišsiskiriantis iš kitų. Tik, kai kalbėdavo, niekas jo nesiklausydavo. Vos pradėjusį sakinį jį lyg tyčia kas nors pertraukdavo. Namie, sėdint prie stalo, pertraukdavo paprasčiausiai prašydami: „Paduok druskos"; pradinėje mokykloje mokytojas sakydavo: „Dabar pereisime prie kitos temos." Vos tik jis praverdavo burną, visų dėmesys nukrypdavo kažkur kitur arba kas nors pradėdavo šnypšti nosį.

Maksimas dėl to įsižeisdavo, nepaisant to, visada įdėmiai klausydavo bet kokio pašnekovo ir galėdavo ištisas valandas neištarti nė žodžio, tik kaupti atmintyje viską, ką jam dėstydavo.

Malonindamas pašnekovus dėmesiu, jis įsigijo daugybę draugų, o šie paeiliui išklodavo jam savo nuomonę ir žinias apie tokius keistus reiškinius kaip hipnozė, sekurizmas, Viktorijos laikų literatūra, informatika, graikų ir romėnų kovos, astrofizika, Napoleono karų strategija, matematika, dodekafoninė muzika ir dar daug kitų. Tos žinios pildė jo minčių bagažą.

Tačiau Maksimui buvo sunku visą laiką tik imti ir nieko neduoti. Iš pradžių jis stengdavosi įtempti klausą. Paskui norėdavo, kad ir jam būtų skiriama nors kiek dėmesio. Tačiau, vos tik jis pradėdavo dėstyti savo samprotavimus, tėvai imdavo žiovauti ir kreipdavo pokalbį kitur, o mokytojai abejingai sakydavo: „Labai įdomu, bet ne į temą." Panašiai būdavo ir bendraujant su draugais.

Gal žemas ir švelnus jo balsas migdė? Žemi garsai veikia širdį, liūliuoja ir migdo. Skambūs ir skardūs garsai, priešingai, jaudina ir įsimena, nes jie patenka tiesiai į smegenis. Maksimas nusprendė, kad daugiau šansų būti išgirstas turi tas, kuris kalba aukštu balsu, o ne tas, kuris žemu balsu dėsto jaudinamus ir įdomius dalykus.

Jis mėgino pakeisti savąjį. Jokių rezultatų. Iš apmaudo tapo trapistų vienuoliu. Pagaliau pasijuto savas ir vertinamas tylėji-

mo įžadus davusių žmonių, su kuriais nebuvo galima kalbėtis.

Ten jis turėjo gražaus laiko viską apgalvoti ir galiausiai su viskuo susitaikyti. Jis gimė kaip priėmėjas ir niekada nebus siuntėjas. Taikiai paliko vienuolyną ir toliau kaupė žinias klausydamasis kitų. Žinoma, ir toliau jo žinios nedomino nieko, jis tapo didžiuliu žmonijos duomenų banku, galinčiu plėtotis iki begalybės. Sukaupęs tiek žinių, kurios, daugelio manymu, yra nenaudingos, jis lengvai būtų laimėjęs bet kokį televizijos žaidimą, kur reikia atsakinėti į klausimus iš bendrojo išsilavinimo.

Tačiau Maksimas Vilenas neleido sau domėtis viskuo. Jis suprato, kad geriausiai jo aistrą tenkins žurnalistika. Perskaitė visas antraštes: įvairūs įvykiai, mokslas, paskalos, politika, kultūra. Rašant jam nereikėjo nerimauti dėl balso, nes jis žinojo, kad tarp gausybės prenumeratorių tikrai atsiras bent vienas atidus skaitytojas.

Norėjo būti geriau suprastas ir patraukti įsivaizduojamo skaitytojo dėmesį, todėl pradėjo piešti. „Ne visada užtenka žodžių, – nusprendė. – Jiems papildyti dažnai reikia iliustracijos.“ Visi jo straipsniai būdavo iliustruoti piešiniais. Taip išgarsėjo „Mažojo iliustruoto tanatonauto“ metraštininkas.

Iš pradžių rašymas nelabai žavėjo. Jis veikiai suprato, kad rašant reikia laikytis griežtų taisyklių. Rašymu susižavėjo tik supratęs, kad tai – tikslusis mokslas. Maksimas Vilenas vylėsi parašyti tokį stiprų tekstą, kad bet koks skaitytojas, perskaitęs pirmą žodį, būtų prikaustytas, užhipnotizuotas ir negalėtų mesti jo į šalį neperskaitęs iki galo.

Toks tekstas būtų atkirtis visiems tiems, kurie niekada jo nesiklausė.

Maksimas sakė: „Literatūra mano vertybių skalėje užima labai aukštą vietą. Aš žinau, kad kurti gražius sakinius, personažus ar intrigą nėra svarbiausia. Pagrindinis literatūros tikslas – parašyti taip, kad žmonės mąstytų ir patys eitų dar toliau!“

Kad mąstytų ir patys eitų dar toliau...

Nepaisant didingų sumanymų ir planų, Maksimas liko tik žurnalistas, jam niekada nepavyko užbaigti nė menkiausios knygelės. Gal jis kėlė sau per didelius reikalavimus?

232 – ŽYDŲ MITOLOGIJA

„Diena, kai žmogui ateina laikas palikti šį pasaulį, būna labai baisi. Jį kaltina keturios pasaulio šalys, bausmė ateina iškart iš visų keturių pusių. Žmogaus kūne varžosi keturi elementai (vanduo, žemė, ugnis, oras), kiekvienas traukia į savo pusę. Tada prisiartina pasiuntinys, jo žodžiai girdimi septyniasdešimtyje pasaulių. Jei žmogus vertas tų žodžių, jis džiaugsmingai sutinkamas visur, o jo mirtis tampa švente, džiuginančia pasaulius. Tačiau, jei viskas yra priešingai, vargas tam, kuris nevertas tų žodžių!“

„Zoharas“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

233 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Pavardė: Vilenas
Vardas: Maksimas
Plaukai: rudi
Ūgis: 1 m 62 cm
Ypatingos žymės: nėra
Komentaras: tanatonautikos pirmtakas
Silpnoji vieta: neišraiškinga laikysena

234 – POKALBIS SU MIRTINGUOJU

Pateikiame „Pokalbį su mirtinguoju“ tokį, kokį jį paskelbė ir iliustravo žurnalistas Maksimas Vilenas.

Veiksmas vyksta pačiame Rojaus pakraštyje, Šviesos kalno papėdėje; ant to kalno sėdi didieji arkangelai, mūsų likimų teisėjai. Veikėjai: trys arkangelai – Gabrielius, Mykolas, Rapolas – ir Čarlzas Donahju, ką tik miręs Žemės gyventojas. Jo angelas sargas atvykti į teismą negalėjo, nors, tiesą sakant, tai, kad jo nebuvo, teisėjų sprendimams jokios įtakos nedarė.

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Laba diena, pone Donahju.

SIELA: Kur aš?

(Vėlė dairosi masažuodama savo ektoplazmą ten, kur anksčiau buvo neseniai amputuota kairė ranka. Vėlė pakelia galvą, žiūri į Baisiojo teismo kalvą ir tris arkangelus, laikančius rankose permatomus siūlus su daugybe mazgelių.)

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Jūs esate Sielų likimo nustatymo centre. Dabar mes įvertinsime buvusį jūsų gyvenimą.

SIELA: Įvertinsite?

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Tai bus teismas. Mes peržiūrėsime visą jūsų gyvenimą, įvertinsime visas jūsų mintis, poelgius. Paskui nuspręsime, ar galima nutraukti jūsų reinkarnacijų ciklą žemėje.

SIELA: Na, aš gyvenau labai padoriai.

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS (*tikrina dokumentus*): Tai tik jūsų samprotavimai.

SIELA: Laukdamas savo eilės, girdėjau, kad turiu teisę turėti advokatą, savo angelą sargą. Jo nėra?

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Taip, jūs turite teisę leisti dalyvauti čia ne tik savo angelui sargui, bet ir asmeniniam

demonui. Deja, dabar jie išvykę su reikalais į žemutinį pasaulį. Turbūt žinote, kad angelas sargas skiriamas žmogui jo gimimo akimirką. Tai štai, kartu su jumis gimė dar vienas žmogus, jam dabar staiga prireikė ir angelo sargo, ir demono. Teko papiktnaudžiauti valdžia. Pats suprantate, išimtinė situacija. Bet nenukrypkime į šalį. Nesijaudinkite, vis tiek būsite teisiamas teisingai. Jūsų angelo sargo ir demono mintys dabar sklando virš šito kalno ir, jeigu reikės, išgirsime viską, ką jie norės mums pranešti.

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Jūsų atvejis bus išnagrinėtas visiškai objektyviai. Esate tokioje vietoje, kur viešpatauja aukščiausias teisingumas. Mes apie jus žinome viską. Net tai, kokie būdavo jūsų ketinimai prieš konkrečiai ką nors darant.

SIELA (*karščiuodamasi*): Neturiu ko sau prikišti. Buvau labai geras. Buvau vedęs. Turėjau tris vaikus. Mirdamas palikau šeimai neblogą palikimą, dabar jie susipažino su testamentu ir, jeigu norite žinoti mano nuomonę, tikriausiai yra maloniai nustebinti.

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS (*tuo metu, kai Gabrielius mojuoja permatoma virvute su daugybe mazgelių*): Tai dar nereiškia, kad jūs elgėtės gerai. Matote šiuos mazgelius? Kiekvienas jų atitinka konkretų jūsų poelgį.

(*Ant mazgelių – daugybė prisiminimų burbulų, labai panašių į tuos, kurie pasitinka mirusiuosius už komos pirmos sienos.*)

TEISĖJAS ARKANGELAS RAFAELIS: Jūs paminėjote šeimą. Konstatuoju, kad dažnokai pravirkdydavote savo žmoną. Jūs buvote jai neištikimas, ar ne? Negana to, jūsų meilužė buvo idiotė.

SIELA (*fatališkai*): Ką gi, mūsų laikai pasižymi liberalumu.

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS (*sausu tonu*): Paprasčiausia santuokinė neištikimybė. Minus 60 taškų (*žiūri į kitus prisiminimų burbulus*). Taip pat kalbėjote apie vaikus. Bet

ar jūs kada nors jais rūpinotės? Matau, kad jiems gimus stengdavotės išvykti atostogų. Jei jie naktimis verkdavo, prisigalvodavote tarnybinių komandiruočių. Taigi visada, kai žmonai reikėdavo pagalbos, ji būdavo viena.

SIELA: Visada turėjau labai daug darbo. Dirbau kaip jautis dėl savo vaikų. Be to, sugrįžęs kiekvieną kartą apipildavau juos žaislais.

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Jūs manote, kad žaislai gali atstoti tėvą? Deja. Minus 100 taškų.

SIELA: Kokie čia dar taškai ir minusai?

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Norint baigti reinkarnacijų ciklą ir gauti amžinąją palaimą, per paskutinę viešnagę žemėje reikia surinkti 600 taškų. Kol kas jūsų sąskaita neigiama – minus 160 taškų. Taigi eikime toliau. (*Išvynioja virvelę, jo akys nukrypsta į ypač šviesių mazgelių eilę.*) Jūs įtaisėte nusenusius savo tėvus į trečios kategorijos senelių namus, lankėte juos ne dažniau kaip kartą per metus.

SIELA: Jie buvo suvaikėję, be to, visą laiką labai daug dirbau.

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Tuomet, kai jus augino mažą, jūs irgi buvote trenktas. Tiksliau, nesantūrus. Rėkdavote, seilėdavotės, išsipurvindavote, nepastovėdavote ant kojų. Tačiau jūsų tėvams pakako kantrybės terliotis su jumis, kęsti visas jūsų užgaidas.

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Taigi viską galima suversti darbui! Verčiau pakalbėkime apie jūsų sekretorę.

SIELA (*nustebusi*): Net šitai žinote?

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Mes viską matome, viską girdime, viską įvertiname. Jūsų tėvai labai liūdėjo dėl to, kad jūs su jais nebendravote. Jiems taip trūko jūsų. Be to, kuo dažniau prieglaudose lankomi senukai, tuo labiau su jais skaitosi personalas. Apie tuos, kuriuos visi pamiršo, sakoma taip: „Terliotis su tokiais nėra jokios prasmės, nes jie niekam nebereikalingi.“ Galiausiai jie paprasčiausiai pamirštami.

SIELA: Bet aš siųsdavau jiems dovanų.

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Ir vėl ta pati giesmelė. Ne dovanų jiems reikėjo, jie norėjo matyti jus, taip, kaip šito norėjo jūsų vaikai ir žmona.

SIELA: Ar jums neatrodo, kad perdedate? Toje prieglaudoje mano tėvai nebuvo nelaimingi. Kiekvieną kartą, kai juos aplankydavau, sakydavo, kad yra patenkinti, ir niekuo nesiskųsdavo...

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Jie jus mylėjo ir nenorėjo, kad jaustumėtės kaltas. Minus 100 taškų! Jūsų rezultatas nekoks – jau minus 260.

SIELA: Palaukite, kažkaip viskas pernelyg paprasta. Smerkiate ir teisiate žmogų už menkiausius nusižengimus. Manau, esate pernelyg priekabūs, visur matote tik blogąją pusę. Bet žemiškajame gyvenime esu nuveikęs ir gerų darbų.

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Ką turite galvoje?

SIELA: Pastačiau butelių fabriką. Daviau darbo bedarbiams, maitinau daugybę šeimų, gaminau daiktus, padėdavusius žmonėms geriau gyventi. Aš...

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Ką gi, pakalbėkime apie jūsų fabriką. Pirmiausia jis teršė didžiulę teritoriją.

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: O kokiomis sąlygomis dirbo jūsų darbininkai? Savo įmonėje jūs sukūrėte nepakenčiamą atmosferą: tarp administracijos ir paprastų darbininkų nuolat kildavo konfliktų. Jūs supriešinote žmones, kad galėtumėte valdyti ir vienus, ir kitus.

SIELA: Bet juk tai šiuolaikinio valdymo principas: skaldyk ir valdyk. Negalite smerkti manęs už tai, kad nebaigiau vadybos kursų!

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Už fabriką – minus 60 taškų. Iš viso minus 320 taškų. Prie to pridėsime visokias smulkmenas.

SIELA: Smulkmenas? O kas tai yra?

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Per savo gyvenimą jūs pridarėte... Cituoju: sumelavote 8 254 kartus ir tuo labai nusikaltote žmonėms; padarėte 567 nedideles niekšybes ir 789 dideles; po jūsų automobilių ratais žuvo 45 žvėreliai. Be to, jūs, pone Donahju, balsuodavote už bet ką, lošėte iš pinigų, skirtų šeimai. Jūs važinėjote pernelyg triukšminga mašina. Paskui...

SIELA (*Donahju ektoplazma nusiminusi*): Gali pamanyti, kad jūs mane laikote baisiausiu niekšu!

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Nieko panašaus aš nesakiau (*vėl žiūri į virvelę su mazgeliais, iš kurių it šampano purslai veržiasi prisiminimų burbulai*). Jūs reguliariai duodavote kraujo. Plius 20 taškų. Jūs išgelbėjote vairuotojui gyvybę; jei ne jūs, jis būtų sudegęs savo mašinoje. Plius 50 taškų. Labdaros organizacijoms atiduodavote dėvėtus drabužius, nors galėjote juos išmesti. Plius 10 taškų.

SIELA: Nepamirškite, kokiomis aplinkybėmis nutrūko mano gyvenimas!

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS (*toliau apžiūrinėdamas virvutę*): Taip, į tai verta atkreipti dėmesį. Jūs įsirėžėte į plataną, kad nepartrenktumėte dviratininko tuo metu, kai priešpriešiais važiuojantį sunkvežimį lenkė autobusas. Beje, abiejų transporto priemonių vairuotojai laukia savo eilės, jie bus teisiami iškart po jūsų.

(*Donahju ektoplazma pasisuka ir pamato dvi nekantraujančias vėles.*)

SIELA: Juk čia jie!

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Turiu pripažinti, kad šįkart jūsų refleksai suveikė puikiai. Plius 10 taškų. Galėjote gauti ir daugiau, jei būtų likęs sveikas ne tik dviratininkas, bet ir platanas.

SIELA (*pasipiktinusi*): Dar ko!

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Žinoma, tas medelis buvo labai jaunas. Galėjo augti ir augti, kada nors jo pavė-

syje būtų ilsėjęsi žmonės. Bet jūs jį nulaužėte! Kitą kartą, saugodamas dviratininką, pasistenkite nesusidurti su priešpriešiais važiuojančia mašina ir neužkliudykite medžio. Galbūt jums pavyks, ir jūs sudegsite užsiliepsnojusioje mašinoje. Sudegti gyvam – gero skonio ženklas.

SIELA: Turbūt todėl, kad tai labai baisi mirtis?

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Jūs teisus. Kuo baisesne mirtimi mirštate, tuo labiau esate panašus į kankinį. Mirtis ugnyje galėjo duoti jums 100 papildomų taškų!

SIELA: Beje, ką turėjote galvoje sakydamas „kitą kartą"?

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS (*labai ramiai*): Kad baigtųsi reinkarnacijų ciklas, reikia surinkti 600 taškų. Tai jums pasakėme pradėdami nagrinėti jūsų bylą. Taigi šį gyvenimą baigiate turėdamas minus 230 taškų. Apskritai ne taip jau blogai.

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Juolab žinant, kad jūs, pone Donahju, žmogaus gyvenimus gyvenote tik 193 kartus. Mums tereikia nusiųsti jus į kitą kūną. Pasistenkite, kad kitą kartą stotumėte prieš mūsų teismą geriau pasirengęs; dabartinis jūsų rezultatas apgailėtinas – minus 230 taškų.

SIELA (*išsigandusi*): Į kitą kūną?

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Jūs turėsite kitą kūną, kitą, naują, gyvenimą, kurį jums reikia pasirinkti pačiam.

SIELA (*labai nustebusi*): Ką? Čia galima pasirinkti gyvenimą?

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Žinoma. Visada gyvenime turi tai, ką pasirenki.

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Paskui mes tarnaujame jums; stengiamės padėti, kad būtumėte geresni. Norėdami gero, kad galėtumėte pasitaisyti, mes suteiksime jums reinkarnacijos galimybę.

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Suteiksime galimybę ištaisyti klaidas, kurių pridarėte ankstesniuose gyvenimuose. Būsimo gyvenimo pranašumus ir sunkumus pasirinkite pats. Pažiūrėkime, kokią taškų atsargą turite – minus 230.

(*Trys arkangelai pasikviečia serafimus, kurie proceso metu visą laiką skraidė jiems virš galvų. Serafimai atneša dar vieną virvelę su burbulais, kuriuose sukaupta informacija.*)

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Čia paskutinis ir pats išsamiausias sąrašas galimų jūsų tėvų, kurie dabar mylisi.

SIELA: Galiu pasirinkti tėvus?!

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Kiek galima jums kartoti? Čia galite pasirinkti visą būsimą gyvenimą. Tik atsargiai, neapsirikite! Taigi kokių tėvų pageidaujate? Griežtų ar gerų?

SIELA (sutrikusi): O koks skirtumas?

(Vienas iš tų dviejų serafimų siunčia erdve telepatinius vaizdus. Labai storas vyras ir tokia pat stora moteris mylisi nuogi lovoje ir bando išsirinkti tokią pozą, kad vienas kito neprispaustų. Gulint vienam ant kito, sueitis nepavyko, susijungė tik gulėdami ant šono.

Skamba telefonas, bet žmona numoja ranka. Partneris labai stengiasi, visas išraudęs, suprakaitavęs, garsiai kriokia. Žmona įsikibusi jam į plaukus, veidas persikreipęs.)

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Ponas ir ponia Deornai. Gana simpatinga porelė. Geri, mylintys, mėgsta globoti silpnesniuosius. Vienintelis trūkumas – jų profesija. Jie turi restoraną, jame labai mažai lankytojų, todėl jie kas vakarą suvalgo viską, kas lieka virtuvėje. Firminis jų patiekalas – pupų ir mėsos troškinys. Jie moka pagaminti gerus profitrolius su šokoladu. Labai greitai būsite toks pat storas kaip jie. Na, kaip? Deornai jums tinka?

SIELA (*su pasibjaurėjimu stebėdama porelės sueitį*): Žinoma, ne.

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Visi tėvai turi ir privalumų, ir trūkumų. Žinokite, turint tiek taškų, kiek turite jūs, negalite būti labai išrankus.

(*Dar viena serija telepatinių vaizdų.*)

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS (*sporto komenta-*

toriaus tonu): Polė šeima. Tėvas turi tabako krautuvėlę, daug rūko, jis – gerokai išgeriantis. Žmona tamsi, nuolankiai klauso savo vyro, ji – kaip užguitas šuo. Vakarais vyras grįžta namo girtas, muša visus, pirmiausia žmoną ir vaikus. Garantuoju, kad toks tipas vanos jus diržu kasdien.

(*Visi stebi, kaip Polė įsikabina nagais savo poniai į sėdmenis, o toji iš malonumo klykia.*)

SIELA: Bet juk jie sadomazochistai! Šlykštu! Prašyčiau kitą porą!

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS (*netvirtu balsu*): Su jūsų minus 230 taškų?

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Sutuoktiniai Siurnaš. Gražūs veidai, puikūs charakteriai. Jauni, sportiški, visada madingai apsirengę. Žodžiu, tėvai ir draugai kartu. Turi daug bičiulių, dažnai lankosi restoranuose, keliauja po pasaulį.

(*Visi stebi, kaip jauna graži pora smagiai mylisi po antklode.*)

SIELA (*susidomėjusi*): Pagaliau pasiūlėte tėvus, nepanašius į pabaisas!

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Viskas ne taip paprasta. Žavėdamiesi vienas kitu, jie leis jums daryti viską, kas tik šaus į galvą. Jie tokie įspūdingi, dinamiški, šalia jų būsite pilka pelė.

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Iš pradžių jiems pavydėsite, paskui imsite jų nekęsti. Jiedu rūpinsis tik vienas kitu, todėl jums jų dėmesio ir šilumos teks labai mažai. Būsite niūrus, piktas vaikas. Net sulaukę šešiasdešimties, jie bus jauni, džiaugsis gyvenimu, o jūs jau dvylikos metų būsite panašus į mažą seneliuką. Kadangi vaikui sunku prisipažinti, kad nekenčia tėvų, savo neapykantą išliesite ant kitų.

SIELA: Gerai, aš jus supratau. Ką dar turite?

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Žinokite, kad mes privalome pasakyti ir gerus, ir blogus dalykus, nors dėl to rinktis būsimus tėvus dar sunkiau.

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Štai, pavyzdžiui, sutuoktiniai Gomlenai. Jie tokio amžiaus, kada susilaukti vaikų beveik neįmanoma, tačiau naujo apvaisinimo metodo *in vitro* dėka žmona gali pastoti. Jiems būsite kaip Dievo dovana. Jie jus lepins, jūs juos ne šiaip mylėsite, o dievinsite.

SIELA (*dar labiau nepasitikėdama*): O kur čia spąstai? Nupenės saldumynais? O gal už kiekvieną blogą pažymį pers man kailį? Juk jie norės manimi didžiuotis.

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Ne, jie gero būdo pagyvenę žmonės.

SIELA: Ką gi, gerai, sutinku turėti tokius tėvus.

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Ar tikrai? Jūs juos taip mylėsite, kad atėjus laikui palikti tėvų namus šito padaryti neįstengsite. Visiems laikams būsite prie jų tarsi prirakintas, su kitais žmonėmis nebendrausite. Jūs taip stipriai prisirišite prie motinos, kad jai lygios moters pasaulyje nebus. Jūsų tėvas bus pats protingiausias, pats jautriausias.

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Be to, jie greitai mirs ir jūs liksite našlaitis; kaip iškritęs iš lizdo paukštelis, akis į akį susidursite su rūsčia tikrove. Visą likusį gyvenimą sielositės dėl to, kad likimas jus išskyrė.

SIELA (*sutrikusi*): Gal dar ką nors turite?

(*Visi mato aistringai besiglamonėjančią ant kilimo porelę prabangiai apstatytame kambaryje.*)

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Sutuoktiniai Širubliai. Kol kas jie dar myli vienas kitą, bet greitai išsiskirs.

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Išsiskyrę tėvai. Jūs liekate su motina. Ji jau turi meilužį, kuris jūsų nekęs. Kad galėtų netrukdomi mylėtis, jie užrakins jus spintoje. Už nepaklusnumą motina jus nuolat muš, mat bijos, kad per jus ją pames meilužis. Kartais savaitgaliais jus pasiims tėvas, bet ir jam labiau rūpės meilužės, o ne jūs.

SIELA: Kuo toliau, tuo gražiau...

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Ne, šie galimi jūsų tėvai turi šiokių tokių privalumų. Jūsų sieloje tvenksis pagieža visiems ir viskam. Jūs nekęsite moterų, nes jos primins motiną. Dėl to tapsite moterų numylėtiniu, tapsite klastingu širdžių ėdiku. Nekęsite ir vyrų, todėl jums kils nenumaldomas noras juos valdyti. Žmogus, kurio vaikystė buvo sunki, paprastai tampa aktyviu įmonės vadovu arba kietu politiku.

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Negana to, žmonės, sužinoję, kad jūsų vaikystė buvo sunki, jus užjaus, atleis visas nuodėmes.

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Jeigu parašysite autobiografiją, knyga bus graibstyte graibstoma, režisieriai mušis dėl teisių ją ekranizuoti. Žmonės dievina nelaimingos vaikystės istorijas.

(*Kokią akimirką Donahju ektoplazma dvejoja. Pora, kuri mylėjosi ant kilimo, jam patiko iš karto, bet jis susivaldo.*)

SIELA: Kažkodėl nenoriu būti nei Gavrošu, nei Kozete. Gal galima būti kuo nors kitu?

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: 230 neigiamų taškų! Deja, daugiau nieko negalime pasiūlyti. Nutukę restorano savininkai, geriantis tabako prekeivis, energinga jaunų gražuolių porelė, švelnūs pagyvenę tėvai, išsiskyrę palaidūnai... Rinkitės, ir kuo greičiau, nes mums dar reikia išsiaiškinti, kokios ligos jums gresia.

SIELA: Žinoma, žinoma... Bet jūs verčiate rinktis iš kelių blogybių vieną!

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Apie tai reikėjo galvoti anksčiau. Jeigu būtumėte gyvenęs padoriau, jei nebūtumėte skriaudęs žmonos ir vaikų, dabar turėtumėte daugiau taškų, ir mes pasiūlytume šį tą geresnio. Pavyzdžiui, prieš jus buvęs žmogus turėjo tik dvidešimt neigiamų taškų, todėl jam galėjome pasiūlyti puikią vyno prekiautojo šeimą. Tie nuostabūs tėvai galės išleisti jį į mokslus. Jis turi gerą progą tapti išmintingu žmogumi ir nutraukti begalinę reinkarnacijų grandinę.

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Jūs turite dar vieną galimybę – gimti atsilikusioje trečiojo pasaulio šalyje. Sotus nebūsite, užtat gyvensite tarp jus mylinčių žmonių.

SIELA: Suprantu, man tektų kentėti, bet keisti šalies nenoriu.

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Ką gi, jūsų valia pasirinkti, bet vis dėlto patariu pagalvoti apie tuos, kurie žada skirtis. Kuo labiau kentėsite žemiškajame gyvenime, tuo daugiau šansų turėsite surinkti reikiamą taškų kiekį. Jūs privalote būti apdairus, nes gyvenimas prabėga labai greitai...

(*Aplinkui plasnojantys serafimai rodo visų anksčiau minėtų porų gyvenimo scenas.*)

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Mano akimis žiūrint, toks apsisprendimas būtų teisingas, nes tada būsimajame gyvenime galėtumėte gerokai patobulėti. Iš pradžių bus sunku, bet, sulaukęs brandaus amžiaus, gausite šiokią tokią kompensaciją.

SIELA (*kreipiasi į arkangelą Gabrielių*): O ką jūs apie tai manote?

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Aš pasirinkčiau mušeiką, geriantį tabako prekeivį. Esu įsitikinęs, kad reikia išsirinkti pačią sunkiausią vaikystę. Paskui jūsų reikalai būtinai pagerės. Kada nors ateis džiugi valanda, kai parėjęs namo tėvas nebeišdrįs pakelti rankos, nes tada būsite stipresnis už jį. Ir dar vienas dalykas, džiugesnis už aną: vieną dieną, trenkęs durimis, paliksite tėvų namus, kad visiems laikams atsikratytumėte žiauraus tėvo.

SIELA: Bet juk pats sakėte, kad ankstesniame gyvenime apleidau savo tėvus!

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Kiekvienas naujas gyvenimas būna kitoks. Visai natūralu, jei sieksite atsiskirti nuo piktų tėvų, žinoma, jeigu paskui jiems viską atleisite. Už tai įgysite kelis teigiamus taškus!

(*Įdėmiai peržiūrėdama sutuoktinių porų projekcijas, Čarlzo Donahju ektoplazma ilgai mąsto.*)

SIELA (*pagaliau sunkiai atsidusdama*): Gerai. Imu žadančius skirtis nedorėlius, ir pirmyn!

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Kartoju, tai – geras pasirinkimas. Jei sutinkate, po devynių mėnesių būsite Širublių vaikas.

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Dabar pereikime prie sveikatos problemų. Čia irgi galite rinktis. Turėdamas 230 neigiamų taškų, galite išsirinkti dvi bet kokias ligas; jų sąrašas toks: reumatas, skrandžio opa, nuolatinis dantų skausmas, lėtinė veido nervo neuralgija, dažnas nervų nesuvaldymas, trumparegystė, galinti baigtis aklumu, kurtumas, žvairumas, nemalonus kvapas iš burnos, psoriazė, vidurių užkietėjimas, Alzheimerio liga, kairės kojos paralyžius, mikčiojimas, lėtinis bronchitas, astma.

SIELA: Na, na...

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Paskubėkite, kitaip aš išrinksiu už jus. Nepamirškite, kad už jūsų – labai ilga eilė!

SIELA: Gerai, surizikuosiu, tebūnie skrandžio opa ir astma.

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS (*kažką žymėdamasis*): Neblogai. Matau, pone, jūs puikiai nusimanote apie ligas.

SIELA: Reikalas tas, kad praėjusiame gyvenime prisikentėjau nuo lėtinio bronchito ir dantų skausmo. Tai buvo nepakeliama. Todėl ir nutariau išbandyti ką nors kita.

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Dar vienas mažas formalumas. Kuo norite gimti? Berniuku ar mergaite?

SIELA: Koks skirtumas?

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Gimęs vyru, privalėsite tarnauti kariuomenėje, be to, trumpiau gyvensite, ne ilgiau kaip 80 metų. Gimęs moterimi, nors teks kančiose gimdyti, galite išgyventi iki 90 metų.

SIELA: Palaukite, bet, jeigu būsiu moteris, negalėsiu tapti didžiu charizmatiniu vadu ir moterų širdžių ėdiku. Juk žadėjote!

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Tipiškas vyriško tamsumo pavyzdys. Patikėkite, jūs klystate. Ateitis priklauso moteriškosios lyties tironėms. Visi vyrai bus jums po kojomis, niekas netrukdys jų valdyti. Be to, papročiai nuolat keičiasi. Vis dažniau ne tik prie įmonių, bet ir prie valstybių vairo stoja moterys.

SIELA: Bet gimdyti... Kiek žinau, tai labai skausmingas procesas, ar ne?

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Rekomenduoju jums periduralą. Be to, žinokite, kad moters orgazmas devynis kartus stipresnis nei vyro. Tikrą pasitenkinimą gali patirti tik moteris.

SIELA: Žinoma, apie tai jūs nusimanote geriau negu aš.

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Kaip manote, kodėl mergaičių gimsta daugiau negu berniukų? Žmonės žino, ką daro, jie žino, kas geriau.

SIELA: Ką gi, tada būsiu moteris.

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Dabar pakalbėkime apie jūsų tikslus apskritai. Jūs, žinoma, neprisimenate, bet jūsų siela, atsiradusi prieš septynis šimtus tūkstančių metų, visada norėjo sukurti paveikslą, kuris padarytų perversmą tapyboje. Bet ką aš matau jūsų byloje? Kažkokias neperspektyvias tepliones ir piešimo pamokas mokykloje. Nė vieno ankstesnio gyvenimo neskyrėte svarbiausiai savo misijai atlikti.

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS (*su kartėliu*): Todėl suprantama, kodėl žmonija iki šiol velkasi Visatos civilizacijų uodegoje. Pakanka bent vienam žmogui neatlikti žemėje savo misijos ir kokia nors mokslo ar meno šaka ima džiūti.

SIELA: Per visus žemiškus rūpesčius neturėdavau nė minutės laiko prasiblaškyti.

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS (*prislėgtu balsu*): Jūs tyčiojatės iš mūsų? Galiu pasakyti, kad ankstesniuose gyvenimuose buvote mamutų medžiotojas, vežikas, pilies kamerhe-

ras, keliautojas po Afriką, perlų rinkėjas, kino aktorius... Ir jūs tvirtinate, kad per visą tą laiką neradote savaitės nedideliam paveikslui nutapyti?

SIELA: Manau, kad niekada apie tai net nepagalvojau.

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Dabar kito pasirinkimo neturėsite. Žmonija laukia iš jūsų dailės šedevrų. Dėl jūsų tingumo tapyba vegetuoja iki šiol. Šimtai dailininkų pasąmoningai laukia jūsų šedevro, padėsiančio ir jiems geriau reikštis, jis praturtins visą meną. Dauguma jų išeina iš šio gyvenimo taip ir nesukūrę nė vieno paveikslo.

SIELA: Iš tikrųjų labai liūdna. Šįkart stengsiuos padaryti, kiek man jėgos leis. Nors, tiesą sakant, tapyba – tokia veiklos sritis, kurioje sunku užsidirbti pragyvenimui. Dažnai dailininkai miršta taip ir nesulaukę pripažinimo. Na, tuo ir baikime.

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS (*su pašaipa*): Ką, pone, jūs skubate? Vėluojate į traukinį? Apmąstymams, dažams ir teptukams nusipirkti turėsite 90 metų! Ar tiek jums nepakaks?

SIELA: Bet, jei būsiu moteris, išgarsėti bus sunkiau.

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Bus sunku, bet jūsų nuopelnai tik didės. Jeigu jūsų kūrinys sudrebins pasaulį, – o mes šito tikimės, – už jūsų „Džokondą“, kai kitą kartą atvyksite į mūsų kontorą, pažadu 700 teigiamų taškų. Galėsite leisti sau uždirbti 100 neigiamų taškų! Šito jums pakaks paūžauti tarp eilinių paveikslų.

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Pone, jeigu skubate, galime pasiūlyti Mocarto variantą.

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Puiki mintis! Mocarto variantas!

SIELA (*susidomėjusi*): O kas tai yra?

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Savo šedevrą jūs sukursite labai greitai, bet liksite beveik nežinoma. Uždirbsite skatikus, gyvensite vargingai, nors tapysite labai daug, ir kiek-

vienas naujas paveikslas bus geresnis už ankstesnį. Paskui – braukšt! – mirštate jauna. Trisdešimt penkerių, kaip Volfgangas Amadėjus Mocartas. Na, jei norėsite, galėsite pratempti iki trisdešimt devynerių.

SIELA (*dvejodama*): Skamba gana viliojamai. Ko gera, sutinku...

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Palaukite, mes dar nebaigėme. Privalome išrinkti jums mirtį.

SIELA: Mirtį? Bet aš jau dabar miręs!

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Turiu omenyje būsimą jūsų mirtį. Viską turime numatyti iš anksto.

SIELA: Norite pasakyti, kad aną kartą padariau kvailystę pasirinkdamas plataną?

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Žinoma! O ką pasirinksime dabar? Vėl automobilio avariją? O gal perdozuosite kokaino? Gal koks nors atstumtas gerbėjas arba dūsautojas jus nužudys? Būdų, kaip mirti, turime daug: banditus gaudantis policininkas apsirinka ir kulka tenka jums; iš balkono ant galvos nukrinta vazonas, be to, galima nuskęsti, nusižudyti. Kuo baisesnė mirtis, tuo daugiau teigiamų taškų. Pavyzdžiui, daugybė albigiečių, gyvenimą baigusių ugnyje, už užsidirbtus taškus galėjo nutraukti savo reinkarnacijų grandinę. Kadaise buvo madinga deginti žmones ant laužo. Bet yra ir kitų gerų būdų baigti gyvenimą. Už žūtį nekaltam elektros kėdėje skiriama 300 teigiamų taškų, tiek pat skiriama mirusiam nuo vėžio.

SIELA: Būtų gerai mirti staiga, pavyzdžiui, miegant lovoje. Taip, noriu užmigti, paskui pabusti miręs.

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Deja, gerbiamoji ektoplazma, už jūsų taškus – 230 neigiamų – suteikti tokios malonios mirties negalime. Jūsų išėjimas iš gyvenimo turi būti smurtinis; tokiu atveju jūs įgytumėte dar vieną aurą. Prisiminkite Van Gogą! Tas žmogus ne tik genialiai tapė, jis mokėjo dar ir kentėti, negana to, įsigudrino ir numirti kančiose! Už tai užsidirbto 600

taškų ir nutraukė savo reinkarnacijų ciklą. Jis tapo grynąja siela. Siūlau sekti jo pavyzdžiu.

SIELA (*gailiai*): Bet aš nenoriu kentėti!

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Šiaip ar taip, į žemę einama ne pramogauti. Be to, su tėvais, kuriuos pasirinkote, jūsų gyvenimas ir taip nebus rožėmis klotas!

SIELA: Na, gerai, sutinku nusižudyti. Greitai ir be skausmo.

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Galite iššokti pro langą.

SIELA: Tai neįmanoma. Bijau aukščio.

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Tada persipjaukite venas vonioje, prisileidęs šilto vandens. Tik žinokite: pjūviai turi būti gana gilūs. Kitaip nieko neišeis. Ir pasistenkite gerai išgaląsti skustuvą.

SIELA (*su pasibjaurėjimu klausydama patarimų*): Tiek to, sutinku nusižudyti vonioje.

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS (*maigydamas virvelės mazgelius*): Taigi viską sumuoju. Sutarėme taip: jūs gimsite moterimi, turėsite skrandžio opą ir astmą. Tėvai jus muš negailėdami. Pasistengsite kuo greičiau nutapyti paveikslą. Mirsite vonioje persipjovusi venas skustuvu. Visa kita galite improvizuoti. Imamės kito?

TEISĖJAS ARKANGELAS RAPOLAS: Palaukite. Dar reikia užpildyti požymių kortelę.

SIELA: Kas tai?

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Nesijaudinkite. Ten bus surašytos kai kurios jūsų ypatybės, fiziniai požymiai. Čia jums nieko nereikia galvoti. Viską sprendžiame mes.

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Taigi vardiju iš eilės:

Fizinė jėga: mažesnė už vidutinę.
Grožis: daugiau nei vidutinis.

Žvilgsnio intensyvumas: daugiau už vidutinį.
Balso stiprumas: vidutinis.
Charizma: labai aukšto lygio.
Gebėjimas logiškai mąstyti: žemo lygio.
Gebėjimas meluoti: aukšto lygio.
Techniniai gebėjimai: žemo lygio...

SIELA: Ką tai reiškia?

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Tai reiškia, kad panelei bus nelengva išlaikyti teises, kad panelė nepasitaisys skalbyklės. Tik tiek.

SIELA: Cha! Jeigu būsiu graži ir protinga, rasiu ką nors, kas prižiūrėtų mano gelžgalius!

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS (*gūžtelėjęs pečiais*): Skaitau toliau:

Intelektas: vidutinis.
Gebėjimas gundyti: aukšto lygio.
Atkaklumas: aukšto lygio.
Kantrumas: žemo lygio.
Kulinariniai gebėjimai: žemo lygio.
Jautrumas: aukšto lygio...

SIELA: Ką, krėsiu kvailystes?

TEISĖJAS ARKANGELAS GABRIELIUS: Apskritai taip.

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS (*nervindamasis, nepatenkintas, kad jį visą laiką pertraukia*):

Gebėjimai groti muzikos instrumentais: žemo lygio.
Noras turėti vaikų: vidutinis.
Domėjimasis sportu: neaukšto lygio.
Gebėjimas šaudyti iš revolverio: aukšto lygio.

SIELA: Kraukit, kraukit daugiau! Juk aš sutikau savo valia! Ką dar pasakysite? Kad puikiai spręsiu kryžiažodžius? Naujam gyvenimui iš anksto nulemtų dalykų daugoka, jie nuo mano norų nepriklauso. Protestuoju!

TEISĖJAS ARKANGELAS MYKOLAS: Na, matote! Choleriškas jūsų temperamentas jau reiškiasi. Bet mes turime baigti:

Gebėjimas pasiekti savo tikslus: aukščiausio lygio.
Gebėjimas niurzgėti: žemo lygio.

235 – KRIKŠČIONIŲ MITOLOGIJA

„Mes būsime angelų broliai. Kai mus įves į dangaus kiemą, pamatysime, koks žavus angelų choras. Ir koks džiaugsmas visą amžinybę broliuotis su tokia daugybe palaimintųjų dvasių! Angelai dvasingi, palyginti su jais, mūsų menininkai ir genijai tėra pigmėjai.“

KANAUNINKAS G. PANETONAS

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

236 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

MIRUSIŲJŲ TERITORIJOS DETALUSIS PLANAS

1. Pakilimas nuo žemės.
2. Gyvybės ženklų dingimas. Imtuvo signalo perdavimo dažnis – apie 86 kilohercus.
3. Koma.
4. Išėjimas iš šio pasaulio.
5. Skrydis atmosfera. Trukmė – apie 18 minučių.

6. Didelio besisukančio šviesos rato, vadinamo Galutiniu kontinentu, pasirodymas. Rojaus prieangis. Žydrasis paplūdimys.

7. Sustojimas Teritorijoje nr. 1.

TERITORIJA NR. 1

Zona: koma trunka ilgiau kaip 18 minučių.

Spalva: mėlyna.

Pojūčiai: potraukis, vanduo, erdvė. Vėsa ir džiaugsmas.

Ryškios šviesos trauka.

Patarimas: nebijoti pereiti pirmą mirties sieną.

Baigiasi Mochas 1.

TERITORIJA NR. 2

Zona: koma trunka ilgiau kaip 21 minutę.

Spalva: juoda.

Pojūčiai: baimė, pasibjaurėjimas, šaltis, siaubas.

Ant devynių vienas už kitą statesnių skardžių akistata su pačiais nemaloniausiais prisiminimais.

Šviesa matyti, bet ją temdo prisiminimai.

Patarimai: suprasti savo praeitį ir įstengti prisiimti atsakomybę už kiekvieną savo veiksmą.

Baigiasi Mochas 2.

TERITORIJA NR. 3

Zona: koma trunka ilgiau kaip 24 minutes.

Spalva: raudona.

Pojūčiai: pasitenkinimas, šviesa, šiluma, drėgmė.

Akistata su didžiausiomis savo ydomis ir kvailiausiomis fantazijomis. Čia į paviršių iškyla labiausiai tramdomi norai. Svarbu pasipriešinti jiems, nepasiduoti. Palikus savieigai, gali likti prilipdytas prie lipnios sienos.

Patarimas: neįsijausti į savo fantazijas.

Baigiasi Mochas 3.

TERITORIJA NR. 4

Zona: koma trunka ilgiau kaip 27 minutes.

Spalva: rausvai gelsva.

Pojūčiai: kova su laiku, skersvėjai, stiprus vėjas.

Vizija: į amžinybę nusidriekiančios mirusių merginų, lėtai einančių per didžiulę cilindro formos lygumą, eilės.

Akistata su laiku. Mokymas kantrybės, kai minutės virsta valandomis, o valandos – mėnesiais. Yra galimybė susitikti ir pasikalbėti su įžymiais mirusiais žmonėmis.

Patarimai: išsivaduoti iš baimės prarasti laiką ar norą jį susigrąžinti. Nesipriešinti sąstingiui. Elgtis taip, lyg būtum nemirtingas.

Baigiasi Mochas 4.

TERITORIJA NR. 5

Zona: koma trunka ilgiau kaip 42 minutes.

Spalva: geltona.

Pojūčiai: aistra, jėga, galybė. Visų iki šiol nežinomų paslapčių atskleidimas. Čakrų esmės suvokimas ir trečiosios akies atsivėrimas jogams. Daoistai atranda tobulo Dao kelią. Kabalos paslapčių atskleidimas žydams. Alacho sodo radimasis musulmonams, Edeno sodo – krikščionims.

Absoliutaus pažinimo vieta. Kiekvienas randa savo būties pateisinimą. Gyvenimo prasmės suvokimas – nuo nepaprastai didelio iki nepaprastai mažo.

Patarimai: nesutrikti gavus žinių, kaupti jas, o ne praryti kaip sielos skanėstą.

Baigiasi Mochas 5.

TERITORIJA Nr. 6

Zona: koma trunka ilgiau kaip 49 minutes.

Spalva: žalia.

Pojūčiai: neregėtas grožis, puikūs peizažai, svajonių ir tobulybės vizijos, nuostabios gėlės, stebuklingi augalai, siekiantys įvairiaspalves žvaigždes. Žalia absoliutaus grožio šalis.

Tačiau čia – ir nelaukto išbandymo vieta. Absoliutaus grožio akivaizdoje prasideda savęs neigimas. Jautiesi atstumiantis, nenaudingas, šiurkštus, neišprusęs.

Tai nėra kuklumo pojūtis, tai savęs paties neigimas.

Patarimas: susitaikyk, kad esi bjaurus.

Baigiasi Mochas 6.

TERITORIJA Nr. 7

Zona: koma trunka ilgiau kaip 51 minutę.

Spalva: balta.

Vieta, kur gyvena angelai ir velniai. Viduryje – ilgas mirusiųjų srautas. Gilumoje – spindintis Paskutinio teismo kalnas. Čia baigiasi sielų kelionė į naujus persikūnijimus. Trys arkangelai įvertins jų nuopelnus.

Patarimai: būti pasiruošusiam sumokėti už blogus savo darbus. Nuoširdžiai prašyti persikūnyti ir ištaisyti ankstesnių gyvenimų klaidas ir paklydimus.

Baigiasi Teritorija nr. 7.

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

237 – BŪGŠTAVIMAI

Kukliame „Mažajame iliustruotame Tanatonaute“ publikuotas Čarlzo Donahju interviu sulaukė pasaulinio atgarsio. Jis buvo išverstas į visas kalbas ir komentuojamas žymiausių psichologų, filosofų, dvasininkų, psichoanalitikų ir politikų.

Mūsų draugas prezidentas pasirodė esąs pats iškalbingiausias. Per visus televizijos kanalus jis pasakė kalbą ir paskelbė misionierių eros pradžią. Jis teigė, kad tanatonautika atvers visas duris, kurios iki šiol buvo uždarytos. Nuo šiol laikas bus skirstomas taip: iki Galutinio kontinento atradimo ir po Galutinio kontinento atradimo. Klausantis jo, atrodė, jog jis iš tikrųjų norė-

tų, kad ši nauja era būtų pavadinta jo vardu. Kad krikščionių kalendoriuje datos nebebūtų žymimos iki Kristaus gimimo ir po Kristaus gimimo. Buvo 68-ieji metai po Žano Liusinderio gimimo.

Jei Liusinderis ir nebūtų prisidėjęs prie visa to, vis tiek visi būtų supratę, kad įvyko kažkas labai svarbaus. Atsivėrė didžiosios durys, papūtęs vėjas išvėdino ilgai uždarytą kambarį.

Koks sukrėtimas, kai sužinai, kad mirtis yra šalis ir kad toje šalyje gyvena angelai, kad arkangelai ten teisia mus už buvusius gyvenimus... „Pokalbyje su mirtinguoju“ net per daug aiškiai buvo dėstoma, kad mes gyvename dorovingame pasaulyje.

Čia, žemai, gali pasirinkti, kaip elgtis – gerai ar blogai. Žmonės žemėje yra tik mokiniai, privalantys gerai išmokti pamokas, mokėti įsijausti į kito žmogaus būseną, būti kilnūs, sąžiningi.

Viskas taip paprasta, taip vaikiška ir taip dorovinga. Bet tai rūpėjo tik visokiems katekizmams. Bėgant amžiams, labai daug žmonių nustojo tuo tikėti. Daugybė įvairių konfesijų tarnų vis dėlto visą laiką kartojo, kad ateitis priklauso paklusniems žmonėms!

Kai suvokiau, koks pavojingas toks teiginys, įsikišti buvo per vėlu. Tai jau žinojo visi. Reikėjo nuplauti visus savo karmos nešvarumus, vengti gyvenime net menkiausių niekšybių. Gyventi, kentėti, mirti; daugiau niekas nesvarbu, viskas – tik epizodas kelyje į grynosios sielos viršūnę.

Mes meditavome savo mansardoje. Pro stiklines žvakių liepsnelių apšviestas pertvaras buvo matyti žvaigždžių šviesa.

Garsioji Amandina atrodė ir elgėsi kaip tikra žynė. Ji dėvėjo tik ilgas juodas kiniškas sukneles stačiomis apykaklėmis ir giliai skeltus sijonus. Visas lempas ji pakeitė sietynais. Mes skendėjome rausvai gelsvoje šviesoje.

Aš pirmas nutraukiau tylą:

– Kritinis metas. Įvykiai aplenkė mus, ir mes nebevaldome situacijos. Tanatonautika sprūsta mums iš rankų.

– To ir reikėjo tikėtis. Ji palietė per daug svarbių dalykų, –

deklamavo Amandina tragišku balsu. – Atradę mirtį, mes supratome gyvenimo prasmę.

Greitai supykstanti Stefanija užsiplieskė:

– Panašiai buvo ir Kristupui Kolumbui. Gal jis ir atrado Ameriką, bet jam nepasisekė grįžus. Jis tikėjosi sudominti žmones papūgomis ir šokoladu. Iš jo pasijuokė. Mes irgi nusipelnėme, kad iš mūsų būtų tyčiojamasi!

Vis tas Kolumbas...

– Vargšas Kolumbas mirė skurde visų užmirštas, – priminė Roza. – Mums tai dar negresia.

– Blogiausia, kad jo atradimas taip ir liko nepripažintas, – vėl susinervino italė. – Štai aiškus įrodymas: Amerika buvo pavadinta Amerigo Vespučio, vienintelio tuomet Ispanijos oficialiai pripažinto atradėjo, vardu. Taip atsitiks ir mums: nusavins ir mūsų atliktą darbą!

Reikšdamas savo pritarimą, trenkiau kumščiu į staliuką ir vos neapverčiau Amandinos kokteilių. Elgiausi juokingai, tačiau, išėjus Rauliui, man atrodė, kad privalau šaukti visu balsu ir už jį. Bent vienas iš visos mūsų grupės turėjo būti ūmus ir temperamentingas!

– Turime išsaugoti lyderiavimą tanatonautikos srityje, – šėlau aš. – Mes buvome jos pirmtakai, mes turime tęsti pradėtą darbą.

– Brangus mano vargšeli, po to, kai buvo paskelbtas „Pokalbis su mirtinguoju“, mes likome nuošalyje, – atsiduso Roza.

– Ar girdėjote, ką skelbia per žinias? – susijaudino Stefanija. – Staigiai sumažėjo nusikaltimų ir įstatymų pažeidimų. Dabar tik kvailiai žudo!

– Ką darysime? – paklausė praktiškoji Amandina.

– Nieko, – atsakė Roza. – Mes paskatinsime visus gerai elgtis. Pasaulis to dar niekada nėra matęs. Pažiūrėsime, kokie bus rezultatai.

Tylūs ir nuliūdę, mes gurkšnojome per daug saldžius nestiprius gėrimus. Fui.

238 – AMAZONĖS ŽEMUPIO INDĖNŲ MITOLOGIJA

Kadaise indėnai gvaraniai gyveno danguje kartu su dievais. Jų darbas buvo prižiūrėti žvaigždžių švytėjimą ir planetų šviesą. Kartą, šaudydamas iš lanko, jaunas ir negrabus karys peršovė dangaus skliautą. Jam prieš akis atsivėrė žemė su visais savo turtais. Kaimenės medžiojamų žvėrių, paukščių, bičių drevės, žuvys, vaisiai jam pasirodė tokie viliojantys, kad jis pasidalijo šiuo atradimu su savo broliais. Pasinaudoję akimirka, kai nematė dievai, gvaraniai numetė lianą, kad nusileistų į žemę. Taip jie atsidūrė vidury miško prie didelės Orinoko upės. Jie vaišinosi žemės gėrybėmis, tačiau veikiai nepatiklūs žvėrys išsislapstė. Lietus užtvindė vaisius, ir šie supuvo. Drebėdami indėnai pasiprašė atgal pas dievus, bet buvo per vėlu. Dangaus skliautas užsivėrė ir gvaraniai buvo pasmerkti likti gyventi toje pavojingoje žemėje, kurios taip geidė.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

239 – MALONŪS ŽMONĖS

Žmonės pamažu darėsi vis malonesni. Nebeteršė savo karmos blogais darbais, nes bijojo atsidurti ir badmiriauti Afrikoje arba kur nors be prieglobsčio Niujorke ar Paryžiuje.

Anksčiau joks mokslinės fantastikos kūrinys nebūtų drįsęs vaizduoti tokio malonaus gyvenimo. Mandagumas skynėsi kelią, plito lyg užkrečiama liga.

Labdaros įstaigos buvo užverstos dovanomis. Reikėdavo ištisas valandas stovėti eilėje, kad paliktum čekį ar geriausius savo drabužius. Ligoninės pradėjo sudarinėti laukiančių duoti kraujo donorų sąrašus.

Vietos konfliktai visame pasaulyje užgeso savaime, iš ginklų pardavėjų buvo atimtos prekės – jie buvo priversti sustabdyti

blogiui tarnaujančią prekybą. Viskas, kas buvo laikoma blogiu, nuo šiol susilaukė visuotinės paniekos. Toksikomanai nebeturėjo tiekėjų. Vos paprašius paskolos, bankininkai suteikdavo kreditą – nustatydavo pačius mažiausius procentus. Jie visai nesidomėjo, ar jų klientai pajėgūs grąžinti skolą. Už gerus darbus tiems, kurie nukentės, tikrai bus atlyginta aname pasaulyje.

Gerosios sielos būriavosi prie išmaldos prašančių elgetų. Šie apsirūpino specialiais įrenginiais, skirtais kredito kortelėms, o čekius priimdavo tik pateikus asmens pažymėjimą.

Nebereikėjo rakinti durų, nebereikėjo ir signalizacijos. Nuo šiol butų, mašinų, seifų duris buvo galima palikti atviras. Niekam nebekildavo minties vogti.

Jokio šykštumo, jokių įsilaužimų, jokių barnių, jokių peštynių, jokio smurto. Užtat klestėjo prekyba. Nenorėdami būti šykštūs, visi dovanodavo vieni kitiems dovanas. Kai aklasis norėdavo pereiti gatvę, jam būdavo ištiesiama daug norinčiųjų pagelbėti rankų.

Trečiasis pasaulis ėmė gauti didžiules subsidijas. Jei kas nors surinktų mažai taškų ir būtų priverstas persikūnyti skurdžiame krašte, jis reaguotų ramiai, nes žinotų, kad skurdūs kraštai praturtės ir ateityje ten gyvenimas bus geresnis. Visų bendras reikalas buvo siekti, kad tokių skurdžių vietovių būtų kuo mažiau.

Žmonės nuoširdžiai ar prisiversdami šypsojosi, stengėsi kokia nors grimasa ar blogu žodžiu nesukelti nepasitenkinimo artimui.

Kiekvienas deramai įsidėmėjo taisykles: persikūnijimų ciklas trunka be galo, jei netampi pakankamai geras ar protingas ir nesistengi apvalyti savo sielos. Todėl visi stengėsi kiek galėdami.

Dailės, muzikos, keramikos, netgi kulinarijos dirbtuvės buvo perpildytos. Kas žino, gal ir jis, kaip Donahju ektoplazma, turi kokį užslėptą talentą, kurį reikia kuo greičiau atskleisti? Beje, netgi patys prasčiausi kūriniai susilaukdavo pirkėjų. Rūpestingi rėmėjai, stengdamiesi padėti vargšams menininkams, ryžtingai reklamavo juos savo salonuose.

Mokytis, žengti į priekį, gebėti tobulėti. Neakivaizdinių mokyklų reklamos skelbė: „Puoselėkite savo sielos grožį. Prižiūrėkite ją kaip sodą.“

Šeimininkai siūlė savo samdomiems darbininkams geresnius darbus, bet darbininkai norėjo turėti daugiau laisvo laiko, kad galėtų išryškinti savo talentus. „Pinigų bibliotekų statyboms!“ – reikalavo profesinės sąjungos. Mūrininkai savanoriai statė jas iš peties.

Žinoma, vėl buvo susidomėta tanatonautika. Kas gali nenorėti pakilti ten, aukštai, ir susitikti su savo „brangiais mirusiaisiais“ arba bent jau pasidomėti savo karma?

240 – INDĖNŲ NAVAHŲ GENTIES MITOLOGIJA

Amerikos indėnai, ypač navahai, liguistai bijo mirties. Jie vos įstengia prieiti prie lavono. Mirusį žmogų jie skuba palaidoti, jie bjaurisi juo, net vengia prie jo liestis. Kūnas laidojamas slaptoje vietoje, kuo toliau nuo kaimo. Mirusiojo daiktai neliečiami, neinama nė artyn prie jo palapinės, nuo šiol į visus jam priklausiusius daiktus žiūrima kaip į purvinus.

Navahų mitologijoje yra Dvyniai didvyriai, kadaise pavogę iš Saulės ginklus, kad išžudytų navahus užmušti norėjusias pabaisas.

Tie baisūnai yra Senatvė, Nedorumas, Vargas ir Badas. Tai, kad jie egzistuoja, – tikras nesusipratimas. Ir nieko čia nepakeisi.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

241 – F. M. BEIEŠKANT

Pradėjęs gerti, Raulis nė nepastebėjo pasikeitimų. Gydymas nuo alkoholizmo nelabai jį veikė. Jis tebegėrė, tik vis sunkiau

būdavo rasti padavėjų, sutinkančių aptarnauti jį, baigusį gydymo kursą.

Tanatodrome beveik visada būdavome tik aš ir trys „mano“ moterys: Roza, Stefanija ir Amandina. Tuo metu maloniausia buvo leisti laiką skaitant laikraščiuose pranešimus apie gimusius vaikus ir ieškoti persikūnijusio Fredžio. F. M., F. M., F. M. ir t. t.

Mes atradome daugybę kūdikių F. M.! Fransua Morlonas, Fatima Mauiš, Frankas Minjaras, Feličitė Munina, Fernanas Melisjė, Florenas Mušinjaras, Fabjenas Merkantovičius, Firmina Magluara, Floransas Mervenas... Kiekvieną kartą susitikdavome su laimingais tėvais, tačiau, kai parodydavome vaikui tarp kitų dešimties laikrodžių, plunksnakočių ir medalių tuos, kurie priklausė Fredžiui, nė vienas iš jų neištiesdavo rankos prie asmeninių mūsų dingusio draugo daiktų.

– Dar per anksti, – guodė mane Roza. – Prisimeni laukiančiųjų eilę? Fredis dabar tikriausiai patekęs į mirusiųjų spūstį geltonojoje teritorijoje. Ten net Viktoras Hugo laukia persikūnijimo. O jeigu net jis per tiek laiko nesulaukė savo eilės, ką tuomet kalbėti apie Fredį!

– Ne visi mirusieji juda vienodu greičiu. Būdamas toks plepus, Viktoras Hugo tikriausiai vos velkasi šnekėdamasis su visais. Kiti skuba. Žiūrėk, kaip skubėjo persikūnyti Donahju ektoplazma!

– Visada siūloma apsišarvuoti kantrybe, Fredis visada buvo kantrus, – priminė man Roza.

Iš tikrųjų aš įtariau, kad ji pati tikisi pagimdyti mūsų rabiną choreografą. Po ilgų diskusijų mes pavadinome, beje, iš anksto, būsimą savo naujagimį Frederiku Marseliu Pinsonu. Tačiau tarpusavyje jau vadinome jį Fredžiu jaunesniuoju.

Aš dalyvavau gimdyme. Koks grožis! Vienas bučinys, vienas apsikabinimas, ir po devynių mėnesių mūsų meilė įgavo kitą – švelnaus, mažo, rausvo, ištroškusio, 3,2 kilogramų svorio kamuoliuko – formą. Dar niekada nebuvau toks susijaudinęs ir

susigraudinęs. Netgi mirusiųjų pasaulio vizija atrodė niekis palyginti su tokiu paprastu stebuklu, apie kurį milijonus kartų buvo sakoma: „Naujo gyvenimo pradžia."

Prieš keletą dienų mūsų bute Šomono kalvų tanatodrome gyvenome dviese. Dabar mes jau trise. Ar gali būti dar nuostabiau? Palyginti su tuo, tanatonautika ir mano karma – tik menkniekiai. Svarbu buvo tik jis, mūsų tariamasis Fredis jaunesnysis.

242 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Kreipimasis į Priežiūros tarnybą:
Tvirtiname, kad, leidus plėtotis tanatonautikai, buvo padaryta didžiulė klaida. Šiuo metu užregistruojama daugiau kaip po dešimt pakilimų nuo žemės per dieną. Technika vis patikimesnė. Ji trukdo dirbti cherubinams, serafimams, angelams ir velniams.

Priežiūros tarnybos atsakymas:
Neišpūskime. Visi žinome, kad tanatonautika turi senas tradicijas. Tūkstantmetines. Mes visada įleisdavome tuos, kurie geba mus pasiekti. Kol kas nėra motyvų elgtis kitaip.

243 – DAOISTŲ FILOSOFIJA

„Visas gyvenimas lyg sapnas. Neverta sielotis dėl mirties, kuri tėra formos pasikeitimas. Ko gailėtis buveinės, kurioje gyvenome tik vieną dieną?"

LAODZI

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

244 – FREDIS JAUNESNYSIS

Mes laukėme metus ir tik tada pateikėme mūsų Fredžiui jaunesniajam asmeninių velionio Fredžio vyresniojo daiktų atpažinimo testą.

Tai buvo tibetiečių technika persikūnijusioms sieloms atpažinti. Keliose Afrikos gentyse irgi buvo panašus paprotys. Mirusiajam nupjaudavo pirštą, kad susektų tą, kuris gims be to piršto. Tibetiečių atpažinimo technika mums tiko labiau.

Roza, Amandina ir aš klūpojome keturiomis ant kiliminės dangos prie vaiko, o jis atidžiai apžiūrinėjo gausybę laikrodžių, plunksnakočių ir medalių kaip gana įdomius ir nematytus žaislus. Tuos daiktus paprastai laikydavome šiek tiek nuošaliau, bijodavome, kad jis jų nesulaužytų arba, dar blogiau, neprarytų.

Pirmiausia mažylis susidomėjo laikrodžiais. Keletą smagiai papurtė, du sukūlė (taip pateisindamas visas ankstesnes mano baimes dėl asmeninių daiktų), galiausiai su meile čiupo tą, kuris priklausė brangiajam mūsų rabinui.

Mes jau buvome pasiruošę pulti vienas kitam į glėbį. Fredis Mėjeris grįžo į žemę mūsų sūnaus pavidalu! Roza nutraukė žaidimą.

– Neįsijauskime, – sušnibždėjo ji, o vaikas ir toliau klaidžiojo lyg po mišką tarp daiktų, išdėliotų ant kilimo.

Aš vėl pašokau, kai jis išdidžiai pamojavo Fredžio plunksnakočiu, kurį išskyrė iš kitų ir iškart pasičiupo.

Jokios abejonės. Tą akimirką buvau tvirtai įsitikinęs, kad mes radome savo gerąjį Fredį Mėjerį. Tačiau gali būti ir taip, kad jis pats mus susirado iš dangaus ir pasirinko tėvais. Nekvailas tas mūsų išminčius. Jis žinojo, kad mes jį atpažinsime! Šiaip ar taip, aš buvau įsitikinęs, kad Fredis Mėjeris ir Frederikas Marselis Pinsonas turi vieną ir tą pačią karmą.

Kiek sutaupysime laiko, juk berniukas jau turi sukaupęs daugybę žinių!

– Kai jis bus vyresnis, užrašysiu jį į choreografijos pamokas, – su entuziazmu pareiškė Amandina.

– Jis lankys ir Talmudo įstatymų mokyklą, – pridūriau aš. – Ir dar, jei mes Fredžiui jaunesniajam papasakosime apie Fredžio vyresniojo gyvenimą, persikūnijimų cikle jis galės padaryti didžiulį šuolį į priekį.

– Jis galės naudotis šešiasdešimties metų patirtimi. Bus pirmas žmogus, turintis prisiminimų iš dviejų savo gyvenimų.

Roza neslėpė, kad daug tikisi iš nepaprastų gabumų mūsų vaiko.

– Sulaukęs dvidešimties, jis jau bus tikras išminčius. Gal tas pats atsitiko ir Mocartui? Į jį persikūnijo kitas fantastiškas muzikas, ir tėvai iškart tai suprato.

Ir vieni, ir kiti susižavėję, laimingi kūrėme ateities planus.

Mes nebekreipėme dėmesio į vaiką, bet staiga Fredis jaunesnysis lyg šaltu vandeniu mus apliejo. Numetė juodą Fredžio vyresniojo plunksnakotį ir pasiėmė patrauklesnį blizgantį rausvai gelsvą pieštuką.

Sulaikę kvėpavimą, sekėme jo veiksmus. Nušveitęs tolyn velionio strasbūriečio laikrodį ir medalį, pasičiupo jūros spalvos skiltuvą ir šokolado plytą, įvyniotą į blizgantį popierių. Kaip menka. Staiga mylimas sūnelis pasirodė mums visai nepažįstamas. Kažkokio tipo, su kuriuo niekada nebendravome, gyvenimo tąsa!

Roza bandė mus guosti ir pati nusiraminti, tvirtino, kad vis dėlto tai turėjo būti kažkas geras, jei pateko į tokius namus kaip mūsų.

Ir staiga vaikas mums tapo... Kaip čia pasakius?.. Svetimas. Mes buvome nusivylę. Mums gimė paprasčiausias vaikas su nežinia kieno karma. Jis perėmė gyvenimą paprasčiausio žmogaus, ne šventojo.

Dabar mums atrodė, kad mes įsisūnijome mažylį korėjietį, ir jautėmės apgauti.

Koks nusivylimas! Vis dėlto mažyliui buvo leista suvalgyti šokoladą. Jis išsitepliojo veidą, Roza beveik bjaurėdamasi jį nuvalė.

Vakare lovoje kilo šeimyninis barnis. Žmona man priekaištavo, kad aš per daug lengvabūdiškai daviau vaikui Fredžio vardą. Dabar mes jau žinome, kad jis ne Fredis, bet vardą, kurio neturėtų turėti, privalės nešioti visą gyvenimą kaip sunkią naštą!

Negarbingai (taip niekada ligi šiol nedarydavau) jos argumentus nukreipiau prieš ją pačią, pareiškiau, kad tai jos klaida. Beje, būtent iš jos pilvo ir gimė „tas“. Juk ne iš mano. Jei būtų bent kiek pasistengusi, gal ir vaikas būtų labiau nusisekęs! Įširdusi ji nušveitė antklodę ir atšovė, jog yra tik vienas šansas iš milijardo, kad būtų taip, kaip mes norėjome. „Vienas šansas iš milijardo, kad rastum tikrąjį“, – nusivyliau.

Ji irgi buvo sutrikusi, bet negalima pamiršti, kad tas vaikas yra mūsų šeimos žmogus, paveldėjęs jos ir mano genus. O gal ir iš jo išeis kas nors gera?

– Gal išdurti jam akis ir padaryti aklą, kad jį lydėtų sėkmė ir kad jis būtų talentingas? – šaipiausi.

Roza supyko. Beje, juk mes kalbėjome apie jos sūnų, ir ji, kaip kiekviena motina, gins jį ragais ir nagais. Aš niekada nebuvau matęs jos tokios įširdusios. Ji mėtė į mane viską, kas tik pakliuvo po ranka. Priekaištavo, kad aš be iniciatyvos, kad labai atsidavęs Rauliui, kad esu silpno charakterio, kad nesugebėjau neleisti motinai ir broliui brautis į mūsų butą nekviestiems, neperspėjus ateiti pietauti visiškai nekreipiant dėmesio, ar ji turėjo laiko apsipirkti, jie niekada nėra atnešę gėlių, šykštuoliai!

Aš atkirtau, kad ji vis dėlto nėra tokia jau puiki kulinarė, kad ji pasinėrusi į astronomijos darbus, todėl vargu ar gebės rūpintis brangiuoju savo Fredžiu jaunesniuoju, nors ji ir motina.

Žodis po žodžio, ir mudu nebegalėjome sustoti. Galiausiai Roza čiupo pirmus po ranka pasitaikiusius drabužius ir išbėgo pas savo motiną.

Likau vienas kaip idiotas su Fredžiu jaunesniuoju, o jis, girdėdamas kažką verkiant, ir pats paleido dūdas. Aš barškinau mėgstamiausiais jo žaisliukais, galiausiai nunešiau vaiką į savo lovą.

Sūnui užmigus, sudribau svetainėje ir norėjau nors kiek nusiraminti skaitydamas siaubo romaną. Skaitant siaubingus dalykus, menkos problemos gal ir užsimiršta, bet aš niekaip negalėjau pamiršti, kaip elgiausi su Roza ir kokių baisybių jai prišnekėjau.

Kaip tik tuo metu smarkiai įkaušęs Raulis sumanė grįžti į tanatodromą ir netikėtai įėjo į mano butą.

Jis vos laikėsi ant kojų, tačiau suprato, kad esu labai susikrimtęs ir sugniužęs. Papasakojau jam, kas įvyko tarp manęs ir žmonos. Raulio veido išraiška buvo kažkokia keista. Ryžtingai, kaip įprasta girtuokliams, jis priėjo prie manęs ir pareiškė:

– Maiklai, atėjo laikas atskleisti tau antrą paslaptį.

Paprastai aš būčiau tuoj pat užsikimšęs ausis arba kumštelėjęs jam, kad nutiltų. Bet dabar buvau kaip nesavas. Pamiršęs visus pažadus savo žmonai, elgiausi kaip tik atvirkščiai, raginau jį kalbėti:

– Tai susiję su Roza?

– Taip, gal ir taip.

– Na, kalbėk.

Jis sudribo ant kiliminės dangos, nuo kurios jau buvo surinktos visos Fredžio vyresniojo relikvijos. Išsitiesiau ant pilvo šalia jo. Raulis kvailai juokėsi, net apspjaudė kilimą. Vos laikiausi nesupurtęs jo. Nedaug trūko, kad pradėtų vemti raudonuoju vynu, kuris palieka dėmes, ir Roza man niekada nebūtų atleidusi už padarytus nuostolius.

– Na, tai kokia ta antroji tiesa? – nervingai paklausiau keldamas savo draugą nuo žemės ir sodindamas į fotelį.

Jis sužagsėjo:

– Tai susiję... su... meile.

– Su meile! – nustebau.

– Taip. Kažkur yra moteris, kuri tave myli ir laukia tavęs.

Dar kiek paburblenęs, Raulis pradėjo pasakoti nuosekliai. Ankstesniame savo gyvenime aš esą išgyvenau didelę meilę. La-

bai didelę. Su nuostabia moterimi praleidau daug puikių akimirkų. Deja, ankstesniame gyvenime ta moteris buvo nevaisinga, mes negalėjome turėti vaikų. Ir ji, ir aš labai sielvartavome. Kartą, kai ji neatsargiai ėjo per gatvę, ją partrenkė mašina. Angelai manė, kad tai savižudybė. Šiaip ar taip, aš labai sielvartavau dėl tos netekties ir keletą mėnesių baisiausiai liūdėjau.

Mano draugas pamažu blaivėjo, jis ir vėl ėmė aiškinti man, kad pora, kurios partneriai labai mylėjo vienas kitą, nors ir nesusilaukusi kūdikio, turi teisę susitikti kitame savo gyvenime, kad užpildytų šią spragą.

Aš būtinai turiu susirasti tą moterį, nes būtent ji tikroji mano žmona. Raulis žinojo beveik viską. Šėtonas jam daug ką buvo papasakojęs.

Dabar tos moters vardas Nadina Kent. Ji amerikietė, bet gyvena Paryžiuje. Tikriausiai aš ją jau daug kartų atsitiktinai buvau sutikęs gatvėje, bet kadangi mano mintys sukosi tik apie tanatonautiką, aš jos tikriausiai neatpažinau.

– Nadina Kent! – svajingai kartojau aš.

– Taip, tokį vardą man pasakė Šėtonas.

– Šėtonas yra blogio angelas.

– Bet jam rūpi ir prarastosios sielos, – paaiškino Raulis, toks pat gundytojas kaip ir tamsusis jo pašnekovas.

Raulis apie ją sužinojo daug. Nadina Kent yra kilnaus grožio, tačiau savo gyvenime pažinojo labai mažai vyrų. Kai klausdavo, kodėl, būdama tokia nuostabi, ji užsispyrė ir gyvena viena, šypsodamasi atsakydavo laukianti princo ant balto žirgo. Jai dvidešimt devyneri ir tėvai baiminasi, kad ji visiems laikams liks sena pana.

– O tas princas ant balto žirgo...

– Čia gi tu, kvailas asile, gleivėta koala tu! Aš tik svarstau, iš kur tokia gražuolė tave ištraukė viename iš ankstesnių tavo gyvenimų!

Kvailą jo juoką nutraukė kosulio priepuolis.

– Ar tu supranti, drauguži Maiklai! Žavinga deivė laukia tavęs nuo pat gimimo. Jai reikalingas tik tu, visi kiti jai atrodo menkaverčiai. Na ir sekasi! Tau teko išgyventi didžiulę meilę, be to, tavęs laukia dar viena!

Meilė, meilė... Tai nereiškia, kad aš nenoriu mylėti, bet man baksnoja pirštu, kad būtinai turiu mylėti. Ir dar kažkokią Nadiną Kent, apie kurios egzistavimą iki šiol net nežinojau.

Staiga supratau, kodėl man buvo taip sunku vilioti moterį, paskui gyventi su ja. Pasirodo, nuo pat pradžių man buvo lemta padaryti vaiką Nadinai Kent. Roza ir Fredis jaunesnysis tebuvo iešmo klaida... Bent jau taip maniau tuo metu.

Visai sumišęs paėmiau telefono abonentų knygą, susiradau raidę „K“ ir pradėjau ieškoti. Nadinos Kent numeris buvo parašytas smulkiais skaičiukais. Nieko nelaukdamas, čiupau telefoną.

245 – ŽYDŲ MITOLOGIJA

„Rojuje yra dveji deimantiniai vartai, o prie jų – septyniasdešimt tūkstančių patarnaujančių angelų. Kai atvyksta Teisuolis (doras ir nepriekaištingas žmogus), jie nuima nuo jo drobulę, į kurią jis buvo suvyniotas kape, ir aprengia aštuoniais šlovės debesų drabužiais. Ant galvos jam uždeda dvi karūnas: vieną iš brangakmenių ir perlų, kitą iš aukso. Į ranką įduoda aštuonias mirtos šakeles. Nugabena jį į tokią vietą, kur tarp aštuonių šimtų rūšių rožių ir mirtų teka aštuoni upeliai. Kiekvienam Teisuoliui yra skirtas baldakimas; ten išteka keturios upės: pieno, vyno, nektaro ir medaus. Priešais kiekvieną Teisuolį stovi šešiasdešimt angelų ir sako jam: „Eik ir mėgaukis medumi, nes tu stropiai ir sąžiningai skaitei Knygą.“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

246 – NADINA

Senyvos moters balsas:

– Alio?

Gal aš skubėdamas surinkau ne tą numerį?

– Ar galėčiau kalbėti su Nadina? – paklausiau nelabai tvirtu balsu.

Buvo vėlus metas. Kitame laido gale pajutau dvejonę. Tikriausiai jos motina.

– Prašyčiau! – nuolankiai paprašiau.

– Paieškosiu, – nelabai patikliai sutiko prikimęs balsas.

Laukiu. Pasigirdo guvūs žingsniai. Švelni ranka paėmė ragelį, jaučiau kvėpavimą.

– Alio? Kas manęs ieško? – paklausė švelniu ir draugišku balsu praėjus mažiausiai trims šimtams metų po persikūnijimo.

Be jokios abejonės, tai buvo ji.

Tyla.

– Čia aš, – pralemenau.

Kitame laido gale išgirdau verksmą. Verkė iš džiaugsmo. Mes abu kalbėjome pro ašaras. Pasakėme vienas kitam nepaprastų dalykų. Išsipasakojome atvirai, nepažįstami žmonės tokių dalykų niekada neišdrįstų pasakyti vienas kitam.

Domėdamasis tanatonautika, aš jau buvau patyręs sunkių ir pavojingų akimirkų, tačiau niekada nebuvau išgyvenęs nieko labiau jaudinamo ir kartu baisaus kaip šis patiklių ir švelnių žodžių srautas. Žinojau, kad ir ji jautė tą patį.

– Aš jau taip seniai laukiu tavo skambučio, – švelniai tarė Nadina.

– Žinau, – atsidusau.

Ir vėl tyla.

– Alio? – susijaudinęs tariau.

– Ne, aš nepadėjau ragelio. Aš čia. Visada mane rasi čia.

Vos atgavau kvapą.

Kaip tik tą akimirką pasirodė užsimiegojęs Fredis jaunesnysis ir suspiegė pirmąjį savo žodį:

– Tėti!

Putlia rankyte jis ėmė šluostyti man ašaras nuo ką tik pradėjusios želti barzdos. Paėmiau sūnų ant rankų ir nunešiau į kambarį. Paguldžiau, rūpestingai užklojau ir uždariau duris, ant kurių mano žmona buvo nupiešusi šviesiai mėlynus debesis. Aš nebenorėjau girdėti iš telefono sklindančių beviltiškų: „Alio, alio."

Tokia buvo garsioji tiesa, aš ją jau žinojau! Prakeiktas Šėtonas! Ir kodėl turėjau tai sužinoti? Būčiau brangiai sumokėjęs už tai, kad niekuomet nebūčiau sužinojęs apie Nadinos Kent egzistavimą.

Aš prakeikiau Raulį, prakeikiau visus angelus, ypač Šėtoną, prakeikiau tanatonautiką.

Ir pabučiavau savo vaiką, kurio mėlynos, kaip ir jo motinos, akys jau merkėsi.

Svetainėje Raulis kvatojosi kaip velnias. „Alio! Alio!" – raudojo telefonas. Skubiai čiupau jį.

Nebeturėjau daugiau jėgų.

Nebenorėjau būti savimi. Nebenorėjau turėti man skirtos moters. Jaučiausi nebepajėgiantis įvykdyti senos sutarties, pasirašytos ankstesniuose gyvenimuose.

Norėjau nusiplėšti sielą aptraukusią odą.

Suspaudžiau kumščius, net nagai susmigo iki kraujo į delnus. Kodėl man primetė tokią sunkiai valdomą padėtį? Aš negalėjau niekur pabėgti, į jokią kitą šalį, nes šitai mane persekiotų visur.

Sustabdykite planetą, aš noriu išlipti.

Sustabdykite planetą, aš noriu išlipti.

Susitvardžiau ir sušnibždėjau:

– Pamiršk mane, Nadina. Dėl Dievo meilės, pamiršk mane šiame gyvenime. Susirask kitą vyrą, maldauju, Nadina, būk laiminga!

Paskui ryžtingai čiupau Raulį už pakarpos ir išmečiau pro duris.

247 – EGIPTIEČIŲ MITOLOGIJA

Būdas, kad niekada nemirtum (pakartoti kasdien dvidešimt aštuonis kartus prieš užmiegant):

„Aš esu siela Ra, kilusi iš Nuno, tos Dievo dvasios, kuri kuria Houi.

Bjauriuosi blogu elgesiu.

Aš nekreipiu į tai dėmesio. Tikiu Maat ir to man pakanka.

Aš esu Houi, ir mano Siela nepažeidžiama.

Aš atėjau iš savo paties gyvenimo su Nunu dėl Cheprio, su kuriuo kasdien grįžtu į gyvenimą.

Aš esu šviesos valdovas, bjauriuosi mirtimi. Aš esu Nunas, tie, kurie daro bloga, negali man kenkti.

Aš esu visų svarbiausių dievų siela; mano siela yra dievų sielos ir nemirtingumas, mano kūnas yra amžinybė, nes aš – metų valdovas, amžinybės valdytojas – reiškiuosi kaip nemirtingumas.

Aš nuploviau savo nuodėmes, susitikau savo tėvą, vakaro valdovą, kurio kūnas ilsisi Heliopolyje.

Aš atsakingas už prieblandos gyventojus vakarinėje Ibio kalvoje.“

EGIPTIEČIŲ „MIRUSIŲJŲ KNYGA“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

248 – KITOKIA VISUOMENĖ

Septintojo dangaus tyrimas kasdien atnešdavo vis naujų pokyčių. Šventyklos buvo tuščios. Kuriems galams dalyvauti religinėse apeigose, jei nebeliko jokio mirties slėpiningumo? Netgi dvasininkai liovėsi tikėti. Veltui visų religijų vyriausieji prelatai piktinosi, kad, atradę angelus, mes vis dėlto neradome Dievo. Vis dėlto religingumui ir misticizmui atėjo galas.

Šventyklos buvo paverstos muziejais, teatrais, kai kurios netgi privačiais namais. Galiausiai vienoje bažnyčioje įrengė plaukimo baseiną.

Vandenyje įvairiausiomis spalvomis atsispindėjo vitražai, visą laiką skambėjo vargonų muzika.

Kuo labiau silpo religijos, tuo labiau plėtojosi tanatonautika. Privatūs tanatodromai dygo visur lyg grybai po lietaus. Kai kurie buvo tikri turizmo biurai, siūlantys: „Savaitgalis aname pasaulyje. Kelionė su vadovu. Greitas dvasinis parengimas. Lydės tanatonautikos diplomą turintis vienuolis. Galimas susitikimas su angelais."

Žinoma, dažniausiai tokia reklama būdavo melaginga. Ekskursijos paprastai sustodavo trečioje arba ketvirtoje zonoje. Mes sumokėjome gana brangiai, kad sužinotume, kaip pavojinga keliauti toliau.

Raulis tikriausiai jau atsisakė minties susirasti motiną, tačiau savo nuomonės apie ją nepakeitė. Po pokalbio su Nadina aš tapau abejingas ir nebenorėjau turėti su juo jokių reikalų.

Tanatodrome pamainą perėmė moterys. Amandina ir Roza (su pastarąja greitai susitaikiau) buvo geros formos, o Raulis ir aš atrodėme kaip pavargę ir nusivylę kariai. Jos su malonumu auklėjo amuletu tapusį Fredį jaunesnįjį. Reikia pasakyti, kad berniukas buvo linksmas, viskuo domėjosi, žodžiu, nebuvo sunkiai auklėjamas vaikas. Tikriausiai vaikai iš prigimties yra dideli išminčiai, tik vėliau gyvenimas padaro juos neprotingus.

Jeigu Fredis jaunesnysis nėra Fredžio vyresniojo persikūnijimas, vadinasi, į jį persikūnijo koks nors sportiškas linksmuolis ir perdavė jam savo polinkį lakstyti į visas puses.

Amandina gaudydavo jį, kad pamyluotų. „Tete", „mama", „pipi", „kaka" – jam labai patikdavo kartoti tuos keturis žodžius iš eilės. Vėliau reikės išmokyti jį skirti šias keturias sąvokas.

Sūnus tęsė mano gyvenimą. Žmonija progresavo. Mano genai perėjo į jo ląsteles.

– Dar žaidi su tuo berniūkščiu! – šaipėsi Konradas. – Tu, tėveli, tikriausiai įgrisai jam iki gyvo kaulo! O aš savo vaikučius palieku ramybėje.

– Tete pipi? – staiga paklausė Fredis jaunesnysis.

Mano brolis prapliupo juoktis ir atsakė jam:

– Ne, tete kaka.

Aš padariau išvadą, kad Konradas – blogas pedagogas.

Mano brolis įkūrė tanatonautikos įmonę. Jis visur, bet kuriame pasaulio krašte, bet kieno paprašytas statė tanatodromus. Kaip nuovokus rangovas, atsižvelgdamas į klientų norus, dekoruodavo pakilimo sales mitologiniais ir mistiniais puošybos elementais. Buvo galima pakilti nuo Cheopso piramidės arba Šv. Siksto koplyčios kopijos. Turintiems mažiau pinigų jis pasiūlydavo individualius tanatodromus, į saunas panašius medinius statinius su visa pakilimui reikalinga aparatūra. Papildomai už iš anksto sutartą dviejų šimtų tūkstančių frankų sumą jis įmontuodavo garso sistemą ir aprūpindavo tokia kaip mūsų tanatonautų uniforma.

Ir mano motinos reikalai klostėsi puikiai. Ji įkūrė leidyklą, kad išleistų pilną Amandinos Balius raštų rinkinį: „Mirštančiojo atmintinė“, „Keletas minčių apie savaitgalį Rojuje“, „Dešimt tanatonautikos pamokų“, „Astmatikai, širdininkai ir epileptikai: keletas atsargumo priemonių prieš mirtį...“

Visi kūriniai – pačios perkamiausios knygos, todėl ir konkurencija tokia didžiulė. Praktiniai tanatonautikos vadovėliai turėjo pasisekimą kaip ir liudytojų pasakojimai.

Kilti galėjo visi. Tie, kuriems buvo per brangus Konrado šlamštas, galėjo bet kada atsiskirti nuo savo kūnų medituodami!

249 – INDŲ FILOSOFIJA

„Nuo sielos būsenos mirties valandą priklauso, kokiu pavidalu gyvensi kitame gyvenime. Tačiau kaip koks nors girtinas no-

ras gali kilti sieloje to, kuris visą gyvenimą buvo atsidavęs blogiui? Vis dėlto pasitaiko, kad iš ankstesnių gyvenimų sukaupti geri norai mirties valandą pakeičia žmogaus, klaidingai nugyvenusio visą gyvenimą, sielą."

Ma Ananda Moji

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

250 – KOMPLIKACIJOS

Gyvenimas – tik perėjimas iš vieno būvio į kitą. Norom nenorom, sklindant žinioms apie Galutinį kontinentą, čia, žemėje, supratimas apie tai pamažu skynėsi kelią. Buvo ankstesnių gyvenimų, bus ir vėlesnių, nes siela gyvena ilgiau negu kūnas. Jei Rojus nėra apčiuopiamas, vadinasi, jis neturi tikslios geografinės vietos pasaulyje, tai juodoji skylė mūsų Galaktikos centre. Dabar beveik kiekvienas žinojo, kad yra „erdvinis" kontinentas, kurį sudaro septyni dangūs, ir kad paskutiniame gyvena angelai, galintys išspręsti visas problemas.

Pirmasis, nukentėjęs nuo tokių pareiškimų, buvo mūsų prezidentas Liusinderis.

Kai iki rinkimų buvo likę ne daugiau kaip mėnuo, vienas jo varžovas, kažkoks Rišaras Pikpiu, pareiškė pabuvojęs Rojuje ir iš angelo sužinojęs, kad jis – Julijaus Cezario persikūnijimas.

– Iš kokio angelo? – pareikalavo tikslaus atsakymo Liusinderis per viešą diskusiją.

– Iš Mumiaho, jis, kaip žinoma, rūpinasi mūsų įmonių sėkme, – nesuglumęs atrėmė tas jo klausimą.

Liusinderis, kuriam Julijus Cezaris buvo pavyzdys ir kuris žinojo viską apie jo gyvenimą, veltui bandė užspeisti jį į kampą. Nustebusiems žurnalistams Pikpiu išsamiai papasakojo apie senovės Romos forumą ir Vercingetorikso nugalėtojo problemas. Net Liusinderis buvo apstulbintas.

Po to, kai Pikpiu pasiskelbė esąs Julijus Cezaris, kitas kandidatas Roberas Molenas teigė esąs persikūnijęs Napoleonas Bonapartas, o Pilypas Pilu prisiekinėjo esąs Aleksandras Makedonietis. Tačiau mes žinojome, kad angelai nėra plepūs, todėl abejojome dėl tų pretendentų teiginių tikrumo.

Liusinderis galėjo puikuotis, kad yra pirmasis valstybės vadovas, nuskynęs pirmuosius Rojaus žiedus. Cezaris, Napoleonas ir Aleksandras buvo ne mažiau nuveikę savo valdymo metais. Kiekvienas tvirtino gebantis ne tik grąžinti Prancūzijai tarptautinį spindesį, bet ir išsamiai ištirti Galutinį kontinentą.

Kokie spąstai! Liusinderis tuojau pat sukvietė mus, kad visi kartu sugalvotume, kaip jį gelbėti. Jei tie tariami cezariai, napoleonai ir visokie aleksandrai įtikins rinkėjus, prasidės kautynės, ir mūsų Galaktika taps nevaldoma!

Būtent Roza pakišo mintį kreiptis į istorikus. Be to, juk tų garsių žmonių gyvenimai nebuvo itin pavyzdingi! Jie buvo ištvirkėliai ir tironai. Taip! Jie nusiaubė ištisus žemynus ir išprovokavo daugybę mirčių. Mes suradome senus dokumentų rinkinius. Julijus Cezaris ir jo pilietiniai karai pranašavo Romos Respublikos pabaigą. Napoleonas buvo Prancūzijos revoliucijos duobkasys, o niekam nereikalingi jo konfliktai krauju užliejo visą Europą. Aleksandras Makedonietis turėjo įtartinų įpročių, o garsioji jo imperija gyvavo tik iki neilgo jo gyvenimo pabaigos...

Netikėtai mus parėmė keisti personažai. Persikūnijęs Vercingetoriksas priminė per televiziją, kaip Cezaris badu marino gyventojus per Alezijos apsiaustį. Visą valandą jis pasakojo apie galų ir romėnų karo baisybes. Per šį konfliktą romėnų nužudyti galai buvo dabartinių rinkėjų protėviai.

Persikūnijusi Žozefina moterų spaudoje nelauktai apdrabstė purvais svetimavusį imperatorių. Ji priminė žudynes per Ispanijos karą, Rusijos kampanijos žlugimą, kraupaus Vaterlo mūšio klaidą.

Aleksandrui Makedoniečiui pasisekė geriau, jis išsisuko, nes tik antikos specialistams buvo gerai žinomos nepadorios jo gyvenimo detalės. Vis dėlto buvo paskelbta keletas gražių pasakojimų apie žudynes ir orgijas.

Siautėjant tokiai bangų mūšai, Liusinderis tylėjo kaip žemė, jis nieko nepasakojo apie ankstesnius savo gyvenimus. Jis pareiškė, kad dabartis liudija jo naudai ir kad tik dabartis nulems jo ateitį. Kadangi didžioji dauguma rinkėjų nei iš arti, nei iš toli nebuvo matę angelų ir negalėjo pasigirti gyvenę kokios nors įžymybės gyvenimą, jie pritarė Liusinderio santūrumui ir kuklumui. Jo elgesys buvo palankiai vertinamas, nes visi žinojo, kad ir vėliau bus sveriami šiame gyvenime padaryti geri darbai. Nėra čia kuo girtis, jeigu buvęs Cezaris dabar tik Pikpiu!

Šiaip ar taip, masėms patiko angeliško veido Aleksandras Makedonietis. Jis buvo išdidus, pasipūtęs, pretenzingas, bet vis tiek patiko. Kai iki rinkimų buvo likusi savaitė, atsižvelgdamas į apklausas, jis tikėjosi gauti 34 proc. balsų, o mes su prognozuojamais 24 proc. balsų buvome gerokai atsilikę. Julijus Cezaris (13 proc.) ir Napoleonas (9 proc.) buvo paskutiniai.

– Mums telieka tikėtis stebuklo paskutinę minutę! – atsiduso kandidatas Liusinderis.

– Man kilo mintis, – svajingai sukuždėjo Amandina.

251 – HINDUISTŲ FILOSOFIJA

„Nuolatinių persikūnijimų perspektyva, matyt, įgriso indų mąstytojams, jei jie ragina užbaigti varginančią mirčių ir atgimimų kaitą, o masės, priešingai, su džiaugsmu prie to prisitaiko."

ALEKSANDRA DEIVID-NIL „INDIJA, KUR AŠ GYVENAU"

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

252 – RINKIMAI, TĘSINYS

Amandinai iš tikrųjų kilo mintis, netgi gera mintis. Beveik balsavimo išvakarėse prie mūsų rinkimų komandos prisidėjo reporteris ektoplazmininkas Maksimas Vilenas. Liusinderis sulaukė savojo „stebuklo“.

Vilenas sukvietė spaudos konferenciją ir ramiai pranešė, kad angelai pasisako už Liusinderį. Kodėl? Ogi dėl pačios paprasčiausios priežasties – jie vieninteliai turi informacijos apie visus jo gyvenimus. Tai ir nulėmė angelų pasitikėjimą.

Toks laidavimas buvo lemiamas. Mažai kas buvo pasiruošęs gauti neigiamus taškus balsuodamas už Dangaus nepageidaujamą kandidatą. Prie urnų neatėjo tik ligoniai ir invalidai. Liusinderis gavo 73 proc. balsų ir buvo perrinktas.

Puiku, Maksimai! Dėl garsių tavo ryšių su angelais ir legendinio sąžiningumo Liusinderis – vėl prezidentas! Niekas niekada nebeišdrįs suabejoti Vileno, taip tiksliai užrašiusio „Pokalbį su mirtinguoju“, žodžiais.

Tačiau tas mielas žmogus labai nusidėjo. Jis tiesiog pamelavo. Angelai niekada nebuvo pareiškę jokios nuomonės apie balsavimą. Tiesą sakant, jiems buvo nusispjauti ant mūsų rinkimų.

Kaip atlygį žemėje už nuodėmę, Maksimas Vilenas iš prezidento rankų gavo tanatonautikos Garbės Legiono ordiną.

– O gal tu – persikūnijęs Makiavelis? – pajuokavau per ceremoniją.

Žmogelis santūriai nusišypsojo.

– Man labiau patiktų, jei lygintum mane su Dante ar Šekspyru.

– Bet juk tu sumelavai.

– Tu įsitikinęs? Aš netgi nežinau, ar įmanoma meluoti. Tiesa keičiasi laike ir erdvėje. Liusinderį išrinko? Vadinasi, ten, aukštai, jie tam pritarė.

Ir mirktelėjo man.

253 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Kreipimasis į Priežiūros tarnybą:
Mes jus perspėjome. Dabar jau per vėlu. Prasidės nemalonumai.

Priežiūros tarnybos atsakymas:
Situacija vis dar valdoma. Jūs mus nepakankamai vertinate.

254 – ŽYDŲ MITOLOGIJA

„Kol nenutrūko sidabro gija..."
EKLEZIASTAS XII, 6

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

255 – ATSKLEISTA PRAEITIS

Perrinkus Liusinderį prezidentu, eksperimentinė tanatonautika tapo masine. Žmonės vis dažniau keliavo į Rojų.

Tai turėjo padarinių.

Bet kas galėjo pareikšti, kad kalbėjosi su angelu, ir parnešti iš aukštybių tokią sensaciją, kuri būtų lyg perkūnas iš giedro dangaus. Per televiziją naujienų apžvalgoje buvo pranešta, kad rasta Adolfo Hitlerio pėdsakų. Jis esą persikūnijo į bonsą.

– Į bonsą, – stebėjosi Roza. – Aš maniau, kad žmonių ektoplazmos nebegali grįžti į augalų lygmenį.

– Iš to, ką man aiškino šventasis Petras, atrodytų, kad kai kuriais atvejais tai įmanoma, – paaiškino Amandina. – Paprastai persikūnijama į aukštesnį lygmenį, tačiau, jei būdamas žmogus nebuvai protingesnis už gyvūną, vėl grįžti į gyvūnų lygmenį. O

jei gyvendamas žmogaus gyvenimą buvai žiauresnis už laukinį žvėrį, vėl turi grįžti į augalų lygmenį, kartais – į mineralų.

Aš buvau priblokštas. Hitleris – svetainės bonsas!

Tas bonsas buvo surastas kažkurio nediskretiško angelo nurodytu adresu. Persikūnijęs fiureris atiteko berniūkščiui iš pasiturimos šeimos. Berniukas niekaip negalėjo suprasti, kodėl atgimti bonsu yra bausmė. Juk savišką jis stengėsi prižiūrėti labai gerai.

Viską kritiškai įvertinęs, supratau, kad bonso gyvenimas – nuolatinė kančia. Augalą pasodina į jam per ankštą vazoną, paskui apkarpo ataugas ir ūglius. Tai – augalo kankinimas. Būti bosu – be vandens, nuolat karpomam, kai trūksta vietos, be oro, be maisto – tikra kankynė.

Neaugti priverstas krūmas taip ir lieka mažas, nors visa, kas gyva šioje žemėje, turi pačią paprasčiausią teisę – augti.

Kinai mergaitėms ilgam laikui pėdas stipriai suveržsaid tvarsčiais, kad neaugtų, nes mažos pėdos jiems yra gražu. O su bonsais elgiamasi dar blogiau! Genimos jų kamienų viršūnės ir viršutinės šakos, apipjaustomos apatinės šakos ir šaknys. Ir taip nuolat.

Pati didžiausia bausmė baisiam karo nusikaltėliui – persikūnyti į japonų bonsą. Aš net suvirpėjau prisiminęs, koks būdavau nelaimingas, kai mano tėvai taupydami versdavo mane nešioti per mažus brolio Konrado drabužius.

Puikus sumanymas, arkangelai teisėjai! Ir kodėl žmonės manė, kad jie klastingesni ir nuovokesni, negu buvo iš tikrųjų? Buvo pareikalauta bonsus pasmerkti myriop. Galiausiai buvo nuspręsta, kad turi ateiti išvaduotoja mirtis ir užbaigti (beje, dideliam mano apgailestavimui) amžinąją kančią.

Pylė daugiau ar mažiau patikrinamų „atskleidimų“ lietus. Bent jau aš niekaip negalėjau patikėti, kad angelai tokie kalbūs su žmonėmis ir kiekvieną kartą labai atsargiai klausiausi naujienų. Jei tikėtume kai kuriais turistais, grįžusiais iš ano pasaulio, ne Ravaljakas nužudė Henriką IV. Po geležine kauke slėpėsi Liud-

viko XIV sesuo. Raulis Valenbergas, švedų diplomatas, nacių okupacijos metais taip narsiai gelbėjęs Vengrijos žydus, buvo nužudytas KGB, kaip ir Raudonojo sąrašo rezistencijos kankiniai, kuriuos įskundė jų „draugai" iš Prancūzijos komunistų partijos. Džonas Lenonas prisiviliojo žudiką, kitaip būtų pats nusižudęs. Riteris Eonas buvo hermafroditas. Nikola Flamelis savo turtus susikrovė plėšdamas butus ir žudydamas miestiečius. Paskui jis visai kitaip mėgino aiškinti, kodėl taip staigiai praturtėjo. Džekas Skerdikas buvo Viljamas Giulas, karaliaus šeimos gydytojas.

Buvo konstatuota, kad visi žiaurūs tironai buvo nubausti tinkamai. Stalinas persikūnijo į laboratorijos pelę, Musolinis – į cirko šunį, Mao – į antiną kepsniui, Pietų Amerikos generolai fašistai dažniausiai persikūnydavo į žąsis, tokias peni kepenų paštetui Kalėdoms.

Ne tik piktavaliai, bet ir kiti asmenys naudojosi labai abejotinomis žiniomis vien tam, kad išgarsėtų.

Sakydami tiesą ar meluodami, sukčiai ir apgavikai puikavosi ankstesniais savo gyvenimais vien todėl, kad išpeštų naudos šiame gyvenime. Azijietis bakalėjos pardavėjas, gyvenantis Paryžiuje, teigė esąs persikūnijęs Modiljanis ir padavė į teismą Modiljanio paveikslų pardavėjų paveldėtojus, kad šie pervestų jam didelę pelno dalį. Žavi aerobikos trenerė per televiziją prisiekė esanti persikūnijęs Botičelis. Ji labai neblogai įsitaisė pardavusi aukcione keletą paveikslų, susigrąžintų iš muziejų.

Nebuvo įmanoma suskaičiuoti pretenzijų ir reikalavimų atlyginti įvairiausius nuostolius! Jei viskuo tikėtum, reikėtų patikrinti, iš naujo įvertinti, išaiškinti, demistifikuoti visą žmonijos istoriją.

256 – KRIKŠČIONIŲ MITOLOGIJA

„Yra prigimtinė būtinybė išgryninti ir išlaisvinti sielą. Jei siela tokia nebuvo žemėje, tai bus padaryta būsimuose ir dar tolesniuose gyvenimuose."

Šv. Greguaras Nysietis

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

257 – PASLYDIMAS

Fredis jaunesnysis augo, mūsų domėjimasis tanatonautika mažėjo, o visuomenės susidomėjimas, priešingai, didėjo.

Aš vis daugiau laiko skirdavau vieninteliam savo pasauliui – šeimos židiniui. Pasaulis atsivėrė, aš užsidariau. Tuo savo gyvenimo tarpsniu buvau įsitikinęs, kad svarbiausia gyvenime – vesti, susilaukti vaikų, sukurti kuo tvirtesnę šeimą ir kad šis etapas truktų kiek įmanoma ilgiau. Gyvenant sveiką šeimos gyvenimą, paliekama palikuonių, neatsiranda sunkiai auklėjamų, žiaurių ar apatiškų vaikų.

Aš buvau laimingas. Mylėjau Rozą. Fredžio jaunesniojo gimimas mane tarytum pažadino iš sąstingio. Aš ugdžiau jam pomėgį skaityti, žavėtis knygomis kadaise mane buvo išmokęs Raulis. Roza mokė jį stebėti žvaigždes. Anksčiau, stebint žvaigždes, buvo ieškoma atsakymų į žmonijai iškilusius klausimus. Mes buvome kalti, kad dabar viskas labai pasikeitė.

Man atrodė, kad, perduodamas Fredžiui aistrą skaityti, suteikiu jam galimybę lavintis pačiam. Kiekvieną vakarą pasakodavau sūnui viską, kas, kaip man atrodė, turėtų būti įdomiausia trejų metų vaikui: legendas, pasakas, pasakėčias, trumpus ir gražius nuotykius.

Tačiau iš už anapus jaukaus mūsų buto sienų, žinoma, pavė-

luotai, mus nuolat pasiekdavo visuomenę drebinančios šoko bangos, sukeltos tanatonautikos judėjimo, kurio pirmtakai mes buvome.

Kartą Stefanija grįžo gerokai susinervinusi. Gatvėje prie jos priėjo nepažįstamas žmogus ir norėjo atiduoti jai didelę pinigų sumą. Ne dėl to, kad suviliotų, o dėl to, kad padarytų gerą darbą! Ji priešinosi, nenorėjo imti.

– Man įgriso visi tie švelnumai, gerumai, saldumai.

– Tau labiau patiktų prievarta, žiaurumas, smurtas? – nustebusi paklausė Roza. – Tu svaičioji!

Stefanija net paraudo iš pykčio.

– Ne, aš nesvaičioju. Anksčiau malonus būdavo tas, kuris norėjo toks būti. Jis galėjo pasirinkti, kokiam – maloniam ar nemaloniam – būti. Ir savanoriškai pasirinkdavo meilumą ir mandagumą. O dabar visi yra malonūs tik dėl pernelyg didelio įtarumo! Visi bijo susikirsti ten, aukštai, per egzaminą. Ir kas iš to?

Prie durų, kurių niekas neuždarinėdavo, pasirodė elgeta suplyšusiais drabužiais, aiškiai rodančiais jo socialinę padėtį. Jis ramiai įėjo į vidų ir nužingsniavo tiesiai mūsų šaldytuvo link. Išsitraukęs sumuštinį su rūkyta lašiša ir mažą šviežio alaus skardinę, jis patogiai atsisėdo – pasiruošė dalyvauti mūsų pokalbyje.

Staiga Stefanija, nespėjus man nė sureaguoti, puolė prie jo ir mikliai išplėšė jam iš rankų sumuštinį ir skardinę.

– Svarbiausia, nesivaržote, jaučiatės kaip namie! – prapliupo ji.

Vyras dėbtelėjo stebėdamasis, kad italė taip nesivaldo. Visos durys būdavo atviros, tad jis, kaip ir visi į jį panašūs, buvo įpratęs įeiti į bet kurį butą ir pats apsitarnauti.

– Bet... Bet... jūs beprotė, – sumurmėjo jis.

– Koks storžievis! Ar jūsų niekas nemokė prieš įeinant pasibelsti?

Valkata pasipiktino:

– Jūs atsisakote duoti man išmaldą?

– Niekas neatsisako duoti tau išmaldos, tik pakęsti tavo ne-

švaros ir riebaluotų drabužių, skleidžiančių dvoką po visą namą, neįmanoma.

Rozą ir mane varguolis pakvietė būti liudytojais.

– Tai moteriškei ne visi namie! Ji nesuvokia... Jeigu ji atsisako duoti man išmaldą, tikrai prisirinks neigiamų taškų!

Mes su nerimu stebeilijome į Stefaniją.

– Nėra čia ko šūkauti! – siautėjo ji. – Nešdinkis, parazite!

Vyras nenuleido nuo jos pašaipaus žvilgsnio.

– Gerai, aš išeinu. Tačiau nesistebėkite, jei kitame gyvenime jūs atgimsite... – akimirką jis stengėsi sugalvoti ką nors labai baisaus, – atgimsite kaip vėžininkė.

Stefanija pasilenkė prie pat jo veido, ji nebekreipė dėmesio į tai, kad jam iš burnos sklinda dvokas.

– Ar gali pakartoti?

Jis pašaipiai nusišypsojo ir dar kartą garsiai patvirtino:

– Kitame gyvenime jūs būsite vėžininkė.

Staiga italė skėlė jam porą tokių skambių antausių, kad net stiklinės ant stalo sudrebėjo.

Vyras ne tiek supyko, kiek nustebo. Ta moteris drįso pakelti ranką prieš elgetą. Jis pasitrynė skaudamus skruostus.

– Jūs man smogėte! – sušuko išplėtęs akis.

– Taip. Nebūtina svaidytis tokiais prakeiksmais. Vėžys? Labai gerai. O tu kuo greičiau dink iš čia, kol neįspyriau į vieną vietą.

– Ji mane mušė, ji mane mušė, – beveik niūniavo jis.

Staiga elgeta suprato, kad tie pora antausių padarė jį kone kankiniu. Jam, kaip tokios pašėlusios ir agresyvios furijos aukai, tikriausiai bus pridėta nemažai teigiamų taškų.

Ir jis švytėdamas išėjo pro duris.

Stefanija atsisuko į mus.

Ji pridėjo ranką sau prie kaktos.

– Dievaži, visi baigia išprotėti! – sudejavo.

Mes nežinojome, ką sakyti. Iš tikrųjų tą akimirką mes su Roza baiminomės dėl savo draugės. Ar ji tikrai atgims kaip vėžininkė?

– Kaip tu drįsai jam suduoti? Niekada negali žinoti... – pradėjau aš.

Ji nepagarbiai nutraukė:

– Argi jūs dar nesupratote, kad mūsų aplinkoje gyvena tik pasigailėjimo verti bevaliai žmonės! Jokių emocijų, jokios baimės, jokių konfliktų! Čia, žemėje, liko tik silpnos ir prietaringos būtybės. Jos nėra geraširdės. Jos egoistės. Rūpinasi tik savo karma. Daro gerus darbus tik todėl, kad joms rūpi gera padėtis kitame gyvenime. Štai dėl ko jos nerimauja!

Staiga supratau, kad ir aš malonus būdavau tik tada, kai turėdavau savanaudiškų tikslų. Gal todėl, kad tingėjau ar nenorėjau komplikuoti sau gyvenimo. Jeigu tu – nemalonus tipas, esi įpareigotas rūpintis kitais, globoti juos, nekreipti dėmesio į šunybes, kurias jie krečia. O jei esi malonus, gali niekur nesikišti, tavęs niekas nelies. Būdamas malonus, visada gali būti ramus.

Stefanija kaip liūtė narve dideliais žingsniais vaikščiojo po svetainę.

– Jūs visi man nusibodote. Man įgriso gerumas. Įkyrėjo visuomenė, kuriai atskleidėme viską, kas turėtų būti slapta. Likite sveiki, tanatonautai! Aš išeinu.

Ir ji be jokių ceremonijų iškurnėjo. Pasiėmė savo daiktus ir paliko Šomono kalvų pastatą net neatsisveikinusi su Rauliu, kuris, nors ir girtas, vis dėlto tebebuvo jos vyras.

258 – ŽYDŲ MITOLOGIJA

Ar kūnas ir siela lygūs prieš Dievo teismą?

Kūnas galėtų apkaltinti sielą buvus nuodėmingą, nes, sielai palikus kūną, šis rado prieglobstį kapuose. Siela galėtų pateikti savo argumentus. Išsivadavusi iš nuodėmingo kūno, ji linksmai skrajoja danguje kaip paukštis.

Ar siela ir kūnas galėtų išvengti Dievo teismo? Toks klausi-

mas buvo užduotas vienam išminčiui. Kaip ir visi išminčiai, jis atsakė alegorija, šįkart apie karalių, kuris pasirinko savo sodo sargais neregį ir bekojį.

Bekojis gėrėjosi puikiais vaisiais. „Leisk man užlipti tau ant nugaros ir nuskinti juos, – pasiūlė bekojis. – Tada mes abu juos suvalgysime." Neregys neatsispyrė gundomas ir, karaliui grįžus, sode nebebuvo likę nė vieno vaisiaus. Besistebinčiam monarchui neregys atsakė nieko nematęs, o bekojis teigė, kad niekaip nebūtų galėjęs įlipti į medį ir nusiskinti bent menkiausią vaisių.

Karalius ilgai nesvarstė. Jis liepė bekojui užsiropšti ant neregio ir apkūlė juos abu lazda.

Taip, ir siela, ir kūnas – abu stos prieš teismą. Ir teisiami bus abu.

BABILONIJOS TALMUDAS (SINEDRIONAS 9 A/B)

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

259 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

Tanatonautika leido pasauliui sužinoti, kas yra taika, gerovė ir laimė. Pagaliau išsipildė senas, daugiau kaip du milijonus metų nuo žmonijos atsiradimo žemėje trukęs, žmonių troškimas. Iki tol mirtis buvo laikoma bausme ir kančia. Tiriant Galutinį kontinentą, buvo išsklaidytos visos baimės. Už gerą elgesį žemėje ten, aukštai, laukė atpildas.

Kai tanatonautai ėmė kariauti, neapykanta ir pavydas dingo nuo planetos paviršiaus, prasidėjo nauja era. Amerikiečių paleontologas Tanderis pasiūlė uždrausti žodžius *homo sapiens* ir pakeisti juos šiuolaikiškesniais *homo thanatonautis. Homo thanatonautis* yra žmogus, nuo šiol valdantis ne tik savo gyvenimą bei mirtį, bet ir visus buvusius ir būsimus savo gyvenimus.

Koks žmonijos šuolis į priekį!

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

260 – APSILANKYMAS MUZIEJUJE

Ir be Stefanijos gyvenimas tekėjo sena vaga.

Roza ir aš nusprendėme pasinaudoti Sekminių savaitgaliu – nuvežti Fredį jaunesnįjį į Vašingtoną ir aplankyti garsųjį Smitsono muziejų, kur buvo saugomos visos mūsų kelionių relikvijos. Ir nenusivylėme. Šiame didingame betono pastate radome pirmąjį mūsų pakilimo krėslą, su jauduliu perskaitėme sąrašą pirmųjų savanorių, pasiaukojusių ant tanatonautikos aukuro, stabtelėjome prie mus vaizduojančių vaškinių figūrų.

Aš buvau pavaizduotas keistai išsišiepęs, su dideliu švirkštu rankoje – save įsivaizdavau visai kitokį. Amandina buvo labiau nusisekusi; lyg pradedančioji jauna aktorė, ji vilkėjo juoda prigludusia suknele.

Viename kampe buvo indų tanatonauto Radživo Bintu, pavėlavusio į malonumų pasaulį, kūniškasis apvalkalas. Jei jam kada nors kiltų noras grįžti, su savo kūnu, saugomu tame permatomame šaldytuve, jis galėtų daryti, ką tik nori. Šalia kabančiame skelbime dėl visa pikta patikslinama, kad jo bambagyslė dar nenutrūkusi.

Yra ten ir Bresono slėptuvės maketas ir liūdnos jo istorijos aprašymas. Ten kabo marionetės, vaizduojančios įvairias rabino Mėjerio sukurtas tanatochoreografines figūras. Didžiulėje trisdešimties metrų ilgio ir dešimties metrų aukščio freskoje labai tiksliai pavaizduotas Rojaus mūšis. Paspaudus mygtuką, pasigirsta mūšio garsai: „O“, „Še tau, niekše“, „Šlykštūs nesąžiningi šunys“, „Padėkit, aš mirštu“, taip pat smūgių garsai ir draskomo audinio garsas, perteikiantis nutraukiamų bambagyslių pliaukšėjimą. Iš tikrųjų čia viskas buvo absurdiška, nes ektoplazmos nekelia jokio triukšmo, o jeigu ir keltų, jo nebūtų girdėti tuščioje mūsų Galaktikos erdvėje.

Smitsono muziejus didžiulis. Lankytojai ten jautėsi taip, tarsi būtų pakliuvę į Rojų: aplink sumaniai buvo išdėstyti automatai, leidžiantys prisivalgyti spragintų kukurūzų, karštų dešrainių, le-

dų ir atsigerti gaiviųjų gėrimų. Amerikiečiai visada sugalvoja gerų dalykų.

Centrinės galerijos viduryje – Felikso Kerbozo, spaudžiančio ranką Kristupui Kolumbui, skulptūra. Neverta nė sakyti, kad besišypsantis jaunuolis buvo visai nepanašus į tą žiaurų žmogų, kurį mes pažinojome.

Aš aiškiai įsivaizdavau graikišką jo profilį ant metalinių pinigų, kur bus ir mūsų šūkis: „Pirmyn, tiktai pirmyn į nežinomybę!“

Man labiau patiko senasis šūkis: „Tu ir aš prieš silpnapročius!“ Visada aktualus.

Linksma pramoga per Donahju ektoplazmos interviu pertrauką. Trys seni vaškiniai automatai su vešliomis baltomis barzdomis buvo užkelti ant permatomo organinio stiklo kyšulio, apšviesto neono šviesa (be abejo, tai – Paskutinio teismo Šviesos kalnas), jų judančios burnos nenuilsdamos kartojo: „Čia bus įvertinti visi geri ir blogi praėjusio tavo gyvenimo darbai.“

Toliau – kylančių ektoplazmų detektorius (mano žmonos Rozos išradimas), didelė parabolinė antena ir ekranas su žaliomis dėmėmis. Tarsi iš tikrųjų būtum patekęs į Šomono kalvas!

Ekspozicijos pabaigoje atsakingi muziejaus darbuotojai sukūrė puikų reljefinį maketą, vaizduojantį Rojų. Kartoninis trisdešimties metrų aukščio kūgis siaurėjo ir baigėsi dviejų metrų diametro vamzdžiu. Pakakdavo atsistoti ant slenkančio tako ir lėtai šliauždavai besimainančių spalvų koridoriais. Kiekvieną komos sieną simbolizavo užuolaida, didžiuliai plastikiniai jos kutai neleido matyti, kas yra už jos.

Perėjus plastikinį Mochą, pasigirsdavo čiulpimo garsas, paskui atsidurdavai juodojoje, raudonojoje, rausvai gelsvojoje ir t. t. teritorijoje. Aplinkui pamažu nušvisdavo skaidrės, iliustruojančios mūsų pasakojimus apie mirusiųjų kontinentą. Kažkur už kadro balsas komentuodavo: „Štai keletas demonų, kuriuos išvydo pirmieji tanatonautai, perėję Mochą 1.“ Šėtono paveikslai niekuo nepriminė mūsų bičiulio Šėtono.

Malonumų zonoje organizatoriai nenorėjo dirginti vaikų. Tik keletas personažų pasitenkino bučiniais į lūpas. Kantrybės teritorijoje slenkantis takas taip staigiai sustodavo, jog daugelis manydavo, kad kas nors sugedo. Žinių zonoje balsas už kadro teikė informaciją, pavyzdžiui, apie Pitagoro teoremą $a^2 + b^2 = c^2$. Tikra pamoka atsiliekantiems mokiniams. Ir didžiausias grožis – nedideli drugeliai, skraidantys šalia linksmų delfinų.

Šeimos fotografavo kiek begalėdamos ir neapsiėjo be komentarų.

– Jeigu būsi geras, kada nors ir tu pabuvosi Rojuje, – tvirtino tėtis savo vaikui.

O aš tvardžiausi, kad tik nepasakyčiau ko nors panašaus Fredžiui jaunesniajam!

Pasibaigus slenkančiam takui – išėjimas. Po kelių valandų, praleistų muziejuje, išėję ir išvydę dienos šviesą, pasijutome lyg būtume atsidūrę baltojoje teritorijoje! Ačiū. Nieko negali būti geriau šiek tiek pavargusiems lankytojams. Didžiulėje salėje viena prie kitos rikiavosi kavinės (ten buvo galima atsisėsti ir pailsėti), suvenyrų parduotuvės, jose prekių buvo daugiau negu mano motinos krautuvėje: marškinėlių, demonų ir angelų statulėlių, knygų su angelų ir velnių paveikslėliais.

Fredis jaunesnysis pakramtė tėčiui barzdą ir pareikalavo raktų pakabučių, kurių dar nebuvo jo kolekcijoje. O aš dvejojau svarstydamas, ar nevertėtų įsigyti vaizdajuostės, supažindinančios su tuo, ką skrisdami patiria tanatonautai.

Vis dėlto atsisakiau jų. Galiausiai visa ta prekyba mane šiek tiek nervino. Taip baigėsi mūsų kelionė už Atlanto.

261 – ŽYDŲ MITOLOGIJA

„Tiek žmogaus gimimas čia, žemėje, tiek mirtis tėra sielos persikėlimas iš vienos vietos į kitą. Gilgulemas tai vadina sielų migracija.“

„ZOHARAS“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

262 – KARMOGRAFAS

Tanatonautika tikrai tapo masiniu sportu. Kvaila, kad tiek žmonių veržėsi ten, aukštyn, kad iš anksto bent ką nors sužinotų apie paskutinę savo kelionę. Juk mirtis, kaip žinome, nė vieno neaplenkia.

Matydami tokias spūstis erdvėje, tos dienos mirusieji turėdavo skintis kelią tarp naujų pojūčių ištroškusių „turistų“, kurių bambagyslės dar buvo sveikos.

Daugiausia grupių buvo iš Japonijos. Jiems tanatonautika buvo būdas rasti savo protėvius, nes juos jie ypač garbina. Todėl nieko nuostabaus, kad viena japonų draugija pirmoji aptiko „ektoplazminius objektus“. Dzen sekėjai sutiko perkelti juos į Rojų pasitelkdami savo minčių galią.

Didžiausios firmos sumanė kurti ektoplazminę rinkodarą. 2068 metais mirusieji ir tanatonautai pirmą kartą atkreipė dėmesį į plakatą, demonstruojamą persikūnijimo kelyje. Komakolos reklama: „Atgaivinkite savo sielą Komakola.“

Draudimo bendrovės lipo ant kulnų Atlantos firmai. „Jūs čia? Vadinasi, pasielgėte neprotingai. Daugiau taip nedarykite. Po persikūnijimo kreipkitės į Londono generalinį draudimą. LGD – pagalba visuose gyvenimuose!“

Iš pradžių reklamos buvo kabinamos tik išorėje, tačiau netrukus jos buvo iškabintos ir prieš pirmą komos sieną ir už jos.

Atsirado naujų specializuotų agentūrų. Lyg niekur nieko jos užėmė tas vietas, kurias mes jau buvome pasižymėję savo žemėlapiuose. Vienuoliai persikvalifikavo ir susikaupę maldoje tiesiai į norimą zoną siuntė atsišaukimus, skirtus skaityti Galutiniame kontinente.

Tarifai priklausė nuo dydžio. Galiojo formatai nuo 1 × 2 iki 10 × 20 metrų. Danguje nėra apribojimų, viskas priklauso nuo mediumo energijos.

Klientų netrūko. Po Komakolos ir LGD – tikra maišalynė: ektoplazmų kelionių vadovai („Su Mirties oro pajėgomis kelionė į ten ir atgal garantuota“), sauskelnės („Su šiomis sauskelnėmis būsimas jūsų kūdikis jausis puikiai! Jos tinka ir buvusiems šlapimo nelaikantiems seniams, ir būsimiems šlapimo nelaikantiems kūdikiams“), pieno produktai („Į gamtos rojų keliaukite su kelioniniais jogurtais“), patalynė („Somnio čiužinys – išsipildžiusių svajonių paslaptis“), mano brolio Konrado pakilimo krėslai („Imperatoriški sostai: katapultos į aną pasaulį, visi mirusieji tuo stebisi“), roko grupės („Net angelai eina iš proto dėl *Dead-Stroy* muzikos“) ir netgi alkoholiniai gėrimai („Liusilijus – vaisių skonio aperityvas, kurį mielai išgersite su serafimais“).

Kai kuriems ypač talentingiems mediumams savo reklamą pavykdavo padaryti netgi mirgančią. Artinantis prie Rojaus juodosios skylės, atrodydavo, kad atsidūrei didžiulio prekybos centro prieigose. Kad ir ką manytų Raulis, šiuo metu Galutinis kontinentas buvo atiduotas Šventovės prekeiviams.

Vis dėlto JTO įpareigojo Tarptautinį etikos komitetą užkirsti kelią piktnaudžiavimui. Buvo uždrausta atminties aktyvumą skatinančių vaistų reklama („Vartodami memoreksą, jūs prisiminsite visas savo kvailystes“) juodosios, blogų prisiminimų, zonos apylinkėse. Jokios pripučiamų lėlių reklamos raudonojoje, fantazijų, zonoje, jokios laikrodžių reklamos kantrybės šalyje, jokios enciklopedijų reklamos žinių zonoje, juolab jokių meno galerijų reklamos tobulo grožio zonoje. O gal nereikėjo taip persistengti?

Todėl ir ant knygų pardavėjų prekystalių buvo išdėliota: „Mirtis ir jos formalumai“, „Rojus – kontrastų pasaulis“, „Mirtis, o kas paskui?“, „Kaip elgtis sutikus mirusiuosius, savo protėvius ir angelus“, „Persikūnijimo kelias: planas ir patarimai, kaip nepasiklysti“, „Keletas ektoplazmų choreografijos pavyzdžių“.

Žemėje viskas atrodė paprasta ir aišku. Prekyba sekėsi, žmonės mylėjo vieni kitus, skurdas išnyko.

Jokių religijų. Jokios šimtmečius trukusios tautų nesantaikos. Pasaulis susibūrė po gerų darbų vėliava.

Kur dingo cinikai, ironizuotojai, šaipūnai? Netgi humoras buvo nebepriimtinas. Humoro pagrindas – tyčiojimasis, pajuoka, o ekskursijos į mirusiųjų kontinentą patvirtino, kad iš nieko negalima tyčiotis, kad kiekvienas veiksmas, kiekvienas poelgis stebimas ir vertinamas iš aukštai.

Kita problema – visuomenėje įsigalintis totalinis fatalizmas. „Ar verta mums ką nors daryti, – mąstė žmonės, – vis tiek mūsų karmą jau nulėmė ankstesni gyvenimai, telieka gyventi pasitelkus per daugelį tūkstančių metų sukauptą patirtį. Kam be reikalo stengtis, jeigu mūsų likimas nulemtas ten, Rojuje?“ Deja, žmonės tapo ne tik malonūs, bet ir tingūs. Kam be reikalo vargti, jei gali užeiti į bet kokią parduotuvę ar iš privatininkų pasiimti ką tik nori?

Kas gi dar, be materialių motyvų, galėjo skatinti žmones dirbti ar kurti naujus projektus?

Mane visą laiką kankino abejonės dėl Galutinio kontinento paslapties išviešinimo. Nerimas dar labiau sustiprėjo, kai kartą mačiau itin keistai susiklosčiusią situaciją. Vaikui einant per gatvę, staiga išniro sportinė mašina. Ji važiavo tokiu greičiu, kad vairuotojas niekaip nebūtų spėjęs laiku sustabdyti. Prisiminęs savo pirmą nelaimingą atsitikimą, puoliau jo link šaukdamas: „Atsargiai!“ Berniukas sustojo, pažiūrėjo į mane, paskui į artėjančią mašiną ir oriai pareiškė:

– Na ir kas! Jei man skirtas toks likimas, niekas negali jo pakeisti.

Nuleidęs rankas, vaikigalis stovėjo gatvėje laukdamas, kol jį partrenks mašina; jis niekaip neįstengė suvokti, kad mano perspėjimas taip pat yra jo likimo dalis! Aš prišokau ir išgelbėjau berniuką pačiu laiku.

– Idiote tu nelaimingas, vos nežuvai per savo kvailumą!

Jis didžiuodamasis su panieka pažvelgė į mane.

– Visai ne, buvo lemta, kad tu mane išgelbėtum. Šiaip ar taip, bet šiandien...

Ir jis pasišokinėdamas nubėgo tolyn lyg būtų ketinęs nusižudyti, kad iškrėstų man piktą pokštą!

263 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Kreipimasis į Priežiūros tarnybą:
Tučtuojau viską sustabdykite. Tanatonautika kelia didžiulį pavojų. Žmonės jau pasiruošę viešai paskelbti persikūnijimo kelią. Plinta absurdiški liudijimai apie Rojų. Primygtinai prašome, kad įsikištumėte.

Priežiūros tarnybos atsakymas:
Taip. Įvykiai krypsta netikėta linkme. Mes rimtai tai svarstome.

264 – APATIJA

Ar gali būti, kad mūsų nuotykis būtų pasitarnavęs tik tam, kad žmonės taptų visiškai apatiški fatalistai ir nebeturėtų jokių motyvų būti aktyvūs?

Tuomet aš padariau baisią nuodėmę ir, kad atitaisyčiau lemtingą klaidą, turėsiu daugybę kartų persikūnyti. Aš nebegalėjau lipti per gatvėje gulinčius žmones, ramiai laukiančius, kad grei-

čiau prabėgtų dabartinis jų gyvenimas. Čia jau nebe fatalizmas, o gyvenimo išsižadėjimas!

Prisiminus viskam abejingą berniuką, mane nukrėsdavo šiurpas. Šomono kalvų tanatodromo aplinka nebebuvo maloni. Roza, Fredis jaunesnysis ir aš vis dažniau užsidarydavome savo šeimos celėje, Amandina važinėjo ir skaitė paskaitas.

Raulis, po savo tėvų netekties netekęs ir žmonos Stefanijos, rado naują dingstį gerti. Atrodė, kad alkoholyje jis aptiko trečiąjį pasaulį, esantį tarp gyvenimo ir mirties. Tikriausiai visi ieškojimai baigiasi alkoholiu. Taip anksti santykius su Rauliu nutraukiau todėl, kad nenorėjau, jog jis įtrauktų mane į šį liūną.

Vieną vakarą pasilikau mansardoje paklausyti džiazo. Man ypač patiko graudi ir liūdna saksofono melodija, nors niekas jos nebesiklausė.

Grįžusi iš savo turnė, prie manęs prisijungė Amandina. Dirstelėjau į ją. Patraukusi į šalį žaliuojantį augalą, ji krito į pintą fotelį šalia manęs.

– Tu pavargęs? – paklausė ji.

– Ne. Tačiau neturiu dvasios ramybės.

– Dvasios ramybės? O kas ją turi?

Prisidegdama cigaretę iš pakelio (Raulis juos išmėtydavo kur pakliūva), ji pridūrė:

– Prisimeni, ką yra sakęs Fredis? „Išminčius vis dar ieško tiesos, o kvailys ją jau rado.“ Dabar visas pasaulis rado savo tiesą.

– Vadinasi, visas pasaulis kvailas.

– Taip, bet tai dėl mūsų klaidos.

Aš nutilau, jaučiau sąžinės graužimą. Prisiminiau tą dieną, kai paklausiau savo motinos, ką reiškia žodis „mirtis“. Prisiminiau nukarusią ledinę savo mirusios prosenelės Aglajos ranką. Prisiminiau visiems laikams mano atmintyje įstrigusius tris spindinčius arkangelus, susirinkusius ten, aukštai, mūsų teisti.

O iš tikrųjų jie nėra geranoriški. Jie pasibaisėtini, nors ir šypsosi. Aš pradėjau suprasti Stefaniją. Priverstinis gerumas toks

pat šlykštus kaip ir trintų daržovių sriuba su medumi ir granatų sultimis.

Pliaukšėdama rankomis, mansardoje pasirodė Roza.

– Jūs išalkę, kuo greičiau lipkite žemyn. Valgis paruoštas, Fredis jaunesnysis jau baigia viską suvalgyti. Veikiai liks tik trupiniai.

265 – JOGOS MOKYMAS

Kad dorai nugyventum savo gyvenimą, reikia laikytis penkių principų. Štai jie:

• Sveikata. Norint išsaugoti skaidrią sąmonę, visada turi būti sveikas kūnas. Reikia būti padoriam, niekada nepersivalgyti.

• Pasitenkinimas. Vertinti tai, ką turi.

• Savitvarda. Nepasiduoti žemiausioms emocijoms: netikėtumo baimei, prieštaravimo baimei, laikinam malonumui.

• Žinios. Eiti į pažinimą skaitant šventuosius raštus ir medituojant.

• Auka Dievui. Gyventi ne sau, o kažkam mumyse, kas yra aukščiau nei mes. Svarbiausia būti nuolankiam.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

266 – APSKAITA

Iš „Pokalbio su mirtinguoju" mes jau žinojome, kad, norint baigti persikūnijimų ciklą ir išgryninti sielą, reikia surinkti šešis šimtus taškų. Dar kartą kalbėdamasis su Amandina, šventasis Petras pateikė tikslesnius skaičius. Ji mums atnešė oficialią apskaitos knygą.

MINUSAI

Melas	10–60 taškų
Piktžodžiavimas	10–70 taškų
Pažeminimas	100–400 taškų
Pagalbos nesuteikimas žmogui, kuriam gresia pavojus	100–560 taškų
Vaiko išsižadėjimas	100–820 taškų
Tėvų atsisakymas	100–910 taškų
Žiaurus poelgis su gyvūnu	100–1 370 taškų
Žiaurus poelgis su žmogumi	500–1 450 taškų
Nusikaltimas, sukėlęs kito žmogaus mirtį	500–1 510 taškų
Dauginimo koeficientas	taškai, gauti už blogus darbus (dauginama iš 1,5)

(Neigiamų taškų skaičius kinta atsižvelgiant į aplinkybes: į norą pakenkti, į patirtą malonumą darant bloga, į neatsakingumą, egoizmą, veikimo ir nieko neveikimo motyvus.)

PLIUSAI

Davimas turint interesą	10–50 taškų
Davimas neturint intereso	10–90 taškų
Džiaugsmo teikimas aplinkiniams	10–100 taškų
Pagalba gyvūnui, kuriam gresia pavojus	50–120 taškų
Pagalba žmogui, kuriam gresia pavojus	100–270 taškų
Meno kūrinio sukūrimas	100–410 taškų
Originali progreso idėja	100–450 taškų
Pasiaukojimas kitų labui	100–620 taškų
Geras vaiko auklėjimas	150–840 taškų
Dauginimo koeficientas	taškai, gauti už gerus darbus (dauginama iš 1,2)

Toks tikslumas sukėlė žmonėms dar daugiau baimės. Baimindamiesi padaryti dar kokią nuodėmę, kai kurie manė, jog geriau tuojau pat nusižudyti, kad skaitiklis, kaip tuo metu buvo sakoma, iškart rodytų nulį. Toks posakis nebuvo tik metafora. Viena japonų firma tikrai išmetė į rinką gerų ir blogų darbų skaičiuotuvą, *karmografą*, kurį sudarė nedidelis laikrodis su skystųjų kristalų ekranu ir klaviatūra. Žmonės jį nešiodavo ant dešinės rankos riešo, nes ant kairės segėdavo įprastą laikrodį.

Kiekvieną vakarą prieš einant miegoti reikėdavo tik surašyti tą dieną atliktus darbus ir sužinodavai, kokia dabar tavo karma. Jei teigiamų taškų nelabai daug, karmografo ekrane pasirodydavo arklys. Karmos nuosmukį žemyn rodydavo skalės padalos: šuo, lapė, šliužas, ameba. Sunkiausius atvejus rodė petražolės stiebas arba grybas.

Turėdamas karmografą ir tiksliai žinodamas, kiek taškų esi surinkęs, galėjai ramiai mirti ir be baimės stoti prieš arkangelų teismą. Žinoma, taip skaičiuodamas privalėjai būti labai nuoširdus pats sau.

Tanatodrome mes žaisdavome su šiuo prietaisu. Roza nustatė, kad ji už gerus darbus turi surinkusi 400 taškų. Aš jų turėjau gerokai mažiau, tarp 0 ir +5. Savo gyvenime neprikrėčiau kokių nors didelių šunybių, bet šventas nebuvau. Galiausiai Raulis buvo teisus: aš nesu didvyris, aš – neutralus tipas. Netgi pagal savo karmą aš esu vidutinis.

Fredis jaunesnysis buvo susižavėjęs šiuo prietaisu. Jo karmografas maloniai rodė +25 taškus. Berniukas dėl to nė kiek nebuvo ramesnis. Skvere nutraukęs draugo arkliui uodegą, jis tuoj puldavo tikrinti savo karmografą – norėdavo sužinoti, ar tai sunkus nusikaltimas.

Šis prietaisas atstojo nuodėmklausį.

267 – PAŠALINTAS IŠ ŽAIDIMO

Konradas niekaip negalėjo gauti leidimo gaminti karmografus. Viskas iki smulkmenų priklausė japonams. Jų patentas buvo gerai saugomas. Tada mano brolis ryžtingai pasirinko visai kitokį verslą, jis ėmė gaminti piliules „Pašalintas iš žaidimo“, jos dar žinomos kaip piliulės „Ypatinga savižudybė be skausmo“. „Geriau naujas gyvenimas negu nesėkmingas egzistavimas“ – toks buvo jo šūkis. Labai paprastas ir aiškiai nusakantis esmę.

Visada skeptiškai vertinęs tanatonautiką, dabar Konradas pirmas drąsino žmones ryžtis dideliam šuoliui, mat jam svarbiausia – verslo reikalai!

Likimo ironija: vienas iš pirmųjų klientų buvo jo paties sūnus, mano sūnėnas Gustavas, praradęs viltį pramokti matematikos. Užuot rašęs atsisveikinimo laišką, jaunuolis pakeverzojo: „Nesijaudinkite. Kelionė į mirusiųjų pasaulį neužtruks, aš grįšiu visai kitas žmogus.“

Jo tėvai buvo įsitikinę, kad jis teisus, tačiau jie gerai žinojo, kur vyksta jų berniukas. „Tiek pastangų ir kruopštaus mokymosi, ir visa tai gali kvailai sugadinti vienas blogas matematikos pažymys. Yra dėl ko rautis plaukus!“ – sielojosi Konradas, mat nežinojo, reikia jam apraudoti savo sūnaus mirtį ar nereikia.

Nerimavome ir mudu su Roza. O jeigu Fredis jaunesnysis susigundys? Nepasitenkinimas plito taip greitai. Be reikalo stengėmės pažinti Rojų. Mes nenorėjome, kad mūsų vaikas iškeliautų į jį per anksti, nusprendęs pats sau nutraukti bambagyslę.

Norėdami apsaugoti jį nuo šios mokyklose ir licėjuose plintančios mados, slapta pakeitėme kalio cianido piliules „Pašalintas iš žaidimo“, kurias jis buvo nusipirkęs už savo kišenpinigius, nepavojingais saldainiais. O kad jam staiga nekiltų noras iššokti pro langą, ant visų langų uždėjome groteles.

Roza kaip galėdama stengėsi pagelbėti jam bet kokiose situacijose. Jei jis grįždavo su knygele, pilna blogų pažymių, guosda-

vome, duodavome dovanų. Niekada nebardavome, švelniai elgdavomės, kad ir kas nutiktų, žadėjome jam savo paramą.

Svarbiausia mums buvo, kad mūsų sūnus mylėtų gyvenimą ir būtų įsitikinęs, jog jokiame kitame gyvenime jis neturės tokių gerų tėvų kaip mes.

Tačiau ne visi tėvai elgėsi kaip mes. Daugėjo vaikų, ypač paauglių, savižudybių.

Nepasitenkinimas, nusivylimas ir – op! Jautriausieji vaikščiojo su implantuota į kiaurą dantį kalio cianido kapsule ir, atsiradus net menkiausiam rūpesčiui, baigdavo nenusisekusį, jų manymu, gyvenimą. Kadangi gyvenimas tėra žaidimas, nebenorintiems jame dalyvauti pakakdavo išgerti piliulę „Pašalintas iš žaidimo“ – jas be recepto pardavinėjo mano brolis Konradas.

Rezultatas: gatvėse beveik nebebuvo matyti nei senų (pirmoji raukšlelė – ir pirmyn į naują jaunystę, kol dar nespėjai pajusti metų naštos), nei susirūpinusių ar per daug jautrių žmonių. Liko tik nesubrendusios būtybės, apsėstos minties daryti gera nežinia kodėl – dėl tingėjimo ar iš įsitikinimo.

Tai buvo rimta visuomenės problema. Lyderiais ir novatoriais dažniausiai tampa žmonės, kurių vaikystė buvo sunki. Kad išgyventų, jie viską turi išsikovoti jėga, kaip plieną grūdindami savo charakterį. O dabar, kai, ištikus net menkiausiam nemalonumui, savižudybė žadėjo atsukti skaitiklį iki nulio, būsimasis elitas dingdavo net nesulaukęs vyresnio amžiaus.

Liusinderis ir jo vyriausybė suprato šią problemą. Administracijoje buvo likę vien neatsakingi žmonės ir bukagalviai, negebantys priimti jokio aiškaus sprendimo, – baiminosi įžeisti vieni kitus. Svarbiausia buvo kuo greičiau pradėti ką nors daryti, kad protingiausi ir jautriausi jaunuoliai liautųsi žudytis.

Mirčiai tapus įprastu reiškiniu, buvo svarbu išmokyti vertinti gyvenimą čia ir dabar, o ne kažkur ir nežinia kada. Daug kas buvo neaišku. Niekas nebebrangino gyvenimo, kad kovotų už jį ar kentėtų sukandęs dantis ištikus nelaimei. Dar blogiau, kiek-

vienas norėjo žinoti, į ką persikūnys. Panašiai kaip žaidžiant ruletę ar loto. Ten, aukštai, neturėtų pritrūkti laimingų skaičių!

Taip atsirado NGSA (Nacionalinė gyvenimo skatinimo agentūra). Liusinderis pasitelkė į pagalbą geriausias reklamos agentūras šūkiams, sąvokoms, naujoms idėjoms kurti, kad žmonės labiau pamiltų gyvenimą ir neskubėtų iš jo iškeliauti.

Kas būtų tuo patikėjęs prieš 2000 metus? Tikriausiai visi būtų miręs iš juoko, jei kas nors būtų pasakęs, jog ateis laikas, kai prireiks reklamos, kad žmonės brangintų tai, kas aiškiausia, natūraliausia ir paprasčiausia pasaulyje, – gyvybę.

268 – REKLAMA

Gyvenimas – laikas, kupinas emocijų. Pasakoja Siuzana M., dvidešimtmetė studentė:

„Iš pradžių aš nelabai mylėjau gyvenimą. Man netgi atrodė, kad jis kažkoks menkas. Gyvena mano tėvai, dėdė, seneliai ir visi nevykėliai giminės. O aš niekaip negalėjau suprasti, kodėl jie taip nori gyventi, kaip pakenčia senatvę. Kokie kvailiai!

Taip, gyvenimas man atrodė bevertis. Aš netgi bandžiau pabėgti nuo jo svaigindamasi narkotikais ir alkoholiu. Tačiau narkotikai ir alkoholis sugadino man sveikatą. Tada kilo noras pasitraukti iš gyvenimo. Paskui į galvą šovė mintis: „Kodėl prieš pasitraukiant iš gyvenimo nepakeliauti po pasaulį?“ Štai tada daug ką pamačiau ir supratau, kad gyvenimas puikus. Gyvena augalai, gyvena gyvūnai, gyvena netgi akmenys. Ir pagalvojau: „O kodėl gi man negyventi?“

Dabar visai nesigailiu dėl savo pasirinkimo ir, matydama dvejojančius jaunuolius, sakau jiems: „Keliaukite, vaikinai, ir jūs aplink pasaulį. Pamatysite, kad gyvenimas – įdomus dalykas, jis dar ilgai bus madingas!“

NGSA (Nacionalinės gyvenimo skatinimo agentūros) pranešimas

269 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Kreipimasis į Priežiūros tarnybą:
Tai tampa tikra beprotybe! Kad ir kokie stiprūs būtumėte, nebūkite arogantiški! Pripažinkite savo klaidas. Jūsų silpnumas žalingas. Labai žalingas. Visiems.

Priežiūros tarnybos atsakymas:
Baimė jus apakino. Prašome nusiraminti. Ir, svarbiausia, nepanikuokite. Elgiamės labai apdairiai.

270 – JAPONŲ MITOLOGIJA

„Mes – tik smiltelės, tačiau esame kartu.
Mes – lyg smiltelės paplūdimyje, tačiau be smiltelių nebūtų paplūdimio."

POEMA JAMATO (SENĄJA JAPONŲ) KALBA

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

271 – SAVIŽUDYBĖ – DIDŽIULĖ KLAIDA

Nacionalinė gyvenimo skatinimo agentūra stengėsi kiek įmanydama, tačiau rezultatai buvo menki. Reikėjo tikrai tragiško įvykio, kaip antai atsitikimo su Lamberu, kad žmonės baigtų žudytis.

Tai atsitiko vieną sekmadienį Šomono kalvų tanatodrome. Kartais mes leisdavome draugams naudotis savo pakilimo krėslais. Lamberas, mūsų mėgstamiausio tailandiečių restorano šeimininkas, kartą paprašė leisti jam išbandyti vieną iš jų. Neturėjome priežasčių nesutikti, juolab Lamberas buvo lyg ir privačios mū-

sų valgyklos šefas. Mes stengėmės palaikyti su juo kuo geresnius santykius.

Jis atsisėdo. Nustatėme prietaisus. Jis ėmė skaičiuoti: „Šeši, penki, keturi, trys, du, vienas, startas“ ir paspaudė valdymo prietaiso svirtį.

Iki tol viskas vyko normaliai. Keisčiausia atsitiko jam grįžus. Kai Lamberas atmerkė akis, pamaniau, kad prieš mane visai kitas žmogus. Jis buvo susijaudinęs, nervingas, netgi veidas visai kitoks negu mūsų geraširdžio tailandiečių restorano šeimininko. Vyras žiūrėjo į mus įsmeigęs piktą žvilgsnį. Nebeatpažinau jo. Gal tai ponas Haidas, kurį iki šiol slėpė daktaras Džekilas – Lamberas?

– Ar jūs gerai jaučiatės, pone Lamberai? – paklausiau.

– O taip! Gerai. Netgi labai gerai. Taip gerai dar niekada nesu jautęsis.

– Ar jūs pabuvojote Galutiniame kontinente? – paklausė Amandina.

– Taip! Esu lankęsis. Tai tikrai labai įdomi vieta.

Balsas ir veido bruožai – kaip ir ankstesnio Lambero, tačiau galėjau prisiekti, kad čia buvo nebe tas žmogus.

Paskui jis tapo sarkastiškas, jo akių vyzdžiai buvo kažkaip keistai išsiplėtę. Jis pamiršo viską apie kulinariją, pamiršo netgi mėgstamiausią makaronų su baziliku receptą. Nuo šiol jam į kulinariją buvo nusispjauti. Jis skubiai paskelbė, kad parduoda savo restoraną. O jo buvę taip rūpestingai aptarnaujami klientai tegul maitinasi kur tik nori! Jis išvyko iš miesto, ir mes jo daugiau nebematėme.

Ta istorija mane labai sukrėtė. Aš ją papasakojau kolegoms iš kitų tanatodromų. Jie patikino jau matę panašių atvejų. Kaip ir aš, jie manė, kad tai daktaro Džekilo sindromas. Pavadinimas prigijo.

Tai problemai apsvarstyti mes surengėme konferenciją. Radžava, atsakingas indų tanatodromo darbuotojas, pateikė savo versiją. Paaiškinimas mistinis, bet nors šį tą paaiškinantis.

Anot jo, tokio fenomeno šaltinis – savižudžiai. Kai kas nors nusižudo neišgyvenęs to laiko, kuris jam buvo skirtas Paskutinio teismo, jo ektoplazma virsta klaidžiojančia siela. Ji skraido virš žemės ieškodama kūno, kad galėtų jame nugyventi likusį jai skirtą gyvenimą. Deja, labai sunku rasti laisvą kūną, todėl daugybė savižudžių taip ir klaidžioja ištisus tūkstantmečius. Klaidžiojančias sielas gyvieji dažnai vadina vaiduokliais. Toms nelaimingoms ir susikrimtusioms sieloms patinka gąsdinti žmones, mat jos nori įsitikinti, kad dar turi kokią nors galią. Jos gąsdina bailius ir naivuolius stuksendamos naktimis į sienas, kilnodamos parketą ar drebindamos sietynus. Dar blogiau, jos gali netikėtai sukelti lietų ir audrą, tai ir yra vienintelė jų galia. Tokie smerktini jų veiksmai juokingai menki ir turėtų kelti gailestį, o ne baimę.

– Mes kalbame apie piktąsias dvasias, – pareiškė Dakaro tanatodromo vadovas.

– *Blolos*, *blolos bians* – vyrams, o *blolos blas* – moterims, – patikslino atsakingas darbuotojas iš Abidžano.

– Gali būti, tačiau dabar, kai padaugėjo savižudybių, atmosfera turi būti perpildyta kūnų ieškančių vaiduoklių, – atsiduso jo kolegė iš Los Andželo.

Radžava aiškino toliau:

– Kai gyvas žmogus medituoja arba susidomi tanatonautika, jis kuriam laikui atsiskiria nuo savo fizinio kūno. Tuo metu pro šalį skrendanti siela iškart įsikuria jame.

Mes tylėdami žiūrėjome vienas į kitą. Kiek kartų mums keliaujant buvo kilusi tokia grėsmė! Ir dar blogiau. Juk mūsų dėka į aną pasaulį išvykę turistai – didžiulis laimikis kūnų ieškantiems vaiduokliams. Koks paradoksas! Savižudžiai, kurie žudosi tikėdamiesi geresnio gyvenimo, puola į pirmą pasitaikiusį kūną! Ir dar neaišku, ar jiems pasiseks! Nėra taip lengva nutaikyti tinkamą akimirką ir rasti laisvą kūną.

Taigi visi mąstėme apie pamišimo atvejus sugrįžus. Dabar paaiškėjo, kodėl esama tokių staigių nuotaikos ir elgesio pasikeitimų.

– Reikia skelbti pavojų, – pasiūliau. – Reikia, kad žmonės liautųsi žudytis ir nebevyktų į tanatonautų keliones. Tai pernelyg pavojinga!

Kiekvienas savo šalyje surengėme spaudos konferenciją. Niekas mumis nepatikėjo. Atsirado skeptikų, kurie pareiškė, kad mes vieni norime užsiiminėti šiuo sportu, bet laikai keičiasi, netrukus netgi darbininkai galės sekmadieniais leistis į tokias keliones. Ką jiems atsakyti? Nepaisydamos mūsų perspėjimų, ektoplazmų kelionių agentūros toliau dirbo savo darbą. Visada rasis entuziastų, norinčių pabuvoti pačiuose tolimiausiuose kontinentuose, tikinčių, kad tokių yra, o nelaimės, anot jų, gali ištikti tik kitus, ne juos.

Nenoras prarasti kūno pakilus kai kuriuos vis dėlto privertė atsisakyti savo sumanymo. Nelabai malonu, kai žinai, kad, ištikus nelaimei, kas nors gali tapti jumis, įsėlinti į jūsų šeimą, netgi įlįsti į jūsų žmonos lovą, ir niekas nepastebės, kad kažkas pasikeitė.

Norintiesiems nusižudyti atrodė kitaip negu turistams į anapusinį pasaulį. Vieni norėjo atlikti žygdarbį, kiti ieškojo pagalbos ar laimės. Nors Konradas nukainojo savo neparduotų piliulių „Pašalintas iš žaidimo“ atsargas, niekas jų nebepirko. Tapti klaidžiojančia ir galbūt šimtmečius ieškančia kūno siela nebuvo labai viliojanti perspektyva.

Žmonės suprato, kad nusižudžius skaitiklio rodmenys nenukrisdavo iki nulio, gyvenimas būtinai turi būti nugyventas iki galo. Visi vėl įprato kęsti nesėkmes.

Mano kolegos indo aiškinimas turėjo ir kitą pranašumą: jis paguodė vaikų ir paauglių, per anksti mirusių dėl ligos ar nelaimingo atsitikimo, tėvus. Taigi persikūniję savižudžiai, radę jiems tinkamą kūną, dar kurį laiką gali gyventi. Šešiasdešimtmetis savižudis, jei jam buvo skirta gyventi šešiasdešimt šešerius metus, atgims kaip vaikas, kuriam lemta mirti sulaukus šešerių. Iš tikrųjų tai buvo ištisas mokslas, kaip geriau tvarkyti savo karmą, o kiekviena diena pateikdavo vis naujų įrodymų.

Raulis atsitvėrė tylos siena. Aš žinojau, kad jis be paliovos galvoja apie Stefaniją. Mes apie ją sužinodavome tik iš laikraščių. Ji subūrė aplink save pulką blogiukų. Tibeto budistė italė, kurią taip mylėjome, visur skelbė, kad turi būti gėrio ir blogio pusiausvyra. Kad ir kokios dabar būtų mūsų žinios, norintieji nusižudyti susidurs su labai banaliu pasauliu.

Stefanijos sutelkta triukšmadarių, vilkinčių juodomis odinėmis striukėmis ir važinėjančių motociklais, orda elgėsi tuo metu itin nepopuliariai: vogė, žudė, prievartavo, plėšė. Tačiau baimė suteršti savo karmą buvo tokia stipri, kad Stefanijai buvo sunku susirasti bendrininkų, jos iniciatyvos beveik niekas nepalaikė.

Stefanija tapo susidomėjimo objektu ir, kai policijai atsirasdavo galimybė suimti ją arba kurį nors iš jos bendrų, policininkai to nedarydavo. Baiminosi, kad operacija bus įvertinta kaip agresija, o tie banditai, šiaip ar taip, bus nubausti, kai turės persikūnyti.

Vis dėlto Rauliui ir man Stefanija kėlė didelį nerimą. Įkūnydama blogį, ji patvirtino, kad čia, žemiškajame pasaulyje, slypi dar daug pavojų. Ji paryškino gėrį. Aukodama savo karmą visuomenei stabilizuoti, galiausiai ji visiškai atsižadėjo savęs.

Mes visi jautėme, kad blogoji Stefanija iš tikrųjų šventoji. Nebežinojome, ką mums daryti. Galiausiai nutarėme vykti į aukštybes ir pažiūrėti, kas ten dabar darosi.

272 – REKLAMA

Venstakas, keturiasdešimt dvejų metų viengungis, manekenių agentūros vadovas. Jis myli gyvenimą ir aiškina kodėl:

„Visas mano gyvenimas – moterys. Jos visos tokios skirtingos. Kitokios jų burnos, akys, kojos, krūtys, kvapai, eisena, plaukų kirpimas, kaklo forma. Man neužteks laiko jas visas pažinti. Todėl džiaugiuosi, kad gyvenimas gana ilgas. Ketinu vesti dvyliktą kartą. Man patiktų gyventi šimtą metų, kad pažinčiau kuo

daugiau moterų. Kadangi moterų būna tik gyvenime, aš dėkingas gyvenimui ir dėkingas moterims.“

NGSA (Nacionalinės gyvenimo skatinimo agentūros) pranešimas

273 – VISKAS DAR LABIAU KOMPLIKUOJASI

Kelyje į Rojų visada tyko daug pavojų! Pakilome normaliai, jeigu lygintume su ankstesniais laikais, kai atsidurdavome vienui vieni tarp mirusiųjų.

Vos palikęs žemę, pakliūni į minią turistų-ektoplazmų, bambagyslėmis susirišusių su savo gidu – persikvalifikavusiu vienuoliu.

Ir visur pilna reklamų, jų gal net per daug! Filmai apie nenusisekusius ankstesnius gyvenimus, greitojo maisto, kasdienio kačių ir šunų ėdalo, cigarečių, nepaprastų kelionių reklama... Ir, žinoma, didžiulis Nacionalinės gyvenimo skatinimo agentūros plakatas, raginantis grįžti į gyvenimą!

Liusinderis pasistengė užtikrinti Galutiniame kontinente kuo geriausią saugumą. Prie įėjimo pasitinka apšviestas šokančio turkų dervišo plakatas:

„Sveiki atvykę į Rojų! Jūs esate už tūkstančio šviesmečių nuo Žemės. Dėmesio! Pavojinga! Draudžiama keliauti vienam. Pasistenkite rūpestingai surišti savo bambagyslę su savo gido bambagysle.“

Paskui buvo išvardyti įvairūs įsakai, išleisti padedant Jungtinėms Tautoms:

1 punktas. Rojus nepriklauso jokiai šaliai ir jokiai religijai.

2 punktas. Rojaus vartai atviri visiems, ir niekas neturi teisės drausti ten patekti.

3 punktas. Draudžiama nutraukti kito asmens ektoplazmos bambagyslę. Toks veiksmas – nusikalstamas, ir nusikaltėlis bus persekiojamas.

4 punktas. Kiekvienas fizinis kūnas atsakingas už savo ektoplazmos veiksmus.

5 punktas. Prašome, kad turistai tanatonautai paliktų šią vietą tokią švarią, kokią norėtų ją rasti sulaukę tikrosios savo mirties.

6 punktas. Draudžiama trukdyti angelams dirbti.

7 punktas. Draudžiama įsiminti kitų prisiminimus ir fantazijas. Rojuje, kaip ir Žemėje, kiekvienas viską gali išbandyti pats.

8 punktas. Draudžiami ektoplazmų grafiti ant koridorius puošiančių reklamų.

9 punktas. Draudžiama slėptis už komos sienų siekiant suklaidinti keliaujančius mirusiuosius.

10 punktas. Draudžiama kalbėtis su arkangelais, kai jie vertina sielas.

11 punktas. Kai sielos vertinamos, draudžiama daryti poveikį kokios nors sielos naudai ar nenaudai. Joks pašalinių liudijimas neturės įtakos arkangelų sprendimui.

12 punktas. Rojus – ne atrakcionų parkas. Prašome tėvų, keliaujančių su vaikais, tvirtai surišti ektoplazmų bambagysles.

Viskas buvo numatyta turistų patogumui ir saugumui. Į akis krito užrašas ant pirmos komos sienos:

„Mochas 1. Dėmesio: blogi prisiminimai. Jautrūs asmenys, sustokite. Jeigu negalite susitaikyti su savo praeitimi, prašome atsirišti nuo vadovo bambagyslės ir grįžti į savo kūną."

Tos dienos mirusieji ir tanatonautai, nepaisydami perspėjimo, įpuolė visi iškart. Kai kurie vaidino, kad lyg imtynininkai kovoja su liūdnais savo prisiminimais. Kaip nepadoru! Graikų turistai dėjosi viskuo besidominčiais keliautojais, nors iš tikrųjų visa tai jiems nerūpėjo.

Visur iškabintos reklamos gyrė psichoanalitikų ir privačių detektyvų nuopelnus, jos buvo skirtos tiems, kurie dar turėjo galimybę išpirkti savo kaltes.

Juodosios šalies gatvelėse aptikau ir savo nelaimingą atsitiki-

mą su mašina, ir ginčus su broliu, ir Felikso Kerbozo mirtį, ir kadaise išgyventą beprotišką meilę Amandinai, ką jau kalbėti apie daugybę menkesnių įvykių, kurių niekada nė neprisimindavau. Pamažu pradėjau prie to priprasti.

Mochas 2, ir atvykstame į raudonąją malonumų zoną. Kai kurių turistų fantazijos tikrai nešvankios. Manau, kad ši vieta kuo toliau, tuo labiau panėšėja į šiltą ir drėgną moters makštį. Amandina tikriausiai įsivaizdavo vyro penį...

Nepaisant įsakų pakeitimų, čia buvo reklamuojamos sekso parduotuvės, nusirengiančios moters stebėjimo pramogos ir vaizdo pornografija.

Nustumdama į šalį fantazijas apie orgijas, Amandina nusivedė mane, kad vėl neatsitrenkčiau į savo antrininką, vilkintį juoda odine striuke. Mane pasivijo moteris, ji šaukė esanti Nadina Kent. Aš telepatiškai išrėkiau, kad paliktų mane ramybėje, nes esu vedęs, šeimos tėvas. Tada Nadinos vaizdas pasikeitė ir įgavo aptakias Stefanijos formas.

Iš tikrųjų mano fantazijose buvo visos mane supančios moterys.

Nepasitikėdama Amandina paėmė man už rankos, ir taip mes ėjome iki Mocho 3.

„Dėmesio! Čia Mochas 3. Netrukus jūs pateksite į rausvai gelsvąją šalį. Kol dar laikas, nekantrieji tegul grįžta.“

Mes ėjome tik kokias dvi ar tris minutes, tačiau jos mums prailgo kaip keturios ar penkios valandos. Visur – laikrodžių gamintojų reklamos. Iš tikrųjų visai nesunku viešai skelbti įstatymus, nors jų ir nepaisoma.

Nebesistebėjau sutikęs žinomų aktorių ar kitų garsių žmonių. Aš tik skubėjau kuo greičiau iš čia išeiti. Viskuo galima persisotinti.

Laikas – didžiausias priešas!

Geltonoji zona. „Dėmesio! Mochas 4. Netrukus jūs įžengsite į žinių šalį. Sustokite, jei nesate pasiruošęs sužinoti visų pasaulio tiesų.“

– Eureka! Eureka! – telepatiškai rėkė labai susijaudinę graikų turistai.

Pagaliau – Mochas 6.

„Sveiki atvykę į septintąjį dangų. Čia baigiasi visų likimai. Jūs pasiekėte spindinčią juodosios skylės gilumą. Tiems, kurie stos prieš teismą, linkime gero persikūnijimo. Kitiems primename, kad nereikia trukdyti angelams dirbti“, – skelbė šokantis dervišas.

Mes priartėjome prie baltosios, sielų vertinimo, zonos. Angelai jau pradėjo mus pažinti. Jie nekreipė jokio dėmesio į turistus, užtat trys iš jų priėjo prie Raulio, Amandinos ir manęs. Keletas graikų pateikė klausimų, bet angelai apsimetė, kad jų neišgirdo.

– Gerai, – sakė helenai, – čia Olimpas, bet kur Dzeusas?

Tie kvailiai nieko nesuprato. Nei Dzeuso, nei Jupiterio, nei Kecalkoatlio, nei Toro ar Izidės. Pagal hierarchiją angelai neturi viršininko. Be to, angelai neturi vardų, jie vadinami visais vardais. Angelai neturi tautybės, jie yra visų tautybių, visų religijų, visų filosofijų atstovai. Koks absurdas, kai šovinistai teigia, kad būtent jų dievybės didingesnės negu kitų!

Aš ne iš karto suvokiau, kad vienas iš graikų telepatiškai klykia ne iš nuostabos, o iš išgąsčio. Viskas paaiškėjo, kai jis vėl sušuko savo kalba, bet mes visi telepatiškai supratome:

– Mano bambagyslė nutraukta!

– Negali būti! – ramiai atsakė gidas. – Ji tebėra pririšta prie mūsų grupės mazgo.

– Ne, – verkšlendamas atsakė jis. – Ji nutraukta ten, apačioje!

Vadinasi, kol ektoplazma vaikščiojo čia, žemėje kažkas nužudė jo kūną. Bambagyslė buvo tvirtai pririšta prie kitų, tokia ir liko. Kai visa grupė atriš savo mazgus, tik tada vargšas velionis pradės kelionę į būsimą savo persikūnijimą. Baisu žinoti, kad kažkur toli esi miręs!

Vos spėjome suvokti, kas vyksta, kai pasigirdo kitas pražūtingas riksmas! Aštuoniolika graikų turistų vieną po kito ištiko toks

pat liūdnas likimas. Jų bambagyslių mazgas buvo sveikas ir nepaliestas, tik jis nebebuvo sujungtas su žeme. Visi prarado savo fizinius kūnus! Jie kartu nuskubėjo prisijungti prie ilgo mirusiųjų srauto.

Taip, kūniškieji apvalkalai labai pažeidžiami, juos visada labai pavojinga kur nors palikti. Suvokę tokią tiesą, Raulis, Amandina ir aš kiek galėdami sutrumpinome kelionę, kad kuo greičiau atgautume patogius apsauginius šarvus, savo nuosavus kūnus.

Vakariniai laikraščiai įvardijo nusikaltimo danguje vykdytojus – Stefaniją ir jos gaują. Italė išsiuntinėjo pagrindinėms spaudos agentūroms informacinius pranešimus. Ji pareiškė, kad nuo šiol kovos su tanatodromais ir siųs į Galutinį kontinentą kelionių po visatą mėgėjus. Šitaip ji ketino perduoti mirčiai savo baimę ir savo paslaptį. Įvairiapusė programa!

– Stefanija teisi! – sušuko Raulis. – Mes per toli nuėjome.

Aš ėmiau protestuoti:

– Juk tu pats pirmas pareiškei norą sužinoti viską apie mirtį! O dabar, kai mes atskleidėme jos paslaptis, tu apgailestauji?

Mano draugas iš tikrųjų visiškai pasikeitė. Žirgliodamas po mansardą, jis autoritetingai pareiškė:

– Geriau mes būtume nieko nežinoję. Openheimeris irgi gailėjosi išradęs atominę bombą.

– Per vėlu grįžti atgal, – sušnibždėjau.

– Tinkamai pasielgti niekada ne vėlu, – pareiškė Raulis.

Amandina, Roza ir aš linkčiojome galvomis. Raulis staiga prakalbo kaip ir jo žmona:

– Na, žmogžudystėms užkirsti kelią pavyko. Tačiau apsidairykite aplink, kokie abejingi tapo žmonės! Nieko nebevyksta. Jokių karų, jokių nusikaltimų, jokių svetimavimų, jokių trumpalaikių aistrų. Vienintelė drąsuolė – Stefanija.

Iš tikrųjų visas pasaulis tapo nepakenčiamas. Aš atėjau į tanatonautiką norėdamas įveikti nuobodulį, o tanatonautika visą pasaulį padarė nuobodų!

Pro stiklines duris pamačiau berniuką, vogčiomis klijuojantį plakatą. Tai buvo nespalvotas Stefanijos portretas su užrašu didelėmis raudonomis raidėmis: „Visi kartu sunaikinkime blogį!“

274 – RAUDONOJO KRYŽIAUS FILOSOFIJA

„Savo norais jūs traukiate į save gyvenimą. Aplink jus yra susidariusi dvasinė sfera, ji traukia viską, tačiau ne viską vienodai. Tą dvasinę sferą sudaro jūsų norai. Ją taip pat sudaro ir jūsų baimės – neigiama jūsų norų dalis. Jos – lyg dvi tos pačios monetos pusės. Be sąmoningų norų, egzistuoja ir nesąmoningi norai ir baimės. Taip jūs traukiate žmones ir įvykius, sudarančius jūsų gyvenimo audinį. Veiksmas tėra subrandintas jūsų noras.

Mes galime išsilaisvinti tik atrišę emocinius buvusių ir dabartinių situacijų mazgus.“

MAKSAS HEINDELIS „RAUDONOJO KRYŽIAUS KOSMOGONIJA“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

275 – SIELŲ GROBIKĖ

Rozą ir mane labai išgąsdino Fredžio jaunesniojo riksmas prie televizoriaus. Staiga nutrūko puertorikiečių animacinis filmas, kurį jis įdėmiai žiūrėjo. Mažame ekrane mirgėjo balti ir juodi vingiai.

– Tėti, televizorius sugedo.

Tai nebuvo gedimas. Pamažu ėmė ryškėti Stefanijos paveikslas.

– Jai pavyko įsibrauti į patį populiariausią penkiasdešimt trečią kanalą žiūrimiausiu laiku! – sušuko susižavėjusi Roza.

Mes nutildėme sūnų, besipiktinantį, kad nutraukė mėgstamiausią jo laidą, o aš pagarsinau, kad geriau girdėtume, ką kalba mūsų draugė.

Kažkur miške, užsilipusi ant žolėmis užžėlusios kalvos, Stefanija sakė susirinkusiesiems kalbą. Stambiu planu buvo rodomas jos veidas, anksčiau toks linksmas, o dabar iškreiptas įniršio.

– Ačiū visiems, kad atėjote, – dėkojo ji. – Žinau, kiek reikia drąsos, kad pažadėtum atsiduoti blogiui rizikuodamas suteršti savo karmą. Tačiau mes tai darome žmonijos labui.

Pasigirdo pritarimą reiškiantis ūžesys. Paskui buvo parodyti jaunuoliai lyg krovikų tatuiruotais raumenimis ir merginos ilgais plaukais, nukarusiais iki suplyšusių džinsų. Kreipdamasi į milijonus televizijos žiūrovų, Stefanija kreipėsi ir į savo šalininkus:

– Pasaulis nėra nei geras, nei blogas. Iš gamtos, Dievo ar dar ko nors, kam mes patikime tvarkyti savo gyvenimą, nesulaukiame nei atpildo, nei bausmės. Mes patys turime mokytis iš savo patirties. Galima tik viena klaida – nežinojimas. Visa žmonijos istorija kupina bjaurumo ir žiaurumo. Mes turime iš to pasimokyti. Skausmo pamokos visada veiksmingesnės už džiaugsmo pamokas. Taigi aš galiu jums patvirtinti, kad Paskutinio teismo valandą jūs patirsite visus džiaugsmus ir kančias, kuriuos suteikėte savo artimui. Visą savo patirtį sukaupiate žemėje. Mirties valandą jūs suprasite visų savo veiksmų žemėje svarbą. Sakau jums, kad arkangelai įvertins visus labiausiai peiktinus jūsų veiksmus, tačiau jie nei pyks, nei piktinsis. Jie tik pasijuoks iš jūsų kvailumo. Gerumas nėra gyvenimo tikslas. Gyvenimo tikslas – realizuoti save. Gyvenimo tikslas nėra būti maloniam, svarbu visada būti sąmoningam. Gyvenimo tikslas – sunaikinti nežinojimą. Per trisdešimt Bordžų valdymo metų Italijai teko patirti karą, terorą, žmogžudystes, nuodijimus, tačiau ši šalis davė Leonardą da Vinčį, Mikelandželą ir visą dvasinį Renesansą. O ką davė penki Šveicarijos taikos ir demokratijos amžiai? Laikrodžius, kad būtų galima tiksliai žinoti laiką, matuojantį begalinius jų rūpesčius. Jau nuo senų senovės Gėris kovoja su Blogiu, Grožis su Bjaurumu, Tiesa su Melu, Jan su Jin, ir būtent ta nuolatinė priešpriešа spartina mokslo raidą ir pažangą, nes vie-

na niekada negalėtų egzistuoti be kita. Taigi žmonėms, susipažinusiems su Galutiniu kontinentu, vedamiems žmogiško noro viską daryti paprasčiau, gyvenimo tikslas tebuvo vienas vienintelis – būti geriems! Baisi klaida! Nes iš tikrųjų, sakau jums, blogis reikalingas tam, kad čia, žemėje, būtų išlaikyta pusiausvyra.

Koks penkiasdešimt vienas už kitą panašesnių į banditus merginų ir vaikinų, susibūrusių aplink ją, skandavo:

– Mes grąžinsime Blogį! Mes grąžinsime Blogį!

– Ačiū jums, mano draugai. Ačiū. Pirmas bandymas padėti žmonijai tinkamai suvokti tikrovę jau įvyko – mes jau pasiuntėme į pomirtinį pasaulį graikų turistų grupę, atsitiktinius tanatonautus, neturėjusius ką veikti Rojuje. Tai tik pradžia, mes ir toliau tęsime kovą. Patikėkite, sakau jums, mes nesustosime.

Juodos Stefanijos akys svaidė žaibus. Ji trokšte troško įtikinti savo siekio teisėtumu.

Pagyvėjo šalia jos stovintis gauruotas barzdočius:

– Mes terorizuosime tanatonautus grasinimais ir smurtu. Mes sieksime, kad būtų uždaryti tanatodromai. Kiekvienas, kuris bandys pakilti nuo žemės, iš anksto bus pasmerktas mirti. Paskutinis perspėjimas, turistai mirtininkai!

Juokas ir aplodismentai. Motociklų burzgesys.

Pankė kosmetiniu pieštuku apvedžiotomis akimis ir ryškiai raudonomis lūpomis sušuko perrėkdama triukšmą:

– Ir ne tik tanatodromai! Blogio yra visur! Vieną kartą reikia liautis būti manieringiems! Tai galima įveikti labai paprastai!

– Ką siūlai? – paklausė kažkas kimiu balsu.

– Kodėl neatgaivinti sunkiojo roko? Parduotuvėse ir kitur per radiją sklinda tik klasikinė arba lengvoji muzika. Įgriso. Aš noriu griausmingų roko koncertų!

– Roko! Roko! – skandavo kovotojai už Blogį.

– Jūs tikrai norite? Štai!

Kamera pasisuko į roko gerbėją. Nesiskutęs tipas sėdėjo ant motociklo su cigarete dantyse ir raiščiu ant kaktos ir mojavo

kasete tarsi kokia relikvija. Viršuje užrašyta AC/DC ir labai senas, tačiau daug žadantis pavadinimas *Highway to Hell* (*Kelias į pragarą*). Motocikle buvo įmontuotas grotuvas. Jis įdėjo kasetę, visi su pavydu stebeilijo į jį.

Roko gerbėjas atsuko visą garsą ir pasigirdo pašėlusi muzika. Visi nenustygdami vietoje tuojau pat ėmė šokti kažkokį barbarišką genties šokį – apsupo savo vedlę Stefaniją ir ėmė mėgdžioti gašlius jos judesius.

Jie visi įpuolė į ekstazę. Tik jie vieni galėjo prikelti pasaulį.

– Jei mes esame, vadinasi, Dievas to nori! – sušuko Stefanija.

– Jei mes žudome, vadinasi, Dievas to nori! – sustaugė barzdyla.

– Jei mums patinka sunkusis rokas, vadinasi, Dievas to nori! – šaukė pankė.

– Dievas yra Gėris, tačiau Dievas yra ir Blogis, nes Dievas – Viskas, – toliau aiškino uždususi Stefanija. – Ten, aukštai, aš sutikau Šėtoną, ir jis, sakau jums, yra kažkas labai garbinga! Bili Džo, išjunk muziką.

Motociklininkas tučtuojau pakluso. Nė vienas šokėjas neprotestavo, nors visi buvo ekstazės būsenos, panašiai kaip šokantys dervišai. Akivaizdu, kad Stefanija buvo gerbiama Blogio garbintojų klano, jie paklusdavo jai vos pirštu pamojus.

– Dingo ne tik sunkusis rokas. Dingo ir alkoholis. Žmonės nebedrįsta gerti, nes bijo blogai pasielgti paveikti alkoholio. Nuo žemės paviršiaus dingo visos spirito varyklos ir vyno daryklos. Atidarykime jas slaptai ir platinkime butelius visur.

Pats sau pagalvojau, kad ji tikriausiai retkarčiais susitinka su buvusiu savo vyru. Štai bent vienas, kuris neatsisakė! Ir, aišku, jis žino, kur gauti tų butelių.

Geresnių idėjų Blogio skleidėjai ir negalėjo rasti. Skatinti girtavimą – idėja kaip tik jiems. Paplitus alkoholizmui, rasis vyrų, kurie muš moteris ir vaikus, girti vairuotojai partrenks dorus žmones, prasidės prievartavimai. Akmuo į Gėrio daržą!

– Taip, valio alkoholiui!

– Be alkoholio, yra dar ir...

– Narkotikų, – pakišo mintį greitai susigaudantis Bilis Džo.

– Narkotikai! – pritarė Stefanija. – Atkurkime narkotikų perpardavinėtojų tinklą. Dar turėtų būti likę prekybos vietų priemiesčiuose. Užteks tik mandagiai paprašyti buvusių šefų, ir jie be jokio vargo duos mums kokaino, nes bus įsitikinę, kad daro gerą darbą gelbėdami narkomanus, pritrūkusius narkotikų.

Kažkur iš gilumos AC/DC garsai pasigirdo anksčiau, negu Stefanija apibendrino:

– Mano draugai, dabar jūs visi žinote, ką turite daryti: verbuoti naujus šalininkus, žudyti tanatonautus, platinti alkoholį ir narkotikus. Visiems kartu, sakau jums, mums pavyks atgauti šventą Gėrio ir Blogio pusiausvyrą.

Paskui, žiūrėdama tiesiai į kamerą ir kreipdamasi į ją stebinčius televizijos žiūrovus, ramiai užbaigė:

– Blogis vėl atgijo. Drebėkite visi arba junkitės prie mūsų!

Paskui ekraną užliejo kažkokia migla, ir netrukus Fredis jaunesnysis vėl galėjo žiūrėti animacinį filmą.

276 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Kreipimasis į Priežiūros tarnybą:

Mes čia nereikalingi. Staigus žmonijos pozicijos pasikeitimas. Tanatonautams nukenksminti Stefanija Čičeli mums nebuvo reikalinga. Natūrali reakcija į užsitęsusį suglebimą.

Priežiūros tarnybos atsakymas:

Mums visai nesvarbi jūsų nuomonė. Mes laikomės senosios politikos.

277 – ZOROASTRIZMO MITOLOGIJA

Penktadalis mirusiųjų kūnų pakils iš žemės, jie atrodys kaip mirties valandą; pakils iš tos vietos, kur jų kūnas iškvėpė paskutinį atodūsį. Pakils po du: tėvas ir sūnus, žmona ir vyras, mokytojas ir mokinys, tas, kuris veda, ir tas, kuris paklūsta.

Kelkitės, kūniškos būtybės, jūs, kurie, gerbėte jasat, jūs, kurie mirėte šioje žemėje!

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

278 – PUSIAUSVYRA

Nepaisant viso Stefanijos įkarščio ir iškalbingumo, jai nepasisekė atgaivinti Blogio jėgų. Jai niekada nepavykdavo surinkti daugiau kaip šimto vaikigalių, darančių nusikaltimus, o visi kiti buvo abejingi.

Italė išdalijo daugybę atsišaukimų, žmonės juos paimdavo ir net neskaitę išmesdavo į artimiausią šiukšlių dėžę. Taip jie padėdavo palaikyti miesto švarą ir lengvai gaudavo teigiamų taškų.

Keletas laikraščių tekstą išspausdino be jokių komentarų. Vis dėlto šioks toks domėjimasis buvo:

„Kokios nuodėmės geriausios?

Žudyti? Jei yra Dievas, nesvarbu koks, jis niekada netrukdė tautoms naikinti vienoms kitas. Priešingai, karai tapo priemone išvengti gyventojų pertekliaus ir sutrukdyti žmonėms nustelbti kitas rūšis.

Vogti? Kas mes tokie, jei siekiame, kad viskas priklausytų tik mums vieniems ir niekam kitam? Vogti nėra nuodėmė. Veikiau nuodėmė atsisakyti duoti kitiems.

Negerbti Dievo vardo? Bet jeigu Dievas yra, jis turėtų būti

labai protinga ir išmintinga esybė, atsižadėjusi išdidumo ir arogancijos. Dievas, jei jis yra, labiausiai juokiasi iš tų, kurie Jį garbina ir Jį įžeidinėja.

Negerbti šventų dalykų? Bet juk nieko nėra šventa. Dvasininkai, kurie skelbiasi esą Dievo tiesų aiškintojai, patys daro nuodėmę tuo puikuodamiesi. Kas drįstų teigti, kad kokia nors vieta ar koks nors daiktas yra šventi? Puikybė, vien puikybė.

Angelai viso to nežino. Jie irgi turi valdžią. Jei norite, vadinkite ją Dievu, tačiau žinokite, kad Dievui nusispjauti į gerus darbus ir į mandagumą.

Pabuskite, pasaulio tautos! Nieko nėra blogiau už mandagumą."

Įniršusi mūsų draugė išmetė į šiukšlyną „Tibeto Mirusiųjų knygą", buvusią parankinę savo knygą, ir puolė prie Mao Dzedongo „Raudonosios knygelės". Ją įkvėpė kinų prezidento veiklos stilius. Ji, kaip ir jis, manė, kad tikroji žmonių prigimtis atsiskleidžia per prieštaravimus, mielai lygino save su Didžiuoju vairininku, kalbančiu apie nuolatinės revoliucijos būtinybę ir besiruošiančiu, kaip ir ji, kilti į didįjį žygį. „Prieštaravimai yra minties variklis", – sakė Mao. „Blogio revoliucija žmonijai būtina", – papildė Stefanija Čičeli.

Mao turėjo savo raudonąją armiją, ji – juodąją. Jos būriai smagiai linksminosi ūžaudami. Tuo geriau, nes už nuodėmes jie turės mokėti ten, aukštai, tad tegul patiria bent šiek tiek malonumų darydami blogį čia, žemėje.

Gerumo apimtiems žmonėms sunku pasukti atgal! „Vargšai", – sakydavo gailėdamiesi nelaimingų blogio skleidėjų, jų karmos tokios suterštos!

Vis dėlto jų dėka gyvenimas tapo spalvingesnis. Žmonės laukė, kokių dar blogų darbų, suteikiančių bent kiek pikantiškumo nuobodžiai kasdienybei, sumanys. Buvo ir tokių, kurie gyrė juos už altruizmą ir drąsą. Be to, tų „piktavalių" dėka buvo galima užsidirbti keletą teigiamų taškų.

Dabar, kai kas nors netyčia rasdavo kokioje palėpėje narkotikų, alkoholio ar ginklų, tuojau pat perduodavo juos Blogio šalininkams. Nors jie išžudė daugybę Rojaus turistų, specialiųjų agentūrų darbas klostėsi vis geriau. Būti nužudytam, be jokios abejonės, labai geras būdas mirti kaip kankiniui.

279 – REIKALAI NESITVARKO

Tuo metu Liusinderis nutarė baigti savo gyvenimą. Dykinėtojai rado jį ištiškusį į gabalus Monparnaso bokšto papėdėje. Lietingą dieną, blizgant keliui, prezidentas iššoko per turėklus.

Šokti į tuštumą reikia daug drąsos. Ypač tada, kai blogas oras. Daugelis tų, kurie šoka pro langus, lieka gyvi. Reikia pasakyti, kad dažniausiai jie renkasi ketvirtą ar penktą aukštą. Jie arba švelniai nukrinta ant mašinos variklio dangčio ar šiukšlių krūvos, arba sulaužytomis kojomis, paralyžiuoti atsiduria invalido vežimėlyje.

Liusinderis nepasiliko jokio šanso. Jis iššoko iš penkiasdešimt aštunto aukšto. Daug sykių išmėgintu būdu jis šoko kaip parašiutininkas galva žemyn, kad viskas baigtųsi užtikrintai ir greitai.

Kodėl Liusinderis nusižudė būtent tada, kai jo politinis reitingas buvo toks aukštas? Žvelgdamas atgal, aš svarsčiau, ar jis, kaip ir Stefanija, nepasibjaurėjo išglebusia visuomene, kurią pats ir reikalavo kurti. Ar būtina buvo pasmerkti save tapti klaidžiojančia siela!?

Namų tvarkytoja rado testamentą, kurį velionis buvo palikęs ant rašomojo stalo.

„Pagaliau supratau, kad nieko nereiškia būti žinomam, – rašė mūsų draugas. – Būti nemirtingam nuobodu. Aš noriu, kad mano vardas būtų išbrauktas iš visų istorijos knygų ir žinynų. Noriu, kad būtų sunaikintos visos mano skulptūros. Noriu, kad bū-

tų pakeisti mano pavarde pavadintų gatvių pavadinimai. Laidotuvių tikiuosi pačių paprasčiausių, be iškilmių ir be palydų. Aš nenoriu būti palaidotas apmuštame karste po antkapine marmuro plokšte. Nei gėlių, nei vainikų, nei ašarų, nei „Rekviem“, nei laidotuvių kalbų. Prašau mane palaidoti po medžiu. Ir jokio antkapinio akmens. Aš noriu grįžti tiesiai į žemę, būti apglėbtas medžio šaknų, noriu, kad mane graužtų šliužai, sliekai, kandžiotų parazitai. Šiaip ar taip, aš nusižudžiau, todėl galbūt persikūnysiu į puvenas. Jeigu mano kūnas nebuvo labai naudingas man gyvam esant, tegul būna geras kompostas po mano mirties.

Aš ilgai stengiausi suprasti gyvenimo prasmę, tačiau tik dabar ją suvokiu. Prezidentas ar valkata, karalius ar vergas – mes visi panašūs. Mes – tik mažos visatoje pasiklydusios smiltelės. Reikalauju pripažinti, kad buvau tik smiltelė. Ir iš tikrųjų aš buvau tik smiltelė, tačiau gerai žinau, kad be smiltelės nebūtų paplūdimių.“

Žinoma, vidaus reikalų ministras nusprendė tučtuojau sudeginti tokį destruktyvų tekstą.

Prezidento Liusinderio mirtis galėjo būti naujas tanatonautikos stabdys. Tačiau taip neįvyko. Po didingų jo laidotuvių, priešingai, negu jis norėjo, jam buvo skirti ištisi istorijos vadovėlių skyriai, Rotušės aikštėje buvo pastatyta didžiulė jo skulptūra. Laikinoji vyriausybė išleido dekretą, kad jo įsteigtas Šomono kalvų tanatodromas nuo šiol vadinsis Liusinderio tanatodromu, o tanatonautikos Garbės Legiono ordinas – Liusinderio ordinu. Neįmanoma suskaičiuoti miestų ir miestelių, kuriuose jo vardu buvo pavadinti prospektai, gatvės ir aikštės.

Kartais galima pasirinkti gyvenimą, bet labai sunku pasirinkti mirtį!

Prezidentu nesunkiai buvo išrinktas Rišaras Pikpiu. Pirmoje savo kalboje jis pagerbė Liusinderį. Pareiškė, kad jo tikslas – tęsti didžiojo tanatonautikos pradininko darbą.

Pasibaigus iškilmėms, Raulis man pasakė ketinąs dar kartą vesti. Stefanija buvo taip nutolusi nuo jo gyvenimo, kad jis jautėsi esąs laisvas.

280 – REKLAMA

Televizoriaus ekrane, priešais juodą lentą, – besišypsantis keturiasdešimtmetis vyras balta palaidine.

„Laba diena, aš – profesorius Filipinis. Mokslininkas. Jau seniai tiriu gyvybę. Pažiūrėkite į lentą. (Profesorius mostelėjo liniuote.) Tai – vandenilio sandara. Vienas atomas, vienas elektronas. Paprasčiau ir būti negali. Pažiūrėkite žemiau. (Liniuote rodo į kitą vietą lentoje.) Čia – DNR, deoksiribonukleorūgštis. Čia jau sudėtingiau, ar ne? Jos yra kiekvienoje gyvoje ląstelėje ir labai mažai visatoje. 99 proc. visatos sudaro lengvasis vandenilis ir tik 0,00000001 proc. DNR. Net žmogus nepajėgia jos pasigaminti.

Nešvaistykite savo gyvenimo. Brangi kiekviena gyvybė. Jei negerbiate patys savęs, gerbkite cheminę gyvybę, kuri yra jumyse."

Malonus moteriškas balsas už kadro:

„Nacionalinės gyvenimo skatinimo agentūros pranešimas"

281 – MESOPOTAMIJOS MITOLOGIJA

O tau, Gilgamešai,
Tegul tavo pilvas visada būna sotus,
Būk linksmas naktį ir dieną,
Paversk kiekvieną savo gyvenimo dieną
Džiaugsmo ir malonumų švente.
Tegul tavo drabužiai būna švarūs ir prašmatnūs,

Išsiplauk galvą ir išsimaudyk,
Paglostyk vaiką, įsikibusį tau į ranką,
Pradžiugink žmoną, kurią laikai glėbyje.
Štai kokias teises turi vyrai.

„Epas apie Gilgamešą“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

282 – VESTUVĖS

Raulio išrinktoji buvo Amandina. Aš to nesitikėjau. Nei Roza, nei aš nebuvome pastebėję jokių švelnių žvilgsnių, rankų prisilietimų, paslaptingų bučinių vakarais mansardoje. Nebuvome girdėję, kad naktimis būtų varstomos jų kambarių durys. Be to, per nesibaigiančias išgertuves Raulis vis dar apraudodavo Stefaniją.

Tačiau tiesa buvo tokia: jaunavedžiai švytėjo iš džiaugsmo.

Po devynių mėnesių Amandina pagimdė mažąją Pemprenelą. Šis įvykis visiškai pakeitė Raulio charakterį. Visą laiką iki šiol jis buvo savo tėvų vaikas, o dabar pats tapo tėvu ir atsidūrė priešingoje barikadų pusėje. Dabar jis visai kitaip vertino ir savo gimdytojus.

Mes ilgai kalbėjomės jo svetainėje. Prašviesėjus protui, Raulis suprato, kodėl jo motina galėjo nusisukti nuo ją apleidusio vyro, kuris domėjosi ir rūpinosi tik mirtimi. Žinoma, ji nekentė jo tėvo, buvo jam neištikima, tačiau nenužudė jo savo rankomis. Pasinėręs į aną pasaulį, ieškodamas vienumos šiame pasaulyje, nes niekas jo čia nebedomino, jis nusprendė pasikarti. Juk žmona neužnėrė jam kilpos ant kaklo!

Raulis kalbėjo, o Pemprenela šūkavo. Taip ji bendravo su aplinkiniu pasauliu. Kai jai nepavykdavo išsireikalauti dėmesio, kai jai tuoj pat nepaduodavo norimo žaislo, Pemprenela imdavo spiegti. Amandina puldavo ją raminti.

Aidint vaiko riksmui, Raulis dėstė man naujausius savo apmąstymus:

– Tėra vienintelis būdas mylėti savo tėvus; reikia atleisti jiems viską, kad ir ką jie būtų padarę. Paskui reikia atleisti sau pačiam už tai, kad anksčiau jiems neatleidai.

Mano draugas prisiminė nereikšmingas smulkmenas, kėlusias jam vaikišką pagiežą. Kai jis buvo mažas, jam labai nepatikdavo, kad mama plauna indus, užuot leidusi laiką su juo. „Palauk minutę“, – sakydavo ji. Tada jis pykdavo, kad mama juo nesirūpina ir akimirksniu nepaklūsta jo reikalavimams. Norėdamas ją nubausti, jis užsisklęsdavo savyje, atsiribodavo nuo jos meilės.

Pasirodo, jo santykiai su tėvais buvo gana panašūs į manuosius!

Pemprenela vis dar spygavo, Raulis irgi puolė prie jos. Paimta ant rankų, ji pamažu nusiramino. O ar ji gebės kada nors jam atleisti, kad ne iš karto pripuolė? Ar gebės kada nors atleisti, kad neatidavė jai visos pasaulio meilės ir visų žaislų?

283 – REKLAMA

Didelis negrabus ir nevikrus berniukas susivėlusiais plaukais, apsirengęs džinsiniais drabužiais, drybso dirbtinės odos fotelyje.

„Sveiki. Aš – Tomas Frilenas. Kaip gyvenu? Aš labai mėgstu leisti laiką bičiulių būryje. Jau vien gyventi yra gera, o su draugeliais – dar linksmiau. Ką mes veikiame būdami drauge? Na, žaidžiame kortomis, paskui... na, dažniausiai žaidžiame kortomis. Man patinka draugai, kortos. Žinoma, ir pats gyvenimas man patinka. Jei nebūtų nei gyvenimo, nei kortų, nei draugų, tai kas tada būtų? Nieko, ar ne? Taigi, vaikinai, tegyvuoja gyvenimas!“

Malonus balsas už kadro:

„Nacionalinės gyvenimo skatinimo agentūros pranešimas“

284 – VEDŲ FILOSOFIJA

Žmogus turi tūkstantį galvų,
Jis turi tūkstantį akių, tūkstantį kojų.
Užklojęs žemę nuo vieno galo iki kito,
Jis dar išsikiša per dešimt pirštų.
Žmogus – ne kas kita kaip pasaulis,
Tai, kas buvo, ir tai, kas dar bus.
Jis yra amžinybės šeimininkas,
Nes auga sparčiai, kad ir kuo maitintųsi.

„RIGVEDA“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

285 – REIKALAI VIS DAR PAINŪS

Šiąnakt sapnavau sapną.

Jis buvo toks aiškus, tikroviškas, logiškas, harmoningas ir kartu bauginantis, kad atsikėlęs skubiai užsirašiau jį su menkiausiomis smulkmenomis. Štai ką užrašiau tą rytą:

„Arkangelas Gabrielius, norėdamas kreiptis į Jungtinių Tautų generalinę asambleją, nusileidžia ant žemės. Jo kalba paprasta ir aiški. Žmonės nenustoja daugintis, sakė jis, todėl jo tarnybą kasdien perpildo mirusieji. Septyni milijardai žmonių – to jau tikrai per daug! Kaip įvertinti tiek sielų turint tik tris arkangelus teisėjus, dirbančius per parą net dvidešimt keturias valandas? Rausvai gelsvąją šalį perpildė laukiančios sielos. Dokumentai rašomi paskubomis. Pasitaiko klaidų. Protingieji persikūnijo į gangsterius, o tikri niekšai, per anksti ir neteisėtai nutraukę persikūnijimų ciklą, tapo nekaltomis sielomis.

Arkangelas Gabrielius leidžia žmonėms pasirinkti: arba pa-

galiau deramai sureguliuoti gimdymus, arba siųsti į dangų pagalbą. Galų gale, kai ektoplazmos pasiekia Galutinį kontinentą, kodėl joms nepasilikus ir nepadėjus surašyti ir kontroliuoti karmų registracijos kortelių?

Susirinkę į skubią sesiją, planetos valstybių vadovai puikiai supranta iškilusią problemą. Jie suvokia, kad neįmanoma reikalauti griežtos gimdymų kontrolės. Telieka pasirinkti antrą išeitį – siųsti į Rojų tarnautojus ektoplazmas.

Taip randasi nauja biurokratų kasta. Dirbantieji su dokumentais kiekvieną rytą tampa darbuotojais ektoplazmomis; jie sėda į pakilimo krėslus lygiai taip kaip kiti tuo pačiu metu sėda į metro arba priemiesčio traukinius. Ten, aukštai, angelai iš anksto yra paruošę jiems darbo kabinetus, kur jie galės patogiai nagrinėti savo klientų anketas.

Žinoma, visi tarpkontinentiniai tarnautojai yra prisaikdinti. Tačiau vienas iš jų kartą pasielgia lengvabūdiškai: peržiūrėjęs sūnaus kortelę, perspėja jį, kad, jei ir toliau terorizuos savo klasės draugus, bus priverstas persikūnyti į šliužą.

Atrodo, lyg ir nieko pavojinga, tačiau priesaika sulaužyta.

Nėra nieko idealaus, ir, didėjant gyventojų skaičiui, plečiantis valdymo aparatui, atsirado gausybė prisaikdintų ektoplazmų, taigi incidentų daugėjo.

Pavyzdžiui, jeigu vaikas užsispiria ir apsimeta kvaileliu, jo tėvas galiausiai šiek tiek pakoreguoja savo atžalos karmos istoriją pridėdamas 100 taškų. Opa! Viskas vyksta itin greitai – niekas nematė, niekas nepagavo.

Tačiau yra ne tik šeima, yra ir draugų. Ir draugų draugų... Ir tie, gerai žinodami, kad tarnautojų, netgi prisaikdintų, darbas nėra labai gerai atlyginamas, išsiaiškina jų tapatybę ir perduoda jiems voką. Keletas banknotų, ir geras persikūnijimas garantuotas!

Pamažu susikuria tikra gerų persikūnijimų juodoji rinka. Turtuoliai moka, kad sužinotų, kokia jų karma ir kiek nuodėmių jie dar gali padaryti. Jie iš anksto pasirūpina, kad atgimtų pasituri-

moje šeimoje ir būtų labai geros sveikatos. Turtingieji ir kitame savo gyvenime visada lieka turtingi ir sveiki, o vargšai ir kitame gyvenime lieka vargšai ir ligoti.

Ne sapnas, o tikras košmaras. Atsiranda nauja miesčionija – tanatokratija.

Kad ir kaip besielgtum čia, žemėje, darosi nebeįmanoma persikūnyti į ką nors geresnio, jei neturi finansinių galimybių papirkti tarnautoją ektoplazmą. Seniau žmonės labiausiai bijodavo nusidėti. Nuo šiol baisiausia būti vargšu, nes tu juo būsi visada, kad ir kiek kartų persikūnytum, – jokios galimybės išeiti iš nesėkmių rato.

Pasikeitė visos žaidimo taisyklės. Gyvenama tik dėl pinigų. Kad jų įsigytume, tinka bet kokie būdai: vagystė, prostitucija, apgavystė, nusikaltimas, prekyba narkotikais. Visiška priešingybė dorybingajam laikotarpiui. Bet kokio veiksmo tikslas – pinigai.

Išeinantį iš licėjaus mano sūnų Fredį užpuolė reketininkai. Iš mano žmonos Rozos savitarnos parduotuvėje atėmė piniginę.

Mafija atgimsta iš pelenų. Niekas nebebijo samdyti žudikų profesionalų, kad užvaldytų svetimus turtus ar atsikratytų verslo konkurento. Jei turi pinigų ir gali atkurti savo karmos skaistybę, tai ko varžytis?

Pasaulį užvaldė pinigai. Įvairių religijų likučiai pradeda kampaniją siekdami, kad žmonės nustotų kištis į Rojaus reikalus.

Išsižadėti ano pasaulio, vadinasi, vėl perduoti atsakomybę angelams, o juk jie nebegali suvaldyti septynių milijardų planetos gyventojų. Pasaulis darosi vis žiauresnis, vis tamsesnis..."

Prabudau išpiltas prakaito, visas drebėdamas. Ar gali būti, kad mes susipainiojome?

Buvau įsitikinęs, kad angelai atsiuntė man pranešimą, kaip įprasta – per sapną. Jo turinys visiškai aiškus: sustabdyti procesą, kol situacija dar valdoma.

Greitai nusiprausiau po dušu, apsirengiau ir nulipau į kavinę

papusryčiauti su kitais. Ten radau tik Raulį. Fredis jaunesnysis jau buvo vaikų darželyje. Amandina su Roza buvo išėjusios apsipirkti.

Aš žiūrėjau į kavinės katiną. Jis atrodė ramus. Atrodė taip, tarsi viską suprastų ir visai nesuktų galvos dėl persikūnijimo. Laimingas gyvulėlis. Tikriausiai jis atgims kuo nors, teikiančiu atsipalaidavimą.

Ir tada į kavinę šaukdamas įpuolė policininkas. Buvo sunku suprasti, bet jis rėkė maždaug taip: „Jūsų tanatodromas! Jie griauna jūsų tanatodromą!“

286 – JUDĖJŲ FILOSOFIJA

„Žmogaus kūnas susideda iš įvairių kūno dalių ir organų, susijusių tarpusavyje ir sudarančių vientisą organizmą, o visas didžiulis pasaulis, susidedantis iš hierarchiniais ryšiais tarpusavyje susietų dalykų, sudaro visiškai vientisą organinį kūną.“

„Zoharas“

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

287 – ŠOMONO KALVŲ TANATODROMO PUOLIMAS

Tai buvo Blogio garbintojai. Sugriauti mūsų tanatodromą jiems tikriausiai liepė Stefanija. Pro pirmo aukšto ir parduotuvės langus matėme, kaip viskas daužoma beisbolo lazdomis ir dviračio grandinėmis.

Raulis kumštelėjo man alkūne.

– Tu ir aš prieš sipnapročius?

Šie žodžiai man priminė praeitį. Kai Raulis ir aš dar buvome geriausi pasaulyje draugai, jis mane labai nustebino, kai šaukda-

mas puolė Belzebubo šalininkus. Rizika buvo didžiulė, tačiau mums pasisekė. Šį kartą pergalė buvo nepasiekiama. Tačiau aš nebeištvėriau, kai pamačiau nusiaubtą savo motinos parduotuvę, sniege besivoliojančius sudaužytus suvenyrus, suplėšytus Rojaus plakatus, išpurvintus marškinėlius, Amandinos nuotraukas su pripieštais ūsais ir kitus nepadorius piešinius.

Mes įėjome pro duris. Iš pradžių niekas į mus nekreipė dėmesio. Rauliui netgi pavyko pagriebti didžiulį metalinį plakatą remiantį ilgą vamzdį ir perduoti jį man.

Jis perdavė estafetę. Ir staiga aš pamiršau, kad mes buvome susipykę, kad jis tapo alkoholiku. O turėdamas tokį improvizuotą ginklą, aš būsiu stiprus.

Mes buvome kartu. Jis ir aš prieš tuos silpnapročius. Jis ir aš prieš visą pasaulį.

Jis irgi čiupo aliumininį vamzdį. Čia buvo du baimę keliantys mušeikos. Susivėlę, dvokiantys, su kaukolių ir pragaro ženklų tatuiruotėmis ant kūnų; jie buvo nutaisę piktas grimasas, elgėsi nuožmiai.

Vienas peiliu pjaustė kaklaskares su Rojaus žemėlapiu, kitas dantimis draskė populiariausių angelų manekenus.

– Tučtuojau baikite! – garsiai suriko Raulis.

Staigus mūsų įsiveržimas juos pribloškė. Jie buvo įsitikinę, kad šioje malonioje visuomenėje niekas neišdrįs pasipriešinti jų antpuoliui ir tyčiojosi net iš policijos ir kareivių. Jautėsi neįveikiami.

Apstulbę akimirką jie liovėsi siautėję, bet greitai atsipeikėjo. Didesnysis priėjo prie mūsų lyg ir šypsodamasis. Ištiesė ranką, tarytum būtų norėjęs pasisveikinti, bet, atsidūręs visai šalia, iš visos jėgos spyrė man į papilvę. Turėjau būti atsargus ir pasisaugoti. Pamiršau, kad Blogio garbintojai nieko negerbia ir nepaiso jokių moralės normų.

Aš susirietęs pargriuvau. Spėjau pamatyti, kaip Raulis, norėdamas nubausti netikintįjį, šoko ir trenkė jam alimininiu vamzdžiu per galvą. Tada mus puolė antrasis.

Prasidėjo kumštynės. Aš atsikėliau ir mušiausi kiek pajėgdamas. Dideliam mano nustebimui, sekėsi ne taip jau blogai. Gal Rojaus karai suteikė man daugiau pasitikėjimo? Be to, argi ne aš parbloškiau ant žemės, tiesa, Amandinos padedamas, tą baisų asasiną?

Čiupau marmurinę Felikso statulą ir vožiau didžiajam tipui per galvą. Jis pargriuvo. Ačiū Feliksui. Antrasis nieko nelaukdamas spruko laiptais ieškoti pagalbos. Mes nusivijome jį.

Septintame aukšte užklupome keturis kirviais ginkluotus žaliūkus, jie smaginosi viską daužydami į šipulius. Sulaužė krėslus, išdaužė visus iki vieno kontrolės ekranus, taip pat pakilimams stebėti skirtus osciloskopus.

To, kuris atrodė esąs jų viršininkas, veidas man pasirodė matytas. Jis irgi mane pažino.

– Palauk, palauk, ką aš matau? – nustebo jis.

Ir Raulis jį atpažino. Tai buvo storulis Martinesas – mūsų priešas nuo mokyklos laikų, jam per pirmuosius tanatonautikos skrydžius mes išgelbėjome gyvybę. Aš prisiminiau Mėjerio pamokymą: „Jei kas nors padarys jums ką nors bloga ir jūs neatkeršysite, jis labai supyks. Jei kas nors padarys jums ką nors bloga, o jūs ne tik neatkeršysite, bet dar ir išgelbėsite jam gyvybę arba padarysite ką nors gera, jis jaus jums baisiausią neapykantą. Reikia mylėti savo priešus, nors tai ir labai juos nervina.“

Štai kaip viskas buvo. Visai nejausdamas mums dėkingumo už tai, kad išgelbėjome jį nuo pavojingų Fleri Meroži bandymų, Martinesas supyko, kad atėmėme iš jo garsųjį Feliksą. Jis užsimojo kirviu, kurį Raulis dar bandė negrabiai atremti aliumininiu vamzdžiu. Vamzdis buvo perkirstas perpus.

Tuo metu du stipruoliai užpuolė mane.

Raulis labai taikliai spyrė Martinesui į pirštus, mėšlungiškai įsikibusius į kirvį. Aštrus ginklas iškrito iš rankos.

– Nudirsiu tau kailį, niekše! – sušuko buvęs mūsų bendraklasis.

Jis čiupo Raulį už gerklės ir ėmė smaugti. Tačiau lieknas ir vikrus mano draugas ištrūko ir griebė jį už liemens.

Nebeturėjau kada stebėti jų dvikovos. Mane jau puolė priešininkai. Mes mušėmės kaip vaikėzai: aš tampiau juos už plaukų, jie purvinais nagais draskė man kaklą. Parkritę raičiojomės ant žemės. Jau norėjo pulti ir kiti, bet staiga pasigirdo balsas.

– Vaikinai, aš čia!

Apsiginklavęs nunčiaku, į pagalbą atskubėjo Maksimas Vilenas. Su tuo rytietišku ginklu jis atrodė juokingai, bet suspėjo pačiu laiku. Vis dėlto naudinga turėti bičiulių.

– Reikia iškviesti policiją! – sublioviau.

– Neverta, – atsakė Vilenas. – Jie niekada neišdrįs muštis. Juk ir policininkai bijo suteršti savo karmą!

Kilo baisus chaosas. Daiktai skriejo tiesiai į veidus, beisbolo lazdos čaižė orą, buvo girdėti duslūs kumščių smūgiai. Mes buvome taip įnikę kumščiuoti ir smaugti vieni kitus, kad visai neatkreipėme dėmesio į motociklo burzgimą, o vėliau į skubrius žingsnius laiptuose.

Angoje išniro siluetas.

Stefanija.

– Užteks! – įsakė ji.

Ir nukreipė į mus didelį 9 mm kalibro revolverį. Mes pakėlėme rankas.

Gyvendama miškuose italė buvo labai sulysusi. Kaštonai ir voverės – ne maistas. Ji buvo pasipuošusi juoda pelerina su raudonais atvartais. Šiek tiek priminė mano fantaziją iš trečios teritorijos. Susižavėjusi stebėjo mus.

– Aš jau seniai norėjau susitikti su tavimi, – tarė ji.

– Reikėjo paskambinti, būtume susitarę dėl pasimatymo, – pašaipiai atsakė Raulis.

Matyt, jai nepatiko buvusio vyro humoras. Už jos stovėję bendrininkai suurzgė.

– Rauli, baik taukšti kvailystes, – sviedė ji karo vadės tonu.

– Klausau tavęs, Stefanija. Aš gerai girdžiu.

– Tada žinok, kad mano žmonės ir aš atėjome sunaikinti tana-

todromo. Aš daug galvojau, Rauli. Mes suklydome. Jau nuo pat pradžių nuėjome ne tuo keliu. Tą monstrą, kurį pastatėme, reikia sugriauti.

Martinesui iš burnos bėgo kraujas, trindamas skruostą, jis pasiūlė:

– O jeigu mes pradėtume naikinti nuo tų tipų?

– Ne, – tvirtai pasipriešino ji. – Jie mano draugai.

Ji priėjo ir palietė mane:

– Maiklai, Rauli, Maksimai, jūs – mano draugai. Jums aš niekada nepadarysiu nieko bloga. Tačiau šitą irštvą reikia išardyti. Imkitės darbo! – sukomandavo ji.

Ir jos gauja vėl ėmė viską niokoti ir daužyti.

Jie suskaldė pakilimo krėslus, sulaužė aparatūrą, sudaužė buteliukus.

– Rauli, – prašė vis dar nutaikiusi į mus pistoletą Stefanija. – Dėl Dievo meilės, baikite su ta tanatonautika. Jei ne, jums bus tik blogiau.

Raulis nuleido rankas ir priėjo prie jos. Aš buvau įsitikinęs, kad ji šaus, tačiau nepasigirdo jokio šūvio, kai jis bučiavo jai į lūpas.

Mėjeris buvo teisus sakydamas: „Reikia mylėti savo priešus, nors tai juos ir nervina!“ Jie bučiavosi, ta bučinio akimirka, laikinai sustabdžiusi smurtą, buvo kažkokia pasakiška. Per daug pasakiška. Martinesas negalėjo to ištverti. Naudodamasis visuotiniu sutrikimu, jis pakėlė kirvį ir suvarė jį Rauliui į nugarą.

Viskas įvyko taip staiga, kad niekas net nespėjo sureaguoti.

Raulis nustebęs išplėtė akis, paskui, suprasdamas, kad jį ką tik nužudė, nusišypsojo ir vėl ėmė godžiai bučiuoti Stefaniją. Būtent ją jis mylėjo labiausiai ir į aną pasaulį norėjo iškeliauti bučiuodamas ją. Jis tyrė mirtį, tačiau paskutinę gyvenimo akimirką, artėdamas prie savo mirties, galvojo tik apie paskutinę malonumo akimirką. Troško patirti bent kiek meilės šioje žemėje prieš iškeliaudamas.

Paskui parklupo ant kelių su kirviu nugaroje.

– Greičiau, – sušukau, – dar ne vėlu! Reikia įjungti ektoplazmų pakilimo krėslą, ir mes spėsime susigrąžinti Raulį atgal, kol jo siela dar nenukeliavo į mirusiųjų pasaulį!

– Ne! – pasipriešino Stefanija užgniauždama raudą. – Nereikia, leiskite jam ramiai numirti.

Ji davė ženklą savo bendrininkams, ir jie mus surišo.

Nors mano rankos buvo surištos, aš puoliau prie Raulio. Jis dar nebuvo išėjęs. Atmerkęs akis ir atpažinęs mane, nusišypsojo ir sumurmėjo žodžius, kuriuos išgirsti galėjau tik aš:

Ryšys nutrauktas,
Aš atsikračiau manyje buvusio blogio.
O, galingasis Ozyri,
Pagaliau aš gimiau,
Pažvelk į mane, aš gimiau.

Jis prišliaužė ir pabučiavo italei kojas; pasigirdo paskutinis atodūsis.

Buvau įpykęs, nes mes veltui gaišome laiką. Tačiau Stefanija ryžtingai nusprendė: Raulis turi mirti „normaliai". Kaip kadaise, nesistengiant jo sulaikyti. Seniau, aš dar prisimenu, žmonės mirdavo, ir tada visi jų gailėdavosi ir rūpindavosi laidotuvėmis. Buvau pamiršęs, kad šiais laikais mirštama taip paprastai.

Raulio siela iškeliavo iš to menko pasaulio išsinešdama paskutinio bučinio prisiminimą.

Iš tikrųjų graži mirtis! Ir aš norėčiau taip mirti. Pamaniau sau, kad Raulis išties mokėjo mylėti. Jis mylėjo savo tėvą ir buvo pasiruošęs keliauti su juo. Jis mylėjo savo motiną ir net įstengė jai atleisti už tai, kad ji nelabai jį mylėjo. Jis mėgo knygas. Jis mylėjo mane ir net paskatino sekti jo pėdomis. Jis mylėjo Amandiną. Mylėjo Stefaniją. Mėjeris sakė: „Labai sunku mylėti iš tikrųjų. Tačiau mes turime tik vieną vienintelį gyvenimą, tad stenkimės nugyventi jį laimingai."

Stefanija laikė apkabinusi negyvą Raulio kūną. Akis jai užtemdė ašaros. Mus apsupę Stefanijos parankiniai nebežinojo, ką daryti. Jų vadė apsipylė ašaromis – tai prieštaravo blogio garbintojų priesakams! Jie stovėjo nuleidę rankas.

– Na, eime, – paragino ji.

Suburzgė motociklai. Blogio garbintojai dingo taip pat staiga, kaip ir buvo atsiradę.

Aš įdėmiai žiūrėjau į savo draugo kūną. Raulio siela tikriausiai jau buvo jį palikusi. Ar galėčiau sugrąžinti ją atgal į šį mėsos gabalą?

Buvo per vėlu. Raulio siela tikriausiai jau nukeliavo į rausvai gelsvąją teritoriją kartu su milijardais mirusiųjų. Niekada jo nebesurasime. Kai įsitikinau, kad jis miręs, tikrai miręs, supratau, kad Raulis buvo man brolis. Mano vienintelis vyresnysis brolis.

Norėjosi staugti, kaip staugia dykumoje kojotai žiūrėdami į mėnulį. *Aūūūūūū*. Tačiau niekas nebūtų supratęs, kad būtent taip išreiškiu savo skausmą. Kai miršta geriausias draugas, nereikia staugti žiūrint į mėnulį kaip kojotui, reikia verkti. Visas pasaulis tai žino.

288 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

2068 metais Maksimas Vilenas, vienas iš tanatonautikos specialistų, pareiškė:

– Kol žmogus bus mirtingas, jis galės išsaugoti ramybę.

Praėjus šimtmečiui taip buvo atsakyta amerikiečių filosofui Vudžiui Alenui.

Iš tikrųjų, kas gali būti baisiau už nemirtingumą? Ar įsivaizduojate nesibaigiantį, besikartojantį, iki begalybės besitęsiantį gyvenimą?

Greitai tapsi viskam abejingas, liūdnas, apatiškas, vaidingas. Nebeturėsi nei gyvenimo tikslo, nei vilties, nei ribų, nei baimės. Mašinaliai leisi laiką visai jo nebrangindamas. Gabūs valdovai galės valdyti be galo.

Viską visur bus užėmę stipriausieji, jie visai nesens. Niekas negalės ir nenorės žudytis.

Nemirtingumas yra kur kas blogiau už mirtį.

Kokia laimė, kad mūsų kūnai sensta, kad mūsų gyvenimas žemėje turi ribas, kad mūsų karmos atsinaujina, kad kiekvienas naujas gyvenimas yra kupinas netikėtumų ir nusivylimų, džiaugsmų ir išdavysčių, šykštumo ir dosnumo.

Mirtis būtina gyvenime. Iš tikrųjų, atsipalaiduokime... nes, laimė, vieną dieną mes vis tiek mirsime!

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

289 – RAZORBAKO EKTOPLAZMA

Arkangelas Gabrielius pasitiko Raulio Razorbako ektoplazmą pagarbiai, kaip ir dera pasitikti Didįjį pasiryžėlį.

– Šį kartą viskas į gera, – konstatavo jis visai paprastai.

Trumpai pasitarę, trys arkangelai teisėjai prisiminė, kad Didžiojo pasiryžėlio visai nereikia vertinti ar derėtis su juo dėl būsimo gyvenimo. Ši siela jau žino viską. Jos laukia visiškai kitokia procedūra.

Arkangelas Rapolas trumpai paaiškino, kad už savo nuopelnus ankstesniuose gyvenimuose Raulis nusipelnė tokios gana greitos mirties nuo smūgio kirviu į nugarą. Jis, kaip tanatonautikai nusipelnęs žmogus, įgijo daug žinių ir netgi tapo Didžiuoju pasiryžėliu. Bet dar neatėjo laikas, kad jo siela taptų grynąja: jis nusidėjo savo puikybe, buvo metęsis į girtavimą, netgi turėjo kėslų kerštauti.

Vis dėlto, atsižvelgdami į Raulio ypatybes, dėl kurių jis pasiekė tokį rangą, arkangelai turi teisti Didįjį pasiryžėlį. Raulio Razorbako ektoplazma turėjo pati nuspręsti į ką persikūnys.

Mūsų draugo siela jiems nuoširdžiai padėkojo. Jis pirmasis

sužinojo, kad neturi surinkęs šešių šimtų taškų, kurių reikia ciklui užbaigti.

– Aš noriu persikūnyti į medį, – pranešė Razorbako ektoplazma.

– Į ką? – pasibaisėjo arkangelas Gabrielius.

– Į medį, – ryžtingai pakartojo Raulis.

Arkangelas Mykolas mėgino jį perkalbėti:

– Jūs juk žinote, kad sąmonė evoliucionuoja iš mineralo į augalą, iš augalo į gyvūną ir iš gyvūno į žmogų. Tokio regreso nusipelno tik tikri niekšai. Jūs turėtumėte persikūnyti ne į medį.

– Galbūt, bet aš toks pavargęs! Aiškiai viską suprasdamas prašau skirti man tokį regresą. Aš pavargau nuo žmonių neramumo. Netgi gyvūnai juda pernelyg daug. Aš noriu patirti augalų ramybę. Man tai bus nusiraminimas, o ne regresas.

– Tegul bus taip, kaip jūs norite! – atsidusęs pasakė arkangelas Gabrielius.

– Labai gerai, – pralinksmėjo siela. – Parodykite, kokius augalus galėtumėte man pasiūlyti. Turėtų būti kokių nors skiepijamų augalų porų, ramunės žiedadulkių, besijungiančių su tos pačios rūšies kuokeliais. Įveskite mane į kokią sėklą, šakniavaisį ar svogūną! Paskui aš išdygsiu iš žemės ir ramiai sau gyvensiu. Ramybė, pagaliau ateis ramybė.

– Augalų gyvenimas nėra jau toks ramus! – sušuko arkangelas Rapolas. – Vėjas juos plaka, žolėdžiai rupšnoja, lietūs skandina, gyvuliai ir žmonės negailestingai mindžioja.

– Taip, bet augalai nesikankina, nes jie neturi nervų sistemos.

Vienas serafimas aprodė keletą augalų dauginimo kamerų. Labai poetiška. Raulis ir arkangelai apžiūrėjo jas labai susidomėję.

– Pažiūrėkite čia! – sušuko arkangelas Mykolas. – Soterno vynuogių sėkla šiuo metu daiginama Prancūzijoje, puikiame Ikemo pilies vynuogyne. Pažiūrėkite į šį vynuogienoją! Jis veši gražioje saulės atokaitoje, jam pakanka drėgmės, vynuogių augin-

tojai prižiūri jį labai rūpestingai. Tikriausiai malonu būtų tapti nedideliu vynuogienoju.

Raulis švelniai pažvelgė į augalą, kuris tikriausiai bus jo tėvas. Būsimasis tėvas jam pasirodė šiek tiek kreivokas, bet labai mielas. Ir jis nusprendė tapti vynuogienoju.

290 – HINDUISTŲ FILOSOFIJA

Visi turi savo „Gyvenimo knygą". Rytų gyventojai ją vadina „Akaša". Į jos puslapius surašyti kiekvieno žmogaus buvusių gyvenimų darbai, mintys ir būsimi gyvenimai, turintys sušvelninti karmą. Siela gali rinktis, nuo ko jai pradėti mokėti ne tik paskutinio savo gyvenimo skolas, bet ir (tai svarbiau) tas, kurios atsirado gyvenant, pavyzdžiui, XVII amžiuje. Paskutinį kartą persikūnijant užfiksuotas blogis gali būti kompensuotas gėrio ankstesniame gyvenime.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

291 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Kreipimasis į Priežiūros tarnybą:
O ką daryti dabar?

Priežiūros tarnybos atsakymas:
Jūs buvote teisūs. Pats laikas įsikišti.

292 – GRANDINĖ

2 val. 11 min. ryto ant šaligatvio garsiai kniaukia katė. Negalintis užmigti žmogus suirzęs nusikeikia, atidaro langą ir svie-

džia į katę šlepetę. Paleista „kulka" nepataiko į taikinį ir nukrinta ant automobilio priekinio stiklo. Vairuotojas staigiai stabdo. Kuo geriau per gatvę bėgančiai katei, tuo blogiau užpakalyje važiuojančiai mašinai, nes jos vairuotojas nespėja susigaudyti, kas darosi, ir trenkiasi į stabdančią mašiną.

Dėl susidūrimo iš bako ima tekėti degalai. Visi išlipa. Kol rašomas protokolas ir tvarkomas draudimas, nuo kažkokio praeivio cigaretės į benzino klaną nubyra šiek tiek karštų pelenų. Benzinas užsidega. Abi mašinos susprogsta. Pakyla degantis mašinos sparnas ir nukrinta ant šiukšlių dėžės, kurioje slepiasi katė. Pakvaišusi iš baimės, ši puola prie sienos, užkliudo tuščią konservų dėžutę, kurioje tupi didžiulė žiurkė. Sutrikdytas gyvūnas puola lauk.

Šviečiant gatvės žibintams, du šaunuoliai treniruojasi mėtydami kamuolį į krepšį. Kai vienas iš jų pamato žiurkę, pašoka ir meta kamuolį. Dideliu greičiu jį vydamasis, jis atsitrenkia į stiklą tuo metu, kai kažkokia moteris kalbasi telefonu su savo vyru. Dūžtant stiklui, ši šaižiu balsu suklinka. Jos vyras dirba dispečeriu. Išgirdęs telefono ragelyje iš siaubo rėkiančią savo žmoną, jis šiek tiek krypteli į šoną ir užkliudo kažkokią svirtelę.

Ta svirtele skrendančiam lėktuvui nurodoma leidimosi trajektorija.

293 – GALUTINIS PASIRUOŠIMAS

Mano rankinis laikrodis rodo 2 val. 13 min. ryto. Aš viską pasakiau.

O ne! Aš patikrinu užrašus ir įsitikinu, kad pamiršau pasakyti, kaip nubrėžti apskritimą ir jo centre padėti tašką neatitraukiant rašiklio.

Užlenkite popieriaus lapo kampą. Pakraštyje pažymėkite didelį tašką vienoje ir kitoje pusėje. Iš to taško ant užlenktos pusės brėžkite pusratį. Pasiekę popieriaus kraštą, sustokite. Belie-

ka atlenkti popierių ir nepakeliant rašiklio baigti brėžti apskritimą. Atvirkščioji pusė padėjo priekinei.

Norėdami įgyvendinti ką nors akivaizdžiai neįmanoma, rinkitės kitą dimensiją. Rinkitės kitą dimensiją...

Raulis buvo teisus. Norint išspręsti kokias nors problemas, reikia pripažinti, kad galima pereiti į kitą erdvę. Tai jau peržengia bet kokios mistikos ribas. Tai tik ribų praplėtimas. Tik pramoga. Anot Maksimo Vileno, vienintelis rašytojų tikslas turi būti toks: „Priversti galvoti nestandartiškai." Priversti galvoti apie kitą lapo pusę. Priversti galvoti apie kitą mirties pusę. Viską įmanoma aprašyti, tad kodėl tuo nepasinaudojus?

Kartais, rašydamas ar skaitydamas, aš iš tikrųjų prasiskverbiu į kitas dimensijas.

Aš tikiu, kad taip yra ir su likimais. Kad būtų tobuli, reikia, kad jie prasidėtų viename pasaulyje, o baigtųsi kitame.

Jei dabar pateikčiau sau įprastus klausimus: „Iš kur aš atėjau?", „Kas aš esu?", „Kur aš einu?", manau, galėčiau pamėginti į juos atsakyti.

Žinau, kad esu žmogus, gyvenantis čia ir dabar. Kodėl ir kam? Kad dalyvaučiau tanatonautikos tyrimuose. Aš žinau, kad žmogaus mintis geba viską: skristi kiaurai per materiją tokiu pat greičiu kaip vaizduotė, kauptis knygose, kurti, keisti, žudyti. Aš žinau, kad laikas, erdvė, žinojimas, grožis koncentruojasi branduolyje. Išorėje esama tik atspindžių.

Aš žinau, kad esu tik *būsimas lavonas*.

Dar kartą perskaitau, kas parašyta. Aš viską pasakiau. Viską parašiau. Dabar galiu viską pamiršti.

Ačiū angelams, jie leido man papasakoti istoriją apie Galutinio kontinento žvalgymą. Ar reikia ją paskelbti? Ar tai bus Gėrio ar Blogio indėlis į žmonijos žinių aruodą?

Reversas – paskelbiu. Aversas – nepaskelbiu. Nuolat mąstau apie reversą ir aversą. Metu. Moneta nurieda po foteliu. Puolu keturiomis ant žemės ir žiūriu. Reversas.

Štai ir paskutinis mano knygos sakinys: „Iki paskutinės akimirkos aš bijojau, kad jie nesutrukdytų man parašyti šio kūr..."

294 – ŽINUTĖ DIENRAŠTYJE

„Pagrindiniai tanatonautikos pionieriai Maiklas Pinsonas, Amandina Balius ir Roza Pinson žuvo vakar vakare keistomis aplinkybėmis. Ant jų tanatodromo nukrito „Boing-787". Katastrofa įvyko dėl dispečerio klaidos. Šiuo metu ekspertai ieško lėktuvo nuolaužose juodosios dėžės, kuri leis patikslinti informaciją.

Mirtis užklupo juos netikėtai. Tyrėjai nustatė, kad mirties akimirką Maiklas Pinsonas rašė savo kabinete. Sudegė popieriai, todėl niekada nesužinosime, kokią žinią norėjo perduoti tanatonautikos pradininkas.

Šiuo metu jie jau tikriausiai Rojuje, kurį taip norėjo išžvalgyti. Ramybė jų sieloms."

(Kitą savaitę prekyboje pasirodys specialus numeris apie prancūzų tanatonautų gyvenimą ir veiklą.)

295 – INDŲ MITOLOGIJA

Pasak senos indų legendos, būta tokio laiko, kai visi žmonės buvo dievai. Bet jie taip piktnaudžiavo savo dieviškumu, kad vyriausioji dievybė Brahma nutarė atimti iš jų dieviškąją galią ir paslėpti tokioje vietoje, kur jie negalėtų jos rasti. Sunkiausia buvo rasti gerą slaptavietę.

Sukviesti į pasitarimą, kur buvo aptariama ši problema, žemiausieji dievai taip mintijo: „Užkaskime dieviškąją žmogaus galią į žemę." Brahma atsakė: „To neužtenka, žmogus išsikas ją."

Tada žemesnieji dievai pasiūlė: „Tuomet įmeskime jų dieviškąją galią į giliausią vandenyną." „Ne, – vėl pasipriešino Brah-

ma, – anksčiau ar vėliau žmogus ištirs vandenų gelmes, vieną dieną ras ten savo dieviškąją galią ir iškels ją į paviršių."

Žemesnieji dievai išsakė tokią nuomonę: „Mes nežinome, kur paslėpti dieviškąją galią, nes mums atrodo, kad nei žemėje, nei jūroje nėra tokios vietos, kurios nepasiektų žmogus."

Brahma pagalvojo ir paskelbė savo sprendimą: „Štai ką mes padarysime su dieviškąja žmogaus galia: mes paslėpsime ją pačiame žmoguje, nes jam nė į galvą nešaus ieškoti dieviškumo savyje."

Ir nuo tada, pasak legendos, žmogus apkeliavo žemę. Jis tyrė, kopė, nardė, kasė, bet niekada nerado to, kas slypi jame pačiame.

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis" ištrauka

296 – ISTORIJOS VADOVĖLIS

TESTAS

Ruošdamiesi bakalauro egzaminui, pasitikrinkite tanatonautikos žinias per mažiau kaip penkias minutes atsakydami į šiuos klausimus:

1. Koks buvo vardas ir pavardė pirmojo tanatonauto, atlikusio pirmą oficialiai pripažintą ektoplazmų kelionę?
2. Pacituokite garsiąją amerikiečių filosofo Vudžio Aleno frazę.
3. Kiek Galutiniame kontinente komos sienų? (Dėmesio! Ne teritorijų, o sienų.)
4. Kokie trys pagrindiniai atsiskyrimo nuo kūno būdai?
5. Kas yra tachionas?
6. Kuris tanatonautas pirmasis peržengė antrą komos sieną?
7. Kur buvo pastatytas didysis Paryžiaus tanatodromas?
8. Kokia yra vienintelė suvokiama ektoplazmų pakilimo nuo žemės išraiška?
9. Kur yra Rojus?

10. Koks Fredžio Mėjerio indėlis į tanatonautiką?
11. Kada įvyko Rojaus mūšis?
12. Kokie trijų arkangelų, mūsų likimų teisėjų, krikščioniški vardai?
13. Kaip medituoti atsiskyrimo metu?
14. Kodėl Stefanija Čičeli tapo maištininke?
15. Kaip išsaugoti savo sidabrinę bambagyslę sielai kylant nuo žemės?
16. Kas atsitinka nemokšoms?
17. Kas atsitinka protingiems?

Istorijos vadovėlis, baigiamoji klasė

297 – POLICIJOS REGISTRACIJOS KORTELĖ

Kreipimasis į Priežiūros tarnybą:
Jūsų žinioje. Esame pasiruošę.

Priežiūros tarnybos atsakymas:
Prie darbo.

298 – UŽSIMIRŠIMAS

Aš vėl skrendu į Rojų su savo draugais. Tik šįkart mūsų bambagyslės nutrauktos, ir mes žinome, kad tai – paskutinė mūsų kelionė šiame gyvenime.

Roza, Amandina ir aš žuvome Šomono kalvų tanatodromo apartamentuose. Tapome kažkokio kvailo boingo aukomis. Vilenas parkrito savo virtuvėje ir trenkėsi į smailų indų plovimo mašinos kampą. Tą pačią sekundę mes visi pakilome nuo žemės. Be prietaisų, be uniformų, be krėslų, nespausdami jokių jungiklių. Netardami įprastų: „Šeši... penki... keturi... trys... du... vienas. Startas.“

Mes – jau nebe tanatonautai. Mes – tos dienos mirusieji, patenkinti, kad per paskutinę kelionę galime būti kartu.

Visu greičiu skriejame per Saulės sistemą ir jos periferiją. Galaktikos centro link.

Prie mirties vartų nejaučiame jokio nerimo. Nuo šiol Galutinis kontinentas – mūsų namai. Mes taip dažnai čia lankydavomės, kaip kiti Palavas le Flo ar Pajūrio Truvilyje.

Nebekreipiu dėmesio į mirktelėjimus sudžiūvusios kaip skeletas moters, vilkinčios balto atlaso suknia. Jau seniai nebebijau jos tuščių akiduobių ir išsišiepusios bedantės burnos.

Mes smelkiamės pro visas kasdienės mirties spalvas. Per mėlyną, juodą, raudoną, rausvai gelsvą, geltoną, žalią, baltą. Atrodo, kad ten, aukštybėse, visi nekantrauja kuo greičiau mus pamatyti. Greitai prasibrauname pro laukiančių mirusiųjų minią, lyg vis dar būtume tanatonautai.

Netrukus prieiname Šviesos kalną. Nesuklydome. Ten mūsų jau laukia arkangelai. Kad būtų patogiau kalbėtis, jie sustabdo mirusiųjų srautą nekreipdami dėmesio į skubančių ektoplazmų protestus.

Pasirodo nepatenkintas šventasis Petras. Kaip visada, jis pradeda savo aiškinimus. Nuo seniausių laikų tanatonautai norėjo lankytis Galutiniame kontinente. Angelai maloniai pasitikdavo retus savo lankytojus ir mielai patikėdavo jiems Rojaus paslaptis. Grįžę kai kurie perduodavo patirtį kitiems žmonėms. Abraomas, Jėzus, Buda, Mahometas ir daug kitų pateikė savo liudijimus. Taip radosi Biblija, „Tibeto mirusiųjų knyga“, Evangelija, Koranas, kinų Daodedzing... ir visos šventos pasaulio knygos.

Angelai šiuos žmones padarė Didžiaisiais pasiryžėliais ir liko jiems dėkingi. Šie žmonės stengėsi, kad jų sukauptomis žiniomis pasinaudotų būsimos kartos, kad jos progresuotų, tobulėtų ir sparčiau artėtų prie tobulos sielos. Toks buvo Didžiųjų pasiryžėlių įnašas ir žmonijos, ir dangaus labui.

Savo „atradimus“ jie apgaubė paslaptimis, mistika, nesupran-

tamais simboliais. Paslėpė po keistų mitų ir legendų gaubtu. O mes, ką mes padarėme? Mes praskleidėme paslaptingumo šydą, išdavėme paslaptį ir taip suklaidinome panašius į save ir pasėjome žemėje nerimą.

Angelai iki šiol visada buvo geranoriškai nusiteikę Didžiųjų pasiryžėlių atžvilgiu, nes visi pasiryžėliai buvo išmintingi. O mes elgėmės neatsakingai. Visiems aiškinome gyvenimo ir mirties prasmę. Savo žinias skleidėme bet kaip ir bet kam. Mes bet ką kvietėme vykti kartu. Netvarkingai vedėme turistus ten, kur paslaptingumas turi likti paslaptingumu, o paslaptis – paslaptimi.

„Išminčius vis dar ieško tiesos, o kvailys ją jau rado.“

Arkangelas Gabrielius suirzęs kalba apie mūsų veiklą. Mūšiai dėl Rojaus užvaldymo, reklaminiai plakatai mirties koridoriuose, didžiojoje spaudoje pasirodęs „Pokalbis su mirtinguoju“, gausybė karmografų... O, kokia netvarka! Iš tikrųjų buvo pats laikas baigti visą absurdišką mūsų veiklą.

– Labai gerai, – tarė Roza, – nusileisime į žemę ir suardysime viską, ką padarėme!

– Neverta, – nusišaipė Šėtonas. – Jūs ten, žemai, nebereikalingi. Nors ir sugaišome laiko, galiausiai nusprendėme leisti įsikišti angelų policijai. Žiūrėkite, kas ten šiuo metu darosi.

Vienas cherubinas rodo skaidres. Žaibo sukelti didelių ir mažų, oficialių ir neoficialių tanatodromų sprogimai. Guli sulaužyti pakilimo krėslai. Dulkėse mėtosi tanatonautikos istorijos vadovėliai. Vašingtone liepsnose skęsta Smitsono instituto Mirties muziejus, taip pat ir mano motinos parduotuvė. Ektoplazmų reklamos tirpte tirpsta mūsų akyse. Pasaulį siaubia taifūnas, jis šluoja nuo kelio viską, kas bent kiek susiję su tanatonautika, stengiasi išbraukti ją žmonėms iš atminties. Visas mūsų buvusio gyvenimo triūsas grimzta į nebūtį.

– Jūs norėjote būti dievais, – griaudėja arkangelas Gabrielius. – Bet juk žmonės patys turi suprasti tiesą. Tada nebus suvulgarintas šventas mokslas.

Staiga man kyla klausimas:

– Jūs dėl to nužudėte Raulį?

– Taip. Jis buvo pirmas ir pats pavojingiausias iš jūsų.

Žavingąjį serafimą užvaldo rūstybė.

– Mažai trūko, kad dėl jūsų manijos atskleisti viską, ką turėtų gaubti nežinomybė, kelyje į persikūnijimą būtų atsiradę raudonųjų žibintų ir prostitučių.

Aš nedrąsiai bandau gintis:

– Juk mes – tik paprasti žmonės, ir, kaip kiekvienas žmogus, darome klaidų.

– Ne, – dudena arkangelas Mykolas. – Jūs – Didieji pasiryžėliai. Užuot viskuo mėgavęsi patyliukais, jūs ir kitiems aiškinote, kaip gyventi, ir taip sunaikinote gyvenimo variklį: smalsumą, norą išmokti, galimybę tobulėti.

– Juk būtent to ir norėjo Raulis!

– Dėl to jis ir buvo pasiryžėlis. Mūsų mokslas nesijaučia esąs pažemintas. Net pačių keisčiausių sektų nariai, netgi šviesuoliai visada suprato, kad turi būti tylūs ir ramūs, kalbėti tik metaforomis. O jūs buvote blogesni už juos. Norėjote populiarinti mirtį ir viską sugadinote...

Arkangelai nuobodžiai vardija mūsų klaidas.

– Jūs nubraižėte ir pardavinėjote geografinius Rojaus žemėlapius, – paskelbia susijaudinęs arkangelas Rapolas.

– Jūs leidote... turizmo vadovus.

– Jūs gaminote mirties mašinas.

– Jūs kartojote mūsų žodžius.

– Jūsų dėka atsirado daugybė klaidžiojančių sielų, nes jūs skatinote savižudybes.

– Jūs mūsų nebijojote.

– Jūs negerbėte mūsų.

– Jūs laikėte mus savo tarnais, o ne šeimininkais.

Teismo nuosprendžio laukiantys mirusieji apsišarvuoja kantrybe – jiems jau darosi įdomu. Per visą buvimo čia laiką jiems dar nėra tekę matyti tokių sutrikusių ir susinervinusių arkangelų.

– Išdavikai, jūs – tikri išdavikai!

Jau nuo pat šių priekaištų tirados pradžios mane kankina vienas klausimas. Aš pertraukiu ir paklausiu:

– Sutinku, bet kodėl leidote mums tai daryti?

Keletas angelų žiūri į mus su ironija. Jie tikriausiai ir yra dangaus policininkai, kurie buvo pasiųsti sudoroti mus. Jie, aišku, iš pat pradžių norėjo užkirsti kelią kenkėjiškai mūsų veiklai. O tęsti savo veiklą mums leido kiti, tie, kurie dabar nervinasi.

Arkangelas Gabrielius netuščiažodžiauja.

– Mes norėjome pažiūrėti, kaip toli išdrįsite eiti.

– Kartais žmonės mums būna tiesiog įdomūs, – susigėdęs priduria arkangelas Mykolas. – Kartais jų minties kelias toks vingiuotas... Dėl Raulio tėvo jau buvo tariamasi pakuždomis. Jo disertacija „Toji nepažįstama mirtis" peržengė visas ribas. Jeigu būtų dirbęs toliau, būtų labai daug ką atskleidęs.

– Vėliau, kai estafetę perėmė jo sūnus, mes svarstėme, ką daryti su tais tanatonautais, kuriems mirties atskleidimas buvo tarsi sportas. Buvo smalsuolių, tokių kaip aš, kurie juos rėmė. Tačiau buvo ir priešininkų, ir dangaus policija, kuri be paliovos skambino pavojaus varpais. Aukščiausieji angelai (jų buvo dauguma) – septyniasdešimt du gerieji ir tiek pat blogųjų – manė, kad reikia laukti ir stebėti. Jie patarė žemesniesiems angelams, mūsų policijai, nesijaudinti. Tanatonautika, manėme mes, sugriaus pati save. Paprasti žmonės nesugebės pakankamai susitelkti, kad tokią svarbią patirtį panaudotų geram tikslui. Tačiau jūs buvote nepaprasti žmonės. Jūs atvykote pas mus ir nusipelnėte tapti Didžiaisiais pasiryžėliais. Tik vėliau pridarėte per daug žalos. O, tos ektoplazmų kelionių agentūros... Netgi turėdami geriausių norų, angelai nebegalėjo toleruoti tokių įsiveržimų į uždarą ir slaptą jų pasaulį. Žmonės tik ir tvirtino: „Aš žinau viską." Jūs turėjote apmąstyti biblinę Adomo ir pažinimo obuolio alegoriją. Niekada nereikia siekti absoliutaus pažinimo, reikia tik artėti prie jo...

– Šiaip ar taip, su jumis juokai baigti, – nukerta arkangelas Rapolas. – Tanatonautika mirė kartu su jumis.

– Per vėlu, – sielojasi Roza. – Per daug žmonių skaitė mūsų veikalus. Visi įprato rūpintis karma.

Arkangelas Gabrielius nutraukia ją arogantišku mostu.

– Jūs vėl nusidedate abejodami mūsų galia, juk mes jau nusiuntėme Liūtį, kad paskandintų visas žmonijos nuodėmes. Pamatę visus tuos vaizdus, kuriuos parodėme, jūs vis dar manote, jog mes nesugebame padaryti taip, kad žmonės prarastų atmintį? Prarastų *visi*?

– Niekas nė neprisimins jūsų veiklos, – pareiškė šventasis Petras. – Jūs būsite tik veikėjai legendų, kuriomis niekas iš tikrųjų netiki, kaip netiki Lochneso pabaisa, Himalajų ječiu ar Bermudų trikampiu. Žinoma, mitai primins tanatonautus, bet supraskite pagaliau: *niekas nė nepagalvos, kad iš tikrųjų buvo tanatonautika. Patikėkite, tikrai taip bus.* Tai liks kaip prisiminimas tik pačių smalsiausiųjų galvose.

– O Stefanija? – paklausiau.

– Pamirš ir ji. Tačiau jos bus pasigailėta, priešingai negu jūsų, nes ji bandė pagelbėti Šėtonui, o jam tikrai reikėjo padėti susitvarkyti su tais maloniais ir prietaringais pataikūnais.

Šėtonas patenkintas, jis pritaria.

Motinos baiminasi:

– O Fredis jaunesnysis?

– O Pemprenela?

– Jie irgi pamirš. Nesibaiminkite dėl jų. Jie nebus baudžiami už savo tėvų nuodėmes.

299 – MESOPOTAMIJOS MITOLOGIJA

Praėjo šešios dienos ir septynios naktys,
Audra vis dar siautėjo,

Iš pietų slenkanti audra apėmė visą šalį.
Liūtis lyg armija,
Sunaikinusi viską savo kelyje,
Pradėjo silpti.
Jūra nurimo,
Vėjas nutilo,
Liūtis baigėsi.
Aš žiūrėjau į ramų dangų.
Mačiau moliu virtusius žmones,
Ramus vanduo atstojo stogą.
Atidariau pastogės langelį.
Šviesa apšvietė man veidą,
Aš atsiklaupiau ir ėmiau verkti.
Štai ir baigėsi viskas.

UMO NAPIŠTIMO (BIBLIJOJE JIS VADINAMAS... NOJUMI) EPOPĖJA

Frensio Razorbako disertacijos „Toji nepažįstama mirtis“ ištrauka

300 – ŽYDŲ MITOLOGIJA

Pasak Kabalos, embrionas buvo labai protingas. Būdamas motinos įsčiose, jis jau žinojo visas pasaulio paslaptis. Tačiau prieš pat jam gimstant atskrido angelas ir privertė jį viską užmiršti. Jis pridėjo jam prie lūpų pirštą ir pasakė: „Cit“... Ir embrionas pamiršo viską. „Didžiosios paslaptys“ liko tik jo pasąmonėje. Nuo šio angelo prisilietimo mūsų panosėje atsirado įdubimas – lūpų vagelė.

Fredžio Mėjerio darbo pastabos

301 – SPRENDIMAS

Mes dar priešais Šviesos kalną.

Joks angelas nenori imtis ginti mūsų – Rozos, Amandinos, Vileno ir manęs. Visi perduoda tik nuolatinius šviesos signalus, parodydami, kad jų sprendimas galutinis ir neapskundžiamas. Kalba arkangelas Gabrielius:

– Vis dėlto vėliau, dar labai negreitai, gal po tūkstančio metų, čia pasirodys kiti Didieji pasiryžėliai, tikrieji pasiryžėliai, nes mes niekada daugiau nebepriimsime turistų. Mes papasakosime jiems apie jūsų avantiūrą ir pamažu, labai pamažu jie susipažins su jūsų žygiais.

Menka paguoda! Mums bus parašyta, tik nežinia kada, kita „Odisėja“, Biblija, koks nors romanas, spėkite kas! Raulis buvo teisus manydamas, kad už visų tų tariamų mitologijų slypi tiesa.

– Ką jūs su mumis darysite? – nerimauja Amandina.

– Jūs eisite tuo pačiu keliu kaip visi. Kaip ir visi kiti mirusieji, nesurinkę 600 taškų, jūs persikūnysite ir, žinoma, persikūniję visiškai neprisiminsite ankstesnio savo gyvenimo.

Mintyse įkyriai kartoju: „Aš buvau tanatonautas, aš buvau tanatonautas, aš buvau tanatonautas.“ Jeigu savo sielai įteigsiu, kad tanatonautika iš tikrųjų egzistavo, o aš buvau vienas iš jos pirmtakų, gal ji bent kiek prisimins tai kitame gyvenime.

– Paskubėkite, – paliepia arkangelas Gabrielius. – Jūs norėtumėte žinoti, ką slepia teismo Šviesos kalnas, ar ne?

Jis šypsosi.

– Dar keletas žingsnių ir sužinosite.

– Pagaliau jūs sutinkate parodyti mums visą Rojų? – stebisi susižavėjusi Roza.

– Žinoma, nes jūs nebegrįšite į žemę ir negalėsite šaukti į visas keturias puses apie tai, ką matėte.

Mano žmona eina į priekį lyg sapne. Netgi šią paskutinę akimirką ji, kaip astronomė, jaučiasi laiminga, nes gali patenkinti

savo smalsumą. Ji beveik bėga – nori sužinoti, kas yra kitoje juodosios skylės pusėje.

– Jūsų eilė, Maiklai.

– Be teismo?

– Didiesiems pasiryžėliams nebus jokio teismo. Aš Rauliui jau aiškinau. Pasitikėkite mumis. Jūs dar jaunas. Susipažinote tik su šimtu penkiasdešimt trimis žmogaus pavidalais. Mes jums numatėme malonų persikūnijimą.

Aš prieinu. Roza su nerimu žiūri į mane.

– Tu ir aš prieš silpnapročius, – telepatiškai perduodu jai.

Ji puola prie manęs, ir jos ektoplazma karštai bučiuoja man į lūpas. Mano lūpos nejaučia nieko, o siela maištauja.

– Tu ir aš, abu kartu, – vis kartoja ji.

Tuo metu aš įveikiu Šviesos kalną ir tai, ką pamatau už jo, tikrai nuostabu. Tai pranoksta viską, ką mes buvome matę kitose Rojaus zonose.

Staiga man viskas paaiškėja. Kaip toli mes buvome nuo tiesos. Niekas to net įsivaizduoti negalėjo. Pasakiška, net sunku patikėti.

Aš matau pačią giliausią juodosios angos gelmę ir iš tikrųjų jaučiuosi priblokštas. Įsivaizdavau visai ką kita. Net drebu iš susijaudinimo. Pagaliau aš žinau.

Kitoje mirties pusėje yra...

ISTORIJOS VADOVĖLIS

ĮSIMINTINOS DATOS

1492 m.: pirmieji žingsniai Amerikos žemyne

1969 m.: pirmieji žingsniai Mėnulyje

Istorijos vadovėlis, įvadinis kursas, antrieji mokslo metai

Werber, Bernard
Ve-142 Tanatonautai : romanas / Bernard Werber ; iš prancūzų kalbos vertė Vita Malinauskienė. – Vilnius : Tyto alba, 2006. – 519, [1] p.

ISBN 9986-16-492-3

Bernard'as Werberis (g. 1961) – teisininkas, mokslo žurnalistas, rašytojas. Prancūzų kritikai vadina Werberį „genialiu chuliganu", nonkonformistinės fantastikos kūrėju. „Tanatonautai" – romanas apie mirtį ir anapusinį pasaulį, pasakojimas apie tanatonautikos pradininkų atradimą – gebėjimą laisvai nukeliauti į Galutinį, mirties, kontinentą ir grįžti iš jo. Keista, ironiška, apsimestinai naivi, balansuojanti ant parodijos ribos knyga.

UDK 840-3

BERNARD WERBER

TANATONAUTAI

Romanas

Iš prancūzų kalbos vertė *Vita Malinauskienė*
Viršelio dailininkė *Lina Bastienė*

SL 1686. 2006 12 08. 20,90 apsk. l. l. Užsakymas 1241
Išleido „Tyto alba", J. Jasinskio g. 10, LT-01112 Vilnius, tel. 2497453, info@tytoalba.lt
Spausdino UAB „Vilniaus spauda", Viršuliškių skg. 80, LT-05131 Vilnius

BERNARD'AS WERBERIS (g. 1961) – teisininkas, mokslo žurnalistas, rašytojas. Prancūzų kritikai vadina Werberį „genialiu chuliganu“, nonkonformistinės fantastikos kūrėju. Jo kūriniai išversti į 36 kalbas, o visame pasaulyje parduota daugiau kaip 15 milijonų egzempliorių. Tai vienas perkamiausių pasaulyje šiuolaikinių prancūzų rašytojų, kurio stilius apibūdinamas kaip nuotykių romano, mokslinės fantastikos ir filosofijos mišinys.

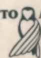
„Tanatonautai“ – romanas apie mirtį ir anapusinį pasaulį, pasakojimas apie tanatonautikos pradininkų atradimą – gebėjimą laisvai nukeliauti į Galutinį, mirties, kontinentą ir grįžti iš jo. Du jauni vyrai sudarinėja geografinį nepažinto pomirtinio pasaulio žemėlapį. Mirtis jiems – fenomenas, kurį galima moksliškai ištirti. Tačiau kas atsitiks pasauliui, jei kiekvienas žinos, kas jo laukia anapus?

Tai knyga eksperimentas, ji turi savo struktūrą ir kodą. Keistas, ironiškas, apsimestinai naivus, balansuojantis ant parodijos ribos romanas.

Jam pavyko atlikti stulbinamą istorinį žygdarbį. Mūsų akyse jis mirė ir sugrįžo iš anapusinio pasaulio. Bet kas iš tikrųjų keliavo?

ISBN 9986-16-492-3

www.tytoalba.lt